

૧૧. હરોલાન ચગનલાલ છપ્પન સ ગાંડવીની

પગાં નાગજી ભુદરની પોળગા ગંઢાડી પોળ

નં. ૨૭૯૦

નવનની કોપીસ

પા યાજ્ઞાભાષ કચરાશા.

} રીચીરોડ.

ભુદરેશ્વર.

જેન ધર્મ પ્રસારક સભા.

જેન સભા.

રા લલુભાઇ મોલીચંદ ભુદરેશ્વર.

લી. પ્રસિદ્ધ કર્તા.

જોકો છે તેની ક્રીમત રૂ ૧-૪-૦ અને બીજા પાનમાં
ક્રીમત પાણ રૂ ૧-૪-૦ રાખી છે પરંતુ હાલમાં સદરજૂં અથનું આ-
દીથી અંત સુધીનું મુળ અને ભાષાન્તર છે તે બેના ન્યૂન જુદાં પુ-
સ્તકો બધાંવત્રાના ઇસાદાથી હાલમાં પહેલા અને બીજા ભાગનું ફક્ત
ભાષાન્તર બધાંવેલ છે તેની ક્રીમત પાણ રૂ ૧-૪-૦ રાખેલી છે
ને પ્રથમ ભાગનું મુળ તૈયાર થયેલ છે તેવીજ રીતે બીજા ભાગનું
મુળ છપાઇ તૈયાર થયેલી તે બંને ભાગનું મુળ ભાષાન્તરની જેઠેજ
બધાંવવામાં પાણ આવશે પ્રથમ ભાગ જે બહાર પડેલો છે તેમાની
કેટલીક નકલો ગ્રંથસ્થિત છે માટે તેમાની હરોડાઇ કોપીએ અમારી
નીસાની મલતી આવશે તેના જળદાદરને ગુનેગાર ગણવામાં આવશે
સદરજૂં પુસ્તકનું મુળ અને ભાષાન્તર એ બેમાનું હરોડાઇ પુસ્તક ખરીદ
કરી વળતે અમારી સહી તપાસીને લેવું.

લી. પ્રસિદ્ધ કર્તા.

भाग. १

आचारप्रदीपः श्री रत्नशेखरसूरिकृतः

सर्व मागधी वाब्दो उपर संस्कृत करनार तथा सर्वनुं गूजरती भाषान्तर करनार तथा ते मर्नने शोधनार.

शास्त्री. रामचन्द्र दीनानाथ,

आ पुस्तकनो सर्वे हक स्वार्थीन राख्योछे.

श्रीमत्तपागच्छे श्रीमद्राजमूर गच्छाधिपति आचार्य श्री सुमतिरत्नसूरीश्वरजीए स्थापन करेली
खेडानी जैनोदय सभा तरफर्या छपावी प्रसिद्ध करनार.

शेठ. सोमचंद पानाचंद.

अगादावाद—“विजय प्रवर्तक प्रेस”मां छपाव्युं छे.

संवत् १९५८ वैशाख सुद ३.

मूल्य रु. १-४-० टपाल खर्च जुदो.

श्री

॥ श्रीमत्तपागच्छे श्रीमद्राजसूत्रगच्छाधिपति आचार्यश्रीसुमतिरत्नसूरीश्वरजीएस्थापनकरेलीखेडानीजैनोदयसभातरफथी छपावीप्रसिद्धकरवामांआवतांअनेकअप्रसिद्धकठिणग्रंथोछे जेमनीटीकाटिप्पणटवाविगेरेअद्यापिकोइयेकयुंजनथी अनेजेग्रंथो जैनीयसमस्तसंघनेघणाजाणवालायकछे-अनेतेप्रामाणिकमहामोटापुरुषोएघणाप्रयत्ने सर्वनोउपकारकरवामोटे केवलमागधी भाषामांतथाकेवलसंस्कृतभाषामां तथामागधीअनेसंस्कृतसेलभेलजेमोछेएवीसरलेनेकठिनभाषामांरचेलाछे. तेग्रंथोघणाप्राचीन अनेनवीनभंडारोभांथीखेलीकाडिने-वनताप्रयत्नथीतेमनीअनेकप्रतियो एकटीकरीद्रव्यनोव्ययकरी-पंडितोपासेतेमनुशोधन करावी-जेजेपाठपंडितोनेसारालागे-तेतेपाठनुमुख्यपणुरखाविनेतेग्रंथोनेअंधारेथीअनुवालामालाववानो आसभानोमुख्यइरादो छे. पणजेमेतेमजेबुंतेबुंज्यांत्यां-ज्यारेसार-जेबुंदीदुंतेहुं. अल्पद्रव्यथीसाक्षरअथवानिरक्षरजेहरफोटचड्योतेवोनोममात्रथीभणेलोके वातोहोयेतेवो जैनधर्मथीअतिशयअजाण्यो-रूपैयानुं कामएकआनेकरतोएवो ब्राह्मणखोलिकाडि-तेनीपासेटबोअथवाभाषापू-रावीबमणीचोघणीकमतराखीपोतानोअर्धमिष्टाहंवरदेखाडीरूपयाएकटाकरवाएवोइरादोआसभानोनथी. वलीश्राद्धिविधीनाम नोग्रंथघणोप्रसिद्धछे-जेश्रीरत्नशेखरसूरीएकरेलोछे-तेजग्रंथनीपूतचिमाटे, तेजश्रीरत्नशेखरसूरीय-आचारप्रदीपनामनोग्रंथरच्योछे पणतेग्रंथमांघणुमागधीहोवाथीकठिणदेखीने हालनापंडितोवांचीशकतानथी-तेथी तेग्रंथमोटीअप्रसिद्धनीपंक्तिमांआवीपड्योछे पणश्राद्धिविधिनेवाचनारपुरुषेअवश्यजाणवोजोइयेतेग्रंथमांज्ञानादिपांचप्रकारनाआचारनापांचप्रकाशेछे-ज्ञानाचार १ दर्शना-चार २ चारित्राचार ३ तपाचार ४ वीर्याचार ५ एवांतेप्रकाशोनानामेछे-प्रसंगप्राप्तघणीकथाओ तथाप्राभाविकपुरुषोनो चरित्रेतथाप्रमाणरूपघणासूत्रोनोआलापको-तथागाथाओथीभरपूरछे. तथावांचनारनेरसउपजावी प्रतिबोधआपवांमांआग्रं-

યનીચતુરાદ્યઘનીદેલાઢવામાંઆવીછે-માટે આગ્રંથમથમસિદ્ધકરવાનોવિચારથયો. પછીસંસ્કૃતભાષાનાકીઠનશબ્દોનોઅર્થ
 અનેમાગથીભાષાનુંતમામસંસ્કૃતકરવુંમાટેએવેભાષાનેસંપૂર્ણજાણનારઅનેતેપાછોજૈનધર્મનાંમૂત્રાસિદ્ધાંતોનો ઘળોપરિચયકરનારપ્ર-
 સિદ્ધિવિદ્વાનનેતપાસકરતાંપ્રવંધર્ચિતામણિ ધર્મવિદુવૈરાગ્યજ્ઞાતકઅનેરંભામંજરીનાટિકાનુંતમામસંસ્કૃતતથાભાષાન્તરકરીપ્રસિદ્ધ
 પામેલા એટલુંજનહીપરંતુઢા.બૂહર કિલહોળ પીટર્સનસાહેબોયે દક્ષિણદ્રાવિડ કર્ણાટકગૂજરાતકાશીદેશોવેગેરેમાંતપાસકરી
 સ્વોલીપરીક્ષાલેખમાણકરી માસએકનાપંચોત્તેરરૂપયાઆપીઆસરેપચીસવર્ષસુધી જેનેરાખ્યા-જેણેસરકારી સંસ્કૃતતથામાગથી
 ભાષાનુંકામકરીઘણાંસર્દોફીકેટ ઇગ્લંડમાંથીમેલવ્યાંછે નેહાલમાંઅમદાવાદમાંકર્ડસિરીજતીનીપોલમાંરહેછે અનેજૈનીય
 શાસ્ત્રીરામચંદ્રદીનાનાથ એવાનામથીઓલખાયછે-તેમનેઆસર્વેકામશ્રીપૂર્વોક્ત આચાર્યજીનીઆજ્ઞાથીસોંપવામાંઆવ્યુંછે. અને
 તેનુંગૂજરાતીભાષાન્તરકરવું તથાસમસ્ત માગધીનુંસંસ્કૃતકરવું તથાસર્વેનુંશોધવું-તેપણતેમનેજસાંપ્યુંછે તેમાંથીનમુનામાફકઆથોડો
 ભાગછપાવિાસમસ્તસંઘનીસેવામાં દાસલકર્યોછે-આગ્રંથસંપૂર્ણગૂજરાતી ભાષાન્તરસહિતપ્રસિદ્ધકર્યોપછી માચીનહરિમદ્રસૂરીનુંક-
 રેલું ઉપદેશપદટીકાસહિત અને તેવેનુંભાષાન્તરતૈયારથયેલુંછે તેછપાવવામાંઆવશે-માટેઆચોસારોઅવસર જાણીગ્રંથગ્રહણકર-
 વામાં કોઈમુજ્જપુરુષચૂકશે નહિ. એવીઆશાછે.

લિ. । સેઢાગાયની જૈનોદયસભા. ॥

जाहिर खबर.

जैनीय-प्रबन्धचिन्तामणिः केवलसंस्कृतमयः ॥-कीमत. रू.	२-०-०
प्रबन्धचिन्तामणेः केवलभाषान्तरम् ॥ कीमत. रू.	२-०-०
मूलेनभाषान्तरेणचसहितस्य-कीमत. रू.	३-०-०
वैराग्यशतकं भाषान्तरसहितम्-रू.	१-०-०
रम्भाग्रजरी नाटिका मूलं. भागध्यां. टीका. संस्कृते. कीमत.	०-६-०
वासुदेवमहात्म्य, सटीकितद्भाषान्तरसहितं-कीमत. रू.	२-०-०

॥ आचारप्रदीपનું गुजराती भाषान्तर. ॥

भा०

॥३॥

॥ श्रीमत्परमात्मने नमः ॥ आ ग्रंथकर्ताए प्रथम मंगलाचरणनो श्लोक, जण अर्थवालो कर्यो छे जेम के—
 उपमा रहित एवा केवल ज्ञानना निधि, सिद्धांतरूप छे वाणिनो वैभव जेनो, गुरु पदवी धरावनार पुरुषो मध्ये अतिशे
 श्रेष्ठ, श्री सिद्धार्थराजाथी उत्पन्न थयेला एवा श्री वर्द्धमानस्वामिने हर्षवडे नमस्कार करुंछु ॥ १ ॥ केवल प्रणीत छे
 माटे उपमा रहित एवा विशेष ज्ञाननो निधानरूप. सत्यरूप लक्ष्मीवडे सिद्ध कर्या एवा जे धर्मास्तिकाय आदि पदार्थो
 तेमनु उत्पत्तिकारणरूप, प्रसिद्ध थयो छे वाणिनो वैभव जेथी, सिद्धांतचा उपदेशक गुरुवडे अतिशे मोटो थयेलो, उत्तरो-
 त्तर वृद्धिरूप लक्ष्मीवडे वृद्धि पांमतो, अर्थात् केवल प्रणीत सिद्धांत तेने हुं नमस्कार करुंछु ॥ २ ॥ उपमारहित वर्द्धमान
 विद्यादिक गुणवाळुं जे विज्ञान तेना निधानरूप, गृहस्थ अने साधु, अर्थात् संघ तेमनां जे प्रयोजन, तेने विषे छे पराक्रम
 जेनो, माटे गुरु मध्ये अतिशे मोटा केवाता, श्री वर्द्धमानसूरि नामे गुरुने हुं नमस्कार करुंछु ॥ ३ ॥ सम्पक् ज्ञान, सम्पक्
 दर्शन, चारित्र, तप, अने वीर्य, तेमने जणावनार जे पांच प्रकारना आचार तेमने, सिद्धांतने अनुसारे विस्तारथी कहुंछु
 आ जंगतमां भव्य प्राणियोये चित्त देइ मान्य करेला श्री जिनमतने विषे, रहस्यरूपछे अवतरणजेनुं एवो जे समकित
 आचार ते, ज्ञान दर्शनादि भेदथी पांच प्रकारनोछे ॥ ते कहुंछे के—ज्ञानमां, दर्शनमां, तथा चरित्रमां, तपमां तेमज
 वीर्यमां जे आरचरणा करवी ते आचार कहीए, ते आचार पांच प्रकारनो कह्यो छे ॥ १ ॥

તે જ્ઞાનાદિકર્ત્તા અનુક્રમે મેદ, ઑ મંકારે છે. જ્ઞાનાંચારનાં આઠ મેદ, દર્શનાચારના આઠ મેદ, ચારિત્રાચારના આઠ મેદ, તપ આચારનાં ચાર મેદ, અને જે તે ચારેની હાનિ ન થવા દેવી તે વીર્યાચાર કહીએ. ॥ આ જગાણ ચૂર્ણકાર વિશેષ કહેછે કે—જ્ઞાનાંચોર આઠ મકારનો ત્યાંથી આરંભિને તે વીર્યાચાર છત્રીશ મકારના મેદવાલો કહેવાય છે, તે છત્રીશ મેદ આ મકારનાં જાંખવા. આ કંછા તેજ જ્ઞાનાંચારાદિકના મેદ, તે સર્વેને એકઠા કરીએ તારે છત્રીશ થાય, તે સર્વે જ્ઞાનાંચારાદિકની હાનિ ન થવા દેવી, એટલે જે તેમાં સીધાવું (સ્વેદ પાંમવું) નહીં તે વીર્યાચારજ હોય છે, માટે વીર્યાચારના છત્રીશ મેદ જાંખવા. ॥ વલી આ મવ અને અન્ય મવ એમ વે મવંને વિષે પળ, હિતકારક જ્ઞાન છે; અને વહુથા તે જ્ઞાન અનુમંત્રે સિદ્ધ છે. જેમકે—જો મોજન, ગમન, આહાદન, છુવું, વેસવું, ઘોલવું, થયેલી વાત કહેવી, જ્ઞાન, પાન, ગોનનું જાંખવું, દેવું, લેવું, રહેવું, મીતિ, વૈર, સ્વજનપણું, ચોદિયોપણું, સેવા, મુદ્દ, ઔષધ, તેમનું કરવું. મંત્ર સાધન કરવું, દેવતાનું આરાધન કરવું થાપણ કોઈ જગાંપ મુકવી હત્યાદિ વિશ્વાસ કરવો, રાજ્ય વ્યાપારનું ગ્રહણ કરવું, હર્યાદિ સર્વ જગાંપ, આંગલ થશે એવો અંતર્ય પ્રથમથીજ જો જાંખતો હોત તો તે, તેમાં કેમ મવતે. અને જો, અનર્થની શંકાવાલાં તેજ મોજનાદિકે, આંગલ થશે એવી પોતાનાં કાર્યની સિદ્ધિને જો જાંખેછે ત્યારે તો તેમાં કેમ ન મવતે, અર્થાત્ મવતેજ. ॥ તે વાત કંહીછે કે—દ્વેષાદિ સર્વ દોષથી વંણ, અજ્ઞાન છે તે નિશ્ચે ઘણું કષ્ટકારક છે. કેમકે—જે માટે અજ્ઞાને આ-વરણ કરેલો જીવ, પોતાનો હિત અર્થ અને અહિત અર્થને નથી જાંખતો. ॥ ૧- ॥ આ જગતો જ્ઞાન સૂર્ય, પ્રયત્ન વિનાજ નિરંતર મંકાશ કરેછે, માટે જ્ઞાન ઇંત્રીનું નેત્ર છે, અને જેની ચોરી ન થઈ શકે એવું જ્ઞાન ઇંજ ધન છે. ॥ ૨- ॥ વલી જ્ઞા-

ઓપણ જ્ઞાન, માતિ શ્રુત અવધિ મતઃપર્યાય અને કેવલજ્ઞાન एवा भेदधी पांचप्रकारतुं છે, તોપણ આ જગાણ, આ-
 મલ કહીશું एवં श्रुत ज्ञानज ग्रहण करतुं; કેમકે—કાલ વિનય-આદિ આઠ પ્રકાર જ્ઞાનાચારના છે તે શ્રુતજ્ઞાનમાંજ સંભવે
 છે માટે. અને શ્રુત જ્ઞાને કરીનેજ વાકીના જ્ઞાનનો પ્રકાશ થાય છે. શ્રુત જ્ઞાનની પ્રાપ્તિપૂર્વકજ વહુધા વીજાં જ્ઞાન પમાય છે
 માટે કેવલજ્ઞાનથી પણ શ્રુત જ્ઞાનનું અતિશયપણું દેલાય છે. ॥ તે કહું છે કે—ઓય જ્ઞાને કરીને શ્રુતમાં ઉપયોગી एवो
 श्रुतज्ञानी; एदले पिंडनिर्भुक्ति आदि आगममां उपयुक्त एवो संतो, કેતાં આગમને અનુસારે આ કલેપ છે, આ નથી કલ્પતું
 एवં जांभीने, जो पण श्रुतज्ञानी अशुद्ध ग्रहण करी लावे છે तोपण, કેવલજ્ઞાની પણ, તે આહારને મોગવે છે. અને જો ન
 મોગવે તો, શ્રુતજ્ઞાન અપ્રમાણિક થાય. ॥ તેમજ વિશેષાવર્યક્રમાં પણ કહું છે કે—સર્વ જ્ઞાનથી શ્રુતજ્ઞાન મોટું છે ને, કે-
 वलज्ञान तेधी अनंतर છે; जो माटे ते श्रुतज्ञान, वाकीनां समग्र ज्ञानने અને पोતાને જુદાં જુદાં કરી સમજાવનારું છે. ॥
 ॥ ૧ ॥ તે મોટાં પુરુષોણ શ્રુતજ્ઞાનને પ્રધાન કરી આગમમાં પણ આ, જ્ઞાનાચાર છે एवो विशेष कहो છે, તે માટે દ્વાશાંખી-
 रूप ज्ञे ज्ञान तेने विषे तथा दर्शन केतां समकित दर्शन जांणतुं, पर्ण चक्षु दर्शन आदि न जाणतुं કેમકે—આ જગાણ તે
 चक्षु दर्शनादिकतो अधिकार नथी माटे અને सर्व विरतिरूप चारित्रि जाणतुं તેને વિષે; આવક આશ્રિનેતો દેશાવેરતિરૂપ
 जांणतुं तेने विषे, तथा उपचासादिक तप जांणतुं तेने विषे; तथा धर्मकृत्य आश्रि उद्यमरूप वीर्य फोरवतुं तेने विषे, रुडे
 प्रकारे आचरणा करवी ते आचार कहीअे. एम ज्ञानाचार, दर्शनाचार, चारित्राचार, तप आचार, वीर्याचार, रूप पांच
 आचार होय. ॥ ते आचारना भेद, अनुक्रमे आठ, आठ, आठ, बार અને छत्रीश, जांणवा. १ ते भेद निशीथ सूत्रना
 भाव्यमां कथा છે, જેમકે—જ્ઞાનને વિષે વહી સવેને વિષે તથા વીર્યને વિષે જો ભાવ તે આચાર કહીણ. અને

તે શાસ્ત્રની વાત તો છેટી રહી પળ, એક શ્લોકાદિક માત્ર પળ મોટા ગુણને અર્થ થાય છે. ॥ જે મોટે કહું છે કે—આ જગતમાં જેમ, કુમાર્ગમાં ચાલનાર વલ્લદને, સ્વતર વિગરેની રાશો, સારા માર્ગે ચલાવે છે. અને કુમાર્ગમાં ચાલનાર ઘોઢાને, લગામ, સારા માર્ગે ઘીધિ ચલાવે છે. તેમ જ્ઞાને પળ, આમનામે રાજા અથવા આમનામે બ્રાહ્મણ, મંત્રરાજ, યર્વાર્ધ, इत्यादि કુમાર્ગે ચાલેલા પુરુષોને સારે માર્ગે ચલાવ્યા એમ સંમતાય છે. ॥ ૧ ॥ વલી શ્રુતજ્ઞાનના આરાધનથી, પૃથ્વીપાલરાજાની પેઠે કેવલજ્ઞાન પળ, તેનાતેજ ભવમાં પળ સુલભ થાય છે. ॥ તે પૃથ્વીપાલ રાજાની કથા, જેમકે—પૂર્વે પૃથ્વીપુરનામા નગરમાં પૃથ્વીનો પાલન કરનાર પૃથ્વીપાલ નામે રાજા હતો, તે તત્કાલ હરખ થતી છે બુદ્ધિ જેની એવા ગુણથી સમસ્ત પદાર્થની પરીક્ષા કરવામાં અતિશે વિવેચક્ષણ હતો. ॥ ૧ ॥ ધર્મથી ઇટ થાય, અને અધર્મથી—અનેદ્ર થાય इत्यादि, શાસ્ત્ર વાત્વના સંવાદો ઘળા દર્શનથી સાંભળીને, તે રાજાને શાસ્ત્રોતે વિષે વહુમાન ન હતું. ॥ ૨ ॥ કારણ કે—કેટલાક પુ-
ણશાલી પુરુષો પળ, નિરંતર દારિદ્ર અને આધિ વ્યાધિથી દુઃખિયા થયેલા દેવતો હતો. અને કેટલાક પાપિ પુરુષો હતા તેમને મોટાં મોટાં રાજ્યસુલને ભોગવતા દેવતો હતો. ૩ એક દિવસ હુશિયાર એવો તે રાજા, વેર્ષાંતર કરી રાત્રિને સમે, લોકોની ગુપ્ત ચર્ચા વાર્તા જાંખવાને નીકળેલો ફરતો ફરતો કોઈક વિદ્યામઠ પામે આવ્યો. ત્યાં યજ્ઞાવનાર ઉચ્ચાર-
ણ કરેલો કીર્તિના જેવો ઉજલો આ પ્રકારનો એક શ્લોક સાંભળવામાં આવ્યો ૪ સતપુરુષો, સર્વ જગાએ સારુ છે પ્રિય જેમને એવા હોય છે, અધમ પુરુષો, સર્વ જગાએ નિંદિત છે બુદ્ધિ જેમની એવા હોય છે, દુઃખિ પુરુષોને સર્વ જગાએ દુઃખજ હોય છે, અને સ્ત્રિ-પુરુષોને સર્વ જગાએ સુલજ હોય છે ૫ પછી એ રાજા, તે સુમાર્પિત શ્લોકનો પરીક્ષા જોવા ઘળા ગુણે વિચ્ચાત એવો એક સતપુરુષને પોતાના યોગ્યવેલા પુરુષો પાસે આતિ કઢોરપણે વનાવડતી રીસ સહિત થઈને ઘોલાવી કહું

સ્વમાં કહુંછે કે—પાપથી વિશેષપણે નિષ્ઠાચિં, તથા કુશલપક્ષમાં પ્રવૃત્તિ, તથા વિનયની પ્રાપ્તિ, એ ગ્રંથનો પણ જ્ઞાનને વિષે સમાવેશ થાય છે, દૃઢલે જ્ઞાન હોય તો, એ ગ્રંથ સહજ પ્રાપ્ત થાય છે. ॥ ૨. ॥ તત્ત્વનું શ્રદ્ધાનરૂપ દર્શનાદિક તે પળ, જ્ઞાન સતેજ પ્રાપ્ત થાય છે. વલી ડયાં સુધી હિંતકારી પુરુષનાં, હૃદયેશ્વાદિકે કરીને તત્ત્વજ્ઞાન નથી થયું ત્યાં સુધી શ્રદ્ધા કરવા કેમ સંમર્થ થવાય. ॥ જે માટે પરમ મુશ્કિલનું આ પ્રકારનું વાક્ય છે કે—જ્ઞાને કરીને પદાર્થને જાણે છે, અને દર્શને કરીને તેની શ્રદ્ધા કરે છે, અને ચારિત્રે કરીને કર્મનું ગ્રહણ નથી કરતો, તે કરીને કર્મનો નાશ કરી અતિશે મુદ્દ થાય છે. ॥ ૧. ॥ એ હેતુ માટે પ્રથમ જ્ઞાનાચાર આ ગ્રંથમાં થાપ્યો છે, પછી દર્શનાચાર થાપ્યો, કેમકે—બહુથા પ્રથમ દર્શન પ્રાપ્ત થયા પછી ચારિત્રની પ્રાપ્તિ થાય છે માટે દર્શનાચાર કહ્યા પછી ચારિત્રાચાર કહીશું. અને ચારિત્ર પામીને કર્મની નિર્જ રાને અર્થે તપ કરવું જોઈએ માટે ચારિત્રાચાર કહ્યા પછી તપ આચાર કહીશું જ્ઞાનાદિચારને વિષે પણ સર્વ શક્તિવદે પ્રયત્ન કરવું. પણ કોઈ જગાએ પણ વીર્ય ઢાંકવું નહિ, સર્વેજ વીર્ય ફોરવવું એ હેતુ માટે પાંચમો વીર્યાચાર કહિશું. ૧ વલી એ પ્રકારે જ્ઞાનનું પરમઉપકારિપણું છે, તે જ્ઞાનમાં પણ શ્રુતજ્ઞાનનું મુલ્યપણું છે માટે, શ્રુતજ્ઞાનનું આરાધનને અર્થે સર્વ શક્તિવદે પ્રયત્ન કરવો. ॥ તે જ્ઞાનમાં કહું છે કે—જો પણ રામગ્ર દિવસે કરીને નિશ્ચે એક પદ ધારિ શકે અથવા એક પક્ષે કરીને ધારિ શકે, દૃઢલે પંનર દિવસે એક શ્લોકનું અર્થ પણ મળિ શકે તેપણ, જ્ઞાન શિલ્પજ્ઞાની રૂચ્છા હોય તો મળવાનો હથોળ ન મુકવો. અર્થાત્ મંદ બુદ્ધિવાલાએ પણ જ્ઞાનનો હથમ નિરંતર કર્યાંજ કરવો. ॥ ૧. ॥

સમાકિત દષ્ટિયે ગ્રહણ કરેલું સર્વે પણ જ્ઞાન, શ્રુતજ્ઞાન છે. ॥ તે કહુંછે કે—વ્યાકરણ હંદ અલંકાર નાટક કાવ્ય તર્ક ગણિત રિત્યાદિ જ્ઞાન, સમાકિત દષ્ટિના પરિગ્રહવદે પાંચેજ થયું માટે તે શ્રુતજ્ઞાન છે તે જયનંતુ વર્તો. ॥ ૧. ॥ વલી

હવે અત્યંત કોપ્યો છે માટે રાજાની આજ્ઞા મંગ રૂપ અપવાદને મુકતો એ રાજા, કોણ જાણે કેવી આપડી કદર્યના (મુંઢા હાલ) કરશે. ૧૫ શાસ્ત્રમાં કહ્યું છે કે—રાજાની આજ્ઞાનો મંગ કરવો તે, તથા મોટા પુરુષના માનનું લંઘન કરવું તે, તથા બ્રાહ્મણ સર્વો વૈશ્ય તેમની આર્જીવિકાનો નાશ કરવો તે, તેમનો વધ કર્યો કહેવાય; માટે ૧૬ આપડો વધ થાય તો થવાથી, પરંતુ એ રાજા બીવો; કેમકે રાજા તો જગતનું જીવન છે માટે, અન્યનું સોટું ન ફાટવું તો રાજાનું કેમ ફાટવું. ૧૭ આપડા પાપ કર્મનું કરેલું આ દુઃખ છે, એમાં એ રાજાનો કાંઈપણ દોષ નથી, નિશ્ચે. એમ ન હોય તો, આવો દોષ છે. ૧૮ તે વાત શાસ્ત્રમાં પણ કહી છે કે—સર્વ જીવ પૂર્વે કરેલા કર્મનું ફલ પામે છે, માટે અપરાધમાં તથા ગુણમાં અન્ય તો નિમિત્ત માત્ર હોય છે. ૧૯ વલવાત્ કર્મનો હ્રદય થયે સતે, કોણ જાણે કર્યાથી પણ ઓર્ચિતો, મર્મ સ્થલમાં વાત લાગે છે તે વચ્ચે કાંઈ પ્રાણનું રક્ષણ પણ મળતું નથી તથા કોઈ પ્રકારનો આધાર, તથા કોઈ વિચાર, એમાંનું કાંઈ બનતું નથી ૨૦ માટે આપડું તો, આપડા કર્મના વશથી જે થાવી નિપજવાનું હોય તે નિપજો, પરંતુ એ રાજાને સારું થાવ, એમાંનું સર્વે સારું સંપૂર્ણ છે. ૨૧ એ પ્રકારની તે પિતા પુત્રની ઘાતોને, જેવી હતી તેવીજ, છાંના સાંભલવા ઉમા રહેલા ચાર પુરુષોએ, રાજાને નમસ્કાર કરી નિવેદન કરી, અતિશે દર્દી એમ કહ્યો. ૨૨ પછી અતિશે પ્રસન્ન થયેલો મહા બુદ્ધિવાન તે રાજાએ ક્ષણમાત્રમાં જ પોતાના શરીરનું નીરોગિપણું દેખાડી, ઘણા ઘણા માનનું, પ્રકટ કરવા પૂર્વક, પોતાની આગળ ૨૩ તે પિતા પુત્રને બોલાવી, પોતાની ઘણા કર્યોમાં થયેલી, વ્યગ્રતાને લીધે, થયેલો અપરાધ નિવેદન કરી ઘણી સત્કાર કરી અતિશે પ્રસન્ન કરી તે વેને વિદાય કર્યા. એ સર્વે શ્રુત પ્રકૃતિનું નિશ્ચે ફલ છે. ૨૪ હવે, એ રાજાએ, એ મ-

કે—૬ ફીથીની પેઠે મંદવાહે અંધધંધ થયેલા, પૂંકલાં તારાં પુત્રેજાં મારી આશારૂપ આપેલી સાંકલ, મારા ફરતા પુરુષોત્તી
 સમક્ષ, વલંતકારથી કેમ તોઢી નાલી છે. ૭ એ પ્રકારનાં દોષને હંધે સ્વરે હચ્ચારણ કરી કરેલા કોપને અતિશે પ્રકાશ
 કરતા રાંજાણ, પુત્ર સહિત તે સત્પુરુષને ચોરની પેઠે બંધીલાંને નંલાવ્યો. ૮ પછી પોતાના અતિશે વિશ્વાસુ એવા ચાર
 પુરુષો હાંનું હાંનું પિતાં પુત્ર મુંજું બોલે છે તે સર્વ હતાંત જાંણવાં વાંસતે મુર્કાંને કપટથી પોતાના શરીરમાં અતિશેજ ઓ
 ચિંતો મંદવાંડ થયો; એમ પ્રકંટ કર્યું. ૯ પિતાં પુત્ર સાંમલે તેમ બંધીલાંના આગલ મુકેલા ચાર પુરુષો બોલ્યા કે—આજ
 તો રાજાનાં શરીરે ઓચિંતો એવો મંદવાંડ થઈ ગયો છે કે, જેવો આંયુષના અંત સમે થાય તેવો. અથવા આ ઓચિંતો
 થયેલા મહાં વ્યાધિથી હવે તો જીવવાની આશાજ ક્યાં છે ૧૦ હતાંદિ; સમીપ રહેલા પુરુષોનાં મુલથી વાતો સાંમલતા
 મંકલિત સ્વભાવેજ પારકું હિત કરનાર એવા તે પિતા પુત્રને તો એ વાત સાંમલતાંજ અતિશે શોકથી જેમ પાંખિનાં નિર્જરણ
 પડે તેમ અંધોમાંથી આંધુની ધાસઓ પઢવા માંઢી ૧૧ પછી પોતાનાં હૃદયમાં રહેલા અભિપ્રાયની કથાઓ તે બેજણ
 પરસ્પર કંઈવા મંડેલા. અહો આતો ધંળીજ સ્વેદકારક વાત થઈ જે રાજાના શરીરે, હાય હાય, આ ઓચિંતું મું થયું. હે
 પરમશ્વર, રાજા તો મજા માંજેનું મોડું જિંવેન છે માટે રાજાના શરીરે મહા ભયકારક કાંઈ પણ થઓ નહિ. ૧૨ જો પણ એ
 રાજાંએ આપણં વે જાંળે, એણ વિચારથી મિથ્યા આં પ્રકારનું દુઃખ દીધું છે તોપણ એ રાજાં જો કથાશેષ થાય તો
 (મરંણ પાંમે તો) આપણ વે, મુંજેથી આ વંધિલાંનાં દુઃખથી શ્વટપટ છુટિએ. ૧૩ કેમકે—હયારે નવો રાજા રાજ-
 નાંદીએ વેસે ત્યારે, નિશ્ચે તમામ પળં વંધિવાંનને મુંકે કરે, મયમ વંધિવાંન છોજ્યા પછીજ નવા રાજાનો રાજ્યોતસવ થાય
 એવી રીત્ય છે ૧૪ તે વિનાં તો આપણ વે જાંળે છુટિએ એવી વાંતની પણ આશા જણાતી નથી; કેમકે એ રાજાં આપણા

क्षण करतुं ने सज्जनतुं पूजन करतुं ते राजाने योग्य छे ३४ ए प्रकारे श्लोकना बीजा पदना अथनी परीक्षा करी, पछी वळी बीजा पदनी परीक्षा करवा माटे राजाए, एक कोइ जन्माराथीज महा दरिद्री रांक भिखारीने बोलाव्यो. ३५ जेना हाथपां भिक्षा लेवानुं एक फुटलु काचलुं छे, जेने कथा जेवुं फाटलां लटकतां चीथरांना कडकानुं पेहेरवानुं वख छे, लाकडीना टेका देइ खलना पांमती गति करतो अतिशे दुबलो ते भिखारी हतो. ३६ राजाए ते भिखारीने कयु के—तुं आ-तारो वेष छोदीदे, तारा शरिरेने सुंदर तैल मर्दनादि करावी, स्नान भोजन सुंदर वस्त्रवडे तथा तारां वांछित प्रादया आसनादिवडे महा सुखी करुं ३७ तुं मारी पासे सुखे रहे, ने मनुष्य संबंधी समग्र सुखने भोगव्य, भिखारीनो वेष त्याग करय, ने मारां आपेलां सुंदर वस्त्रादिकथी अन्य वेष करय, ३८ तारुं तमाम अट्ट खोटुं करी तने एक मोटो राजा करीश, कल्पवृक्ष जेवो हुं मसज भयेसते, दुःखे पमाय एवुं शुं छे, कांइ पण नथी. ३९ इत्यादि घणी युक्ति प्रयु-क्तिथी, राजादिके समझाव्यो पण, दैव रहित एवा ते भिखारीए, लगार पण तेमनो विश्वास न कर्यो, ने वेष मुक्तावचानो घणो प्रयत्न कर्यो पण तेणे पोतानो वेष न मुक्यो; ते उपर दृष्टांत कहेछे के—मिथ्यात्वी पुरुषने सहस्र घणुं समझावे तोपण जेम मिथ्यात्वने न मुके तेम तेणे पण वेष न मुक्यो. ४० अने राजाना पुरुषोपे व्लात्कारे वेष मुक्तावचानुं कर्युं त्यारे जेम अतिशे भार्यो-होय ने चीसो पाडे तेम अतिशे बुभो पाडवा मांडी तार पछी राजाए ते वेष मुक्तावचानुं बंध करी कहुंके—तुं तारा, आज वेषपां रहीने पण भोजनादिके करीने मारुं आपेलुं सुख भोगव्य. ४१ तार पछी अतिशे मसज थयो एवा ते भिखारीए शीघ्रपणे सारां सारां भोजन भेतनी प्रेढे अतिशे स्वाधां. पछी जेम आद्य कथायना उदयवालो पुरुष समकिने वेष, तेम तत्काल तेणे ते सर्व भोजन वमन कर्युं. ४२ ते कहुंछेके—दैवतुं उलंघन करी जे काम करे ते सफल

कारे, ए श्लोकना प्रहेला पदना अर्थनी परीक्षा करी. पछी बीजा पदना अर्थनी परीक्षा करवानो आरंभ पण, तत्काल
करवा मांडयो. २५ पछी कोइक नीच प्रकृतिना पिता पुत्र ए वेने, कुत्रिप (बनावटधी) देखाहेला घणा आदर सन्मा-
नधी, प्रधान त्रिगरे पोताना घणा मांनिता पुरुषोधी पण वधारे मांनिता कर्मा २६ क्यारेक पूर्वनी पंढे कुत्रिप आकरो
रोग प्रकाशने, पछी राजाए पोतानी अंतवस्था, चार पुरुषोद्वारा ते वेने संभळावी. २७ तयारपछी नीच प्रकृतिना ते
वे जणे, परस्पर पोतानी प्रकृतिने योग्य भाषण कर्यु तेने एकठां समयमां सांभळता चर पुरुषोने विषे निश्चे एक अचुंयो
उत्पन्न थयो के आ. श्रुं ! ते भाषण आ प्रकारनुं के—जो आ राजा हवडां मरेछे तोतो मोटी मझो थाय छे, के आपणे
वे राज्य करीए, पुत्र रहित आ राजानुं मोटुं राज्यछे तेनो परिमोग आपणे वेधी सुखेधी थइ झके एयो छे. २८ आपणने
राज्यमां कोण नहि माने, सर्वे मानथे, ने कदापि नहि माने तो, शीघ्रपणे तेने मारिने. राज्य करीशुं, ए तो यत्ना नवा
राजानो रीत छे. ३० वली कदापि राज्य लेवा आपडे समर्थ नहि थइये तो आपडे स्वछंद छीए (पोतानी इच्छा ममाणे
चालनारा) मोटे सर्व धन मात्र लुंटी लेइने राजानी राणिओ अने आ नभरनी सारी सारी खियो तेमनो पुढ्कल प्रीभोग
करीशुं. ३१ ते मोटे आ राजानुं शीघ्र मरण पोतानी मेले थाय तेज ठीक छे नहि तो आपडे वेये, ए राजा, मारी ना-
खवानोज इतो ते पोतानी मेले मरवा पढ्यो ते केम ठीक नहि. केमके—राजाना अभ्यंतरमां सर्वत्र गति करनार एवा
आपडे, दुःखे साधवा योग्य श्रुं छे कांइ पण नधी. ३२ इसादि दुष्ट बुद्धिवाळा ते वे पुरुषोनो, पापरूप आलाप संलाप
गुप्त सांभळता पुरुषोए, बराबर सांभळीने, दुःखे संभळाववा योग्य एवां पण, ते वाक्यो राजाने संभळाव्यां. ३३ महा
नीतिवंत राजाए तो, ते वात सांभळांज महा क्रोधधी कंपतो सतो, शीघ्रपणे ते वेनो निग्रह कर्यो. केमके—दुर्जननुं शि-

मे जाणुं के-जेम अनर्थने विषे पडतानो निषेव करेछे, तेम आ वरजु सुंघतां, आ, मने गीद निषेव करतो हशे, एम अव-
 ज्ञापूवक मेतो सुंघीजोयुं. ५१ विषवैद्य वोचकरवाचोत्योके हे मूर्ख, आतो अति दुःखदायकछेपरिणाम जेनुं एवुं विष मा-
 ज्नो मोटो गुरु एवुं, आ मोटुं होर छे, आथी तो आ जन्ममां जीवता सूधी तारे सुखमाज्नो संन्यास (त्याग) थइ गयो.
 ५२ पांच इंद्रियोना विषय मध्ये एक पण मानेलो विषय, सुखने अर्थ सेविश तो, ते विषय सेवतांज तत्काल निश्चे तारुं
 म्हरु थशे ५३ माटे अंत प्रांतनो नीरस अल्प आहार पाणी, जुनुं फाटलुं वख पहेरी भोग मात्रनो त्याग सहन करी एक
 जगाए रहेवानो नियम न राखी ५४ मुनिनी पेठे चालीस तोज निरंतर जीविश, अन्य प्रकारे निश्चे जीव्यानी आशा
 राखिशनाहे. जीवोनीपेठेऔषधोनीपण विचित्रगातेछे. ५५ एनांविषयनांविचनसंभलीने, दीनययुंछेमनजेनुंएनांभिखारीए,
 आतुरनीपेठे तैव्यनांसर्वचनशंगीकारकर्या अथवाम्ह्युथीभयपामतोमनुष्य, दुःकरएवुंशुनकरे, अर्थात्सर्वकरेछे. ॥५६॥
 साधुनीपेठेरहतातेभिखारीने, साधुपणुलेवामाटे, राजादिकेपणवणीभेरण करीपण तुच्छबुद्धिबालातेपुरुषेदीक्षानलीधी. एवात
 घटेछे, केमके—निश्चेतेसाधुपणुतो महासात्विकपुरुषोधीजसाधीशकायछे. ५७ पूर्वकेहेलाश्लोकनुंजीजापदनाअर्थनुं समर्थन
 करवामाटेजजांणेशुं, एमतेणेप्रव्रज्यानलीधी, परंतुदीक्षामातोसुखजछेनिश्चे. ५८ तेकहुंछेके—त्रणनासंथारामांवेठेला, राग
 मदमाहेजेनागयाछेएवा श्रेष्ठमुनिजेमुक्तिसुखनेपामेछे तेसुखचक्रवर्त्तिरराजानेपण कयांथीहोय, नजहोय ५९ जोधर्मबुद्धिए, ए
 दुःखसहनकरतो, कोणजाणेकेदुखंशुसुखफलपामे, वणुंजपामे. परंतुआभिखारीनीपेठे पशुजेनुंकष्टसहनकरेछेआथ्यर्येछे, आ
 संसारजीवलोकिनो एवोजरनभावछेके—बहुधाजेजेकष्टपडेछे तेनेसहनकरेछे, परंतुसंसारनेमुकीशकतोनीथी. ६० आपकारे
 जीजापदनीपरीक्षाकरी. पछीश्लोकनाचोथापदनी परीक्षाकरवामाटे. देदीप्यमानबुद्धिबालाराजाए, आपकारनेविचारवि-

न थाय, जेम चातकपक्षी सरोवरना जळतुं पान करे, ते तेना गळामां छिद्र छे तेणे करिने. सर्व जळ नीकळी जाय, तेम निर्भायने सुख, टकी शके नही. ४३ वळी राजाए, तांबूळ आदि उपचार सहित सायंकाळे जमाडयो, त्यारे पेटमां चुंक मसुखतुं कष्ट थयुं ते तेणे नारकीनी पेटे सहन कर्युं. ४४ वळी राजाए ते दुःखनो उपचार करावी मदाडहुं तारे तेने घणोज अतिसारनो व्याधि थयो. वळी राजाये तेनो उपचार करावी ते रोग मदाडयो तेमांशी तेने मृत्युनी सूचना करे एवी विश्वाचिका (धांति) उत्पन्न थइ. ४५ ए प्रकारे अति निर्भाय भिखारीना, श्रेष्ठ राजाए जेम जेम उपाय कर्या तेम तेम, रक्तातिसार तीव्रज्वर पित्त कफ वायुना मकोपथी कोइ प्रकारे, ए सुखी न थयो. ४६ तार पळी जेम सदगुरु, नाना प्रकारना दुष्कर उपायव्रदे जडबुद्धि जीवने पंडित करे तेम राजाए ए भिखारीने निरोगी कर्यो, ए वात घटछे केमके उपक्रमेकरिने (पुरुषप्रयत्नेकरिने) शुं न थाय, सर्व थाय ४७ पळी-राजा प्रसन्न थयेसते, ते भिखारी जांणे दुष्ट अदृष्टनी प्रेरणाशीज शुं, एम एक दिन पोताना शरीरे सार थयुं तेथी अहंकार, ने हुंकार करतो त्रिष वैद्यने घेर गयो. ४८ खां अनेक विषनी योजनाथी आकरं थयेळुं एक प्रकारतुं महा विष, बुद्धि राहित एवा ए भिखारीनी इष्टिये दीठामां आवुं, तेवुंज तेणे ते विष शीघ्रपणे सुंधी जोयुं, जे विष सुंघवा मान्यीज आश्चर्यकारी. परवन्नापणुं करी शके छे ४९ सुंघती वखतेज ते विषवैद्य, हां हां नाहि नाहि एम निषेध करते सतेज, तेणे ते विष सुंघुं, तेवोज ते, छतापाट थइने पडयो. विष-वैद्य बोलयो के, अहो आतो महा खेदकारक बात वनी, आ मुखीये आते शुं कर्युं, हवे तो ए मरशे त्यांसूथी एना दुःखनो अंत नाहि आवे. जे माटे विचार्या विनातुं जे करवुं ते, आ प्रकारतुं निश्चै दुःखतुं कारण थाय छे. ५० उपचारथी सजीवन थया पळी भ्रांतिवाळुं छे चित्त जेतुं एवो भिखारी बोलयो के, मे तो सुगांधिवाळी नीज जांणी सुंधी जोइ ते सुंघतांज

शुरंकपुरुषराज्यआपिशके? नजअपाय. ७३ माटेतमोडायाथइ-गर्वधी घेलछामांकेमएमकहोछो. सत्यवक्ताश्रेष्ठमनुष्यपण एम
 असत्यनयीबोलता तोतमोदेवथइनेकेमएमबोलोछो ७४ एमकारेराजाएतत्त्वयुक्तिसहित वचनकहुंतनेमांमलीचित्तमांचमत्कार
 पांमतेजसदेवबोल्यो आतमेकहुंतसेवसेत्पछे. ७५ देवतानेपणपूर्वैकरेलाएवांपोतेपोतानांपुण्य, तेनेअनुमारेज, जेमवीजनेअ
 नुसारसस्युद्धितेभ, मनोवांछितसिद्धियायछे ७६ तोपणदेवनानीशक्तिअचितितछेमाटे, चित्तवैलुंकार्यकरेछे जेसुखमनुष्योथी
 साधीशकातुंनथी, तेबुसुखशीघ्रपणेकांइकांइसाधिशकेछे. ७७ माटेतुंकांइकपणमारीपासेगण्य, जेमागीशनेमारथीअवश्यसिद्ध
 थशे तनेमर्वहुंआपीशकोश, देवनुदर्शननिश्च मिथ्याहोयजनाहे ७८ तेमकारेदेवनुवचनसारोपेठे दृढकरवाने राजाबोल्योके.
 जोएमछेतोतमने ज्यारेहुंसंभारंक्षार तनोमरंक्षितकार्यकरो. ७९ तारपछीतेदेवपण, तेराजानुंवचनसंपूर्ण अंगीकारकयुं.
 जेनुपुण्यहोयछेतुं निश्चैकार्ययायछे, नेतेनेजवांछिनकरतांअधिकएवीपण, तिमिद्धोएमकारेअवश्यहोयछे. ८० तारपछीहर्ष
 पांमलेराजाविचारेल्लेके, इहांपणहुंअधिकसुखीथयो; तोपणपरिक्षानेअर्थ परदेशगमनादिकनेकरीश. ८१ तारपछीजसप्रत्ये
 राजाबोल्यो, हवडेतोमनेक्षुटपटदेशमांलेइजा. पछीदेवशक्तियेवायुनीपेठेतेराजा, परदेशमांपोच्यो. ८२ त्यांशुशस्यलनामनुं
 नगरहतुं, जेमांनीतिनोपरमअवधिछे, एवातेनगरनासमीपेरहेलाडपवनमां मार्गेजनारलोकनीपेठे, तेराजा, गंधाताकोटियापु.
 रुषजैवुं, कुरुप्रधारिनरहोछे. ८३ तेनगरमांचंद्रमानीपेठे लोकनेआनंदकरतो चंद्रनामेराराजारेहोहती, परंतुआश्चर्यएछेके,
 एराजास्वर्नपीपेठे, परना (रावुना) तेजनेनाशकरतोहता. ८४ तेराजानीखियो, चंद्रसमानछेमुखजेमनुंएवी, प्रियवचनाअने
 वीजीप्रियवदनानामेहती, प्रथमनीस्त्रिगुणवडेअधिकहती अनेवीजीचंद्रवदनाहती. एटलेचंद्रमानीपेठेआनंदकारिछेमुखमात्रजेनुं
 एवागुणवालीहती. ८५ पुत्ररहितएवीएवेस्त्रियोने, अतिशेमीतिनरहेवानुंपात्ररूप एकरएकपुत्रीहती. पहेलीपुत्रीनुंनामसुखोचना

तवनकर्यो ६१. हवेग्रंथकारकथापूरीथितासुधी गथाछंदवडे (मागधीमां) कहेछे. ॥ अन्यपूवासुधीपुरुषने, परीक्षानेअर्थे, मिथ्यादुःखजुंकरवादेवुंजोइए, माटेहुंजपोतेपरदेशजइपरीक्षाकरिआ. ६२ एमकारनोविचारकर्यो, एकदिवसराजाएमोटापोटा प्रधानोसाथेविचारकरि, तेमनेविषेसर्वराज्यभार आरोपणकरि, राजिनेविषेएकलेनगरमांथीनीकलयो. ६३ पोतानादेशमांती, समस्तलोका पोतानासेवकनीपेठे, मनेओळखी, विशेषपणेमारिनानाप्रकारनी भक्तिनेनिश्चेकरणे. ६४ माटेदूरदेशांतरप्रत्ये, परीक्षानेअर्थे, शीघ्रपणोकिमेप्रकारेजवाबो. एवीचिंताथीउद्वेगपमेलो, मारगमांचालतोराराजा एकवडनीतळेथाकीनेवेठो. ६५ तारपछी, तेवडमारहेनारएकजक्षप्रत्ये, एनीखीजक्षणीबोली, आपडावृक्षतळेवेठेलो आकोइमहानपुरुषअभ्यागतजणावळे, ते तमारमानवापूजवायोमयछे. ६६ ब्राह्ममांकहुंछके—पोतानेघेरचालीआवेला सत्पुरुषनुंचितसन्मानकरवुं, तथादुःखमांआवी पडेलानुंसारिरीत्येउद्धरणकरवुं, तथादुःखितपुरुषउपरदयाकरवी, एधर्म, सर्वनेसंमतछे. (सर्वमांनेलोछे.) ६७ तारपछीतेजक्ष प्रत्यक्षइराजाप्रत्येबोलयो, हेसुजन, बोलय, हुंतारइष्टछे (बांछितछे) जेतुंमागुंतेसमग्रने, कल्पवृक्षनीपेठेहुंआपवासमर्थहुं ६८ तारपछी त्रेस्मयपामेलोराराजाबोलयो, तुंकोणछे, नोकिमेप्रकारेइष्टनस्तुने आपीशकेछे. जेमाटेमनुष्योनांमनांवांछित अनंतंछेते वातप्रसिद्धछे ६९ पछीतेजक्षबोलयोके—हुंमोटादेवहुंमारे मनांवांछितपदार्थनुं साधनकरवामांसमर्थहुं अमारेतोसर्वासिद्धियो, अनेसमृद्धियो, मनवडेजनिश्चेसिद्धथायछे ७० राजाबोलयो, हेदेवजुहुंजुंकरवाबोलोछो, केमजेदेवोनुंपणमनोवांछित सिद्ध नथीथतुंनेश्चे देवोपणवणादुःखियाहोयछे. ७१ तेउपरप्रमाणछेके—इध्याविषादभद्रक्रोधमानलोभइत्यादिकेकरिने, देवोपण वणादुःखियाछे. देवोपणवरावरीआ बीजादेवोथीपरामयपामेछे माटेतेमनेपणकयांसुखहोय, एवातानिश्चेछे. ७२ तेमाटेजो पोतानुंमनोवांछित, तेमनाथोसिद्धनथीथतुंते, तेवीजानुंकिमेप्रकारोसिद्धकरणे. माटेदेवताथीनेश्चेमनोवांछितोसिद्धकरायजनही

वडेकामनकरेपणत्रणवडेज निरंतरकामचलावनारो, माळा (पंक्ति) नुंभारणकरेपणमालीनकेहेवातो, निश्चेनीचोडंचोथयाज
 करतो, एवोतेकोणछे. ९६ (त्रणश्लोकनोएकठोसंबंधछे) तेवीजीकन्यायेपण प्रथमकन्यानीपेठे झडडतरआप्यो, के—एतो
 पाणिकाडवानोरहेदछे. ॥ वळीवेवुद्धिवान्पुरुषे, वेजणीयोने, जुदोजुदोश्लोकार्थपुछ्यो. जेमके—विनेयकेतांशिष्य, विनय
 गुणेकराने सर्वजगाएअतिबायपणुंतिश्चेपामेछे. इहांतो, विनेयोकेतांशिष्य, विनयरहितछेतोपण अतिशयपणानेपामेछे एतो
 आश्चर्यकारिविचित्रपणुंछे एश्लोकनोबाधनआवेएवोअर्थ श्रीरित्येकरवोएप्रश्न ९७ सर्वजगायेनथीखलनापांमतीनीतिजेमनी
 एवाएत्रोएनरमध्येष्टपणुं पमाय, अे वाततो प्रासिद्धछे; अने इहांतो, गलितनयाभिः केतां नीति रहित अेवा पुत्रीयोये
 पण, अे ओष्ठपणुं पांम्युंआश्चर्य करनारंछे. ९८ एश्लोकनो निर्वायअर्थ करो, एप्रश्नछे तयारेप्रथमश्लोकनो उत्तरआ
 प्योके—अयःकेतांशुभकर्म, अनेवीजाश्लोकनोउत्तरआप्योके—ताभिःकेतांलक्ष्मीविड. ॥ भावार्थआप्रकारनोछे—विनेयो,
 एपदमांथी, वि, न्, य्, एटलाअक्षररहितकरीएतारे ए, ओ, रह, तेनोसंधिकरिएतारे अयो, थाय, तेनोअर्थशुभकर्मएटलो
 छे, माटेजेनुंशुभकर्मछे तेविनयवतानोहोयतोपणओष्ठगणायछे. वीजाश्लोकां, तनयाभिः, एपदने, न, य, एवेअक्षररहितक-
 रिएतारे, त, आभिः, एटलाअक्षररहेतेनोसंधिकरियेतारे, ताभिःकेतांलक्ष्मीविडओष्ठकहेदाय, एटलोउत्तरथयो ॥ वळीएप्रज
 वेपंडितेवेजणीयोनेआकरांप्रश्नपुछ्यां. जेमके—आकृतिविनानोविधुएवो, साधु, वंचितथयो, तेअखंडमध्ययुक्तथ्युं, वलजिरे-
 पनुंत्तरवथ्युंतेत्तरवने, तुंनित्यपांम्य, एप्रश्नपुछ्युंतेपांशुंत्तरवछेतेकहो. ९९ प्रथमकन्याएतेनोउत्तरकयोके—साधुएवोएकशब्दछे,
 तेनेआकृतिकेतांआकारविनानोकयो, अनेविधुकेतांशुअक्षरविनानोकयो, त्यारे स् एकोलोवाकीरहो, तेवंचितकेतांउकारेअं-
 चितकेतांसाहितकयो, त्यारे सु एटलोअक्षरथयो, अनेअखंडशब्दनो मध्यअक्षरजे, खं अक्षर, तेणेयुक्तकयो, तारे सुखं एवो

हतुं, वीजीपुत्रीनुनामसुवदनाहतुं. ८६ तेवेपुत्रीयोसरस्त्रीअवस्थावाली, सरस्तीसारारूपवाली, गुणवडेपणअतिशेषेणुपवीयो, जाणंपृथ्वीउपरआवेली देवकन्यायोहोयनेशुं, एमदेखातीहती. ८७ ग्रहणकरावीछेघणीकलायोजेमने एनीअनुक्रमेनवीयोवन अवस्थामांआवीतारे, तेवेनीमाताये, विशेषशोभावीराजापासमेकली. ८८ सभामंडपमांवेठेलाराजाये, घणाहर्षयीपोताना खोळामां, जेमकमळउपरबहेसलीवेसाडे, तेमबेनेवेसादी. ८९ पळीमश्रोत्तरप्रमुख अनेकप्रकारनीपृच्छाओवडे, पुछेलीतेवेपुत्री यो, प्रत्यक्षसरस्वतीनीपेठे उतावलथीउत्तरआपेछे. ९० तेजेमके—राजानीआज्ञायीकोइ पंडितमानीपुरुषेप्रथम कन्यानेप्रश्न पुछयो ॥ चैतन्यविनापणज्ञानवाली, राज्यविनापणछत्रवाली, विद्याविनापणसर्पूरूप (सर्पस्वभाव) नेधारणकरती, क्षणमां देखायअनेक्षणमांनपणदेखाय ९१ नीचाणमांरहेतीपण उंचासुखनेआपती. वीकणछेतोपणत्रणजगतनाजने आधाररूपछे, अंदरभागमांमलिनछेमलिनमां (कालीवस्तुभेद्रामां) आसकिछेतोपणविरूपातछे निर्मळपणुंजनुंएवी. ९२ कन्याजेवा (स्त्रीलिंग) चिह्नवालीपणपुरुष (पुंलिंग) जेवीजणाती, क्षणक्षणमांराजीकुराजीथवारूपदोषवाली, अतिचपलछेतोपणजेसती कहेवायछे तेवस्तुशीछे, तेनेहेपांडते, घणुंविचारीनेपणकहो. ९३ एमत्रणश्लोकनोएकठोसंचंधछे ॥ तेकन्याएतोतत्कालज उत्तरआप्यो, के—जगतमांरहेनाराशिष्ट (सारा) नेअशिष्टएवासमस्तने आनंदनीष्टिष्टिकरनारी, एतोष्टाष्टिछे, एमउत्तरजाणो. वीजापंडिते बुद्धिप्रमुखगुणवडे, एनाजेवीवीजीकोइकन्यानथी, एमप्रसिद्धिपांमेलीवीजीकन्यानेप्रश्नपुछयो ॥ चक्रनुंधारणकरेछेपणचक्री (विष्णु) नाहि. (वीजोअर्थ, चक्रनीपेठे भ्रमणकरेछे माटेचक्रधरकहेवायछे) घणीघडियोवडे घडायेलोछे पणदिवसनाहि. (वीजोअर्थ, पाणिकाडवानारहेटमांघडीयोछेते.) नितयेभ्रमणकरेछेपणपक्षीनाहि, मुखनयीपणसुंदरबोलेछे ९४ धान्यनीस-मृद्धिनांकरनार, खेतीवालालोकेनघणोहर्षदेनार, पाताळथीजलनोखेचनार, जलनेवरसेछेतोपणमेघनथीकहेवातो. ९५ एकवे

के. रक्षण, इ, कतांकोइदशमां क्रोधचङ्गेणभाषानोअक्षरहे. मल्, के. धारणकरावुं, अः के. शिव, चंद्रकेवाहे तेनोउत्तर,
 विमल; केतांनिर्मळछे. ४ वि, के. विशेष. मल, के. पाप. एमपांचमी वखनेपण, विमलः, थयुं. उ, इ, मल् अम्, एचार
 २३दिधातुछे तेनोसंधिकरीएतारे विमल; एवंधाय. मराल, एशब्दनेविमलकरीए एटले म, अने ल, एवेअक्षरेरहितकरिए
 तारे, राः एटलोअक्षररहे तेनोअर्थसुवर्णर्थायछे. एमसातमीवखते, विमल; एमथयुं. विचाद्धनोनानापकार एवोअर्थेछे, अने
 छरारि, मलरूपछेएमआठमीवखते, विमल; एमथयुं. तेरमातीर्थकर विमल, एनामनाछे एमउत्तरआप्यो. ॥ कोइअन्यपंडित
 दीजिकन्यानेपण एमजकठिनपश्चपुछयोके—आर्याछंदमांपुछेला माराप्रश्नोउत्तर, वप्रस्तममस्नादि छप्रकारनीजातिवड
 जुदाजुदाउत्तरथयेलापण, तेएकपदवडेप्रत्युत्तरआपो, तारेतेकन्यावोलीके तेपणविचारिनेआपजि. ॥ आजगाएसुखेथी दोथ
 थवामाटे पश्चअनेउत्तरसंधायदेखाडायछे. जेमके—कोणप्रसन्नथयेतने, सेवक, पांतानुंवांछिनपांछे उ. प्रभा, स्वामि, राजी
 थायतोसेवक मनोवांछितपांमे. पश्च, त्यादिप्रत्यय, कहेवोहोय उ अकप् एटलेत्यदिनीआगळ अकवडेचायिनपपुंछं माटे
 कप्प्रत्ययनआवे. पश्च अलपादिअर्थनकहेनाराकोणछे. उ. अराः, कहेतांअरआदिप्रत्ययो काळनुंअलपपुंछकहेनाराछे. पश्च
 पवचननेजांणनाराकहेवाहोय. उ. मभावकवराः, मभावकपुरुषोमध्येश्रेष्ठकहेवाय. ॥ आपकारेवप्रस्तमस्ननामेजातिथर्. १
 म. शब्दनुंसंवाधनकरो. उ. हेराव, हे शब्द ॥ म. अलपादिअर्थमां कियोप्रत्ययआवेछे उ. कर् ॥ म कातिरहितनुंसंवाधन
 कहो. उ. अभ, के. हे कातिरहित म वे उपसर्गएकैकअक्षरनाकहो. उ आ. म. पश्च धर्मेकहेनाराकेवाहोय. उ. मभाव
 कवराः ॥ मभावकमध्येश्रेष्ठ एनकारेअंतवप्रस्तमस्तजातिथइ ॥ २ ॥ पश्च. मयपउपसर्गकियोछे. उ. म. एपहेलोउपसर्ग
 छे. १ म. सूर्यनेविषकेइछे. उ. मभा, के. कांतिछे. १ म महिमानुंसंवाधनकहो. उ. हेमभाव १ म पूर्वनीपदेनश्रीजिनआसननुं

शब्दथयो, तेतस्वनेकेतांस्तुखनेतुपांम्य, ॥ कमलाकेवीछेकेविमला, अनयाश्रिता, निश्चेसांमत्वं अतिस्मयनेपांमेसते अभिताधइ, आपकारनुंअतिशेणुताकिपुंनाम, जैनलोकअंगीकारकरेछेतेकहो. एषश्चनोउत्तरवीजीकन्याएकयोके-कमलाएशब्दछे, विमला केतां, मलाएवेअक्षरविनानोकयोतारे, क, एकलोहरहो, तेनेअनयाश्रिताकेतां, अने, आश्रितकयो, एटलेअनेकएवोशब्दथ-यो, ते सांमत्वं, शब्दने म्, म्, यं, एवणअक्षरविनानोकयोतारे आंवएटलुरहुं, तेनेअनेक, जोडेमेखवतांअनेकांत, थयुं. अमिताकेतां, अम्, सहितकथुंतारे अनेकांतएवुंनाम, जैनोअंगीकारकरेछे, एमउत्तरवीजीकन्याएआप्यो. ॥१००॥ वलीएक चतुरपुरुषेअतिविषमपशुछयाके-आत्रेवीशमपशुपुछुं तेनोवणअक्षरमांउत्तरकरो. ईश, केतांशिव १ श्रीज, के. काम २ इंदु के. चंद्र ३ बाल, के. बालक ४ अंडज, के. पक्षी ५ विधि, के. ब्रह्मा ६ मयना, के. इंद्र ७ कंठयवर्ण, के. विसर्ग ८ अ वन, के. रक्षण ९ क्रुधभाषा, के. क्रोधचडेएवो एकअक्षरबोलवोते १० धर्मी, के. धारणकरनारी ११ शिव, एटलाअर्थने कहेनारशब्दोकियाछे १२ तेकहो. ॥ तथाचंद्रकेवोहोय. १३ विशेषकहेनारशब्दकोणछे १४ त्यागकरवायोयथुंछे १५ भू आदिचारथातुकियाकियाछे. १६ मराल. एशब्दनेकेवोकरिएतारे, सुवर्णवाचकशब्दथाय. २० अनेकअर्थनेकहेनारशब्दकियो छे. २१ क्षरीरमांशुफुरेछे. २२ गमेतेएकतीर्थकरनुंनामकहो २३ एत्रेवीशमशोनोउत्तरवणअक्षरमांकहो, तयारेतेकन्यातत्काल बोलीके-विमल; ॥ तेरमाजिनाकिया, एमपणकोइजगाएपाठछे, पणतेपाठहोयतयारेतो सुलभउत्तरछे हवे. विमल; एवावण अक्षरबोलवाथी त्रेवीशमशनोउत्तरथयो तेशीरितेतेकहेछे ईशकेतांशिवनेकहेनार, उ छेअनेकामनेकहेनारशब्द इ छेनेवेनेएक टाकरियेतयारे, वि, थाय. म, केतांचंद्र. लम्केतांकीडा करनारचालक, ल्यारे, विमल; १ एवीमरीत्पे, फरीथी, वि, एवुं पक्षीनुंनामछे, म, केतांब्रह्मा, ल केताईंद्र, कंठयवर्णकेतां विसर्ग, एटले-विमल; एवुंवीजीवत्वनेथहुं एमनववखनेकरवुं. ऊ

जाणनारवेपुरुषोए वेकन्याओनेपुछयुं के—कीटिकाएउंटजनन्धुं. एसमरयानेसुंदरप्रकारेपुरो. । कन्यातत्कालबोलीके—कीटि-
 कानामनीउंटडीएउंटजनन्धुं. ॥ १. ॥ वीजीकन्यानेपुछयुंके—नेववडेसांभळे, कानंवडेदेवेछे, अंगवडेरुंघेछे, तकांणछे ॥
 कन्या, तत्कालबोलीके—एतोसंभितश्रोतानामनी, लब्धनेपामेलोसाधुजांणवो. ॥ १. ॥ वलीअतिशोणितशास्त्रमां निपुण
 एवावेजोशिपे वेकन्याओनेजुदंजुदंअप्रशुछयां. जेमके—एकवेपारीनुंटोलुहंतुं. तेमांथीजीजाभागनालोढुंलेवागया अनेचोथो
 भाग, शिशुंलेवागयो. छठोभाग, त्रांबुलेवागयो. नवमोभाग, रुणुंलेवागयो. वारमोभाग, सोनुंलेवागयो वाकीनाछपुरुषोम-
 णिरत्नलेवागया. तयारेएसर्वेपुरुषोकेटलाहशेतेकहो. । तेकन्याबोलीके—एसर्वेएकसोआठपुरुषहता तेमांजीजोभागजंछनीश,
 अनेचोथोभागतेसत्तावीश. छठोभागतेअठार, नवमोभागतेवार, वारमोभागतेनव, वाकीनाछरह्या ॥ वलीबीजोअप्रशुछयो
 के—कोइयात्राछुपुरुषे पोतापासेसोनैयाहता तेमांथीजीजाभागमां तेजीजाभागनाछटाअशेने (भागने) मेळवीरैवताचलनीया
 त्रामांखरच्या. १. अनेचोथाभागमां तेचोथाभागतेजीजोअंशमेळवीशत्रुंजयनीयात्राकरी. २. अनेनवमाभागमां तेनवमाभागना
 जीजाअंशनेमेळवी अन्ययात्राकरी. ३. हवेवारमाभागमां तेवारमाभागना जीजाअंशनेमेळवी. तेथीअन्य यात्राकरी. ४. एम
 सोनैयात्रात्रुंजयादितीर्थमांखरच्या. वाकीनापोतानीपासे त्रणसोनैयारह्या, तयारेतेसर्वेसोनैया केटलाथयातेकहो. ॥ कन्याबोली
 के—एकसोनेआठसोनैयाहता तेमांजीजोभागजेछनीशथया. तेमांतेनोषटोअंशजेछ, तेमेळवतांवहेतालीशथया. १. अनेचोथोभागजे
 सत्तावीशतेमांतेनोजीजोअंशजेनव तेमेळवतांछनीशथया. २. हवेनवमोभागजेवार, तेमांतेनोचोथोअंशजेत्रण तेमेळवतांपजरथया
 ३. अनेवारमोभागजेनव, तेमांतेनोजीजोअंशजेत्रण तेमेळवतांवारथया. ४. वाकीनात्रणसोनैयातेनीपासेरह्या. ॥ वलीअप्रशु-
 छयोके—यात्राएगयेला पांचपुरुषोए, यात्रामांआवेलो एकसाधर्मिकनोसमूहहता तेमांथीचोथोभाग, छठोभाग, आठमोभाग,

भासनयचुंतेमांछेलाखसाजेनी एवापुरुषनुंसंबोधनकहो. उ. हेप्रभावक म. पोतानाभावथी जेकविताकरेछे एनाप्रभावचुं संबोधनकहो. उ. हेप्रभावकव, हेप्रकर्षभावथीकविताकरनार. । म. हवेजैनी, अनेसुरावरनरवर तेमनार्थीनजितायएवा, वादि पुरुषोकेहेवाहोय. उ. प्रभावकवराः, प्रभावकपुरुषोमध्येअष्टपुत्रा. । एप्रकारेआदि वर्द्धमानाक्षरजातिथइ ॥ ३ ॥ प्रश्न मेरु पर्वतनेविवेधशूरहुछे. उ. राः, सुवर्ण. । म. कन्याओनेप्रार्थनाकरवायोग्यकांणछे. उ. वराः, वरक्यारेमल्लगे एवीइच्छा कन्याओनेहोय. म. मिश्रकोणछेतेकहो. उ. कवराः, केतां मार्जनकरेलाकेस. । म. सरोवरमांकोणछे उ. वकवराः, श्रेष्ठगण ला । म. पुण्यशालिसंवनेविवे सारां कामकरनारकोणहोयछे उ भाद्रकवराः, श्रेष्ठभाववालापुरुषो । म. निमित्तकहेवामां डाय, केवाहोयछे उ. प्रभावकवराः, प्रभावकपुरुषोमांश्रेष्ठगणायछे. । एअंतवर्द्धमानाक्षरजातिथइ ॥ ४ ॥ प्रश्न प्रभातकालमांताराकेवीहोयछे. उ. प्रभाः, गइछेकांतिजेमनीएवीहोयछे. । म. नाटकमांविद्वाननुंआमंजणकेमथायछे उ. हेभाव, भाव कहीनेतेविद्वाननेबोलावायछे. । म. भीमसेनेजराक्षसनेमार्यो, तेनुंसंबोधनकेहुंथायछे. उ. हे वक, । म. कर्वातधातुनेअचूप्रत्यय लगावितेनुंसंबोधनकहो. उ. हेकव, । म. जिनमतमांतपवडेअष्ट एवापुरुषानुंसंबोधनकहो. उ. हेवराः, । म. विद्यावडे, सिद्ध पणपण, प्रसिद्धयतापुरुषोकेवाहोय. उ. प्रभावकवराः, प्रभावकपुरुषोमांश्रेष्ठहोय । एप्रकारेशुखलाबंधजातिथइ ॥५॥ म आनगरनालोककेवाछे. उ. प्रराः, केतांघणाधनवंतछे. । म. दुःखेवहनथायएवाकोणछे. उ. भाराः, भार, दुखवडेवहनथाय छे. । म. वरनारानुंसंबोधनकहो. उ. हेवराः, म. सूर्यनेविवेकोणछे. उ. कराः, किरणोछे. । म. प्रसन्नयथेलादेवोएशूअपाय छे उ. वराः, वरदानअपायछे. । म. कविओकेवाहोयछे उ. प्रभावकवराः, रघ्यातिवाळापुरुषोमां श्रेष्ठगणायछे. । एप्रकारेमंजरीसनाथजातिथइ. ॥६॥ एप्रकारेकन्याएसर्वप्रश्नोनाउत्तररो एपदवडेछप्रकारनी जातिमांआप्या. ॥ वलीसमस्या

वडेअेकहाथअने आंगणीअंशमरायछे. आठमावडतोअेकहाथ अनेपांतरीसअंशमरायछे, अेमआठहाथप्रमाणनीएवाव्यसंपूर्ण जलवडेपूर्णथायछे. तेनीस्थापना जेमके— ॥ हवेतेराजापोतेजते वेपुत्रीओनेपुछेछेके—मारापअनेउत्तरतमे वेथइनेरुडेमकारे

नालक.	१	२	३	४	५	६	७	८
हस्त	०	०	०	०	१	१	१	१
हस्तांश	१६	२४	३२	४०	३	११	१९	३५
	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५

करो एकतेकर्म, (पुर्वेकरेलुंकर्म) अनेवीजोउपक्रम (उद्यम) अवेछे. तेमां प्रयान, कोणछे, अयत्रात्रेतुल्यछे. १६ तेवखत प्रथमकन्याबोलीके—उपक्रम, पराक्रमनीपेठे सर्व जगाओ फलसाधननुंकारणछेनिश्चे. अनेउपक्रम वितानुंकर्म निष्फळछे. १७ भोजन, वस्त्र, धनपेदाकरवुं, परनोआर्जव करवो, वात्रुनो नाशकरवो, द्रिच्या ग्रहणकरवी, राजपेदा करवुं, इत्यादिसर्वकार्यपण, दुद्यमथकीज निश्चेथायछे, ते कहुंछेके—उद्यमवडेन सर्वकार्यसिद्धथायछेपणमनोरथवडे नथीसिद्धथवुं, केमके—सुतेलासिंहना मुखमांअनीसेलेआ-

विने, सुगमवेशकरतोनाथी. १९ माटेबलाहानाहटुंतेउद्यमजकरवो. बलाहानेजन्मथी आरंभनेगायनथीपण, उद्यमनिरंतर करवाथीनिसेहुधपीअेछे. २० हवेवीजो कन्याबोलीके—कर्मवना उद्यमनुंशुंफळथायछे कांइफळनथीयतुं. जेमवीजोविनाखेती करवानोसर्वउद्यमानिरर्थकछे तेमकर्मरूपवोजाविना निश्चेउद्यमनिरर्थकजछे २१ तेकहुंछेके—मोटोउपायकर्योसतेपण, भाग्यावि नाफळनथीथी, जेमराहुअस्मृतपीवावेठोपण, भाग्याविनाउलटो आंगणहारीवेठो. २२ उद्यमीपुरुबनुंउद्यमकरवापणुंपण, कर्म

वारामेभाग, चांवीशमोभाग, तैर्मसार्धनम्रांजमालहता, तेमनेपोतपोतानोजेचोथोभाग तेणेसहितकरिनेतेयात्रालुनेजमाड्या. वाकीनासोलउपवासिहता, तोतेसर्वजमाडेला साधर्मिककेटलाथया, तेकहे ॥१४॥ तयारेबीजिकन्याबोलीके—छन्नयात्रालुभोजनकरावेलाथया जेमके—छन्ननोचोथोभागकरिए तयारेचोवीशथाय, तेमांतचोवीशनोचोथोभागजेछ, तेणेसहितकरियेतयारेत्रीशथाय ॥१॥ अनेषठोभागजेसोल तेमांतसोलनोचोथोभागजेचार, तेणेयुक्तकरिएत्यारेवीशथाय ॥२॥ आठमोभागजेचार, तेमांतचारनोचोथोभागजेत्रण तेणेसहितकरियेतयारेपंचरथाय ॥ ३ ॥ वारमोभागजेआठ, तेमांतनोचोथोभागजेच, तेणेसहितकरियेतयारेदशथाय ॥४॥ चोविशमोभागजेचार तेमांतचारनोचोथोभागजेएक तेणेसहितकरिएत्यारेपांचथाय एटलासार्धार्मिकोतेपांचजणे अनुक्रमेभोजनकरावया वाकीनासोलजणे उपवासकर्योहता ॥ वलोतेकन्यानेबल्लेभेप्रश्नपूछयोके—एकक्रीडा करवानीवाव्यहतीतेनेजलआववानां आठपडनालांहतां, तेणेकरिनेअनुक्रमे, बीजोभाग, बीजोभाग, चोथोभाग, पांचमोभाग, छठोभाग, सातमोभाग, आठमोभाग, तेमणेकरिने, रात्रिदिवसना दशांशकरिनेचालता जलप्रवाहनासमूहवडे एकेकालेतेवाव्यभरायतो तेकेटलेकालेकरिनेभराइकहेवाय, हेपांडते तेनोडचारआपो ॥१५॥ बीजिकन्याजबोली केअहेरारवनापीसतालीश अंशरुपभाग, अनेवीशपलअधिक एवीएकघडीरुपेकरिनेतेवाव्य, जलवडेभरायछे ॥ जेमके—आवाव्यनुप्रमाण, पोतानीरुचिप्रमाणेकलपडुतोआजगाए तेवाव्यआठहाथप्रमाणनीकहेवाइच्छेलीछे तेमटे, गणितशास्त्रनामागजातिनीरीत्ये करणकर्यसतेवीशपलेअधिकघडीरुपवेलावडे पहेलानालवावडे पीसतालीशभागकरेला हस्तनासोलअंशभरायछे ॥ एमजबीजानालवेकरिनेपीसतालीसभागकरेलाहस्तनाचोवीसअंशभरायछे. एमजत्रीजापडणालानानालवेकरिनेत्रत्रीशअंशभरायछे. चोथानालवावडेचालीशअंशभरायछे. पांचमानालवावडे एकहाथअनेत्रणअंशभरायछे. छठावडेअेकहाथअनेअगीयारअंशभरायछे सातमा

મારી આગલ લાવીનેમુક્યું, એજમારાકર્મનુંનિષ્ફલ છે. ૩૫ જેપ્રસન્નથયેલામારાકર્મજ તનેપણઆડધોગકરવાની બુદ્ધિઆપી
 એમજોનહોયતો મારીપઠેતુંપણવેશીજરહોહિત. અનેતનેનિરાંતેવેશીનિરેવાદીધો, એજમારાકર્મનુંપરાક્રમજાંણો. ૩૬ માટેહમારેતો
 કર્મજપ્રધાનછેપણ ઉદ્યોગઆદિ કાંઈપણપ્રધાતનથી. કર્મર્ણજાજિનનેપણ મોટુંસુલ્લદેહે, અનેદુઃસુખપણકર્મજઆપેહે. ૩૭ એમવો-
 લ્યાપછી કર્મવાદિપૂણ એમજઅંગીકારકર્યું, કેમકે—પ્રકટરીતુંછેદૃષ્ટાંતજેનું એવી કોણપુરુષ, સિદ્ધાંતવાતનેનમાંને, સર્વેપણ
 માંને, ૩૮ પછીતોતેવે, જાંણેસગામાહોયનેશું, એમતેચારલાહવાને વહેવીજમવાઘરા; તેમાંપણકર્મવાદિના એકલાહવામાંથી
 એક અમૂલ્યરત્નતેનેમાસથયું ૩૯ જોએકમનવાલોથઈને જેજેનુંબહુમાનકરેછેતો, તેતેનેઅવરૂપ ફલપાસિકરેહે. અને દેવ, ગુરુ,
 ધર્મ, મંત્ર, રાજા, શેઠપ્રમુલ્લનીપેઠે પ્રસન્નથાયછે ૪૦ એમકારે પ્રસન્નથયેલાકર્મ, તેરત્નઆપેસતે, મન્યપુરુષપણ જેમસમકિત
 દર્શનપ્રાપ્તથયેસતે, તેમઉદ્યોગવાદીપણ, કર્મપક્ષનેવિષેદૃઢબુદ્ધિવાલોથયો ૪૧ હવેજેમકારેતેસ્થાનમાં તેરત્નવાલામોદકનોયોગ
 બન્યો, તેવાતકહુંછું, કેમકે—ત્રેવાતસરૂપક્રપકારે જાંણવામાંનઆવેતોતેવાત શ્લયનિપેઠેઅંતરમાં સ્વટકતીરયાકરેહે. ૪૨ તે
 ધરમાંસમુદ્ધિવાલો, એકરાજાનોસેવક, રહેતોહતો. તેનીસ્ત્રીપણતાનાધર્મીથી છાનુંજમાઈનેઆપવામટે ૪૩ એકશ્વેશ્વરત્ન, એક
 મોદકમાંધાલીને ચારલાહુકર્યાહતા તેએકવલ્લનેકડકેકારી, જીવિતનીપેઠે ગુપ્તરક્ષણકરી, હજ્જમધ્યેવચલાપાત્રમાં મુકેલાહતા
 ૪૪ એવાઅવસરમાંકોઈપ્રકારે કોપંજારાજાએ, કુટુંબેસહિત, એટલેધરનાંતમામમાળસોસહિત, એસેવકને એવરમાંથી, સ્વેચ્છી
 કાઢીમુક્યો. કેમકે, રાજાનુંમાનિતાપણુંતો, નિશ્ચેસ્વપ્રસમાજ છે. ૪૫ તેવલ્લતરાજાથીવીધેલોતેસેવક પોતાનુંસર્વસ્વ ત્યાગકરી
 કુટુંબસહિતધરમાંથી નીકળીગયો. હવેતેપ્રકારના મોદકનોયોગ, કર્મસંજોગે, તેજધરમાંથી, કર્મવાદીપુરુષને પ્રાપ્તથયો. ૪૬
 રાજાએપણ તેસર્વવાતજાંણી, ચમત્કારપાંખી, તેવેનેછોડીમુક્યા. એમકારે ઉદ્યોગવાદી, અનેકર્મવાદી, એવેવિવાદરાહિત થઈ,

विनाफलीभूतनथीथतुं केमकेकर्मनेअनुसरीनेजबुद्धि मवर्त्तेछेएमज्ञानीपुरुषोएकहुंछे. २३ माटेकर्मअजप्रधानछेके, जेथीउद्यमहुं पणकारणनिश्चेथायछे. हेवहेन, आजगाएअके सुंदरदृष्टांतकहुंछुं, तेनेतुंसांमलय. कोइबेपुरुषपणोविवादकरता, राजानीआगळ गया. तेमांएककर्मनेस्थापेछे, अनेएकउद्यमनेजथापेछे. २५ राजाअेतोतेनेने जूठापाडवानाहेतुथी, चोरनीपेठेज, कोइअेवापण वंधिखानाजेवाघरमां, अेकदमहुकमकरितेवेने, घालिदीथा, पणतेघरमांगुप्तपणसेवर्मभक्ष्यवस्तुरखावीने, तेघरनुंद्वारबंधकरावुं. २६ अनेवलीराजाअेकहुंके-हेवेतमेवे, उद्यमनुफळदेखे, अथवाकर्महुंफळदेखे, केमके-तमारीइच्छाथीमोजनकरो, अथवा तमारीइच्छाप, अेबंधिखानामांथी नीकलीजाव. २७ कोइसमे कर्मफळछे, नेकोइसमेउद्यमपण फळनुंकारणथायछे, अेममर्व वस्तुनीपण, पोतपोतानासमयनेविषे सिद्धिरहिछे. २८ अेमउद्यमवादीविचारकरिने कांइकाविलवंपणकरीने, वीजामत्ये बो- लयोके-कहो, हेवेआजगाअेआपडहुंकरवायोगयछे. २९ तयारेकर्मवादीबोलयोके-नेश्चेपोतानीमेलेपणअवश्य सौसारवांवानांथयो सुखेबेशीरहो, अथवासुखेउभाथइनेफरी, पणमारेतोनिश्चेकर्मअेज, प्रमाणकरवायोगयछे ३० पछीउद्यमवादीतो, तेनावचननी अवगणनाकरिने, उयोथइविचारकरवालागयोके-आघरमांकांइपण, भक्ष्यवस्तुहोयतोखोलिलेउ, अेमचारीगयेली (खोवाये- ली) वस्तुनेजेम, घरमांचारेपासखोले तेमखोलवालागयो. ३१ तेवखते, ओरडामांउपरउपरिगोटवेलं, हांछांनीहारयमां, अेटले उजडमां, वचलापात्रमांथी वखनाछेडानेखेचतां, तेमांवींटलाचार, घणावीवाला, हर्षकारक, लाडवा, मास थया. ३२ हुं माराउद्योगनुंफळआपुरुषनेदेखाहुं, अेमधारीतेणे, गणपतिनामुखआळनेमलाडवाघरे, तेमतेलावीपेला, कर्मवादीपुरुषनीआगळ मुकीनेबोलयो. ३३ आदेखोके-हाथपणेपांगलापुरुषजेवुं निश्चेकर्मछेकेनाहि, जेणेकरीपोतानुंकांइकिंचित्कामपणसिद्धयतुंनथी; आप्रत्यक्ष, उद्योगनुंजमोटुंफळ देखायछे. ३४ तयारेवीजोकेर्मवादी हसिनेबोलयो, जेतमोअेमोटोकष्टथी फळमासकयुं ने, ते

महाशोकनेकरनारमत्ये, वरनेलश्रममयविचारी गुप्तपणेबोल्योके—आसमयमांपुढं तरसलश्रवत्तेके—आवृत्तबारेवर्षपण, म
लवुं निश्चेमहादुर्लभछे. ६० माटेसर्वमकारेआस्त्रीपुरुषने मोटादेवताजेवुं, पणउपमाएरदिनएवुंमुख निश्चेकोइमकारेपणमासथो;
एमहुंआलश्रवेलानावलधीकहुंहुं ६१ हवेराजानासक्तहुकमथी कोइधीकाइपणबोलिआकालुनहतुं, विवाहथयापळितुरत, रा-
जाएकोटियावरने आज्ञाकारीके—आकन्यानेग्रहणकरी अहिधीजाव, अनेपनीपासे, जेमदासीपासेकामकरावे, तेमसर्वकाम
करावजे. ६२ अतिशेकोपपांमेलाराजाए जेमकोइएचोरिकरीहोय, नेनेनाउपरिशिक्षानोहूकमकर तेमतेकन्यामल्लेबोल्योके—
अरेजीवतासुधीआजस्वामिनेसाथे, तुंसर्वतारोनिर्वाहकरीलेजे, नेहवेतुं परमसुखनेपांमजे. ६३ कन्यापणतेमजतेपितानुंवचनमाथे
चढावीतेमजहुं करीचा, एमअंगीकारकरी, महासाहासिक एवीतेकन्या, जेमहर्षवडे देवनेहाथझाले, तेमतेकोटियावरने हाथ
झाली, राजानावरधीजेमलक्ष्मी नीकळीजायतेम, तत्काळप्रेतानावरमांथी बाहिरनीकळी. ६४ राजाएअतिशो निवारणकर-
वाथी, कोइधीकाइपणबोलायुंनहि, नेतेकन्यासाथेकोइदासीधीपण संवाथेजवायुंनहि राजानामहाक्रोधयुक्तवासथी, तेक-
न्यानेकोइ, संवंधीस्त्रीपुरुषधीतथानगरनीस्त्रीयोथीपण, बोलावीशक्रायुंनहि, नेजेमकोइअनिष्टवस्तुनेनबोलावे, आदरस-
न्माननकरे, तेमतेकन्यानेपणथयुं. ६५ नगरनालोको, जेमजेनेफावतेमतेबोलेछे, तेनांवाक्यो, सांभलतां सांभलतां तेवरकन्या
वेडजण, नगरवचेथइने, उपवनमत्येअटले ड्यांकोटिओरहोहोत्यांजायछे. तेलोकोक्तिआमकारनीछे. के—केटलाकलोकतो
राजानेदोषदेछेके—राजाएशुंसमक्षीकोटियानेपरणावी. केटलाकतेतेकुंवरीनोदोषबोलेछेके—आविभणेलीणपेलीहुंशायारए
कन्यानेआमकारनुंजसुऊयुंके कोटियानेपरणी. केटलाकलोकबोल्याके भाइकन्यानोशोवांकछे, गायनेदिकरीतोड्यां देल्यांतेने
जवुंपडे, एतेराजानो क्रोधजएबोलेके, कोइनेसुऊजनाहि. कोइलोकबोलेछेके—राजानाक्रोधनोशोवांकछे, डाहाडाहाप्रधा

महासुखीयथा. ४७ मादेसमग्रकार्ये साधनारुक्मंजळे, अमेहवहेन, तुंपणबोलय, समग्रव्रणजगतनोजन, जेनेवराछेएवुं कर्मज
प्रधानळे. ४८ पळीप्रत्युत्तरदेवाअसमर्थ, छलकपटधीबोलनारी मोहोटीवहेनेकहुंके—जोसर्वकर्मनाजप्रसादळेतो ४९ तुंबोलय
के—तुंजकोनाप्रसादेकरिनेसुखिळे, अथवा मानपांमेळे. अनेआसमग्रजन, कोनाप्रसादेकरिनेसुखिआळे. ५० त्यारेनांनिबहेने
कहुंके—अंतरमांकूडकपटसारिने केवलमुखधीमीठुंमीठुंबोलवुं तणेकारिनेशुंथवानुंछे, सर्वनेपोतपोतानाकर्मप्रसादधीजिसुखअथवा
दुःखप्राप्तप्राप्तजळे. ५१ जीवोनेपुण्यनोडदयथयेसते, राजाप्रसन्नप्राप्तजळे, नेसर्ववस्तुपणआपेळे; अनेपापनोडदयथयेसते, जम-
नीपेठेतेरोषपांमेळे, नेसर्ववस्तुतुंपणहरणकरेळे. ५२ तेकहुंछेके—सर्वजन, पूर्वकरेलाकर्मनुं, फलविशेषनेपांमेळे. अपराधनेविषे
अनेगुणनेविषपरतोनिमित्तमात्रहोयळे. ५३ तेवातसांभलीनेरोषपांमनुंछेमनजेतुं एवोराजाबोल्योके—हेदुष्टे, हेदुःपंडिते, तुंतारा
कर्मनुंफल, तथाताराबोल्यानुंफल, तत्कालदेख. ५४ एमकहीने, राजा पोतानासेवकोमत्ये एवीआज्ञाआपेळेके—नगरमांशोध
करी, कोहमहादरिद्री कोडियाभिखारारिक एवोअेकगुरुव, बोलावीअत्रलावो. ५५ तारपळीतेनीशोधकरवा, चारेपासभमता
राजानासेवकोए, नगरनाडपवनमांवेठेलो, एककोडिअगुरुपदीठो. एटलेप्रथमवर्णनकरेलो देवतानीसहायताधी, कोडियोद-
रिद्रीधइनेवेठेलो पृथ्वीपालराजा, तेनेजदीठो. पळीसेवकोतेकोडियाने, कोहप्रकारेमहाप्रयत्नधीसमझावोने, जेमचंधियाननेलावे
तेमराजानीपासेलादीडभोरारथो. ५६ तारपळीराजाएनेकन्यानेकहुंके—जोतुंकर्मनेजमानेळे, तोताराकर्मआपेलो आकोडियो
दरिद्रीवरनेवर्य, जेधीतुंहेवेकृतार्थशइशतेजोइशुं. ५७ हवेलेकमांता, मोटोहाहाकारवृत्तांयोके—हवेआमांशीयावीशुंथशे, अेम
कंपतळेमनजमनांएवो सर्वलोकथयेसते, अनेसुजनपणाधीतेकोडियोगुरुपण, परणवानोनिवेचकरतेसते ५८ एककर्मनेज म-
थानकरीमहाधीरजवाली तेकन्याएसमग्रविवाहनीरीतीएनेजकोडियानोहसतग्रहणकयो. ५९ तेवखनतेजसभामांवेठेलोएकजोशी

हेमद्रे, हाहा, जेनोपारनथीएवा महादुःखसमुद्रमांतुं पडीछे ७२ भोलीएवीतें, आशुं अयुक्तकयुं, घणुं ज अघटतुं कयुं, माटे प्रथम
 तेतारो दोप, पछीमारो पण दोप छे के—हुं तारीपासे चाली आनयो तोमने वलात्कारे परणानयो वळीतार पछीरा जानो पण दोप छे के
 आपकार नुं निर्दिष्ट महा अयुक्तकयुं. केमके—पिताथइने आशुं अयुक्तकेमकरे. ७३ तेनीतिशास्त्रमां पण कहुं छे के—अपत्यकेतां पुंज अने
 पुत्रीतेवेनानपणनेलीधे अत्यपीतिपणाथी, दुरपत्यकेतां, मावापउपरदुष्टकर्मकरेतोपण, अतिशेपेमधी आतुरथयेलां मातापिता
 लोकदापिकालेतेतुं अहितथायएवुं निर्दिष्टकरे जनाहि. ७४ माटे हेसुंदरि, अजुसुधीपण कांइ वगडयुं नथी, तेमकांइ गयुं पण नथी,
 माटे तुं तारीइच्छामां आवेतिस स्वच्छंदपणुं कय. अन्यकोइ सारो सुंदरयो भय जवान पुरुषखोली, तेवरने परणीतुं तारो जन्म सारो सफल
 करीकृतार्थथा. ७५ आनखतकोइ पण दोखातुं नथी, तेमकोइ पण कांइ पुछवानुं नथी, माटे स्वच्छंदपणे चाली जा. केमके—लक्ष्मीनुं अने
 अतिरूपालीनुं सर्वठकाणे पोतानीमेलें ज अतिशे सन्मानयाय छे. ७६ हुं अतिशो नंदनीय छुं माटे हुं सारो निर्वाह करवापण निश्चै स-
 मर्थनथीतो, तारो किये प्रकारे थवाना छुं. माटे अतिशे अपवित्रपूवी वस्तुनोजे म—एममारो पण, अतिशे दूरथी जंत्यागकरवो एज
 घटित छे. एटले आनात हुं कोइने कदापि कोइ वानोनथी, ने अहिथी कोइ जगाओ ज तोरहीश माटे तुं पण तारै घटतोवर, करीछिजे. ७७
 तेवातसां भलतां जते छिण्ण, पोताना वेहाथे के कानटां की, मायुं पुणावीवोलीके—हांहां हेनाथ, आशुं बोल्या, दाज्याउपर डांमजेवुं
 अघटतुं, आवुं केमक होछो. ७८ ज्यारे अनंती पापराशि, उदयमां आवेछेत्यारे, स्त्रीपणुं मासथाय छे; एप्रकारे हेगैतम, तमे सस्रयक
 प्रकरे जांणो. ७९ एप्रकारनाश्री महावीरस्वामिना वचनथी प्रथमतो स्त्रीजन्म थयो तेज अतिशे अधम छे, वळीतेमां पण, जोशील-
 अष्टय छतो, तेधी मरण थयुं एज अतिश्रेष्ठ छे. ८० तेमाटे आजन्ममांतो तमारंज चरण, मारे शरण रूप छे. सती स्त्रीनेतो, पोताना पूर्व
 कर्म आपे छोए जपति, देव जे बोछे निश्चै. ८१ एप्रकार नुं ते स्त्रीनुं दहपणुं जेइने राजा, पोताना चित्तमां अतिशे हर्षसाहित, चमत्कारपां-

प्रमुखहतातेमनीपणकेमबुद्धिबुद्धीगइ, केकोइथीराजनिसेसमक्षावायेजनहि, के आबुंअयोगकरशोते पछीपस्ताबुंपइये. वळी कोइलोकबोलेछेके, एप्रधानप्रमुखशुंकरे, वधांएधणीनाकहीपण, कन्याएअधीअवलीकर्मवादिपणानी हठलीधीकेतेछेवदसुधी मुकीजनहिमाटे, नांनपणमांथीएनागुरुए, एवुंजमणान्युंतेक्षालीरारुगुं, माटेएतोबधोनांक, एकन्यानागुरुनोजेछे. वळीकेदलाक बोलेछेके—गुरुवचारोशुंकरे, अतेकेइमोटीयइगइ, एतेनांनपणमांथीजएवीभोलीहतीके, ज्यांकोइलेहजायत्यांजायमाटे, एना मुखपणानोजएदोषछे. वळीकेदलाककेछेके—भाइ, नांनपणमांतोसर्वेएवांजहोयपण, एकन्यानोएवोजग्रहयोगआवीबन्यो तेएम थयुं. वळीकेदलाकधर्मनाजांणबोलेछेके—एमांग्रहयोगशुंकरे, एवानामनीकन्याओ, शुंजगतमांनहिहोय, ग्रहनडेता, तेतेनामनी सर्वेकन्यानेनहवोजोइए, माटेअेकन्यानुंनकर्मजअेबुंहये, तेकोदियानेपरणी. ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ एमलोकोक्तिनां नवानंवांचन संपलतां तेस्त्रीपुरुष, नगरनीबाहिरउद्यानमांपोचयां. त्यांगयापछीतेकन्या, जांणेअपरआस्वादवालीहोयनेजुं एमखेदरहितते कोदियापुरुषसाथेरही. ६८ तेकोदियोतेवोगंधातो दरिद्रीकुरुपवालोछेतोपण, जांणकोइमोटादेववेठोहोयने तेनीजजेमसेवाकरे तेमपरमपीतियेसेवाकरतीमुखेरहेछे. शास्त्रकारकेहेछेके—सतीस्त्रीनांचारित्र, आपकारनांमहाआश्वर्यकराजिहोय. ६९. हवेते अघटित, असमान, एवोस्त्रीपुरुषनोसंयोगथयो तेनेदेखवाअसमर्थथयोहोयनेजुं, एमसूर्यदेवद्वदपट अपरद्वीपमांनानिशगयो, ने तेनीस्त्रिसिंध्यामतीहतीतेपण, तेनीपछवाडेतुरतदेही. ७० त्यांअंधकारनोसमूह, जेमिथयत्तनोसमूह विस्तरपांमेतेम, जेटे लकमांविस्तरपांमवाआवेछे, तेदलाकमांता, तेकन्याएपोताना स्वाभिनेशयनकरवामाटे, सुंदरसंथारोपाथरीआप्यो. एटले आशपाशधीझाडनीतळेपडेलां पांनोवीणीलावी, तेनाउपरजुगडानाकडकासांधीपाथराने, पोतानास्वामिनांथने पोढवानीश- दया, अतिपीतिवडेबनावीआपी. ७१ तेवखतप्रसन्नयइ तेशयामांसुतेलोकोदियो, एस्त्रीनीपरीक्षानेअर्थे आपकारबोलेयोके-

राजाञ्जेदिवस नातीकन्याकोटियासाथेपरणावी, तेदिवसनीरात्रिनावीजापोहोरमां उत्तृष्टलम्लने, सर्वनगरमांसर्वसंस्तुद्धि-
 वहेसर्वजगाञ्जे महोत्सवमंडाव्यो. १४ जगतनालोकेनेहर्षउत्पन्नकरनारएवा, तेउत्सवकारिने, लगनीचेलानेविषे, करिछेअतिशे
 प्रशंसाअनेउत्साहजेमांएवो, तेवरकन्यानोविवाहथयो. १५ हवेतेवखत, अशुभदैवतावगथी, तेजगाएमहाभयानकएवो, जण
 जगतनेजांणेंसंहारकरशेकेजुंएवो, यमराजनोजांणीबीजोहाथहेयनेजुंएवो, अतिशेआकाशेराखेवालो, एकमहासर्पओर्चितोनीक-
 लयो १६ आसर्प सर्प एजुनामसांभलवामात्रथीज, निश्चेजेमकलपांतकालना महावायुवहे, समुद्रनातरंग उल्लाउल्लकरे, तेम,
 सर्वसभानातमांसलोक, भयभीतथयासता, खलमलीडटा. १७ तेवखतभयथीसंझांतथता, झटपटउठीलावीफालभरी चालवा
 जता, वरराजानापगथी एमहासर्पपुछभानमांचंपायो, तेथीमहाक्रोधमरेलातेसर्प वरराजानेदंशकर्यो. तेथीतेमणेतत्कालयमरा-
 जना (मृत्युना) मुसमांपवेशकर्यो. १८ तेकहुंछेके—आलोक, अन्यमकारनुंकार्यांचितवेछे, नेतेनोपरिणामअन्यमकारनेदिवने
 छे; माटेदैवनेपरवशथयेलाजीवोतो, मुहूर्त्तमात्रकालपणधणाज चिह्नवालोछे १९ आपकारनामहाउत्साहभरेला विमानसम
 यमांआमकारनुंआतिशे अघटितवरनुंजमरणथयेसतेपण लोकनेथोडोपणचैरागयनथीयतो माटेसंसारिलोकेनेधिकारछे. २०७ ॥
 तारपछीराजाप्रमुख, दिव्यनाटकनामहारसिकशब्दाने सांभलता, मोटाआनंदोरसाहगांचेहेला, आदिमर्वतभासदो, ओर्चितो
 आविपट्टेलोकोकनोसमूह, तेणेकारिनेसज्जडथंभिगया, जेमकोइमहामुनिहोय तेनीपेठेएकदमसर्वमंडल, मैगिन्नतधरीअयेतनीदीदे
 मूर्छितथइगयुं १ पछीहलवेहलवेचमत्कारपांमंतुंहेहृदयजेमनुं एवाथयासता, विचारपांउंडाउतरीजायछेके—अहोओर्चितअप
 थार्थुअणविचारेलुं, आहुं, आविवखते, कष्टआवीपडहुं. आतेकोइअसुरेद्र अथवासुरेद्रतेमनी क्कडिसिद्धिनेरहेवानास्थानमां
 आ मकारनुं अतिकष्टआव्युं, एतेजुंथयुं. २ एमसर्वलोक, विचारांआतिशे चमत्कारपांमया एवानष्टलेथी समाप्तकरी ग्रंथ-

मी, बोल्यो के-हे भद्रे, आपकारे आखा जन्मने निबार्ह, किपे प्रकारे करी शकाये. ८२ माटे जो हुं पण कोहमकारे नवी छिये वन अव-
स्थानी एवो दिव्य करीरवालो थउतो जयुक्त छे, केमके-असद्वया एटले विषमसमागममांश्योरस छे कांइ पण नथी. ८३ एमकहीने
देवताना वरदान नीशक्ति थी तत्काल पोतानुं प्रथम नुरुप, देवता जेहुं दिव्य रूपमकट करी, अति आश्चर्य थी हर्ष पांमती पोतानी छिने
करी. ८४ हेस्वामिन् आशुं मोटुं आश्चर्य थुं इत्यादि, जेटलाकमां पुछे छे, तेटलाकमां तेज जगांमां एक अति शोभोटुं देव भवन जेहुं
माणिरत्ननुं पाटुं भवन (मेहेल) तेराजा ए निप जावुं; तेनी मध्ये एक दिव्य पलंग तेमां वेठे पोतानो तेजस्वामी, तेने दीयो. जेम छत्र
चापर, नाटक ते विषे तत्पर एवो देवदेवी तो छे समूह जे नीपासे एवां इंद्री पीठे तेने गोइ तेस्त्रीमनमां विचार करवालागी. ८६ के-आते
हुंमने स्वप्न थुं छे के, कांइ इंद्री जाला विद्या छे के कोहमाया जाल छे के मोह जाल छे, हुं हशे कांइ निश्चय थुं नथी माटे देव थुं करुं, इत्यादि
विकल्प करे छे एटलामां तेराजा ए अति आश्चर्यवाली तेस्त्रीमत्ये बोल्यो. ८७ हेकाम देवनी स्त्रीसमान सुंदरि, तुं नारात्मनमां मिथ्यासं-
कल्प विकल्प न करीश. मसन्न थयो छे देव जेने एवो हुं तो, पृथ्वीपालनामनोराजा छुं. तेताराशुभ कर्म बड्डे खेचाइ अब आव्यो छुं. ८८
एटलुं कहीने पछी पोतानुं आरंभ थी ते अंतस्त्र थीनुं सर्व चरित्र विस्तार थी वर्णन करीसंभलावुं. हेसुभगे, सुंदर भाग्यवाली हेस्त्री तेजे
प्रमाण कयुं तेज कर्म, ताराडपर मसन्न थयुं पजांण. ८९ चंद्रराजाने मोटु अन्नान छे, अने मोटुं मिथ्या भिमान छे, तेनुं फल पणतुं, निश्चेमा-
तः काले जोइश. अने तारसि सट्टि जोवा, राजापण आवथे. ९० तारपछी अति शोहर्ष थी उल्लास पांमतां छे रोमजेनां एवी तेस्त्री भू,
स्वामिनोमहिमा करवाने अर्थे, समग्र रात्रि पर्यंत, एवुं उत्पकयुं के, जेने देस्त्री इंद्री नुं हृदय पण चमत्कार पांमे. ९१ हचे तेनारनो राजा
पण, कोहियाने कन्या आप्या पछी, मॅमारा रोषनुं फल देखाइ थुं. हचे तत्काल मारासं तो पनुं फल पण देखाइ थुं जेइये, एमचारिने ९२
तेमहा अहंकारी चंद्रराजा अ, एक देव जे नेमहा सुंदर राजकुमारने, मोटा उत्सव साहित, मोटो कन्या परणावी. ९३ ते आपकारे-

घरमांघणुंकरेलुंसाधुलोकदेखशेतो तेमनेआपवुंघइशेमाटेनेसंताहीराखे, नेघणुंथोहुंजपगटपणदेखाडे अनेसाधुभिक्षाकरवाआवे
 तारेपोतानांखण्णथवासार उपरथीघणोभाव देखाडती तत्कालउभंथइ, सन्मुखजइघणीभावभक्ति अनेभोटोआदरसन्मानने
 देखाडती, एटलेहमहारजआपनापधारवाथी हुंघन्यभागवल्लीकृतार्थथइहुं, माटेपधारोपधारो एमहाथजोडी नम्रताथी मीहुं
 मीहुंबोखती, साधुमहारजानेप्रसन्नकरती, भिक्षालेवानास्थानमांलेइजतीहती. सारीसारीवस्तुनेसंताहीराखी जेवीतेवीवस्तुने
 घणाआदरसन्मानथी होरावतीहती. १२ वलीतेस्त्री, अन्यप्रत्येबोलेछेके-जेममहार्धनेथोडोपणदोपनलागेतेम, थोहुंआपीअ;
 केमके-हुल्लएवुंअणुमात्रपणसुपात्रदान, अनंतफलजुंकारणथायछे. १३ एमबेलीपीतानीपासे कोइनेनआववेदती, पोतानेहा-
 येजमुनिनेअतिशेथोहुं जेवुंतेवुंअन्न, तेपणमनाविनानुंआपती. १४ वलीकोइमांदांसाधुमुखनेअर्थे, कांइवस्तुसाधुपुछेतो, घरमां
 छतीहोयतोपणहाथजोडी विनयपूर्वकनमस्कारकरी हेमहामुनिराजअत्यारसुधी एवस्तुहतीपणहालमां लगारमात्रनथी एमजुहु
 बोखती, एमकरतातेवस्तुकदापि साधुनीनजरेपडेतो, तेवस्तुपोतानीहोयतोपण, एतोपारकीछे इत्यादिघणीटगाइकरती, माटे
 अेप्रकारनीनदेवानीबुद्धिनेनिश्चेषिकारथाव. १५ अेप्रकारेधर्ममांतत्परअेवी तेआविक्रोअेपण (अेटलेजेमांपइज्ञानोपणखर्वचनथी
 एवी, पोसोपइकमणुं जपतपविगरेधर्मक्रियामांअतिशेतत्परमाटे, धर्ममांतत्परएवुंविशेषणदिहुं) अतिशेआकरुंभोगांतरायकर्म
 बांधुं. कृपणपणानुंएजनिश्चेफलछे. १६ हाहा, मूढजीवोनिर्मलएवा जिनधर्मनेपांभिनपण, अघटितआचरणवडेआत्मानेमलिन
 करेछे, एवातअतिखेदकारकछे १७ हवेबीजीस्त्रीतोखदार चित्तवालीहतीमाटे, तेणीएसुपात्रमांदानआपवावडे तथाशुद्धभाव
 वडे अथवाशुद्धभावथीसुपात्रमां दानआपवेकरिने, शुभभोगछेफलजेनुंएवुंकर्मबांधुं केमके-जीवोनिश्चेविचित्र परिणामवाला
 छे. १८ तेवेस्त्रियोमरिनेदेवलोकमां देवपण्डितप्रब्रथइ, पणतेमांआटलोविशेषछेके-प्रथमनीस्त्री, किलिचविकदेवनाविमाननेविषे

कारकहेछेके—प्रातःकालथवाआव्युत्पारे, जेकोहियानेपोते कन्यापरणाविछे, तेनुंतमामवृत्तांतअतिशेसुप्तपणे जांणवाअतिशे चतुरचरपुरुषो मुक्याहता, तेमनीपासेवीजा सेवकेनेमोकली राजाअपुछाव्युके—एकन्यानुअत्यारस्यधीनुं केवुंवृत्तांतवन्युछे. त्यारेतेमणेसर्ववृत्तांत जेमहतेमकहुं. तेपुरुषोथी तथावीजा गुप्तरहेलाचरपुरुषोथी तमांमयथास्थित सर्ववृत्तांतथी चंद्रराजा सारीपेठे, विदितथयो, नेहद्वयमांअतिशेजचमत्कारनेपांन्यो, तेथीअतिशेविसमयअनेअतिलज्जा तेनाक्षणकाराथी परवशथयो केपुजीनेअने एजमाइनेकयारेदेखुं एवीआतुरतानेअतिशेवश, एराजाथयो. ४ पछीजेमअनिष्टनाभारने त्यागकरे तेमपोतानो तमांमअभिमाननो त्यागकरीतेमनीपासेआवी नम्रताथीअतिशेसन्मानकरा पूर्वकर्मजअतिशेसमर्थजाणुं ५ चंद्रराजाअश्रेष्ठ एवापृथ्वीपालराजाने पोतानेवेरलावी जमाइनेजेमपहेरापणी आपवानरीखहशेतेम वरद्रव्यविगेरे सर्वयथास्थितआपी, घणा घणासन्मानथीराखी अतिशेखेहवताव्यो. ६ एकदिवसकोहअतिशे ज्ञानीमहाराजपासेजह, एचंद्रराजाअएवेकन्यानां पूर्वभव पुछ्यो. त्यारेज्ञानीमहाराजबोल्याके—७ पूर्वजनममांएवेकन्याओ धनअनेधनक, एनामनाधनाढ्यमोटाशेठहता, तेमनीस्वजनने मानवायोग्यएवो धनश्रीअनेधनप्रभा एनामनीवेभार्यायो, जेमसूर्यअनेचंद्रतेमनी, ज्योत्स्नाअनेप्रभा एनामतीकांताओछे, तेम तेवेस्त्रियोअतिशेकांतिवालीहती. ८ जिनधर्ममांआसक्तएवीएवेपणहती, बहुधापापस्थानथीनिवृत्तिपांमेली, ज्ञाननाआराधनमां निपुण, कयुछेउपधानवहन प्रमुखतपवालानुंबहुमानजमणेएवीहती. अथवाकर्णुछेउपधानादि बहुमानजेमणेएवीहती. ९ तेवेमां आटलोविशेषहतोके—प्रथमकहेलीस्त्रीकृपणहती माडेधनादिकखरचथायत्यारेएनुंमन, दुखातुंहतुं. वधारेतोशुंकिहियेपणभावे करिनेमुनिनेपणदान, देतीनहती. १० वलीकृपणपणानादोषथी, पोतानावरनांमांणस घणुंआपीदेछेएमधारी, पोतानेवेरआ- वेलासाधने हुंमाराहाथेआपुंछुंएमकही, घरनांमाणसने निवारणकरतीहती. ११ वलीएमांचैतवनकरतीके—सारुसार, पदार्थ

तीर्थकरनेस्त्रीपणुं प्राप्तयुं. नारदनेत्रिवेषपणमोक्षपणुंयुं. चित्तातीपुत्रनेत्रिवेषपणमशमनीपरिणतिथइ. एमकारेकर्मअनेपोतानुंबीर्य
 एवएकवीजानीरपद्धाविडे तुल्यरूपएवांसफुटपणोदेखातांसतां आज्ञातमांजयवतांवत्तेछे. ३२ एमकारेकर्मअनेउपक्रमअहेतुंतुल्य-
 पणुंसांभलीने, राजात्पयांथीलठयो. अनेकु कर्मनोनाशकरवाहडेपकारे, धर्मनोउग्रमकरवामांछेबुद्धिजेनीएत्रोथयो. ३३ तारपल्ली
 चंद्रराजाए पोतानुसमग्रराज्य विधिवडेजमाइने पृथ्वीपालराजा तेनेआपीने पोतानीजिमोटीदीकरी अनेपोतानीस्त्री तेषेसहित
 दीक्षाग्रहणकरीराजामोक्षमयो. ३४ तारपल्लीपृथ्वीपालराजाए तयांनुंसर्वराज्यसंमालीस्वरयकरी, इंद्रजेवीमोटीसस्युद्धियेसहित
 पोतानीस्त्रीनेलेइ, पोतानापुरमांआठयो. ३५ (हवेअहिथीसंसृष्टवश्लोकमांकहेछे.) एमकारेश्लोकनाच्चायापदनाअर्थनोपणसं-
 वादप्ररोथयो. ॥ पृथ्वीपालराजायास्त्रिनेत्रिवे परेमाणरहितएवा बहुमाननेकरनारोथयो. ३६ अज्ञाननेनाशकरनारएवांयास्त्रिने
 आदरसाहितसांभलतांतेनीबुद्धि, धर्मनाआराधननेत्रिवेथइ, केमके—ज्ञानथीशुंनथाय, सर्वथाय ३७ सर्वदर्शनवालयानाधर्मोने
 असदृशछेधर्मज्जेनोएवा, एटलेवाहिरधीधर्मकहेवायपण विचाभीजुवेतारेतेजअधर्महेय, अथवातेधर्ममांधर्मपणुंनहीय वस्तुताएअ-
 धर्ममांधर्ममानील्लेता, एमयारंवारदेखिने, रुडेपकारेनेत्रेवर्मोनी परीक्षकरीदेखिसिमज्जीने, अरिहेतेकहेलोएवोआर्हतधर्म, अटले
 जैनधर्म, तेनेतेणेअंगीकारकयो. ३८ अनुकमेतेराजानीजमजेम धर्ममांपरिणतिथइ, तेमेमेमश्रुतज्ञाननेत्रिवे बहुमानकरवानुंबुद्धि
 पांम्युं. ३९ तथाबहु श्रुतएवापुरुषो तेमनुंवहुमान तथासहायता, पुष्टि, इत्यादिकरवाथी अथवा यणांएवोअज्ञे श्रुतसिद्धांत
 पुरतको तेमनुंवहु मानकरवानेअर्थ तेनीपुष्टिकरवी तथाबोधनकरवुं इत्यादिकेकरीने तथा तेमनुं लखाववुं उजमणुं करवुं
 इत्यादिके करिने तेराजाओ श्रुतनुं आराधनकयुं. ॥ ४० ॥ एमकारे मोक्षलक्ष्मीतुं साधनरूपजे श्रुतज्ञाननुं आराधन,
 तेषेकारिने, दुःसाध्य एवोपण कुकर्मनो क्षय वीथिपणे कयो. बली एराजा कयारेक एकाग्र चित्तवडे श्रुतज्ञानना

उत्पन्नयह. १९. त्यांभीचविनेतमारी मोटीतानीपुजीओथह. जेतमरेअतिशोभीतिनुं पात्र रूपछे, पणपोतपोतानाकर्मनावशयी वे कन्याओनुंआमकारनुंनिश्चेभिन्नपणुंथुं. २०. तारपळीराजाएपुछेयुंके—हेस्नामिन्नएकमारोसदेहछे तनोउत्तरकहो. जीवोनुंकर्म अनेउपक्रम (उद्योग) एवेमांकोणपधानछे. २१. ज्ञानीमुनिबोल्याके—हेराजन्मएवेनुंतुल्यपणुंछे. कोइजगाएकर्मपणबलवान्छे, अनेकोइजगाएउद्योगापणबलवान्छे. २२. तेवातशास्त्रमांकहीछेके—कोइजगाएजीवपणबलवान्थायछे, अनेकोइजगाएकर्मपणबलवान्छे, अनेकोइजगाएउद्योगापणबलवान्छे. २३. माटेजीवो, निश्चेकर्मवशछे, अने कोइमकारेजीविनेवशकर्मछे. जेमकोइजगाएधारणकरनारबलवान्छे नेकोइजगाएधारणकरवायोण्यवस्तुबलवान्छेतम. २४. जो पणभवमांसमतार्जीवोनेकर्म, अतिशेदुःखदेहतेपणवर्मनोउपक्रम, तेसर्वकर्मनेपणनाशकरछे. २५. जोएमनहोयतो, अनंताडनंत भवधीसंचयकरेलां माटेअनंतांएवां कर्मोनेनाशकरी शाश्वतामोक्षनेकेमपांम. २६. जुओनेचुलणी, हुकर्मनोकरनारएवोपणटह महारी, आसंसारमांडपक्रमधीमोक्षयायछे. अनेचिंलातीपुत्र अनेरौहणिओस्वर्गया. २७. माटेअनिष्टअनेमहाक्रूर एवांकर्मने नाशकरवानेअर्थ धर्माधिपुरुषोबलवान् एवाउद्योगनेजनिस्तर निश्चेकर्याकरेछे. २८. तेवातशास्त्रमांकहीछेके—तर्ककर्मनेविषेनि- रंतरज, देहधारिअपरमहितकारी एवोउद्यपकरवोअजश्रेष्ठछे. अनेजोरिथररहतो, उद्योगाविनापनोवांछिन एवांफलनेनिश्चेन पांम. २९. अनेजेजगाएनानामकारनो उद्यमकर्मसतेपण, कार्यसिद्धिनजथाय, तोतेजगाओसमर्थअने आकरंअनुंकर्मजअवश्य भोगववायोण्यछेएमजांणहुं ३०. कर्मनेवशयहीराजिनेश्वरनीचकुलपांअवतया. मळीतीर्थकरस्त्रीरूपया. परीक्षितराजानुंमरण थयुंतथानांदिषेणअने आर्द्धुमारतेमनुंपहवुंथुं. इत्यादिजगाएकर्मनुंपधानपणुंजांणहुं. ३१. तेकहुंछेके—ब्रह्मदत्तचक्रवर्त्ताना नेजनेनाशथयो. भरतराजानोपराजयथयो. कृष्णवासुदेवसतेसर्वनाशथयो. छेळतीर्थकरनोनीचगोजमांभवतारथयो. मळिनाथ

तेनोत्तरागकरवो. तेनिशीथसूत्रना ओगणीशमाउद्देशमांकहीछेके—जेभिष्ठ, चारएवी संध्याओनेविषे स्वाध्यायकरे तथाकर-
नारनेसहायताकरेछे तेजेम, इत्यादिआलापकेकरिने पहेलीसंध्या ? पश्चिमसंध्या २ मध्याह्नकाले ३ अनेमध्यरात्रे ४ एचार
कालमां स्वाध्यायनोनिषेधकयोछे, ॥ निशीथचूर्णिमांपणकहुंछेके—संध्याओचारजाणवी. सूर्यनज्योहोयते, मध्याह्नययोते,
सूर्यास्तथयोहोयते, मध्यरात्रियहोयते, एचारसंध्यानेविषे स्वाध्यायनकरवो तथानिशीथसूत्रमां—पांचमाउद्देशानेविषेवसति
(निवासकरवोते) आश्रिनेपणकहुंछेके—जेसाधु, माभुतिकासहितएवी, एटले छांपमुस्रधीलीपेली सन्मार्जनकरेली एवी,
शरयाकेतांवसति तेमत्येअनुभवेशकरेछे अथवामवेशकरनारनेसारजाणैछे, इत्यादिआलापकेकरिनेकालवेलामां, नवोनिवास
करवानोपण निषेधकयोछे. ॥ एआलापकनुंभाष्यपणआमकारेछेके—सूर्यनज्योहोयत्यांसुधी पूर्वाह्नकालमां, अने सूर्यआध-
न्यापछी अपराह्नकालमां तथामध्याह्नसमे, निवासकरवावसतिमां (स्थानमां) प्रवेशकरवानो निषेधकयोछे मटे, वाकीना
कालमांनिषेधनधी. ॥ बलीएनीचूर्णिकरनारतो, आमकारेकेहेछेके—जेसूत्रपोरसी, अनेअर्थपोरसी, तेमांमाभुतिकारायछेते
तेव्याघातवालीछे. अनेछिन्नकालमांनिवर्थाघातछे पूर्वानेआमकारनीगाथाछेके—जेकालवेलातेपूर्वानेविषे सूर्यनज्योहोयते
वेला, अनेअपरान्हनेविषेतो सूर्यआधमतेसतेकालवेला, मध्याह्ननेविषेकालवेला तेकालवेलाओनेविषे, अर्थपौरुषीकरवीतेआज्ञा
उत्थापकछे. ॥ आजगाएकल्पवृत्तिमां आमकारनीव्याख्याछेके—एतेषुकेतां एकालवेलातेविषे. ॥ जेमांमाभुतिकारायछे ते
वसतिअनुज्ञाताछे. सूत्रार्थनाव्याघातनोअभावछेतेयी. शेषकेतांउच्योछे सूर्यजेनेविषे एवोकाल, जेमांमाभुतिका करायछेते. ॥
मतिकुष्ठकेतां नकल्पतेनुंकारणएछेके—निषेधकरेलीवसतिमां रहेवायीसूत्रार्थनोव्याघातसंभवछेमटे. ॥ माभुतिकाकेतांछांपंथी
लीपवीइत्यादिरूपजाणवी. ॥ व्यवहारसूत्रनीवृत्तिमांपणकहुंछे—चारसंध्याओजाणवी. तेमत्रणरात्रिनी, नेएकदिवसनीजेमके

अर्थनी अतिशे भावनाकरतां, मोक्षरूप उंचास्थानउपर चढवानी जाणें नीसरणीहोय तेवीक्षपकश्रेणिअे चढचो ॥ ४३ ॥ तेजवल्लेलेकअनेअलोके तेनुंमकाशकरनारंकेवलज्ञान, एराजानेउत्पन्नययुं. अनेतेमनेदेवाओमुनिवेषआप्यो. ॥ ४४ ॥ तेके-
वलीमहाराजे, पोतेअनुभवकरेली श्रुतज्ञाननीआराधनाछेमटे, पोतानादृष्टान्तं स्पष्टप्रकटनकरवुं इत्यादिउपदेशधी, धणालि-
कोनेश्रुतज्ञाननीआराधनानेविषे, सावधानएवाकर्या. ४५ आलोकेमांमतिबोधकरवायेरय एवाभव्यमाणिने, एप्रकारनाइति-
हासबड्ढेयणाकालसुधी मातबोधकरिने तेकेवलीमहाराजे अनशनविधिबडे मोक्षपदप्रत्येविहारकर्गो. ४६ आपकारेश्रुतज्ञाना-
दिकमां, अतिशेबहुमान करवासावधीजानेश्वे, तेजभवमांणमोक्षगया. माटेहेभव्यमाणिओ, आपकारनुं मोडुंफल विचारिने
श्रुतज्ञानना आराधनविधिमांअतिशे प्रयत्नकरो. ॥ ४७ ॥ एप्रकारेश्रुताराधननेविषे पृथ्वीपालराजानीकथाकही. ॥ हवेश्रुत
ज्ञानादिकनुंआराधनपण सम्यक्प्रकारे ज्ञानाचारनुंआचरणकरवामां निपुणपणुंसतेजसंभवेछे माटेतेज्ञानाचारतो आठप्रकारनो
छे. तेश्रीनिशीषसूत्रनाभाष्यनी पीठीकादिकमांआप्रकारेकथोछेके-कालनेविषे १. वितयनेविषे २ बहुमाननेविषे ३ उपधान
नेविषे ४ अनिहवकेतां नगोपववाविषे ५ व्यंजनकेतां अक्षरनेविषे ६ तथातेताअर्थनेविषे ७ उभयकेतां अक्षरअनेअर्थ ओवेने
विषे ८ ओआठनेविषे. ज्ञाननुंआचरणकरवुं तेज्ञानाचार आठप्रकारनोकिहये ॥ तेमांकालेकेतां सूत्रपोरसीमां सूत्रपठनकरवुं
तथागुणवुं. अनेअर्थपोरसीमांतो अर्थभणवो गुणवोते-अथवाउत्कालिक सूत्रादिभणवांगणवांते. अनेकालिकश्रुततो उत्तरा-
ध्ययन, आचारांगइत्यादिजांणवां तेतोदिवसनेविषे अनेरात्रिनेविषे पहेलीअनेचोथी पोरसीमांज भणाय, अनेगणाय अने
उत्कालिकतो, दशवैकालिकतथादृष्टिवाद, ओजांणवां. तेतोसर्वपोरसीमांभणाय अनेगणाय. अनेकालिकनेउत्कालिक ओवेनो
पण, अतध्यायादि अस्त्राध्यायकालतो, लघुओवीवेषेयहीना प्रमाणवालोछे. ॥ दिवसअनेरात्रि, तेप्रत्ये, चारकालवेलाओछे

नामैअध्ययनभणावहुं. ६ सोलवर्षादि एक अधिकवर्षवाला नै, अनुक्रमे चारणयावना, अनेमहारत्रयभावना एनामनां अध्ययन
स्वभावथी जणाववांयोग्यछे. ७ ओगणीसवर्षवाला नेतो, दृष्टिवादनामेबारमुंअंगभणावहुं संपूर्णबीशवर्षवाला ने सर्वश्रुत भणाववां
योग्यछे. ॥८॥ आमकारनोसर्वअर्थ, व्यवहारसूत्रमांपणछे, जेमके—त्रणवर्षनापर्यायवाला निर्गर्थनेआचारमकल्पनाभाअध्ययन
भणाववानुकल्पेछे, इत्यादि ॥ आपकारेआगममांकेहेला कालनेकहिनेअहंकारादिकथी अकालमांभेणछेगुणैइत्यादिकरनारने
आज्ञाभंगतथा ज्ञानाचारनीविराधना इत्यादिदोषकारेनेमाथिश्रित क्रहुंछे, अनेअकालेस्वाध्यायकरवाथी प्रमत्तपणैदुष्टद्वैततातेने
छलेछेइत्यादिपणकहुंछे ॥ वलीनिशीथभाष्यमांआमकारेकहुंछेके—दिवसनाआदिनीतिथा अंतनीसंध्यानेविषेतथामध्याह्नेतथा
अर्द्धरात्रे, जेपुरुषएचारसंध्याकालनेविषे स्वाध्यायकरेछेतेने तीर्थंकरमहाराजनी आज्ञाभंगादिदोषमांसयायछे. ॥ अकालमां
स्वाध्यायकरवाथी लोकमांपणनिंदाथायछे. केमके—संध्याकालनेविषे गुह्यकव्यंतरविचरेछेमाटे. बीजुभाणिनेयाकोलानेआवड्य.
कनोउपयोगतथा विसासोपणथायछेमाटे ॥ श्रुतनोउपयोग, (सिद्धांतभणवुंगणहुं) उपधानतप, अतिशेअपुनकहांछे तथापि
निषेधकरेलाकालनेविषेकरेतो, तेनिश्चेकर्मबंधनेअर्थथायछे. ॥ लोकमांपणकालवेलांनेविषे संध्यावंदनवैभ्वदेवतर्पण होमइत्यादि
दहुंथाशांतिकर्म पूजकरवानांकांहांछे, पणस्वाध्यायकरवानोकांक्षोनथी. केमके—तेस्वाध्यायने परमतत्त्वरूपपणुछेमाटे दुष्टवे-
लामांतेनोतिनषेधकयोछे. तेकहुंछेके—संध्याकालेचारकर्मनोत्यागकरवो. आहार, मैथुन, निद्रा, तेमनोत्यागकरवो, नेस्वाध्या-
यनोतोविशेषकरेनेत्यागकरवो. ॥१॥ संध्याकालेआहारकरवाथी व्याधिथायछे. मैथुनकरवाथी क्रूरदुष्टएवो गर्भउत्पन्नथायछे.
निद्राथीधननानाशथायछे. स्वाध्यायकरेसतेभरणथायछेतेमाटे, वलीसंध्यामांस्वाध्यायकर्यसते, आसर्वज्ञपुत्रपुणुंतोतानोविषे प्र-
ख्यातकरेछेतोपण एदहुंसमझतानथीके—संध्याकालेतोभणायगणायनही, एमकारेलोकमांपणनिंदाथाय. ॥ तथासंध्यासमे

सूर्यआश्रमतां, अर्द्धरात्रि, प्रभातकाले, एत्रणरात्रिनी, अनेचोधीसंध्या दिवसनामध्यभागनेविषेजांणवी. एचारसंध्याकालने विषेस्वाध्यायनकरवो. ॥ आचरणकरवामांतो रात्रिनीकालवेलावे—एकमध्यरात्रे, अनेवीजिरात्रिनेअंते ॥ दिवसनीपणवे, एकदिवसनीमध्ये अनेवीजीदिवसनेअंते. ॥ खरतरगच्छना श्रीजिनदत्तस्वरिए सदेहदोलावलीसूत्रमांपण एमजकहुंछेके—चार पौराधिओजांणवी. दिवसमांवे, एकतोदिवसनामध्यनेविषे, अनेवीजीदिवसनाअंसनेविषे एमरात्रिनेविषेपणवेपौरधीओजांणवी. एकरात्रिनामध्यमां अनेवीजिरात्रिनेअंते, एमचारपौरधीओ वेवेघडीनीजांणवी. ॥ आबधो, असडझायकालनो विचार लख्योतेनुंआदछुंज केहेवानुंततरयंछेके—आगमनाआभिप्रायेकरिने सायंकालेसूर्यअस्तथयेसते कालवेलाकहिछे, अनेआचरण नेअनुसारकरिनेतो सूर्यनाआश्रमतापहेलीपालमांआवेछे. मादेसम्यक्प्रकारनो निर्णयतोलभ्यक्ज्ञानिपुरुषोजांणछे. ॥ यद्वा, कालतेवर्षप्रमुखश्रुत भणवानेयोग्यएवोकालजांणवो. तेपंचवस्तुनामाश्रयमांकहोछेके—संवत्सरप्रमुखकालक्रमेकरिनेतो, जेनेविषे जेमणाववानुंमासश्रुतहोय, तेनेधीरपुरुषजते, तेजमणावे तेकालक्रमआप्रकारनोछे. १ जणवर्षनापर्यायवालासाधुनेतोआचार मकलयनामाअध्ययननेकेतां निधीयाध्ययननेभणावे. अनेचारवर्षनापर्यायवालानेतो, सुहृतांगनामाअध्ययनने रुडेप्रकारेमणा वे. २ आचारप्रकल्पएवुं निधीयाध्ययननुंनामछे. ॥ पांचसंवत्सरनीदीक्षावालासाधुने, दशकल्पव्यवहार, एअध्ययनोभणावे अनेआठवर्षनापर्यायवालांने, ठाणांगअनेसमवायांग, एवेपणभणावे. ३ दशवर्षनीपर्यायवालांने, विवाहकेतांश्रीभगवतीसूत्र भणावे. अगीयारवर्षनीपर्यायवालांनेतो आ क्षुल्लकविमानादिपांचअध्ययनभणाववायेभयजांणवां. ४ बारवर्षनीपर्यायवालांने अनुत्तरोपपातिकप्रमुख पांचअध्ययनभणाववां. तेरवर्षनापर्यायवालांने उत्थानश्रुतादिचारअध्ययनभणाववां. ५ चउदवर्षना पर्यायवालांने, आशीविषभभावनानामे अध्ययनभणाववुं, एमजिनपरमात्माएकहुंछे. पञ्चवर्षनापर्यायवालांने दृष्टिविषभावना

करवो, वर्षाकालमांविहारनकरवो. अथवादिवसमांविहारकरवोपण रानिण्विहारनकरवो. अथवादिवसमांपणजीजीपोरसीए
 विहारनकरवो बाकीनीपोरसीमांकरवो. एमनिशीथचूर्णिमांकहुंछे. ॥ लोकमांपणकहुंछेके-एकपहारनीअंदर भोजननकरवुं.
 तेमबेपहारनुंछंघनकरिनेपणनकरवुं. एकपहारनीअंदरकरतोरसनीजत्पाचिथाय, नेवेपहारनोत्यागकरिनेपछीभोजनकरेतो, वलनो
 नाअथाय. १. ग्रीष्मऋतुहेमंतऋतुविगरे आठमासमांभिष्टुविहारकरे. सर्वजीवनीदयानेअर्थवर्षाकालमांतोएकजगाएनिवासकरे. २
 वलीदानादिकपणकालनेविषेकरेतो, विशेषफलदायकथायछे, तेपणकहुंछेके-भारगमांथाकीजनारो, तथाशरिररेगिथयेखोत.
 आगमनोग्रहणकरनारो त. जेणलोचकयाछेएवापुरुषोनेविषे तथाउत्तरपारणानिविषेआपेलुंदान, अतिशेफलदायकथायछे. कोइ
 एवाकालमकेभारगमां भुखयाथयेलासाधुने भाशुंविगरेजेजोगवाइ वनीरहेलीहोयतेनुंजेदानकरवुं, तेनुंमूत्यकरवाने, केतांतेना
 फलनेपारपांमवाने समर्थयवातुंनथी. अतेतेनुंतेजभोजनादिक अवसरविनानुंआपवामांडीएतोपण साधुनेग्रहणकरवामणिनथी
 यतुं. २. कोइपुरुष, स्त्रीप्रत्येकहेछेके-हेसुंदरि, अवसरउपरआपेलुंहोयेलीनीअंजली प्रमाणजेदहुंपणआपेलुंजल, गूळीपांझेलाने
 पणजीवाडेछे. अनेमरणथयापछीमरेलानोउद्देशकरि शोकडोषडापाणिनाभरेला दानआपेतेपणतेणेकरिनेहुं, कांइपणतेनीतरश
 नजाय. वलीखेतीतथान्यापार तथासेवातेपणसमयउपरकरेलीहोय तेजवणाफलवालीहोयछेपणअन्यथानयीथती. तेकहुंछेके-
 समयउपरकरेलुंजेखेतीविगरेकार्य तेजेमघणाफलवांछुंहोयछे, तेमजआपणजाणवुं. एमकरिसर्वएवीक्रियापण पोतेपोतातासमय
 मांजकरवायोभयछे. १. मंत्रविद्यादिसाधनपणजेमकहेलोकालहाय, तेजकालिकेरोसफलथाय, पणअन्यथाकरेतोअनर्थनुंकारण
 पणथाय. एमजस्वाध्यायपण पोतानाकालनेविषेजकरवो पणअकालेनकरवो. ॥ आजगाएछासेवचनारिनुंदृष्टांतछे. जेमके-
 मथुरामां एकसाधुप्रदोषसंबंधी कालनुंग्रहणकरिने पौरुषीआतिक्रमणथयेसतेपण कालिकसूत्रनेउपयोगरहितपणाथी भणोछे,

स्वाध्यायमांन्यग्रथयेला साधुनेभवश्यकरवायोग्यएवुं प्रतिक्रमप्रमुखकार्यतेनेविषे अनेभावकनेभवश्यकरवायोग्यएवुंजे. देव
 पुजनतथाप्रतिक्रमणइत्यादि कार्यमांन्यग्रथयोगनुज्ञान्यपणुंयवाथी तैकार्यनथइशके, न्यारेतेतेअवश्यकार्यमां उपयोगराखवतेश्रेष्ठ
 हे तथानिरंतरस्वाध्यायकरी थाकेलानोविश्रामपणथाय, माटेभुतपाठादि, कहेलाकालनेविषेजकरवुंतेयुक्तहे. ॥ विशेषकारण
 वदेकालनुंछंधनथाय तोपणतेदोषनेअर्थनथीयतुं, तेमनिधीयादिमूर्त्तनेविषेनेकुछेएहेतुमाटे. ॥ आजगाएकोइआमकारेआ-
 शंकाकरेछेके—जेमके—शुभध्यान सर्वकालेकरवानुंकहुंछे मोक्षनुंकारणछेमाटे. तेमजश्रुतज्ञानपण मोक्षनुंकारणछेमाटे सर्वकाले
 केमनकरवुं, जेजोमोक्षनुंकारणछेतोकियोकालछे अनेकियोअकालछे. ॥ उत्तर. एतमाठिककहोछोपरंतु शुभध्यानतोसर्वक्रि-
 यामारहेछुंजछे अनेतेमानसिकछे, तेणेकरिनेकोइधर्मक्रियाबाधपांमतीनथी. उलटुंतेशुभध्यानतोसर्वधर्मक्रियानुंपोषणछे तेणेक-
 रिनेतेनुंसर्वकालपणुंयवदेजछे. परंतुश्रुतज्ञानजेभणवुंणवुंतेतोसाध्यछे माटेवेसंख्याकालनाआवश्यकआदिनीपेठे नियमकरेलाका-
 लमांजतेकरवुंतेयुक्तछे. तेश्रुतज्ञाननुंजोसर्वकालेपाठादिअभ्यासकरसेनेअन्योन्यपुण्यक्रियानेबाधजथायमाटेतेमकरवुंतेयुक्तनथी
 तेधर्मक्रियानुंएकएकनेपरस्परनवाधलागेएमकरवानीआज्ञाशास्त्रमांकहीछे. तेवातअधिनियुक्तिमांकहीछे जिनशासननेविषे, दुःख-
 नानाशकरवाजोदेलो एवोपोतपोतानोयोग्यएवोजे धर्मसाधननाक्रियानोयोग, तेएकबीजानेबाधनकरेतेवीरिल्ये, असपत्नपणे
 कृतएकबीजानोप्राप्तुनथाय तेमकरवायोग्यछे. १. मोक्षहेतुपणाथी, कालविभागकरवोतेअयुक्तछे एमनकहेवुं, केमजेसाधुनेआ-
 शारविहारइत्यादिकने मोक्षहेतुपणुंसतेपणकालविभागकरवानुंकहुंछे. ॥ तेउपरआगमनुंवचनछेके—साधुएबीजीपोरसीएमक्त-
 पाननीएटलेआहारपाणिनी गवेषणाकरवी. वली, कोइगुर्वादिकोशेधर्यने शिक्षावचनआमकारनुंकहुंछेके—हेमोभक्षोसमयविनानी
 गोचरीकरेछेनेकालनेवरारवरओलखतोनथी माटेपोतानाआत्मानेकीलामणाआपेछे नेगांमनीपणानेदाकरेछे. वलीकृतुवद्धविहार

दशमकारनोऽशमकारे माकृतगाथावदेखाडयोछेके-सत्कार १ अर्भुत्थान २ तेमजतन्मान ३ आसनाभिग्रह ४ तथा आ-
 सनानुप्रदान, ५ तथाकृतिकर्म (वंदन) ६ तथाअंजलिग्रह (हाथजोडवा) ७ तथतेमनीचेष्टाधीमनजो अभिप्रायजांणी ते
 प्रमाणेअनुसरवुं ८ तथवेठेलजेतेगुर्वादिक तेमनीपर्युपासनासेवाभक्ति तेकरवानीकहीछे ९ तथाचालताएवा जेतेगुर्वादिक
 तेमनीपुढवाडेगमनकरवुं १० एमकारेशुश्रूषाविनय दशमकारनोकहोछे तेमांसत्कार, तेरुतबनंदनआदिजाणवुं, सन्मान ते
 दस्रपात्रआदिवहेपूजनकरवुंते. आसनाभिग्रहतेआदरेकारिने आसनआंणीआपवुंतेपूर्वक आआसनउपरपधारी एमजेकेहेवुंते.
 अनेआसनानुप्रदान तेतोआसननुंएकस्थानधीजीस्थानेयापी अत्रपधारोएमकरवुंते. आशुश्रूषाविनयउपचारविनयनेविषे अं-
 तर्भूतथायछे. ॥ अनेउपचारविनय, श्रीदशवैकालिकनीवृत्तिमां माचीतगाथावडे ज्ञातमकारनोकहोछे जेमके-गुरुनीसमीपे
 आसनकरवानीप्रार्थनाकरवी १ गुरुनीमरजीप्रमाणेपोतानुं वर्त्तणुकरवुंएदलेछंदानुवृत्तिकरवी २ करेलाउपकारनो मत्स्यप-
 कारकोइमकारिकरवो. ३ वलीआपडीपासे कड़िकरावे एवुंनिमित्तकारणजोडवुं. ४ दुःखवडेपीडाता नाधुनेअर्थ कोइवस्तुनी
 गवेषणाकरवी. ५ वलीसर्वअर्थनेविषे देशकालनुंजाणपणुंकरवुं. ६ तथाअनुमातिकेनां अनुमेदनाकरवी आमकारेतेंक्षेपधी
 उपचारविनयकहोछे. ७ हवेएगाथाओनोअर्थ ग्रंथकारजआमकारेलखेछेके-आदिगादिकनाआर्थेयैने नित्येगुरुसमीपेरेहवुं १.
 गुरुनीछंदानुवृत्तिकरवी २ भक्तपानादिकउपचारकर्यसते प्रमन्नथयेलगुरु, सन्नदानादिवडे मत्स्यपकारकरवोजे मटेएनिर्जराछे
 एमधारीभक्तपानआदिकनुं आपवुंतेनेविषेप्रयत्नकरवो. ३ तथाश्रुतपांमवाहुंनिमित्तकार्यकारेने विशेषपणेविनयनेविषेवर्त्तवुंअने
 तेनेअर्थप्रयत्नकरवुं. ४ दुःखवडेपीडातासाधुनेअर्थ औषादिकनुंगवेषणकरवुं. पीडावालातेतेउपकारछेएमअर्थजांणवो. ५ छदुं
 अवसरनुजांणपणुं ६ तथासर्वजगाएअनुकूलपणेवर्त्तवुं ७ आसातमकारनोउपचारविनयछे ज्ञाननाअभ्यासादिकनाकरनारानो

तेनेजोनेशासनदेवताए विचारकर्योके—आसाधुनेकोइमांतदेवता, छलमे, तेछलनकरो, तेमाटेतेसाधुनामतिबोधनेअर्थ, शासन देवताए आभीरीतुंरूपधारणकरी माथेछात्रानोपडोछिहेतेसाधुनीआगल, छात्रावेचवानोशब्दउंचेरचरे बोलतीबोलतीवारसवार जनुंआवतुंकरती, तेनेपोतानास्वाध्यायमां विघ्नकरनारीदेखीनेसाधुबोल्या, शुंआतारोछात्रावेचवानोसमयछे ? तेसांभलीछात्रा वेचनारीतेआभीरीबोलीके—तमारोपणआहुं कालिकसूत्रनेघोषकरवानो (भणवानो) समयछे. तेवचनसांभलीतत्काल तेसाधु उपयोगसाहितथया. अने मिथ्याहुंकहदीहुं ॥ एप्रकारेप्रथमकालाचारकछो. ॥ १. ॥ हवेविनयाचारकहेछे. गुरुनोअथवा ज्ञानिनीतथाज्ञाननाअध्यासिपुरुषोनो त ज्ञाननो त ज्ञाननांउपकरणजेपुस्तकपाठुं पत्रपाटीकबलीस्थापनिकाठवणी, (सांपडो) ओलियुंटिपणुंदएतर(जेमांअवश्यपुस्तकथापीयते) इत्यादीनीआज्ञातनावाजिनेभक्तिममुख जेमजेनुंकरवुंघटतेमतेनुंकरवुं आज्ञात-नानाभेदतोहमारोकरेछोआद्धिविधनामनोग्रंथछे तेनीवृत्तिथकीजांणजयो ॥ तेमांगुरुनोअनेज्ञानिनो मगटपणेविनयआपकारनो करवोके—मुर्वादिकआवेतारेतेनेदेखी तत्कालउभुंथहुं, आसनआपवुं, शय्याकरिआपवी, तेमनाशयमांदंडहोय तेग्रहण करी लेवो, तेमनापगथोवा, विसामोकराववो (पगचांपवा) वंदनाकरवी, आदेशओपेतमकरवुं, सेनाभक्तिकरवी, इत्यादिरूप विनयजांणवो. तेउपरआर्धवचननुं (ऋषिप्रणीतवचननुं) प्रमाणछेके—गुर्वादिकआवेतारेउठडीडमाथहुं, हाथजोडवा, तेमज आसनआणिआपवुं. गुरुनोभक्तिकरवी, एभावशुश्रूषाविनयकछोछे. १. बल्लोतेगुर्वादिकथीनीचिषययाकरवी. गतिस्थानआसन एपणएमनाथीनीचां पोतानाराखवां, नीचापडीनेतेमनाचरणनुंवंदनकरवुं, पोतानुंनीजुंशरीरनमावीहाथजोडवा. ॥ २ ॥ भाव शुश्रूषा, एपदनोअर्थश्रीउत्तराध्ययननी मोटीटीकामां आपकरेक्योंछेके—भावकरिनेशुश्रूषासेवाकरवीते अथवातेगुर्वादिकना आदेशप्रत्येसांभलवानी इच्छारूपपुर्णपासना, समस्तमकारेउपासनाकरवीते. ॥ दशवैकालिकनीवृत्तिमांतो, शुश्रूषाविनयज

અવિનીતનથી પામતા. અવિનીતતાથી વિપરીતપણાને પામતા દેખાય છે. જેમ વલીગાયો મંશો વલધ ઘોડા આદિ પશુ પળ વિનય રહિત હોય તે વંધનતા ડન આદિ ક્લેશનો અનુભવ કરે છે પણ સારા વિનય વંત પશુ પળ ક્લેશાદિક ને નથી પામતા, તે તો હલદા ક્લેશ વિના જ સુખે લાન પાન પૂજાદિ સુખને પામે છે તેમ. વલી વિનય મેતેજ, વિદ્યા વિવેક હદાર પળુંગં મીર પળું ચતુર પળું ધૈર્ય મતિ દ્વિપતિષ્ઠા इत्यादि ગુણોનું મૂલરૂપ છે; बहुधा વિનય સતેજ તે સર્વ ગુણોનો સંભવ છે માટે. અને વિનય ન હોય ત્યાં દ્વિપતિષ્ઠાનો સંભવ દેખાતો નથી તે પળ શા-સ્ત્રમાં કહ્યું છે કે—क्षमा, सुखनुमूलं. અને ક્રોધ, दुःखनुमूलं. અને સમગ્ર ગુણોનું મૂલ વિનય છે. અને સર્વ અનર્થનું મૂલ લાભ છે. ૧. અને ધર્મનું મૂલ પળા વિનય છે, તે પળ શાસ્ત્રમાં કહ્યું છે કે—जिनशासननेविषे धर्मनुमूलविनयं. ને વિનય વાલો સંયત (મુનિ) હોય છે વિ-નયથી રહિત ને ધર્મ, क्यांથી હોય, અને તપ પળ ક્યાંથી હોય. ॥ ૧. ॥ હઠા અંગમાં પળ હજાર છે પરિવાર જેનો, ને પરિત્રાજકમાં (સં-ન્યાસીમાં) મુલ્ય વો વ્યાસ પુત્ર શુક મદારકે, શૌચ પળું (પવિત્ર પળું) છે મૂલ જેનું વો પોતાનો ધર્મ, તેમત્યે ગ્રહણ કરાવેલો, સુગં-ધિકા પુરી નો નિવાસી સુદર્શન શેઠના વો ધને અર્થે, શ્રી ને મિજિતે અશ્વેર દીક્ષા આપેલી, હજાર શિષ્યના પરિવારે વીટેલો ચહદ પૂર્વધારી, યાવત્ત્વા પુત્રાચાર્ય, તેમનું પળ વચન આપકાર હું છે કે—हेसुदर्शनशेठ सर्वज्ञपुरुषोए धर्मनुमूलविनयकहोइ ॥ बहुधा વિનય પળ સારી પ્રકૃતિ વાલો ને જોય છે, જેમ સર્વ યાતુમાં પળ સુવર્ણની પ્રકૃતિ હુદી જ છે તેમ જાં પળું. ॥ તેડ પર સુધા પિત શ્લોક છે કે—कोण, कमलमां सुगंधकरवाजायछे कोई करतोनथी एतो एनीस्वाभाविकप्रकृतिजछे. વલી શેલ દીમાં મીઠા શકોળાકે છે. તથા શ્રેષ્ઠ હાથીને લીલા વડે ગમન કરવું તે કોળાથી રવે છે કોઈ શી રવ વતું નથી, તેમ કુલી નિપુરુષોનો વિનય ગુણ સ્વાભાવિક જ હોય છે ૧. વલી સુગની શિયોનાં ને જ કોળે અંજનથી આંજ્યાં છે, કોઈ નથી આંજ્યાં તો પળ તેનાં ને જ સ્વાભાવિક પ્રકૃતિથી આંજેલા જોવાં જોખે છે. વલી મોરનાં પિછાં ને કોળાં ચિત્ર વિચિત્ર કરે છે, કોઈ નથી કરતું. ॥ ૨. ॥ एतोपोतानीमेलेज चित्रविचित्रशोभनीकछे. વલી કમલમાં ચહતા હટરતી પવની

विनयजे, रुडेप्रकारेशोधेलापुस्तकादिकहुंअर्पणकरवुं. सूत्रअनेअर्थतेनीपरिपाटीनुंप्रदानकरवुं (करावहुं) तथाआहारउपाश्रयह-
 त्यादिबडेतेपनीपुष्टिनुंप्रदानकरवुं तेज्ञाननोजिविनयकर्मोर्जाणवो. ॥ हवेभावकेज्ञाननोजिविनय आपकारेकरवो; तेकहेछेके-आ-
 वकेउपधानआदिविधिवडे सूत्रतथाअर्थतेनाग्रहणनोअभ्यासकरवो. तथापरनेविंधिवडेसूत्रतथाअर्थनुं प्रदानकरावहुं. तथा ते
 सूत्रप्रांकेहेलाएवाअर्थनी सम्यक्प्रकारेभावनाकरवी. तथातेसूत्रप्रांकेलाप्रमाणे रुडेप्रकारेअनुष्ठानकरवुं, तथापरपासे करावहुं,
 एजमकारेपुस्तकलखावां बीजापासेलखावां, तथातेपुस्तकोनुंफूर्प्रमुखसुगंधिवस्तुधीपूजनकरवुं. अनेज्ञाननुंआराधनकरवाने
 अर्थेपंचमीआदिकतपकरवुं तथातेनुंउजप्रणुंकरवुं. इत्यादिज्ञाननुंआराधनकरवुं; ॥ तेकहुंछेके-ज्ञानाशिखहुं, ज्ञानगणहुं, ज्ञाने
 कारिनेकरवुं, मादेज्ञानीपुरुषनवांकर्मनवांधे, तेथीतेज्ञानविनयवालोकेहेवाय १ ज्ञाननाउपकरणनोजिविनयकरवो, ज्ञाननांपुस्तका-
 दिनवांलखाववां शोधवावांसमारवां, पाहुंवांधणुंवांधवानी पाटीदोरी इत्यादिअतिश्रेष्ठएवां तेपुस्तकोनांउपकरण कराववां.
 अनेजोविनाशपांमतां पुस्तकोहोयतेपमुंसमारचनकेतां नवांलखाववांसुधारवां शोधनकरावहुं कर्पूरप्रमुखसुगंधिद्रव्यधी सारां
 राखवां. पदकूलकेतांहीरागलवखआदिकधीबांधवां, इत्यादिसर्व, तेपुस्तकोनुंपूजनजाणहुं. वणीजपुस्तकोनीसंभाल राखवी
 कारणके-त्रणजगतमांसूर्यसमानएवा सर्वजिनेश्वरोविगरेमहाज्ञानीपुरुषो सर्वअस्तर्पांमेसते, आकालमांपुस्तकरूपदीवाबडेपदा-
 र्थोविगरेनो मोटोप्रकाशकरायछे. ॥ १ ॥ आलोकनाकार्यमां अनेलोकोत्तरएवा सर्वकार्यमांपण, विनयकरवोएज सफलछे,
 केमके-सर्वअर्थनीसिद्धिनुंकारणविनयजकहाछे. तेवातशास्त्रमांकेहीछेके-विनय, लक्ष्मीनेलावेछे. विनयवालोपुरुष, यज्ञअने
 कीर्त्तनेपांमेछे, पणविनयरहितपुरुष, कदापिकालेपोतानाकार्यनी सिद्धिनेपांमतेजनधी. १ बलीलोकमांपणदेखायछेके-से
 वकोतथाशिष्योतथापुत्रो तथापुत्रनीक्षीओसारीरीत्ये जेविनयवान्छे तेजपोतपोतानास्वामिनी पदवीनेपांमतादेखायछे पण

तेष्वनोअधिष्ठायकदेव मसञ्चइनेरात्रियेआविने साक्षरकारयइनेअभयकुमारनेकहुं, क-हुंसर्वकालेपुण्यफलवडेशोभताजेमां
 वृक्षोछे एवावनखंदवडे नंदनवनसरखातेवनवडेशोभतो चारेपासमाकारवडे (कोटवडे) वीटलोएकथंभियोमेहेल करिआपीश,
 पणमाराउपरहेलोएवृक्ष तमारेनछेदावचो पछीअभयकुमारेतेवात अंगीकारकरी तारपछीतेव्यंतरदेवपोतानी अर्चितयथाकिं
 वडेतत्कालकलाप्रमाणेतेएकथंभियोमेहेलकरीआप्यो. ॥ जेमाटेआज्ञाप्रमाणेपणतेवातकहीडिके-वांणिपेवंधायेला, देवयोनिएवादेवा
 चाकरकरतांपणाविशेषआज्ञामांवेतछे, राजाश्रेणि कपण केवञ्चमेहेलनोअर्थीहंतो तोतेनकारनावनखंदेशोभतोमेहेलदेखिने, केवल
 दुधपानकरवाआरंभेलापुरुषने, अकस्मात्सकारनोयोगवने, नेतेजेवोममन्त्रयायतेहुंमानिने, अतिशेराजीथयो. तारपछीपद्मा
 देवीजेमपद्मद्रहमांअतिशेराजीथइनेरहिछे तेमतेचेछणापणतेएकथंभियोमेहेलमां राजानीआज्ञावडे अतिशेराजीपणाथी निरंतर
 रहतीहती. पछीएकदिदवसतेजनगरनी रहनेराीएकमातंगी (देडी) तेनेअकालमांआझफलखावानो डाहलोएदलेगर्भवतीनेम-
 नो रथउत्पन्नयायतेदाहदंसंरक्तमार्कहेवायछे, तेमनोरथउत्पन्नययो. पोतानोषणीविद्यासिद्धछे एहुंजंणीनेतेपीएपोतानाधरिने
 तेवातकहीके—मारेतोआझफलजोइएछिये तेविनाचालेतेमनर्थज अनेतेआझफलचेछेणाराणीलावागमांछे. तेआंणीलाचोएवो
 अतिशेआग्रहकयो तारेतेषणीपणराजाथी अतिशेवीधातोखरोपणशुंकरे, मरहुंपणकबुलकरीनेस्त्रीनाआग्रहथी तेफललेवागयो,
 त्याहांनोमानोवागनाकोटपडवाडेरहिने पोतानीअध्वनामिनीनामेविद्यानावलथी उच्चाआंवानीडाळीनमवाविनेआझफल
 चुटीलीधां, अनेउच्चाभिनीविद्यानावलयीपाछां हतातेवानेतेवांउचांतेडाळांकरिने जेमचोरनासतेमनाशिआवाविनेतेफल पोतानी
 स्त्रीनेआप्यां. तेमाटेआज्ञामार्कहहुंछेके—स्त्रीएप्रार्थनाकरेलोएवोपुरुष, गुंनकरेअनेगुंनआणीआपे, नकरवातुंपणकरेअनेनआंणी
 आपवापेअथवस्तुनेपणआणीआपे. जेमराजाभोज, स्त्रीनाकहेवाथी गवेडानीपेठेचारपगवालायया पछीतेनाउपरस्त्रीचढीवेठीवधा

रत्नछतेनकोणकरवाजायछे; कोहनधीकरतुं, तेमसारकुलमांडपन्नथयेला पुरुषोन्निविनयगुणस्वाभाविकजछे. २ माटेश्रुत
अर्थपुरुषोएविशेषकरिने गुरुप्रमुखनाविनयनेविषेप्रवर्तुं, जेमाटेआज्ञामांकहुंछेके—अतिशेआकरतेथीअद्विसमानएवापण गुरु
रूपकवाथी ज्ञानरूपजलनेलेवाएकविनयज, गुरुनेविषेअतिशेकोमल्लाउपजाववामां. इहापणपणाएयुक्तछे, पणवीजगुणनुं
एजगाएइहापणपणुंचालतुंनथी. १ बलीविनयथकीज्ञानआवेछे, नेज्ञानथीदर्शनप्राप्तयायछे, नेदर्शनथीचारित्रपणपमायछे, ने
चारित्रथीमोक्षपमायछे, नेमोक्षनेविषेकोइप्रकारनीवाधानलागे एहुंअपारसुखरहुंछेतैविनयत्रालोपांभीयकेछे ॥ १ ॥ विनय
पूर्वकजग्रहणकरेलेश्रुत, तत्कालसम्यक्करेफलने आपनारहोयछेपणअन्यप्रकारेनथी, आजगाएइहुंतिक्तहेछेके—राजश्रीनाग-
रीमांश्रेणिकनमेराजारहेतोतो, एकीदवसश्रीमहावीरस्वामिनमुखथी, सतीपणानानिर्णयादिगुण सांभलीसंतोषपांमीपोतानी
स्त्रीचेल्लणानामनीपट्टराणीमलयेबोल्योके—अन्यस्त्रियोथीअतिशेअधिकएवो तारोग्रसादते, क्रियाप्रकारनोकराहुं. त्यारतेबोली
के—एकथंभियोमेहेलकरावीआपो. राजाएएवोमेहेलकरावानीआज्ञा, अभयकुमारनामनाप्रधाननेआपो. तेअभयकुमारसुथार
लोकनेबोलावीतेवातकही, तारेसुथारलोकोतेएकथंभिया मेहेलकरवामाटेअतिश्रेष्ठ काष्टनेखालेवा अटवीमांगया. त्यांअप्रण
करतांकरतांसारालक्षणवालो धणीछायावालोअतिशेउच्चो, फलफुलवालो, मोटावृक्षजेवीजेनीमोटीमोटीशाखाअछे मोटांमो-
टांथडीयांछेएवोमहामोटाएकवृक्षदीठो. देखिनिविचारकयोके—आवोमोटावृक्षछेतैकोकोइएवोमोटा अधिष्ठायकदेवपणनिश्चे
हथो, तेवातआज्ञामांपणकहिछेके—जेवुंतैवुंस्थानपण देवताविनानुंनहोयतो, महालक्षणसहितअवामोटावृक्षो देवाधिष्ठायककेम
नहोय होयज. माटेआपडास्वामिने कोइप्रकारनुंविद्वामांहो, माटेतेनाअधिष्ठायकदेवने राजिइहांसहिनेआराधनकरी आज्ञामा-
नयि, एमधारीतेद्विसल्यांडपनासकरी गंधदीपपुष्पआदिबडे अधिवासकरीपछीपोतानास्थानमांआव्या. तेमनीशक्तिपूजावे

टनीपुत्रीदृक्कुमारीनामैतत्स्वपात्नीहती. तेषामदेवनीप्रतिपानुपूजनकरवाप्तौ नित्येवागमंभीषुष्यचोरीलावतीहती. एकादि-
 वसचोरीकरतांमालीष्माली. तारेतेमाली, कामधीक्षोभपांमीतेणेतेकन्यानोसंगकरवानिप्रार्थनाकरी, तयारेतेकुमारीबोलीके-
 हुंपरणीनयोमादकुंवारीहुं तेधीस्पर्शकरवायोगयनथियइ. जेमोटेवास्त्रमंकहुंछेके-आठमकारनीस्त्रियो, पुरुषनेगमनकरवायोग्य
 नहोय. जेमकरजस्त्रला १ तथागोत्रपांयथेलीहोयते २ जेब्राह्मणादिवर्णकरिनेअधिकहोयते ३ तथाजेणीएदीक्षालीधेखीछेते ४
 कुमारीहोयते ५ तथापित्रनीस्त्री ६ राजानीस्त्री ७ तथागुरुनीस्त्री ८ एआठजांणवी. ॥ तारेतेमालिष्कछुके-परणुंतारेप्रथममारी
 पासेआवजे. पछीतेकन्याकहुलथइनेगइ. पछीअनुक्रमेपरणी, तयारेरात्रिपूतानास्वामिआगळ पोतानीसर्वप्रतिज्ञाकहीसंभला
 वी, पछीपानिबोल्पोके-तुंजातारीप्रतिज्ञापूरीकरिआवजे. पछीभारगमांसोनानांनरत्ननांआभूषणवणांदेखिनेचोरोएरोकी, तारे
 तेणीएपोतानुंसर्वज्ञांतकहीसंभलावणुं, तारेसत्यप्रतिज्ञावाळीजांणीने आवतांछुट्टीछुंएमकहीमुकीदीधी, तयांभीचालीतेभारगमां
 एकअतिशेभुल्योराक्षसमल्योतेणेश्माली, तारेतेणीएपोतानीमत्यप्रतिज्ञाकहीसंभलावी, तारेतेणेपण आवतीवखनेणुंनंभक्षणकरीजुं
 एमभारीमुकीदीधीतेमालिपासेआवी. तारेतोतेमालीअतिशेआश्चर्यपांमी पोतानीमाताजेवीजांणी नमस्कारकरीमुकीदीधीतेपा
 छीवळताराक्षसेश्माली, तारेतेणीएपोतानीसत्यप्रतिज्ञा, थयेलीवातकहीत्यारेराक्षसेकहुंके हुंतोअन्यमाणसनीआहारकरिलेइश
 पणतुंतोअहिथीजा. पछीचोरमल्यपातारेतेणीएपोतानुंवृत्तांतकहुं, तारेचोरशेल्याकेराक्षसजेवामहाक्रूरपुरुषोए तेनमुकीदीधीमांटे
 अमारेलनेलुटवीनथीजा. पछीपोतानापातिपासेआवीपोतानुं सर्ववृत्तांतजेमहतुंतेमकहीसंभलावणुं, पछीतेपतिनेअतिशेमानवायोग्य
 थइ. एकथाकहीनेअभयकुमार सर्वलोकोनेपुछेछेके-हेलोको. एचारनेविषेहुळकरकारकतेांडुःखेकरीशकाय, एवुंमोडुकाम
 कांणिकणुं. तयारेइध्यावालाबोल्याके-धणीएजेकणुं. तेवुंमोडुकामकोइथीनथाय. तेलोकोयांभुल्योहतातेबोल्याके-राक्षसेकयुंतेवुं

धरमांफेरव्यानेवोडानीपेठेखुराकरवापड्या. अनेकालिदासपंडितेपणस्त्रीनाकहेवाथी पोतानेवणीप्रियएवीमुखयोहती तेपण
 पर्वतिनाएटले मोटुद्वयग्रहणादिआवेतारे तीर्थक्षेत्रमांडाढीमुखयोमुडावी स्नानकरवुंएवीलौकिकशास्त्रमांआज्ञाछे. आतेतेप्रका-
 रनापर्वकालविनापण, मुख्योनुंमुहनकरावडुंपडयुं. ॥ तेकथानकनोसंक्षेप आपकारनोछेके-यारानगरीनेविषेएकअतिरूपवती
 वैश्यारहेतीहती तेमांतेनगरीनोराजाभोजतथाकालिदासकवि एवैवणाआसक्तथयाहता. एकसमेतेवैश्या,एवीहठमांआर्विकेभोज
 राजानेकहुंकेआजतोमारुकहुंकरडुंपडशे केतमोगवेडानोपेठेचारपेगथेने तमांराउपरहुंवेमुनारेतमारे आचोकिमांभ्रमणकरतां
 जडुंनेवोडानीपेठेखुराकरवा तेमकरशोतोजमाराअंगनोसंगथशे पछोराजाएस्त्रीहठजांणी तेमकहुलथइतेवातकरी पछीरा-
 जाएवैश्यानेशिवव्युंके ज्यारेकालिदासकवितारीपासेआवे तारेडाढीमुखयोमुडावीतारोसंगकरे, तेवातकहुलथायतोतोमारकोइ
 प्रकारनोशोकनरहे पछोतेवाततेणीएकहुलकरी. पछोज्यारेकालिदासआव्या त्यारेवैश्याएतेवातकहुलकरावी,कालिदासेडाढीमु-
 छयोमुडावीवैश्यानेप्रसन्नकरी. पछीकालिदासज्यारेसमांमांआव्यात्यारेभोजराजाएकविनीमश्करीकरीके-हेकविश्वेष्टकालिदा-
 सतमोएकियापर्वमांमुहनकराव्युं तारेकालिदासकहुंके-जेतीर्थक्षेत्रमांजेपर्वमांगवेडा, योडानीपेठेखुरताहतातेक्षेत्रमांतेजपर्वमांअ-
 मारुंमुहनथयुंछे. माटेस्त्रीनीप्रार्थनार्थी नकरवाउंपणंपुरुषोकरेछे॥ पछी,मातःकालेमहासुगंधमान्आंवांफलरहितयोभारहितजोइने
 शोकथीचेछेणाए राजानेतेआंवांदेखाडीकहुं. राजाएपणतत्कालअभयकुमारनेबोलावीकहुंके-जेनीआपकारनीशोकिछेतेअंते
 उरमांपणकोइवसतेउपद्रवकरे माटेतेचोरनेसातदिनमांप्रकटकरीदेखाडो, अनेनहिदेखाडोतोजेचोरनीशिक्षाछे तेउप्राजतमोथशो-
 अभयकुमारतेवातअंगीकारकरी, पछीचोरनोपणाप्रकारे तपासकरतांकरतां कोइदिवसवणानगरनालोको कोइदेवनीयात्रामां
 एकठाथयेलादेखीनेपोते वेशांतरकरीबृहत्कुमारीनुंकथानक उंचेस्वरकहेवावेठा. जेमके-वसतपुरनामाएकनगरहत्तुं तेमांजीर्णशे

जीप्रमाणेवर्त्तवुं) तथाटोपनुआच्छादन तथातेमनोअभ्युदयनुंचितनइत्यादिकरीशकायछे. तेमुर्वादिकनीअल्पपण दुर्दवाअये सतेपोतेअत्यंतदुःखितथाय. अनेतेमनोअभ्युदययेसनेअसंतराजीथाय. विनयतेप्रथमकहाप्रमाणे वाहरनाउपचारथीभक्तिरूप छेपणतेविनयसतेवहुमानतो होयअथयानपणहोय, माटेवहुमानविनाएकलायणाविनयवडेगुंथाय? काहनथाय, जेमजिविनाना एकलादेहदेहुंथाय? धनविनाएकलाघरदेहुं? नाकाविनाएकलामुखवडेहुं? दानाविनाएकलापानवडेहुं? गंधविनाएकलापुष्प वडेहुं? रंगविनाएकलाकंकुवडेहुं? पाणिविनाएकलासरोवरवडेहुं? दानाविनाहाथवडेहुं? मतिमाविनाएकलामंदिरवडेहुं? मध्य मणिविनाहारवडेहुं? माटेविनयथीपणवहुमाननुंप्रधानपणुछे. मांटेविनयाचारथीवहुमाननेजुदोकोहो. शुतलाअर्थिपुरुषतेविनय अनेवहुमानएवनेआश्रयकरवो ॥ जेहेनुमाटेपरमकपिनुंआप्रकारनुंवाकयछेके—निद्रा, विकथा, तेमनोत्यागकरिने, मुसिपसाहित, हाथजोडीने, भक्तिवहुमानपूर्वक, उपयोगराखीनेश्रुत, सांभलवुं? विनयवडेउन्नतएवा, करीछेअजलीजेयणेएवा, गुरुनीमरजीप- माणेवर्त्तताएवाशिष्योएआराधनाकरेलाएवागुरुजन, अनेकप्रकारनुंजेश्रुतनेशीप्रपणेआपेछे २. विनयअनेवहुमानएनीचतु- र्भंगीआप्रकरेकरवी, केकोइशिष्यनेविनयछेपणवहुमाननथी, जेमश्रीनेयिजिनप्रत्ये वासुदेवनेपुत्रजेपालकतेनीपेटे १. कोइकने तेवहुमानछेपणविनयथी, जेयसांवेनेहनुंतेम ॥ २ ॥ कोइकनेवेहोयछे, जेमगौतमस्वामिनेवीरजिनप्रत्ये ३. कोइकनेतोएवेनथी, जेमकापिलादासीअनेकालशौकारिकतेमनीपेटे. ४. वहुमानविनाघणाविनयवडेग्रहण करेलीएवीपणविद्याफलवालीनहोय, वहु मानसतेतोस्वल्पएवाविनयवडे फलनेआपनारीहोयछे. तेश्रीगौतमपुच्छलानापनाग्रंथमांकहुंछे. जेभके—जेपुरुष, विद्याअथवावि- ज्ञान, तेनेमिथ्याविनयवडेग्रहणकरीने आचार्यनीअवगणनाकरेछे तोतेनीतेविद्यानिफलथायछे. १. जेगुणवडेसंयुक्तएवोशिष्य, विनयमांप्रदशइनेआचार्यनुं वहुमानकरेछेमाटेजेगेग्रहणकरीतेविद्या, लोकमांसफलहोयछे ॥ २. ॥ आजमाएवनेनिमिचितिदानुं

वीजाधीनथाय. दधिचारीलोकोबोल्याकमालि एकवुं तेवुंवीजाधीनथाय. पळीपेलेअंत्यज(ढि)बोल्याके-बापणीचोरकरुतेवुंपो-
दुंकांमबीजाधीनथाय. रतनसोनानीभरेलीएकलीहाथमां आवेलीमुकीदेवीएथीबीजुं, हुंहुंकरछेपळीतोतत्काल अभयकुमारेलठीने
तेनेहाथेझालीथीधोनेकहुंके-तुजआंबानोचोरछे, बोल्यासाचेसाचुंतो, जीवीधानहीतोरजातनेजरमारीनाखयो. पळीचोरसांचे
साचुंपोतानुंसर्वदत्तांतकहीसंभळावुं, तथापितेनेराजानीसमक्षलावीडभोराल्यो. तारेअतिरोषपांमतातेराजाएतो, तत्कालते
चोरनोवधकरवानीसेवकोनेआज्ञाआपी, तारेअभयकुमारबोल्याके-एनीपासेवोविद्याओछेते लेहलीयापळीजिमवदेतेमकर
ज्यो, जेमाटेआज्ञापांकहुंछेके-बालकथकीपणहितकारीवचनग्रहणकरवुं. अनेअपवित्रवरसुधीपणकांचनग्रहणकरवुं. नीचथीप-
णउत्तमविद्यातुंग्रहणकरवुं, निदितकुलधीपणझीरतनग्रहणकरवुं १ तारपळीराजासिंहासनउपर वेठोसतेज मातंगने (ढेडने)
सनमुखबेसाडी, उज्जामिनीअनेअवनामिनीएवोविद्याओषणवामांढी, परंतुषणीवारभणेसतेपण ज्यारेहृदयमांकोइमकारेनटकी
त्यारेक्रोधायमानथडेनराजाबोल्या, रेनीचमारेविषेपणकपटकरछे. एमकारेतेनीतर्जनाकरी. तारेअभयकुमारबोल्याके-हेदेव
किनयविनाविद्यानस्फुरणायमानथाय, मांटेआमातंगनोसिंहासनउपर वेसाडीपोतेहाथजोडीपुथीउपरउभारहोतोविद्याआवे ॥
तेकहुंछेके-प्रथमतोपोतानोआत्मा विनयमांजोडवोतारपळीविद्याशिखवी जेहेतुमांटेजलधीजेमनेलवधे तेमविद्याविनयथीजवु-
छिपामेछे. १ वृवुंनीतिशास्त्रनृवचनछे पळीनीतिशास्त्रनेस्मरणकरतो विद्यानोअर्थोएवोतेणेतेंमजकयुं, तारपळीतेविद्यातत्काल
हृदयमांलखीहोयनेहुंएमसिधरही. विद्यागुरुपणुंचोरमांआठुंमांटेराजाए गुन्हेंमाफकरीतत्कालमुकीदीधो, एटलुजनहीडलटोते-
नोषणोसत्कारकरथो. मांटेविनयपूर्वकश्रुताध्ययनप्रमुखकार्यकरवुं. ॥ एमकारेवीजोविनयाचारकह्यो ॥ २ ॥ तथाश्रुतनाअर्थ
पुरुषगुर्वादिकनोविषेबहुमानकरवुं. बहुमानतेआभ्यंनरभीतिबांधवी, तेभीतिबांधनाथीनिश्चेगुर्वादिकनी एकातेछंदोउचुत्ति (मंर-

घरमा आवी चुकयो छे मेटउतावलयी धेरै जाव, पिथ्या खेद करशो नही. पछी तो तेवात सांभली पेछी होशी अतिशी घ्राता थी धेरै गह,
 रया तो ते पुत्र परदेश थी आवी घरमा वेढे दीठो. स्नेह सहित माता पुत्र मर्या अति आनंद थयो. तार पछी ते वैशेष्यो जे टलाक मां गुरु पास
 आवे छे ते टलाक मां ते वृद्धी घणा मूल्यनो एक थोती जो हो प्रहण करी आवी जे सत्पवादी विशेष्य ह तो तेने आपी सत्कार सन्मान करयुं.
 तारे बीजो शिष्य रोष पांमी गुरु मर्ये बोल्थो के—जे नीड पमान थी एवा ज्ञानानिधि अने सर्व वातना जणि एवा तमारा जे वापण, अति शो
 विनय बाला बेसरखा शिष्यनी मध्ये उपारे आवो अंतर करे तो तारे तेवात कोने के बीने कोनी आगल के बीने कोनी पास एवा तनो ठप को
 देव डाववो, उपारे अश्रु तमय एवा चंद्रमंडल थी अंगारानी वृष्टि थाय, अने हजार किरण बाला सूर्य थी अंधारु उपन थाय, अने कल्प-
 दृक्षनी सेवा थी डलटी दारिद्र्य माप्तिनी कहै वत आवे, अने सारा वैद्यनी माप्ति थया पछी मंदवाडनी उपत्ति थाय, अने पाणी थिकी पण डल
 दा अभिनाम डकाउठे, तारे ते दोष कोने देवो; गुरु बोल्थो के आपकार नुंतुं रुथा थी बोले छे, मै तो विद्या आपवा मां तथा आज्ञा यो शिखव-
 बा मां इत्यादि कोइ जगा एकोइ प्रकार कोइ पण ठप्यो न थी. तारे ते शिष्य बोल्थो—तारे ते तमारा बाछा शिष्ये मारग मां हाथणी विगरे कहुं
 ते तमा मसा चुं थुने मारतो एक पण सा जुं न थुं तारे ते तमारा भणान्य मां जवांक छे के न ही. एटले एशिष्य संसर्क हे छुं सत्पथ थुं ते थी
 ते नुंस न्मान थुं नेया रुस र्भ जुं थुं ते थी मार अपमान थुं, माटे भे आटलां वर्ष सु थी तमारे मथा तुट वैतर कुटी कुटी ने मरी गयो ते नुं फल तो
 शेवट आज थुं माटे तमारा वांक के मन ही. इत्यादि ते शिष्य नांक दोर वचन सांभली ने गुरु ए विचार करयो के आतो फने त करशो. पछी
 गुरु एनां स मक्ष बुद्धि वान शिष्य ने बोला थी ए छुं कुं तारुं चांत कहै. ते हाथणी श्रमा थी जांणी इत्यादि, पछी ते बोल्थो के—हे गुरु महाराज,
 तमारा मसा दी ते तो चढानो—उं डे विचार करवा थी मै सर्व जाणुं. जे मके—हाथणी नीग्रारी रकिया थी के तां आमूत्र नाली से डाहा थी ना
 न थी आ तो निश्चवांक चुका लक्षण थी हाथणी नुं जमूत्र छे एक कल्प ना करी हाथणी जाय छे एक कहुं. डाबी आंखे कांणी छे ते के हेवानुं का-

दृष्टांतछेके—एकसिद्धपुत्रनावेशिष्यहता, तैवेविनयथीसिवाकरेछेपरंतुएकशिष्यने भुर्वादिकनेविषेसम्यक्बहुमानदंतुं अनेबीजा
शिष्यनेनहंतुं. तैवेपणअष्टांगनिमित्तशास्त्रनेविलया. अनेतेव्रणाकुशलपणथया. एकदिवसतेवेतृणतथाकाष्टलेवामाटेगया. मार्गेप-
हेलांपगलादेखिनेएकजणबोल्योके—आगलहाथीजायछे, तारेबीजोबोल्योकेहाथीनथी एतोहाथणीछे, नेतेडाबीआंखिकांणीछे,
नेतेउपरस्त्रीपुरुषवेठांछे, नेस्त्रीपणगर्भिणीछे, नेलावखपेरयांछे, अनेतेवलीतत्कालपुत्रनेमसवओ. तारेबीजाएकहुंकेहुंआबुंअण
दीदुंसंबंधविनानुंबालेछे, तारेतेणैकहुंके—ज्ञानतोअनुभवसिद्धछे आगलचालोसर्वजणाओ; तारपछीतेवेकैटलीकपुथीउछेंयनक-
रीचारया, तेटलाकमातेसर्वतेमजसदादीदुं स्त्रीनेमसवथवानोछेमामाटेबोलोएकटीकरीपानडानुंघरकरीतेनीमथ्येरेहलिस्त्रीशीघ्रमसवओ.
एमसर्ववातमलतीआवीतेनजरेदीठी, तेटलाकमातोतेक्षणउभारहाछे तेव्रामांजतेस्त्रियेपुत्रउत्पन्नकरयो॥ तारपछी, संयाथेभणना
रआशिष्यनेआटलुंबधुंज्ञानकेमथयुंअनेमनेकेमनथयुंएवोविरमयपांमीखदयीबैसेछे. तारपछीतेवेशिष्यनदीनारनेविषेगया. त्यारे
तेतीरउपरएकवृद्धस्त्रीपांणीभरवाआवी. अनेतेडोशीनोपुत्रपरदेशगयोहतो, तेनेवणाकदिनथइगयापणकांइखबरलेशमात्रपण
अद्यापिआवीनहती माटेतेणीएतेब्रह्मणभणेलजानांणिनेपुछयुंके—मारोपुत्रपरदेश घणादिवसथीगयोछेतेकरारेआवओ एमपुछती
एवीएडोशी, तेलाभाथाउपरथीपांणीभरेओ घडोतत्कालभूमिउपरपड्यांअनेमागीगयो, तारेएकमंदबुद्धिवालोगिशिष्यबोल्योके—
निमित्तशास्त्रमांकहुंछेके—कोइमअणुछे तारेतेवखतजेनिपजेतेणैकरिने तेमअनोउत्तरथयोसमझवो, वलीतेवखतजंपकारउंनिपजेते
मकारैकरिने तेमअवस्तुउंययुंछेएमसमझवुं, तथातेवखतजेनिपजेतेरूपैकरिने तेमअनोउत्तरउंरूपैकआवुंछेएमसमझवुं, ए
प्रकारेसदृशपणावडेसदृशपणुंकरहुं. माटेआवखतेतारेघडोभागीगयो माटेनारोपुत्रमरणपांन्योछेएमजानं. तेवखतमहाशोकमां
पडेलीडोशीमत्येतत्काल बीजोबुद्धिवात्तशिष्यबोल्योके—एवातत्तयामखोटीछे, माटेएमनवोळवुं. हेडोशीमा, तमारोपुत्रतमारो

प्रथमकरे लीपूजाने प्रगवटे दूर करी उपचार रीति, मुखनाको गलाय डे जंटी बिलव पत्रवड शिवने पुजछे. शिवपण मुखे पणायी ते प्रकार नी
 विनय करवानुं न जाणतो, पण तेना हृदय मार हेतुं बहुमानछे तेथी जगत्तथ इति भिष्टसाधु कुल प्रशुछवो इत्यादि आलाप संलापानि-
 त्ये करताहता. एक दिवस ते वात ब्राह्मणना दीटामां आवितीथी ते शिव उपर रीसायो, तेवो त्यो के-तमे पण एनी चलाधे आपकारे बोले
 छे माटे नीच छो इत्यादि शिवने ठपको दीयो शिवपण बोल्या के-एतो मारो निपेज आतिशे दह अनुरागिछं तुं पण काले मातः काले देखीश,
 नेजाणीश. ब्राह्मण तो शिवनी अवगणना करी घेरगयो; मातः काले शिव, एक पोतानुं च धुइ देखीने वेठा. ब्राह्मण आठ्यो तेणे, ते प्र-
 कारना शिव वेठे ला देखीने कांई कखेद करी वेठो छे एटला पापेलो भिष्ट पूजा करवा आठ्यो, तेणे तो आतिशे दकरयो, ने भालावडे पोत-
 नुच छुइ देखीने शिवने आपुं. शिव तो तत्काल प्रसन्न थइते भिष्टने हेतुं ते च छुआपुं अने च छुइ देनुराज्य आपुं एप्रकारे अंतरना बहुमाने
 करिने जगुर्वादिक तथा देवादिक प्रसन्न थायछे. तेवा तजिन स्तुति सां पण काहि छे के-हे भगवन् तमो, नेत्रवडे नय दिखाला, यणी एवी पु-
 जा सामग्री वडे नथी आराधन थइशकता, किंतु, अतिशे भक्ति सहित रागवडे, तमो एक हेला वचन पुं परिपालन करवुं तेणे करिने ज, एक
 आराधना करी शक्य एवाछो. तेवा त ब्राह्मणे पण मत्स्य क्षे देखी चित्त मां घणो च मत्कार पांन्यो. एप्रकारे बहुमान अने अवहुमान एयेनुं
 फल हेय छे, माटे भव्य पाणि यो येते नो विचार करी विवेक वडे गुर्वादिक नुं सभ्य कुप्रकारे चहुमान करवुं तेने विप्रयत्न करवो ॥ एप्रकारे
 श्रीजो बहुमानने आचार कछो ॥ ३ ॥ तेमज वली भुतना अर्थी पाणि येउ पधान पण यथाशास्त्र करवुं उपधान पण ज्ञानना आराधन
 ने अर्थ छे. ते शास्त्र मां कछा ममाणे तप विशेष रूप उपधान छे. तेनी व्युत्पत्ति आपकार नी छे के-उपकेतां समीपे पणाय सख्नादि जे तप वडे ते
 तपने उपधान कहिए । ते तो साधुने आवश्यक दिश्रुतना आराधनने अर्थे आगाढ योग अने अनागाढ योग, एप्रकारे नुं तप विशेष रूप छे,
 ते तप शिष्टांत थो अविरोधि अने पीतपोतानी सभाचारिने अनुसरी जाणवुं. श्रावकोने तो, श्रीमहानिधीय आदि आगम मां के हेतुं,

रणताएछेके—जमणीतरफधीज वचेवचेदणमक्षणकरवामुखनाखेलुंणडाधीतरफउगेलीयासभांमुंदलमुखनाखेलुंनहींतेथीडाभीभां
 खेकांणीछिएमकदपनाकरी. आगलजतांस्त्रिपुरुषएवेजणे हाथणीउपरथीउतरिनेलघुशंकाकरेलीदीठी तेचिहथीआजगाएस्त्रिये
 करीअनेआजगाएपुरुषेकरी तेलघुशंकानाचिहथी, वळीस्त्रितोउठतीवखतेतेजगाए वेहाथनादेकोदइभीथयेलीतेचिहथीगर्भवती
 अनेसमीपेजणनारीएमकदपनाकरी. नांकांकोटानांझाडभांपहेरवाना वज्रनावळगेलानांतांतणा लालजोइलालवखपेयुंछिएम
 तथाचालतांजमणापगनुरेतीवाला मारगमांडुंणमांडुंणदेहुंतेथीजणियुं जेजमणीकुखभांगभंछेमाटेपुत्रजथशे. अनेडोशीलोपुत्रधेर
 आठ्योएमकहेवानुंकारणतोएछेके—घडानीउरपाचेपुंथीथकी थयेलीछेतघडोभाणीठीकराथइपुश्रीमांमालिगयो. अनेजलनदीनुं
 छेमाटेतेजलनोरेकोनदीमांमालिगयो. माटेथीप्रपणंवरमांपुत्रआठ्योएमकहुं. पछोतेनीअनुपमप्रतिथानागनी बुद्धिजोइगुरुधपुं
 प्रसन्नथया. अनेपेलारिसालशिष्यगेकहुंके—हेवरस, तुंमारोनानामकारनोर्विनयकरतोहतो पणतारुमारोर्विषेबहुमानतेवुंनहतुं. अ
 नेअबुद्धिवात्ताशिष्यनेतो मारोर्विषेसाररीरत्येबहुमानहतुं अनेएनीस्वभाभाविकैवनयकीबुद्धिएणछे तेबुद्धिएणसम्यक्प्रकारनाबहु
 मानगर्भतविनयथीजयणीफुरेछे. तेमाटेआजगाएमारकोइपणदोषछे? लेखमाननथीएदलेलगार तमारोवांकनथीएमकही, अति
 श्रेकोथथीभणवानुंपुरतकपछाडी, पोतानेगामलावीगयो, त्यांतरतपरणेलीस्त्रिनेष्टकीवणांवर्षभणथामां गाल्यांपणविद्यासफलन
 थइतेथीस्त्रिउपरक्रोधकरी गालोदेइओल्योके—रांडतारेपापे तारुंस्मरणथवाथीमारोर्विद्याफोगदथइ एमकहीतेस्त्रिनुंताडनकर्युं॥
 एमकारोर्विनयवणोहोयतोपण बहुमानअनेअचहुमानतेउपरदृष्टांतकहुं॥ हवेअल्पविनयसनेपण, बहुमानवडेफलनीपासिथवामां
 दृष्टांतकहेछो।कोइपणपवर्तनुंनिक्षरेणआवमिदशणाकरछेएवास्यऊमांशिवमूर्त्तिअतिशेवमत्काररिरहेलीहती, तेनेकोइकब्राह्मणपाद्वे-
 त्रपणेचंदनपुष्पादिकथीभिकिवहेपूजेछे, अनेअन्यकोइएकाभिल्लजातिनेपुरुषतो, एकहाथमांचनुषअनेबीजाहाथमांचाणराखीने

रेलुंअनेएकआलावारूपपांचअक्षरेपरिमाणकरेलुं, नमोसिद्धाणं, एपदवीजाअध्ययनरूपओमेलवहेभणवुं. एमजजावदपांच
 माध्ययनसुधीपांचमेदिनआमेलवहेभणवुं. जावदजीजिआलापकतेवीशअक्षरपरिमाणसुधी एसोपंचनमुंकारोइत्यादेचुलि-
 काजांणीवी. छठेसातमेआठमेदिवसआमेलपडेभणवांजावदअठममक्तवडे सन्यकुअनुज्ञापनकरिने जावदअवधारणकरवुंइत्या-
 दिपाठलेवो. तारपळीईर्थापिधिकीभणवी. हेभगवन्तकीयाविधिवहेभणवी. हेगौतमजेमपंचमंगलमहाश्रुतस्कंध, एकचोथ
 भक्तवडेजणआचाम्लवडे. चतुर्विंशतिस्तवएकछठवडेएकचतुर्थभक्तवडे. पञ्चवीशआम्लवडे. सिद्धांतस्तव, एकचोथभक्तनेपांच
 आमेलवडेभणवांइत्यादि.॥ तारपळीसारंएवांतिधिकरणमुहूर्तनक्षत्रयोगलग्नचंद्रचलसते, पोतानीशक्तिप्रमाणेजगद्गुरुश्रीतीर्थ
 करनीपूजानेअर्थसंपादनकरथोखेज्जानोडपचारजेणेएवोअनेमालिंभितकरथोखे साधुसमुदायजेणेएवोसतोजावदगुरु महाराज-
 नीसाथे, साधुसाध्वीसाधर्मिकसमग्रबंधुवर्गोदीलोलोसतोजप्रथम, चैत्योनुवंदनकरे. तारपळीसाधुनागुणवहेसहितएवांजसाधुतेमनुं
 वंदनकरे. तथासाधर्मिकएवाजननुं पोतानीशक्तिप्रमाणेप्रणामादिकनासमूहवडे अथवासूक्ष्मवणाभूत्यवालांकोमलचोलखांवखं
 प्रदानादिवहेमहासनमानकरवुंजावद. गुरुपासेधर्मदेशनाकराववी. तारपळीपरमश्रद्धाअनेसंवेगतेपांततपरथयेलातेपुरुषनेजीवता
 सूधीपालवानोअभिग्रहदेवोजावद. तमोएआजयीआरंभिनेजीवतासूधी जणकालनेविषेचैत्यवंदनकरवांजावद. पळीअभिषेकजण
 करेलीसातगंधमुष्टिओ (वासक्षेपनीमुष्टियो) तेपुरुषनामाथाडपरनाखवीनेकेहेवुंकेतुंससारनोनिस्तराकथा. एमकहितेतेवासंक्षेप
 नाखवो, जावद-चारमकारनांश्रमणसंघेपणगंधमुष्टियोतेनामाथाडपरनाखवो, तारपळीजगतनागुरुए श्रीजिनंद्रोनीपूजाना एक
 देशधीसुगंधेसाहित, करमायेलीनहीमफुलितएवीथोलापुष्पेनीमालागुरुएपोतानेहाथेग्रहणकरिने तेपुरुषनाबेखभाडपरआवे
 एवीरित्येआरोपणकरधीनेएमभणवुं-प्रथमतोतेनांजपट्टहंणआदिभणवां.हेभगवन्तजपट्टहंणादिकतेजुं हेगौतम, जेमपंचमंगलछेतेम

पंचपरमेष्ठीनुंनमस्कार(नोकार)आदिस्त्रजनआराधनेअर्थउपधाननुंषट्ठ, तेतोमसिद्धजळे. अनेजेमसाधुनेयोगवहनकरयाविना
सिद्धांतनुंवांचवुंमणुंआदि, शुद्धयतुंनधीतेमभावकनेपणउपधानतपकरयाविना नमस्कारआदिस्त्रजनुंमणुंमणुंआदि, शुद्ध
नधीयतुं । तेथीमहानिधीयस्त्रजमांकहुंछेके—अकाल, आविनय, अबहुमान, अनुपधान, इत्यादिआठमकारनाज्ञानकुशीलकलाछे
तेनीपिंक्तिमांअनुपधाननामेज्ञानकुशीलने, मोटादोषपणुंकहुंछे. जेमके—जेकोइपुरुषपूर्वोक्तआआठनीमध्येअनुपधानेकरिनेसुप्रश-
स्तएवुंआवश्यकदिज्ञाननेमणछेवायणावेछे, अनेमणनारोनेवायणावनाराओनेसारुंजाणछेहेगातमतेमहापापकर्मवालाछे. अने
मोटीएवीतेसुप्रशस्तज्ञाननीआज्ञातनानेकरेछे. गौतमस्वामिकहेछेके—हेमगवन्एमजोतेछेतोतेपंचमंगलनुं उपधानतपशीरीत्येक-
रावहुं. हेगातम, प्रथमज्ञानअनेपछीदया, दयायेकरिनेसर्वजगदजीवमाणभूतसत्त्वोने पोतानासमानदर्शपणुंजावदसर्वथीउच्चमए
सौख्यछेसांपर्थतनोपाठलेवो. एसर्वज्ञानथीप्रवर्तेछे.तेजावदएपाठसुधीजाणवुं हेगातम, एविधिवदपंचमंगलनुंविनयोपधानकरा-
वतुंतेजेमके—सारुंमशस्तएवुंतिथिकरणसुहृत्तनक्षत्रयोगलभ तथाचंद्रनुंचलआवेतेसमे, मुकयोछेजातिआदिमदजेणे, शंक्राए
रहितथइने, उत्पन्नयतीएवीजेश्रद्धा संवेग, तेनुंअतितीव्रपणुं, तणेकरिने उल्लासपांमतोएवोजिशुभअध्यवसाय तणेव्या-
सएवीजेभक्तिअनेवहुमानतेपूर्वक, नियाणाएरहित, द्वादशमक्तवदरेहेलोचैत्यालयमांजंतुरहितअवकाशमांजावदजईने, नवा
नवासंवेगवडेसमुच्छलताअतिशे थयेलाघाटानिरंतरआचित्यपरम शुभपरिणामाविशेषवडेउल्लासपांमतो, जावदआतिशेदहअंतः
करणवडेजावदपंचमंगलमहाश्रुतपंचअध्ययनअनेएकचूलावडेसहित श्रेष्ठएवीप्रवचनदेवताएअधिष्ठितत्रणपदवडे परिमाणवा-
लोएकआलाधोसातअक्षरपरिमाणवालोअनंतएवागमअनेपयार्थ अर्थतेनाप्रसाधकसर्वमहामंत्रअनेप्रवरविद्या तेमनुंबीजरूपनमो
अरिहंताणं, एमकारनुंप्रथमअध्ययनजाणवुं. तेदिवसआमेळवडेपारवुं॥ तेमजबीजोदिवसपणजावदवेपदवडे परिमाणक-

धीरयांस्तुधीतेषुरूपपंचमंगलनेएकांतपणेअयोग्यछे हेगौतम, तेपुरुषेनेपंचमंगलमहाश्रुतरकंधनोएकपणआलावादेवायोग्य नथी,
 जेहेतुपाटेअनादिकालथी अन्यनवोमांडपाजर्नकरेला, अशुभकर्मनासमूहोतेमनुंदहनकरवाते अर्थआपकारनुंदले (मनुष्यदेहादि
 सर्वसाधग्रीने) पांमीचालुपुरुषोसम्यक्प्रकारेआराधननथीकरीशकतातथाकर्मनुंलघुपुणपुणनथीकरीशकता, तेमाटेतेचालुपुरुषेने
 तोहेगौतम, धर्मकथावडेभक्तिउपाजर्नकरावनी, तारपछीतेमनेप्रियछेमर्जनेएवोभयोजाणिने तथादृढछेमर्जनेएवोतेभक्तियुक्त
 पुरुषजणायतारेजनावदआमत्याख्यानतो निर्वाहकरासमर्थहोयतारेजआमत्याख्यानकरावतुं. अथवारानिमोजननुंवेप्रकार-
 रनुंतेनेजपप्रकारेचारमकारेपोतानीशक्तिनेअनुमारे पक्षबाणकरावहुंहेगौतम, पिसतालिविनमस्कारेसहितअवाने एकचोथ
 भक्तथायछे, तथाचोवीजपोरमीबडेतथाचारएवांगुरिमठवडे तथादआएवांगवडेतथाजपएव्वीनिविबडे तथाचारएवांगकस्थानके
 एकासणवडेतथावेएवांगवडेतथाएकएहुंशुद्धप्रदार्थवाहुं, न्यापाररहितपणेरौद्रव्यानअनेविकथाएरहितपणेअनेसद्भावध्यान-
 मांएकाश्रिचत्तवालानुंएकपणआपेल, मासखमणकरतांपणविशेषथायछे. तारपछीजावत्आतपडपधानने विद्यामिकरीकरीनेकरे
 तांस्तुधीनोपाठकरेवो. अनेतेएकाश्रानादिकतपगणिगणनेकरे. तेउपारेयथायोग्यपूरां थायतारेएमजाणिके आदलान्तपडपधानवडे
 पंचमंगलनेथोण्यथयोत्यारजे तेलपधानमांसावधानजोडायेलानेपंचमंगलनोपाठमणावे, एणअन्यथानमणावे, हेभगवन्एमकरे
 तारेतोतेनेधणोकाळलगेनेएदलोवधोकोलातिक्रमकरतां तेवच्चेतेनुष्टुथथायतोलमस्काररहितएवोतेपुरुष, कियेप्रकारेमुक्तिमा-
 नीनेसाधिशक. हेगौतमजेसमयथीआरंभीनेणोस्त्रजनानाउपचारनिमित्त अश्रमभावेकरीनेपोतानीशक्तिप्रमाणे कांइपणतपआरंभ्यु
 छेतजसमयथीआरंभीनेतेणोस्त्रअर्थअनेस्त्रजार्थस्सर्वतेपेथपहुंजएमजाणतुं; पणजेमाटेतेपंचनमस्कारजुंस्त्रअर्थअनेतेवे, अविधि-
 वडेनश्रद्धणकरवां. तारेजुंकरहुंतो, तेप्रकारेप्रदणकरवांके, जेप्रकारेअन्यधवमांपणनविनाशपापे एवीरीत्ये, तेपुरुषनातेवाअध्य-

सामायिक आदिसमग्रपणश्रुतज्ञानजगत्तुं. हेगौतमतेमविनयउपधानवडेभणवुं, पण आटलतेम/विशेषछेके-तेअध्ययनभणवाने
इच्छताएवापुरुषकालादि आठमकारनोज्ञानाचार, सर्वप्रयत्नवडेराखवो, केमके-आठमकारनोज्ञानाचार पालयाविनामोटी
आशातनाथायछे अनेवीजुं, द्वादशांगरूपजेभ्रुतज्ञान, तेनुंभणवुंअनेभणवाववुंते, दिवसअनेरात्रिना, अनुक्रमेप्रथमपहोर अनेछेल्लो
पहोरतेनेविकेहुंछे अनेपंचमंगलनुंभणवुंभणवाववुंतेत/सोलपहोरउअर्द्धमेआठपहोरतेममाणेकेहुंछे. वलीवीजुं कर्णुछेसामायिक
जेणएवापुरुषअथवानथीकर्णुसामायिक जेणेएनापणपुरुषेभणवायोउपयछे, अनेसामायिकश्रुततोत्यागकरयाछे आरंभअनेपरिग्रह
जेमणेएवाअनेजावजजीवकर्णुसामायिक जेमेणेरवापुरुषोएभणवुं, पण आरंभपरिग्रहसहितपूवाअनेनथीकरखुंसामायिकजेमणेएवा
पुरुषोएभणवुं, अनेद्वहापंचमंगलनाआलायेआलावेआचान्ल (अमेल) करवुं. तथाशक्रस्तवादिकनोविपेपणकरवुं. वलीद्वाद
शांगश्रुतज्ञाननाउद्देश कोनाअध्ययननेविपेपणएूमकरवुं. । हेमगवनअतिशेदुष्करएवुं तेपुरुषनेपंचमंगलमहाश्रुतस्कधनुंविनयोप-
धानकहुंअनेएनियंत्रणाकेत/नियामकएणुं मोटुंछेनाटवालपुरुषोकियेमकरेकरिशके. हेगौतमजेकोइएूमनकरवाइच्छे, तोते, आवे
नयोपधानकहेवायज, तेणेकरेनेपंचमंगलआदिश्रुतज्ञानमणेजेवामणावेछे वातेनेसारजाणछेतेसर्वे अन्योन्यएकवजिज्ञानेपाप्रयुक्त
करेछे. अनेप्रियछेधर्मजेनोइओतेनकहेत्रायजाववतेपुरुनीआशातनाकरेछे. तेअतितअनागतवर्त्तमानएवातीर्थेकरेनीआशातना
करेछे. वलीतेश्रुतज्ञाननीआशातनाकरेछेजात्रदअनंतएवेसंसारसागरमां हिडनारएवोथायछे. जावदएअतिशेचिरकालनीनियंत्र
णाछेधेटे. अनेवलीजेआकह्याममाणेविधिकरेछे नेलंगारपणअतिचारआववादितेनथी जेमकह्वांछेएमविधिविधानवडेजपंचमंगल
आदिश्रुतज्ञानजुंविनयोपधाननेकरेछे तेवेगौतमसूत्रनीहीलनानोकरनारनथीजावद, वारंवारसंसाररूपवंधीखानामंतथाअनेकेप्र-
कारनाणर्मवासादिकष्टमांनथीपडता, हेगौतम, आटलुंविशेषपणुंछे. जेपुणपपापनाविशेषपणानाअनाणवालछेजावनके. ज्यांहु-

रतुं दूषणदेखाडतुं तेपणद्वलभनथाय । वलीजेपणअनंतसंसारतुं दुःसहएवाहुः । खयकीपणमयनधीपांभता तेवापुरुषो, कदाग्रहप-
 णाधीमहासाहसिकपणुध्वालीनेमहानिशीथनेपणप्रमाणरूपेनधीअंगीकारकरता । तेमणेपणआउपधानतपतोअंगीकारकरतुं । केमके
 चउदपूर्वधरएवाश्रीभद्रबाहुस्वामीतेमणेकहेलीजेश्रीदत्तवैकालिकमूत्रनीनियुचितहत्यादिकमांपण, काले, विणएवहुमाणे, उवहाणे,
 एगाधामांअनंतरकहेलीमांतेउपधाननुसासात्कहेवापणुछेभटे । समवायांगमूत्रमांपणउपासकदशांगस्वरूपप्रकरणानाअधिकार-
 मांसाक्षात्तजश्रावकोनेउपधानकरवानांकहांछे । जेमके-उपासकोनेशीलत्रतविरमणशुणमत्याख्यानपौषधोपवास, तेमनुंअंगीकारक-
 रतुंश्रुतनोपरिग्रहकरयोतपउपधानकरवांपाहिमावहनकरवीइत्यादिरूमूत्रनीधित्तोएकदेवाभमकारनोछेके-श्रुतपरिग्रहअनेतपउप-
 धानतेतोमसिद्धछे । वलीव्यवहारसूत्रनीधित्तमांपणजेमके-श्रुतग्रहणनेइच्छतापुरुषेउपधानकरतुं । एमछतांपणजेओश्रावकने
 उपधानाविधिनशीमानंततेमणेसाधूनेपणयोगविधिरयादास्तेमानवोजेइए । श्राद्धनीपेठेसाधुनेपणसूत्रपाठादिकनीशुद्धिएनमिजेज
 प्राप्तथयेहेतुभटे । तेमटेकदाग्रहशीप्रस्तपणुपरिहारकरिनीतद्धांतमार्गनुअनुसारिपणुअंगीकारकरिनेजेमसिद्धांतमांकहुंछेतेम-
 माणेश्रुतस्करुंअव्ययन(भणवुं)अध्यापन(भणावुं)इत्यादिपरिभाषासहितनमस्कारादिमूत्रनुंआराधनाउहेतुरुपउपधानतप,
 जिनवच्चनलप्रमाणणाधीप्रमाणपणुअंगीकारकरतुं । महानिशीथमांपणउपधानतपविनातमस्कारादिमूत्रनुंभणवुंप्रमुखनिषिद्धक-
 रेहुंछे । संप्रतिकालेतोद्रव्यक्षेत्रकालआदिनीअपेक्षाएलाभालाभविचारीनेआचरणावडेउपधानतपविनापणमूत्रपाठनप्रमुखकरा-
 वेहुंदेखायछे, आचरणाहुंलक्षणकलपभाव्यमांआमकारतुंछेके-अन्नठपुरुषेजेआचरणकर्युं अनेकोइजगाएपणकोइएसावयरहित
 जांणीनानिषधकर्युंअनेअन्यएवापणापुरुषोएअनुमोदनाकरेहुंएवुंजेआचरणतेआचरणकहीए ॥ १ ॥ तेआचरणापणजिनपर-
 मात्मानांआज्ञासमानछे, जेमादेवाव्यादिग्रंथोमांकहुंछेके-अन्नठपुरुषेआचरणकरेहुंहोय, अनेतेअन्नवद्यहोय (निर्दोषहोय)नेगी-

वसायवहेतेआराधकजहोयछे. हेभगवन्वलीजिपुरुषने, अन्यपुरुषभणनाराधी ज्ञानावरणनाक्षयोपशमधीपोतानाकानेपहेलुं ते पंचमंगलभणिलिधेछुहोय तेनेपणजुतपउपधानकरावीपाहुंभणावुं हेगौतमपाहुंतपोधानकरावीविधियेभणावुं. हेभगवन्तेइया प्रयोजनेअर्थएमकहोछो. हेगौतम, सुलभएवाबोधिलाभनिमित्तएमकहीएछिये. हवे, एमकारेजेचैत्यपरिपाटीकरतानथीतेज्ञान रुशीलजाणवा. । कोइतर्ककरेछेकीआवश्यकसूत्रमांनमस्कारनेसामाधिकनुं अंगकहुंछेअनेमहानिशीथिसूत्रमां महाश्रुतस्बंध-पणुंकहुंछेतेकियेप्रकारेरयुक्तछे. ॥ तेनोउत्तरकहीएछिये. तेजेमके—आवश्यकनामथमअध्ययननीनिर्युक्तमां जुदुंअधिकारकरेछे सामायिक, जुदाअध्ययनपणेकहेवायछे. तेजचोथाअध्ययनमांएटले प्रतिक्रमणनामाअध्ययनमांप्रतिक्रमणसूत्रना एकदेशपणे देखायछे, हवडेसूत्रानुगम, जावत्आ, तेसूत्रछे, करोमिभतेइत्यादि. एमसूत्रनीचूर्णिनावचनधी. एमनमस्कारपणज्यारसामायिक नीआदिमांभणियेत्यारे सामायिकजुंअंगजाणहुं. अनेज्यारेतोशयनआसनआदिनिर्जरादिकमांजुहुं स्मरणकरियेतारेअन्यश्रुत रबंधजाणवो. । महानिशीथनुंअन्यश्रुतथकीअतिश्रेष्ठपणुदेखायछे केमके—तेमहानिशीथमूत्रनायोगवहन्नमां संलग्न, पीशाताली-श्रावैलरूपअगाढयोगपणुंछे माटेअन्यसूत्रनायोगथकीतेसूत्रनायोगवहनकरवामांदुस्तप एहुंतपपणावडेउत्कृष्टपणुंछेएहेतुमाटे ॥ एमछेतोपणमहानिशीथसूत्रजुकेटलाकप्रमाणपणुंनथीमानता तेमनीशीगतिथद्योतेअमोनथीजाणता केमकेजोसिद्धांतजुअलंबवुतेंहुं तोमहापाषहेतुंपणुंछे पणएवतोभोलीबुद्धिवालाएपणनकहेवुंके तेमहानिशीथजुंसिद्धांतपणुंछेतेंसदेहवाळ्छे. नंदिसूत्रतथापाषी-मूत्रइत्यादिकेनोविधे “निसीहंमहानिसीहं” एमकारनोपाठसाक्षात्कहेलादेखायछे. । तेतमाएकहुंततेमनथी, एमपणनवोलेहुं. केमकेएमजोकहीएतो श्रीआचारांगऔपपातिकआदिग्रंथोजेहेलभांवचेंछेतेंमजुं पणनंदिसूत्रादिकमांकहेलाथी अन्यपणानोप्र-संगआवेतेदुर्निवारछे ॥ एमअणविचार्युर्भाषणकरवेकरीने आशानाकरनाराओतोजिनादिकनावचनोतेविधेपणजेतेकीहंमकां-

मां पणचिसामो न पां मसाहता. अने पोतानी साधे दीक्षाले नार अने अतिशे अल्पभुत मणे ला, ने पोतानी इच्छा हति वडे निद्रादि सुखने
 भोगता देखीने ज्ञान मां अनादरवा लाधया. विसामो ने मदे स्वाध्यायादिसो मां पण अस्वाध्याय ना दिवस छे (असज्जाय नो दि न छे)
 एमक हेताहता. पछी ते आचार्य ते ज्ञानातिचारनी आलाचना करया चिनाजमरण पांमी सौधर्मादेवले कमां देवयइने आभीरकुलमां
 अवतर्या, पण ते भोगादि वडे सुखीहता. । एका दिवस पोतानी अतिशे रूपवाली कन्या ने गाढानी आणले वेसाहीने, ते ओधीइवेचवा
 के इ नगर मत्पये जाताहता, ते आभीरनी संघाये घणाएवा पोतानी जातिना जवान पुरुषो पण तेजकामवा स्तेजताहता, ते पुरुषो ते कन्या
 नुं अतिशे रूपजोइने परवश थयसता पोतपोतानां गाढांने ते कन्या नुं रूपजोवा लज्जामो वलाववामंज्या, ते धीते गाढां के टलां कमां थ्यां
 अथवारूप मां आसक्त थता पुरुषो ने एटलुं नुकशानशी गणती मां छे कांइ पण नथी. तेउपर परमश्रुपि नुं आमकार नुं वचन छे के—ने पुरुष
 रूपजोवा मां अतिशे लालचवालो थया छे ते पुरुष, अकालमृत्यु ने पांमंछे, जेमके विषयनारागमां आकुलव्याकुल थये लो अकालमृ-
 त्यु ने पांमंछे तेम, जुवाने, जेम आलोक के तां दीवापमुख दे दीप्यमान वस्तु ने देखी अतिव्याकुल थतो पतंगीओ जेम अकालमृत्यु ने पांमे
 छे तेम ते पुरुष पण अकालमृत्यु ने पांमंछे. ॥ १. ॥ तार पछी ते कन्या चूं रूपजोवा पढतानां खनार दुखी आ पुरुषोए ते कन्या चूं नाम अ-
 शकटाए चूं स्थापन कर्युं. अने ते कन्या नापिता चूं नाम अशकटापिता एमकार चूं निदि तना मदीं छुं ते पिता ते प्रकार चूं थवाथी विचार कर-
 तां वैराग्य पांमी ते पुत्री कोइ कने आपी पोते दीक्षाली थी. पछी ते साहु उतराध्ययन नां त्रणअध्ययन सूधी भण्या अने चोशुं असंखे यनामा
 अध्ययन भणते सते पूर्व जन्म नुं ज्ञानांतराय कर्म उदयमां आनुं ते थीं वै आंचे लकरी बिदे वससूधी ते अध्ययन भणवानी अत्यंत मेहेनत करी
 पण एक पदमान पण हृदय मां नर्युं. गुरुए ते अध्ययन बोलवानुं पुछ्युं त्या रे कांइ पण न आवडुं. त्या रे तेणे गुरु ने पुछ्युं के आ अध्ययन हृद-
 य मां नथी रे हृदये नो डपाय, मुख्य विषय तावो. गुरुए आश्चाकरी के ज्यां सूधी एन आवडे त्यां सूधी आंचे लत पकरुं. पछी तेणे जरसाहस-

तार्थपुरुषोऽपि निवारणनकरेच्छुर्होयते आचरणपणनिश्चेजिनाज्ञाजछे एवावचनशीमध्यस्थपुरुषो, तेने अतिवैधुंमान आपेछे. ॥ ५ ॥
परंतु जे प्रथमनभस्कारादि सूत्रमथांछे तेणें पण भेदपडते मवि लंवरहित पणें जपोतानी शक्तिप्रमाणे तपसहित पौषग्रहणकरुं इत्यादि
विधिवे अवश्यपडधानवहनकरां महानिशीथसूत्रने विधेपण मुख्यपदमां आवे लउपवासतप अने बीजापदमां यथाशक्ति ए, तपकर-
वाडकंछुंछे तेमाटे पोतानी शक्तिप्रमाणे तपकरवानां शास्त्रमां कंछांछे तपकरवामां कोइ प्रकारनो आग्रहदेखातो नथी. अने पौष-
ग्रहणकरवानां क्रियाते जे पणमहानिशीथमां साक्षात्कहीनथी तो पणजे मसाधुने योगक्रियाने विधे अतिशायि क्रियाकरवाडुं सर्वत्रम-
सिद्धछे तेमश्रावकने पणउपधानमां पोतपोतानि च्छपरंपराजोवायछे तेपण आरंभरहितपणुं इत्यादि गुणवडे जछे, तेगुणापणसम्पक्रम
कारे पौषग्रहणं शिकारकर्ये सतेज होयछे पण अनपयानथीहता. घणाएवाप्रचीनप्रकरणग्रंथोमां प्राचीन आचार्यकहेलासंप्रदायथी आवे ली
पोतपोतानागच्छनीसमाचारी आदिकमांडपधानने विधे पौषग्रहणं अंगिकारसाक्षात्पणकंछांछे. योगविधपणस्पष्टपणें समाचारी आ-
दिकने विधे जदे लायछे पणकोइ सिद्धांतमां साक्षात्देखातो नथी. तेमाटे श्रावकनाउपधानने विधे पौषग्रहणादि विधे पण योग
विधिनीपेठे प्रमाणकरवायोग्यछे. तेमाटे आकक्षाप्रमाणे साधुए अने श्रावकोए उपधानतप अवश्यकृत्यपणें समस्त अन्यतपशी प्रथमज
सम्यग्भाराधनकरवुं । अथवा घणां पूर्वाधरसंवेधिकामकाजमां व्यग्रपणादि वदे तथा प्रयादादि वदे जे उपधाननथी देहनकरता
तेमनां नभस्कारनुं गणवुं तथा देववंदन, इर्यापथिकी, प्रतिक्रमण इत्यादि, आलाजन्ममां पणकयारेय शुद्धनथीयतां । अन्यभवमां
पणते पुरुषोने तेमनोछाभपणदुःखे संभवेछे, केमके-ज्ञानविराधकोने ज्ञाननुंदुःप्रापपणुं मसिद्धछेमाटे । तेहेतुमाटे ज्ञाननी आराध-
नाना अर्थपुरुषोए उपधानविधिमां सर्वशक्तिवदे मयत्नकरवो । तेमां प्रथमसाधुनाउपधानने विधे कथानक कहिए छिए, जेमके
—गंगानदीने कोठे कोइएक आचार्य, घणाएवा शिष्योनुं निरंतर भणावतुं तथा प्रश्ननाउत्तरप्रमुखोनुं आपहुं इत्यादिकार्यवदे रात्रि-

धौएवणीषणीमेरणाकर्मसतेपण, जेमगलियोबलधउभेयइनेगाडाडुधुंसखेभधारणनकरे, तेमकोइमकारेपणउपधानतपनवहन
 क. मादेधर्मिष्ठपुरवोनेपण आमकारनुंममादरूपमदिरापाननाअतिशेमदवडेअतिशेपुष्टतानायतामवेषवडेव्याकुलपुंयवानेधि-
 कारछे. २ जेसम्यक्मकारेधर्मसाधनकरवानाविधिलेविषेअतिचतुरछेतोपणतेपुरुषो, अग्निवडेदग्धधयाहोय, तेउठीशकेनहीतेम
 तेउपधानतपवेडज्ञाननुंआराधनकरवामादेउजमालयताजनथी. एम तेदुद्धुत्तेपणउपधानतपनकरवाथीतयातेनीकाइकअवहीलना
 करीइत्यादिकथीतीव्रएवुंज्ञानावरणीयकर्म, आवकधर्मनाआराधननेविषेपणबांधुं. तारपछीतेबेपुत्रोपणभावकधर्मनाआराधन
 वडेसौधर्मदेवलोकमादेवथनेत्याथीचवीमहाविदेहक्षेत्रमामोटाधनादयकुलमांअवतर्था. संघाथेजनमेलाएवावेपुत्रदेवदत्तअनेगुरुद-
 त्तएवानामथीमसिद्धयथा. परंतुप्रथमथयेलो, एटलेमोटोपुत्रनेपूर्वकर्मनादोषथीअतिमूर्खपणुनेछुद्धिरहितपणुंइत्यादिदोषउत्पन्नयथा.
 अनेबीजानानापुत्रनेतोअतिडहापणछेतथासुबुद्धिपणुइत्यादिगुणोछे अत्रक्रमेपिताएवेपुत्रोतेमणाववाअध्यापकनेआप्या मोटाने
 तोषणाउपक्रमकरथापणएकअक्षरमात्रपणहृदयमानंदकीशक्यो जेमअतितपावेलापात्रमांजलबिंदुनरहेतेम, वधारेणुंकहीएपणअ-
 क्षरजुंवांचडुंलखडुंइत्यादिपणकाष्टनापुतलानेजेमनआवडेतेमलेशमात्रपणनआवडुं. पिताममुखाएनानामकारनांऔषधमंत्रतंत्र
 यंत्रप्रश्नमुखअनेकउपायकर्मसतेपणरात्यदिनभणावेसतेपणएकनमस्कारउपदमात्रपण, एषणीनिशक्यो. अनेबीजानानापुत्रतो
 भणावनारनाहृदयनोअभिप्रायजाणवेकरिनेदृहस्पतिनीपठे (देवगुरुनीपठे) थोडाजदिवसमांसुखवडेजसकलशास्त्ररूपसमुद्गनोपार
 गाभीषयो. सर्वएवाअंतर्वाणिकेतांशास्त्रवेत्तापुरुषो (अंतर्वाणिस्तुशास्त्रविद, इत्यमरः) मध्येश्वरोमीणपणानेवहनकरतोसतो
 अनुक्रमेसम्यक्भावकधर्मनोसमग्राविधिनुंशिखडुंतथाउत्सर्गमार्ग अनेअपवादमार्ग तेबेनुयथार्थजांणडुंइत्यादिगुणवडेश्रीजिनशा-
 सनमां उपमारहितकुशलपणानेपांम्यो. १ एमकारेज्ञानननीआराधनाअने विराधनानुंकहीनिशकायएवुंकोइपणमकारनुंपरिणामे

હિતતેમજઆંવેલતપકરીઅભ્યાસકર્મો. દુષ્કારેવારવર્ષુધીઆંવેલતપકરીતે અભ્યપનનાંબારદશમળ્યાં, તેથીતેજાનાવરણીયકર્મ
 ક્ષયપામ્યુંતેથીપછીવાકીનું સર્વશ્રુતસુત્રવહેમળીલીધું. ૧ દુષ્સાધુપ્રયોગવિધિ, સમપ્રકારેઆરાધનાકરવો. ॥ દેવેશ્રાવકોને
 હપધાનહવનકરવાવિષેઆપકારનુંઆલ્યાનકહેછે, જેમકે—ચંપાપુરીનામેનગરીમાંપરમશ્રાવક, જિનદાસનામેશેઠનાંબેપુત્રહતા. દુ-
 કનુંનામક્રપમદત્તઅનેવીજાનુંનામજિનદત્તહતું. પિતાદુષ્કાલપણમાંથીજતેવેનેનમસ્કારાદિદુષ્કાલપાઠમળાવેલોહતો. હ્યારેતેપૌષધ-
 તપનેયોગ્યથયાત્યારોપિતાદુષ્કાલકે—દેવુત્રોસમપ્રકારેસૂત્રનાઆરાધનેઅર્થેહપધાનતપ, દુષ્કાલપ્રાપ્તિવહેકરો. જેમાંદેશાસ્ત્રમાં
 કહ્યુંછે—શ્રદ્ધાલુદોષાત્તિકાલોપુરુષ, વિધિવહેશ્રેષ્ઠયજુષ્ણઅનુષ્ઠાનસેવે, અનેદ્રવ્યાદિદોષવહેહણાદોષોપુરુષપણ,તેવિધિ
 સહિતઅનુષ્ઠાનકરવાવિષેપ્રપણતનુવહનકરે ? અનેથોડાકાલમાંસિદ્ધિપામવાનુંહોયછે તેવાપુરુષોનેતો, સદાકાલવિધિસાહિતઅ-
 નુષ્ઠાનકરવાવિષેનોપરિણામહોયછે, અનેવિધિનોલ્યાગકરીઅવિધિથીમાત્ર કરવાનોપરિણામતો, અમઘ્યજીવોનેઅથવાદૂરમ-
 ઘ્યજીવોનેહોયછે. ૨ તેપિતાનાંવચનસાંપ્રલિનેનાંતોપુત્રહતોપણપોટીછે બુદ્ધિજેનીદોષોછેમાટેવૈધિકહેલા ઔષધનીપેટેપોતાનુંતેમાં
 હજીમાંનીઆનંદેસહિતનંદી (નાંધમાંહવીતે) મહોત્સવઆદિનુંકરાવવુંતેદુર્લભ, અપૂર્વબહુમાનગર્ભિતહપધાનતપોનેમુખ્યવિધિવહેજ
 વહનકર્મી. અનેપોટોપુત્રતો, સંસારસંઘીધરસમાંધળોહુલ્લભછેમાટેતેપોષધહપવાસઆદિક્રિયાનેવિષે દુષ્કારપણમાંનીને, નિર્લજ્જ
 પણુઆદિસાહસ અંગીકારકરી, સૂત્રોનેતોદુર્લભકરતાંપણ અસ્થાલિતપણમળ્યાંને, મનમાંમાંનુંકે—આપકારેમળવુંતેયકીઅન્યદુસ્તપ
 દુષ્કારપણતપવૃત્ત્યાદિક્ષેત્રોના આશ્રયકરવાવહેશુંઅધિકછે, કાંઈનથી;ફોગટદુઃશીથવાનુંશુંપ્રયોજન છે. નીતિશાસ્ત્રમાં કહ્યુંછેકે—જે
 અર્થ, (જેકાર્ય) અતિક્ષેત્રોકેરિનેકરવા યોગ્યછે, તથાધર્મનોઅતિક્રમકારિનેતથા શત્રુનેનમીનેકરવાયોગ્યછે, અર્થો, દુર્લભતેવાંકાંમ,
 મારેનિશ્ચે, નકરવાંપદ્ધતો ? દુષ્કારેહપધાનતપનોતિરસ્કારકરનારમધ્યે, અતિશ્રેષ્ઠદ્વાતેપુત્રે, સુહૃદ્વાંમાતાપિતામાદૃશમુલપુરુ-

जायते मते आकर कर्मपणनाशपाशुं. तारपछीमहा निभीधमांकेहलामुख्यविधिवहेज सावधानवाला मन्त्रहेइनेउपधानबहनकरवा पूर्वकनमस्कारप्रमुखज्ञाने अतिशोभणवामांख्यां. एमकर्येसतेपूर्वकेरुंठकर्मसर्वेधाक्षीणध्वसेतेसयशशाखनापारगाभीपणा वदेवदत्तपणगुरुदत्तनीउपमानेपांभ्यो. तेदेखीनेथइछेश्रद्धाजोमनेएवमायःसर्वेभावकपणउपधानविधिने आराधनकरवा अतिशो तत्परथया तारपछीतेवेएपरमभावकपणावदे ज्ञाननुआराधनकयुं. जेवदेतेनातेजभवमांद्रव्यदीक्षाअंगीकारकरयाविनापणकेवल ज्ञाननेपांभीसिद्धिसौधनेपांभ्या. । एमकारेउपधानतपनुंआराधनअने अनाराधनतमनुंफलजोइप्रमादनी अवगणनाकरीनेतेला आराधनविधिमांसम्यकूपकारेउद्यमकरवो. ॥ एमकारेआवकनाउपधानविषेदृष्टांतकहुं. ॥ एमकारेचोथोउपधानआचारकक्षो. ॥ तथाग्रहणकयुंछेभुतजेणेएवागुरुषे, गुरुभुतप्रमुखनोनिहव (ओलवहुं) नकरवो, जेनीपासेजेदळुंमण्याहोइयेतजगाएतेजगुरुषनुं नाम, अमोसिद्धहेयतोपणतथाजातिभुतप्रमुखवदेहीनहेयतोपणतेनेगुरुपणेतेनुंनामकहेहुं, पणपोतानुंगौरवपणुंदेजाडवाने अर्थ प्रसिद्धएवोद्युगप्रधानप्रमुखअन्यगुरुधनुंनामनकहेहुं जेदळुंभुतजेनीपासेभण्याहोइएतेदळजकहेहुंपणअधिक ओळुंनकहेहुं, केमके-मु- धाभाषा, चित्तनुंकलुषपणुं, ज्ञानातिचार, इसादिकदोषनीपासिथायमाटे, गुरुआदिकनोअपलाप (ओलवहुं) करवो, ते महा पापपणुछे. ॥ लोकमांपणकहुंछे-एकअक्षरनोआपनारनेपणजेगुरुपणेनयीमांनतो, तेसकेदोषानयोनिप्रत्येजाइनेचंडालकुलमां पणउत्पन्नथायछे. १ ॥ इहांएकदृष्टांतछेके-एकनापित (बालंद) हतोतेपोतानीकोयलीनेविद्याबलधी आकाशमांअधरराखीते- मांधीअस्त्रालेइहजामतकरतोहोता. तेहजामनी, एकसंन्यासिएषणीजसेवाकरी प्रसन्नकरी, तेनीपासेयीनेविद्यासिखीलीधी. पछी दंभवदेएकलोअप्रणकरतोते संन्यासीआकाशमांअधरराखेला त्रिदंढवद्वेस्थानस्थानमांलोकोएमहाचमत्कारी जांणीनेपूजवा मांरुयो. एमकरतांएकदिवसएवातराजानेकानेआवी, पछीराजाएनेनेबोछावीपुछयुंके-तमारीआविधानोणकोणछे, त्यारेते

फल अतिआश्चर्यकारीयायछे । ते मादेवेसगाभाइओपां पणअनुक्रमराहुअनेसूर्य, लोटानीमोटीगोलकटाह (कटायुं) अने चंद्रमंडल, रात्रिअनेदिवस, अमांसअनेपुनम, अंगाराअनेसोढुं, धंतुरोअने चंपो, केइहोअनेकटपट्टस, मेघाअनेदुध, कागडो अनेकोयल, वगळोअनेहंस, कालियुगअनेसत्ययुग, दुर्जनअनेसज्जन, गर्दभअनेओरावणहाथी, ऐवेमांजमपरसरपर भेदछे, इत्यादिउपमानलोकमांपांमता. माटेआआश्चर्यकारीछेकेसहोदरपणुंसतेपणक्षेरेअनेअमृत, तेमनीपठेएवेमांमोटोअंतरपढयो. । तार पछीदुष्टदेवेकरेलांपांकिभेदतेणेकरिनेअतिशेउद्वेगमांमययुंछेचितजेनुंएवोदेवदत्तनाममोटोभाइ, अतिशे दुःसहएवाएकदुःखयी जभरपूरथयेलाअंतरनुंवहनकरतोहता. एकदिवसपिताएपोतानाबेपुत्रानो पूर्वजन्मज्ञानी महाराजनेपुछेसतेज्ञानिएयथारिथत (जेमहतुंतेम) कक्षेसतेपोतानाअंतरमांअतिशेपश्चात्तापप्रकाशकरतो अनेमुळतनेविषेछेएकचित्तजेनुंएवोदेवदत्तपोतानादुष्कर्मनो क्षयइयाथीयाएमज्ञानीनेपुछयुंत्पारे ज्ञानीएकहुंके—उपधानवहनकरतानमस्कारादिस्मृत्तनेमणतापुरुषोनीअशठभाववडे विनय आवर्जनभोजनविश्रामोकराववो इत्यादिकवैयाहृत्य (सेवा) इत्यादिकवहेसर्वांगभाक्तिअतिशेपुष्टकरवी, तथासंलग्नउपवासआंबेल आदिदुस्तरपणुंअतिज्ञोतपवडेपोतानुंसर्व शरीरअतिशेभुष्टकरवुंतथामोटोक्रुषिनीपठेजोएमतपकरीयातो तेजवखतेआसर्वदुष्कर्म क्षयपांमवो, पणअन्यथानाहिपांम. जेमाटेपरमक्रुषिनुंआप्रकारनुंवचनछेके—मोइतिसंबोधनेहे जीवपूर्वकरेलांएवांजे पापरूपमाटां कर्मतेमनुंमायाश्चित्तकार्याविनामरणपांमताजीवोने तेकर्मवेद्याविनामोक्षनयीयातो, तेकर्मभोगव्यापछीमोक्षथायछेमाटेतेकर्मोनेतप वडेनाशकरवां. तथाअनियाणापणोविधिवहेतपेलातपनांतोइयांवल्लाणकरीए, जेणेकीरनेनिकचित्तएवांपणकर्मनेनाशथायछे, तेमाटे, तेजमोटोशठनामोटोपुत्रेनानपणमांथीपोतेसुखीहतातोपणतेणेपुं आकरंतपयणांवर्षपर्यंतउत्साहयी करचुंके—जेणेकरीने विमोक्षेसहिस्तकेर्ममूलमांथीजनाशयुं. जेमकठणपुंउपणकाष्ठहायतेषणाएवापुणवडे (काष्ठमांपढताजीवोवडे) हलवेहलवेखवाइ

विवेकी पुरुषेति रतरसम्यक्प्रकारतो धर्म आराधनकरवो । विशेषे करोने ते हृद्पणामां धर्मसाधनकरवुं । ते कहुं छे के—बालपणामां
 यौवनपणानी आशारहे छे के जवानी मां धर्मसाधन करीशुं । अने जवाने ते हृद्पणानी आशारहे छे के हृद्पणामां धर्मसाधन करीशुं । पण हृद्
 पुरुष श्री आशारखीने धर्मसाधननधी करतो ? बालपणामां तां मुख्यपणुं होये छे, अंते जवानी मां खीछुं मुख्यपणुं होये छे, अते हृद्
 अवस्था मां तो पुत्रनुं मुख्यपणुं होये छे पण एवो जे मूढ पुरुष ते क्यारे पण आत्मनुं मुख्यपणुं राखीने नधी वर्ततो । २ ते प्रकारनी देशना सां
 भली ते हृद् प्रबोध पां मी दीक्षालीधी, गुरुसाधे विहार करतां २ भगु पुरमां आवा । ते मुकुंद मुनि ए तो राजिये पण उच्चास्वरे भणवामां ड्युं ।
 निद्राना भंग नवहे मन मां दुखाता साधु जांणीने गुरुपनि विशेष कर्यो । जे मेके—हे वरस आवखत नमस्कार गणो, राजिए उच्चेस्वरे बोली ए तो हिंसक
 एवाजीवो जागीउते थेी । अनर्थ दंड पण थाय ए म गुरु एकहुं तो पण ते मुनि ते मज उच्चेस्वरे घोष करवामां ड्या । तने जोइ कोइ एउ पहासक-
 युके आहृद्गुं आटछुव धुं उच्चेस्वरे घोष करी मुशाल पफुल्लित करशे !!! ते सां भली ते हृद् मुनि खेद पांम्या । तत्काल विद्यानो छे अर्थ जे मने
 एवा सतनालिकेर वसतिना मां चैत्य मां जइने त्यां रहेली महाप्रभाव वाली सरस्वती । देवी नुं तेणे आराधन कयुं एक बीबाउ पवास थया
 त्या रे ते देवी प्रसन्न थइ प्रत्यक्ष आविने बोली के—तुं सर्वा विद्या वडे सिद्ध था । । तार पछी महविद्वान् एवा ते हृद् मुनि ए ते नगरनाच उटामां
 रहेला चो गानमां आवी एक मुशाल मागीला बी । मासुक जल वडे तेने अभिषेक करी तत्काल अतिशे शोभता छे नवापल्लव जे ना एवुं प्रफुल्लि-
 त करी आपकारनी गाथा बोल्या तेनो अर्थ, के—जे बोलतो हा ते के आहुं ? मुशाल प्रफुल्लित करशे, नहि जकरे, तेवा तनुं निराकरण करवा
 साटे, ते प्रकार नुं प्रपणसहित करे छुं आ । प्रफुल्लित मुशाल ने हुं स्थापन करे छुं तेने सर्व देखो । १ वली पाणिना काण्डानुं शिषडुं, इंद्रधनुष
 प्रमाण थयुं । अने अधिशीत लथयो, वायु, कंपरहित थयो, ए मां धी जेने जरचे ते ते दृष्टांत बो लो, आवृद् बादी थयो छे तेनी साधे कोण पु-
 रुष शुं बोली शके छे ते कहो । पछी तो तेणे एवा दाद विवाद पांडितो साधे करवामां ड्यो के तेनुं नाममात्र सांभलीने वादी मात्र पलायन करीसं

संन्यासीबोलेयोके—हिमाचलपर्वतनीगुफामारेहनारअक्षमात्रनोसागकरी फलाहारकरनारमहातस्वीमहायोगिराजमारानुरुहे,
एमबोलतंतत्कालजतेसंन्यासीनोआकाशमांअधर उच्चोउछालीराखेलोत्रिदंड, वीजालाकहानीपेठे खडखडकरतोनीचेभूमिउ-
परपडयो. तेनीविद्याफोगटथइतेधीतारपडीतेसंन्यासीमोटाउपहासनुंतयाअपमाननुंपात्रलोकमांथयो. माटेगुरुनोनिहवसर्वधान
करवो, अनेविशेषपणेधमार्थिपुरुषेतोनजकरवो. ॥ एमकारेपांचमोनिहवाचारवर्णनकर्यो. ॥ तथाव्यंजनकेतांअक्षरतथाअर्थ
तथातेबएकटा, तेमनुंशुद्धउच्चारणपूर्वकेतसूत्रभणवुं. तेमांव्यंजनकेतांअक्षरतेमनुं अन्यथापकारे करवामांतथान्यूननाधिककर-
वायां अशुद्धपणावडअनेकमहादोषोअनेमोटीआधातनाअने सर्वज्ञपुरुषोनी आज्ञानोभंगमसुखदोषो लागेहे. तथाव्यंजननो
भेदकर्येसतेअर्थनोभेदथापडे, अनेअर्थनोभेदथयेसतेक्रियानोभेदथापडे, अनेक्रियानोभेदथयेसतेमोक्षनोअभावथापडे. अने
मोक्षनोअभावसतेसाधुश्रावकनार्धमनुंआराधन, तपतपवुं, उपसर्गनुंसहनकरवुंइत्यादिकष्टकारीअनुष्ठाननुंपणनिरर्थकपणुंथापडे
तेमांअन्यथाकरवुंतेपाकृतसूत्रनुंसंस्कृतकरवुंजेम, धर्मोभंगलमुत्कष्ट, १. अथवापदानुंउलटपालटभणवुंजेमके—उकठंभंगलंधम्मो २
अथवापदानुंपर्यायवडेभणवुंजेमकेपुणंकछापमुकोसं ३ अथवाअन्यवर्णकरवोते जेमके—धम्मोएजगाएथकारनास्थानमांकका-
रादिहेरकोइअक्षरभणवोतेअथवाअक्षरनुंविपरीतपणुकरवुं, जेमके—देवावि, एजगाएविवादे, एमभणवुंते. ॥ एमअर्थनुंव्यंजननुं
अथवातेबेनुंअन्यथापकारेकरवुंतथान्यूननाधिककरवुंतेमांदोषजांणवा. तेमांव्यंजननुंअन्यथाकरवायां, चैतयवंदनादिदूत्रोनेसंस्कृत
भाषावडेकरुंएमकहेवामात्रथीपणपारांचिकप्रायाश्चित्तोपेखालिसिद्धसेनिदिवाकरआजगाएदृष्टांतहे. तेनुंवृत्तांतआपकारनुंजेके-
विद्याधरणच्छमांश्रीपादलिमसूरीनासंतानमांसकंदिलाचार्यहता. साध्यांहेअनेकसंघकार्यजेमणेएवाते, गामोनामविहारकरता
गौहृदक्षमांप्रधार्या. त्यांकोशलनामेगामनोरहेवासीमुकुंदएवानामनोवृद्धब्राह्मणतेमनेमदयो, अनेतेणेआपकारनीदिक्षानासांभली,

मसकथेलाराजाएतेवसततेकाव्यने बोलनारपुरुषनेजेदानआपुंते आमकारेछेके-पांडुदेशनाराजाएपोतानादंढमार्जिजेआपुं
 हतुतेसर्वेतेनेआपुं. तेमांआठकरोडसोनामोहरो, जणुतोमोतिनीतुछाओ, (एकत्राजवामांपुरुषनेबसाहीबीजात्राजवामांमोति-
 भरे, तेमोतिपुरुषप्रमाणेथायत्यारेएकतुलायइजांणवी.) अनेमदगंधवडेलोभाइनेक्षेपापातकरताएवाअमरवडेक्रोधायमानथयेछा
 मोटामोटापच्चासहायी. अनेलवण्यगुण (अतिउत्कृष्टगुण) तेमनीपुष्टिवहेमंपंचवालीछेहृष्टिओजेमनीअेवी, सोवारंगनाओ
 (वेइयाओ) एसर्वेआपीदीधुं. इत्यादितेविक्रमराजानांदानलुत्पमसिद्धे. । तेनाराज्यमांमानितेनेकात्यायनगोत्रनाब्राह्मणो
 मध्येश्रेष्ठगणतोदेवर्षिनामेबाह्मणहतोतेनीस्त्रिदेवश्रीनामेहती, तेवेनोपुत्रसिद्धसेननामेहतो, अतिश्रेष्ठुद्धिनानिधानवहेसर्वजगतना
 पंडितोनेतदुणसमानगणतोहतो. मिथ्यादृष्टिओनेगर्वतेतेमनीस्वभाविकप्रकृतिवहेजसिद्धे. (तेमांआतोजातेउचाकुलनोब्रा-
 ह्मणतेमांवलीमहाविद्वान्अनेराजानोसांनितोअनेवणोधनाढयतेमांशीवाकीहोय. तेकहुंछेके-सर्कटोमदिरामत्तोवृश्चिकेणापिदं-
 शितः ॥ तन्मध्येभूतसंचारःकांकांचिष्टान्कुर्वते ॥ १ ॥ अर्थः-जातेमर्कटअनेतेवलीमदिरापीनेमदोन्मत्तथायेतेनेवलीवीछीकरज्यो
 तेमांवलीप्रतनोमवेम्राथयोपजीतेभीषीचिष्टानकरे. सर्वकरे. । वीछीअल्पविवम्रात्रवडेगर्वशी पोतानोकांटिउचोनेउचोजनिरंतररा-
 खेले, पणवास्तुकिनारा, हजारभाराविष, धारणकरेछेपरंतुलेवामात्रगर्वनथीपांमतो १ वलीतेसिद्धसेनेगर्वथीएवीप्रतिज्ञालिधिके-जे
 पुरुष, मनेवादिविवादमांजीतेतेनोशिष्यथउ ॥ (एकदिवसविक्रमराजानीसभासदोतरफथीश्रीवृद्धवादिद्वारिनीकीर्तिसांभली)
 तेहुद्धवादिद्वारिनीकीर्तनेनसहनकरतोसुखपालमांवेशीतेद्वारिनेखोळवानीकलयो. (अत्रक्रमेत्तपासकरतानर्मदानदीनेकाठेरहेछा
 भुशुकच्छनगरमांतेसूरिविचरेछेएवीखबरजाणीत्यांगयो वणीजतावलयीरातदिनप्रयाणकर्युं पणभाविभावने लीधे. जेदि-
 वसएभृगुपुरपोचेतिदिवसएसूरिनो मासकल्पपरोधवाधीविहारकरवानो हतोमोटेतसूरिनेविदायकरीआवतालोको, तेसि-

तद्गृहेवाभांद्युं; जेमगहृदनानामधीमहासपथत्रासनेपांमेतमथवामांद्युं. तारपछीजगतमतिओलुद्धवादीएवानामधीविरुयात
 थया.गुरुपूणअन्वथिज्योतोसागकरीपोतानी पदवीमातिनुंजस्थापनकर्तुं तेसमेअवंतीनगरिमां(उज्जैणीनगरिमां) विक्रमराजा
 राज्यकरतोहतो, तेसातिवकपुरुषोमांअतिश्रेष्ठअनेपारकोउपकार करवामांएकछेनिष्ठाजिनीतथासिद्धथयेलाछे सुवर्णमयबेपुरुष
 जेनेएवोअनेपुथ्वीयांथीऋण(करज) माजनोनप्राकरीपोतानोशकमवर्त्तावतोएवो महासमर्थहतो सिद्धथयेलाबेसुवर्णमयपुरुषजो
 भावार्थएवोछेके—एनेकापीकापीनिवापरपणप्रातः कालेतैहतातेवाजलहृष्टुनित्यथयाजकरे तेराजाएपोतानाद्रव्यभंडारनाअभ्य
 क्षपुरुषने, दानआपवानीप्रद्वितुंएककाव्यकरीनेआएतुंहतुं ममाणनित्यदानथतुंहतुं. तेकाव्यनोअर्थआप्रकारनोछेकेविक्रम-
 राजा, कोशाध्यक्षमत्येकेहछे. जेकोहदुखिआउपरमारीद्विष्टिपदेकेतकालेतैनेएक हजारसोनामोहरोआपवी.अनेहुंतेनेबोलाहुंतो
 दशहजारआपवी. अनेहुंजेनीवांणिवहहंमुंतोतेनतकालतारेएकलाखसोनैयाआपवा. अनेहुंजेनीउपरराजीथउतोतेनेएककरोड
 सैनैयाआपवा. हेकोशाधीशआमकारनीमारीसदाआज्ञाछे, एदलेमाराकक्षाचगरतारेआ मकारनीरीतशिखीराखवी. १. एक
 दिवसतेराजाएपांणीपीवानुंमांथुं, तेवखनसमयोचितभाषणकरनारएकभाटचारणमानोएकपुरुषबोलीउठो. तेनोअर्थ—हेराजन
 तमारामुखकमलमांसरस्वती) निरंतररहछे अनेबीजेपक्षेअर्थएछेके—सरस्वतीनामोनदी निवासकरीरहीछे माटे. अने
 तमारानीचेनोहोठवोणकेतांअतिलालरहछेज (घोणनामापांणीनोद्रह) अने तमारपूर्वजजेककुंदराजातेनापराक्रमनेसं-
 तमारानीचेनोहोठवोणकेतांअतिलालरहछेज (दक्षिणसमुद्रथरेलोछे.) आतमारपडखेडभेलीतमासं
 भारीआपवानिपुणएवोतमारोमोटोदक्षिणहस्तसमुद्रकेतांचिन्हसहितछे, (दक्षिणसमुद्रथरेलोछे.) अंतोनिर्मलएवुं अंतरमानसकेतांमनछे.
 समीपपणानेक्षणमात्रपणनमुकतीएवीआवाहिनीओकेतांसेनाओ (नदीओ) रहिजछे अंतोनिर्मलएवुं अंतरमानसकेतांमनछे.
 (मानसनामासरोवरछे.) तोपणहैपुथ्वीपते, तमारपाणिपीधानीअभिलषाकेमथायछे. ११. आमकारनुछटाबंधकाव्यसांभलीने

सिद्धांतनाजांण, अनेवीजोसमयकेतांआतोयोवालीयांनीसमाहेमोटेतेबुशीथायएबुंघेलहुंतेआसमयमांघाटितछेएमवे प्रकारनोस-
मयजाणतासूरीतत्कालउभायइपोतानाओढवानावल्लवडेपोतानोरजोहरण (ओधो) बांधी, तेनेलटकतोराली, केडसंवाये
तेवज्जेतांणीबांधी, तेदेशनागोवालीआनिमाषामां नवोएकगरवोसुंदरवनावी, रागेपाडीहाथनाताबोटावगाडी, फुदडी फरी,
तेगोवालीआक्षीलेतेमतेमतेउत्साहपमाडी, हाथनालहेकाथीतेगोवालीआनेसमक्षण एडेतेमतेगरवोगाइसंमलाव्यो. तेनेलगारभात्र
सांमलतांजअतिशेखुशीथयेलाकुदतागोवालीआवोल्याकेसाधुजीत्याजीत्यानंबांमणोहार्योहार्यो.) तेगरवानीबेटुको (बेगाथा-
ओ) नोअर्थआमकारनोछेके—कोइजीवनेमारीएनही कोइनीचोरिकारीएनहीपरदारगमन (पारकीखीनोसंभोग) करीएनही
थोडामांधीपणथोहुंआपीभोजनकरीएतोहलवेहलवेअथवाजलदरीस्वर्गनां सुखपमाय. १. कालोकांवल्लोअनेकणाकिओनीराबडी
छासेसहित, एक्काकडानोचाटवोभरिनेपणकोइमहाभुत्तिनेभावथी अपायतोतोएवरराजावनीवरपाडेचज्योतेसर्वपापछांडीसर्व
देवलोकतुंललाटरूपवीजुंछे, एटलेसर्वदेवलोकथीउपररहेलीमुक्तिकन्यानेवरे. एथीवीजुंकांइअप्रुनथी. २. । तेछंदवडेनाचता
नेअतिपसन्नथइवोलतागोवालीयाएकहुकेआसाधुजीत्या. आतोसाक्षात्तीर्थकरछे. तारपछीअतिशेझांखाणोपडीबाघोवनीगयलो
(अतिआश्चर्यपामेखो) सत्यप्रतिज्ञावालोसिद्धसेनतोतत्कालसर्वअभिमानमात्रनोत्यागकरीहाथजोडिनझताथीबोल्याके—हेभग-
वन्मनेतमारीदीक्षाआपो हुंतमारोशिष्यछुं. वादधां, मारकरेलासभ्यपुरुषोनीसमक्ष हुंजीताएलोछुंमोटे हवेचिलंबनकरो. ।
पछीगुरुमहाराज, तेषंडितनेबहुमान आपवापूवकबोल्याके—आमांशोवादधयो; नेजीतायुं. मोटेचालोनगरभांमहाप्रामाणिक
अनेपंडितोनीसमाभारंजानीसमक्षआपडोवादविवादसुखेथीयाव. तेमकरवाअमोखबुशीछिए सिद्धसेनबोल्याके—हुंसमयज्ञनथी
नेतमोसमयज्ञछो मोटेजसमयज्ञहोयतेजसर्वज्ञकहेवाय, तपोएमनेनिश्चिजिल्यो, हवेतेमनेशीघ्रपणेतमारीदीक्षाआपो. अनेमज्ञ-

इत्सेनेनगरमां प्रवेशकरतां मलया. तेणें वृद्धवादीसुरिनीखवरपुळीत्यारतेमणेकळुंके तेतोहाळमांजविहारकरीआमार्गोगया. तेणें म-
नमांविचारुंकेनिश्चयनेआवतोजांणीएयतिनामीनयो एमथारीतेमनीपळवाडेशीघ्रागतिकरी) वृद्धवादीसुरिमारागमांमलया. परस्पर
बोलवुंथयुं. (अकवीजानानाममात्रथीओलखांणथइएदलेसिद्ध सेनपंडिततोत्तकालसुखपालथीउत्तरीपडी मारजमांपडेलाघास-
हुंतरणुंहाथमांलेइअतिगर्वथीबोल्योके—नामीक्यांजावळोनोसवुं होयतोआतरणुंदांतेग्रहणकरोनहीतो) मारीसाथेबादविवादक-
रो. त्यारसूरिबोल्योके—बादविवादकरवातैयारछिये, परंतुअत्रभाग्यजोगेकोइपणसभ्यपूरुषोनथीमाटेतेविना वादमांजयथयोके
पराजयथयोएवीव्यवस्थाकोणकरीअकशे. पळीवादकरवांअतिशेउत्कंठाबालोसिद्धसेनबोल्योके—(गमेतेवाआनगरमांथीपंडितो
बोलावीसभासदोकरशोपणमारतोतेसर्वेआगायोभेशोचरनारागोबोलीयाछेतेवामारीआगलछे माटेतेप्रयासकरचोरहेवादेइनेआ
गोवालीयानेजबोलावीसभासदोकरवा.) पळीद्विरिबोल्योकेतमारीमरजीहोयतेमकरो. समर्थमहाविद्वाननीशीवातकहेवी.
तेसांभलीअतिआनंदपांमेलो सिद्धसेनगोवालीआनेबोलावीसभासदोनेडेकांणेंबेसाडी पोतानांक्वहीचणपृथ्वीउपरउंधास्था-
पनकरीबेहाथउचानीचाउभाकरतो आंल्योमफुल्लितकरीभुक्रुटीचढावीन्यायशास्त्रअनेमीमांसाशास्त्रनां क्षीणांकठिनप्रश्नोसंस्कृ-
तभाषामांडचेस्वरउच्चारणकरी, उपन्यासउपरउपररिकरवामंडयो. तेनेजोइद्विरिएविचारुंके आनिश्चमहाविद्वान्छेपणमूर्खनीपेठे
समयओलखतोनथीमाटेजीतवोकोठिणनथी. पळीसूरिएस्वर्गोवालीआंसांमुजोइबोल्योकेआपंडितजीउबोलेछुंसेवसारीपेठेतपोए
सांपयलुं ? त्यारस्वर्गोवालीआबोल्योके—आवांमणाएतो अत्यारसुधीलांबाळांबावरादापड्यानेउचोनीचोथइनेपोकारकयो
नेअमारतोकांनफोडीनालया, अमोतोएनालवारामांथीकांइपणसमझानहीमाटेआतोकांइमणेळोनथी माटेहेवृद्धवापजीतमोकांइ
बोलो.) तारपळीबेमकारनासमयनेजांणनारासूरी र्वांदणीछिंदवडेवृत्त्यनिमित्तउचातालदेवापूर्वकबोलया. एदलेएकतोसमयकेतो

गछेप्रटेकहुंकेआअमारेलेवातुंनकल्पे. रानाएकहुंके—हुंपणआअर्पणकरीचुक्योतेपाहुंलेवानेमारेपणनकल्पे पछीतेसिंधुपुरुषोए
 तेधनग्रहणकरीजीर्णोद्धारआदिधर्मकृत्यमांचापयुं ॥ दानवाहिकापांपुटलेदानलखवानाचोपडामांआप्रकारनोश्लोकलखायो तेनो
 अर्थ. १ धोइछेदधीउचोहाथकरीधर्मलाभ, एप्रकारकेहेनारसिद्धसेनसूरिनोविक्रमराजाएएककोटिसोनामोरोआपी २ तारपछी
 सिद्धसेनसूरित्याथीविहारकरी विचित्रछेशेखरजेनांएवाचित्रकूट (चितोडगढ) प्रत्येगया त्यांअनुक्रमेअमणकरतां एकमाचीन
 चैत्यमांएकमाटोस्तंभदेखीकोइनेपुछयुं, आहुंछेनेआस्तंभशानोछं. त्यारेतेपुरुषेकहुंके—आस्तंभमांपूर्वाचार्योएरहस्यविद्यानांपु
 रतकथाप्याछे, नेतेभकारनांऔषधद्रव्यमयछेमाटेवज्रबडेधडेहोयेनेशुंएमजलअग्निशस्त्रादिधीपणकोइप्रकारे भेदाइशकेएवो
 नथी एवीवानमांभलीअतिशेनिपुणएवातेसिद्धसेनसूरिएतेशंमसुधीक्षुधीततेऔषधीओनाएणनेहठावीदेएवी तेनीसामेवालीऔ-
 षधीओखोलीकाडीतेनोरसछांटीछांटीतेशंभनोएकभागप्रकाशकर्यो. तेपाकाचिभडानीपेठेनरसयइभेदातायंमसंयेथी एकरुस्तक
 छोडीवांचवावेढा. तेपुस्तकनाप्रथमवांचवामांडेलाभाटेपेहेलाजंपत्रनीप्रथमपांकिमांथीवेविद्याओप्राप्तयइ, तेमांएकसर्वपविद्याअने
 बीजीचूर्णयोगथयेसतेहेमविद्या. १ तेमांसर्वपविद्याएप्रकारनीछेके—उयारेकोइतेप्रकारउंकार्यउत्पन्नथयेसतेवेविद्यावडेमंत्रेलासर्वप-
 नादांणजलसमूहमांनाखीएतोतेजलमांथी तेदांणनीसंख्याप्रमाणेबोडाउपरपेठेलाअस्वारअनेकशस्त्रादियुद्धनांवेहेतालीशउपक
 रणसहितनीकलीनेगमंतेहुंसांमु (अथवास्त्रमांलखेलांघोडासाथेहेतांवेहेतालीश युद्धनांउपकरण, तेनांनामतेजशस्त्रथीजांणजो)
 लश्करआठुंहेयतेनेमारिहठावीदेइ, जीतमेलवी, तेसर्वअदृश्ययइजाय—अनेहेमविद्यातोएप्रकारनीछे केगमतेधातुसंवाथेमंत्रेला
 चूर्णनोयोगथयेसतेनगर मेहेनतेजातवंतसुवर्ण कोटीसिद्धथाय. एवेविद्यासम्यक् प्रकारेसमझीग्रहणकरी एप्रवनेजवामांआगल-
 वांचवानोआरंभकरेछे तेवामांजओचिंतीशासनदेवीआवीने तेपत्रनेअनेतेपुस्तकनेशुंटावीलेइ अदृश्ययइगइ.पुस्तकगर्भितएवोए

मरसमयपहुंतमाहंसिद्धांतिशिवो. इत्यादिपार्थनाकरता तेवादीनेवृद्धवादिस्वरिण त्यानित्यांजतेवखतदीक्षाआपी. तेसर्ववृत्तांत, भृगुपुरमाराजाएजांणी, पळीप्रसन्नयथेलारराजाए तेजगाएतालारसनामे एकमोटुनगरवसावुं, अनेपुण्यशालिपुरुषांना चित्तनेआनंदकारीएवुंमोटुं श्रीऋषभदेवतुं मासादकरावुं. त्यांश्रीवृद्धवादीस्वरिणएजप्रतिष्ठाकरी श्रीजिनशामननी अतिशो मोटीज्जतिथइ. । सिद्धसेनतुंदीक्षाकालेकुमुदचंद्रएवुंनामहतुं. स्वरिपदनेविषेसिद्धसेनदिवाकरएप्रकारतुं नामविलयातथयु अपरअपरएवापूर्वधरोथी पूर्वगतश्रुतनाभणवापणाथीआमकारनांनामक्रहांछेके—वादीअनेक्षमश्रमण, दिवाकर, वाचक, ए सर्वेनामएकजअर्थवालांछे. पूर्वगतसूत्रनेविषे, एसर्वेशब्दमेवर्तेछे. ॥ १ ॥ दिवाकरएप्रकारनीस्वरिनीसंज्ञाछे. स्वामिवाचकादिशब्दनीपठतेसंज्ञाजांणीवी. ॥हवेश्रीसिद्धसेनदिवाकर, श्रीजिनमतनोज्ज्योतकरवो तेणेकरिनेपोतानानामनेसार्थककरतासतापृथ्वीमांविचरताहता. एकसमेअनुक्रमे ज्ञेणीनगरीमांपधार्या. तेसमेसन्मुखभावताश्रीसंघे, नगरप्रवेशनो मोटोजत्सवकार्यो तेसमेसर्वज्ञपुत्र, इत्यादिविरुदावलीनेबोलता बंदिजनकेतांभाटचारणविकारे पुरुषेनुबोलेलुंसांभलतो पारगनीवचेसन्मुखआवनो विक्रमादित्यराजाएहाथीनास्करंघउपरबेटांवेटांज, सर्वज्ञपुत्रपणानीपरीक्षाकरवामाटेमनवडेनमस्कारकर्यो, पणमांशुनपाद्रुंअथवावचनबोलुंतेणेकरिनेनमस्कारनकर्यो. स्वरिणएतोतत्कालतवातजांणिलेइसमीपआवेलातेराजानेउंचेस्वरधर्मलाभ, एप्रकारनी आशिषआपी. तेवखतविक्रमराजाबोल्योके—अहोहैस्वरिन्द्र, मंतोहाथजोडीतमनेनमस्कारकर्योनथी, नेमनेतमेधर्मलाभ, केमदीधो एमबोलीमनमांविचारेछेकेआकोइतिश्वेसमर्थपुरुषछे. एटलामांतोसूरिबोल्योके—तमोएमारीपरीक्षाकरवामाटेमनवडेजननस्कारकयोतेथीमे, कोटिचिंतामणिणवडेपणहुलभएवोआधर्मलाभतमनेदीधो. । तारपळीअतिप्रसन्नयथेलतेराजाएतत्कालहाथीस्करंघउपरथीजतरीनेतेमूरिनीवंदनाकरी. अनेएककरोडसोनामोहरोमंगावी सूरिनीसमीपमेटमुक्री. त्यारेसूरिप्रहारराजतोअतिशोनिःसं

एदलेखीयोनीवातोपीति पूर्वकसांभलवीतेमनीलाथे आलापसंलापहास्यविनोदादिकरवृत्ते. तथाइंद्रियपोषण, एदलेसारांसारां
 भोजनादिपंचविषयवडेपंचेंद्रियोनुं पोषणकरवृत्ते.तथाराजसेवा, एदलेराजातरफथीथयेला अतिसन्मानपूजनसत्कारआदर
 प्रमुखथीययेलाअहंकारादिदोषवडे पोतानीक्रियानुंशियिलपणुं राखवृत्तेतथादिवानिद्रा, एदलेदिवसनेविषेममादकेगां नकरवानुं
 करवृत्तेकरवायोभ्यनुनंकरवृत्ते. एखस्थान,यतिमात्रनेपोतानाधर्मथी अष्टकरनारांछे. ? वलीगुरुजीनिश्चितपणे सुहरहेतोतेगुरुना
 चेलापणअनुक्रमेणेश्चित थहसुहरहे.अनेगुरुअनेशोष्य एप्रकारनाथायतोमोक्षमार्गबंधपडे, तेणेकरिनेसिद्धांतपणहुडाहुडथाय.
 एदलेअिनशासनप्रांषणीहेलनाथाय. २ ॥ एप्रकारनीवातोमांतोसिद्धसेनसूरिप्रमादमां पाडिगयाछेएवीवात, ओवृद्धवादीसूरि
 सांभलनेअतिशेखेदपांभी पोतानागच्छनेगीतार्थपुरुषोनी भलामणकरिनेतिसिद्धसेननेपबोधकरवामाटे गुप्तवृत्तिवडेवेषनुंपराव-
 तनंकरिने(वीजोविषयरीने) तेनगरमांपोहोचा तेवखत सुखपालमांवेयीराजद्वारमांआडंवरथीजता सिद्धसेनसांभलया मारग-
 मांनानाप्रकारनीकलावाला पुरुषोपपपातपोतानीभीकि मकटकरवानेअर्थतेसूरिनेउपाडवामां पोतपोतानोखभोदेतादेखीनेते
 टोलामांभलीनेदृष्टवादीएपणपोतानोखभोदीधो.स्वारेअतिशेअहंकारथीधमयमायमानथुंछेमनजेनुंएवामूरी,एकश्लोकनुनंबुपूर्वा-
 र्द्धकरिबोल्या. तेनोअर्थ—वणाभारथीआक्रमणथयेलो आतमारोखभोवाथायतिकेतांदुखेछे ? एवंबोल्यात्यरेवृद्धवादीबोल्याकेजे
 वृत्तमारुंवेलेछांवातिपदमारामनमांदुखेछेतवेखभोनथीदुखतोएमतेजश्लोकेनुउचराडुनंबुकरिगुरुबोल्या.एदलेव्याकरणनापक्षमां
 वाभोतएतुंक्रियापदथुंनथीवाभतेएवुंजथायछेभोदेवाधतिएवुंअशुद्धमापणतमारामुखमांथीनीकेलेहुंसांभलजिवंमनदुखायछे तेवो
 खभोदुखतोतथी. तारपछीशंकापामतुछेचिचनेजुंइवासिद्धसेनोविचारुंके मारगुरुविनामारोबोलेलामांकोणदोषजांणीशकेएवो
 आनगरमांछे, एमधारीतत्कालपालखीमांथीउतरीस्वरयक्रमकारे आतोमारोसाक्षात्गुरुमहारोअछे एमकहीअतिबोलेज्जाथीनअ

श्रुतपण, कमाडतांवारणां जेमएकवीजानेपलीजायतेम पुर्वेनीपेठेहतोतेमथइगयो. आकाशभांवांण्डितपन्नथइके आप्रकारनांपूर्व
 गतरहस्यविद्यानांपुस्तकवांचवनेतुंअथेएपळे, माटेचपलपणुनकरीश, अनेपोतानाजीवितमांसंशय, न धारणकर्य एटले, जीब-
 लारकारकरीशतोआमांथीतासेमरणथो. एवांआकाशवांणीनांचवन सांमलीएटलेथीजसंतोषपांमीभयपांमी, सारपळीत्यांथी
 पुर्वदेशनीपुश्वीनुंनुअंभूषणसमानएवुंकर्मांहुंरनामानगरप्रत्येविहारकरीगया. त्यादेवपालनामेराजा, एस्मुरिनीरससहितअमृतस
 रशीदेशनावडेखेचाइआवतो थोडादिवसमांपरमश्रावकथयो. एकदिवसआज्ञापाशानाराजाओएकठा थइतेनुराज्यलेवानीइ-
 च्छाथीचडाइकरीआव्या. अनेतेओनुंलश्करज्यारेसमीपे आवुंएटलामांतोतेदेवपालराजा अतिशेगभराइगयोने, तेसर्वेस्वरूप
 गुरुपासेआवीनिवेदनकर्युं. पळीगुरुएविचारकर्योके-हालमांनवोश्रावकथयेलो आराजाळेअनेद्रव्यभंडारतथा सैन्यअतिशेअ-
 त्यपळेअनेअतिशेरांकथइ आपडेशरणेआव्योळे माटेएनीसहायताकरवीजोइए, एवोविचारकरीकार्येने जांणनारएवातेस्मुरिए
 सुवर्णसिद्धिनायोगवडे अगणितसुवर्णकरीआपीसर्वप विद्यावडे वैरलोकोनेअतिशेज्ञासपमाडी नसाडीमुक्या. तेथीतेराजाए,
 अतिशेहर्षपांमीतेवैरिओतुं सर्वस्वलेइहनेपोतानी जीतनोडकोअतिशेविस्तारपमाळ्यो. अहोमाटोपुरुषनाआश्रयनुंअनुपममेडुं
 फलळे. । तारपळीतेराजा, एस्मुरिनेविषेएकंतअवन्यभक्तथयोमाटे, अतिशेआग्रहथीतेस्मुरिनेत्यांजराख्या. । तेस्मुरिपणराजाना
 अतिशेसन्मानआग्रहमीतिना जोरवडेमुखपालमांवेशीचारेपासनाना प्रकारनीबिरुदावलीनेबोल्नावंदिजनेए स्तुतिकरेलाम-
 हाशोभाथीनित्येराजकुलमांजताहता एमअतिशेराजलोकोनेअतिशे परिचयथीहलवेहलवेपरिवारसहित तेस्मुरिराजानासत्का
 रथीअहंकारादिकवडेपोतानी साधुक्रियामांदिवसेदिवसे शिथिलथया. आत्ममांकहुंळेके-तांबूल, एटलेनागरवेल्नांपांनचाववां
 इत्यादिव्यसन, देहसत्कार, एटलेकानतैलादिकनुंमईन अतिसुंदरवस्त्रअलंकारादिवडे शरीरनेसाफदेखाडवुंतेतथास्त्रीकथा,

वादेनेणुषण्जेवाशीतलमाटे पुण्णपुणेमइभुवनाउपदेशेतेणकरिनेदूज्यकेतांश्यावासहितकरय तथावनेकेतांउपचारथीसंसारतेना
 इनकेतांस्वामीपरमसुखिपणायी तीर्थकरदेवतेमनुवंनेकेतांवाव्दरूपसिद्धांत तेनेविषेहिंदतकेतांगतिकरय, पणआंतिनपांसयजे
 माटेतेजसत्यछेतोसिद्धांतमां तारेपीतिकरथी एमत्रीजोअर्थसंपूर्णथयो. ॥ ३ ॥ अथवाप्राकृतशब्दोनोअर्थवहु प्रकारनोथायछे
 माटेजनेफलप्राप्तथयानथी एवांक्राचांपुष्पनतोडिशएटले भावार्थआप्रकारनोछेके-योगरूपकलपवृक्षछे तेनुंमूल, यमनियमोछे,
 अनेतेवृक्षनुंभडियुनेध्यानछे अनेममनतेतोडाक्रांपांखढांछे कविपणुंवकापणुयशमतप मारणमोहनरतंभनउच्चाटन वशीकर-
 णइत्यादिसामर्थ्यतोपुष्प. देकांणंछे. अनेकेवलज्ञानतोतेयोगरूपकलपवृक्षनुं फलछे माटेयोगेरूपकलपवृक्षनां अणुकेतांनांउ-
 गेलांकुलछेते, आगलजतांकेवलज्ञानरूप फलेनउत्पन्नकरशेमाटेनथी पांसुंफलजेमणेएवातेअणुपुष्टिपत पुष्पेनेनतोडिनीखयअने
 मनआरामनेकेतां पंचमहाव्रतरूपवगीचाओनेननायकरय. (मा रोवा मोडह) एवोपाठकोइजगाएछेतोपणतनेोएजअर्थथायछे.
 तथामनरूपपुष्पवहेनिरंजन देवनीपूजाकर्य आवनथीवीजावनमांशीदरझलछे. राजसेवाआदिदुखदायकनरिस फलनेकेमपां-
 मंछे पुष्पकारेचोथोअर्थथयो ॥ ४ ॥ आपकारेएगाथानोअर्थ करीगुरुएकहीसंमलाव्यो. तंसांमलतांजतत्कालउत्पन्नथयोछे
 अतिशेषश्चात्तापजेमनेएवा अतिवैराज्यमयशुंछेमनजेनुं एवाश्रीसिद्धसेनसूरिपेताना प्रमादनीआलोचनाकरीराजाने पुढीते
 श्रीवृद्धवादीसूरिनीसंवाथेज विहारकरीचालीनिकलया. ॥ वृद्धवादीसूरि, सिद्धसेनसूरिने पातानेरथानेथापीस्वर्गवासिथियाप-
 डीकेटलेकालेप्रकृतपाठ भणतांलोकनाउपहासथीलज्जापांमता ब्राह्मणजातिनेलथिनांनपणामांथीज संस्कृतयाषानोअति
 अभ्यासथीतथाकर्मदोपथी तेलोकामांपणपेतानी मोहोदपवधारववानी इच्छाप गर्वालाथयासतासंवप्रत्ये नम्रतामुकीने
 एमबोल्याके-जोसर्वसंघनीअनुमतिहोयतोसर्वासिद्धांतोनेसंस्कृतभाषामांकरूं. जेथीलोकपांडपहामप्रमुखनथाय. एवंसिद्धसेनसू-

यद्गुरुनाचरणकमलमां पटतुंनारुं. गुरुपणमतिबोधकरवानेअर्थएकगाथाबोलीकहुंके—हेवत्सआगाथानुंव्याख्यानकरो. प-
छी, गुरुनीअवज्ञानापापधीहुद्धिमांमूढपणुं प्राप्तथाधीसम्पक्कमारे एगाथानोअर्थमारधीनिहीयह शोकेमाटेसमर्थएवातमोजए
गाथानुंव्याख्यानकरो एमसिद्धसेनकहुंसारवृद्धवादीए एगाथानुंव्याख्यानकर्तुं. जेमके(अणुपुष्पिकापुष्पाणि) आबुषरूपअ-
णुमात्रकेतांअल्पपुष्पजेनेथयुंछे तेअणुपुष्पिकाकेतांमनुष्यतनु, तेनांपुष्पकेतांआवरदानाखंडतेनेअंकुटिकेतां आंकडीवालीलाक-
डीवेडमांतेड, एटलेननाशककर्म मन्तरूपआरामनेकेतांपोतासंवंधीसंतापने हरनारमाटेआरामएटलेयमानियमरूप बगीचाने न म-
रोडननाशकर. जेमाटे, मनःकुसुमैःकोनाक्षमामादेव आर्जवसंतोषइत्यादिपुष्पवडेनिरंजनकेतां अहंकारस्थानजातिलोभइत्या-
दिअंजनरोहित, माटे निरंजनएवादेवनेसिद्धिपामेलादेवनेगूडय, एटलेतेनुंध्यानकर. वनकेतांमोहादिवृक्षवेडगहनएवासंसार
रूपव्रतमांकेमहिडेछे. एमएकअर्थययो. १ ॥ अणुकेतांअल्पधान्यजेमांपाकेछेएवोरोप (छोड) तेनुंपुष्परूपमनुष्यनीतनु(बारीर)
तेनांपुष्परूपजेमहाव्रतशीलांग, तेमनेननाशकरय. मनआरामनेकेतांचित्तनाविकटपसमूहने संहारकरयतथानिरंजनदेवनेवीतरा-
जदेवनेमुक्तिपदपामेलादेवने पुष्पवडेकेतांगृहस्थपणानीदेवपूजामां घटतांएवांतेपुष्पछेपणसाधुपणामांनघटतां केमकेछजिवाने
कायनीविराधनाथायछेमाटेते पुष्पवडेपूजाकरवानाउधम, न करयमांकरय एमवेबखतानेविधेकंयो. वनकेतांकीर्त्तिनाकारणरू-
पशब्दवडेवनकेतांचेतनाशून्यपणाधी अनेभूतिनाकारणपणाधीअरण्यजेवुं मिथ्यात्वज्ञास्त्रिनासमूहप्रत्येकेमभ्रमणअरेछे. माटेमि
थ्यावादनोसागकरोसत्य एवातीर्थकरेकेहेलामार्गमांआदरकर. एमबीजोअर्थययो. ॥२॥ अथवाअणधातुनो अणुशब्दथायछे
माटेतेशब्दरूपजेनुंछे तेअणुपुष्पिकाकेतांकीर्त्तितेनां पुष्पकेतांसारबोधनांवचन तेपनेनतोडीया. तथापमनीआराजोवाएटलेआरानी
पेटेमननेविधनाराएवाजे अध्यात्मउपदेशतेमनेनिंदित व्याख्यावडेविनाशनकर मनमांरहेलानिरंजनकेतांरागादिलेप्ररोहितए-

लयते तत्सर्वकोइहानामहाराजानां अंतरेषां राजा नीराणी ओनागरि उपरवाग्यतेथी ते सर्वे राणी ओलुमोपाडती पोकारकरती रा-
 जापासे आदी राजा एतो अति आश्चर्यपूर्णो कोरडामारनाराओने एक इमबंधकया तेजबंखते राणी ओने पडतो मारपणबंधपड्यो अति शे
 कोतुके स्नेहितथये लोराजा तो अति उतावलो शिवसंदिशमां आवी हाथ जोडी बोल्यो के—तमो कोण छो त्या रे तेजोगी बोल्यो के हुं तो यार्मि क
 हुं राजा बोल्यो के—यार्मि क छो तो अर्थ थीतथानामथी पण महादेवने के मवंदन करतानथी. तेजोगी पण जिनमतनी लित्रातिने अर्थ अति शे उ
 त्साह पांन्यासता काई कावि चारोने बोल्यो. हे राजन् आतमार देव अग्रहं कर लुंवदन स्तवन आदिकने, जेमता वेपी डेलो पुरुष मोदक
 ना आस्वादने नथी सहन करतो ते मनहि सहन करे. राजा बोल्यो के शुं आपकार तुं असं बद्ध एटले जुटुं बोलो छो. तेजोगी बोल्यो के अयो जुटुं
 नथी बोलता कदापि आप्रतिमाने उग्रद्वयथायतो तमारी वधारे अमार उग्र अमीति थायमादे एवीशंकाथी एमडुवंदन स्तवनादि नथी क-
 रता. राजा हसिने बोल्यो के—एवीशंका करशो नही सुखेथी ओष्ठ स्तुति वंदन करो तार पडी ते योगी एतत्काल उभाय हेने स्वयं भुवइत्यादि
 वजीश वजीशी ओ श्रीवर्द्धमान जे नेंद्रनागुणगर्भित एवी सारांसंदर्भवाली मोटा अर्थवाली विस्तार पमाडी. पळी अशिष्टा यक देव जुं स-
 मीप पुंथवामादे हुल्लमास मयमां पण अजुपमहिमावाली श्रीपार्श्वनाथ जिते श्वर तेमनी स्तुति जे कल्याणमंदिर इत्यादि जुवाली शिवा-
 न्यबोल्यो. ते स्तुतिना अनीयारमावृत्तना विधानने अवसरे, ग्रंथांतरमते ते प्रथम द्वात्रिंशे शकानामथमकाठय उच्चारण समये ज साव-
 धानथइ आबेला श्रीधर गेद्रते मनासां निधय (समीप) पणाथी प्रथमतो शेषे वल्लभकी घूमाडो उग्रद्वययो पळी अग्निनी ज्वाला ओमोटी
 मोटी उग्रद्वयइ. ते वखते लोकोनो परस्पर एकत्रीजाने हाथताली ओदेवी तेणे साहितमोटो कोलाहल शब्द उग्रद्वययो के—अपार जेने क्रोध
 रूप प्रलय कालना अग्नि छे एवामहाभयानक कालागिरुद्रदेव, पोताना जीजाने जना अग्नि वडेआ, जोकदाने जरुअर अस्मकरीना खसे. तेवा
 मांते जे उग्रद्वयवा शब्द करुं शिवलिंग फाटयुं. फाटेली शिवलिंगना मध्यथी विजलीना शब्दकारानी पेटे प्रथमतो ज्योति के ताले जे जना

रिनुं वाक्यसंभलीसंघपणनिर्दोषवांणिवदेवल्लयो, के—अहो आतमो अघटतुं शुंवल्लया. शुंजिनवर, गणधर, आदिपुरुषोत्तमस्तुतक-
 रवाभासमर्थनहता, आतिशेयतमर्थजहतापणबालममुखाना अश्रग्रहनेअर्थअर्द्धमागधीरूपमाकृतभाषावडे सिद्धांतनीरचनाकरीछे.
 अनेकहुंछेके—बाल, स्त्री, मंद, मूर्खएवा, चारिजनेलेवाइच्छताएवापुरुषानाअश्रग्रहनेअर्थमाकृतसिद्धांतोरच्याछे. १ बुद्धिबालि
 एवामोटासुनिओनेयोग्यतोचउदपूर्वोत्तमस्तुतमांजछेएमसंभलापछे. । तेमाटे, आपकारनाकहेवामानधीपणअतिशेयथेलीएजिनेद्र
 परमात्मानाआज्ञातनातेउंमायाश्चित्तजहोय तेनेविचारीतत्कालश्रहणकरो. आपकारतुंसंघनुंचनसंभलीसम्यक्प्रकारेउत्तमअथयो
 छेअत्यंतपश्चात्तापजमेनेएवा तेसिद्धसेनसूरिवोल्लयाके—अणविवायुबोल्लनारएवामनोधिकारछे. जिनादिकनीआज्ञातनाकरवायी
 पारांचिकमायाश्चित्तमाप्तथुं. जोपणएमायाश्चित्तआकालमांनयी केमके—तेप्रकारतुंसंघपण (शरीर) आदिबलनाअभावधीव्यु-
 छिन्नअथइगहुंछेतथापियथाशक्तिवारवर्षपर्यंतपारांचिकनामोपमायाश्चित्तनेगुप्तकर्युंछेरजोहरणमुखपोतिका (मांमती) आदिजैनलिं-
 गजणेएवोअनेप्रकटकर्युंछेअवधूतवेषजणेएवोअनेकहुंछेमैनव्रतजणेएवो सतोआतिशेयुस्तपएवुं । तपतपवुंइत्यादिकमांउद्यमयुक्त
 थयोसतोसम्यक्प्रकारेसंघमयोगमांउपयोगीथइनेगुप्तवृत्तवडेपांडवोनीपेठे वारवर्षपर्यंतवेहारकरीया; एमकहीनेसंघनीअनुज्ञामा-
 गीनेपोतानोगेच्छवांससर्वेमुकीनेलाकनजाणिएमजाविधिसहितगामनगरइत्यादिस्थलमांविहारकरतासतासातवर्षनेअंते उज्जयनीन-
 गरमांमहाक्रांठनामोपमासादमां आवीनंउमाछेतेवल्लकोएपणुं पुछयुंपण ड्यारेकांइपणनवल्लयात्यारेतेपणेरजानेतेसर्वकहुं,
 (एटलेमहाकालनामोमहादेवनामंदिरमांएकअवधूतआवीमहादेवनीपिंडीउपरवेटांटीआमुकीलांवाथइवल्लवडेशरिरिगुफेडीसुतोछेते-
 नेयणुबालावीएछिएतोपणवल्लतोनाथीनेउठतोनाथीतोनामस्कारतोइयानोजकरेतेवातसांभलीक्रोधकरीराजाएसेवकोनेआज्ञाआपी
 केएवामहादेवनाअपराधिनेमारीकुटीलेवीमंदिरवादिरेकाडीमुक्को.नेसेवकोतत्कालदेडयातेमंदिरयांजइकोइडानो मारमारवामां-

बडेतत्कालतेविमाननीप्राप्तिथाय. आचार्यवोल्याके—चारित्रवडेतेविमाननीप्राप्तिथायछे परंतुतमेसुकुमारछेमोटेचारित्रपालहुंतो
 दुष्करछे. जेमाटेकहुंछेके—लोढानाचणासुखेचावीनाके तथाअग्निपणसुखेस्पर्शकरीशके पणजिनपरमात्मानुंकहेछं,अतिचाररहित
 एवंपरूपचारित्रपालहुंवपुंडुकरछे. तेचारित्रपणस्वजननीअनुमतिवडेजअपायछे.तारपछी स्वजननाप्रतिबंधग्रहितशीप्रषण
 सूर्योदययतापहेलानलिनीगुल्मविमानप्रपेजवानेअर्थअतिजकंठावालोतेअवतीसुकुमाल, संयमलेवाअतिहर्षयुक्तथयेसतो, पंच
 माण्डिकएवोलोचकरिने, पोतेजपोतानीमेलेअंगीकारकयोल्लेवजेणे, आचार्यमहारारजदीसितकरेलो, वणावर्षचारित्रजतपनुंकष्ट
 सहननहिशकके, एमविचारीआचार्यनेपुछी, शरिरवेदनातेनगणतो, तीखादर्भनाअग्रतणेकरिनेविंधाताएवाजेवंपगतेशीनीक-
 लतीजेरुधिरथाराओतेनाप्रसारवडेकादवजेथोछेमार्गजेनोएवोसतो, कंधेरिकाकडंगएनामनाश्मशानमार्गजने, पादोपगमएना-
 पनुअनश्मनग्रहणकरीरहो. तेनारुधिरनागंधथीखेचाइआवीदुष्टएवीनवीक्षवावडवालीएकशीआलणी, सापेणनीपंठविकरालमुख
 करीनेरक्षसीनीपंठेभुखीएवीते, तेअवतीसुकुमालहुं भक्षणकरचामंडी, तेनांछेकरांपणतयजकरचामंड्याराजिनापहेलापहोरमां
 तेनाचरणभक्षणकर्या. वीजापहोरमांतेनावेसाथलभक्षणकर्या. जीजापहोरमांतनुंसमस्तजडरयभक्षणकर्यु. तोपणते,मनबडेपण
 लगारमात्रपणनकंप्ये. नेमकारनोमहासुकुमालहतातोपणतेणुःसहएवीमहाव्यथानोविस्तरसहनकर्योएमोडुआश्चर्यछे.महासा-
 हसिकपुरुषोमांएनुअतिश्रेष्ठपणुअहां आश्चर्यकारीछे एमचोथेपहोरमहाधर्मवंतश्रीअवतीसुकुमाल मरणपांभीनलिनीगुल्मवि-
 दाननेविषेमोटाअश्चर्यवालोदेवताथयो. । तेनासाहस्यकीप्रमन्नयथेलादेवताएतत्कालतेनादेहनेमहिमाकर्यो. मातःकाले, श्रुतना
 लपयोगथीजांपुंछे अवतीसुकुमालनुंसर्ववृत्तांतजेमणेएचोश्रीगुरुमहारारजनीचांणवडनेनीपाताभद्रासहितेनीसर्वस्त्रियोते सर्ववृ-
 त्तांतजांणितेश्मशानामांसर्वगयांअतिशैवलापकरीकरीनोत्रिमानदीनेविषेतीदेहसुकुयापछीनीसर्वोक्रियाओकरी. । तेनावैराग्य

समूहनीकल्याणछीअनुपमएवश्रीपार्श्वनाथनीप्रतिमाप्रकटयइ. राजाविक्रमतो अतिशेविसमयपांमीयोगिराजने पुछेछेके-हेमहाभाग, अतिशुंकोइदिवसनदीठेलाएवाआतेकोणदेवप्रकटययाहजे मतोएवायांतमुद्रावालाकोइदेव, कोइदिनदीठानथी. तेवस्वतगुरुमहाराज बोल्याके-त्रण जगतनेएकसेचवा योग्यएवाआदेवाधिदेव, श्रीधरर्णदेकर्योछेअद्भुत फणाआडंबरजनेएवाश्रीपार्श्वजिनेश्वर, त्रेवीशमातीर्थकरछे एजदेवअमारीकरेलीस्तुतिआदिकने सहनकरेछे. ॥ हेवैएमनोअत्रसंभवथवानोसंवंध, राजाएअवधारणकरवोजोइए. एमकहीबोल्याके-पूर्वदिशमांअवंतीनामेनगरीनेविषे, शेटांणीभद्रानामहतितिनोपुत्र, बन्नीशएवीपोतानीस्त्रियोनीयौवन अवस्थारूपमुंगंधनोसर्वस्व आस्वादनकरवापांअमरसमानएवो अत्रतीसुकुमालएवानामथीविल्यातएकमोटोशेठहतो. तेवालिभद्रशेटनीपेठेअपार भोगरससमुद्रमांनिमग्नयइरहतो, अल्पमात्रपणपरनुंकामकाजनकरतोहतो तेनीयाताजसर्वगृहनीचिंताकरतीहती । एकदिवसमौर्यवंशमांश्रेष्ठएवाश्रीआर्य सुहस्तिभाचार्य, जेणेंसंपतितराजानेबोधकर्योते पोतानागच्छसहितविचरतासततिनगरमांआव्या. भद्राशेटाणीनीअनुमतिथीतेनी हवेलीनीनजीकवाहनशालामारह्या. । एकदिवसप्रदोषसमयमांस्त्रिरएगणवामांइलेलुनलिनी गुल्मनामेअध्ययन, अनिशेकान्तोमिपयलगाथी, आदरथीसांभलवासात भूभेकानीमोटोहवेलीधीउतरतीस्त्रिरिता निवासस्थाननाद्वार आगलआवीउभो तेसांभलवाधीउत्पन्नयहुंछेजातिसमरणज्ञानजेनेएवोतेअवंतिमुकुमालगुरुपासेआवीनमस्कार करीबोल्याके-हेभगवन्भद्रानोपुत्रहुंछं, नलीनीगुल्मविमाननीअवाधिरहित समृद्धिनोपूर्वजन्ममांअनुभवकरीअत्रआवेलेहुं, तेजातिसमरणज्ञानबडे तेविमाननुंछस्वस्मरणधवाथीआसंसारना सुखशीलदासयइतेसुखनेपांमवानोमारोअतिउत्साहथयोछे माटेहेभदतहेपूज्यतमोशुतेनलिनी गुल्मविमाननथीआव्याछो ? एमनहोयतोसम्यग्रूपकारतेना स्वरूपनेकेमकरीजाणो. पछीतेस्त्रिरिवोल्याके-सर्वज्ञगुरुधोनाकहेला सिद्धांतवचनोथीअमोजांणीछिए तेकुमारबोल्याके-इयाउपाय-

नोछे, परंतु पूर्वोक्तवगुणोसहितअपूर्वकोइपकारनाअस्तुतरसनांनिर्हरणसमान (एनीमैल्लेउत्पन्नयइथाराधीपडतोजलनोपेवाह)
 छल्लतारसनातरंगवडेउल्लासकरतीकवितानो गीघ्रपणकरनारकवितोकोइजगाए एकजहोयछे. १ छंदमांअतिमीठाशआववी
 तेतो, जुदाजुदाअर्थवालांएकजातनांपदआववाथीनथी. तथावणापरिचयथीपणनथी. शब्दनीसारीव्युत्पत्तिथीपणनथी, वणागु
 रुनाउपदेशथीपणनथी, एतोजगतमांसारकविओनीपेलातानीमैलेजपूर्वनामोटापुण्यना उदयवडेजत्रांणिमांएवीमिशुरताउत्पन्न
 थायछे. २ एरीतेसिद्धसेनसूरिनोकिवितानांघणांवल्लापंकरीविक्रमराजापेलातानातिवासमांगयो. आपकरेजिनशासननीप्रभाव
 नावडेविसितथयेला अतिआनंदपांमैलासमस्तसंघेमली, पारांचिकमायाश्चेत्तमां बाकीनारहेलां, तेसूरिनांपांचवर्ष, प्रसादप-
 दमांथापनकर्या, एटलेपांचवर्षमाफकर्या. पछीआतिशोमोटाउत्सववडेगच्छमध्येसूरिंदपदमांस्थापनकर्या. तारपछीपुथ्वीनेपवित्र
 करवामांपवीणएत्रासूरी, अनुक्रमेओंकारनामानगरमांपधार्या. एकदिवसत्यानांसंघेतैसूरिनीविज्ञापनाकरी, जेमके—हेभगवन्
 आनगरनीसभीपेरहेलागासमां सुंदरनामोटेराजपुत्रछेतेनीबेस्त्रियोछे. तेमांमोटीस्त्रिएप्रथमएकपुत्रीउत्पन्नकरी, अतिशेखेदपां-
 मतीहती. तेवामांतेनीशोकपणसमीपेछेप्रसवकालजेनोएवीहतीमाटेतेणीए विचारकर्योके—जोआमारीनांनीशोकपुत्रउत्पन्नकरजो
 तोएमाराकरतांघणीनेवणीवाहालीथशोमाटेतेमनथुंजोइएएमविचारिस्त्रीपणानेयोग्यएवीतुच्छबुद्धिवडेतथापोतेदुष्टआचरणवा-
 लीहतीतेथीएकदइयपने (प्रसवकरावनारिस्त्रिने) यणुद्रव्यआपीप्रसन्नकरीनेकहुंके, ज्यारतेने, मारीनानीशोकप्रसन्नकाले (छो-
 कहेजणतीवखते) बोलावेत्यारेलारेअन्यस्थानमांथीप्रथमसंग्रहकरिराखेलुंमरेलुंतांजुंछोककतेजगाएसंचारुं एटलेआमरेलुंछोकहं
 अवतर्छुंएमप्रकटवातचलाववी. अनेजोतेणीएपुत्रजनमो होयेतेनेतोतारेपोतेग्रहणकरीलेइअनुक्रमे कोइदूरजगाएउशेटीदेवो एम-
 कारनीगोठवण, यणुद्रव्यखरचीकरी, एवोप्रपंचकयोकेकोइनाजाणवामांनआव्यो. पछीदैवयोगेतेनांनिस्त्रीएपुत्रजनमयोनेतेदइ-

रसथीमद्राए, गर्भवतीएकपुत्रनीस्त्रीने, घरमांसुकी, बाकीनीएकबीस, पुत्रनीस्त्रियोस्त्राथेतेदीक्षालीथी. गर्भवतीस्त्रियेपुत्रउत्पन्न
 कयोतेणेअवंतीसुकुमालनामस्तुस्थानमांआमासादहेविक्रमराजन्नकराव्यो. तेपुत्रेएमजांणुंकेमारारिपितानोआजगाएमहाकालथ-
 योछेमेटेआमासादनुनाममहाकालथावएपथारीने आमासादनुनाममहाकालस्थापनकर्युं, अनेमासादनीमध्येश्रीपार्श्वनाथजीनी
 प्रतिमानुंस्थापनपणअतिशेमहेत्सववडेकरावुं अनेकेटलाककालपर्यंततेमतिपाउं पोतेपूजनकर्तुंकरावुं. पछीअनुक्रमेकेटलो-
 कालथइगयापछीशिवभक्तोएवाब्राह्मणोतुंजोरवधुंत्यारेतेवाकोइअन्नसरापांमीनेनकरवानांकासमांतत्परथयेलाउन्मत्तब्राह्मणलो-
 कोएतेश्रीपार्श्वनाथनांमतिमाने पुथिवीमांगुत्तमंडारिदेइएजगाए एकमोडुंशिवलिंगलावीस्थापनकर्युं । हालमांमारीकरेलीस्तु-
 तिथी सावधानथइआवेलाअधिष्टायकदेवनासांनिध्यबलथी शिवलिंगनेभेदिनेश्रीपार्श्वनाथजीनी प्रतिमापकटथइ । पछीतो
 सत्यअसत्यनोभेद राजानिरूपणकरो. । एमकारनीअतिसुंदरवाणीते योगीनीसांभलनिविक्रमराजा बोलयोकेतमेकहुंएमज
 निश्चेजणायछेएमकहीनेशुभछे उत्तरकालजेनोएवाराजाए दर्शनथीथयुंछेश्रीजिनमतनुंअवधिराहित बहुमानजेनेएवोथयोसतोश्री
 पार्श्वनाथजिननीप्रतिमानो पूजानेअर्थसन्नथइसोगामआप्यां अनेप्रतिमानांअतिशेबल्लाणकर्यां. पछीराजाबोल्योकेहेयोगींद्र
 तमारासमानमोटोऋषिकोणछे कोइनथी, केमके-नीतिशास्त्रमां कहुंछेके-देहकांजुंयक्षण करवामांतत्परएवासर्पो घणाछे, पण
 पुथिवीमंडलजुंधारण करवासमर्थएवोएकजमसिद्ध शोषनागछे. १. सूर्यनोजउदयवस्रांणवायोणप्यछे, अन्यग्रहनाउदयतेतीआ
 गलजुंबल्लांणिण्, केमके-जेसूर्यनोजउदयथये सतेअंधकारजणातुंनथी, तेमअन्यनांतेजपणजणातांनथी. २. अहोअनुपमतमारीक-
 वितकालछेके-परिपक्षयेलारसथीभरपूरसाकरनाकडकानीपेटेउपराउपरि शीघ्रपणचालयांआवतांपदकोणमहाकविनीकवि-
 तामांनथीजणातां ? अनेसुगंधिमानपकेलांआम्रफलेनारससरस्वोमीठोबोलवा नोवैथवपणकियामहाकविनेनथी, अर्थात्सर्वे

इत्यादि आदकोनीकरेली विवक्षिते सांभली, ते सद्धसेनमुरी अवती नगरी मां आठ्या. नवा अजुत चार श्लोक करी एक पत्र मां लखति पत्र
 हाथ मां लेइ विक्रमादित्य राजानां महेल नाद राजा आगल आवी द्वारा पालद्वारा ए एक नवो श्लोक करी राजा पासे संभलाव्यो. तेनो अर्थः
 राजाने जो वाइ च्छतो, हाथ मां रथा पन्नक गर्छि चार श्लोक जणे एवो कोइ भिक्षुक. निवारण कर्योसितो, तगारा द्वारा आगल आवी उमोछे
 ते भिक्षुक तमारी पासे आवे को पाछे जाय १ ॥ १ ॥ ते श्लोक सांभली विस्मय ये ला वि क्रमादित्य राजा एसां मो श्लोक करी के वडा व्युंजे-
 मके ए भिक्षुक ने दया ला खसो नै आ अपावो अने चउदासा सन एटले नर्वास न बांधी आपो. पछी जेना हाथ मां छे चार श्लोक जे ने एवो भिक्षुक,
 एनी मरजी होय तो मारी पासे आदो अथवा वारो वार जडुं होय तो जाओ. ॥ १ ॥ कर्वाइ एवा क्षरि ए ते श्लोक सांभल निद्वार पाल पास के हे वडा
 व्युं के-हे राजन् ए भिक्षुकराजानां दर्शन इच्छे पण द्रव्य ने नथी इच्छतो. तार पछी ते द्वारा पाल राजाना के हेवाथी ते मूरि ने बोला वीराजा
 पासे लेइ गयो राजा ए तो तत्काल ते मूरि ने ओलखी सिंहासन थिउटी ने बहुमान साहित आग्रह पूर्वक दिहासन उपर वेसाडि भक्ति समहित
 संभाषण कर्युं, के-हे भगवन् क्रम बहु काल दर्शन आर्था. मूरि बोल्या के-पृथ्वी मां सुधम हिंद्र मसान हे राजन् धर्म कार्य मां एकाग्र पणें
 व्यग्र ध्वाने लीधे वणे काले आद बुध बुछे. आचार श्लोक सांभलो ते मनो अर्थः-तमो आपकार नी अपूर्व धनुर् विद्या कर्थांथी शिखी लाव्या
 छो के-ज्यो मां गणनो समूह समीपे आवे, ने गुण दिगं न राजाय. एटले मां गण एवें वाण नुं ना मछे, अने मां गण एवें वाचक नुं पण ना मछे अने
 गुण एवें पण छ नुं ना मछे अने गुण एवें उदर तादि गुण नुं पण ना मछे. धनुर् विद्या मां तो गुण के तां धनुष नी पण छ पोता पासे आवे, ने मां गण के तां
 वाण, छेदे जाय माटे, आतमारी शिखे लीधे दुर् विद्या मां तो मां गण के तां याचक, देशांतर थि दोडीत मारी जपासे आवे छे, अने गुण के तां
 तमारा उदर तादि गुण देशांतर रखे छे अभ्रमण करे छे, माटे अपूर्व तमारी धनुर् विद्या छे, इत्यादि वणो गंभीर अर्थ छे. १ अने तमारे सरस्वती,
 लक्ष्मी, ने कीर्ति, एत्रण क्षी आछे, ते जेणे उपर समान दृष्टि राखी जोइए. ते मां सरस्वती स्त्री तो, एवी भिय कशी छे के-तेने निरंतर पो-

अणुतेमजकयुं. माणिमात्रनाअतिशेखोभनेधिकारछे. गायथीछटेनाखीदीथेखोतेअतिनानोपुत्र, पोतानाअधिकगुणपणवढेतनी
कुलदेवीपुरक्षणकरेलो, गायनुरुपधारणकरीदुधपानकरावीपालनकर्पो. थोडादिवसेओहुंएवुंएकवर्ष, एमकरतावीतीगयुं. पछी
आजलगरनोरहेवासी, समीपेरहेलाशिवालयनोअधिकारी, एरुभरडो (शिवनुंपूजनकरनारोपुरुष) हतो, तेणेतुपुत्रनेदीठो,
तेणेलेइमोटोकरी, मलिवोधआपी, पोतानीशिवदीक्षलग्रहणकरावी. पछीएकादिवस, कान्यकुब्जदेशनोरजाराजाल्यंध, श्रीपतिनी
पेठेनानाप्रकारनादेशनेसाधतेतेनगरनासमीपस्थानमांलकरनो पडावनाखीउतर्थाहतो, त्याररात्रिएतेनांनाभरडाने (पूर्वोक्त
नांनाछोकराने) शिवेसाक्षात्आवीनेस्पष्टएमकहुंके—तुंमारचडेलंजलसहितपुष्टमालाने लेइकान्यकुब्जदेशनाअंधराजानेआपी
झाएटलेलेइपोतानीआंख्योएडाबरोकेतुरतजतेराजादेखतोयशे. तेजातनंनाएमोटोजेगुरुपितातेनकहीतेनीआज्ञामागीशिवेकह्या
प्रमाणेजलपुष्पपोतानीपासेराखीसमीपेउतरेलाछकरमांगयो. राजानाप्रधानोनेषणीहुशिरादीखाडीकहुं हेमहापुरुषोमारा
भोलाशंभुनाप्रतापयतीतमाराराजानीआंख्यो, सूर्यवडेप्रफुल्लितथयेलाकमलपत्रजेवी अतीशेदेखतीसुंदरअमोकरिए, माटेतमार-
राजानेपगेचालतोअमारारासनपुललावो तारपछीप्रधानोएपेरणाकरेलोतेराजासनपुलआव्यो, तेणेओपेलीजलसहितपुष्टमालाने
बहुमानपूर्वकराजाएग्रहणकरी पोतानीआंख्योउपरस्थापनकरीके तत्कालअतिसुंदरप्रफुल्लितदेखतांयथांछेनेत्र कमलजेनांएवो
यथो. पछीअलंतप्रसन्नथयेलाराजाएतेमहादेवनीसेवामांसोगामनुं शासनकरीआएयुं एजशिवालयनोअतिशेउचोशिखरबंधीसुं-
दरभासादकरीआप्यो. तेजपुरुष, राजानाअतिशेमान्यपणाथीउत्पत्तपणेएजभासादमारहेछे, परंतुआवामोटासहेरमांजेनभासाद
करवादेतोनाथी. अनेतेराजानोवणोमांतीतोछेमाटेतेनेकोइकहीशकतुंपणनथीमादेह्यांमिथ्याहाडिओ वणाबलवंतछेमाटेतमोकोइ
प्रकारनोएवोप्रयत्नकरोके—एशिशंभेदिरथीउचुं अतिसुंदरजेनचैत्यआनगरमांथाय. अनेआवामोटाकाममांतमारुजसामर्थ्यछे.

अमारेजोइएनही. त्यारेराजावोल्याके-तपोशुं मागोछोमेमागोतेआहुं त्यारेचूरिवोल्याके-हेराजन्ओंकार नगरमांशिवमा-
 लाद (शिवमंदिर) छे, तेथीअनिशेमोटुंचारद्वारनुं एकजैनमासादकरावो, नेत्यांपोतेजातेआवीउपकरणपरिवार सहितसर्वसा-
 मग्रीसहितमनिमातुंस्थापन, मोदोप्रतिष्ठानोउत्सवकरावो. । पुण्यार्थीएवातेराजाएतेवाततत्कालअंगिकारकरितेसर्व, गुरुनाकहा
 मशरणकथुं, तेथीजिनशासननीमोटीउच्चनीयइ, नेसमस्तसंब अतिशेप्रसन्नथयो. । पळीअनुक्रमेणसूरिंद्रदक्षिण देशमांप्रतिष्ठान
 नगरनेमासथया. पोतानाआयुष्यतोअंतजांणी, अनशनादिविधिवडेस्वर्गलोक्रमां पथार्था. । त्यांनासंघलोकोएतेमनागच्छनेते
 वृत्तांतजणावया, एकसुंदरवाणिवालोभट्टचित्रकूटमांमोकलयो. तेणेतेसूरिनोगच्छसांमलेनेम, तेनीआगळवारवारएकश्लोकहुं
 पुरार्द्धवोल्युतेनोअर्थ. हवेडेदक्षिणदेशमांवादिरूपत्वत्रोत (खजूवाजीव) मकाशकरिरहाछे. । तिवचनसांमली, सिद्धथयोछे
 सररवतीदेवनीमसादजेनेएवीसिद्धानामोसिद्धसेनादेवाकरनीविहेनश्लोकनोउत्तरार्द्धकरीबोलीतेनोअर्थ:-निस्रवेवादीएवासिद्धसे-
 नादेवाकरअस्तपामंभया. १. पळीतेभट्टवोल्याएमजानेश्रेश्थयुछे. । एमकारेव्यंजननुंअन्यथामकारेकरवामां श्रीसिद्धसेनादेवाकर-
 नोप्रबंधकहो. ॥ हवेव्यंजनोनुंनूपणानेविषे उदाहरणकहेछे. ॥ राजगृहीजगरीमांश्रीवीरभगवंत समोसर्पाहता, तेमनुंबंदनक-
 रवानेअर्थदेवताविद्याधरमनुष्य तयनेसमूहतथापुत्रसहितश्रोणिकराजा, एसर्वेआव्याहता. तारपळीभगवाननीसमीपेधर्मसांमली
 पाछासांपोतपोतानास्थानमांजताहता, तेवखतकोइविद्याधरनेआकाशगामिनीविद्यासंबंधिएकअक्षरविसरणथयो. तेथीतेवा
 रयन्नारआकाशमांजापण कांडकउचोछवोउडीनेपाछोनीचोपडे, एमकरतोतेविद्याधरनेदेखीश्रोणिकराजाएभगवाननेपुछजुंके-
 आविद्याधरक्रमआम करेछे, खेचरछेपणपांखविनाना पक्षीनीपेदेकांडकउडोनेवारवारपाछो नीचोपडेछे. त्यारेभगवंतवोल्याके-ए
 विद्याधरनेपोतानाविद्यानो एकअक्षरविसरणथयोछे तेथीतेमथायछे, एमभगवंतेकहोसते तेवातअभयकुमार. सांमलीलेइखेचर

तानामुत्सर्गनिवासआपीराखीछे. अनेलक्ष्मीनामनीस्त्रीतो, एवीप्रियकरीछेके—तेनेनिरंतरहायेलीमांराखोछो, एटलेज्यारेजो-
इएत्यारेतमारहाथमांलक्ष्मीझालेलीजहोय, केतांदानआपताहोय. अनेकीर्तिरूपस्त्री, हुंरीसाएलीछेके, तेज्यारेजोइएत्यारेदे-
शदेशांतरयांरखदतीअमणकरतीजहोयछे इत्यादिएश्लोकमांघणोगंभीरअर्थछे, २ अनेपंडितलोको, सर्ववस्तुनेआपनाराविक्रम
राजाछे, एमतमारीप्रिय्यास्तुतिकरेछे—केमके—शत्रुनेरणसंग्राममांकोइकालेपीठ (पाछल्योभाग) आप्योनथी, एटलेदेखाड्यो
पणनथी. अनेपरस्त्रिथोनेकोइकालेतमारुवक्षःस्थल (छाति) आपीनथी, परस्त्रीओघणुंइच्छेतोपण, तमोतेनेपोतानीछातिआ-
पतानथीमाटे. इत्यादिएश्लोकमांपणयणोगंभीरार्थछे. ३ अनेसंग्रामनाआरंभकालमांतमारीचढाइनोनिक्षाणडकोवागेसते, श-
त्रुनाहृदयरूपवडा, फुटीजायछे. तेनीस्त्रियोनानेत्रमांथीआंसुनाजलनोप्रवाहछुटेछे एतोहेराजन्रमोटुंआश्चर्यछे. केमके—निशाण
हंकोमारपडवाथीवाण्यो, नेशत्रुनाहृदयरफुटीजयां, माटेमारपड्योअन्यवस्तुमां, अनेफुटीगई, अन्यवस्तु, अनेजेहृदयरूपवडाफुटे,
तेमांथीपांणनीकलेएवाततोयुक्तछे, पणआतो, तेशत्रुनीस्त्रियोनानेत्रथीआंसुजलनीकलयां. अर्थात्शत्रुसांभीतिमारीचढाइथइ
सांभलीने, शत्रुमरणपांमेछे, तेथीतेनीविषवाथयेलीस्त्रियोरहेछे, इत्यादिघणोगंभीरार्थआश्लोकमांछे ४ एमकारनाचारश्लो-
कनीअद्भुतकवितासांभलीनेविक्रमराजाअतिशेपसन्नययो पछीविक्रमराजाएविचारकर्योके—आकवितानेयोग्यकांहनथी, एहुंधारी
सुंदरभारमूल्यवालां वज्रभरेलोएकमोटोहाथीमंगाव्यो, अनेवीजोएवोजेमोटोहाथीसुंदर सुगंधिवालीवस्तुवडे संपूर्णभरेलो
मंगाव्यो. अनेजीजोहाथीसोनेयाथीसंपूर्ण भरेलोमंगाव्यो. अनेचोथोहाथीहारअनेअर्द्धहार इत्यादिमोटोमांतिनांआभरणवडेसं-
पूर्णभरेलोमंगाव्यो, एमकारनाचारहाथीमंगावीने गुरुमहाराजनेकहुंके—आचारेहाथी ग्रहणकरो गुरुबोल्याके—एहाथीओनुंअ-
मारेप्रयोजननथी. वलीराजाबोल्याके—माराराज्यमांरहेला मोटोमोटोदेशोमांथीगिमतेचार देशोमांगील्यो. गुरुबोल्याके—एपण

वां चीप्रधानातिशे खेदपांरूपे. लेखनो अर्थकहेवा असमर्थ एवोप्रधानययेसते आंखमांजने आंखमरायांछे एवीवखतमांकुणालपुत्र
पणप्रधानपासे आव्यो. तेवखततेपहेलोपत्रकुमारवांचीलीथी, तेमांखलेखुंदेखीतेपुत्रनेअत्यंत लद्वेगनोआवेशययोके—निश्चेसंतो
क्यारेपणपिताजीनीआज्ञानो भंगरुयोनियातोपणकयोहिशेएम जणायछे, एमनहोयतोएकांतपणे माराहितनीइच्छाकरतापिता-
जीआमक्रमलखे. तेमटेतेपुत्ररुयानोजेपितानीआज्ञानो भंगकरते, इसादिविचारितेप्रधान प्रमुखपुरुषोएराजानाआदेशनोनिर्णय
जाणवानेअर्थकाइक कालविलंबकरवोजोइएमप्रमुखमहाव्यु तोपणतकाल, कोइदृष्टअदृष्टनावशयिते पुत्रेपोतानजहायतपवे-
लीलोढानीगलीवडेपोतानां बेनेत्रआंज्यां(फोड्यां) ग्रंथकारकहेछेकेअहोएकअधिक बिंदुकरवायीएकांतहितकारीअर्थहतोतनो
एकांतअहितकारीकेबोअर्थययो. अहोमोटापुरुषनेपणसहसाकारिपणुं (अणविवचारुंकरवुंते) मोटाअनर्थनुमूलछे. तेकहुंछेके—
सहसात्कारकोइक्रियाकरवी नही, केमकेतेअविकेछे, नेअविके, मोटीआपत्तिनुमूलछे मोटेविचारिकरनारपुरुषनेपोतानीमे-
लेजसंपत्तिओआवीमलेछे, केमकेतेसंपत्तिओगुणमां लुब्धछे(गुणदेखिलोमायछे) आपकारनुंमाहुंकार्यकरवानुं आवीपडेसते
गुरुनीआज्ञानाआराधक पुरुषेपणअशुभप्रणायतोते आज्ञापालनमांकांलक्षेपकरवो, एमशास्त्रमांकहुंछेके—विलंब करवोते, आ-
देशानुंजणवखतआवधानी अपेक्षापर्यंत, तेजगुरुषोनेश्रेयस्करछे तेपणकहुंछेके—क्षणनोविलंबकरवायी पहोरमलेछे पहोरनोवि-
लंबकरवायीदिवसमलेछे दिवसनोविलंबकरवायी अन्यकालमलेछेएमकालथी कालक्षेपथायछे ? एजकारणथीहालमांमलेच्छ
राज्यमांपणसर्वकार्यनेविषे रफुटथेपेलीजणआज्ञाममुख व्यवरथादेखायछे । तेमकर्येसतेसाहंविचारिकर्युं करारवुंइत्यादि
उत्पन्नयतागुणोदेखायछे । अथवातेश्रीरामनीपेठेजएकांतपणे पितानावचननीआराधनामांएक निष्ठानालने, विनयवालावि-
नीतपुत्रोमांश्रेष्ठएवा महासाहसिकपणानामंडाररूप, एवागुरुषोने, एवुंकरवुंतेमांशुकलंकेछे कांइनथी, केमके—अवधिविनानाआ-

पासेजइअभयकुमारआ प्रकारेबोल्योके—हेखेचरजोमने तमाराजीवीसिद्धविद्याकरावोतो तमारीविद्यानोअक्षरहुंओलखिनेकहुं. तारपछीतेवततेविद्याधरे अंगिकारकरी. अनेअभयकुमारनी एकपदसामलवाथीअनेकपदनी कल्पनाकरवानी शक्तिहती, के-यके—एनीपदानुसारीप्रज्ञाहती माटेपछीशेषअक्षरनेअनुसार तेविद्यानोअक्षरखोलिकाडीखेचरने कह्यो. । तेविद्याधरपणसंपूर्ण विद्यावालोथइछुशियइने तेविद्यासाधवानोउपाय अभयकुमारनेकहीपोताना स्थानमांगयो. ॥ इवेव्यंजननुंअधिकपणानेविषे आपकारनीकथालेके—पाटली पुत्रनामानगरनेविषेनवमोनंदराजाहतो. तेनेचाणाक्यनासनगुरुषेमतिज्ञापूर्वकउठाडीमुकीनेमयूर पोषकनामागामनोमहत्तर, तेनीदीकरीनोदीकरोचंद्रगुप्तनामेहतो, तेनेराज्यगादीएवेसाडीदियो. तेनोपुत्रबिंदुसारनामेराजाह-तेतेनोपुत्रअशोकश्रीनामो राजाहतोतेणेपोतानोकुणालनामो पुत्रनेबाल्यपणामांथीजघणाखेहेनेलीधे कुमारपणामांथीजमुक्तिने (भोजनादि) अर्थउज्जयणीनगरीआपीहती. तारपछीतेपणत्यांजरहेतोहते, अपरमाताथीकोइप्रकारनो पराभवनथापएवा कारणथीराजानीआज्ञावडे त्यांरहेतोप्रधानप्रमुखोएणुणनी पेटेपालनकरेलोज्यारेआठवर्षनोथयो स्त्रारेतेपुत्र, भणवाववायेगयथ-योएमविचारिने “ अधीयतावःकुमारः ” एप्रकारनाअक्षरलखीएपत्र पुरोलखीरह्योकेएराजानेकइकएवुं कार्यआव्युंकेत-त्कालउठीतेकाममां व्यथयवुंपइयुं,तेवखतते पुत्रनीअपरमातातेजगाएआवी तेलखेलोलखवांचीविचारकरवा मंडीके—आपुत्रदे-खातोहपालेछेनेवली भणयेएटलेराजापोतानीराज्यगादीए एनेजरुरेबेसाडयो, माटेतेनुंकोइअंगखांडितकरं तोमारापुत्रनेराज्य मले,एवाअभिप्रायथीते पत्रमालखेला ‘ अधीयताव ’ एपदमांप्रथमनाअक्षरउपरएक मीहुंमुक्तयुंतेथीतेनोअर्थएवो थयोके—एपुत्रने ‘ अधीयताव, केतांभणावोतेनेवदले ’ अधीयताव, केतांआखेआंधलेकरज्यो. एप्रकारनापत्रनेवगरवांचेराजाए दीडीप्रधान उपरमोकरयो, तेकामकरवानीशीघ्रताविगरे पणलखी, तेपत्रलेइकोइसेवक. उज्जयणीमांआवीप्रधाननेहाथोहाथ आप्यो,तेपत्र

रत्नविनाशमुंकारणथयो. साक्षात् अपत्यनो विषेष्मर्कैतुल्यथयो. एतले पुत्रनो नाशकारकथयो. हवेतो अंगराहितपणाथी एमारो मा-
 णभिय पुत्रे छेतो पणशीरीत्येसमस्तसमृद्धि एसाहितराज्यअथवा भुंराज्यएवीपदवीनेयेणयकरं. एमअतिशेवेदवालुं धुंछेहृदयजेजुं-
 एवो राजावारंवारपश्चात्तापकरिकरिनेकुणालकुमारनेवणीसमृद्धि एसाहितपाटुंगापआयुंअनेनीअपरमाताना पुत्रनेउज्जयणीआपी
 अनुक्रमेतामनेमोगवतोएवो जेकुणालतेवीशरदूश्रीनामनीस्त्रियेइरादिवस, अतिशेसारालक्षणवालो पुत्ररत्नउपलभकयो. जेमविदूर
 भूमिवैदूररत्ननेउत्सवकरेतेमतेवणादेदीड्यमानथयो. पळीअपरमातानोसर्वमनोरथव्यर्थकरंअनेमारीमातानोमनोरथसफलकरं एम
 विचरिनेराज्यलेवानीइच्छाएपाटलीपुत्रनारमांगयो. अनुप्रसङ्गीगांघर्वशास्त्रनीकलावडसर्वनगरनालोकोनेअतिशेमसन्नकया.
 पळीतेवातराजाअशोकश्रीएजांणी, एकदिवसतेनागाननीकलासंभलवाजवनिंका (चक्र) नंखावीतेगानारनेबेसाडीपोतेराजा
 पणपरिवारसहितवेठो. तेगानाराएप्रणअतिशेमुदरमर्बंभवडेगानकयुं. राजानेअतिशेमसन्नथयोजांणी, पोतानाअभिप्रमायनेज
 णावनारीएकगाथागाइसंभलावी, तेनोअर्थः । चंद्रगुप्तनोमपौत्र, अनेविंदुसारनोपौत्र, अनेअशोकश्रीनोअंधपुत्रकाकिणी (पा-
 पइशे.) मागेछे ! आपकारजुंगानकयुंतेथीराजाएआश्चर्यामी बहुमानपूर्वकरेनेपुछयुंके-तमेकोणछोपळीतेवल्योके-कुणाल
 नामातमारोपुत्रहुं, जेणेतसारीआज्ञाअपराधनकरवामांजएकदांठुंछेचिचजेणे; भाणथीपणअतिशेमीतेपात्रएवांमंगारानेज
 गमाव्यां. तेसांभलीअतिशेखेहथीरोमांचगेनांउमांथयांछेएवादेहइहे पुत्रनुअतिशेआलिंगनकयुं हुंताराउपरवणोमसन्नथयोछुं
 माटेतुंत्तारीनजरमांआवेतेमानय. पळीतेपुत्रबोल्योके-काकिणीमांहुंउपणीजुंनपीमागतो. राजाबोल्योके-हेपुत्रतुंस्वच्छबुद्धिवालो
 थइनेआपकारतुंअतितुच्छुंमागेछेतेवसवतमधानबोल्योके-हेराजत्तराजपुत्रोकोकाकिणीशब्दवडेराज्यकरहेछेमाटेपेतुच्छनथीमारहुं
 राज्यमाणुंछे. पळीपुत्रबोल्योकेहेपिताजीतमारामसादधीपीवन्नलक्षणतुं पात्रएवोपिताजीनपौत्रमकदथयोछे. माटेतेनेअर्थेराज्य

अथ वद्वे प्रफुल्लितयतांछे सर्वअंगनोरोगसमूहजेतो एवाहेतुधी, अतिशे मोटा पुरुषो एप्रकार नुं कथुंते पण वस्त्रां पायागयछे. परंतु पितानो जए प्रमादछे. मूर्तिमान् खेदछेके- जे, अपार प्रसन्नताने रहेवानुं पात्ररूप एवा पुत्रादिक नो विषे सम्यक्प्रकारे विवाया विनानो जेले छमो कलत्रो ते अथवा नर्वां नर्वां अने प्रकार नां काम, ते मांघ्य ग्रथये जार जानो शो दोष छे, पण तेनी दुष्ट बुद्धिवाली, अने पुरुषरत्नने नाश करनारी, अने ते प्रकार ना कूट प्रपंचने रचनारी एवीते पूत्रनी अपरमातानो जए दोष छे. अथवा स्वामा विकृतु च्छप्रकृतिधी, साहस पणे पापमां आसक्त थवाधी, अने अपरमातानो निस्व अतिशे द्वेष पणाधी, हृदय नुं दुष्ट पणाधी, पोताना पूत्रने राज्यागादी मिलवाना महालोभसमुद्र नो उछालोनरो की शकवाधी स्त्रीजाति पृथुकाम करे ते मांघी नवइ. तारे ए दोष कोने देवो, तो ते नो उत्तर एछेके-- पूर्व करे ला दुष्ट कर्म ते नो एवो दुष्ट विलास छेके- जेधी एप्रकार ना अणधारे ला अण विचार ले मांढा अनर्थ एनी मेले जआवी पडछे, एमन होय तो पिताने प्राणशीपण ए पुत्रवणो प्रियह तो, तेने अति चतुर भणेलो करवा मांटे पित एउ प्रकथ कर्यो पण, ए पुत्र नुं जए हुं कर्म आवी नइ युंके, एवा सा राजप्रक्रमनो परिणाम एवो थयो के- जन्म रारुधी बिआखे अंध पणे राज्य रहित पणे रहै वुं पडुं. । तेशास्त्र मां कहुंछेके- कछो ला वद्वे भेदन कर्यो छे कुल पर्वत जेणे, एवो चंचल समुद्र पण, कोइ धारण करी शके, परंतु अन्य जन्म मां करे ला कर्म नो शुभ अथवा अशुभ, एवो दिव्य परिणाम कोइ थी वंध करी शक तो नधी. १. पूर्व भव मां जेणे जे कर्म कथुंछे ते, आभय मां रहै नारने भोग वहुं पडछे ज. अने ते मां अन्य तो निमित्त मात्र ज होय छे. २ ॥ राजा ए पुत्र नुं सर्ववृत्तांत जांणी अतिशे प्रश्नात्ता पयी पोताने वणो अधिकार कर्यो. प्रमाद के रिने मारधी अकारउ परा वैदुमुका यो मांटे ते कूट लेख थयो ते थी फोणट महा अनर्थ थयो ते अग्निनी पेटे में मारे हाथे वधार्यो. अथवा प्रमाद, जन्मादनी पेटे जीवने शोशो अनर्थ पुष्ट नशी करतो मर्वे अनर्थ ने करे छे अथवा सवै मनोरथ ने नाश करे छे. ते कहुंछेके- प्रमाद परमद्वेषी छे प्रमाद ए ज परम विष छे. प्रमाद ए ज मुक्ति पुरज नारने छुं टनार छे. प्रमाद ए जनरक स्थान छे १. मूढ एवा मनो प्रकार थात्र के जे राज्य यो ग्य एवा पुत्र ना आ प्रका-

स्थानजणानुंलयीकेकोइनेदेखेमाटेगुरुएपरीक्षाकरवानिश्वेआआप्येछेमाटेसर्वथाअवध्यछेएवोविचारकरी, गरुनीवाणिनुंएजता-
 सयछे, केमके-स्वभाववडेजकपालुएवागुरु, एमकेमबोले, एमछतांमारवानोआदेशआप्योतेनिश्चेपरीक्षानेअर्थछे, एमघारीते
 कुकडानेपाछेलावीगुरुनेआप्यो अनेत्रेणेएपोतपोतानुंछत्त्यतथाअभिप्रायकहीसंमलाव्युं. पछीविणाशास्त्रमांमवणिमहाबुद्धिवंत
 लपाव्याएनिश्चयकयोकेनारद, निश्चेस्वर्गगामीछेएमघारीअतिशे गौरवपूर्वकउभाथइ, नारदजीनेमल्या. अनेबीजाबेनोतिरस्का-
 रकयो. । पछीतेवातधीथयेला वैराग्यवडेउपाव्यायेदीक्षालीधी, पछीतेउपाव्यायनेस्थानेपर्वतकनेठो. अनुक्रमेअभिचंद्रराजाए
 दीक्षालीधीलयरवसु, राजाथयो.पछीतेराजापोतानुं सत्यवादीपणुंमसिद्धिस्थिर करवामाटेसत्यजबोलतोहतो एकदिवसएकपा-
 रथिभृगयाकरवाविंध्याचल पर्वतमांगयोतेणेआकाशत्रेवी निर्मलरुफाटिकमणिनीशिलाभिचि, तेनेओठेसंतयेलामृगतीउपरवां-
 णनाख्यातेवाण, तेरुफाटिकमणिनीमीतमां अथडाइपाछेपड्योतेनेजोइ. पासेआवीहाथफेरवीनेजोइत्यारे तोतेमणिनीशिलाजां-
 णी,तेवातपाराधिए आवीराजानेकही. राजाएपणतेनेवपुंधनआपी प्रसन्नकरयो. राजाएगुप्तपणे, पोतानुंसिंहासनरहेएवीतम-
 णिशिलानीवेदिकाकरावी तेउपरपोतानुंसिंहासनस्थापन करावी, तेकामकरनारशिलिपलकोनेगुप्तपणेमारीनारवी, तेसिंहासन
 उपरवशीलोकमांएवीख्याते चलावीके-राजाघणोसत्यवादीछे माटेएडुंसिंहासन, आकाशमांअद्धररहेछे. देशेतापणएराजा-
 नीसेचामांसमीपरहेछेएवी प्रसिद्धिसांभलीभयपांमता शत्रुराजापणएराजानेवशयथा. । एकदिवसपर्वतकनामे नवाउपाध्यायेऋ-
 ग्वेदनुंपदजेअजवडेयज्ञकरवो, तेडुंव्याख्यानएवुकथुके अनेकेतांबोकिडावडेयज्ञकरवो, एडुंव्याख्यान नारदेसांभली
 कहुंके-आहुंडुंडुंव्याख्यान तमरेनकरवुं. नजनमेनउत्पन्नथायतेनेअजकहिणे, एटलेत्रेणवर्षनुं जुनुंधान्य,तेणेकरिनेयज्ञकरवोएवो
 अर्थअमोएपणगुरुमुखधी सांभल्योछे.माटेधर्मनाउपदेशकएवा गुरुनेअनेधर्मात्मकएवीश्रुतिनेअन्यथा प्रकारेव्याख्याननकरय,

मागुंहुपणहुंमारेअर्थराज्यनथीमागतो. तेसांमलीअतिशेआनंदपांमतोराजा, अतिस्नेहसहितपुत्रनेपुछवामंडयो, केअतिशेस्नेहने
 रहेवाहुंस्थानएवोपौत्र, कयारेप्रकटथयो ? त्यारेपुत्रबोल्योके-संपतिकेतांहवडेज, तारपछीअतिशेपीतिनेपरवश्ययेलोरामागां-
 हानीपेठेवारवारसंप्रतिसंप्रतिनामउच्चारणकरवाथीतेपुत्रनुंनामपणसंप्रतिएवुमसिद्धयुं. पछीदशदिवसनोतेपुत्रथयापछीअतिशे
 मोटालरसवथीतेपुत्रनेमंगावीअतिशेहर्षे सहितसंप्रतिएवीजनामस्थापनानो महोत्सवकरेराज्यगादीएतेपुत्रनेबेसाड्यो. तेसंप्रति
 राजात्रणसंडनोभोक्ताअनेपरमश्रावकएवोशीसुहस्तिआचार्यनाउपदेशथीयो अनेतेआचार्यनीआज्ञावडेश्रीजिनमतनुंसांज्ञाड्य
 (एकचक्रवर्तिपणुं) थयुं ॥ एप्रकारेव्यंजननुंअधिकपणानेविषेआख्यानकहुं. ॥ अर्थनुंअन्यथाकरवाप्रमुखमांपूर्वकेहेलादोषवि-
 दोषपणेजछे. ॥ आजगाएआप्रकारनुंहेह्णतछेके-शुक्तिमतीनामनीनगरिनेविषे, श्रीमुनिमुद्रतस्वामिनाव्रानेविषेअभिचंद्रनामा-
 राजानोपुत्रअनेसत्यवादिपणाथीलोकमांप्रसिद्धएवोवसुनामेराजपुत्रनेअनेपर्वतनामेउपाध्यायनोपुत्र तेनेतथानारदनेपरमश्राव-
 कथयेलोकदंवकनामेउपाध्यायभणावतोहतो. एकदिवसभणीनेथाकेलातेत्रणरात्रियेहर्म्यनेविषे (हवेलीनीआगाशिमां) सुते
 सते, चारणश्रमणएवेसाधूआकाशमार्गेजताहतातेपरस्परएप्रबोल्योके- आज्ञणमांथीएक, स्वर्गनामीछे, अनेबीजाबेतोनरकगा-
 मीछे. तेवातसांमछी, उपाध्यायखेदधीनिचारकरवालाणयोकेधिककारछेहुंउपाध्यायसतेवेशिष्योनरकमांजशे, माटेमारेतेनोनि-
 र्णयकरवोजोइएकेकियावेशिष्यनरकेजशे, अनेकियोशिष्यस्वर्गजशे. तेनोनिर्णयकरवानेअर्थेउपाध्याए, लोटनान्नणकुकडाक-
 रीनेएन्नशिष्योनेएकएकआपीकहुंके-आकुकडानिकोहनेदखेएवाएकांतस्थलमालेइजनेमारो, एप्रतेमनीपरीक्षानेअर्थेअर्पणक-
 र्या. तारपछीवसुअनेपर्वत, एवेतोबून्यएवामदेशमांजइतेकुकडानेमारीआव्या, अनेनारदतोदूरदूरस्थानमणंयोपणसारी
 बुद्धिवालोछेमाटेविचारकरवामंड्योके-आजगाएपणहुंदेरुहुं देवतादेखेछे. सिद्धदेखेछे ज्ञानीदेखेछे. माटेजगतमांएवुंकोइपण

भद्राएवनामनीसंन्यासणीओलाकमांघणीवल्यातहती. तेमांसुलसाअतिशेमहाघेटीपंडिताहती, नेजेकोइमनेवादाविवादकरी
 जीतेतेनिशिष्याथउप्रकारनोपडहोवगडावी (मोटीउदघोषणाकरावी) याज्ञवल्क्यनामसंन्यासिनेवाद्मांजीतीतेणीएपोतानो
 शिष्यकरीराख्यो अनुक्रमेतीशिष्यनोअतिशेपरिचयथवाधीनकरवानाकाममांपवृत्तिथइतेथीसुलसाने गर्भस्थितिथइ, तेवातसु-
 भद्रानाजांघनामांआवी, तेथीतेणीएअतिशेठपकोदेइछानीराखी, पुत्रप्रसवथयोसारतेल्लीपुरुषेसुभद्राथीछानुंनिपपलानेनीचेते
 जनपलावाळकनोत्यागकरीतेल्लीपुरुषनशिगयां, मातःकालेसुभद्राएपगलांपहेलातेनेअनुसार खोलतांखोलतां वाळकपीपलानी
 नीचेपेढलेनिमुखयोथवाथीपोतानीमेलमुखउपरपहेलापीपलानाफलनेचाटोमाटे पिपपलादएहुंनामकहिनेस्थानमांलावीवृद्धिपमा
 ड्योअनेवणुंभणाववाथीअतिवाचालइवोमहापंडिततेथयो. पोतानोजन्यसंवंधसांभलीमातापिताउपरअतिशेद्वेषनुंधारणकरतो,
 पोतअनार्येछभेटमातापितानोवधकरवामाटोणेअनार्यदेशेकर्या. तेमांआमकारनुं प्ररूपणकयुंके-राजालोकोएअश्वप्रमुखनी
 श्रांतिनेअर्थअनेस्वर्गनीप्राप्तिनेअर्थपशुघोडाहाथीमनुष्य इत्यादिद्वेयज्ञकरवो. । महाकालअसुरोवेचार्युंकेजोआपर्वतकअने
 पिपपलादएवेनाकेहवाथीराजादिकहिंसामययज्ञमांमवर्त्तेनेहिंसाकरेतोमरिनेनरकमांपडे तोजसगरादिराजाओएमारीसाथेवैर
 कशुछेतनोवदलोवले, एमधारी, तेवंप्रत्येएमकहुंकेतमोहिंसाप्रवर्त्तावो, हुंसर्वजगाएतमारीसहायताकरीश, तारपळीमहाकाले,
 नगरगामप्रमुखस्थानोमां रोगोविकुट्या. ज्यांज्यांपर्वतकअनेपिपपलाद एवेजणाहिंसामययज्ञकरावेल्यांत्यां तेदेव, रोगतीशांति
 करे, अनेयज्ञमांहणेलापशुप्रमुखोने, विमानमांदेवथइनेवठेलाएवा साक्षादेखाडे. । तारपळीसर्वलोकोपणअतिशेआदरवालाथइ
 सगरराजापशुखोएतेवाज हिंसामययज्ञोकरवामांज्या. । एममनुष्यहिंसापण, निर्दयएवातेमणेहलवेहलवे प्रवर्त्तावी.तारपळी
 यायावडेमोहपमाडीमहाकाले खीसहितसगरराजानोयज्ञमांहोमिकर्या. अनेपिपपलादेपणपोतानांमातापिता खोलीकाडीयज्ञकरी

इत्यादितेनेषुण्समझाव्योतोपण अभिमानथीतेवाततेणेनमुकी. पळीतोतेनारद अनेपर्वतकएवेनेवणी विवादथयोतेमांवेजणेप्रति-
ज्ञाकरीकेजोनेअर्थजू ठोपडेतनीजीभडुंछेदनकरुं एवीपरस्परप्रतिज्ञाथइ. पळीवसुराजासत्यवादीछे मोटेतेजेकहेतेसाचुंएमनि-
श्चयकरीतेवसुराजानेसाक्षी करयो. तेवातपर्वतकनी माताएजांणीएकांतेपर्वतकने कहुंकेमेंपणतारापिताथी सांभटयुंछेकेअजके-
तांजणवर्पुंजुंजुंधान्यएवो अर्थछेतोपिथयामहाअनर्थनी करनारीप्रतिज्ञाथीदकरी पळीपर्वतकमातामत्येवोल्यो केहेवेतोजेप्रति-
ज्ञाथानीहतीतेथइगइ. तारेतोजेमवटतेमउपायकरवो पळीतेपणपुत्रनास्नेहमोहथीपुत्रनुंहितकरवा वसुराजाप्राप्तिजहसर्वहतांतु-
सपणेकहीप्रार्थनाकरी. राजाएगुरुस्त्रीनादासिष्यपणाथीतेवातअंगीकारकरी. पळीप्रगतकाले सभामांतेबेनोविवादचाल्यो, अ-
तिशेभोटोप्रापापनोपण आदरकरीवसुराजाजुंठुंवेल्यो, तेजवखततत्कालदेवताएचपेटानो महारकर्थांतेथीहेठलपड्यो, तेज
वखतपरणपांमीनरकेगयो. एमअनुक्रमतेवसुराजाना पदमांवेसाडोलाआठ पुत्रपणदेवताएमारया देवतासंबंधीकोपटुःसहछे.
वेपुत्रतोनाशिंगया. तारपळीनगरनालोकोएधिकार करीपर्वतकनेकोडामुक्कयो, महाकालनामाअसुरतेनोसंग्रह कर्चोतेनोसंबंध
आपकारनोछेके-अयोधननामा राजाएपोतानीपुत्रीनो स्वयंवरआरंभ्योपुत्रीनीमाताए पुत्रीनेछांतुकहुंके-माराभाइनोदीकरो
मंघुर्पेजनामाछे, तेनेजवरजेतेजसर्वराजामांमुख्यछे सगरराजाएएकांतमांरहेछीसारी दूतीनामुखधीतेवातजांणी पोतानापुरोहि-
तेनेकन्यावरवानोउपायपड्यो. तेपुरोहितपणशीघ्रकविहोअनेकपट करवामांचतुरहतोमोटेनीएवी राजलक्षणसंहितानेकरीस-
भामांतेसंहितानुंव्याख्यानकर्तुं. तेजेमेकलक्षणवेडसगरराजासारो केहेवाय, अनेमधुर्पेगतोछेकअपकष्ट (नीच)केहेवाय. तारपळी
तेमधुर्पेगेसर्वराजादिकेउपहाम करेलोलज्जावेडसभामांथीनीकलीगयो सगरराजानेतोतेकन्यावररी. तारपळीमधुर्पेगेकोषवडे
तपकथुंतेणेकरीनेमहाकालनामेअसुरथयो. तेबेमांजीजोपिषपलादपणआवीमल्यो. तेनुवृत्तांततोआपकारनुंछेके-सुलसाअनेसु-

भाग. बीजो.

आचारप्रदीप नामना ग्रंथनुं बीजा प्रकाशथी केवल भाषांतर मान्.
सर्व मागधी प्रावदो उपर संस्कृत करनार तथा सर्वनुं गूजराली भाषान्तर करनार तथा ते सर्वने शोधनारा.

शाल्बी. रामचन्द्र दीनानाथ.

आ पुस्तकनो सर्वे हक स्वाधीन राख्योछे.

श्रीमत्तपागच्छे श्रीमद्राजसूय गच्छाधिपति आचार्य श्री सुभातिरत्नसूरीश्वरजीए स्थापना करेली
खेडानी जैनोदय सभा तरफथी छपावी प्रसिद्ध करनार.

श्रीठ. सोमचंद पानाचंद.

अमदावाद-“विजय प्रवर्तक प्रेस”मां छपाव्युं छे

संवद १९५९ श्रावण सुद ८.

मूल्य रु. १-४-० टपाल खर्च जुदो.

तेवेनोपग्रहमाहोपकर्णौ. तेवेनाउपक्रमन्तेजप्रयोजनहतुं तेपूरुषयुः. एमकारेमहाअनर्थनाहेतुरूपएवा अनार्यवेदोपवर्ण्य, आर्यएवा वेदोतोमाणवकानिधिशीउधरेला, प्रतिदिनजमाडेलाएवाश्रावकोने पठनानिमित्ते, श्रीतीर्थकरनीस्तुतिरूप, श्रावकधर्मनाप्रतिपा- दक, एवावेदोभरतचक्रवर्तीएकर्ण. एमअर्थनुअन्यथाकरवामां पर्वतकनुदृष्टांतकहुं. । व्यंजननेअर्थएवेजुजोडे अन्यथाकरवा- मांअनंतरकथामध्येकहेलो अनार्यवेदकोकरनारअने तेमनुव्याख्यानकरनारएवोपप्यलादजांणवो. । अथवाश्रीगुप्ताचार्यना वेदोष्यो, नोजीवस्थायकत्रैशाशिक रोह गुप्तप्रमुखदृष्टांतो जांणीलेवा. एमकारेछठा सातमोआठमोव्यंजन, अर्थ, व्यंजनार्थ, एवैण ज्ञानाचार, व्याख्यातकर्ण. ८ ॥ एमकारेआठप्रकारनोज्ञानाचार सन्यक्प्रकारेआराधनकरवो. ॥ एमकारेश्रीतपागच्छमांश्री सोमसुंदरस्वरिनाशिष्यश्रीरत्नशेखरस्वरिपरचेला श्रीआचारप्रदीपनामाग्रंथनेविवे ज्ञानाचारप्रकाशकएनामनो प्रथमप्रकाश संपूर्णथियो. ॥ १ ॥

श्रीमत्तपागच्छे श्रीमद्राजस्वरगच्छाधिपतिश्रीसुमातिरत्नमूरीश्वरजीनीआज्ञारूप उपदेशथीश्रीखेडानगरनी श्रीजैनोदयसमा- तरफशीछपावी परिसिद्धयथेलाश्रीतपागच्छना श्रीसोमसुंदरस्वरीनाशिष्य श्रीरत्नशेखरस्वरिपरचेलाश्रीआचार प्रदीपनाप्रनाग्रं- थनुंशास्त्रीरामचंद्र दीनानाथकृतमार्घांतरमध्ये आप्रथमप्रकाशनुंमार्घांतरसंपूर्णथियुं. ॥ १ ॥

॥ प्रस्तावना ॥

॥ श्रीमत्तपागच्छीयश्रीराजसूरागच्छाधिपति आचार्य श्रीसुमति रत्नसूरीभरजीए, स्थापन करेली खेदानी जैनोदय सभातरफथी छपावीमसिद्धकरवामां आवता अनेक, अपसिद्ध, कठिणग्रंथोछे, जेमनीटीका टिप्पणदवाविगेरे अद्यापिकोइये कथुंजनथी. अने तेग्रंथो जैनीयसप्तसंतघनेषणाजाणवालायकछे. अने तेप्रमाणिकप्रहामोटागुरुषोथे धणाप्रयत्नेसर्वनो, छपकार करवापडे, केवलमगधीभाषामां तथासागधीअनेसंस्कृतसेलभेलजेमांछे, एवीसरलेनेकठणभाषामांरचेलाछे. तेग्रंथोघणाप्राची नअनेनवीनभंडारमांथीखोकीकाढीने बनताप्रयत्नथी तेमनीअनेक प्रतियोएकठीकरी द्रव्यनोव्ययकरी पंडितोपासे तेमनुग्रो धनकराची जेजेपाठ पंडितोने सारोलागे ते तेपाठनु मुख्यपणुरखाविने तेग्रंथोनेअंधारथी अजवालामालाववानो आ सभानो मुख्यहरादो छे, पण जेमतेम, जेवुतेवुं, ज्यांत्यां, ज्यारेत्यारे, जेहुंदीदुतेहुं, अल्पद्रव्यथी साक्षर अथवानिरक्षर जे हरफोटिच-दयोतेथो, नाममात्रथीभणेलोकेवातोहायतेथो, जैनधर्मथीअतिसो अजांण्यो रुपैयानुकाम एकअनेकरतो एवोब्राह्मणखोळिका डि, तेनीपासे दवो अथवा भाषापूराची वमणी चोषणीकिमतराखी पोतानोधांमिष्ठ आडवरदेखाडि रूपैयाएकठाकरेवा एंवो हरादो, आ. सभानो नथी, वळी शब्दविधिनामनोग्रंथ धणोमसिद्धछे, जेशीरत्नशेखरसूरेये करेलोछे. तेजग्रंथनीपूर्तिमादेतेज श्रीरत्नशेखरसूरेये आचारप्रदीपनामनोग्रंथ रच्योछे. पणतेग्रंथमांघणुंमगधी. हेवाथीकठिणदेखीने हालनापंडितो वांजीशक-तानथी, तेथीतेग्रंथमोटी अपसिद्धिनीपंक्तिमां आविषपडयोछे, पणशब्दविधिने वांचनार पुरुषे अवश्यजाणवोजोइये, तेग्रंथमां शानादिक पांचप्रकारना आचारनापांचप्रकाशछे. शानाचार १ दर्शनाचार २ चारित्र्याचार ३ तपआचार ४ वीर्याचार ५

॥ बीजा प्रकाशनुं भाषान्तर. ॥

॥ अहं ॥ ॥ हवेदर्शनाचारनुं व्याख्यानकरिएछिए. ॥ दर्शनकेतांसमिकत, तेनुंस्वरूप, विस्तरैसहित अमरीकरे-
ली श्राद्धप्रतिक्रमणस्त्रन्नी वृत्तिथीजाणवुं. दर्शनाचारनुंआराधनतो, ननुंमासाद्, नवीप्रतिमानुं करावडुं तथा जीर्णोद्धार
करावडो इत्यादि अरिहंतनी भक्तिनुंपोषणथकी तथा साधुनीसेवाथी उत्पन्नथगुंएवुंजे जिनमतनेविषे निगुणपणुं तेथीथायछे.
तेमां अहंव्रभक्तिनुं पोषणतो कोकाशअने काकजंघराजा एवुरुघोए पूर्वजन्ममां जेमकर्युंहुतुं तेमकरवुं. । जिनमतमांतिगुण
पणुं तो कोकाशनीपेठछे, दर्शनश्राद्धिमां अंगीकारकरेला श्रावकधर्मनानियममां माणांतथयेसतेपण तेणे दृढपणुराख्युं पणविशि-
धिलपणुंनराख्युं. जेम अंगीकारकरेला दिग्गजतनेविषे काकजंघराजाए पण तेमजकर्युं, ते वेनो संबंधआप्रकारनोछे. ॥ भर-
लखंडनी भूमिरुपस्त्रीनुं माणिक्यमणिना कंकणआभूषणसमान श्रीकुंकणनामा देशने शोभावनार सोपारकनामे नगरहतुं । ते
कहुंछेके जीवव्रत्तामी श्रियुगादीशतीर्थकरनी मूर्त्तनीसेवाकरवामदेज शुं एम, विशेषथीसर्ववनस्पतिनीजाति आवीछि ? एवी
शंकाने उत्पन्नकरनार, ते तीर्थनो कोण, अतिशेआश्रय नकरे, अपिनुं सर्वकरे. १ । ते नगरीमां, सर्वत्रविख्यातएवो महावि-
क्रमवन नामा राजाहतो. तेनुंवर्णनके पातालमां तथा चंद्रमंडलमां तथा समुद्रमांअमृतछे एमलोककहेछे, पण कवितोएमकेछे
के-हुंतो एमजांछुंछेके अमृतनुंपानकरतो अमरथायमाटे, एराजानी तरवारयनीधारमां अमृतरहुंछे, केमके-संग्राममां शत्रु-
लोक, जेतस्वारनीधारानुं आस्वादनकरी तत्काल देवसंबंधीलक्ष्मर्निपेमेछे, एटलेअमरथायछे. ॥१॥ तेनगरमां राजानीपरम
प्रतिने रहेवानुंपात्ररुप, जणजगतमां एनाजेवोबीजो कोइनथी एवो महाकलासमूहमां कुशलएवो रथकारमां (सुधारमां) अ-

પૂર્વાં તે પ્રકાશોર્નાં નામહે. પ્રસંગપ્રાસવર્ણિકથાયો તથા પ્રભાવિક પુરુષોનાં ચરિત્રો તથા પ્રમાણરૂપવર્ણાસિદ્ધાન્તા આલાપકોતિથા
 ગાથાઓથી મારપૂરહે, તથા વાંચનારને રસહવજાવી પ્રતિબોધ આપવામાં આગ્રંથની ચતુરારહવળી દેસાહવામાં આવી છે, માટે આગ્રંથ
 પ્રથમ પ્રસિદ્ધકરવાનો વિચાર થયો, પછી સંસ્કૃતભાષાના કઠિનશબ્દોનો અર્થ અને માગથી માંધાનું તમામ સંસ્કૃતકરવું. માટે એવે
 ભાષાને સંપૂર્ણાળનાર અને તે પાછો જૈનધર્મનાં સૂત્રાસિદ્ધાંતોનો વળેપરિચયકરનાર પ્રસિદ્ધવિદ્વાન્નોતપાસકરતાં મંબધાં ચિંતામણી
 ધર્મર્ષિદુ, વૈરાગ્યશ્રાવક, અને રંભામંજરો નાટિકાનું તમામ સંસ્કૃત ભાષાન્તરકરી પ્રસિદ્ધિપામેલા. પૃટલું જનાહિ, પરંતુ હા. બૂલર
 કિલહોળ, પીટર્સન સાહેબોયે, દક્ષિણ, દ્રાવિડ, કર્ણાટક, ગુજરાત કાશીદેશ વિગેરેમાં તપાસકરી લોલીપરીક્ષાલેહ પ્રમાણકરી
 માસપ્રકના પંચોતેર રૂપેયા આપી આસરે પચીશ વર્ષ સુધી જેનેરાહવા, જેણે શરકારી સંસ્કૃતતથા માગથી માંધાનું કામકરી વર્ણાંસટી
 ફીકેટફેલાંડમાંથી મેલવ્યાં છે. ને હાલમાં અમદાવાદ સાંકડીસેરી જાતીનો પોલમાં રહે છે. અને જૈનીયશાસ્ત્રી રામચંદ્રદીનાનાથજી
 પૂવાનામથી ડેલવાય છે. તેમને આ સર્વેકામ શ્રીધર્વોક્ત આચાર્યજીની આજ્ઞાથી સોંપવામાં આવ્યું છે. અને તેનું ગુજરાતી ભાષાંતરકરવું
 તથા સર્વેતંશાધુનું તેપણે તેમને જ સાંપડ્યું છે. તેમાંથી નમુનામાફક આ થોડોમાગ છપાવી સમસ્તશ્રીસંઘની સેવામાં આજ્ઞાકર્યો છે.
 આગ્રંથ સંપૂર્ણ ગુજરાતી ભાષાન્તરસહિત પ્રસિદ્ધકર્યા પછી પ્રાચીનહરિમદ્સૂત્રીનું કરેલું હપ્દશપદગ્રંથ ટીકાસહિત તથા ભાષાન્તર
 સહિત તૈયાર થયેલું છે તે છપાવવામાં આવશે માટે આવો સારો અવસર જાળી ગ્રંથ ગ્રહણ કરવામાં કોઈ સુઝ પુરુષ ચૂકશે
 નહીં એવી આશા છે. ॥

॥ લિ. લેહા ગામની જૈનોદય સમા. ॥ શ્રી ॥

अनुક્રમથી સોમિલરથકાર મરણપાંમેસતે, પુત્રતો મૂર્ખછે માટે, રાજાની આજ્ઞાથી કોકાશનેજ તેરથકારની પદવી આપી. વિદ્યાતો કામદુધાગાયનીપેટે શું વાંછિત ન આપે સર્વેઆપે, તે કહુંછેકે-નરજુંઅધિકરૂપપણ વિદ્યાજાછે. છાંતું ઢાંકિરાવેલું ધનપણ વિદ્યાજાછે. વિદ્યા, ભોગને યશનેસુલ્લને કરનારીછે માટે ગુરુનોપણ ગુરુછે. પરદેશજવામાં વિદ્યા બંધુજાનછે. પરમદૈવત પણ વિદ્યાછે. રાજાલોકમાં પળવિદ્યાવડેપૂજાયછે પણ તેવો ધનવ્રદે પૂજાતોનથીમાટે વિદ્યારાહિછે તેતો પશુતુલ્યછે. ૧. જેમની પાસેવિદ્યારૂપ ગુપ્તધનછે, તેમત્યે, હેલોકો. માનમુકો. કેમકે-તેમનીસાથે સ્પર્ધાકરવા, કોઈસમર્થ નથી. કેમકે-વિદ્યારૂપ ધન તો ચોરથીપણ દેલાહશકે તેવુંનથી, અને કોઈમકારનું સુલ્લનિરંતર પુષ્ટકરેછે. અને અર્ધપુરુષોને નિરંતર આપ્યાકરે તોપણ તે વિદ્યારૂપધનતો મોટીટ્ટિદ્વિને પાંમતુજ રહેછે. કલપાંતકાલમાં પણ વિદ્યારૂપધન નાશપાંમતુંનથી. ॥ ૨ ॥ અથવા-દાસીપુત્ર ઇર્ષા કોકાશપણ, ધરધળીનીપેટે મોટામનોરથને પાંમ્યો. ને ધરધળી ઇર્ષા તેનોપુત્ર પણ તેની આગલદાસનેવો યદ્દનેરહ્યો, માટે પૂર્વજન્મનું શુભઅશુભ ઇર્ષાકર્મ આશ્ચર્યકારીછે. ૧. એકદિવસ, તેકોકાશે વિચારકર્મોકે-રૂપતોતેનુંનામ, કેજેરૂપસતે સારાગુણ હોય. અનેમિત્રપણ તે જાણવો કેજે કહુઆવેસતે તેવીજમિત્રતાનિરંતર રાસે. અને ધનપણ તેછેકેજે, પોતાના હાથમાં સ્વાધીન છેતે. અનેવિજ્ઞાન (શિલ્પવત્તુરાઈ) પણ તેછેકે જેમાંધર્મ હોય તે. ૧ ॥ શ્રીધર્મ, દયાવ્રદે એકમકારનોછે. અને જ્ઞાનતથાક્રિયા, તેવડે વેપકારનોછે. જ્ઞાનાદિવડે ત્રણમકારનોછે. દાનાદિવડે ચારમકારનોછે. વ્રતવડેપાંચમકારનોછે. પૃથ્વીજિલઆદિછજી-વનિકાચનુંરક્ષણકરવાથી છપકારનોછે. સાતનયવડે સાતમકારનોછે. આઠમવચનમાતાવડે આઠમકારનોછે. નવતરવવડે નવમકારનોછે. અને ક્ષાંતિપ્રમુલ્લ સારાગુણવડે દશમકારનોછે. ॥ ૨ ॥ અવધિરહિત ઇર્ષાસુલ્લરૂપ ફલનો આપનાર, શ્રીધર્મ-રૂપકલપદ્ધત, તો, સમાર્કિતરૂપમૂલની દ્વલતાથયેસતેજરહેમકારે હોયછે. ૩ આજગાણસમર્કિતતો, દેવાદિતત્ત્વની શ્રદ્ધાછે લ-

ग्रसरूपो सोमिलनाम रथकार रहतेहतो. तेना सुंदरगुणनी निर्मलतावडे चंद्रनेजितनारी एवी सोमानासनी खीहती, तेवेनो पुत्र देविलनामेहतो. अने तेजरथकारनी दासीनोपुत्र ब्राह्मणथकीथयेलो कोकाशनामे हतो. तेसोमिलरथकार पोतानापुत्रने नित्येमहाआग्रहथी पोतानीकलाओ ग्रहणकरावेछे. । तेकहुंछेके—पिताए ताडनकरेलोपुत्र, अनेगुरूप शिक्षाकरेलोशिष्य ते वे, तपावी धडेल सोनानीपेठे लोकनुं आभूषणरुपथायछे. १ परंतु तेपुत्रनी तेवीबुद्धिनहती अनेतेवीहृदयनी शुद्धिपणनहती, अनेतेवोकोइपण विद्याग्रहणकरवानो उद्योगपणनहतो. अनेतेवोकोइ भाग्ययोगपण तेपुत्रनेनहतो माटे तेनापिताएधणीमेहेनत करी पण किंचित्सात्र कलामांकुशलपणुं तेनुं नथयुं जेम, कोइश्रेष्ठशिल्पशास्त्रनो जाणगुरुष, धणीमहेनतकरे तोपण तेआंध-लापथरने निर्मलकरी नशके तेमते रथकारपण निष्फलथयो. ॥ तेकहुंछेके—उद्योगरहित, मवासकरतो, अतिशेमाानी, अति आलसुं, अन्यजगाए मनवालो, भणावनारनो द्वेषी, वांकीभृकुटीना विलाससाहित हास्यवाली सुंदरस्त्रीचूं चितवनकरतो, एवोजे गुरुषहोय तेणे लोकमां ख्यातिकरनार अने सत्पुरुषने मानवायोगय एवो विद्यागुण, नथीपांमीशकातो. १ बुद्धिवडे बृहस्पतिसमान एवो कोकाशतो दासपणे रथकारना पुत्रपासे मौनपणे वेदीरहेतो, हतो, तोपण हेलामात्रमांज तमासकला-ओने पूर्वलखेली भणेली होयने शुं एमतेणेपोतानी नवानवातकैनेकरनारी, पतिभानासनीबुद्धिना घणाबलथीयुक्तिवडे कल्पना करीकरी धारीलीधी. अनेसोमिलकरतां पण अनुक्रमे अतिशे अधिक रथकारनी कलाओमां कुशलपणुं मेलवुं । तेकहुंछे केयोऽप्यस्थानमां वाचेलुंबीज, छीपमां स्वातिनक्षत्रनुंजल, पात्रनेविषे आपेलुंदान, सज्जनमांआपेलो चमत्कार, मतिज्ञानवा-लामां आपेलीविद्या, वक्तागुरुषमां आपेलेअर्थ, एसर्वेवस्तु उत्तरोत्तर वृद्धिपामेछे. १ रथकारनो पुत्रतो दून्यहृदय वालोहतो माटे कलापीशुन्यपणे थयो. कलादनीपेठे, सोनी सोनानुंमक्षणकरेतेनी पेठे कलाजुंमक्षणकरनार थयो. । कालना

क्रमी जितशत्रुराजाहतो ॥१॥ तेराजानी अतिसौभाग्यदि गुणवडेसाक्षात् देवीहोयने एवीयशोदेवी नोमेपट्टदेवी, राजानीअ-
 तिशेमानीती विख्यात मोटीस्त्रीहती. बीजीस्त्री, अजुवाली बीजातिथिनीपेठे राजानोदिनिदिन मत्येअभ्युदय भवानाकारणरूप,
 रूपादिगुणवडे जगतनीस्त्रियो मात्रनेजीतनारी विजयानामनीहती. । तेसमयेजाणे बीजोस्वर्ग लोकहोयएवा मालवदेशमां,
 पोतानीअपार समुद्रिवडे कुबेरभंडारीती अलकापुरीने पणपरभव करतीशोभायमान अवंतीनामनीपुरीयां धरमश्रावकपणे
 समीकतविचारथी उजलो, विचारधवल नामेराजारज्य करतोहतो तेराजानीपासे त्रणजगतना चित्तेचमत्कार करनारी
 चारपुरुषरत्नहतां. एकतोद्वपकार (रसोइओ) बीजोशय्यापालक, बीजोअंगमर्दक, दोथोभांडागारिक, एचाररत्नमां सूपका-
 रमांएवो गुणहतोके-तेरसोयानी गमेतेरसोइ कोरलीहोयने तेरसोइजमती वल्लतेजंबीजेवी मनमांइच्छाकरी होयके-मारेक्षण
 पळीपाळुंभोजन करवुंछेताते वल्लतत्काल मुखलगे, अनेएकपहोरमांवेपहोरमां त्रणपहोरमां चारपहोरमांजावएकदिनमां वे
 दिनमां त्रणदिनमां दोथादिनमां पंदरमादिनमां एकमासपळी इत्यादिजेवुंजेवुं धारीनेतेरसोइ जमेत्यारेत्तारेज मुखलगेपण
 तारपहलीकेतारपळीमुख नलगो जेवल्लत चिंतवेलीहोय तेजवल्लतेमुखलगे पणतेमांफारफेर नपडे. अनेवाय्यापालकमांएवोगुण
 हतोके-गमेतेवीतेणे शय्यापाथरीहोयतेमांमुतेलो पुरुषपरमसुखनोअनुभवकरतो, सुतीवल्लते तेपुरुषेजागवानो जेजेकाल मनमां
 धारयोहोय, के वडीवेधडी, पोहोरदिन, रात्रि, मास, पक्ष, इत्यादिचितवन करेलाकालमांज जागेपणते प्रथमकेपळनिजानी
 नाके. २ अनेअंगमर्दकमां एवोगुणहतोके-शेर, वसेर, त्रणसेर, चारसेर, पांचसेर, छसेर, सातसेर, आठसेर, आ-
 दिप्रमाणवाळुं, तेथीपण अधिक मण, बेमणइत्यादि गमेतेटळुंतैल आपोतेसर्व अंगमांशमाविदे, नेपाळुं तेटळुंज शरीरमांथी
 आकर्षणकरी काढीआपे, पण लगारमात्र दुःखनथाय पण उलटुंअसंतसुखथाय. ३ अने भांडागारिकमां एवोगुण हतोके-

क्षणजेनुंएवुंछे. ते सप्तकितनो चतुरपुरुषा, सडसदगुणरूपभेदेविसतारकरेछे. ॥ तेउपर आर्षवचननुं प्रमाणछे तेनोअर्थः—चार प्रकारनीसद्वहणा, त्रणलिंग, द्वाप्रकारनोविनय, त्रणप्रकारनीशुद्धि, पांचप्रकारेणयाछे दोषत्रेयीएवुं, आठछे प्रयावकजेना एवुं, पांचछेयूषणजेनांएवुं, लक्षणनुं जेपांचप्रकारपणुं तेणे संयुक्तएवुं, छछेप्रतनानाअगारजेनाएवुं, छमावनावडेभावनाकरेछुं, छछेस्थानजेनांएवुं समकितछे, एप्रकारे सडसददर्शननाभेद तेणेविशुद्धएवुंजाणवुं ॥ १. ॥ २. ॥ अवेगाथाउंविशेषव्याख्यान दर्शनसप्ततिकामप्रकरणधीजाणवुं. ॥ (समकितना सडसदबोलनी चोपडी वांचीजुवो) इत्यादिसाहुनीकहेली अमृतमयदश नाथी प्रतिबोधपांरुंछे मनजेनुंएवो, अनेअंगीकारकर्यांछे दृढसप्तकित प्रमुखश्रावकगुणजणेएवो, अनेसद्गुरुनीसेवाथीययुंछे जिनसप्तमानिपुणपणुं जेनेएवोसतो राजानीमहाप्रसन्नताउं पात्रयवाथी सुखेकाल निर्गमनकरेछे. एवातएदलेथीरही. ॥ तार-पुडी—॥धर्मअर्थ अनेकामएत्रणपुरुषार्थरूप त्रिनेत्रीसंगम तेणकरिनेपवित्रएवुं पाटलीपुत्रनामे नगरहनुं तेकहुंछेके—लक्ष्मीवंतपुरु-वेनोदुःखदमायएवो दुष्टप्रदरूपअग्निवडे विवेकेपणारूप शीतलता नाशपामेछे. (एदलेनेमअग्निवडे शीतपणुं नाशपामेछेतेम.) एवातसाचीछे तोपणजेपाटलीपुत्रनगरमां लक्ष्मीअने विवेकतेवेवडेशोभातालोकोएएवातखेदीकरी. एदलेसद्गुणादिविह्ववडेओ-लखातामहाधनाढ्य पुरुषो, एनगरमांवंसेछेनेलक्ष्मीवालाने, त्रिवेकनहोय, अनेविवेकवालाने लक्ष्मीनहोय पणआनगरना लो-कोमांतो वंसंघाथे रहलादेखायछे एयावछे तेनगरमांआश्रयकारी, पोतानामवंड प्रतापयात्रवडे त्रासपमाढ्याछे समग्रशत्रु जणेएवो जितशत्रुनामे राजा राज्यकरतोहतो तेनुंवर्णनए प्रकारनुंछेके—दिग्विजयकरनार एराजानीसेनामांथी उडीचोरपास सर्वजगाएप्रसरतीरज, शत्रुनाजेवीवक्रगति (वांकांकटाक्ष) करतीएवीशत्रुस्त्रीयोनी दृष्टिमांपडी अनेतेनां मलिनआंसुमांथी मलिपडती तेरज, मलिनपणानुं धारणकरेछे, एदलेलक्षकरनो पडावमात्रसांमली मरणपामताशत्रुनी स्त्रीओरहेछेएवोमहापरा-

नजोइए तारेआवे. तथाकर्ण राजानेपण चाहीआपणानी बुद्धिआपनारथयुं. दमयंतीसतीनो पति, नलराजाने दुष्टबुद्धिआप
नार थयुं हरिश्रंद्रराजाने भयंउपजावनारथयुं, इंद्रनेपण लक्ष्मीनोविरहकयो. एवोदुष्टद्वैछे तेनेबीजातोझी गणतीमांहोय, नज
होय. १ ॥ तेअवसरमांराजा, सम्यक्प्रकारे धर्मतत्त्वनाविचारमां चतुरथयो. केमके-धर्मनेविषेतपर एवापुरुषोने जीववुंअने
मरवुंएवे कल्याणकारीछि. इहांजीवताने विवेकछेने मरणपांमताने सारीगतिनी मांमिथायछे. ॥१॥ धीरपुरुषने पणमरवानुंछे
नेकायरपुरुषने पणअवश्य मरवुंछेतो मत्वातोतिथय एवेनेसरखेछे तोधीरपणुराखी मरवुंएनश्रेष्ठछे २ इत्यादिसारो विचार
अनुसरी धीरमनवाला तेराजाए आराधनाअनशन इत्यादिविवेचइ स्वर्गलोक्रना सुखतोआस्वाद कयो. । महाशूलादिरो-
गनीउत्पत्तिछे तेस्तृत्यरूप नाटकनुं मगलाचरणछे. तेकणुंछेके-शूलरेण, विषपान, सर्पदंश, मूरछि, पाणि, दाह, आग्निमना
संश्रमथी (झपाटायी) आजीविवेचहीमां अन्यदेहमांसंक्रमण (गति) करेछे. ॥ १ ॥ तारपछी प्रधानोएविचारकयोके-धर्णी
विनानुं वणुंलशकरछे तोपणआपणेअनुने जीतीशकीशुंनही माटेउलटावरावयइशुंतेकरतांअनुनेमलीजवुंएउत्तमछे एमथारीद-
रवाजाउघाडीनगरनालोकोनेअग्रेसरकरी अतिशेआदरथी भेटनीपेटे जितगजुराजानेउज्जेणनगरीअपर्णकरी. अतिशेहर्षपां-
मेलातेराजाएपणपेते राज्यउपरतेनातेजमथानेने पोतपोतानोअधिकारआपीराखीसन्मानदानपूर्वकअतिशेमसन्नकयो. तेचार
पुरुषरत्नहतां तेनीपणराजाए. परीक्षाकरी. तेमांअंगमर्दकेराजानुंअंगअतिशेतैलवडे मर्दनकयुं. तेमांएटलुंवुंयुंकेएकजंघामां
पोतानाहाथनीकलावडे पांचकर्प (सोलभापनोकर्प१) तेलनोसमावेशकयोतारपछीसमग्रशरीरथीआकर्षणकलावडेसर्वतैलपाहुं
खेचीलीधुं, परंतुराजानीआज्ञावडे जांचनुंतैलन खेचीलीधुं. कारणके कोइकलावालो मानीपुरुष जोहोयतोते आजंघानानेलेने
खेचीलपो एमराजानीसभामां तेणेउच्चस्वरकयुं, तेवचनक्रानेसांभलतांज काननोशूलरेणहोयेनेहुं एमअन्यघणांगमर्दकपुरुषो

તે મંદારની પૂવીરચના કરેકે તેમાંજાનું દ્વારતેનાવિના કોઈને કોઈમકારે પળ પ્રાપ્તયાવજ નહી, અને તેમાંજાતર પાઢવાને પળ કોઈ સમર્થયાવજ નહી. અને તેમંદારમાં ગયેલો પળતેના દેસાહ્યાવિના ધનકનક હયાદિ કોઈ સૂક્ષ્મવસ્તુપળ દેસીશેકે નહી, એમ તેમંદારની અતિશે રક્ષાકરે ૪ એમકારનાં ચારુરુષ રત્નવડે, જાંણે ચારદિશમાંથી મલેલાં ચારાંચિતામણિ રત્ન હોયને શું એમ, તેમણે પળ રાતદિવસ ઇરાજાનું મનોવાંછિત સંપૂર્ણ કરવાથી મહાસુખવડે ઇરાજાએ ઘળોકાલ અતિક્રમણ કર્યો. ધર્મોર્વાધિને વિષેઅતિશે હજ્જાસસહિતહે બુદ્ધિજેની એવા ઇરાજાને કોઈમકારના પૂર્વજનમના દુષ્ટદેવના વચથી, ઘળાવળા ઘટતા હપાય કર્યે સતેપળ એકરાંણીને પળગુજ હતપન્નથયો. તેકહુંલેકે-મત્સરપળાથીજ જાંણેશું, એમ, વહુધા સર્વલોકને દૈવ તો, કોઈ કોઈ મકારનું ન્યૂતપણું રાજેજહે, એમ નહોયતો, સમુદ્રસ્થારો અને ચંદ્રમાકલંકી એવાત, કેમસંભવે. ૧ ॥ તારપહી વૈરાગ્યવાહુંલે ચિત્તજેનું એવો તેરાજા, દીક્ષા લેવામાટે કોઈગોત્રિ પુરુષને રાહ્ય આપવાની હચ્છા કરેલે, એટલાકમાં, પ્રથમ વર્ણન કરેલો પાટલીપુત્ર નગરનો જિતશત્રુ રાજા પ્રથમથીજ ચારુરુષ રત્નાદિ અપૂર્વસમૃદ્ધિ લેવાનાલોમમાં હતો, ને વલ્હી તેનીદીક્ષાલેવાનીવાતજાંણી, વિચારકર્યો કે પુશ્ચીતો વીરપુરુષોને મોગવવાયોગ્યહે. એમયારી ગંગાનદીના પૂરનીપેટે ચારે પાસપ્રસરતા મહાસૈન્યે સહિતતત્કાલ આવીતે હજ્જયળીનગરી ઘેરીલીધી. જેટલામાંનગરીના મધ્યમાંરહેતા સુખદોચુદ્ધમાટે તૈયારથાયહે એટલામાંદુષ્ટ દૈવનાવચથી વિચારયવલ રાજાનાપેદમાં અનર્થનુંમૂલરૂપ એવોશૂલરોગ હતપન્નથયો. તેથીતેરાજા દા-ર્યાહપર દર્પનાફોછા હતપન્નથાય તેવાતેરોગથી અતિશેપીડાયો. અહોમોટા પુરુષોનેપળ કહીનશકાય પૂવીકોઈ મકારની દુષ્ટઅવસ્થા આવીપહેલે. અથવાદુષ્ટદૈવનો એવોજસત્રમાવહે, તેકહુંલેકે-દૈવકેવુંદુષ્ટહેકે, જેસીતાનાપતિને વિષેપળ દુષ્ટમનવાહું થયું, અર્જુનનેપળ અનર્થનુંઆપનાર થયું, જીપૂતનામેરાજા, અથવામેઘ, તેમાંપળ દુષ્ટચુદ્ધિવાહું થયું મેઘ, જોઈએતારે નઆવે, ને

वहेसिद्धिरूपस्त्रिं अलंघितसुख अनुभवकमु. ॥ तारपल्लीकुंकण देशमीर्निर्जनजननो संहारकरवामां महाराक्षससमान एवो,
 हुकालआन्धो, जेहुकालमां धनवंतपण निर्द्धनजेवाथया. राजापणरंक जेवोथयो. साहासिक (सत्त्ववंत) पुरुषोपणगरीव
 जेवाथया. साधुपुरुषोमां अग्रेसरहना तेपणचोरजेवाथया. मोटीहल्छावाला पणतुल्छजेवाथया. दानदेवामां गुरवीरपुरुषोहता
 तेपणअतिष्ठपण जेवाथया. धर्मवालाहता तेपणधर्म राहितथया लज्जावाला हतातेपण निर्लज्जथया जेवेकीहता तेपणअतिशो
 विवेकरहितथया दाक्षिण्यवाला हतातेपणअतिशो दाक्षिण्यराहित जेवाथया दयाये सहितहतातेपण निर्दयथया स्नेहसहितहता
 तेपणनिस्नेहीथया. जव, कोद्रादि धान्यनासंग्रहवाला हतातेपण खालीथया अकठोरहता तेपणकठोरथया सारासंनोषवाला
 हतातेपण असंतोषीथया. सारीपतिष्ठावाला हतानेपण प्रतिष्ठारहितथया सारीबुद्धिवालाहता तेपणदुष्ट बुद्धिवालाथया. वयारे
 शुंकीए, जेकालमां भुखरूप महाराक्षसीए परवशकरयाछे चित्तजेमनां एवापिआदिकपणमाणधी पणअतिशोबल्लभ एवापु
 आदिकनोपण त्यागकरवायोग्यसेवकनोपेठे विक्रयकरेछे, केटलाकनिर्दयपणे मरेलानीपेठेतो परित्यागकरेछे. केटलाक तेम
 नुमांसभक्षणआदिअयोग्यकर्मकरेछे. । तेकहुछेकशुभाधी पीडितथयेलेमाणी, मानमुक्रेछे. गौरवपणानोपरिहारकरेछे गरीबप-
 णानेपामेछे. लज्जानोत्याग करेछे. निर्दयपणानो आश्रयकरेछे. नाचपणानुअवलंबनकरेछे. स्त्री, वंशु, मित्र, पुत्र, एमनेविवे
 नानाप्रकानाअपकार (तिरस्कार) करेछे. तेहुंशुर्निर्दयपणुनधीकरतो सर्वोर्निर्दितकरेछे. ॥ १ ॥ बलीसर्वएवाउपद्रवधीअतिशो
 भयानकएवोहुकालरूपउद्रवछे. ॥ बाहुजंलशकरआवे, तथाअग्निमुखउपद्रवथायतोपण कोहजगाएकांइपणरहिजायछे. आतो
 जगतनाउत्पातसरखो हुकालरूपउद्रवतोसमस्तवस्तुनोसंहारकरनारहे. एप्रकारनोमहाहुकालवर्त्तनेसतेमोटकुंटवर्त्तनो निर्बाहक-
 रवाअसमर्थएवोकोकाशतोसमग्रपोताडं कुंटवसंवायेराखी, हुकालपमुखउपद्रवजेमां प्रवेशनधीकयोएवामालवदेशमां पोतनी

मांपंडितहतातेमनमहापीडाकारयुं. पछीअभिमानछे धनजेमनेएवाकेदलाकअंगमर्हकपणानाअभिमानिउठया, नेतेमणेअनेक प्रकारनीकलावापरीपणकोइधीपणतेजंयामाथितैलनुआकर्षणकरीशकायुंनही जेमशरीरनोअसाध्यरोगदूरकरीशकेनहीतिमतैल, जंयाथीवाहिरकाहीशक्यानहीअंगमर्हकमारत्नसमानएवाएपुरुषेपण तेजदिवसेतैलनुआकर्षणकरीशकाय, पणवीजिदिवसनकरीशकायएमहतुं माटेतैल, तेराजानीजंयामांजरहुं, जेमकूवानीछाया कूवामांजरहेतेमयुं. तेविकारथीराजानीजांघ, कांइकरंधूलथइ अनेअतिशो कालीथइ, तोदिवसथीआरंभितेराजानुंताम काकजंघ एवं यथार्थ विस्तारयान्हुं कोणएवो मोटोपुरुष पण, निश्चेलोकोक्तिने समुद्रतीवेलातीपेटे रोकीशके, कोइरोकवासमर्थनथाय, लोकरूप, पाणिकाढवानीबोखनुं मुखवंधहोयजनही एवातसर्वनेवितछे, केमके-लोकमांसारनामहोयते, भुंडानामनीपेटे विख्यातयतुंनथी. जेम, माषनुष, कुरगहु, सावद्याचार्य, रावण, इत्यादिकनामप्रसिद्धथाय तेमसारानामप्रसिद्धनथीयतां एबोलोकनोरवाभाविक्कर्मछे. एमकारेएराजाएकसोटि/एचढावेलापणतेनोनिर्वाहकरवामां समर्थएवामहाकलावान्मां श्रेष्ठगणातातेचारेपुरुषोपणसन्मानदानकरवामां चतुरछेमोटेमनुअतिसन्मानतेणेकयुं. पछीतेचारेपुरुषरत्नतो पोतानापथमस्वामीनुं तेमकारनुंमरणविचारीदेखीअतिशेवैरण्यवालाथया. । कहुंछेके-जोअतिगहनएवासंसाररूपबंधितानानास्थानथी, आत्मानीमुक्तिकरीतोरोज्यवडेहुं. धनवडेहुं. धान्यनासमूहवडेहुं. देहनांसारंआभूषणवडेहुं. तथापांडित्यवडे, त. मोटुभुजाबलवडे, तं. वाणिनुंचतुराइपणुं, त. उत्तमजातिवडे, त.पवित्रकुलवडे त. उज्ज्वलएवागुणनासमूहवडेहुं. कांइनथी. एदलेएसर्वे मिथ्याछे. १ सारीएवी एककलापणश्रेष्ठछे, जणेकरिने संसारसमुद्रतरायछे, घणीएवी पणकलावडेहुं. जेमांकलंकवधेछे मोटे. २ ॥

तारपछीतेमने मतिबंधकरवानो राजाएवणोघणो आप्रहकयो तोपणकोइ मकोरेराजानीअनुज्ञालेइतेचारे अतिशोआकरां तप

सधीचितवनकरेलुराजानुदर्शन आजमारेथशे, मारीकलाडुकुशलपुंमकटकस्वाधीमारवहुमानपणथशे, एमथइछेउलटीसन्मा-
ननीआशाजनेएवोकोकाशसुखेराजासमीपेजइभोरहो. राजामांश्रेष्ठएवाते राजाएगुछयुंतेरिससपणे पोतानुंसर्वदत्तांत, धान्य
कणनुंहरणकरवापर्यंतनुं रुडेमकरेकहीसभलावुं. । तेनीतिशास्त्रमांकहुंछेके-भिननीआगलसत्यकहेवुं, स्त्रीओनेमिपवचनक-
हंवुं, जुहुंअनेमीठुंएवुंचनशत्रुनीआगलकहेवुं. सत्यअनेअनुकूलएवुंचनस्वामीसाथेबोलवुं. ॥ ३ ॥ तारपछीसभ्यक्रमकारेसत्य
स्वरुपनुंकहेवुं तथातेवुंकाष्टववुतरनुं निपजावुंएकलानो अतिशयदेखवाधी तेराजाअतिशेप्रसन्नथयो. वलीराजाएवीजुंएछयुंके
हेअनुपमकलाविलास, हेकोकाश, शृंगुंचमत्कारीअतिशयनुं स्थानएवुंविज्ञान, तुंजाणेछे. तारेकोकाशबोल्योके-हेदेवतमारा
चरणपसादधी, अन्यसर्वशिलिपनागर्वनेनिरस्कारकरेएवुंसर्व, रथकारनुं (सुधारनुं) विज्ञानजाणुंछुं. घडुंछुं. हेस्वामिनवखि-
तप्रमाणगतिकरनारएवोमनोहारीएवोकाष्टमय, मयूर, गरुड, पोपट, हंस, इत्यादि, अन्यपण, तेवाजपक्षिओतथाश्रेष्ठरथ, एवो
के-जेमांवेशीपृथ्वीमांजेम, तेमआकाशमांपणकुचीआदिकप्रयोगवडे ज्यांज्यांपोतेजवुंइछे खांत्यांसुखेथीजत्राय, अवाय.
तथाप्रासाद, घरममुख, अथवाजजेवांछितहोयतेसर्वने विभक्कर्मानिपेठेकरहुं. । तेवातसांभलीअतिकौतुकछे प्रियजेनेएवोराजा
कोकाशप्रत्येबोल्योके-एमछतेएक, आकाशगमनकलामां चतुरएवोगरुडनिपजावो, जेथीसभ्यएवुंपणपृथ्वीमंडल, पोताना
वांछितप्रमाणदेखीए । तारपछी, विज्ञानीमांश्रेष्ठएवातेकोकाशे, अर्द्धचक्रीनागरुडजेवो, अतिमुंदरकाष्टमयअतिमोटे, गरुड
शीघ्रपणेघडिदेखाज्यो. तेनांदर्शनमात्रधीज तेराजाअतिशेप्रसन्नथयो, नेअतिविरमयकरनारएवुंचपुंधन रुचर्णरत्नमुख, तथा
निवासस्थानआदिशीघ्रपणेआप्यां बहुमानसहितजोताएवोतेराजाए सर्ववस्तुमात्रआपी. । तारपछीपोतानाविज्ञाननीकला-
वदेतत्कालनिपजावेलीछे सकलनिवासादि श्रेष्ठसामग्रीजेणेएवो, राजानुमान्यपान्नपणेविरलयातथयोछे मसिद्धिनोमकाशजनेनो

समृद्धितोविशेषज्येष्ठांसमग्रहे एवीज्जणीनगरीप्रत्येअनुक्रमेणयोः परंतुनेनगरीमांकोइ परिचयवालो तथाओलिखितोनहतो, के
जेनेअग्रेसरकरीनेराजानो मेलापकरीपोतानीकलाउ कुशलपणुंदेखाडे । तेवोमहाकलापात्रएवाकोकाशनो, गर्जदनीपठेराना
विनावीजोकोइनिर्वाहकरेएवोनहोय । तेकहुंछेके—घटंथीआरंथकरीजावदघोडापर्यंतपशुमात्रन धन्यछेकेजेमुखेजीवेछे, एटले
तेनांग्राहक, थोडाखरचनेलीधेयणालोकथायछे. परंतुजेमाटे हतभाग्यवाला आ हाथीजुंतोशरण, केइपकारनुंछेकेजेवन, अथवा
पर्वतरूपधर तेजकरेलुंछे. ॥ १. ॥ तेप्रकारनी महाकलावालोछेतोपण, तेप्रकारनीअवस्थामां, क्षीणकलावालानेजेम (अमांस
नाचंद्रनीपेठे) कोइपणअपेक्षासहित नेत्रबडेपणनथीजोतुंतो, सारुस्थानआपुं इत्यादिसन्माननीवाततोछेदेरहो. तारपछीसर्व
पांथलोकोनेउतरवासाधरण एवीजेवीतेवी ओरडीमलीतेमां खेदपांमतोनिवासकरीरहो. । तेकहुंछेके—पराभवतुमुख्यस्थान,
निश्चेदारिद्रयछे, एमांसंशयनथी राजापणदारिद्रयअवस्थामां गोवालयिानापणसेवेछे. १. पछीकोकाशोविवचारकर्योके—मार
मतिविज्ञाननुंनिपुणपणुं उमन्नययुंछेतें, सर्ववांछितअर्थनासाधनकरवामांअडकलछे माटेखेदनकरवो. एमाविवचारीशेकडो, का-
ष्टनांखबुतरमाटांमाटांकर्या, अनेतेवीकुंचीप्रमुखनाप्रयोगथी राजानाकोठारोमांमोकलवामांज्यां, तेखबुतरपणजीवतापक्षीनी
पेठतेजक्षणमांतेधान्यकोठारोमांजइ कणग्रहणकरवामां अतिचतुरएवीपोतानीचांचोवडे डांगेरनाचोखावडे पोतानांपेठसंपूर्ण
भरीपाछांधेरआवे, तेकणवडेपोतानासर्वकुटंवनोनिर्वाहकरतोहतो. एकदिवसधान्यनचांरनेखोलता एवातेधान्यनारक्षकपुरु-
षोए. नांनाछोकराजवांकाष्टनांखबुतरधान्यवडे परिपूर्णराजानाकोठारथीनीकलतां शीघ्रपणोदीठां, काष्टनाखबुतरोपछवाडे
दोडता, आश्चर्यपांमतांछेचित्तजेमनांएवासता, कोकाशनीहुंपडीतेमणेदीठां. तेकणनोग्रहणकरनारकोकाशने पणदीठां तार
पछीचोरनीपासिथवाथी अतिशेहर्षपामताराजसेवकोए काकजंघराजापासेतेनेलेइगया. तेकोकाशेपणविचारकर्योके—बहुदिव-

रथादिवदेउमन्नकयुंछेजातिस्मरणज्ञानजने एवावोढाने प्रतिबोधआपी करावयोछेसर्वसाचितवस्तुनोपरित्यागजने स्थिरकर्पोछे
 धर्मादुरागजनेएवोकरी सौधर्मकल्पनेविषे कल्पेभ्ररसमानछे समृद्धिजेनीएवादेवतानी लक्ष्मीनेपमाज्यो. तेश्रेष्ठदेवताएतेजव-
 खतत्यांआवी प्रधानएवापोताना स्वांमिनासम्भोसरणस्थानमार्त्तनमय, अतिशोभोटुंएवंश्रेष्ठ चैत्यकरीतेमां कयोछेत्रणजगतना
 जननेमनोभिरामजेणे एवी पोतानेअभिमतएवीछेपूर्त्तजेनीएवाजीवता श्रीसुव्रतस्वामिनीपूर्त्त तयातेनीआगलधोढारूप पूर्व-
 भवनीपोतानीपूर्त्त स्थापनकरी । तेदिवसथीआरंभिने एतीर्थजुंनमअश्वावबोधतीर्थराज एवीमोसिद्धिनेपांभ्युं तेपणहेदेव,
 समीपसिद्धिपण शुद्धभक्तिभाववदेनिरंतर निपजावीछे श्रीमुनिमुव्रतस्वामिना चरणकमलनीसेवाजेणे एवोसर्वदेशानो यात्रिक-
 लोकसकलवांछितपूरकपणे वणाकालसूधी तेतीर्थनीप्रभावनाकरतोहतो, काळांतरेतेजजगाए वटउपररहेतारीशबलिका (स-
 मढी) पूर्वभवनावेरनुंपकटपुणंथवाथी नाशकरवानीछे इच्छाजेनीएवो कोइमलेच्छतेणे मुकेळावाणथीविंथाइ, पढी, तेवखत,
 पूर्वभवमांएकवखतकयुंछे जिनवंदनजेणे, साध्वीनीसेवारूप पुण्यनावशथी अंतसमयेसाधुएआपेळा नमस्काररूपमहामंत्रनीश्र-
 व्हावडे, शुभध्यानेकरी मरणपांमीसिंहलद्वीपनो स्वामीराजा, तेनेवेरसातपुत्र उपरएकपरममेमनीपात्ररूपपुत्रीपणेतैजसन्नथइ. ते
 पुत्रीअनुक्रमेयौवनअवस्थापांभीतरपरे भगुरथीआवी राजानीसभामां वेढेलेएवोकोइमोटोशेठ तेनेछकआवीतेसमेतेणे उच्चा-
 रणकयुंएवुंजे नमस्कारादिपदतेनासांभलवाथीथयुंछेजातिस्मरणज्ञानजनेएवीतेपुत्रीए, मातापितानेकोइमकरेपुछीनेसातशोमोटां
 वहांपनीसाथेभृगुकच्छपुरमांआवी तेचैत्यनोउद्धारादि अगणितपुण्यकयुं. तेदिवसथीवलीतेतीर्थ श्रीशकुनिकाविहारएवी
 ख्यातिनेपांभ्युं. अनुक्रमेआजतीर्थनेविषे परमआर्हतएवाकुमारपालराजानो मंत्रीभरउदयननोपुत्र, श्रीशत्रुंजयतीर्थनो उद्धार
 करनार श्रीवैतकगिरिनी मुगमएवीपद्या (रस्ता) नोकरनार इत्यादिमोटांमोटांअनेकपुण्यनो प्रगटकरनारएवोमांजिमांमुकुट

एवोकोकाश, श्रुद्वेसहित जेपपोताने सुखथायतेममाणेत्यानिवासकरीरहो, विज्ञाननेवांछितअर्थनुं जेसाधकपणुंछे तेआश्वर्य-
कारिछे. तेकहुंछेके—लवणसमानरसनथी. विज्ञानसमान बांधवनथी. धर्मसमाननिधिनथी. क्रोधसमानवैरिनथी. ॥ १ ॥ एक
दिवसकौतुकसयीभरेलोरजा, काष्ठमयएवोतेसुंदरगरुडउपरपट्टराशीसहितशोभायुक्तवेशीने साक्षावलक्ष्मीपतिनीपेठे पृथ्वी-
मंडलजोवानेअर्थे आकाशमार्गेचाल्यो. आकाशगमननुं कारणएवीकुंचीदेनार कोकाशनीसाथे अनुक्रमेअनेककौतुकपोतानी
नजरेजोताजोतो नानाप्रकारां अरण्य नदीओनगरगामसीमाडा इत्यादिनेएकेकालेउल्लंघनकरतोजहोयने हुंएवोतेरजा, शी-
घ्रातिवडेजेटलाकमां भृगुकच्छ (भरुच) नगरउपरआव्यो त्यारेआश्वर्यसहित पट्टराणीएराजापत्येपुछयुंके—हेदेव, देवनगरने
पणअतिश्रेष्ठसमुद्भवदेजितनारएवुंआ, कियानामनुंनगरछे. अनेनिर्मलजलनादूरवडे शोभतीआनदीहुंनुंनामछे. तारपछीपु-
श्चीपतितेतुंनामादिसम्पत्स्वरूपनेनजांणतोमाटेजोवामां नबोल्यातेवामांराजानीअनुमतीथी तेतुंनामादिकसम्पत्स्वरूपकरिप्रथम-
थीजजांणेंछेमोटेविज्ञानपूर्वाएवानामधारीमां धुरंधरएवोकोकाशरथकारबोल्याके—हेस्वामिन्, श्रीमुनिव्रतस्वामीवीशमातीर्थकर,
तेमनाचरणकमलवडेपवित्रथयुंछेअम्यंतरजेनुंएवुं भृगुकच्छनामेआनगरछे. अनेआतोनगरनालोकोने सर्वप्रकारेसुखआपनारी,
जोडाजोडचारेपास क्रीडाकरतांएवांगणित, प्रसन्नथयेलां हंसपक्षीचक्रवाकपक्षीइत्यादि अनेकएवांचंचल पक्षीनांजोडवां
(स्त्रीपुरुष) तेमनीनानाप्रकारनीक्रीडावडेआश्वर्यपूर्णतांखंचरकिबरइत्यादिकनांमिथुन (स्त्रीपुरुष) तेमनेपणनर्मदेनारी (म-
शकरीकरनारी) अर्थात्उपहास्यकरती नर्मदानामेनदीछे. आनगरीमांपूर्वसुरअसुरे सेवनकरेला, उग्रबाधयुंछे दिव्यकेवलज्ञान
जमेनेएवाश्रीमुनिमुद्रतस्वामी, दक्षिणादिशरूपस्त्रीनामुखनुं आभूषणसमान प्रीतिष्ठानपुरपत्तनथी एकजरात्रिमांसाइठयोजनअ-
तिक्रमणकरीआवेलातेमणे, यज्ञमांहोमनाइच्छेलोसर्वअंगे अतिसुंदरएवोघोडो, तेपूर्वभवमांपोतानोमित्रहतोमाटेतेउंचतांतकेहुंइ-

पदराणीकुंताजीए श्रीजितवर्मनीआराधनानो एकमुख्यमहिमावडे श्रीयुधिष्ठिरपुत्रययसेते आचैत्यनोडङ्कारकराव्यो, तयारे
 प्रनुनामकुंताविहारएवंचयुं आचैत्यनाथणाडङ्कारथयाडे । अनेसमग्रआश्रितजनने प्रमेदउपजावतीगोदावरिनाथनीनदीछे ।
 पछीआगलचालतां समुद्रमांसुवर्णमयसमग्र नगरनेजोइ पूर्वनीपेठराणीएगुछयुंते राजाएमौनाराखुंन्यारेकोकाशबोल्यो हेदेव,
 दिव्यसमृद्धिनाविलासवडे अलकानगरीनेपण जयउपजावतीलंकानामनीनगरीछे तेअतिशेमहामोटाकलोलबडेदुर्गममहासागर
 रुपखाइत्यादिविशेषवडे समग्रएवापण विदेधीलोकानेपराजयकरनारी, वलीएनगरीमांप्रकृतिवडे महामदनीयोटीवृद्धिथीसा-
 क्षावऔरावणहाथीजेवो जणातोरावणनामे मतिआसुदेव, सिद्धकरीछिसहस्रविद्याजेणे, वातसहस्रएवाविद्यापरद्रे अनेनरेन्द्रतेमणे
 करीछेसेवाजेनी, एवोसतोपूर्वराज्यकरतोहतो. अतिअहंकारथी धमधमयमानएवातेरावणे, इंद्रसूर्यचंद्रइत्यादि देवतानांनाम
 धारकएवा तेतेविद्याधरोपासे पोतानीनानाप्रकारनीसेवा कराववीइत्यादिवडे पोतानेइंद्रकरतांपण अधिकमानतो, जणजगत-
 मांपणउपमारहित एवाराआपणानुं आचरणकरुंहुंतुं. तेरावणनीसमृद्धिनुं स्वरुपलोकमांसंभलायछेके-इंद्रधीपणदुर्ग्रहएदले दुः-
 खथीग्रहणथायएवानवग्रह तोपोतानापलंगनापायेबांध्याहता. तथाजणजगतना लोकनेपणआयुंछे आत्यंतिकभयकष्ट जेणेएवा
 मृत्युनेपणबांधीलावीपाताळमांचांपीयालेहोतो. तेरावणनो, वायुदेवतोघरनाआगणमांझाहुंकाढनारसेवकहतो. तेजाग्यमांसु
 गंधमानपांणिछांटनाराचारप्रकारनाजीमूतदेव (मेघ) हता. शेषनागेंद्र, छत्रधारकसेवकहतो, गंगायमुनाएवेदेवीओचामरद्वो-
 लनारीदासीओहती. छक्रहुत, पुष्पहृकंरनारामालीनेठकांणसेवकेथइरहाहता. सरस्वतीदेवीवीणानाद संभलावनारसिविका
 थइरहिहती, रंभाअनेतिलोचमाइत्यादिअभसराओ नृत्यकरनारी वारांगनाओहती. अनेतेरावणनोगायक, तुंबरुभंधवहतो.
 नारदतोतावोटाकुटनारसेवकहतो. आदित्यतोरसोइकरनार रसोइअथइरहोहतो, चंद्रमातो, पोतानीसंपूर्णकलावडे अष्टुतनो

समानएवा वागमदनोनांनोभाह जेआंवडमंजीश्वर, तंयतानापुण्यनिमित्ते आचैत्यनोउद्धारकरावधो. पळीमिथ्यादृष्टिपूर्वा
देवीएकरेलाउपद्रव्नोनाशकरनारएवाश्रीहेमसूरिनसाजिथ्यपणावडे, अनेकएवांलौकिकतीर्थपणइहांथयांछे एप्रकारेकोकाशना
मुखशीसांभद्योछेतीर्थमहिमाज्येणएवां पट्टराहीतथाराजाअनेकोकाशएज्जेतेचैत्यमांआवी श्रीमुनिस्तुन्नतप्रभुनेभावधीनमनकरी
पळीजेजेणेपाळांपूर्वनी पेटेगरुहउपरवेशीने आगलदक्षिणदिशमांचालयां, त्यांकोइमहानगरनी उपरजेवामांआवेछे तेवामां
राणीए पूर्वनीपेटे राजानेपुछयुंके, हेस्वामिन्आनगरकियुं अनेआनदीनुंहुंन्यायछे, त्यारेराजामौनरह्यो, पळीकोकाशबोल्याके
हेदेवआलौकिकजिक्कवडे प्रसिद्धनिरवाधिलक्ष्मीना विलासवडेससृद्धिवालुं महाराष्ट्रदेशनुंअलंकाररूप, पूर्वपद्मासनेस्थापनक-
रेलुपुद्गपुरनामपुरछे. जयवंताएवाश्रीचंद्रप्रभस्वामिनावचनथी सौधमंद्रपासेथिग्रहणकरेली चंद्रकांतरत्नमयश्रीचंद्रप्रभस्वामिनी
प्रतिमाआगलआरंभेला महायागनीसिद्धिवडे प्रसन्नयइछेचित्तवृत्तिजेनी एवामज्ञापतिए (मजापतिरितिपाठान्तरम्) आपुरमां
श्रीचंद्रविहारकराव्यो अनुक्रमेइहांजपितानावचननी आराधनानेअर्थे वनवासिएवारामथयेसते, रावणनीवेदनसुपेणखा, वा-
रवर्षपर्यंतवासनीजालमध्ये नीचामुखधीधूमपानकरतोएवो पोतानोजेपुत्रतेने चंद्रहासखड्गविद्यासिद्धिनी संभावनामांआवेली,
पणत्यांप्रथमथी आवेलालक्ष्मणनाहाथेचढवाथीतेसमयेमासथयेलाचंद्रहासथी (तरवारथी) छेदलुंनेवांसनीजालमध्ये जुटि-
पडेछुंपोताना पुत्रनुंमस्तकदेखीअतिकोषवडे लक्ष्मणजीनांपगलाने अनुसरिनेजपछवाडेगइ, परंतुअतिसुंदररामनेजोइ व्यामो-
हनेपांभी प्रार्थनाकरवामंडी, रामतेनिषेधकर्यो तारेल्क्ष्मणपासेगइ, तेणेपण, प्रथमरामपासेजवाथी भाइनीखीतुथइ, एमकही
निषेधकर्यो. क्रोधवडेप्रथममाटपणुंदेखाडयुं तारेतेनीनासिकाकापीनाखी तेदेवसथीआरंभीने आनगरनुंनाम नासिकपुरएहुं
थयुं. रामचंद्रजीरावणनेमारी सीतानेलेइपाछावलतांइहांश्री चंद्रप्रभस्वामिना विहारनोतेणेजळ्ळारकराव्यो अनुक्रमेपांडुराजानी

नानाप्रकारानां आश्चर्यनोभंडाररूप, अतिसुंदरस्फटिकमणिनीशिलामय, आठयोजनउंचो, भरतचक्रवर्त्तिष्करावेली सिंहनि-
पथारूपेअनुपमपोतपोताना वर्णप्रमाणआदिकेसहित एवीअतिशोभायमान महाप्रभाविक देवदेवीयाये भक्तिथीपूजेलीएवी
रुक्मणायथानएवां प्राचीनरत्नमयश्रीऋषभआदिचोवीश जिननीप्रतिमातेमणेसहित सुवर्णमयादिव्यपासाद्वदशोभित उचांछे
शोखरजेनांएवो अष्टापदपर्वत, तीर्थनाप्रबंधने, तथाशोभायमान अजितादिवीशतीर्थकरनां निर्वाणस्थानतेमां निपजावेली
दिव्यस्वरूपरत्नमय मोटामोटायुष्य तेवढेअतिशोभित एवोसंभेतशैलतीर्थना प्रबंधने, वलीआगलशाश्वतांएवां सिद्धायतनआदि
अनेकआश्चर्यथीवैताढ्यपर्वततुंदेखवुंतेनोविषेश्रीऋषभदेवनीसेवाथीसंतुष्टयेलाश्रीधरणेंद्रेकरेलुं, अढतालीश हजाराविद्यामदान
दक्षिणअनेउत्तर एवीवैश्रेणिओमां पचासअनेसाइठ महानगरनुंस्थापन राज्यादि नामिनोप्रबंध तेसर्वेते रथकारपण्डितेकह्यां,
वलीएकदिवसे पूर्वदिशामतेसर्वे पूर्वनीपेठेगयां. त्यांश्रियुगादिदेव तीर्थकरपांचनां, जन्मादिअनुपम कल्याणकना महोत्सवथी
प्राप्तयइमोटा महिमानीसिद्धि जेनेपुंजगतमां प्रोसद्धएवुंश्री अयोध्यादि, तीर्थकरनीजन्मादि भूमिनुं अतिशेवर्णनकर्येसते,
तथातेरथकारे कहेवामांडळुंशांतिनाथ मसुखत्रणतीर्थकर, सनत्कुमाररादिगांच चक्रवर्त्ते, चरमशरीरी पांचपांडव, इत्यादिउत्तम
पुरुषोनीउत्पतितुं स्थानएवुं, तथाश्रीऋषभ देवाधिदेवजुंवार्षिकतपनुं पारणानेविशेषथेयांसखे आदिआरंभकरनार जेनोएवुंदान,
श्रीशांति, श्रीकुंथु, श्रीअराजिनोडुं मोक्षकल्याणक वर्जनेचारकल्याणकनुंयवुं, तथाश्रीशांति, कुंथु, अर, मल्लि, तेमडुं समवसरण,
विष्णुकुमारमहर्षिजुं लक्षयोजनरूपविकुर्वणा, साधुद्वेषीनमुचिनुं शिक्षण, सौधमंद्रजीव कर्त्तिकश्रेष्ठीये, परिब्राजकनुंपरिवेषण
(पीरसवुं) तेनेअर्थे, राजाना अभियोगथी(आग्रहथी) उत्पन्नथेलावैराग्यथी एकहजारआठवणिक साहितपरवरी मुनिमुन्नत
स्वामीसपीऐजइ दीक्षालीधीइत्यादि अनेकइतिहाससहस्रजुं निधानरूपश्रीहरितना पुरनामेश्रीप्रधानतीर्थनी वर्णनाकरेसते

सिञ्चनकरनारहते. मंगलतोर्भेदोदोहनकरनार सेवकप्रहरहोहते. बुधते, दर्पणदेखाडनार सेवकप्रहरहोहते, बृहस्पति, ध-
टीयन्नोवगाडनारहते. शुक्रतोप्रधाननुं कामकरतोहते. शनैश्चर, पूठनोरक्षकहते, तेज्रीयकोटिदेवतासेवकोहता. इठयाशीह-
जारकूपियो, पाणिनीपरवडीओनारक्षकहता. नारायणतोसभामां मशालधारणकरनारहते. इंद्रतोमालाकारहते, ब्रह्मापुरो-
हितप्रहरहोहते. भृंगिरीटिनामनापुरुषो आचमनकरावनारहता. जीमूतकृषिछोकरां रमाडनारसेवकहते. कामदेव, छुरिका,
कटारवांधीसमीपसेवाकारकहते. अथवातरवारबांधीसेवाकरवीतथागायोबांधीछोडवी, एवाकाममांरहोहते. वैश्वानर, वस्त्र
धोनारधोचिड्कामकरतोहते. स्वाभिकार्त्तिक, कोटवालनुं कामकाजकरतोहते. गणपतिहते, गेधडांचरावी लाववानाकाममां
दाखलप्रहरहोहते. चामुंडदेवी, चातुरीचलावनारीदूतीहती. गौरिदेवीव्रणकातनारीहती लक्ष्मीदेवीवस्तुमात्रनीरक्षाकरनारी
हती परछिद्रनेखोलिलावनार नारदगंधर्वहते कुबेर, भांडागारिकहते. इत्यादि. ॥ आपकारनीमहासमुद्धिथी भरपूरहतो
पणपरस्त्रीउपरधणीलालचराखवाथी उत्तमप्रहरे दुष्टबुद्धिजेनीएवोसतो, सीताजीनुंहरणकरवाररुप महापापवडे निष्फलप्रयुंछे
सर्वप्रकारनुंबलजेउंएवरिवण सारान्यायमार्गोचालनार, लक्ष्मणमात्रछे सहायजमेनेएवारामचंद्रजीए सकलपरिवारसहितकं-
पुछेहृदयजेउंएवो तेरावण, लीलामात्रमांपरलोकपमाड्यो. इत्यादि. ॥ वली, आलंकापुरीमां खेचरेंद्रकरावेला, घणा, भव्य
जननामनेप्रसन्नकरनारा श्रीजैनप्रसादोछे. ॥ तारपछीतेत्रणेपण, तेदेवोनुंवंदनकरुं. वलीतेमजआगलचाली अनुक्रमेपाछां
पोतानानगरमांआव्यां. ॥ एप्रकारवली कोइदिवसपश्चिमदिशमां गरुडउपरवेशी पूर्वनीपेटेचाल्यां. अनेरथकारे, सांमलवामा-
त्रथीजआश्चर्यकारी, सकलपापउंनिवारक, एवुंशत्रुंजय, रैवतकतीर्थनुंमहाराम्य, विस्तरप्रबंधसहितकहुं. तारपछीसांपणतेतेदे-
वउंतेसर्वेएवंदनकरुं. वलीविरमयवेदप्रमुदितथयांछे चित्तजेमनांएवोतेसर्वे उत्तरदिशमांचाल्यांत्यारे, त्यांकैलासछेअपरनामजेनुं

नी आकर (खण्डे) तेमनी उत्पत्ति तथा मणि, मोति, त्रिलो, प्रजालानी उत्पत्ति महाकालनामानिधिमां होयछे. १० योद्धाओनां वगतर, डाल, तथा प्रहार करवानां साधन तेमनी उत्पत्ति तथा सर्व युद्ध करवानानीति यो अनेदंडनीतिओ माणवकनामानिधिमां होयछे. ११ नटपविधिनाटकविधि चारप्रकारना काव्यनी उत्पत्ति तथा सर्व प्रकारनां वादित्रासर्व महानिधि शंखनामानवमा निधिमां होयछे. १२ आठचक्र उपर (पइडां उपर) रहेली आठ योजन उंची, नवयोजन पोहली, बारयोजन लंबी, एवी मंजूषाओ (पेटारा) गंगानदीना मुख भागमां रहेछे. १३ तेमनां वैदूर्यमाणिनां कपाट छे पोते सुवर्णमय छे, नाना प्रकारना रत्न बडे भरपूर छे चंद्र सूर्य जेवांचक्राकारि चक्र बडे सहित छे. एक बीजाने समान एवां मुख होयने छुं एवां कमंडलेमनी उत्पत्ति एखहित, पलपोपमनी छे स्थिति जे-मनी, निधि श्री छे नाम जे मनुष्यादेवो, त्यानि श्वे रहेछे जे मनां आवास (रहेवानां स्थान) छे ते, अने ते देवानुं, कार्यरहित एवुं अधिपति एणुं अमृतय छे ॥ १८ ॥ एप्रवचन सारोद्धारनी गायत्री ओनी अनुक्रमे कांडक व्याख्या, आपकारनी छे के — नैसर्गि आदि नव निधिमां शाश्वतां कल्प पुस्तक रखां छे तेमांसमग्र जगतनी स्थिति, व्याख्यान करी छे. तेमां जे निधिने विषे जे व्याख्यान कछुं छे तेने कह छे १. दशहजार कुलवालुं ग्राम कहिए. जेमां लवणादिकनी उत्पत्ति यति होय तेने आकार कहिए जेमां राजाने लेवा यो जय एवोकर पणन लेवा तो होय, तेने नगर कहिए अथवा राजधानी होय तेने नगर कहिए. जेमां जलमार्ग अथवा स्थलमार्ग एवे मांथी एक होय तेने पत्तन कहिए अने जलमार्गने स्थलमार्ग एवे होय तेने द्वेण मुख कहिए जेमां अदोगा उनी अंदर अन्य ग्राम न होय तेने मंडप कहिए ज्यां लशकरनो पडावर होतो होय तेने सकंभाचार कहिए चशब्द गुं ग्रहण करवाथी आपण पण कहिए. । एग्रामादिक नुं अन्यथा प्रकार नुं पण व्याख्यान के टलाक करेछे. । तेकहुं छे के — वाड्य बडे वीटुं होय तेने ग्राम कहिए घणाचारे पास दरवाजा बडे शोभतुं नगर कहिए नदी पर्वत इत्यादिके वीटुं होय तेने खेद कहिए पर्वते वीटुं होय तेने कर्वट कहिए भागोलां हजार ग्राम बडे युक्त होय तेने मंडव (मडव) कहिए

शांति, छंयु, श्रीअरजिनएत्रेणे पणआस्थानमां चक्रवर्त्तियइनेश्रीतीर्थकर थयाएप्रकारना व्यक्तिकरने(विशेषने) सांमल्लीविरमथ
 युक्तययुंछेचिचजेतुं एवातेराजाएचक्रवर्त्तनी समृद्धिकेवीहसे एमपुछयुं,त्यारेसर्वप्रकारेअतिशेनिपुणएवोरथकारवरजेकोकाया
 तेणेतेराजाप्रत्ये आपकारेचक्रवर्त्तनी समृद्धिनुवर्णनकर्युंके हेराजन्चक्रवर्त्तनीत्रिद्धिनुंस्वरूप, जगतमांकोहसाथे उपमादेवा-
 यएवुंनधी, तेनेसांमल्लो. चक्रवर्त्तनेछछेलंडजेनाएवुंभरतक्षेत्र, नवनिधान, चउदरत्न, होय तेमांनवनिधाननुंस्वरूपआपकारनुंछे.
 तेनेप्रवचनसारोद्धारनी गाथादडेदेखाहुंछं. तेगाथानोअर्थआपकारेछे. नैसर्पिं१ पांडुक२ पिंगल३ सर्वरत्न४ महापद्म५ कालदे
 महाकाल७ माणवक८ महानिधि९ एनामना, नवनिधिछे, ॥१॥ तेमांमथपनानिधिमां अनेकप्रकारनांस्थान, नाम, आकर(अ-
 ण्णर)नगर, पट्टण, द्रोणमुख, मंडप, स्तंभावार, गृह, इत्यादिरहेवानां स्थानछे ॥ २ ॥ बीजानिधिमां, गाणेतनुं, गीतनुं, माननुं,
 उन्मातनुं, ममाणछे. तथाधान्यनी, बीजोनी, उत्पत्ति पांडुकनामा बीजानिधिमांकहीछे ॥ ३ ॥ जेनेपुरुषोनातथा स्त्रियोना, तथा
 घोडानातथाहाथीनां सर्वअनेकजातनां आयुषणतेपना प्रकारोपिगलनामेजोजानिधिमांकहाछे ॥ ४ ॥ चक्रवर्त्तनांश्रेष्ठचउदरत्न
 तथाएकेंद्रिय अनेपंचेंद्रिय, एसर्वेरत्ननी, सर्वरत्ननामेचोथानिधिमां उत्पत्तिकहीछे. ॥ ५ ॥ चक्रतरवारछनदंड आयुधबाला
 इत्यादिपांचपानिधिमां होयछे. तथातेमांचर्म, मणि, कागिणि, निधिश्री, एचार, चक्रवर्त्तनावरमां होयछे ६ सेनापति, गृहपति,
 पुरोहित, तथापोताना नगरमांस्त्रीरत्न, राजकुलमांचैडुर्य मणिबद्धभूमि, तथाहाथी घोडा७ वस्त्रनीउत्पत्ति. तथातेसंबंधी सर्वप्र-
 कारनीरचनायोनी सिद्धि, तथाशंगोनी अनेधातूनीइत्यादिक जोसिद्धितेसर्व पांचमामहापद्मनामे निधिमांहोयछे. ॥ ८ ॥ कालना-
 मानिधिमांकालज्ञान तथातीर्थकरचक्रि वासुदेववलदेवते जणनावंशनोषे, भावीकालअने भाविप्रकाल, तेनुंज्ञान, तथासांम-
 कारनांशिलप, तथाजयन्यमध्यम अनेउत्तमपूजण प्रकारनीपजायोनां दिनकाशिकर्म (क्रियायो) होयछे ९ लोढानीरुपातीसोना-

रहछे. वैदूर्यमणिनांछे कमाडजेनांसूर्यचद्रना आकारजेवांछे चिह्नजेमांसमानछे द्वारघटना जेमनी, १४ आवासकेतां आश्रयस्थान,
 अने अधिपतिपणा निमित्त अक्रयछे एटले जेमुनुं अधिपतिपणं मूलपवडेमासययुंनथीए भावछे. १५ एप्रकारेनवनिधिनुरस्वरूपकहुं. ॥
 सेनापतिआदि चउदरत्तजगणचां तेमांसेनापति, गंगाअने समुद्रतेनापरपरानो विजयकरवासमर्थ, शत्रुवडेनथिहणातीशक्तिजे
 नीएवो. १. गृहपतितेवरमांयोग्य एवांशालिप्रमुख (इंगोरविगरे) सर्वधान्य, फल, शाक, आदिवस्तुनेतकाल संपादनकरतो
 समग्रचक्रवर्त्तिना लक्षकरनुंपण अवसरे अवसरे पूरुं पाडनारएवो. २ अने पुरोहित, सर्वएवा क्षुद्रउपद्रवतेनी छपधातिनो करनारए
 वो. ३ अतिशेवेगअनेपराक्रम तेणेसहिनएवो हाथीतथाघोडो. ५ तथावर्द्धीकरततो, समग्रचक्रवर्त्तिनुंसैन्य, तेनेपणजेमजेमजे
 भवन (घर) विगरेनीरचना आदि जोइएनेसर्वेनुं तत्कालजसंपादन करी आपवामां महासमर्थ, तथाउन्मथा अनेनिमशानामेबेम-
 हानदीओनीसुगम एवीपथाकेतां पंथा, पगथीयां, इत्यादिनीरचनानो करी आपनारोएवो जाणवो. ६ सर्वस्त्रीमात्रथी अतिशोअ
 धिकएवाकामसुखनुं निधानरुपस्त्रीरत्तजगणहुं ७ अनेहजारछे आराजोनी, वामप्रमाणे, सर्वआशुधमां प्रधान, कोइजगाएनिष्फल
 नथतुंएवंचक्ररत्तछे. ८ अनेव्यामप्रमाणं छत्ररत्तछे तेचक्रवर्त्तिना हाथनोस्पर्शमात्रथवाथीबारयोजनविस्तारपामेपुंनेवैताडयपर्वतना
 उत्तरभागमां रहेनारम्लेछोने अनुरोधोक्रनार मेघकुमारमुकेलजिलधाराने निवारणकरनारने, नवांणुहजारसेनानिशालीयो
 तेणेकरिगुंथेलुं डेलुं, सुवर्णमयमेढां डेनेणंशोभतुं. ने, बस्तिप्रदेशमांमध्यप्रदेशमां पंजरवडेशोभतुं, अर्जुननामनुप्रधानपांडुर
 सुवर्ण, तेणे करीव्यासथयेलोछे गृहभागजेनोएवने, सूर्यनोतडकोवायुट्टि इत्यादिदोषनुंनशकरनारंछे । चर्मरत्न. वेहाथप्रमा
 णनुंछे, वैताडयपर्वतनीउर्त्तरदिशेवर्त्तता म्लेच्छेएकरावेली एवीमेघवृष्टियेसते रत्नामीनाहाथनोस्पर्शमात्रथवाथी बारयोजन
 विस्तारपांमहुं. आकाशनिर्वेधरेहलुं, उपरछत्ररत्तवडे आच्छादनकरेलुं, सकलचक्रवर्त्तिनीसेनानालोकोने पृथ्वीपेढे आधार-

रत्नउत्पन्नयतां ह्येयतेनेपत्तनकहीए समुद्रनीवेला(सीमाडो) आवतोह्येएटले तेणवीटलुंहेयतेनेद्रोणकहीए पर्वतनांशिखरवडे
 वीटलुंहेयतेनेसंवाधन कहीए । दीनार, मोहरो (रुपेआपइशा) सोपारीफलइत्यादिछे लक्षणजेमां, एटलेएक, वे, इत्यादिगणवा
 येणयपणुजेमांछे तेनेगणितकहीए स्वरप्रमुखवडे पाठकराय, प्रबंधोने गवाय, तेनेगितकहीए मानएटलेसेतिकदि, अर्थात्सेरवसेर
 इत्यादिमपायछेते, तथाकांडंपणमापवा योग्यधान्यादितेनेमानकहीएउन्मानएटले तुलाकर्षादि, तोलवुं, जेमचारकर्षनुंएकपल,
 उन्मानथयुंकेहवाय इत्यादिजोखवुंतेने उन्मानकहेछे बीजतथा ङांगेरप्रमुखधान्यनी देशकालधीघटित एवीउत्पत्तिकेतांनिपज
 वुं. बर्लांचोथिगाथाथीचार गाथानोअर्थउघाडोछे माटेग्रंथकारकहेछेकेनथीलखता ॥ सर्वभक्तिकेतांसर्वएवावस्त्रादिकमांरेहला
 विशेषतथारंगकेतां मजीठकसुंओइत्यादि रंगनेविशेष, जांणवो घातुकेतांलोहुंप्रमुख जांणवुं । जगतमांजणवंश एटलेतीर्थेकरच
 कवत्तीबलदेववासुदेव संबंधीजाणवा. । तेमांजिप्रव्यकेतांथशे. अनेभाविकेतांजुनाथइगयेला, उपलक्षणथीवर्त्तमानपण जांण-
 वा. । शिल्पज्ञातएटले कुंभारनोकसब १. लुवारनो २ चितारानो ३ वणकरनो ४ धांइजानो ५ एपांचप्रकारनां शिल्पतेनांप्रत्येकवीश
 वीशभेदथीसोप्रकारनुं शिल्पकहेवायछे. कर्मकेतांखेतीवेपार इत्यादिजपन्यमध्यम उत्कृष्टएवाभेदवडे त्रणप्रकारनुंकर्म, ९ ॥
 शिल्पाकेतांस्फटिकादि शिलाजांणवी १० आवरणकेतांबगतार, खेदककेतांढालप्रमुख, (गोफण) इत्यादि । चक्रव्यूह, इत्यादि
 व्यूहरचवुंछेलक्षण जेनुंएवीयुद्धनीतितथासामदानप्रमुखचारप्रकारनीदंडनीति ११. झुटितांगकेतांवादित्रणसर्वनीउत्पत्तिएमां-
 हेवायछेअनेबीजा आचार्यतोआपूर्वकेहेलां सर्वेपदार्थसर्वएवाएटले नवएवापणुनिधिवेविषे साक्षात्उत्पन्नथायछे, एमन्याख्या-
 नकरेछे. १, ३ प्रत्येकआठचक्रमांछे रहेवुंजेनुंतेजगाए प्राकृतपणाथीअशुशब्दनो परनिपातथयछे. आठयोजनउंचापणुछे जेमनुं
 पेढिनोसंस्थानपणे रहेलानिरंतरंगगानामुखमांरहेताभूरतखंडनो विजयकर्षापछी चक्रवर्तिनीजोडेपातालमार्गे चक्रवर्त्तिनानगरमां

मत्सेक एक एक हजार, अने एक एक हजार चक्रवर्तिना रकंयने विषे सेवक होय. वनीशहजार मुकुट चढराजा सेवामां चोसेट हजार अंतःपुरनीक्षीयो एक लाख अठ्ठावीहजार वारांगनाओ वनीशहजार देओ, वनीहजार पुर. बहोतेर हजार महापुर. अडताली हजार पचन. नेवुं हजार द्रोणमुख छनीशहजार वेलाकुल, चउद हजार जलपथ. एक वीहजार संतिवेश. वनीहजार महानगरीओ. सोलहजार राजधानीओ. सोलहजार खेदक. चोविहजार मंदव. तेदलांजक र्वट. चउद हजार संबाधन सोलहजार रत्नाकर. नवांणु हजार सुवर्णादि आकार. वीश हजार सामान्य आकर. सोलहजार द्वीप छपन अंतर द्वीप. छत्रु करोड ग्राम. ओगण पचास हजार उद्यान ओगण पचास कुराज्य. सोलहजार मलेच्छराज्य. चोराशिलाख, हाथीघोडारथो मत्सेक जांणवा. छत्रु करोड पगे चालनार प्यादलो. सर्व सैन्य मां तो अठार करोड घोडा चउद हजार मंत्रीधरो. हेरीहजार पंडितो, तलारक्ष अने सैन्यधार, मत्सेक, चोराशिशहजार. नियोगि सेवको त्रण करोड सात करोड कौटुंबिको त्रण शेसा हठर सोइया, चक्रवर्तिनी भोजन सामग्री नाकरनारा. बीजातरे सोइआतो वीश करोड छे छनीश करोड आभरण नाधारको. चोसट हजार कल्पाण अने महाकल्पाण तेना करनारा छनीश करोड अंगमर्दक सेवको. त्रण लाख शस्त्रधारको. पांच लाख, मशालो धरनारा. त्रण करोड वादिनो, चोराशिलाख निशानो. दश करोड पताका ओबनीश हजार वनीश वडनाटको. त्रण लाख भोजन स्थानो, वनीश करोड कुल, एक करोड गोकुल त्रण करोड हल अठार ओण ओ, अने अठार ओण ओ. शठ, सार्धवाहक, मांडविक, महतर, अंगरक्षक, स्थगिका विचकेतां फुलनीछाबडी ओनाझालनार मालिलेको सौविदळके तांशि पाडलोको, महामछ, पतीहार (द्वारपाल) महाभाज (महावत) स्वरोसारथि, कथक, नर्तक दूत, आदि अने ककरोड संख्या वाला होय छे गंगा अने सिंधु एवेदीयो छे । खंड प्रपात अने तमिळा एवेना मनीगुहा देवीओ छे. मागध अने वरदाम, मभास तीर्थ, एत्रण नादेवता हिमवत पर्वत, अने ऋषभकूट पर्वता अधिष्ठायक एवाब देवता एमकारे चक्रवर्तिनी

रुपयुं. अनेप्रातःकालेयावे, नेअपरह कालमांनिष्पन्नयतीएवीशालि (इंगेर) प्रमुखान्यनीडसत्तिनुं निमित्तरुपएवुं. ॥१०॥
मणिरत्नचारआंगललांनुं, वेआंगलपहोळुं, वैदूर्यरत्नमय, जणयुणावाळं, छत्रानुंबमांरहेळुं, हरितनारकंधउपर रहेळुंसुनुंवार
योजनप्रकाशकरेछे. क्षुद्रएवाउपद्रवनाशकरेछे, तेहायमांरहेसतेप्राप्तयुंछे यौवनजेनेएवोथाय. अनेअवस्थितरह्याछेकेशनख
जेनाएवोपणथाय ॥११॥ काकिणीरत्न, आठमौवर्णिकसौनेयाजेनुंमारेछे. चारअंगुलप्रमाणेछे सप्तचतुरस्रछे चारोणुसमान
छे. सर्वविषनेहरनारुछे. तमिस्राखंडप्रपाता एवेगुफानुंवारयोजन अवधिवाळुंअंधकारतेनुंहरणकरनारुछे चक्रवर्तिएराजिनविपे
सैन्यनीवचचेथाएगुंहोयतो सूर्यनीपेठप्रकाशनेकरेछे. चक्रवर्तीतामिस्रागुफामां पूर्वअनेपश्चिमनीत्योनिविषे, मध्येकयोजननेआंतरे
पांचशेधनुपलांवांपोहलां, एकयोजनपर्यंत उद्योतकरनारां, चक्रनीनेमिकेतांथारानेनाआकारेगोल, गोष्ठीजकानाक्रमेनीचांड-
चां, एकमीतिनेविषेपच्चीश, अनेबीजीभीतनोवषे चोवीश, एमओगणपच्चासमंडलोने, तैकाकिणीरत्नवडे खडीनीपेठसुखेउछे-
खनकरतोकरतोगतिकरेछे भरतखंडनाअर्द्धनेविषे, दिग्विजयकरवानेअर्थे, जेटलोकालचक्रवर्तीरहेछे तैटलाकालसुधी, तेमं
डलोपणरहेछेनेगुफापण तैटलोजकालउवाडीरहेछे. एमखंडप्रपातगुफानेविषेपणजांणवुं ॥ १२ ॥ खड्गरत्नवयीशअंगुलप्रमा-
णनुंछे. संग्राममांनधीहणातीशक्तिजेनी एवुंछे ॥ १३ ॥ दंडरत्न, रत्नमयछे. पंचलतांकंकेतां (पांचफणसावाळुं) एवुं, वज्र-
सार, व्यासप्रमाणनुं, शत्रुसेनानेविज्रासपमादनारएवुं, विषमअनेउन्नतएवा भूमिभागनेसप्तपणुकरनारुं, चांतिनुकरनारुं. मनोर-
थनुंपुरनारुं, सर्वजगाएनहणातुं, हजारयोजनपणनीचे प्रवेशकरनारएवुंछे. ॥ १४ ॥ चउद्रे, कहेलारत्न, तेनाअधिष्ठायक;
प्रत्येकनाएकहजारयक्षेछे. एचउदररत्नमां सातरत्नसेनापतिआदिक, तेतोपंचेदियछे अनेचक्रप्रमुखसातरत्नतोएकेंदियछे. पु-
श्चीनापीरणासरुपछे. ॥ एमकारेचउदररत्ननुंरुपरुपकुं ॥ चक्रवर्तीनेसोलहजारयक्षो सेवाकरनारहांयतेमां चउदररत्ननेविषे

एकदिवस, पांचशेसाधुएवीटला, अतिशेमहिमावढेहिमाचलपर्यंतजेवा, श्रीधर्मानंदसूरीश्वरजीनी वंदनानेअर्थेअतिशेड-
 रकंढवालो, हर्षयी, तेथीलिनोपतिजेकोकायातेनीसाथेमोटाआडंबरथीएराजागयो. त्यांगुहनेभक्तिसहितनमस्कारकरीपोतपां
 तानायोन्यस्थानकेपरिवारसहितवेढा. गुरुएमव्यपाणिपोना अचणनेअसुतरससमान धर्मोपदेशकरवाअरंभ्यो. तेजेमके—सर्व
 जगाएजीवपाणिमाजनेसुखपांमनीइच्छाछे. तेसुख, आलोकितुंतथापरलोकतुं एमवेमकारनुंधर्मथीमलेछे माटेतेधर्मनुंजसेवन
 करवुं. ॥ १. ॥ अन्यर्दशनिनाधर्मोउत्कष्टमेवजेवाछे तोपणतेमनाफलनेविषे विसंवादपणुछे नैजेनधर्मतोपुढकरावर्त्त मेघनीपेढे
 फलनेविषेविसंवादीनथी एथीतोनिश्रेसुखरुपफलायाछे. तेधर्म, आवकअनेसाधुएवाभेदथीवेमकारनोछे. इत्यादिविस्तारसहित
 तेमणेधर्मदेशनाआपी तेथीप्रतिबोधपांमेलाराजाए. पोतानीश्रद्धावढे समकिंजलेमूलजेनुंएवां आचक्रनांवारद्रव तेनेपोतानीश्रक्ति-
 प्रमाणेअंगीकारकर्षी तेमांदिविरमणव्रतमां कोकाशनीसहायताथी शेकडोयोजन, एकदिवसमांजवासमर्थेछे तोपणनिर्मळवि-
 लवालातेराजाए, एकदिनमांसोयोजनथी अधिकनजहुंएवोनियमकर्षी. साराश्राद्धधर्मनी समक्वासनापूर्वक, अंगीकारकरेला
 व्रतमात्रधीज, अपरिसितएहुं, वणाकाळथीसंचयकरेहुं, कर्मरजशमेछे, अर्थादनाशयायछे वली (धर्ममांस्थिरकरवानेअर्थेजे
 उपदेशकहेत्रोतेउपवृंहणाकहीए) गुरुएआप्रकारनांचवनवडे, तेव्रतधारणकरनाराराजानी उपवृंहणाकरी. तेवांणीकेवीछेके—शे
 वनेमाथेदीपतीमोटीनदी, जेगंगानदीतेनाजलसमूहने अनुसरतीएटलेजलजेवीमहाशांतमनोहरछे. तेवाणीनाविस्तारवडे, मळु-
 तिवडेमोटाएवागुरुए, धर्मग्रहणीपुष्टिकरी. तेपणशास्त्रमांकहुंछेके—धर्मलक्ष्मीनेस्थिरकरवासाठ उपवृंहणाकरवीते, मूलविनानो
 मंजळे. दोरविनाश्रुंखलछे, एटलेशक्त. महाबलवाळुंबंनछे. एजकारणमाटेउपवृंहणा तेदर्शनाचारनुंअंगळे. एमतत्त्ववेदीपु-
 रुषाएकंछे. (निःशक्तिहत्यादिगाथावडे) आठमकारनोज्ञानाचारकक्षोछे तेमांउपवृंहणापणगणावीछे. साटेएप्रकारेबाहिरथी

कविदुस्वरूपकर्थुः ॥ ॥ ॥

इत्यादित्येअपूर्वअपूर्व रसनेविवेकतत्पर हज्जारोअतिशेआश्रयकारि एवाइतिहासप्रबंधनुअवण करवुंतेथीथयेजे आनंद
अनेविसमयतेवडेएक पूराहुंछे, हृदयप्रपञ्चजेनुएवो, तेराजातेचतुरएवा कोकाशप्रत्येबोल्यो. हेमोटाभाग्यशालि, त्रमोएआप्रका-
रहुंआतीर्थहुं माहात्म्यकियेप्रकारे जाणुं ॥ त्यारेकोकाशपण बोल्यो हेदेव, सोपारपुरनेविवे रहोसतो, गीतार्थएवाअनेशो-
भायमानएवा, जैनशास्त्ररूप मोटावननेविवेप्रवेश करवामांसिंहसमानएवा मुर्तिद्रोथीआसवहुंतांत, मेसांमल्युहंतुंकेमकेसाधुपुरु-
षनीसेवा, परिणामे कुशलतानीदहताने फलेछे, आपेछे, देवादिक्नीसेवाधणाकाले फलवालीयायछे परंतुसुहृनीसेवातो देव-
लतानीपेटेतत्कालफल आपेछे, तेकहुंछेके—सिंहनीगुफामेविएजेथीमोति, हाथीदांत, मलेछशीयालने घेरजइएतो, कोइजनावर-
नीखरीअथवाचांमडानोकडकोमले ॥ १ ॥ एप्रकारेसाधुगणनुवर्णननेआदरपूर्वककानंदेइसांमलतेराजा, अक्षयएवाद्रव्यभंडारनीपे-
ठेदुर्लभ, अनेउत्तरकालमांशुभकारकएवाअरिहंतनासाधुनेविवेअतिशेबहुमाननेधारणकरनारएवोजथयेसंगतिनावशथीअचेतननो-
पणतेप्रकारनोपरिणामथायतो सचेतननोथायतेमांशिनचाइ कांइनचाइनथी. तेकहुंछेके—केटलांकतुंबडायतिना हाथमांआवेछे
तोतेपात्रपणुंधारणकरेछे. केटलांसारवांसनी साथेसंलग्नथयेलां, तंबुरोएवानामनुं धारणकरीरसरहितमधुरगानकरेछे. केटलां
सारीसूतरनीदोरीओथीमुंथइने. इस्तरजलनेतारेछे. केटलांकबलताहृदयजेवां लालथइरक्तपानकरेछे. ॥ एमकोकाशनीसहाय-
ताथीचात्रपुरमांजवुंते वैरिनेअक्रमतद्वांधवो इत्यादिवडे मोटावैरिराजानेपण गोवालियानीपेटे लीलामात्रमांवांशकरिने, ए-
कछअधारीपृथ्वीमांछे. एवुंनामविल्यातकर्थु ॥ तेकहुंछेके—सामान्यएवापण भिजनुंभिजणुं, अतिमोदुंहेयछे. जेमवानरनीसहा-
ताथीरामेरावणजित्यो. ॥ १ ॥

पणमैकेवुंसारुकामकर्युंछेएममानंनरितेस्त्रीए, तेगरुडमांपाछुंभरआवहुंएवीकीलिकातेठेकांण, तेनजिनीएकनवीकीलिका (खि-
 ली) करादीने, जेखिलीनामयोगवडे पाछुंवलीअवायएवीखिलीरुडावी तेनेकोइजागएगुप्तकरी, तेनेठेकाणेनवीखिली पुर्वनी
 पेटस्थापणकरावीकोइनजांणएम एकाभानिर्विद्रापणेसंपूर्णकर्युं. तेकरुंछेके-उन्मत्तथयेलीमेमनागर्वथी जेकामल्लीओआरमेछेते
 काममांविद्राकरवाब्रह्मापणसमर्थथतेनथी. ॥ १. ॥ तारपछीउत्साहद्वितथीनथीजाणुं कीलिकानुंकपटजेणेएत्रा कोकाशनीसं
 घाथेपूर्वनीपेटेगरुडउपरबेशीराजा अनेतेपटराणीकोइदिशमत्ये आकाशमार्गेचाहयां. जेटलाकथोडाकालवडे नवांनवांकौतुक
 जेवांनवांनवांलोकथीवृत्तांत सांभलवांकुतूहलकरवाइत्यादिवडे तेराजाएयणोगार्गडळंवनकर्यो तेटलामांसमरणआवेत्ता देग्-
 द्रतनिपमवडेसंभ्रमसाहितकोकाशमत्येबोहयोके-भोप्रियामित्र, केटलायोजनआपडेआव्याहइयुं ? तेपणअनेकअनेरुजाननोपारं-
 गतहतोमाटे तेतेज्ञानथीदेखीनिनिर्णयकरीने राजापत्येबोहयो. हेस्वामिन्निश्चेशेयोजनअतिक्रमणथयां. तेवचनसांभलीकरवत
 वडेकपायोशेय, एमदुःखितथइछेचित्तवृत्ति जेनीएबोराजाबोहयोके-अहेगरुडनेपाछोवाहय पाछोवाहय. लगारमात्रपणविलंब
 नकरीया एमशोककरवामंड्यो. हाहामाराभोटापापनासंग्रहेकर्युं जेआकर्षणेनेकरीनेथयेजेमोटोव्याक्षेप, आकुलव्याकुलपणुं
 तेथीविशेषवालुथयुंछेमनजेनुंएवेजहुं, तैममारानियमनोभंग, कामकुंभनीपेटोमिश्याजकर्यो मोटाअनर्थनीछेप्रवृत्तिजेथीएवीअ-
 सावधानपणाएप्रवृत्तिनोधिकारथाव. मकृतिथीमूढराजीवनीमूढनानेधिकारथाव. कुतूहलछेप्रियजेनेएबोमाण इतूहलमांखेंवा-
 वाथीउट्ठुहोपोतानोहितकारीअर्थनेपणमिश्याजनाशकरेछे. अतिशेमोटाएत्रापणसंसारनेविषेपूर्वेनपामेछुं, सांप्रतकालमांअनुपम
 एवंतथामकारनुभवपणुं. तेनाउत्कर्षपरिपाकपणावडेमासययेलाअतिशे निर्मलएत्राधर्मरत्नपुणर्ममलिनपणुकुईसादिवोहयो,
 जांणिसर्वस्वहरणयउंहेयनेहुं. एमअतिशेशोककरतोरराजाधयेसते, कोकाशपणउद्गोसाहित मोटावहांणनीगतिनेजेमएमतैगह-

करेलीउपग्रहणावदेधर्मरंगनेधारणकरताराजाप्रत्येआप्रकारेगुरुबोलया, हेमहाभाग्यशालि, चितामणिजेवोधर्ममात्रग्रहणकरवा
वडेवांछितकार्यनी सिद्धिथतीनथी. एतोविधिएसहितव्रतनुं आराधनकरवायजियायळे. । अनेआजीवतोअतिशेपमादिछे, ने
विशेषकरिनेतेमेटुंराज्यहत्यादिकनेमोटोव्यासंग (घणुकाम) राजाप्रमुखनेहोयछेतेथीधर्मकार्यमांप्रमादहोयनेप्रमाद, घणा
प्रयत्नथीपणग्रहणकरेला अनेद्रव्यभावएवावेभेदथी साररूपवाधर्मनेा, हेलापानमांसंहारकरवाने अग्निसमानडे तेप्रमाद आ
लोकप्रलोकमांअतिशे अनर्थनोआपनारहे. तेकहुंछेके-विषअथवाअग्नि, तेतोमनुष्यनाएकजनमनेज निश्चेनाशकरेछे, पणसेवन
करेलोप्रमादतो मनुष्यनाशेकडोजनमनोनाशकरेछे. ॥ १ ॥ माटेअप्रमादिविचित्रडेनिरंतरविसरणनथायएप्रकारे जेवोव्रतधर्म
ग्रहणकर्योछेतेवोजआराधनकरवो. अतिशेअल्पएवापण, अतिचाररूपमलवडे तेधर्मनोबाधनकरवो एप्रकारेआराधनकरतागृह-
स्थगुरुवेषण, मोक्षमार्गसाधवायोन्यथायळे. इत्यादिशिखामणरूपअमृतवृष्टिवडे संतोषवाळुंथुंछे हृदयजेनुंएवोराजा. पोताना
मंदिरमल्येआव्यो परस्परएकदीजानेबाधनकरे तेमधर्मअर्थअने कामएजणगुरुषार्थनेसाधतो, सर्वप्रकारेपरममिअएवाकोकाशनी
साथेपरमसुखमयथयेओषणकोकाल, एराजाए अतिक्रमगर्यो पडोएकानेवस, श्रेष्ठएवाकोकाशनीसाथे, यशोदेवीनामेपटराणीए
सहितगरुडपरबेशीनेकोइदिशे, कौतुकजोवानेअर्थराजाए जवानोतयारीकरीतेसमे, तेकार्यमां, कुलाराक्षसीनीपेढे, अनर्थ
करवानेइच्छती, विजयानामेरजानीबीजिलीए, प्रथमथीजपण, शोकनुंहुमानदेखी, अतिशोढद्विपांमे श्रीहृदयविडेप्रदीप्तध-
येलारोषवालीहनी, तंणीएतेवलनआमकारनोविचारकर्योके-आपटराणीए. पार्वतीएजेमशिववशकर्योछेतेम, आराजा, वश
कर्योछे, माटेएनेजसंवाधेइजायळे, पणमनेतोकर्यारपणलेइजतोनाथी, एवीअणमांनोतीकरीछेमाटे, तेतोएवोउपायकरके, एराजा
पणमाराअप्रमानहुंफळभोगवे. एप्रकारेलीजातिनास्नाभावने सुलभनुच्छबुद्धिवडेएकसुधारनेछानोबोलाव्यो. अकार्यकरवामां

थइ, एटलेव्रतभंगउपरिशेखरथजुं. तेमाटेजेअतिचारथयोछेतेदलेधीबंधरहो, परंतुमाणांतकालमासथायतोपणआगलएकपगलुंपण
 सर्वथाप्रकारेजवाय नही. अनेतेआगल पगलुंभरवानी अनुमोदनापणहुंनथी करतोअंगीकारकरेला व्रतनोनिर्वाहकरवोएजमो-
 टापुरुषनेपदेछेअने अंगीकारकरेलानो निर्वाहकरवोएजमोटा पुरुषनुंलक्षणछे अनेबीजानतोअंगीकार करेलामांपण त्रिाथिल
 पणुंहोयछे. ॥ जल, धूल्य, पृथ्वी, इत्यादिकमांकरेली रेलानीपेढेबीजानां व्रतादिकछे, परंतु मोटापुरुषनांतो, ते पाषाणमांरेखा
 कयांजिवांतिश्चलछे. ॥ १. ॥ तेकहुंछेके—दिग्गज, काचबो, कुलाचल, शेषनाग, एसर्वेए धारणकरेलीएवी पृथ्वीपणकदापिचं-
 चलथाय, तोपण, अचलमनवाला मोटापुरुषोएअंगीकार करेलुंव्रतादिकतो, युगांतकालमांपणचले नहि. ॥ १ ॥ एज कारणमाटे
 अन्यउपायनेत्यागकरीआगुरुडनेपाछो वालवानेअर्थपरानर्त्तन करेलीएटले, साचीकुचीनेलेइलेइने, अन्यथापेली, आनीआज
 कुचीनेजोडो, कदापि दैवयोगथीएज कुचीवडे, आगरुडथोडोपणपाछेवलीचाले. ॥ एमकारनुंराजानुंअद्भुत वचनसांभलीअसंत
 चमत्कारनेपांमयुंछे चित्तजेनुंएवोकोकाश, विचारछेके—मारा विज्ञानथीपण अतिशोविज्ञानवालुंछे चित्तजेनुंएवाराजानुं (कटरे
 कटरे) केटलुंकेटलुं धर्मनेविषेदहपणुं तोदेखो, केटलुंबधुं वधारेछे, (बपुरेबपुरे) बापरेबापरे, जेनीउपमानथीएवुं तोएराजानुं
 सातिवकपणुंछे. निष्कपटछेचित्तवृत्तिजेनीएवा आराजानजिविवाभांपणअपेक्षानथी (कट, कट) क्यांक्यां !! आकेटलीबधी
 आश्चर्यकारीक्रियाछे. अहोअहोएराजानुं मोडुंडरसाहपणुंतो विचारो, केपोतेग्रहण करेलाव्रतनुंपालनकरवा माटेइत्यादिअंतर-
 मांधणीप्रशंसाकरचामां तत्परएवोकोकाश, तेप्रकारनादहधर्मवालो राजा, तेनानियमनुं अतिक्रमणथायएवुंजे आगलगमनकरखुं
 तेविषेनीजेउपदेवा दशा, तेथकीलुत्पन्नथयेली जेलज्जा, तेनावशपणाथी नीचुंकयुंछेमुखजेणे एवोकोकाशथयो, परंतुजुंकरे, तेवख-
 तेकोहअन्यगति नथीमाटेवलीतेणे केवलदेवाधीनपणुंज अंगीकारकरी, प्रथम जोडेलीजेगमनकरवानी कीलिकातेनेकाडीने, जे-

दनीगतनेकोइप्रकारेरोकीने तेनेपाछोवालवानीकीलिकाने हाथभजिबीलेछेतैवामांआतो तेकीलिकानहीअनपछे एमनिश्चय करीअतिर्वितामांव्याप्तथुछेमनर्जेनुंएवारजानेआप्रकरेकछुं हेदेव, दुष्टदेवनावशथीकोइये आकीलिकाउडलटपालटकछुंछे. निश्चेआमारीकीलिकानथी. अनेआकाशगमनशक्तिनाजिबी मारीकीलिकाविनाआगरुढने पाछोवालवाहुंसमर्थनथी. माटे, हवे हेराजन्आजाएएकजउपायछे, के—आआगलदेखातानगरमां जइनेत्यांकोइसुधारनेपेरजइनवी कीलिकाधहुंतोतेनाप्रयोगवडे, निर्विघ्नपाहुंगमनकरीशकाय, अन्यथातो, निश्चे. आजगाएपतनप्रमुखअनर्थथशे, तोतेमांजीववानोपणसंशयथशे. एप्रकारजुते कोकाशजुवचनसंभल्लेसते, जेममुखिमिष्टजणातुंअनेपरिणामे दुष्टएवाऔषधनेवेज जेमएमअलचिपणाने हुंकारप्रमुखकरावडे देखाडतोरजानेकोकाशप्रत्येबोल्या. आतथुं !!! पोतानाआत्मानेअनुचित, नकहेवायोभय, नसांभलवायोग्यतुंबोलेछे. वि-शुद्धएवाधर्मनामर्मनेसप्रदर्शकरताएवा, तयाराजेवापणउयारेआप्रकारजुं धर्मनाशकएजुंवचनकहेशेतारहेतहितलेदेएटले आवातखं-दकारकछे. तो, सर्वएवीपणधर्ममर्यादाआश्रयरहितथशे. मतिभत्रमुखभएजुंआलोकजुंजीवितसारं, आलोकनामुखादिमाटे, अ-नंतभववडेपणदुर्लभएजुंपरलोकसंबंधिपाथेयरुप (भोजनकरवाजुंभाथुंहायेतेनाजिहुं) पोतेअंगीकारकरेलाधर्मकर्मने, मारवाडदे-शमांकोइप्रकारेपाप्तथयेला कल्पवृक्षनीपठेमूलमांथीकोण मूढात्मापुरुषउखेडे. जेमाटेअणाविचारले आविपडेलाव्याक्षेपप्रमुख-वडेनियमनोभंगथयेतेतोअजाणपणेधणो एवोपणतेथायतोअंगीकारकरेला व्रतनुंमलिनपणारुपअतिचारजकहेवाय, परंतुजांणी जेइनेअतिअल्पएवोपणनियमनोभंगकर्येसतेतोअंगीकारकरेलाव्रतनोभंगनकर्योकेहेवाय. माटेअतिचारवडेखंडनकरेलाव्रतनेतो काचावडानीपेठेसुखेसांधवासमर्थथवायपण. भागेलापाकावडानेकोइप्रकारेकोइबुद्धिवान्पणसमर्थनथाय. वलीसचेतननेव्रतनाअ-तिचारजुंकारण, प्रमादवडेआचरणथायतेजछेतैपणअतिअधटतुंछे परंतुजांणीजेइनेनियमनोअतिक्रमकरेतोतो, तेतेनीपणचूलिका

विश्वासनकरवोतेउपर दृष्टांतछेके—कागडाएदेवडावेला अधिकदेगधयेली योदपसीबडेद्वर्णधयेली गुफानेदेखो. ॥ १. ॥ ते
 माटेविनययुक्तवृत्तिवालो थइनेनगरमध्येजइने स्वथारनांशस्त्रबडे नवीकीलिकानिपजावनि पाछोइहांहुंआहुं त्यांसुधीतमनेवसी
 पुरुषअत्यंतसावधानपणे वृक्षवेलीयोप्रमुखधी ठांकेलांगुसपण रहज्योजेमकोइपण तमनेनआलखेएवी रीत्ये,इत्यादि दृढकहीने
 एनगरनीअंदर कोकाशगयाआनगरमां मनेकोइनाहिआलखे एमधारिनिःशंकपणेज नगरमध्येकोइप्रथारना वरपासेचाहिरओ-
 शरीगांजइस्थनां चक्रवडचामांतपर थयेलासूयारपासेथी कोकाशे,कीलिकाघडवानेअर्थे सारांसारांवडवानां उपकरण,केट-
 लांकमाग्यातेसूथार पणतेमागोलांडपकरण लेवाघरमांगयो तेचामांकाष्टवडवाना विज्ञानसांजएक रसिकपणाधीते सूथारेनिप
 जाववानेअर्थेइच्छेलुं चक्रपोतेवडीतेक्षणमां तैयारकरुंतेजेतुंतेवुं वडचुंपणपोतानी मेलेजवुंचुंउभुरहे, नेहायधीप्रक्या पळीदिव्य
 चक्रीपेठपोतानी मेलेजअप्रणकरे, नेमीतप्रमुखमां अफलायतोपाहुंवली पोतानीआगलआवीउभुरहे अतोअतिसेकलाकौशल
 पणानोरसअवटतोछे, केजेनेपरवशथयेलोमाणी, पोतानुंहितअथवा अहिततेनथी विचारिशकतो ॥अथवा॥ जेपुरुषजेनेविषे,
 कुशलपुंथारणकरेछे, तेपुरुष, तेवस्तुनोयोगथयेसते, एपुरुषपराधीनपणेप्रवर्तछे. जोएमनहोयतो, शत्रुनानगरमांकोकाश, ते
 प्रकारनाचक्रनेव्यामाटेकरे ॥ १. ॥ अथवा एमजोपराधीनपणुंनयतुंहोयतो लक्ष्मणजीशंङ्कनोवध, मिथ्याशुंकरवाकरे. ॥
 कोकाश, तेचक्रनेपरीशानेअर्थेप्रअप्रकरावतेमतेतसूथारपण, मगावेलांडपकरणलेइआव्यो, तेतेसमयमध्येअसामान्यएवुंआश्चर्याना
 समूहजेतुंतेचक्रनेजोइनिपुणपणतेसूथारे विचारकर्योके—आअसाधारणकलाबडे आजकोकाशानेथेछे. आवीअसाधारणकला
 वालोआजगतमांकोइपणदीठिनथीअनेसांभल्योपणनथी. एककोकाशजछे माटेजेअपुरुषछे. अतिसेमहाद्वेषीएवाराजानोमित्र
 आपुरुषछेतेतुंअत्रआगमनथयुंछे तेवातजोआपडाराजानेकहीएतो निश्चेहुंअतिसोरजानीमसज्जताहुंपात्रथइश. आपकोरेएदृष्ट

दलाकमंघदलेली तेकीलिकाने गरुडने पाछेवालावाजोडेछे तेदलाकमंज, तेगरुडनीवेपांखे, संघायेजमीचाइगाइके, तुरतइंद्रना
 वज्रथीछेदाइछे पांखयेजेनीएवा पर्वतनीपेठेआकाशतलथी पडतातेगरुडनीजोडेज दुष्टदेवनाविलासनेवशा भुनेराजाआदिबै-
 णेपणहाहाकार करचाभांतपर थयांसतांमरणपांमयां होयनेशुंमनीचेपड्यां. परंतुधूर्त्तनाकाइक शुभकर्मवडेसरोवरनापाणिउपर
 पडवाथीखंडन नथयेलांपीडाएरहितछे समग्रअंजमेनां एवांतैवैणजलतरवानी क्रियानेविषेपारंगत एवांअदीनवृत्तिवडे एदले
 सावधानपणे जलचरनीपेठेतरतां तीरदेवानेपासथयां. ॥ तेकहुंछेके-वनमंमरणमां शत्रुमध्येअग्निमध्ये मोटासमुद्रमध्येपर्वतनाम-
 स्तकडपर, अथवा,सुनेलाने,मंयतने, विषमस्थानमंरहेलाने पुर्वेकरेलांणुप, रक्षाकरेछे. ॥१॥ त्यांसमीपेरहेलं एकनगरनेदखी,
 राजाएतेकोकाशन आभक्रारेकहुं । हेसखेसुत्रंअंगे लक्ष्मीनीरचनावडे लहेर्योलेंतुंआनगर किमुंछे. । कोकाशपण केदलांकवि-
 हवडेजांणीबोदयो, के-हेदेव,देवमातृकअने नदीमातृकइत्यादि मोटागुणवडेगौरव पांमेलीलक्ष्मीवंत, एवाकिंगनामै देशनील-
 क्ष्मीरुपस्त्रीनामुवर्णुं झांझरसमान, कांचनगुरनामै आनगरछे आसर्वनगरांमां प्रधानछे.कनकप्रभनामै कलिंगराजानी राजवा-
 नीछे.कालिगनो अधिपतिसर्वजाए अतिशेमानवायोगयछे. महुातिवेडेपण, निरत्येमहाभिमानीछे. तमोएवणाप्रतापवडे महाव-
 लात्कारकोइप्रकारे पोतानीआज्ञाने मनावेलाछे जेपकोइथी ग्रहणनथतादुष्टसर्पने महाभांत्रिकपुरुष, पोतानीआज्ञाने ग्रहणक-
 रावेतेमअभिमानिपुरुषने करेनुंअपगानतोतेने असाधारणतापनुं कारणअहोयछे ॥ तेकहुंछेके-वैभवरीहतएवां तरुणपुरुष,
 अनेविषवाथयेली तरुगीस्त्री,अनेप्रनापरहिनएयो गुणीपुरुष,अनेअप्रमान करेलाअभिमानि पुरुष,एसर्वजेंदुःख वहनकरेछेनेदुः-
 खनीलपमानथी. माटेतेदुःखथीखेदपांमेलो तेराजा,तमारा प्रत्येकदापेखेहसाहार्दपननेअभिप्राय देखाडेतोपण,तेविश्वासकरवा
 योग्यनथी. ॥ तेकहुंछेकेधूर्त्तजेनी साथेबिरोधथयेलाछे एवापुरुषनोविश्वास नकरवोतथाभिन्नपणाने पांमेलीएवा शत्रुनोपण

एमधारीअतिआकुलव्याकुलधतां राजाअनेराणीतेवैने, जेदलाकमांअतित्रासथीनासतां भागतांमृगअनेमृगलीतेनाजेवांथायछे
 तेदलाकमांतेतेसर्वेअतिशेद्रीपीकीर्तिकलिंगराजानामुभटोएझाली, मोरअनेमोरनीखीनेजेमवांधेनेमअतिनिर्दयपणेबांधिलीयां.
 अतिशेकोपनाआवेशवाला कलिंगराजाएजेम बांधवानेग्रहणकरेनेम ग्रहणकरेलातेवैनेकुवाथरुप एटलेतिरस्कार. ताइनतर्जन
 गालोरुपत्रादेत्र वगाहवां, इत्यादिमहाविडंबना पूर्वकनगरमध्येफेरवी काष्ठनापांजरामांलावी शीघ्रपणेनंलाव्यां तेवेसीपुरुष
 अंतरमांविचारेछेके—अरेआते गुंथयुं आअतिशेश्रेष्ठएत्रा कोकाशनुं समग्रखलपुरुषमात्रनुंखलपणाने अतिक्रमणकरेएहुं कोइदि
 वसअनुभवनकरेलुं एहुंखलपुंकेममकाशययुं जणायछे, एमनहोयतो गुप्तस्थानमांरहेलां आपणवैनीआमकारनीतरकालविडंब-
 ना, कोकाशनाकहाविना केमकरीएनीमेलेथाय अरेआतेगुंणाणिमांथी अग्निप्रकटथयो अथवाअमृतनराहेमकेतां चंद्रमंडल, तेमां
 थीक्षेरनांनिर्झरणपड्यां अथवातेकोकाशनेगुं दूषणआपीएआपडां पूर्वकरेलांमाटांकर्म, तेनोजआसर्वोविलासछे जेणंकरिनेअति
 सज्जनएवापणकोकाशनुं दुर्जननाजेहुंदुहुमनप्रकटथयुं. । जेमांतेकहुंछेकेअत्रश्य भावीनेविषे, बंधनरहितएवी दैवनीस्पृहा, जोदिशे
 दोडेछतथात्रणेसहितवायुनासमूहजेमदोडेछेतेमतेद्वस्पृहानीसाथे अतिशेअवशछेस्वरुपनेनुंएहुंजननुंचितपणपछवाडेदोडेछेएटले
 जेवोभाविभाव थवानोछेतेवीदैवनी इच्छाथायछेतेप्रमाणे लोकनुंचितपणथायछे. ॥ १ ॥ इत्यादिचिंनावडे पीडातुंछेचित्तजे-
 मनुंएवां, जन्मथी आरंभीनेकोइदिवसनथी पांशुपराभवनुंदुःख जेमणेएवनेअतिशेछे मननीव्यथाजपने एवांतेल्लीपुरुष, कोइप्र-
 कारेकष्टसहनकरतांसतांकाष्ठनापांजरामांरहां क्रोधवड्ढेधमधमनुंछेअंतरनेनुंएवाकलिंगदेशनाराजाएनेवैनेअन्नमात्रपगनआयुं.
 तारपछीसमीपरहेलाअतिशेदयालुमननामांणसोए कनकराजानाभयथी दानपुण्यनामिषथीअन्ननीर्षोडिकाएटले, लोचो प्रति-
 दिनआपवामांज्यो. तेदिनथीआरंभिकेकाकर्षिड आपचारुपपुण्यनिमित्तनी लोकमांप्रवृत्तिथइ. तात्त्विकप्रवृत्तिवालोलेकनथी.

बुद्धिवालास्वथारविचारीने, कोकाशनेपोतानागुरुषोपसिरक्षणकरावी तेस्वथारतत्कालपाताना, राजापासेमुखपणाधीनगयो. ज-
इनेविज्ञापनकरिकेहेदेव, तमारामाप्ययोगेअत्रखेचाइआवेलो महाकलत्रस्थानएवो कोकाशानामेतमारारवैरिनोभिन्न, कोइपण
कारणधीमारेधेरआवेलोछे. जेनाकरेलगहडनावलवडे काकजंघराजा, वहांणनावणिण्यानीपेठे अमणकरतोदुर्ग्रहएवागुरुषोने
तथाराज्यादिसंपत्तियोने देशदेशांतरधीलाविपीतानेवशकरेछे. तेवातनेतराजाएअतिआदरधीडिचाकानकरीसांमलीनेसारुंसाहं
एमकहीनेपोतानाअतिशेक्रूर एवागुरुषोनेबोलाविकोकाशने बांधीपोतापासेलज्यानाएकदमहुकमकरी. अनेपोतेकनकमभरा-
जापणजाणेंजणजगतजुराज्यमलुंहोयनेछुं, एवोअतिशेहर्षधीरोमांचितगात्रवालोयहने अतिउन्मत्तययोसतो यमराजनाअतिशे
भयंकरसुभटजेनामहाक्रूरयोद्धाअनेसंधायछेइतकालनिकलयो. तेडलामांतस्वथारनेपोचेलासुभटोए अतिशेक्रूरवृत्तिधीषणावंध
वडेक्रौंचपक्षीनेजेमबांधतेमबांधीने, जघाडीतरवार्योकरी, अतिकदर्शना (मुडाहालं) करीशुं अतिशे ताराकडकेकडकाकरीशुं
इत्यादिभयदेखाडवापूर्वकपुछयुंके काकजंघक्यांछे देखाज्यएमअतिशेरोषधीपुछयुंसार, अतिशेबुद्धिवालातेकोकाशेकांइकअंत-
रमांचिज्वारीकार्यनोपोतेअतिशेजाणछे माटेजेमहतुंतेमसत्यपणेकाकजंघनी स्थितिबेगरे नकहेवायोग्यहतुंतेसर्वेपणतेणेकहुं. शुद्ध
बुद्धिवालातेप्रकारनासत्यगुरुषोना हृदयरूपसमुद्रनीअगाधताने (अपारपणाने) कोणगुरुषजांणीशिके कोइपणजांणचासमर्थ
नधी. तारपल्लीघरधीवारणेनिकलेलो कनकमभराजा, मयममेकेलेलासुभटोसाथेमली काकजंघराजानो निग्रहकरवातेप्रका-
रनोमोटोपारधिहोय, तेजेमपणुपक्षिनेबोलेनेबीजाने पुछेतेमकरतो, नेक्यांक्यांछे. रांकएवो, कागडानीपेठेनासतोकाकजंघ, इ-
रयादिज्ज्वानीचांचनने जेपतेमचोलेगालोदेतो सुभटोसाथेद्रोडीआवतो ज्यांपोतेस्त्रीसहितसंताइरहोछे सांतेवोकोलाहलज-
ब्दसांभलतोतेसर्वेनेमूर्त्तियान्त्रयमराजनीपेठेदेखतो रांणियेसाहिततेराजा, अतिआश्चर्यपांमीआतेशुं ओर्चितुंमहाभयआवीपिडयुं

तेम. कळावानएत्रेअनेओषधिओतो अतिशेवछमएवोरुआमिअसुतमयटाढां जेनांकिरणछेएवाचंद्रवडेविष, अग्निअनेसर्पादिक
 तेनेधारणकरताएवाशिवछे तोपणतेतिरंतरपरमसुखीथायछे एटलेकालकूटक्षेतर, अग्निमयजीजुनेत्र अनेसर्पनांआभूषणएसर्वदुःख
 दायछि तोपणएककळावानचंद्रनो अंगीकारकरवाथी शिवपौतेसुखीथायछे अनेबीजाने सुखीकरेछे तेमाटेआप्रकारनो
 कळावानएरुष बहुमानपूर्वकतमारी पासोराखबोषटछे जेमतेनीकरेली कळानाअतिशयवडे अन्यराजाथी तमारोप्रताप, अपरग्र-
 हयजिमेमसूर्यनोप्रताप, तेमअतिशेसर्वोपरी थरोइत्यादिनगरना लोकोएप्रतिबोध करेलाकलिंगदेशनाराजाए शांतवृत्तिथी पो-
 तानाएरुषोमोकली कोकशनेपोतानी पासोबोलावयो, अनेपूछगुहे मवरशीलपद्म ! अतिशेचमत्कारनुं स्थानएहुंनेहाहा पुरुषोने
 आनंदकरनार एहुंतमेहुंजुं विज्ञानजाणोछो ? त्यारेकोकाशबोलयो केहेराजन् ! विश्वकर्मानो पेढेममग्रएहुंपण शिल्पज्ञानअनिशे
 पणेसर्वथीसरसहुं जाणुहुं त्यारपछी तेराजाबोल्याकेहे कळाकुशल ! कमळनाआकार जेहुंमारयोणएहुंक मोटुंमंदिररचोअने
 तेकमळाकारमंदिरनी सोर्कोणकारचो, तेमांसोपवनविषे मारासोगुत्रनेरहेवानां स्थानरचो पोतनीशेभथी नीरयांछेदेवतानां
 भवनजेमणेएवां तेस्थानशीघ्रपणरचो एमकारनुंतमहकळानु अष्टपणुपनेशीव देवाडाजेणकरीने जगजगद्गमांपण माराजेवीभ
 वननीसष्टिहिकोइ राजानेनहोय, एवायशनुंपात्रमनेकरो एमकारतेराजानी आज्ञामयेवढावी कोकाशउभोथयो तेवखततेनुं
 वंयनादिकपरवशपणुं सर्वत्यागकरावी महासुखीकरीनेनेकाष्ट भुवननेकरवायोनय एवांकाष्टादिकळाववाने तेनीआज्ञामांरहेनार
 यणांमाणसआप्यां एमकारेअतिशेसन्मानथी कामकरवानोतेराजाए आज्ञाआपीत्यारपछी उत्पन्नयइछेमीववानी आशाजेनेए-
 वाकोकोशेमननो सर्वअभिप्रायगुप्त राखीनेएराजाए आज्ञाआपेलाभुवन करवानेवास्तेणे योनयएचांसारंकाष्ट मंगाववाविगे-
 रेनोसर्वआरंभकयो. पछीप्रमाणरहितअति उत्कंठावडेपोतानो स्वामीबंधीखाने पडेलोजेकाकजंघ राजातेनमळवानीघणीइच्छा

एवमकारिकापि इवैवपण प्राणधारणे करतो एवो तेरा ना भवे राणी, तेमणे केटलो काला निर्गमन कर्यो. अहो मोटा पुरुषो नेपण आपकारनी अघटती, न कहि साकाय एवी दुर्दगा होय छे. अथवा भवस्थितिनुं, पर्वतनी पृथ्वीनां भार्गवीपेठ नीचा उचापणुमहूनि सिद्ध छे एटले राभा विरुद्धे. ॥ १. ॥ तेकहुं छे के कोण आलोकमांसदासुखी छे ? कोइ नथी नेको नीलिइनी अथवा भीति स्थिर राहो छे ? कोइ नीति राही कोण नृपयुधी प्रसन यीथयो ? विषयमां कोण शोभायेनयो ? सर्वे विषयमां लुब्ध छे. ॥ १. ॥ एरुद्रि वसक लिं गदेशनाराजा एआ कोकाश सर्व अनर्थनुं मूल छे एमयारी अतिशोको धयी सर्वस्वरूप कारक चोरनी पेठे नेलो वध करवाने पोताना सुभटो ने आज्ञा करी ते सुभटो विडंबना सहित नगर वच्चे यइने राहु नीपेठे वनस्थानमां कोकाशने लाव्या. परंतु ते कोकाशना पूर्वजन्मना कोइ शुभ कर्मना वशथी नगरमां सारा सारा लोको एदया ए माहे ते देखे नि सर्व एक कथा थइने अनिशे आग्रह पूर्वक आनकारे तो जे रागाने विज्ञापना करी हेराजान ! हिमाचळ र्वतनी लक्ष्मी विलासने उपहरा करनारी निराल कोर्निने धारण करता एव मोटा पुरुषो अगोचि चार्पु अन्यजनने योग्य आशुं करवानुं आरभुं छे ? जे अणावे चार्पुं करवुं ते तो किपा कहुसना फळनुं आस्वाद करवानो कि या नीपेठे यरिणा मेहित कारीथनुं नथी तेपण शास्त्रमां कहुं छे के शाल्य तथा अग्नि तथा विष ए सर्वे ना उपाय करवा ते सुख पछे परंतु सहसा दकारे न करवानी जे क्रिया करवी तेथ कीडस वयले जे पश्चात्ताप तेनुं तो औषध जनथी ॥ १. ॥ माहे हेराजान ! दैव वशथी कळानुं पावएवो अने काम कुं भनी पेठे वांछित अर्थने साधनारएवो आपकारने पापमेलो कळा पाव पुरुषने कोण डाहो पुरुष को धवडो मिथ्या नाश करे ? कोइ नाश करे नही केमके कळावान् पुरुष तो सर्व जगाए निश्चे साधारण वृत्ति बाळो छे. पुरुषने विषे आपोतानो अने आपारको एवा विभाग करवा उांचित वन होतुं नथी तेमणु पप्रधान एवा कळावंत पुरुषो नीवेधे पण नथी. कळानान पुरुष तो सर्व जगाए बहुमान करवा यो भय छे. कळावान पुरुष, पारको होय अथवा पोतानो होय तो पण तो विशेष पण मेहिमानो करनार छे, जे कळावान चंद्र छे ते सोडने पोहि माकरे छे

पहेंलांजयुक्तिर्थाभाकलिंगदेशनाराजानेकुंड्वसहितपारीनांखनो. एवोविचारकरिने एकबुद्धिमानपुरुषकाकजंघराजानोपुत्रजे
 विजयनामाहतोतेनीपासेगुप्तपणेमोकल्यो. तेणेआदिथितेअंतस्वधीनुं जेवुंहतुंतेवुंसर्ववृत्तांतकहुं. तेविजयपुत्रपणअतिशेमोटुल्यकर
 ल्हइआतेशेशीघ्रपणेपोताना पितानावेरनोवदळावाळवानेगुप्तपुणे कोइमिषधीसमीपगाममांआवीरहोछे. जेमकोइमहादैत्यदेखाय
 नहींएवीरीतेचतुरंगसैन्य कोइप्रकारेगुप्तराखेछुंछे. तयारपछीकोकोशोआश्रयर्कारी एवोतेपद्माकरनामेप्रासाद तेमांअनुपमएवीजे
 कोइमंगळकारकतोरणादिसमग्रसामग्री संपादनकरेसतेअतिशेहर्षपामता कलिंगदेशनाराजाए मशस्तमुहूर्तआवेसतेमोटोउत्सवपू-
 र्वकसोपुत्रेसाहितदेवताएवींढेलोइंद्रजेमसभामांप्रवेशकरेतेमप्रवेशकर्मो. अतिशेअद्भूतआश्चर्यव्याकुळ एवोतेराजाएप्रासादबधो
 सारीपेठेजोयो. प्रसाददानसन्मानपूर्वकतेणेतेकोकाशनां घणांवखाणकर्मोनेकहुंके आवीशिलपचातुरीकोइकाळे दृढीनहोतीने
 सांभळीपणनहेतीअनेमने पणसंभवनहोतेकोतेमआटलीवधी चातुरीकरीशकशोअथवारत्नगर्भायुधिवनेविवेशुनथीसंभवतुं ? सर्वे
 वस्तुनोसंभवछे. तेकहुंछेकेदानमां, तपमां, शौर्यमां, विज्ञानमां, विनयमां, नीतिमांआश्चर्यनकरवुंकेमकेपुथिव्यघणांरत्नवाळ्छि.
 तयारपछीगुप्तछेविचारजेनोएवामहाबुद्धिमानते कोकाश, कलिंगराजप्रत्ये आपकारेबोल्यो—हेदेव ! अतिशेमोटोएवोपणआमा
 सादएकशंभनाघरनीपेठेएकज कुंचीदेवार्थीतत्कालदिव्यविमाननीपेठे आकाशमांडइशे. तेसांभळीकौतकजोवामां रसिकएवो
 कलिंगराजाअसत्यएवुंतेनुंकेहेवुंतेमांआंतथयुंछे अंतःकरणजेनुंमोटतेनेसत्यमानतो, आपकारेसन्मानसहितकोकाशप्रत्येबोल्यो—हे
 हृदयवांछिछताशिलपरचनाकरवामांइंद्रनाशिलपीविश्वकर्मासमानहेकोकाश ! तमेकहोछोतेमछेतेएकौतुकहमणांजदेखाडो. जेदेख-
 वानेअर्थेजन्मराथीगामडामांरहेनारखोके जेमनगरनीमोटीलिक्षिमजोवाने उत्साहवाळोहोयतेमअतिशेउत्साहवाळुंअमाल्भनथयुं
 छे. तेसांभळीकोकाशबोल्योके—कोइअपूर्वप्रकारनुंकौतुक पुत्रेसहीततमनेतत्कालदेखाडीश एमअंतरमांबोलतामतांछलासेसहीत

हेतोपणकलिंगराजानी आज्ञाविनातेने मळवासमर्थनथतो एवोअनेज्यारेपोतानी क्षीएसहितगुप्तस्थानमां रक्षोहतोतेवखततेगुप्त स्थाननुंशत्रुनेकेहेतुं तेरुपअघटनुंजणातुं दुर्जनपणुंतेनेकरवाथी उदासमनवाळा थयेलापोताना स्वाभिनीसंभवनना करवामाटेए टलेज्जदासमनपणुं निवारणकरवाने अर्थेक्रोइकपोताना पित्रद्वाराएमाक्षात् पोतानाअभिप्रायने जणावनारएवो एकनवोश्लोक करीनेपोतानास्वामि पासेमोकलयोते श्लोकनोअर्थ—हेमंदपुरुष ! तारासुखनेअर्थेवैद्य लोकोएअतिशेकूरकर्म कर्तुंथीआटलाब थोउदासकेमथायछे ? एउपायतोनिश्चेतकाल तारागुणनेअर्थेथशे एमजाणआमकारे अन्योक्तिगर्भित कोकाशानीसुंदरवाणी सांभलीकाकजंघ राजाएविवचारकयो केजेस्वभावाविकसुजन मनुष्यछेतेणेउपरथी जणानुंपोतानुंविपरित कर्मकर्तुंतेपरिणामेदुःख दायीथतुंनथीकेमके कलिंगदेशनाराजाएकोकाशनाकहेवाथीमनेआमकारनुंबंधनकष्टदीधुंतेपण मारोमूळमांथीविषयवानोहशेतेनुं निवारणकरवानेअर्थेकर्तुंहशे एमआश्लोकथीजणायछे माटेएमारांमित्र छेदेछेतेपणपासेजछे. एजामित्रमनेअत्यंतदुःखथीमूकावी निश्चितकरशेजेमराहुनाशासथकी चंद्रमानेमूकावेतेम. तेकार्यपणवणायोडा काळमांकरशेएमजणायछे. त्यारपछीकोकाशोवे- चारकयोकेपोतानास्वामिने मूकाववानोउपायपरिणामे हितकारीथायएवीरीते आराजानीआज्ञाकरं एमयारीचक्रवर्तिनाम्हेल जेवुंअतिशेरचनाएसाहित, अतिशेसुखकारीतेम्हेलनुं कामजेटलामांसमाप्तकरछे एवामांराजानीपासे रहेनारमशालधारणकरनार एकसत्पुरुषेरजानीपासेथी एवोविचारमांभलेलोके आम्हेलपुरेश्यतासुथी शत्रुराजाराणीनेजीववादेवां पणमारवांनहीकेमके एमनुंमरणसांभलीने कोकाशनेजीवउदासथशेतो माराम्हेलनुंसाळकामनहींथाय अनेवच्चोविघनथशे माटेमारवानेइच्छेओपणते शत्रुनेजीववादेवो अनेनवाम्हेलनुंकामपुरुषथाय अनेतेमांमित्रशतुंमहूर्तसिद्धकयापछी तेजदिवसेशत्रुनेमारीनांखवो—आविचारको- काशनेजणावीदीधो. करवतनाजेवुंकटिणतेवचनसांभलीने अतिशेक्रोधाक्रांतथयेला कोकाशोविचारकयोके माराराजानेमारता

एतुं शुद्धये केवाणनीसंधायेवाण, भालानीसंधायेमाला, दंडनीसंधायेदंड, तरवारनीसंधायेतरवार, शक्तिनीसाथेशक्ति, पट्टी
 शनीसंधायेपट्टीश, मुद्गरनीसाथेमुद्गर, शल्यनीसाथेशल्य, चक्रनीसाथेचक्र, यष्टिनीसाथेयष्टि, मुष्टिनीसाथेमुष्टि, केदनीसाथे
 केद, बाहुनीसाथेबाहु, कुपीनीसाथेकुपी, हाथनीसाथेहाथ, खपानीसाथेखपे, माथानीसाथेमाथुं, पगनीसाथेपग, इत्यादि
 एकवीजानुं परपर आसफालनयधुंतेयीमहाभयानकण्डुं मोटापोद्गापुरुषेनुं शुद्धययुं परतुशाल्लमांकहुंछेकेषणीविनातुंछरकरहार
 तेमकलिभराजानासेनापतिनी सेनामार्गमांधपुचालवाथी धाकेलावेतमागुनाटोळनीपेठे मंदशक्तिवालीथई, नेत्रजयकुमारनी
 सेनातुंवल्लद्विपामुं. चालतांमोटाहिमाचळपर्वतनातटनीपेठे एकदमनगरमांपडवाथीकलिंगराजानुं नगरशुचिकानावासण
 नीपेठेएकदमनाशपामुं. तैवेठवंसनासमकालेजअपारपरक्रमवाळो विजयकुमारपरमहुंस्वरुपएवाकाष्टयंजरथीपोतानांमातापि
 तानेनकंमांथीजेमडकारणकरेतेम तेवेनुंग्रहणकरी अतिहुदिना. मपंचथीसिद्धकर्तुंछकार्यजेणे एवोकोकाशअनेतेविजययुज्जदेनिर्म-
 यपणेवलतानगरमांथीजेमनीकळे तेमचारपोसचतुरंगसेनाए कीटलाअतिशेउताजळालुखे पोतानानगरमांआव्या, नेअतिशेमोटा
 उत्सवथीमातापितानेआगळकरी नगरमांप्रवेशकरी. सारपळीकृतशशुरुषोमां श्रेष्ठमहाउदारमनवाळो दानीपुरुषमां चक्र-
 वर्तिसमानकाकजंद राजाएपरमउपकार करनारकोकाशने अगणीतमणिमुवर्णादिक वांचिल्लतधणीअद्रभूत सशुद्धिआपी
 अनेद्धर्माधोडा जेवासंकेडोधोडा अनेइंद्रनाहाथीजेवा मोटागंधहस्तीसर्वांग सशुद्धिसहीतसंकेडो आप्या, नेपणांक गामअनेल-
 गरपणअर्पणकरी. एमकारनीअतिशे सशुद्धिएअतिशेभोमतो कोकाशनेपोतानासमानकरी. ग्रंथकारकहेछेकेकोण कृतशशुरुष,
 करेछाउपकारनो भट्टपकारनकरे? आराजाएतोसर्वशक्तिवडे तेकोकाशनुंअतिशेपोषणकरी. तेकहुंछेकेपोतानेवर पाळेलेउच्छी
 एभोजनमात्रनेकरतो श्वानपणधपीनाअतिशे उपकारनेदेखतोमत्स्यपकार करेछेतोसर्वस्वरहीत थयेछेराजाते मकारनाउपका-

कोकाशोएराजाप्रत्ये वाणिनिविलासप्रकाशकर्मोकेहेदेव ! सोपुत्रेसहीत, ताराएसहीतजेमचंद्रहोयतेमपोतपोतानास्थानकमळनी
अंगिकारकरो एटलेपोतपोतानेस्थानेवेसो. जेमतत्कालकुंचीनाप्रयोगवडे अनुपमएवुंकौतुहळदेखाहुं. त्यारपळीमहादुकाळमांअ-
तिशेमुख्याथयेलारकपुरुषोजेमनिशंकपणेमोजननेअर्थअतिशेउत्साहथी पडेतेमकौतुकजोवानेअर्थउपराजपरीसंकडाशनेकरतात-
त्काळराजाअनेतेसर्वपुत्रो हुंवहेलोमवेशकरं, हुंवहेलोमवेशकरंएवीरितेथइने तेपासादमांपोतपोतानेस्थानेवेठा. त्यारपळीसिद्ध
छेगुप्तअभिप्रायतेजेनोएवो तेकोकाशजेमबंधीखानामांथीनीकळे तेमपोतेतेपासादथी नीकळीनेवोलेयोके-रेमूढपुरुषो ! मारा
स्वामिककजंवनेमारवाना गुप्तअभिप्रायनुंफळकिंपाकवृक्षनुंपरीपाकावस्थाए महाक्रूरयतुंएवुंजेमफळहोय तेप्रकारनाफळनेएके
काळजमोगवो. एमगुप्तबोलीनेअतिशेयुक्तिथी एवामकारनीकुंचीफेरवीकेजेना प्रयोगथीतेसमग्रपासादनिद्राळुनेजमेमभीचायतेम
तत्कालसमग्रमीचाइगयो. तेपासादनीमाहेरहेलोराजापुत्रेसहीतमोटातेतेमनोरथनेधारणकरतोएवोछेपणहाहाकारकोळाहळबादने
करतेजेमहाथीएमूळमांथी उखेडेलामीचायंळकामळडोडामांरहेला दुःखथीघणुंआक्रंदनकरताभ्रमरनीपेटेतेसर्वथया. तेअनयो-
क्तिग्रंथमांकगुंछेकेआतेआसक्तिथी कमळमांरहेलोभ्रमरराविथीकमळमांचायुं तोपणतेनेमूकीवेगळो थवानसमर्थथयानेतेणेवि-
चारकर्मोकेरात्रिजशेनेमातःकाळथशे, सूर्यउगवोअनेकमळलाक्षिमफूळितथशे एवोविचारकरेछेएटळामांएकआवेलावननाहाथीए
तेकमळनेमूळमांथीउपाडीमसणकरीलीयुं. तारपळीकोकाशेसंकेतकरेलो विजयनामनोकाकजंवनेपुत्र ओचिंतोहछोकरिनेआ-
वयो. मलयकाळनायेघनीपेटे कलिभदेशाननगरनो विध्वंसकरवामांज्यो. तेप्रकारनोचारेपासथीअघटित थतोविध्वंसजोइअ-
तिशेआकुळव्याकुळ्यतानगरनालेकनो आक्रंदशब्दसांभळीकलिगराजानो सेनापतिअतिशेउतावळोयइ सेनालइनेनगरद्वारे
आवयनेमेटागंडशैलपर्वतनाजोवीनगरमां मवेशाकरतीविजयपुत्रनीसेनानेक्षणमात्रोकी. तेसेनाथीअपारपरक्रमवडेएकक्षणमात्र

જરામાં પુરેલાં પાક્ષિની પેઠે ચારે પાસ હલતારા જા. અને રાજાના પુત્રોએ અતિશે પોકાર કર્યો. ત્યાર પછી તે કાઢીને મેદનાર પુરુષોએ વિ-
 ચાર કર્યો કે પુત્રપ્રેરતો મરવા દેવો પળ રાજાને કોઈ પ્રકારે કાઢવો જોઈએ. એમ વિચારીને અન્યગતિ જેમને નથી એવા પ્રધાન પુરુષો અતિશે ડ-
 તાવ લયી ડહાણમાં આવ્યા, અને કોકો કાઢીને અતિશે પળામ કરી પોતાના સ્વામિની જીવિત રૂપાંબેક્ષા નમ્રતા થી માગી, અને અતિશે અપ્ર-
 હથી પ્રાર્થના કરી. ત્યારે અવકાશ પામેલા કોકો ઘોષારના દાસની પેઠે કર્લિંગ રાજા જો આરાજાની નિત્ય સેવા કરે તો એ રાજાને જીવતે તે-
 માંથી ઠુંકા ટુંદામક હીતે વાત મંત્રીઓ અતિશે આદરથી ગ્રહણ કરી. ત્યા પછી કોકો કાશે તત્કાલ તે નગર પ્રત્યે જઈ (કીલિકા) કુંચીનું
 આકર્ષણ કરવા થીતે સર્વલોકની આશાએ સહીતે પ્રાસાદ અકસ્માત ડહાડી ગયો. તેમાંથી કંઠે આવ્યા હોય તેમના પુરોકલંગ દેશનો
 રાજા સો પુત્ર સહીત ગર્ભવાસમાંથી જેમની કલેતે મત પ્રાસાદમાંથી નીકળ્યો. તે પુત્ર સહીત રાજા જાળો ફરી જીવિતો થયો હોય એમ માનતો,
 કોકો કાશેને પિતાની પેઠે ગળતે તેળે કબુલ કરાવેલા પ્રમાણે માલ્લદેશના રાજાની સેવામાં રહ્યો. આ પ્રકાર નું જેની ડહાણમાં નથી એવું કો-
 કો કાશેનું કુશલ પળુ છે. જેને કરીને હિંસાદિ અનર્થ કર્યા વિના પળ પોતાનો સ્વામિ મુક્ત થયા અને અતિશે વૈરાલો રાજા પળ વશ થયા. અ-
 થવા ધર્મમાં એકાગ્ર ચિત્તવાળો રાજાને વિષમ હોય તો પળ તે સમયાચરેમાં શી નવ હાઈ ! એક દિવસ ચાર જ્ઞાનના ધર્મી કોઈ મહામુનિ ત્યાં
 પધાર્યા. તેમનો વંદનાદિ વોધ કરીને રાજાએ પોતાનો અને કોકો કાશનો પૂર્વ મંવને સંબંધ પૂછ્યો. ત્યારે તે જ્ઞાનિ વોલ્યા કે હેરાજન્ન ! પૂર્વ
 જન્મમાં ગંજ પુર નગરનો તું જેની રાજા હતો અને અકોકાશ જેની દ્રાહ્મણ તારી પ્રસન્નતાનું પાત્ર એવો શિલ્પજ્ઞાન વાળો હતો. તેના વચ્ચે નથી
 તે અને કજેન પ્રાસાદ કરાવ્યા અને જીર્ણોદ્ધાર કરાવ્યા ને નાના પ્રકારનાં રત્નાદિ મય જીન પ્રતિમાઓ કરાવી. તેવા તથા હ્રમંક હી છે
 જેને જીન મંવન કરાવ્યું નથી ને જેને જીન વિવંચીત થાસા ધુની પુજા કરી નથી, જેને દુર્ધર (દુઃસ્વેધાર) પળ કરવા યોગ્ય એવું) વ્રતધારણ
 કર્યું નથી તે પોતાનો જન્મ પોગટ મુમ વ્યો છે. તે સ્વચ્છ રાજાના કલ્યાણી પળ અધિક પોતાની ભક્તિ વડે નવાં નવાં રૂપ શોભાદિકની ર-

रनेकरनारनेविषे प्रत्युपकारीकेमनाहोय ? तेपणकहुंछेकेस्वामिपत्तो विशेषेकरिनेकृतज्ञश्रुं. जेमाटेकहुंछेके कृतज्ञस्वामिनोसं-
 वंधकरनारोने उत्तमस्त्रीनोपरीग्रह करनारितेलोभ रहितेनीमत्रताकरनारो पुरुषकोइकालेखेद पामतोनाथी. जोपण अकृत्यनेक-
 रनारप्रसेस्वामिकाइपण नवोलेंनेकयारेपणमर्मवचनवडेनव्यथाकरे तोपणसेवकपुरुषानिरंतरशंकिताचित्रवाळोहोयछे. याटेपोतानी
 मेलेजआशंकावाळुंछे हृदयजेनुंएवीविपरीत कुंचीस्थापनकरनारी विजयानामनीस्त्रीनुंते प्रकारनुंदुष्टचेष्टितजाणुंछेतोपणग्रो-
 कनीइर्षाधीस्त्रीजातिमां अघटितकरवापणानो संभवछेएमधारीतेजुंदुष्ट चेष्टितराजाएपोताना गभिरगुणवडेकयारे पणप्रकाशन
 कर्तुंतेपणनीतिशास्त्रमां कहुंछेकेबुद्धिमानपुरुषे धननोनाशथयोहोयते तथामानमांकोइप्रकारनो परितापथयोहोयते तथाधरनां
 माणसनुंदुष्टचेष्टितते तथापोतेकइकदगायो होयतेतथाकोइजगाए अपमानश्रुंहोयते प्रकाशनकरवुंअनेजेनो रोषअनेसंतोषनि-
 रुफलनशीएवोएराजाछे तोपणतेणस्त्रीनाउपरकयारेपणरोषनुंफलन देखाड्युं. पोतानेतत्त्वज्ञानछे तेणेकरिनेपोताना चित्तमांएप्र-
 कारनोविचारकर्योके बहुधासर्वस्त्रीजाति इर्षांलुंपकृतिवाळीहोयछे. तेपणशास्त्रमांकहुंछेके आपकारनीवस्तुतो कोइजगाएज
 होयपणबहुधानहोय, केवाणीओहोयनेतठगेनहीं, ब्राह्मणहोयनेतेसंतोषीहोय, क्षत्रिहोयनेतेक्षमावाळोहोय, वाड्युहोयनेतेस्थिर
 होय, अग्निहोयनेटेटाढोहोय, जातेस्त्रीहोयनेतेइर्षारहित होयएवीचस्तुशुंघणीहोय ? नजहोय हवेलारपळीशिञ्जुनाकांचनपुरमांअ-
 तिशेजुसपणकुंचीदेवाथी तेपद्माकरमासादमीचइ गयोतेनेउवाडवानेप्रधानप्रमुख सर्वलोकपणसमर्थनयया. पळीतोपुत्रसहित
 राजानेतेमासादमांथी खेंचीकाढवानी आशाएतेमासादने उवाडवापणाकारिगरएकदाथया पणकोइथीनउवाडायाओवट
 छेदनकरवा, भेदनकरवा, कोवाडाप्रमुखआयुधलइधणाल्लोकोभंड्या. एवाभांतेमासादनामध्ययंत्रमां एकाग्रपणेजोडायेलांसां
 काष्ठतेनाउपरपडेल्लाघाततेथी अंदररहेलाअतिशेउल्लता, अतिशेदुःखीयता, माथाउपरवापडवाथी अतिशेवकोरपाडता, पां

दिक्प्रवतनो अतिचाररुढप्रकारे आलोचनकर्पो. एदलेयथाशास्त्रगुरु ए अपेक्षुं पापयश्चित्तमुं पळीकलंकरहितले पोतानुव्रतजनुं एवोतेराजापोतानस्थानमांभाव्यो अनेकोकाशनीसहायतायी अतिशेसर्वप्रकारेयछे कार्यसिद्धिनेनेएवो यणाकाळपर्यंतराज्य सद्भिनेभोगवीसमयभाव्यो त्यारेपोतानापुत्रनेराज्यआयुं. पळीपोतेअपूर्वमोटाउत्सदवदे वेद्विओएसहीतदीक्षा लईनेसौधर्मा देवलोकमांजइमोटादेवताना सुखनोअनुभवकरी, वळीमनुष्यमत्रपयी, तेपांपणराजायइनेमोक्षजसो. अनेकोकाशातोमोटीअनु प्रमएवीपोतानीशिलप्रकळनी चतुराइयीआद्युश्चिमांमोटापशनो विस्तरकरीएराजासंघायेजयरमांयी तीकळीएदलेदीक्षालइ यणुआयुष्यहोदायी यणोकाळचारिजधर्मपळी माहेन्द्रदेवलोकमांइन्द्रनो सामानिकदेवइत्यंयी चवीनेमोक्षजसो एमकारे जिनमतमांहुशळपणुंतथाजिनपरमात्मानीभक्ति करवीतथानियममांढढपणुंराखहुं तेरएदर्शनाचारनेविषे आद्रष्टांतजाणीने हेसासी बुद्धिवाळालोको ! तेदर्शनाचारपाळवामांप्रयत्नकरो. ॥

एप्रकोरदर्शनाचारने विषेकोकाशअने काकजंघराजातेहुं उपालयानकहुं हवतेदर्शनाचार आठप्रकारनोछेतेगाथानो अर्थः—१. निश्शंकित, २. निःकांक्षित, ३. निर्विचिकित्स, ४. अमूढद्रष्टि, ५. उपगृहणा, ६. लिथरीकरण, ७. वात्सल्य, अने, ८. प्रभावनाएदर्शना चारनाआठभेदछे एमांनिश्शंकितपणुं एदलेशंकारहितपणुं तेदेन.गुरु.धर्मविषेकरुं तेमांदेवप्रत्ये निश्शंकितपणुं एहुंछेअंबडनामे संन्यासीतेणेपरिक्षा करेलीएवीसुलसानाने श्राविकातेनाद्रष्टांतयी जाणवुंनेगुरुप्रत्येतोश्रेणीक राजाउंद्रष्टांततराजानी इंद्रेपणसमकीतना द्रढपणानोविषेकीर्तिकरीछे तेवखतदुर्दुरांकदेवतेनी परीक्षानेअर्थप्रच्छने ग्रहणकरुं एवंप्रतिमुंरुप देखाडीनेतेनीसंघाये प्रश्नादिककर्याछेतेनुं काव्यआमकारनुंछे. तेकाव्यनोअर्थने मच्छनेग्रहणकरता यतिनीआळ-नेदेखीश्रेणीकराजाए पूछयुंकेहेभिक्षुक ! आतारीकंथाशिथिलकेमछे ? त्यारेतोभिक्षुकदेत्यो केआतोकंथानयी, आतोमाछलां

चन।जिनासादमांकरी. तेकहुंछेकेकळावाननितेकळामोटापुरुषेए पणबलाणवायोपछे केजेकळासर्वज्ञपुरुषेनीओभानाका-
रणमांडपयोगीथायछे. तेद्वजधारेपोतानिब्राह्मणपणानिजातिना स्वभावथीएकदिवसअहंकारकर्मो. पळीएकदिवसकळामांच-
तुरएवोएकसारोसळुडिवाळो जैनसूत्रधारकोइराजापासेथीलाथीने त्यांआव्योहते. कळानामत्सरथीपिछुनपणावडेंतेणेराजाने
जणावुं केमकेकळावाळो, धनवाळो, विद्यावाळो, क्रियावाळो, राजानोमानोतो, तथाराजा, तथातपस्वीतथादानीपुरुषोते
सर्वेपोतानेतुल्यएवावीजापुरुषनेसहनकरतानथी. कर्णनाहुर्वळपणाथीलोभी एवोतेराजाएनवोआवेळो कळावानग्रहणकर्मोपण
छवडीपळीपश्चात्तापकरीनेतेसुत्रधारेत्यागकराव्यो. पळीराजाएसत्कारकरी तेनेविदायकर्मो परंतुसाधर्मिकपुरुषोनोसत्कार
अथवातिरस्कारतेनुंअवश्यफळथायछे. माटेतेमनोतिरस्कारएजडुगीतिनोसत्कारछे. पळीतेसाधर्मिकनेकरेला तिरस्कारनुंपापतेनुं
प्रायश्चित्तकर्मोविनातेराजा अनेतेसूत्रधारवेमरणपामी सुधर्मादेवलोकेमोदेवतानीसळुडि भोगवीत्यांथीचवीने (पडीने) तमेवे
जणथेयेलोमाटेप्रकारनीअरिहंतनी भक्तिवडहेराजन ! तमारंआपकारनुंअभ्यर्थयुं. अनेनेसूत्रधारअहंकारकरनाथीतेनेदा
सीपुत्रपणुंप्राप्तयुं. अनेजिनमंदिरमांभक्तिथीकळाकुशळपणुंकर्तुंहेतुं तेथीआजन्ममांअनुपमएतुं कळाकुशळपणुंप्राप्तयुं. अने
नवोआवेळोजेसाधर्मिककळावानपुरुष तेनेछवडीसूधीपिश्याधारणकर्मो माटेतमनेवेजणनेछसासपर्यंत वंधीखानामांरहेहुंपडयुं.
अनेतेनेछोडवाधीतमोतेवंधीखानाथीछूटया इत्यादिपूर्वमवनकर्मनुंष्टतान्तकहुं. तेकहुंछेकेवाचिक, कायिक, मानसिकएवुंजे
कर्मपूर्वकयुंछेतेसफळवीजनीपेठे बीजाजन्ममांतेकरेलाकर्मने सदशफळआपेछे. माटेचाळपुरुषपोतेकरेलापापनोहुपुपरिणामजाण
हेतोपणतेनुंप्राप्याश्चतनथीकरतो तेअज्ञानपणागोचकाशआश्चर्यकारीछे. एप्रकारनुंज्ञानीनुंनहेहुंसांभळीने जेपूर्वेपोताथीथयेलोद्व-
तनोअदम्यवोअतिचारतेरूपपापनुंप्राप्याश्चतनथीकयुं तोतेथीमोटेकष्टप्राप्तयुं एमचिचारिनेतेराजाए अजाणपणामांथयेलोएनो

अनेसोमानमेमाता तेवनेपुत्रमुग्रभट एवेनामेब्राह्मणहतो. तेनीस्त्रीयाथयछेनाम जेनुंएवीसुलक्षणानामेहतीसुखीएवांतेस्त्रीपुरुष-
 नाकेडलेककाळ गयापछीतेमुग्रभटना मातापितामरणपाम्यां. अनुक्रमेवापरतांपितानी लक्ष्मीनाशपामीतं नीतिशास्त्रमांकहुंछे
 केलक्ष्मीपातानेधेरपण स्थिररहतीनथीतोते वीजानेधेरजयांधीस्थिररहेते ? लक्ष्मीपाताडुंघररह जेकमळतेमांपण संध्याकाळप-
 र्यंतरहेछेपछीत्यांधी जतीरहेछेअर्थात् व्यभिचारिणीस्त्रीनीपडे रात्रीएघरमुकीनेजती रहछेत्यारपछीतेमुग्र भटनेघणीविपत्तिनुं
 स्थानएवुंदारिद्रभावी मळ्युंतेशास्त्रमांकहुंछे केद्रव्यरहितपुरुषलज्जाने पांमेछेनेलज्जावाळो पुरुष तेजधीअष्ट थायछेनेतेजरहित
 पुरुषसवजगाए पराभवपामेछेनेसर्व जगाएपरप्राभवपामवाधी तेनेवैराग्यमाप्तथायछे नेवैराग्यवाळोपुरुष शोकपामेछेनेशोकवाळो
 पुरुषबुद्धिरहित थायछेनेबुद्धिरहित पुरुषक्षयपामेछेमाटे द्रव्यरहितपणुंसर्व आपत्तिनुंस्थानछेएआश्चर्यकारीछे. त्यारपछीतेमुग्रभ
 भटलाजवडेस्त्रीने पणपूछयाव्यार मध्यरात्रेछानो, नगरमांधीनीकली बारवर्षपर्यंतपरदेशमां धननेअर्थभ्रमण करीकरीनेजे-
 वागयाहतातेवाज पाछाआव्यात्यार पछीसारविनयवाळी एवीपातानीस्त्रीने पूछजुंकेहेपिये ! तएकलीएचारवर्ष पर्यंतशरीरीते
 निर्वाहकयां ? त्यारेतेस्त्रीबोलीकेहे माणपिय ! मळुतिथीजआतिशे वत्सळएवीविमळा नामेजेनवहासतीएडपरेश करेलाएवामो-
 दातत्वविचारना रसमानिमग्नयइने मॅवारवर्षवारदिवसनी पेटेअतिक्रमकयांछे तेवातसांमळीआतिशे आश्चर्यपामतो मुग्रभटह-
 सीनेतेस्त्रीप्रत्येबोल्हो—केततत्वरसमने पणकहेजेणेकरिनिहुं पणताराजेबोसुखीयड त्यारेतेस्त्रीएजीवअजीवइत्यादि तत्त्वनोविचार
 रुद्रप्रकारेकहाते सांभळीतेमुग्रभट पणश्रावकथयो तेगामनारहेनारमिथ्याद्रष्टि ब्राह्मणोएअतिशे निंदाकरीतोपण तेबेजणद्र
 दपणेपरमश्रावक रक्षाएकदिवसमाघ मासमांअतिशेडाढना समूहशीपातानापुत्रने लइघणाब्राह्मणेर्वांदेली एवीअग्निहोत्रनीकुं
 डिका (कुंड) नीपासेतापवा आवेछेतवजतते मिथ्याद्रष्टिब्राह्मणोए अतिशेशीघ्रपणेहेपापीष्ट ! अहिशीदूरजा, दूरजाएमधिकार

मारवानी जालछेत्यारैराजाएपूछुं केहुतुंसाधुयइने मच्छभक्षणकरेछे ! त्यारैतेभिभुक्बोल्होके मद्यपानकरती वखतेआध-
णानेदेकाणएमच्छ वापरीएछीए. त्यारैराजाबोल्होके वलीमद्यपानपणकरेछेकेहुं ? त्यारैभिभुक्बोल्होकेहुं एकलोकरतोनधी
मारीराखेलीवेइयाने जोडेलइनेकरेछुं. त्यारैराजाबोल्होके वेइयानोसंगपणकरेछेकेहुं ? त्यारैभिभुक्बोल्हो केअनुनागलाउपर
वेपगदइनेकरेछुं, एटलेअनुनेपणणतोनधी. त्यारैराजाएपूछुंके तमारैसाधुनेअनुकोणहोय ? त्यारैभिभुक्बोल्हो केजेनाघरमां
राजीएगमेएवी सांघेलीभीतोहोय तोपणतेमांछिद्रकरी एटलेखातरपाडीनेचोरी करीद्वयलावीएतेअमारा अत्रुकहेवायछेसारे
राजाएपूछुंकेअहोहेभिभुक् ! चोरीपणतुंकरेछे ? त्यारैतेभिभुक्बोल्होके जुगटुंरमवापैसाजोइएते माटेचोरिकरवीपडछे.त्यारै
राजाबोल्होकेतुंभिभुक् यइनेजुगटुंपणरमेछे ? त्यारैभिभुक्बोल्होके हुंदासीनोपुत्रछुंमाटे जुगटुंरमवुंमारैयोभयछे. ॥ १. ॥ पछी
राजाएसारीयुक्तिनां वचनकहीनेतेसाधुनेते सर्ववातनुंनिवारण कहुंपछीआगळचाल्योस्यारे तोएकगर्भवतीसाधवी (आर्जा)
दीदीतेनेजोइसारी युक्तिथीठपकोदइपोताना घरमांगुमपणेलवी कोइनजाणेमाटेतेनी सुवावडनीतमाम क्रियापोतेपोतानेहाथे
एकतेकरीएप्रकारे साधुअनेसाधवीएवेहुं दुष्टआचरणदेखिनेपण राजाएप्रमाजणुंकेआवे जणजजैनआसतमां अयोत्थकर्मनां
करनारहेपरंतुबाकीना सर्वेसाधुचारिजधारी, पूजनीकएवाछेपणएम नहींविचायुंकेएकनो दोषदेखवामात्रवडे सर्वसाधुमांएवी
अयुक्तआशंकांनकरी एप्रकारनीश्रेणीकराजानी धर्मनेविषेद्रढताजोइ एमनहोयतोधर्मनेविषे, लोकनेविषेपण सर्वव्यवहारना
नाशनोपसंगआवे एमाविचारतोतेराजा उपरतेपरशिक्षाकरवा आवेलेदेवअतिशो प्रसन्नययनेअठारजेमां चक्रछेएवोरत्तनोहार
आप्योतथादिव्यएवां वेहीरागळवज्रआप्यां तथादिव्यएवांवेकुंडल आप्यांप्रकारेरुगरुनेविषे निश्शंकपणुंकरहुं. धर्मनेविषेनि-
श्शंकपणामांपुणधमदुनुं आख्यानआपकारनुंछे. कोआम्बनीनामेनगरिने समीपशार्ङ्गीगराम नामनुंगामहंतुंतेमां दामोदरनामोपिता

योगधीदुष्टसर्पकोइजगयाएधीनीकळयो अनेतेनिर्भयपणेवढेलावाणीआने दसवाआवेछेतदळामातेनुं द्रवणुंजिहनेप्रसन्नययली
 शासनदेवीएनेदुष्टसर्पनेदूरछळालोकादी तेवाणीआनेएक्रमणीआपी एमबोलीकेआमणीनाप्रभावधी तारेअनर्गळक्ष्मीयशे. एम
 कहीतेअंतर्धानथइ. त्यारपछीतेरत्ननामतापयी चोमाममांजेमज्जताववे तेमचारेपासथीलक्षिमवृद्धिपामी. तेनीस्पर्द्धाथीजाणेशुं
 एमवाणीआनोजिनपूजाभांघणोआदरथयो. एकादिवसतेने पोतानाकुटुंबमांकांइमंदवाडनी उप्ततिथयेसतेकोइकेकहुंकेगोत्र
 देवीनीपूजावडेगोत्रमांनुशळथायछे. सारपछीतेणेतेगोत्रदेवीनी स्थापनाकरीपूजाकरी. क्यारेकतेनेएकविषमगुमडानोरोगउप्तन्न
 थयो. त्यारकोइकेकहुंकेआजगाए चयत्कारियसछेनेनीजोपूजाकरेतो निरेगादिवांच्छितफळथाय तेवातसांभळीश्रीधरेश्रद्धा
 धरीनित्येजक्षनीपूजाकरी एमकारेलोकनीचाणीथीविघ्ननीशांतिकरवानेअर्थचंडिका, गणपतितेनीपणतेणेपूजाकरी. एमकारे
 तेमुण्यवाणिकनुंनिर्विकेपणुंहतुं. एकादिवसक्रोधप्रामेलीशामनदेवीए तेरत्नआवीनेलहलीयुं. तेथीतेनुंसर्वस्वहरणथयुं. जेमग्रीठम
 काळमांसरे।वरनुंजळनाशपामतेमसर्वथा द्रव्यनोनाशथयो त्यारभोजनमळवानोपणसंदेहययो. एमअसंतदुःखितथयेलाश्रीधरेते
 देवोनीपासेजणजणउपवासकर्या तोपणतेदेवकोइवोल्यानहीं. पछीतेणेगोत्रदेवीपासेजणउपवासकर्या नेतेनुंस्मरणकर्युं. त्याररोष
 पामतीतेदेवीएआवीनेकहुंकेहेदुष्ट ! झुंकरवामिथ्याकष्टकरेछे ? मारीपंक्तिमांसथापनकरेलायक्षादिकेनेमंभार. त्यारयक्षेआवी
 कहुंकेमारीउपरआणेलीचंडिकातुंस्मरणकर. अनेगणपतिएपणतेमजकहुं. एमसर्वदेवोएपरस्परउपहासकरीने तेवाणिकनीउपेक्षा
 करी. तंथीतेअसंतसंदेहपामथो नेहवेनुंकरवृत्तेमाछेप्रदद्रष्टिजेनी एत्रावाणिकनेशासनदेवीएकहुंहे वणादेवनुंआराधनकरवाथीआ
 प्रकारेफळथायछेमाटेअन्यदेवोनेमूकी सर्वदेवनदेवश्रीतिर्थकरदेवजु आराधनकरकेजेथीआलोकनेपरलोकमां सर्ववांच्छितसिद्धि
 थाय. त्यारपछीतेणेसर्वदेवनोत्यागकरी बहुमानसहित एकजिनपरमात्माजुंजआराधनकर्य. त्यारपछीप्रसन्नययेलीदेवीएआवी

करलो, भुंठोपडेलोते मुग्धभटवोलयोकोजिन धर्मपुजसत्यछेपण बीजोकोइधर्मसत्यनथी, नेजोएमनहोयतोआ टाढथीकंपतोमारो
पुत्रदग्धजोएम कहौतेब्राह्मणेते पुत्रनेअग्रिहुंडमां उसेदयोपछीब्राह्मणोए मोटोहाहाकारशब्द कयोतेवखतेसमीपे रहेलीसात्र
धानध्वीजिनशासननी देवीएतेअग्रिहुंडगीतल कयोअनेतदेवीसाक्षाद मकटयइजिनधर्मनी स्तुतिकरालागीते देवीपूर्वजन्ममां
व्रतनीधिराधवा करवाथीवंप्रीपण ने पायेलीहतीतेणीए अन्यजन्ममांजिनधर्मना बोधनोलायधवासाटकेवलज्ञानीने पूछुहुहुं
केवलज्ञानीनीवाणीथी स्थानस्थानमांजिन मतनीप्रभावनकरतीकरती तेवखतल्यांआवेलीहती तेणीएसमीपपणुं कहुंतेसर्वजोइ
ब्राह्मणोएआश्चर्य पायीजिनधर्मनीप्रशंसाकरी अनेतेसर्वचमत्कार देखनारब्राह्मणविभरेने जिनधर्मनीसखताभासत्यई
पछीअतेशेपसन्नथयेला मुग्धभटव्होनेसर्वहतांतकहो स्त्रीएपणोटपकोदीधोके आजपछीआहुंकाभनाकरवुं केमकेआतोदैव-
योगदेवतानीसहायता भइतेथीपुत्रजीव्यो, नहींतोबलीजाततो जैनधर्मनीअतिशोनिन्दायात माटेसर्वथाप्रकारे आहुंकाभनाक-
रवुं. अनुक्रमेतेस्त्रीपुरुषअजितनाथतिर्थकरपासेदिक्षालइसिद्धगतिनेपान्यां ब्राह्मणादिकसर्वेमातिबोधपांरया एमकारेधर्मने
विषेनिश्चयंकपणुंकरवुं. एप्रकारेप्रथमनाभेदकह्यो. हवेवीजोभेदकहेछेके कांक्षाएटलेअन्यअन्यदर्शननीअभिलाषातेभोरहितपणुंते
निःकांक्षपणुंकहीएतेउपरश्रीधरनुद्गष्टांतछे. जेमकेमजपुनगरनेविषेशीधरनाममद्रमकृतिवालोवाणीयोरहेतोहतो. तेपोतानाभोळ-
पणनेलीधेज्यांल्यांआस्थावाळोहतो. एकदिबसजैनपुतिपासेआव्यो. त्यांसांभळयुंकेजेपुरुष जिनपरमात्मानीनवीप्रतिमाकरावी
भाकिवडेपूजेछेतेनेसर्वसिद्धिप्राप्तयायछे. तेकहुंछेकेजीनेन्द्रनीपूजाथी आळोकमांपापदूरजायछे नेसभुद्धिओथायछे. परलोकाभां
देवतानीकडिमळछे अनोसिद्धिपणमळछे त्यारपछीतेवाणीआएजिननीप्रतिमाकरावीने त्रणकाळपूजाकरवामांडी. एकदिबस
जातिवतधूपतेणकयो तेवखतेतेणेइवोअभिग्रहकर्मोके आधुपनीसमाप्तिथतासुधी आस्थानमांथीमारेचळवुंनहीं. तेजवखतदैव-

प्रकारसे सर्वे कथुं परंतु तेशी कानें छेदवाने अवसरो विद्यासिद्धि मने शकेन हीं याय एवा फलमांसंदेह कथो तथी तनीचे अग्निमां पडवानी
 वी कथी कं प्यो. तेशी काउपरचे देलोनी चेउतरी गयो. पाछो रेवस्थ थइने तेशी काउपरचळ्यो एवा अवसरमां एक चोरनगरमां थिं खीं-
 तर पाडीरवनी पेट्टिउपाडी त्यां आव्यो. पळवाडे दोडी आवतारा जानासेवको जाणी ते चोरतोवनना अंदरकोइजगाएपे शी गयो.
 राजसेवको एजाण्युं के मातः काळे चोरने झालीं थुं एम थारी चारे पासतेवनने र्थीं टीवेढा. कुंडना आग्निनोडयो तदेखी पेलाशी काउपर
 चडउतरकरतो तेवाणिकने देखीने आंजुं छे एम ते चोरे पळ्युं. वाणी आएजे वुहंतु ते वुं वतांत कहुं. त्या रे चोरे कहुं के तने आ विद्याकोण आ-
 पीछे ? त्या रे तेवो लयो के मने एक श्रावके आपीछे सारपळी ते चोरे जाण्युं के आश्रावक साचा बो लोछे एम द्रढ आस्थाने नाउपर थइ.
 तथी ते चोरवो लयो के आरत्ननी पेट्टी तुंग हणकरने तारी विद्या आप. पळी धननालो भी एवा अने विद्यासिद्धि मां संशय वळ्या एवा ते वा-
 णी आएतेम कथुं. ग्रंथकार कहे छे के लोभ थयी अंधपणुं छे ते आलोकना तथा परलो कता सुख थयी निश्चे अष्टकरे छे जे थी जड बुद्धि वळी ते
 पोता नुं हित आहित अर्थने जाणी शकलोन थी. ते आमकारनी चेष्टा करे छे ॥ १ ॥ सारपळी सितवने थारण करतो एवो ते चोर एक शी का-
 उपर वस्त्र विधाने १०८ वारजपीने संवाथेज चारे शी कानें छेदन कथो. तेज वखत ते चोरने देखताना जेवी आकाश गागामिनी विद्युत् सिद्ध
 थइ. ने आकाश मांडडी चाल्यो गयो. ने भवदत्त पणमातः काळे ते रत्ने पेट्टी ने लइ तेवन मां थिनी कळतां जरा जाना पुरुषोए चरे र्थीं बुद्धि थिं
 झाल्यो ने राजा पासलेइ गया. अने राजा एआज्ञा आपी के पुनो वध करो. जेवा मां वध भूमि मां लइ जाय छे एटला मां मारो विद्या गुरु ते वा-
 णी ओं शुं करे छे एम विचारी चोर आकाश मार्गो आव्यो. तेने ते प्रकारनो देखीने क्रोध पावेळा ते चोरे एक मोटी शी लाउपाडी राजा दि केने
 तथा सेवको ने अति शेजा सडपजाव्यो ते राजा दिक सर्वे आवी भवदत्तने एही उलटो सत्कार कथो. एमकारे मंत्रादिसा धन्यमां पण निःसं-
 देह पणुं सतेज फळनी मां सिं थाय छे. एम धर्म फळनी मां सिं विधे पण निःसंदेह पणुं करडुं. जेमकोइ थनाळ्यो ना पुत्र अल्प श्रद्धा वळ्यो तेने

तेजुतेजरत्नपाहुं आत्तुं. अनेतेजपरंतकोटीरत्न आत्तां. तेवाणीओपणभाकिवडतेलक्षिमेने धर्ममार्गेचापरीकृतार्थपणेप्रणपामी
स्वर्गोगयो, अनुक्रमेमुक्तिवतेनपणपामशे. एप्रकारेअन्यदेवनी आंकांसारहितपणानेविषेद्रष्टांतकहुं. एप्रकारेबीजोभेदसंपूर्णययोः
हवेबीजोभेदकेहेछेके विचिकित्साकहेतांधर्मफलभांसंदेहकराते. तेसंदेहयोरहितपणुंयुं तेनिर्विकित्सकहीए मंत्रदेवतानाआ-
राधनमांपणानिश्रेनिःसंदेहपणुं सतेजफळनीप्राप्ति थायछेपणसंदेहपणुं सतेफळनीप्राप्तिथतीनथी तेजपरचोरअने भवदत्तएवेनी
कथाआ प्रमाणेछे आवारितनामे नगरिनेविषेजिनदत्त नामेसारेश्रावकरहेतो हतो, अनेतेपंचपरमेशीना मंत्रेंसाधनकरवाथी
तेनाप्रतापेविद्याधरनीपेठे आकाशागमनकरतोहतो अनेशाश्वनएवोनदिकेश्वर द्विप्रमांअष्टाहिकाडत्सन्नजोवाजेतेगयोदेवताएकरे-
लीजिनपूजानेअर्थसुगंधीदिव्यद्रव्यनासुगंधथीअतिशे सुगंधीथयांछे वल्लजेनांएवोपाछो आव्योत्यारेभवदत्त नामेएकमित्रतेणे
विचार्युंकेशाथीआ अतिशेसुगंधीमानशरीरवाळो थयांछेएमआग्रहथी तेणेपूछुंत्यारेतेणे विद्यानावल्लथीनिंदिकेश्वर द्विप्रजवुं
इत्यादिकसर्ववृत्तान्तकहुं त्यारपछीतेमंत्रेतेविद्यामानी त्यारितेश्रावकेकहुंके तुंश्रावकथायतोतने आविद्याआहुंत्यारपछी तेणे
पणतेमजअंगिकारकर्यो तेविद्यातोसाधनविधिपणकहोके समकितअंगिकार करीनेत्रिकालजिन पूजाकरवी, गृथिवजपर शयन
करवुं, ब्रह्मचर्यपाळवुं, नितयेएकवखतजमवुं, संसारनोसर्वव्यापारत्यागकरवो, इत्यादिनियमपूर्वकछमासपर्यंतजिनपरमात्मानी
अखंडितपुण्यवडे पूजाकरवाथी एकाग्रपणेंमौन पूर्वकलक्षमंत्रनो जापकरवाथीसुगंधी गुटीकानाल्लक्षप्रमाण होमकरवाथीएकार्य
नीसिद्ध थायछे. तेमांपणजिन सेवाकर्यपछी कालीचौदशनीरात्रिए द्मशानमांदक्षनी श्रावनेविषेचार-शीकांवांधीनेतेनी
हेठळएकत्रिकोणकुंडकरीने तेमांखेरनालाकडाना अंगारामरेनेएक शीकाडपरवेसीने आविद्यामंत्रनो एकसोआठवारजाप क-
रवानेतेशीकुं छेदीनांखीबीजाश्रीकामांवेसवुं. एमचोशुंशीकुंछेदवानीवखते आकाशागामिनीविद्यासिद्धथायछे. पछीतोतेणेतेज

ध्यएवाकाममां सम्यकप्रकारे प्रयत्नकरेछे. राजादिक पणगितकवितादिकवडे संतोषप्रमाज्या सताजहजार, लाख. रुपैआआपी
 देछे. कर्णराजा, भोजराजा, विक्रमराजा इत्यादिकनांद्रष्टांत जाणवां. देवतापण स्तुतिआदिकवडे वलाणकर्यासताजमसबथा-
 यछे, अनेपोतानां इष्टकार्यनेकरेछे एमलोकोत्तरकार्यमां पणएटलेपरलोकेना कार्यमांपणदेव, गुरु, शिष्य, सार्थर्मिकइत्यादिकने
 विषेप्रकारनोविचार जाणवोमादेतप, स्वाध्याय, विनय, नेवेयावृत्त्य (सेवाकरवीते) तथागुरुएआज्ञा करेलाटुक्कर विहारतथ्य
 वादीनेजीतबुंइत्यादि धर्मकृत्यमांडयोग बालानोधर्मतेनाभावनी वृद्धिनेअर्थेगुरुआदिके पणजेप्रघटेतेमतेनी प्रशंसाकरवीतेकेहुं
 छेकेउपवंहणअने उपवंहूअनेप्रशंसनाएउपशब्दनो एकअर्थछे तेज्ञानादि गुणनीप्रशंसाकरवीते एशब्दोनोअर्थछेअनेते ज्ञाना-
 दिगुणनेवधारनारिछे माटमोक्षनेसाधन करनारीप्रशंसाछेअनेबळीप्रशंसावडेअल्प गुणबालोपुरुषपणसार गुणनुंउपार्जनकरवा
 उद्योगीथायछेअने वीकणहोयतेपण सारास्वामीएसन्मान करेछोसंग्राममांड्रवीर थायछेअनेसारामुंदरगुण छतातेगुणोनीयोग्य
 एवीपणप्रशंसाने ज्यारेनपमेत्यारेदुःखवडे मासथताएवातेगुणोने उपार्जनकरवानो आदरकोणकरे? तेमाटे कोइशिष्यविजयक-
 रीनेआवेसतेतेशिष्यने विषेजेठलोज्ञानादि गुणनोलेशदेखायछे तेनीप्रशंसाकरवीते पणज्ञानादिगुणने वधारनारहेमाटेतेसमकित
 नुंअंगपणथायछेअने जेपुरुषप्रमादधीतथा अहंकारधीकोइपुरुषना गुणनीप्रशंसानथीकरतो तोतेनागुणनथी वृद्धिपामताअने
 तेवोगुरुआदिकपुरुष रुद्रसुरीनीपेटेमुनिजननो अनेपोतानाआत्मानो नायकारिथायछेतेउपर रुद्रसुरीनुंआख्यान आपकारनुं
 छे. रुद्राचार्यनागच्छमां चारप्रसिद्धसाधुहता तेमांप्रथमनोसाधुब्रह्मदत्त नामेवादविवाद करवानीलब्धीबालोहतो अनेबीजोसाधु
 प्रभाकरनामेचातुर्मासीतपइत्यादिकवणां तपकरनारतपस्वीहतो अनेबीजोसोमीलनामे शिष्यनिमित्तशास्त्र (ज्योतिशास्त्र) मां
 यणोहुंशिआरहतो अनेचोथोशामार्प नामेशिष्यसाधुनीक्रियाने विषेयणोहुंशियारहतो तेथीतेचारेनीलोकमां अतिशेप्रशंसायइ

गुरुपदशकयोर्केदेवनृपूजनकरवाथीराज्यभले तेवाततेणखोटीमानी. केमकेतेमकारनुदेखातुनधी माटेएषविचारकर्योकेआ-
पणोकुळाचारहेमाटेनित्येजिनपूजनकरवुं. एषधारीजिनपूजानेकरतो. तेनेतेजन्ममांतयाअन्यजन्ममां कांइपणफळथुंनहीं, ने
धारीरेषणुंकष्टथुं. भोजनादिकनोअंतरायथयो, दुर्ध्यानधीमरणपामीवणांजन्मरहल्यो अनेतेनीपासेरहेलोएक गोवाळीओतो
तेगुरुनीवाणीमांजद्रदशद्धावालोहतो तेणेछपासपर्यन्तजिननीपूजाकरी तेथीतेनेछमासमांराज्यमळयुं अनेअन्यजन्ममांस्वर्गादि-
कनीप्राप्तिथइ माटेधर्मफळनेविवेसदेहनकरवो एषकारेत्रीजोदर्शनाचारनोभेदकह्यो. हवेएजगाएनिर्विजुगुप्सा एवोअन्यपाठछे
तेपक्षेआवोअर्थछेकेसाधुगुरुवनो मळवतेमेळुंअंग, मेळोवेषजोइनेनिंदाथीरहितपणेथवुं. तेमांपूर्वजन्ममांकायोत्सर्गकरीनेरहेलामु-
निनेनेत्रमांपडेलकाटांखसेदवातेमां आमुनितीनरदममळवडेव्याप्तछे अंगजेजुंएवोछे एमजाणिसिंकोचपामतो एवोपुण्याढ्यनामे
राजातेजुंद्रष्टांतछे. एषकारेएप्रथमना त्रणभेदउपरविशेषव्याख्यानअमारीकरेली आद्धमतिकमणसूत्रतेनीटीकाथीजाणजो. ए
मकारेत्रीजोभेदसंपूर्णथयो.

तथादेव, गुरु, धर्मनेविवेअमूद्रद्रष्टिपणुंकरवुं तेमांपिथय्यद्रष्टिगुरुषोनाविद्या, मंत्र, तप, पूजा, प्रभावना, इत्यादिदीठेसतेपण
जेनीद्रष्टिमोहनपामेतेअमूद्रद्रष्टिकहीए. तेअमूद्रद्रष्टिउपरअंबहनामेसन्यासीए परीक्षाकरेलीमुलसानामे श्राविकतेनीपेठेजाणवी.
एषकारेचोथोभदकह्यो.

तथाउपदृहणाएटले प्रज्ञांसातेपणलोकमां अत्यंतबहुगुणने करनारीछे.बहुधातेप्रज्ञांसावडे सर्वलोकनोतिरंतर निर्वाहदेखाय
छे जेमकेपिता,काका, भाइ,भ्रात्रेजा,पुत्र,पौत्र, माता,पुत्री,वेन,स्त्री,पुत्रनीस्त्री, मित्र,स्वजन, सेवकइत्यादिअने श्रेष्ठ,वर्णिक,
राजा,योगी, मोटीक्रीडवाळो, तेसर्वेपणप्रज्ञांसा करवाथीजबहुधा वृद्धिपान्योछेउत्साह जेमनोएवाथायछे अनेपोतपोतानेसा-

પ્રતિનોદનાકહીં. ધર્મમાંસ્થિરકરનારનેસ્થાવિરકહીં. વ્યાપારકરેલાકાર્યનોવિષે પ્રવૃત્તિકરાવવાથીતેનેપ્રવર્તકપણકહેવાય. યાકયુંછેવલ્લજેનુંએવોયતિતે જોજાણેદ્વેદપામતોહોય તેનેતેમાંસ્થિરકરવાથીસ્થિરીકર્ણકહીં. દુપ્રકારેછટ્ટોમેદસંપૂર્ણથયો ॥૬॥

વલ્લીસાતપ્રભેદૃષ્ટકેસાધાર્મિકકહેતાં સમાનધર્મવાળાપુરુષોતેનું વાતસલ્યકરવુંદૃષ્ટલેતેમને જોજેવાંચ્છિતહોયતેતેઆપણું તેમાં સાધાર્મિકદૃષ્ટલેજેનાંશાસ્ત્રઅનેજેનું ચિન્નહતેસપાનહોયવાશ્રાવકશ્રાવિકા અનેસાધુસાધવીતેજાણવાં. અનેવિશેષકરીનેતોઆચાર્ય તથારોગાદિકથીવેદપામતો તથાકોઈકપરોણોઆવેલોતથાતપસ્વીતથાવાલ, વૃદ્ધ, શિષ્યહ્યાદિકનુંગુણઆલંબનની અપેક્ષાકરીનેતશ્રાવકાદિકને પોતાનીશાંતિકપ્રમાણેદ્રવ્યથી તથાભાવથીતેમનેજોઈતાં ઉપકરણઆપવાંતેળેકરીને તેમનુંવસ્ત્રલપણુંજેમવડેતેમ કરવું તેકહુંછેકેશરીર, કાલ, વલ્લ, વીર્ય, તેનાઉત્કર્ષણનાઅભાવથી સારાપ્રસિદ્ધયોગીનોપણસંયમહયોગકરવોતેતત્કાલ લાજપ્રાપ્તિ. તોતત્કાલદીક્ષાલીધેલાસાધુતથાવાલ્યોગી તથાનવોધર્મઅંગીકારકરનાર શ્રાવકશ્રાવિકાતેમનોધર્મલાજપ્રાપ્તિમાં શુભકેવું ? તેમાટેતેમનેમોજન, પાન, ઔષધ, વસ્ત્રાદિતેનુંઆપવાથી હિતપણુંકરવુંઅનેવિશેષથીતો ઘણાતપસ્વીનુંતથાવાલનુંતથા વૃદ્ધનુંતથાઆચાર્યનુંવસ્ત્રલપણુંકરવું. તેથીતેધર્મનાસાધનમાંસ્થિરસ્થાયી. અનેજેમયમથીધર્મમાંસ્થિરહોય તેવલ્લીદ્રવ્યપણેઅતિશે સ્થિરસ્થવાનોહયમકરે અનેલોકમાંપણતેનીસત્કીર્તિથાય. અનેવર્તમાનજન્મમાં ભિન્નદેશનાભિવ્રજાતિનાહોય તોપણજેજિનશાસનનેપામેલાછેતેમનેપોતાના દુકશુદ્ધિમાંહસન્નથયાહોય દુપ્રજાણીનેતેમનુંહિતકરવું અનેપરમાત્માનાહત્સવાદિકનેવિષે આવેલા જોપુરુષોતેમનેમથમતોધોલાવવાતથાવસ્ત્ર, પાન, મોજનહ્યાદિવડેપોતાનીસર્વશાંતિકપ્રમાણેતેમનોસત્કારકરવો. અનેતેમાંવલ્લીજો પુરુષોરાજાદિકેવાંધ્યાહોય, રોક્યાહોયતેમનેપોતાહુંજીવત તથાધનતેળેકરીનેપણજેમુકાવેછે, રક્ષણકરેછેતેવાપુરુષોનેધન્યછે. અનેજેઆજીવિકાથીસ્વેદપાપતાપુરુષોને આજીવિકાકરીઆપવી તથાપ્રમાદીપુરુષોને સાવધાનકરવાહ્યાદિકામમાં જેસ્નેહવું

तेनोमहीमातेरुद्राचार्यधी सहनथयो नहीतोतेमनी प्रशंसातंक्यांथीजंकरे ? एकदिवसपाटलीपुत्र नगरभांकोइगोइवादी आच्यो
हतोतेनेजीतवाने संघलोकोएगुरुने बोलाव्या. पणतेगुरुनेशुकनसारं नथयामादतेनगया तयारेतेनेस्थानेबंधुदत्तनामाशिष्यनेसंघ
लोकोलइगयापछी तेमाहावादीबौद्धने बंधुदत्तजीतीलीथो तेथीलिकोएतेनांयणां वखाणकरवामांज्यांअने तेगुरुपासेआच्यो
त्यारेगुरुएतोतेनी कांइपणप्रशंसांनकरी एमतेचारेशिष्योए पोतपोतानुंकामपडेसते पोतपोतानागुणनीउच्छृता देखाडीतोपण
गुरुकांइपणन बोल्यातेथीतेचारे शिष्योअतिशेखेद पाम्या, अनेपोतपोताना कुंत्यमांअनादरवाळा थयात्यारेसर्वे पणगच्छखेद
पामवालाग्यो. रुद्राचार्य तोमरीनेकिल्वधीषिक देवथयोनेअतिशेदरिद्री एवोपौवनोछोकरोगुणेने मुखरोगीएबोडरपन्न थयोत्यारे
तेनेज्ञानीपासेलइ जइनेकोइकेतेनापूर्व भवतुंहत्तांतपूछ्युं. ज्ञानिएजेतुंहत्तुंकहुं तेपुत्रपोतानो पूर्वभवसांथलीनेअतिशेवैराग्यवा-
ळोथइअतिशेआकरुं तपकरीसुगातेने पाम्यो. एप्रकारे पांचमोभेदकथो.

तथास्थिरपणुसंपादनकरवुंतेपणतप, स्वाध्याय, विनय, वैयावृत्य (सेवाकरवी) नेगुरुएकहाप्रमाणेविहारकरवो तेने
विषेमननाविपरीतपरिणामवडे अथवाप्रमादादिवडेखेदपामताने जेमघतेमसंसारनांदुःखदेखाडवां इत्यादिवेदपरिणामेहित
कारीएवाडपदेशपूर्वक ? स्मरण, २ वारणा, ३ नोदना, ४ प्रतिनोदनाइत्यादिवडेस्थिरकरवुंते. जेमकेमघकुमारनेदीक्षा
लीधीतेजिदिवसेरात्रिएद्वारने समीपसंशारोकरवानुंभासथयुं तेणेकरीनेजताआवताजेसाधु तेनेपणअफाळताइत्यादिकवडेतेना
मननोपरीणामविपरीतथयो. तेथीतेपेमहावीरस्वामिपासेजइने दीक्षामूकीदेवासंबंधीवार्ताकरी तयारेमहावीरस्वामिए तेनापूर्व
भवतुंहत्तांतकहीयतिधर्ममांस्थिरकरयो. तेकहुंछेकधर्मनेमूकनारगुरुवने हितोपदेशकरीस्थिरकरवोतेसारणाकहीए. नेअनाचारनो
निषेधकराववोतेवैराणाकहीए नेधर्ममांचूकेलानेफरीथी तेमांजोडवोतेनोदनाकहीए अनेआकरांचवनकहीने धर्ममांजोडवोते

तथाप्रभावनाकहेतां जिनशासननीअतिशो उन्नतिकरवीतेअने तेउन्नतिनाकरनार प्रावचनीकादिक आठप्रकारनापुरुषो
 कल्लाछेतेआठेनानाम, १. प्रावचनीक, २. धर्मकथिक, ३. वादी, ४. नैमित्तिक, ५. तपस्वी, ६. वैद्य, ७. सिद्ध, अने ८. कवि.
 एमांप्रावचनीक तेप्रवचन(शास्त्र)ना करनारगौतमस्वामी सुधर्मादिकजाणवा, धर्मकथिकेगणिकाना घरमांचारवर्षसुंधीरहे-
 लानेतियेइशदश पुरुषोनेप्रतिबोध करवानोतियमवाळाश्रीनंदीषेणअनेश्री आमराजानेप्रतिबोध करगारवप्पभट्टिसूरीआदिक
 पुरुषोजाणवा वादीपुरुषोतोवृद्धवादीसूरी, मल्लवादिसूरी, वादीवेताळश्रीशांतिसूरी नेवादीदेवसूरी प्रमुखपुरुषोजाणवातेमां
 वृद्धवादीसूरितुं स्वरूपसिद्धसेनसूरीना प्रबंधमांप्रथमकहुंछे. अनेमल्लवादिनेप्रबंधआकहीएलीए. भुजुकच्छ (भरुच)मांबौद्धमत-
 नाहुकानंदनामपुरुषे वितंडावादवहे जिनानंदसूरीने जीतीलीधातेसूरीलाज पामिनेवल्लभीनगरीमां आव्या त्यांपोतानीबहेनदु-
 र्हंभदेवीएअजीतयश, यक्षअनेमल्लए नामनात्रणपुत्रेसहीत दीक्षालीधेलीहती अनेतेत्रणपुत्रोअतिशो पीडितेथयाहता.तेमांमल्ल
 वादीपुत्रविशेष करीनेपंडितहतो. त्यारपछीपांचमापूर्वधी उद्धारकरेतुंने अधिष्टायकदेवेसहीत एबुंद्रादशारनयचक्र एनामनुं
 पुस्तककेजेनीएक एकआरापत्येआदिने अंत्येचैत्य,गुरु,संघतेमनीपूजादिक मोटाउत्सवेसहीत लावीनेआपेतोतेते आरामणवा
 योग्यतथावांचवा योग्यथाय,एबुंमहाप्रामाविक पुस्तक,पुस्तकना भंडारमांहतुंतेपुस्तक कोइनेपणनदेखाडवुं एबुंदुर्हंभदेवीना-
 मेसाळीनेसारीपेठे भलामणकरोनेगुरुए अन्यजगाएविहार कयोहतो तेसमेकौतुकयी एकांतेजइमल्लवादीए तेपुस्तकउबेडीचां-
 चवामांडहुं.तेमांएबुं आवुंकेविधि,नियम, भंगनेवृत्तितेनारहित पणायीअनर्थकछेएम आचार्योएकहुंछेअने जैनशासनथीअन्य
 शासनजुटुंछेतेथी वैधर्म्यपणुं(विपरीतधर्मपणुं) थायछेएवाअर्थवाळी प्रथमनीगाथामल्लवादीए चांचीएटलामां श्रुतदेवीएआवी
 तेनाहाथमांथी पुस्तकहरणकहुं. तेथीतेअतिशेखेद पाम्योतेवाततेनिमाए तथासंघलोकोएजाणी त्यारेतेमणेघणो ठपकोदीधोप-

दिधीसाधर्मिकनी सायेवतेहे तेपुरुषोनेधन्यछे. केमकेसुखीएवापोतानास्वजनादिकनोउपकारकरवो तेतोसंसारबंधनेनवृद्धिकर-
नारुछेअनेजिनधर्मने पामेलानेजेउपकारकरवोतेतो संसारनेनाशकरनारुछे. तेमांथीसांसारिकभावनुं जवापणुंछेमाटे अने
कोइमकारनी पोतानेवांछानथी माटे तेसाधर्मिकपुरुषने विवेकरेनुंवात्सल्यअमूल्यछे एममोटापुरुषकहुंछे. एमकारेदश गा-
थानोअर्थ पुरोधयो.

इहांसाधुनेसाधर्मिकजुंवरत्सलपणुंकरवुं तेनेविषेशीवज्रस्वामिभुं आपकारेदृत्तांतछेकं श्रीवज्रस्वामिपणावर्धनो दुकाळपड्यो
त्यारेसर्वमार्गजडययेसते पटविधावडेसुकाळवडेसुंदरययेली एवीपुरीनामेनगरीनेविषे संघनेलइगयाहता, एद्रष्टांतजाणवुंअने
भावकनेतोसाधर्मिकजुंवरत्सलपणुंकरवुं तेमांआमकारनोसंबंधछेके दशपुरनगरनोराजावज्रकर्णएवनामेहतो तेदेवगुरुसाधार्मिक
विनावीजानेनमस्कारकरतोनेहतो. एवाद्रुहानेयमवालोहतो. अनेतोर्विटीमांस्थापनकरेली अरिहंतभगवाननीमूर्तितेनेप्रणामकर-
वानामिषधीपोतानोस्वामिपणुंजे सिंहोदरनामेमालवादेशनो राजातेनीसेवासमयमांनमस्कारकरतोहतो. तेवातकोइकचाडीआ
पुरुषसिंहोदरराजानेजणावी. तेथीतेराजाएतेवज्रकर्णराजानोनिग्रहकरवानीइच्छाकरी तेवखतकोइवेइयानीमेरणाथीराणीनां
मणिकुंडळनीचोरीकरवानेपेढेला कोइभावकनापुत्रेराणीआगळ तेवीवातकोइपुरुषकरतोहतोतेथीजाण्युं त्यारपड्डीतेणेसाधार्मिक
नीभक्तिकवडेपोतानेइच्छेलुं चोरीकर्मभूकीनेशीघ्रदोडीने वज्रकर्णराजानेतेवातकही. तेथीतेवज्रकर्णराजाअर्वातिथीनाशीनेपोतानी
नगरमीमांगयो, नेकिछ्छामांपेढो. तेवखततेसिंहोदरराजाए तेनुंनगरवर्दीलीथुं. तेवखतसाधार्मिकवत्सल नेवनवासनेअर्थअवेळाने
श्रीरामेआज्ञाकरेलाएवाळक्ष्मणजीए तेसिंहोदरराजानेजीतीने वज्रकर्णनेतेनुंअडधुराड्यअपाव्युंनेतेवृत्तांतने कहेनारचोरभाव-
कनापुत्रनेराणीनुंमणिकुंडळअपाव्युं. एमकारेसातमोभेदसंपूर्णययो. ॥ ७ ॥

वादी एजेने पूर्वपक्षकयां हतातेनुधारणकरवा नसमर्थयते बुद्धानंद वादीतोपोतानेतुं स्मरणनयवाने अर्थरात्रि ए खडीथीपोताना
हाथेलखतोहतो एकादिवसतेलखवानुं विस्मरणयवाथी अतिशे खेदपामेलोहृदयमांवाणी हुंचवणयवाथी हृदस्फोट एनामनोरोग
यथोतेथीतेमरणपान्थो मातः काले शासनदेवी एतेवात जणावीनेमल्लवादीनाडपर पुढपनोवरसादकयो अनेराजाए 'वादी' ए
प्रकारनुं विरुद्ध आयुं, नेबौद्धलोकोनेपोताना देशमांथीकाढीभूकयातेफरीथी आव्याजनथी अने बुद्धानंदतोमरीनेदुष्टव्यंतरस्थयोने
मल्लवादीनाकरेला बेग्रंथनोअधिष्ठायक देवयहने एवारहोको कोइनेतेग्रंथवांचवाज देनहीं एप्रकारनोसंचंध प्रभावकचरित्रादिक
ग्रंथनेविषेछत्यांथी ज्ञाणजो, अनेमळधारीराजशेखरसुरीएकरेला प्रबंधनेविषेतोआपकारेछे केशुर्जरदेशमां खेदमहास्थाननामे
नगरमांदेवादित्यनामे ब्राह्मणनीसुभगानामे पुत्रीहतीअनेतेबाळविधवा हतीतेणी एमुर्धनोमंज जपवाथीआकर्षण थयेलासूर्य
देनेमनुष्यनुंरुपधारण करीबळत्कारेते विधवानोसंभोगकयो. तेसूर्यनीदिव्यशक्तिहोवाथी तेविधवानेगर्भरह्यो पिताएतेकन्याने
घणोठपकोदीपोपछी जेवीवातहतीतेवीपिताने कहीसारपछीलज्जाथी तेनेवल्लभीनगरीमां मोकलीदीथी तेणीएएकपुत्रनेपुत्री
वंसयाथेउत्पन्नकयो. अनेतेवेनुंदिव्यरुपहंतु अनेआठवर्षनांथयां तयारेलेखशाळामांभणवा सूक्यांत्यांछोकरांए वापाविनानौछे
एवीमश्करीकरी सारितेणेपोतानी मानीपासे आवीपितानुनाम पूळयुंत्यारेमाताएकहुं केहुंजाणतलिनथीएहुं मातानुंचवनसांभळी
अतिशेखेदपामीतेणे मरवानोआरंभकयो. तेवल्लतसूर्यदेवेसाक्षात आवीनेकहुंकेहेपुत्र ! हुंतारोपिताहुंअने जेतारोपराभवकरे
तेनेतुंकाकरोमारीआ एटलेतेनोनाशयचो एवोवरआप्योपछीजेछोकरो मश्करीकरेतोनेएककाकरोमारोएटलेमरे. एप्रकारेतेणेवणां
वाळकोमार्यांत्यारे तेवल्लभीनाराजाए तेनेबोलावीधणो तिरस्कारकयोंत्यारे तेणेतेराजानेमारहितेतुं राजवल्लभोतेराजाथइ
वेठेतोशेलादित्य नामथीजगतमांमसिद्ध थयोनेतेजेनीहोवाथीतेणे शंत्रुंजयतीर्थनोडळार कराव्योहवेतेराजाए पोतानीबेने भ-

छिमल्लावादीएते पुस्तकनीप्राप्तिने अर्थेएकपर्वतउपर जईनेघणुंतपकर्युंअने तपनापारणामांकेवल वालनुंजभक्षणकरताहता. चो
मासामांपारणुंकरती वखतेसंघनालोकोए अतिथेआग्रहकरी विकृति(धी,दुध, दहीइत्यादिविनय) पराणग्रहणकरावी. त्यारप-
छीसंघलोकोए आराधनकरेलीश्रुत देवीएपरीक्षानेअर्थे एकादिवसरात्रिए अगासीमांपणतामल्लावादीने आकाशमारहीपुछयुं-
कैमिष्टाः(मिष्टवस्तुशीछे ?) त्यारेमल्लावादीए कहुंके—वल्हाः(वालए मिष्टवस्तुछे.) वलीछमहिनावीती गयापछीदेवीए आवीनेपू-
छुंकेकेन(कोनीसाथेमीठाछे ?) एमज्यारेतेदेवीबोली त्यारेमल्लावादीबोल्याके गुडघुतेन (गोळयानिसाथे) आपकारनोडितारसां-
भलीतेनीधारणा बुद्धिजोहेतेदेविए तत्कालप्रसन्नयइनेकहुंके तुंवरमाग्यसारेमल्लावादी बोल्याकेनयचक्रनुंपुस्तक आपोत्यारेतेदेवि
बोलीकेएग्रंथ प्रकाशकरवायीक्षुद्रदेवोना अतिशेउपद्रवयश्रोमाटे मथमजेतेंपूर्वनीआर्या चांचीछितेनेअनुसरीनहुं नयचक्रकयएम
कहीअंतर्धानथयापछी तेश्रुतदेवीनाप्रभावयी १०००० श्लोकनोनयचक्रनामे नवोग्रंथकर्यो तेतेनुंविवरण(टीका) प्राचीनग्रंथ-
मांकहेलीगाथावडेसर्वे पंडितेथीग्रहणथाय एहुंकयुं.पछीसंघलोकोए तेपुस्तकेनहाथीना स्कंधउपरस्थापन करीमोटाडरत्नवेसही-
ततेमल्लावादीनोवल्लभी नगरमांप्रवेशकरावयो. पछीसंघलोकेमल्लावादीनी मार्यनाकरितेनीपासे आपकारनी प्रथमगाथालखावी
तेनोअर्थकेनयचक्रवडे जीत्याछिसमग्रप्रतिवादी शत्रुजेणेवाल्क्षणवडे जेपराक्रमीप्रसिद्धयता अनेजिनवचन रुपीआकाशत-
ल्लमांसूर्यसरस्वाश्री मल्लावादीसुरीजयवंता वतेछेअनेअजीतयशनामा राजाए२४००० श्लोकनापरिमाणवाहुं पद्मचरित्र (रामच-
रित्र)कराव्युंअने प्रमाणग्रंथमांथाकेलाने अर्थोवेद्याधरनामनुं व्याकरणअनेन्यासतेवे कराव्यांअनेयक्षनामा सुरीयासेअष्टांग
निमित्तसंहिताकरावीने गुरुमहारामजेमल्लावादीने पोतानासुरीपदमां स्थापनकर्यो. अनेमरुचमांआवीबुद्धानंद नामेबौद्धमतना
पंडितनीसाथे छमासपर्यंतवादकर्यो. अनेकोइकग्रंथमांतो लखयुंछेकेनयचक्रना अभिप्रायप्रमाणेछ दिवसवादकर्योहवेमल्ला-

आग्रहपूर्वकबोलाव्या. तेगुरुनेमाळवामांजतांमार्गपारात्रीए सरस्वतीएकहुंकेतमेएकहाथउंचोकरशो तेवखततमारीसंघायेवादक-
 रनारवादीतत्कालनरमपडशेअनेजीताशे. पळीतेगुरुमाळवामांआव्या. तेवखतभोजराजाभारानगरीथी पांचगाउतेगुरुनीसामा
 गया. भोजराजनाकोइथीनजीतायएवा ५०० वादीपुरुषोहता. तेराजाएपणएवीप्रतिज्ञाकरीहतीके आवादीमांथीजिकेइस-
 मर्थपुरुषआवेअनेएकवादीने जीतेतोएकलाखरुपियाआपवा एवीरीतेजेटलावादीजीते एटलालाखरुपियाआपवा. पळीतेवादी
 लोकोनीसाथेभोजराजानीसमक्ष आशांतिसुरीजीनोवादचाल्यो. छेवटजतांसुरीएहाथउंचोकर्योके तरततेवादीशांतपड्योअने
 जीतायो. एवीरीते ८४ वादीपुरुषोजीत्या, सारे ८४ लाखरुपियाराजाएआपवानाथया. तेजोइभोजराजाभयपाम्योके आसु-
 रीतोमारार ५०० वादीपुरुषोनेनिश्चेजीतिलेथे एवुंधारीएकदिवसधनपाळनीसंघाथे राजाएविविचारकर्योके हवेआपणेकेमकरवुं.
 धनपाळेउपायदेखाड्योके जेतेप्रकारेएसुरीतुंसन्मानकरीने एसुरीनेविदायकरशोतोलोकमांतमारीआवरकाइकपणरहेशे. का-
 रणकेएसुरीवादकरवानेमाटेकोइजयाए पातानीमेळेजतानथी. आतोमेकयाशोधवानेवास्ते आग्रहथीबोळाव्याहता. पळीतेवात
 राजाएकवूळकरीअनेकहुंके नामथीतोएशांतिसुरीकहेवायछे परंतुवादीलोकोनेतोवेताळसमानछे. तेदिवसथीआरंभीनेवादीवे-
 ताळशांतिसुरीएप्रकारतुंनामजगतमांविख्यातथयुं माळवानाएकलाखरुपियाजुजरतना पंदरहजाररुपैआनीकरोवरथताहता.
 एहीसावेगणतांमाळवानाचोराशीलाखरुपियाना गुजरतीरुपियावारलाखनेसाठहजारथया तेगुरुनेआप्या. गुरुएतेद्रव्यवडे
 माळवामांजवारलाखरुपैआनांचेत्य (जिनमंदिर) वंधाव्यां नेकयाशोधीनेआव्यापळी पोतेरहेताहतातेथरारपद्रनगरमां ६०
 हजारनुंचेरथकरावुं, अनेदेवकुळिकादिकपण तेमांथीजकरावुं. एकदिवसपाटणनाशेठजिनदेवनापुत्रने सर्पदंशथयेहतोनेमां-
 जिकलोकोएतेनेजीवाडवानी आशामुकीदीथेलीहती नेसमद्यानमांदाटवाते नानाळोकरोनेखाडामांमुवाडेलोहतो तेवखतआसु-

रचनाराजसंघाथेपरणावी तेनोपुत्रमल्लहतोएक दिवसजेहारेतेदेवतात्याग करेएवीमतिज्ञापूर्वकवलभी नगरीमांबौद्धलो
 केसंघाथेजैनसाधुओने वादययोदैवयोगथकी बौद्धलोकजीत्याअनेसर्वे जैननासाधुपरदेशमांगया, नेशिलादित्यराजापणबौ-
 द्धयथेअनेशत्रुंजय तिर्थमांक्रधभदेवनी मतिमानेतेबुद्धनीप्रातिमाछेएमकरीतेबौद्धलोकपूजताहता अनेतेनीवहेनेपतिनासरणपछी
 वैराग्यपासीनेपोताना पुत्रेसहितसुस्थितनामे आचार्यपासेआवीदिक्षालीधी एकदिवसमल्लपुत्रेमाताने पूछपुं—केआपणोजैन
 संघकेमथोछोथयोछे? त्यारेतेणीएकहुंके साधुसर्वेपरदेशगयाछे इत्यादिसर्वेवृतांतकहुंते सांभळीक्रोयपामी बौद्धलोकनेजीतिवा
 नीतेणमतिज्ञाकरी अनेपर्वतउपरजइ आंकरूतपकरुं. तेवल्लतआसनदेवीएपूर्वे कहुंहतुंतेमपरीक्षाकरीमसन्न थइतेनेनयचक्रनुं
 रतकआरुं, नेतेनेनीचे भूमिउपरसूकवानोनिषेध कयोतेपुस्तकएकदिवस पृथिवउपरसूकवाथीरोषकरी तेदेवीएकहुंकेहुंतारुंसां-
 निध्यकरीशण्डलेहुं तारीसमीपेरहीशपण तेनेप्रत्यक्षदर्शनहींआपुंत्यारपछीबौद्धसाथेवादकरतांछमाहिनानेअंतेएबौद्धाचार्यमर
 णपाभ्योइत्यादिजाणुं. वल्लभीनिनाशायवो एमप्रथमजाणीतेमल्लवादी सुरीपोतानापारिवार सहीतअन्यस्थाने विहारकरीग-
 याएप्रकारेमल्लवादी सुरीनोप्रबंधसंपूर्णथो.

हवेश्रीशांतिसुरीनोप्रबंधकहेछे थारापद्मगच्छमांश्रीविजयसंघसुरीनेपादे श्रीशांतिसुरीथयाहता. अनेअणहिलपुरपाटणमां
 श्रीभीमराजानीसभामां कर्वाडचक्रवर्तिप्रकारनुंबिरुद्रपाभेलाहता. एकदिवससिद्धयथोछे सरस्वनिमंजुजेमनेएवाधनपाळपंडित
 माळवाधीपोतानोकरेलो तिलकमंजरीनामनोग्रंथतेने तेसुरीपोतानागुरुहता मादेतेनीपासेशोधवनेसारुआव्या. तेवल्लतेनेगुरु
 कोइदेवताछंसाधनकरताहता. मादेबारणेवंदेछोएकनवोनानोमिष्य तेनेएककटिणश्लोकनोअर्थपूछयो तेक्षुल्लकसाधुएतोत
 र्कालतेनीव्याख्या, उपन्यासपूर्वकधणीसरसकरी. तेनेसांभळीचमत्कारपाभेला धनपाळपोतानादेशमांजइने गुरुनेमाळवामां

गथा, त्यारेतेदेवीएरात्रीएआचिने क्षारिनेठपकोदीधो. त्यारेक्षरीबोलयाके आजतोउभारहेवाथी मारबेपगदुःखताहता. तेदुःख-
 थीविस्मरणथयुं त्यारेदेवीबोलीकेतमाकुंआयुष्यछभासनुंछे त्यारपछीतेक्षरीएपाताना घणाविद्वान ३२ सुरीमध्ये ३ क्षरीने
 पातानास्थानमांस्थापनकर्था. अनेपातेरेवताचळ पर्वतउपरजइ २५ दिवसनुंअनशनकरेसंवत १०९६ नावर्षमांदेहनरियागक-
 रीवैमानीकदेवताथया. एमकारेशांतिक्षरीनामबंधपुरोथयो नेश्रीवादीदेवक्षरीनुं वृत्तांतोवहुधाविरहयातछे. अनेनैमिचित्कतो
 श्रीभद्रबाहुस्वामीप्रसुखजाणवा. भद्रबाहुअनेचराहमिहिरबेसगाभाइहता. भद्रबाहुजैनीहता अनेचराहमिहिरराजानीसभासांमोटा
 पंडितहता. जेमनीकरेलीआजवाराहीसंहितामासिद्धछे राजानीसमासांवरहमिहिर एथीप्रतिज्ञाकरेलीहतीके आमाकुंडाळुं-
 रेळीपृव्वीमांवावनपळनुंदच्छपइशे तेवखतभद्रबाहुस्वामियेराजानेकहान्युंकेएकावनपळममाणनुंमच्छपइशे, अनेतेकुंडाळामांनहीं
 पडेपणकुंडाळाना कांठेपइशेपछीभद्रबाहुनाकृष्णप्रमाणेजवात थइतेनुंकारणएव्हतुं केतेभद्रबाहुएवी कल्पनाकरीके वावनपळ
 मच्छआटलेउचेथी पडतांभोयनीउपर आवतांएकपळसुकाशे नेतेवखतवायुएवोथशे केतेवायुनाजोरथीते मच्छकुंडाळावारण
 पइशेएवीकल्पना करेलीमांटे वळी वराहामिहिरराजाना पुत्रनुंसोवर्वनुंआयुष्य निर्णयकरुंहुतेंते विलाडीथकीतेपुत्रनुं मरणथशे
 एवोनिर्णयकर्योहतो. त्यारेभद्रबाहुएएम कहुंकेतेविलाडीना मुखथीएपुत्रनुंसातादिवसमां मरणथशेतेप्रमाणे तेवातथइ (राजाने
 घेरपुत्रथयात्यारे नगरनासर्वलोके भेटलइनेगयाअने सागीपुरुषोआशीर्वाद देवागयातेवखतकोइ आचकेभद्रबाहुस्वामीनेकहुं
 केआपणेजवुंघटे त्यारेतेवोल्याकेएपुत्रनुं मरणसातादिवसमांविलाडीजेवा मुखवालीथीथशेत्यार पछीतिरोजाना चितनीसमाधि
 करवावास्तेजइ उपदेशकरवोएसायुने युक्तछेपरंतुपुत्रजन्म सांभळीनेवधामणीना उत्सवमांजवुंयुक्तनथी. तेवातराजाएसंभळी
 क्षारिनगरसांशीतमाम विलाडीओझाळीने कालीमूकावीपछीतेपुत्र सातमेदिवससुतेलो हतोअनेतेनाउपरविलाडी जेवामोढानी

रीनोयोगवन्मथीतेपुत्रनेखाडामांथी वारणेकलावीअमृततत्त्वतुं स्मरणकरीतेमहदनाशरीरउपर हाथफेरव्योकेतुरततेजिवतो
थयो. तेथीतेमनीचणीमसिद्धीथइ. तेमणे ३२ शिष्यविषमत्कर्शास्त्रमणावी घणाहुंशियारकर्याहता. एकदिवसअतिशेकठिणअर्थ
वाळुत्कर्शास्त्रतेनोअर्थघणीवखत पोतेकहोतेपणते ३२ तर्कवादीपुरुषोनीधारणायांआव्योनहीं. तेथीतेसुरीवैराग्यपामीवेठा
हता. तेवखतनडवळनामेपुरथी भणवाआवेळामुनिचंद्रसुरी पंदरदिवससुधीतेमनामेडाउपरउतयाहता. तेमणेपुस्तकविनासांभ-
लेलोअनेनदीढेलेतेग्रंथपोते धारीलीथेलेहते. पछीतेगुरुनीआज्ञाग्रहणकरी सर्वेग्रंथतेमणेकंठयीसंभळान्यो. तेजोइशांतिसुरी
घणाभसजथयाअनेसन्मानपूर्वकपट्कर्तानामेग्रंथभणान्यो. एकदिवसघनपाळनामुखथी श्रीशांतिसुरीनोयज्ञसांभळीनेतेसुरीनीप-
रीक्षामादधर्मनामाएकवादीपुरुषअडकावेला वारणानाअपासरापासेआवीउभो तेवखततेगुरुआख्यायरीर चेलमेठएवुंऔषधचो-
ळीनेवेठाहता. तेवखतउपासराने वारणेउभेलातेधर्मवादीए छिद्रसांथीदीढेलाभूत, मेतनाभ्रमथीपूछयुंकेतुंकोणछे ? त्यारे
सुरीबोल्याकेदेवछुं त्यारेतेबोल्याकेदेवकोण ? सुरीबोल्याकेहुं. त्यारेतेबोल्याकेहुंकोण ? तोकहंश्चान श्र्वानकोण ?
त्यारे सुरीबोल्याकेतुं तुंकोणएम्पूछयुं त्यारेपूर्वनीपेठेज चक्रनीपेठेममेवेलो तेधर्मवादी चमत्कारपान्यो. पछी द्वार
उघाड्यापछी तर्कवादअनंयोगध्यान इत्यादिथी तेधर्मवादीने गुरुएजीतीलीधो. एकदिवस अव्यक्तभैरव शब्दकरनारो
द्रविडदेशनोवादीपुरुष तेन्नेसापीभितमां उभेलाध्यानजेवाशब्दवडे पशुजेबोजाणीनेजीती लीधोकेमकेअव्यक्त वादीनोमति-
वादीपशुधवाजयोगयछे तेशांतिसुरीएउत्तराश्रयननी वृहद्(मोटी)टीकाकरीछे तेमांरहेलांस्त्रीनिर्वाण स्थापनस्थळवडेमुनिचंद्रना
शिष्यवादीदेवसुरीए दिशंबरीकुमुदचंद्रने जीत्यो. अनेधारापद् नगरमांतेस्वरीनी व्याख्यावखतनागीनी नापेदेवीनित्यआवी
जोहेस्थानउपरवेसती हतीअनेतेमनावेसवाना पाटउपरतेसुरी,वासः क्षेपकरताहता. एकदिवसतेसुरीवासःक्षेप,नाखवानुंविसरी

दिक् अने पृथ्वरीवे कुंडी ओ तेसूरीनासंगाथे चाली. राजानीं वांझां थिथी थक्षादि केने लोडीं मूक्या अने गुरुपोताना स्थानमां आव्या
 अने कुंडी ओपणसंघाथे आवी अने तेवे कुंडी ओने लयातिकरवावास्ते पोळने दरवाजे राखी ने राजादि कसर्वे श्रावक थया अने एक छ-
 वनुं जिनमतनुं साझा ज्य (चक्रवर्तिराज्य) थयुं. एकदिन सभरुच थी एक नालो साधु गुरुस्थपन करे ला पुरत कुनुं पत्रवां चदा थी
 आह्मि प्रि वधाने पाम्या हेतो. तेसाधु ते विद्यावळ थो घोलावखे हां के लांपां नश्रावकोने घरेमो केली पोतानी इच्छापमणे थिष्टा अंधरे लां
 ते पात्र आकाशमार्गे लावीने जयतो हेतो. तेने पोताना गच्छना साधुए तथ्या संघलोको एतिर स्कार कर्यो स्वारे ते वाङ्मना साधुमां जइम लयो
 त्या रते वाङ्मना साधु तेनो महीमा अतिशे वथायों. तेह तांत संघलोको एमो कले ला साधुना मुख थी जाणी श्री आर्य स्वपुटाचार्य ते शहेरमां
 छाना गथा अने आकाशमां पोतानी विद्या थो एक मोटी श्री ला मकट करीने भोजन भरे लां ते पात्रोने मति दिन भागवा मां ज्य - ते थो ते सा-
 धु ए जाणुं के तेने श्रेमारा गुरु आशहेरमां आव्या हेथो. नही तो आहुं पराक्रम थो जा मां न होय पळी तो तपास कर तां गुरु आठ्या जाणीने
 ते खुल्ल के ते शहेरमां थोनी गीगयो. संघे सही त ते गुरु वाङ्मना स्थाने आव्या. तेमनो शिखामय बुद्ध देव, सन्मुख आवी गुरुनाचरणमां वळ
 भीस्त्रुतिकरवा ला गयो. ते थो त्यां जिनमतनी घणी प्रशंसा थइ. त्या र पळी पाटली पुत्रनगरमां दाहदना मेरा जात्रा हाणनो भक्त सर्वद-
 र्शननालो कोने वळा कर थो द्राह्मणोने नमस्कार कराव तो हेतो. जैनलो कोने पणद्रवणे तेमज कर्युं. त्या रे ते जैनलो को ए विचार कर्यो
 के अशुभ कार्यमां काळसे पकरवानुं द्राह्मणां कहुं छे माटें मणे राजा पसे थो साता दिवस पाणी ली थो के साता दिवस पळी तेम के हे शो तेम
 करी छुं. ते वखत ते आर्य स्वपुटाचार्य ना थि थ्य श्रीमहेन्द्र जयाध्यायजी समीप गाममां आवे ला छे एहुं जाणी तेमने चो ला वी विह्वी मकरी.
 त्या रे एक ला लने एक थो ली वे सोटी ओग्रहण करी सर्व थो त ए सही तरा जानी सभा मां ते गया. राजानीं वे पासे वे ठे ला द्राह्मण प्रखे वो लया,
 के कि ये पासे वे ठे ला द्राह्मणने. अमारे नमस्कार करवो ? त्या रे राजा एक हुं के आस र्वे द्राह्मण तमारे वंदनिक छे. त्या र पळी ते साधुए

वारुण्डकावानी लोढानी भूगलपदवाथी तेनुंमरप्राधयुंएवी कथाअन्यग्रंथोमांछे.)

अनेतपस्वीतो छहजारवर्षसूधीविष्णुकुमारेलढनुंतपकयुंहतुं (वेदिवसउपवासकरी भोजनकरनुंतेलढतुं तपकेहवाय) शुद्ध भिक्षानमलवाधीछ मासपर्यंततपकरनार दंडनकुमारअने साठहजारवर्षसूधी आमेलनुंतपकरनार सुंदरीअनेएकवर्षसूधीकार्योत्सर्ग(कौशग) करनारवाहुबळी अनेविषमअभिग्रहना ग्रहणकरनारक्षपकऋषि (कृष्णऋषि) अनेसोळवर्षआमेलकरनारश्रीजगतचंद्रसूरीइत्यादि द्रष्टांताजपावां.

हवेविद्यावंतप्रभावकतो श्रीआर्यखुगुटाचार्य अनेपरकायमांप्रवेशकरवानीविद्यावाला श्रीजीवदेवसूरी अनेकलिकाळस-
वंशकहेवाता श्रीहेमचंद्रसूरीआदिकजाणवा. तेमांआर्यखुगुटाचार्यतुं आपकारनुंहतांतछे. भरुचमांबौद्धभक्तबळमिन्ननामेराजा
हता. अनेत्याजैनलोकांनीअवज्ञाकरनारमदवडे उद्धतएवाबौद्धलोकोहता. तेबखताविद्यासिद्धएवो श्रीआर्यखुगुटाचार्यनोविषय
अनेवेननोपुत्रभुवननामसूरीए बौद्धलोकोनेवादमांजीत्या. तेनोमहिमासांमळीकर्णरोगथी पीडायतेमपीडातोबौद्धमतनोबुद्धक-
राचार्यगुडग्राह्यपुरथीत्यांआव्यो, तेनेपणतेणेजीतीलीथो. आंतिसोलाजपामीने तेअनघानकरीमरणपाभ्यो. तेगुडग्राह्यपुरमांजक्ष
थयो. अनेतेणेजैनसंघनेव्याधि, धनहरणइत्यादिबडेउपद्रकयो. त्यारपळीसंघलोकोए आर्यखुगुटाचार्यनेत्यांबोलाव्या. तेसूरीए
तेयक्षदेवनाबेकानउपरखासडांबंधावी तेनीछातिउपरबेपगअडाडी लूगडानीसोदताणीसुता. तेवातजाणीत्यांआवेळोरजा
जेजेजगाएथीतेळूगडुंखेवेछे तेतेजगाएतेसुरीनाअपद्वारनुं तेनेदर्शनथायछे तेथीतेअतिशेक्रोधिष्टययो नेतेनाशरीरउपरसेवकोपासे
प्रहारकराव्या. तेतेप्रहारतेराजानीझिओउपरपडवाथीविणो शोरबकोरययो. पळीभयपामेळारजाए तेसूरीनेखमान्याअनेयक्ष
पणप्रत्यक्षआवीतेसूरीनापगदाववावेठो, अनेबोहयोकेहुंतातमारोसेवकहुं अनेतेयक्षनामंदिरथी गुरुवारणेनीकळयात्यारेयक्षा-

पर्वआव्युत्पारेयमनेअर्थे खरचवानालाखरुपियानोसंकल्पकर्मो ब्राह्मणलोकोनेपूछुं त्यारेतेओएकहुंकेयज्ञकरीवापरो ते
 वखततेणेयज्ञकर्मो. एकश्चाहिलेयज्ञकुंडनीधुमाहीलागवाथी एकमोटोसर्पपडयो तेनेजइब्राह्मणलोकोएजोइलाकहीवडेयज्ञकुंडमां
 नांखयो. तेजोइलोकोएहाहाकारशब्दकर्मो. त्यारेतेब्राह्मणलोकोवोल्याके आयज्ञमामर्णपामेतेस्वर्गजायछे दोठेतेवातसांभलीपण
 पोतानाअंतरसांसमाधाननययुंतेथीतेपापनुं प्रायश्चित्तब्राह्मणपासेमाणुंखारे ब्राह्मणोएकहुंकेएसर्पनाप्रमाणथी वमणासुवर्णनो
 एकमोटोसर्पकरीब्राह्मणनेआपो तेथीएपापनीज्ञांतिथशे. पछीश्रद्धावानशेठे तेप्रकारनोमोटोसोनानोसर्पकराव्यो. तेसर्पनुंआमं
 जणकरीपूजाकरी. तेसर्पकोनेआपयोतेनिर्णयमांब्राह्मणोमांपरस्परबोलावोलीथइ. त्यारेतेमणेनिर्णयकर्मोके जेदलाअग्नेसरब्रा-
 ह्मणछेतेमनेएसर्पना ककडेककडाकरीवहेंचीआपो. एवोनिर्णयकरी तेसर्पनेकापवाकाजेछुहारने बोलाववानोगडवडाटकरेछे ते
 वखततेशेठहुंदिवानहतो माटेतनाअंतरमांविचारययोके आतोडलदुंवमणुंमनेपापलागशे एकसर्पनेमारवानापापनुंप्रायश्चित्तक-
 रतावेसर्पमार्यातुंपापडलदुंमनेलागशे एमथारीयज्ञनोत्यागकरी अतिशेस्वेदपामीवेठोहतो तेवखतजैननाकोइवेसाधुभिक्षाकरवा
 आवेलातेनेजोइनेतेणेतेवातकहीधर्मपूछयो. त्यारेसाधुओएकहुंकेतेमेजीवदेवसुरीपासेआवजो. तेतमनेधर्मदेखाइशे. पछीतेसाधु-
 नाकहेवाथीतेशेठजीवदेवसुरीनीपासंगयो. तेमणेप्रतिबोधकरीतेनेश्रावककर्मो. पछीतेबोल्याके संकल्पकरेछुअडधुंलाखद्रव्यतो
 मयमज्जाह्मणादिकमांखरचायुंछे नेअडधुंलाखद्रव्यतमेग्रहणकरो. त्यारेगुरुपुतेद्रव्यग्रहणकरावी जैनमंदिरादिककराव्यां. तेद्वे-
 षधीब्राह्मणलोकोएएकमरचने तैयारथयेलीगायजिनचैत्यनागभारामांलाव्या. अनेतेगायमरीगइ तेवातगुरुएजाणी. त्यारपछी
 गुरुएपोतानामठनीअंदरजइने आसनउपरवेसीने पोतानाशरीरनी रक्षानेअर्थेक्रेदलाकसाधुओनेपासेवेसाहीनेकुंभकवायुवडे
 ध्यानकशु, नेपोतानीविद्यानावळथीदेहनोत्यागकरी तेमरेलीगायनादेहमांप्रवेशकरीने तेगायनेब्राह्मणलोकेना शिवालयमांपि-

लालसेटीफेरवीकेतुरतब्राह्मणनां मस्तक नीचेपृथिव्युपरपड्यां. एवंदिव्यशक्तियीदेखाडहुं. तेथीमोटोहाहाकारशब्दविस्तार
पाम्येअनेराजाअतिशेखेदवाळोथयो. नेउठीआवीनेतेमुनिनाचरणमांपड्यो. त्यारेराजाएप्रार्थनाकरीकहुंके हेयोगिगुरुष ? आ
ब्राह्मणोनेजीवाडो. त्यारेतेउपाध्यायजीवोल्याके जोएबधाब्राह्मणजैनीसाधुशायतोडुंजीवाहुं. राजा, प्रधानविगेरेसर्वेलोकोए
पुवातकबूलकरी. त्यारपळीते. उपाध्यायजीएधोळीसोटीफेरवी तेथीसर्वेमाथापोतपोतानास्थाने धूर्तनीपेठेहतांतेमथयां. तार
पळीतेसर्वेब्राह्मणोएजैनदिक्षात्तीथी नेराजादिकसर्वेजैनधर्मीयया. तेवातसांभळीआर्यखपुटाचार्य पोतानास्थाने श्रीमहेन्द्रसुरीनुं
स्थापनकरीस्वर्गमांपथार्या एप्रकारेआर्यखपुटाचार्यतो प्रबंधकहो. हेवेश्रीजीवदेवसुरीनोप्रबंधकहीएळीए. वायटनामेमोटो
स्थानमांभोटधर्मदेवनोमहीधरनामेमोटोपुत्रहतो तेदेशांतरमांभ्रमणकरतोहतो. तेनेदिगंबरलोकोएप्रतिबोधकरी दिक्षाआपीआ
चार्यपदमांस्थापनकरेलोहतो. दिगंबरलोकोएतेसुरीने परकायप्रवेशादिकविद्याओपणआपीहती. तेशेठनोबीजोपुत्रमहीपाल
नामेहतो. तेणेपोतानाभाइनावियोगथी वैराग्यपामीश्वेतांबराचार्यपासे दिक्षाळीवेलीहती. एवेआचार्यनोमेळापथयो त्यारेतो
आचार्यतथातेनीमाताएभशुद्धआहारादिक दिगंबरनादेखाडीयुक्तिकेवदे प्रतिबोधप्रमाड्योएवोतेदिगंबरचार्य श्वेतांबरीथयो.
अनेतेनेसुरीपदवीमळ्या पळीतेजीवदेवसुरीएवानामथी जगतमांप्रसिद्धथया. पांचशेयतिनापरिवारसहीताविचरताहता. तेवखत
एकयोणीव्याख्यानावखतआवीवेठो. तेयोगीमांएवोगुणहतोके पोतानीजीव्हानेपळांठीनीपेठेवाळी डबाववाथीव्याख्यानवांच
नारनीजीव्हारथमीजाय अनेकोहिसाध्वीनामस्तकनुचुर्णमंजरीने तेणेपासेकरीराखेळुंतेजना मस्तकउपरनांखतेनेतेवअथायएवो
तेदुष्टयोगीहतो. तेवीविद्यावाळानेतत्कालजाणीळइ जीवदेवसुरीएतेनाआसनमांएवी रीतेस्थंभनकर्योकेतेनाथीनहलाय, नवो-
लाय, नकांइथाय. पळीतेनेएवोचमत्कारदेखाडीपोतानो शिष्यकरीलीथो. तेजगाममांमळएवेनामएकशेठहतो. तेणेसूर्यग्रहणनुं

तःपुरमांधीछोढीनहीं. त्पारेकोइमंत्रसिद्धपुरुषेरजाना आंगणामांआर्वातेनामासादना यंभ्रमंत्रिआकाशमालीर्था. स्वदस्वदक-
 रतातेमासादनास्थभंकपतादेखी भयपामेलराराजाएतेसाध्वीनेछोढीदीधी. अनेहुद्धिसिद्धतोअभय कुमारप्रमुखपुरुषोजाणवा.
 अनेयोगसिद्धतोतेपुरुषजाणववा केजेनीपासेसुवर्णसिद्धिआदिकने उमन्नकरनारचूर्णहेयतथा दूटेलाद्रव्यभंडारनेदेखाइनार
 तथाअद्रव्यकरनारइत्यादिअंजनहोय तथापणउपरलेपादिकराथी आकाशमंगलितकरेतथासौभाग्यदौर्भाग्यादिकजुंसाधकजेनी
 पासेहोयतेयोगसिद्धपुरुषकहेवाय. जेमगर्भमीलराजानेउच्छेदकरनार एवाअनेईदवाडानेसुवर्णमयकरनार श्रीकालिकाचार्यजा-
 णवातथापणमालेपकरीनित्येवाजुंजय, रैवत, अष्टापदअनेसंभतशेखरआदिपर्वतनी तीर्थयात्राकरनार अनेनागार्जुनयोगीनेप्रति
 बोधकरनारअने (गाहाजुअखेनाजिणं एरुतवनमां देगाथानीअंदरकहेली सुवर्णसिद्धिनेगोपवीराखनार) श्रीपादकिससुरीतथा
 वज्रस्वामीनोमांमोआर्यसमीतसुरी तेआदिकजाणवा. तेआर्यसमीतसुरीए कच्चा नंबेलाएवेनदीओनीवच्चेरेहलाब्रह्मद्वीपनातापस
 कोकोपणलेपनकरवानीशक्तिवहेजलज्वपरजताआवताहता. तेजोया. अतिशेविसमयपामेलालोकोएगुरुनाकहेवाथी आवकलोकोए
 निमंत्रणकरीजमाडीवळात्कारतेभनापगधोवाइत्यादिकपटभक्तिदेखादीतेथी तेनापणउपरनुंलेपनजतुरहेवाथी पाछाजतीवत्वते
 नदीमाहुंदवालाग्या तेजोइश्वाककोएताळीओपाडीनेउपहारायकर्या. तेथीघणीलज्जाधामीनेउभारहा तेथीतेश्वाकलोकोएतेवात
 गुरुनेकहीत्यारगुरुएआर्वातेनेनदीओमां योगचूर्णनांखुतेथी तेवेनदीओनातटपररुपरसलीगयातेथी श्वाकधर्मनीघणीप्रभाव-
 नायइअनेतापसलोकोने गुरुएप्रतिबोधपमाडीजैनधर्मिकर्या ॥ ७ ॥

कविपणवेप्रकारनाछे तेपांपहेलातोजिनशासननारहस्यनुंजाणपणुं तेणेकरोनेसदभूतछे अर्थजेनाएवाशास्त्रनी रचनाकर-
 नारा तेकहुंछेकेजिनशासननोवेपे थइगयेलाएवाजे अर्थतेनुंजेशास्त्रतेने गुंयनाराभुक्कधिकहीए तेजेयाकेतत्पार्थशास्त्र तथाप्रशम

वेशकराव्यो पछीतेगायनादेहमांथीनीकळोपोतानादेहमांआव्या. तेवातब्राह्मणोएजाणीतेसुरीनापगमांनमस्कारकरीघणीमार्थ-
नाकरी. त्थारेतेसुरीबोल्याके मारागछमंजिनवोआचार्यथाय तेनेसेनानुंजनोइपहेरावीब्राह्मणना देवमांदिरमांल्लेइजने ब्राह्म-
णोएवेदमंत्रथीउत्सवसहीतअभिषेककरवो इत्यादिकजेजकछुंतेनोस्वीकारब्राह्मणोएकर्यो त्थारेपूर्वनीपेठेजपरकायप्रवेश विधाना
वळथीतेगायनेतेझिवालयथीवारणेकाढी. आयुपनोअंतआव्यो त्थारेपोतानाकोइमिजनेगुप्परीते कछुंकेमारुंकपाळलइने एक
योगीछेतेसिद्धविद्यावाळोथइ जिनमतनेपणोउपद्रवकरवो. माटेमारतेनिर्जावकपाळने भागीचूरोकरवो. एमकहीतेसुरीस्वर्गवा-
सीथया. सारतेमिजेसुरीनाकझाममाणतेकपाळनेकर्युं. त्थारपछीतियोगीकपटथी अतिशेवोकेदेखाइतोत्यांआव्यो नेभागीनेचूरो
करेलाकपाळनेदेखीहाथघसीबोल्याके विक्रमराजानाकपाळनुंएकखंडमारीपासेछे नेआयोगीनुंएककपाळखंडमनेमासथयुं होत
तेमारीविद्यावरोवरसिद्धथात, परंतुतेमनेमळयुंनहीं. पछीतेयोगीआकाशमार्गेजइ मलियाचळमांथीबावनाचंदननां तथाअश्रुनां
काष्टलावीतेगुहनाशरीरनोदाहकर्यो. एमकारेजिवदेवसुरीनोप्रबंधपुरोथयो. अनेश्रीहेमचंदसुरीनुंकेंदेवरीदेवीवशकरवाथी अ-
तिशेविद्यावानपणुंथयेलुंजगतमांमसिद्धछे. अनेपामीछेमतिष्ठानेमणेएवासिद्धपुरुषो तेतोविद्या, मंत्र, बुद्धि, योगनेआगमइत्या-
दिभेदथीअनेकमकानाछे तमांस्त्रीदेवताजेनीअधिष्टायकछे अथबाजेसाधनवडोसिद्धथायछेतोविद्याकहीए नेजेनोपुरुषदेवताअधि-
ष्टायकछेएवोसाधनरहीतहोयतेमंत्रकहीए. आजगाएविद्यासिद्धअनेमंत्रासिद्ध एवेमांथोडोभेदछेमाटेवेनोसंग्रह विद्यावाननेविषे
करेलोछेएमजाणवुं तेवातदर्शनसप्ततीकाग्रंथमांकहीछे. तेनोअर्थकेवहुविद्यामंत्रवाळो सिद्धकहीएअनेबीजो उचितअवसरने
जाणनारविद्यावान्कळोछे तेमांमंत्रसिद्धतोतेछेकेजमांसंभन, आकर्षणइत्यादिकहायछे तेजेमकोइनगरनेविषे कोइघणारुपचा-
ळीसाध्वीहती तेनेवळारकारथीग्रहणकरीराजा पोतानाअंतःपुरमांल्लइगयोत्सारसंघलोकोए तेराजानेघणुंकछुंतेोपण तेणेतेनेअं

नुष्ठान, प्रभावनापणे जाणवुंतेकहुंछेके पूर्वोक्तसंपत्तिनोअभावसते यात्रा, पूजा, इत्यादिकजेकोहलोकने रमणीयछागेततथाशुद्ध
 भाववहेजीनसंवंधी तथासाधुसंवंधीजेकाइ अनुष्ठानकरवुंतेसर्वे प्रभावनाजकहेवायछे तेनीव्याख्याआपकारनीछे केपूर्वोक्तसं
 पत्तिनोविरहसतेएटले सर्वजगाएएळढधीओ होतीनधीविशेषकरीने तोआकाळनोविषे शुं करवायोग्यछेतेकहेछे. के तीर्थनेविषे
 यात्राकरवी, उत्सवेसहीत संवसाथेगमनकरवुं, युगमधानादिकजुंवंदन करवानेअर्थेमोटी कृद्धिएसन्मुखजवुं, पुष्पादिकवहेपूजा
 करवीअथवागुरुने वंदनक(वांढणां) देवांइत्यादि आदिशब्दशीजीवनेअभयदानदेवुं, सजागार (सदाव्रतमंडाववुं), तथाअमारी
 पढहेवगाढावहोइत्यादि रुपजाणवुं देवगुरुसंवंधीसर्वपुंवुं पणअनुष्ठानत्रिकरण शुद्धिवडेकरेलुंहेयतेलोकनामनने प्रीतिनुंउत्पन्न
 करनारथायछेते प्रभावनाकहीए एमकोरदर्शनसप्ततिकाानीटीकामांकहुंछे. अनेश्रावकतोप्रभावकएवाछे के तीर्थयात्राकरेजीन
 मासादकरावे, प्रतिमानुंस्थापन करावे, दानशालामंडावे, अमारीपढहेवगाढावे तथाश्रिशुरुनाप्रवेशनो मोटोउच्छवकरेतथा
 उत्सवसहीत ब्रह्मव्रतनुंधारणकरे तथासमकीतादिकने पामवानेअर्थेसाधर्मिकपुरुषोनुं वात्सल्यमपुत्रवन्नके प्रकारनांपुण्यकरे
 तेजीनशासननी उन्नतिनाकरनार प्रभावकपुरुषोछेएम जाणवुं. आजगाएश्री नेमीश्वरतिर्थकरथयापछी आठहजारवर्षगयांल्या-
 रेश्रीश्राहुंजयतथा रैवतकेतनीयात्राने अर्थेअभिप्रहसहीत चालेलोअनेमध्येदेवे करेलानानाप्रकारना उपसर्गवहेपण क्षोभनपाम-
 तोअनेरैवतपर्वतने विषेखात्रजळवडे दूर्जनोपमयविवनुं गळनयवाथीखेद पामतोअनेसाइठक्षपणी (बेमासोपवास) वहेआरा-
 धनकरेलीअंवादेधीनो यथोछेआदेशजेने एवोअनेश्रीब्रह्मदे केरेलीवज्रमयश्री नेमिनाथनीप्रतिमानो स्थापकएवोश्री रत्ननाम
 श्रावकजाणवो. तथाछत्रीसहजार नवांजीनमासादनो करनारअनेनवांपुं हजारजीणचैत्यनो उद्धारकरनारने सवाकरोडजीन
 विंवनोकरावनारएवो संपतिराजाजाणवो तथाअराढदेशमां अमारीनेप्रवर्तवनारने १४०० नवांजेनमासादनो करावनारने

रतिहत्यादिकेने करनाराश्रीजमास्वाते वाचक, तथासमरादित्यचारित्र, अनेकांतजपपताका, अनेकांतमतप्रवेश, षोडशक, अष्टक, विंशतिका, पंचाशक, नेपंचवस्तुकआदिअढीहजार मकरणग्रंथनाकरनार श्रीहरिभद्रसुरी २, तथाभवभावना, पुष्पमाळातथाएवनेटीकातथा विशेषावश्यकतथा अनुयोगद्वारवृत्तितथा श्रीआवश्यकवृत्तिटिप्पणक इत्यादिअनेकग्रंथना करनारमळधारीश्रीहेमचन्द्रसुरी ३, तथाघणासिद्धान्तनी टीकानाकरनारश्री मलयगिरिसुरीतथा प्रमाणमिमांसा, त्रिषष्टीशलाकापुरुषचरित्रनेव्याकरणादि त्रणकरोहश्लोकतुं प्रमाणजेमछिएवते सर्वग्रंथोन्निविस्तारता श्रीकुमारपाळराजाने प्रतिबोधकरताश्रीहेमाचार्यहत्यादिपुरुषो जाणवाअनेबीजातो अतिशेकीविपणानी कळामाकुशळएवा श्रीसिद्धसेनसुरीतथा भक्तामरस्तवननाकर्ताश्रीमानतुंगसुरी तथाश्रीवत्पभटसुरी तथादेकाणदेकाणे कविपणानीकळावडे विरमयपमाडेलो अनेत्यागकराव्यांछे मृगयातथायज्ञहत्यादिकुकर्म जेणेएवोश्रीभोजराजानो धनपाळनामपंडित इत्यादिपुरुषोजाणवा. ॥ ८ ॥

अनेश्रीनिशीयादिक सूत्रनेविषेतोआमकारना प्रभावकपुरुषोकहा छे:-१. अतिशेकृद्धिवाळा, २. धर्मनाकहेनारा, ३. वादी, ४. आचार्य, ५. क्षपक, ६. नैमित्तिक, ७. विद्यावाळा, ८ राजसमूहेमानेला एवापुरुषोआतीर्थनी प्रभावनाकरंछेतेमां अतिशेकृद्धिवाळातो वीजायकीमोटाउत्कर्षनेपामेलीछेकृद्धिओजमनीएटलेजंघाचारण, विद्याचारण, आशीविष, जळीषाधि, अवाधि, मनःपर्याय, इत्यादिकछे लब्धिओजमनेएवा पुरुषोजाणवाअनेधर्मकथी तोव्याख्याननी लब्धिवाळाअने वादीकहेतांपरवादीनेजीतनारा नेआचार्यकहेतांवारसें छद्मपुणवद्देशोभता नेक्षपकहेतांआकरंतप करताअनेनैमित्तिक कहेतांअिकाळज्ञानवाळानेविद्यावानकहेतां सिद्धययाछेविद्यामंत्र जेमनेएवा नेराजणण सममतकहेतांराजा प्रमुखलोकोनेमानवा योग्यएवापुरुषोजीनशासननोडद्योत करेछे. हवेकालादिकना विषमपणाथीपूर्वोक्त सिद्धिनोअभावसतेतो जीनमतनीपुष्टीतुंकरनारएवुंसर्वअ-

हवेअनुक्रमेणाम थयेलोजीजो चारिजाचारतेनुं व्याख्यानकरायछे.

तेमांचारिजएटलेसर्व विरतीरुपसाधुनुं आचणतेचारित्रकहीए तेकहुंछेकेसर्वप्रकारजेसाधुनुं विरतीरुपएवुं आचणतेचारित्र कहुंछे. अनेयतिथर्मना अनुरागीएचाग्रहस्थ लोकोनेतोतेचारित्र देशमात्रछेअनेचारित्रतो आजन्मअनेअन्यजन्मने विषेसर्वजगाए उटछुटफळनेआपनारछे तेकहुंछेकेआप्रकारना गुणसर्वविरतीरुप चारित्रनेविषेरहेलाछे, केजेमांकोइक्रियानेविषेप्रयासकरवानुं दुःखनथीअनेस्त्री, पुत्र, स्वामीतिनांकठोर वंचननुंदुःखनथीजेमां दुष्टस्त्री, पुत्र, स्वामीतेमना दुर्वाक्यवुंदुःखनथी तथाराजादिकेने पणप्रणामकरवो पढतोनेथीतथाअन्न, वस्त्र, धन, स्थान, तेनी चिंतानथी, अनेज्ञाननी मासिथायछेअनेलोकमां पूजायछेनेप्रशमसु- खमांभीतिरहेछे. मरणथयापछी मोक्षादिकनीमासिथायछे एवागुणअमणपणाने विषेरहेलाछिमाटेहेसुमातिपुरुषो! आलोकनेविषे तेसाहुपणुंमासिथाय तेमांप्रयत्नकरो. चारित्र, निश्चेमोक्षनुंअसाधारण कारणछेअनेअवद्यएवुं बीजछेतेशास्त्रमां कहुंछेकेदर्शन, अनेज्ञानतेवेजुदांजुदां होयतोसंपूर्णफळ आपीअकतांनथीअने चारित्रजुक्तहोयतो तेवेसंपूर्णफळनेआपेछे तेमाटेचारित्रविद्योष छेतेचारित्रनुंआराधन करवामांजेतत्परहेएवा महर्षिपुरुषनेअनंतभवमां उपाज्जनकरेलांतीव्रनेआतिशय तीव्रएवांसर्वकर्मनोक्षय करवा। दिकमां दुःफळ थायछेतेकेटळुकहीए ! जेहेतुमाटेतेवामहर्षि पुरुषनुंवहुमानमात्र करवुतेनुं पणअतिशे प्रमाणरहीतफळथाय छे. तेउपरसिद्धवेचनो जीवजे वानररुपे थयोछेतेनीपेटेप्रमाण रहीतफळथायछे तेनुंकथानकआ प्रकारनुंछेके.

आलोकमां पुरुषार्थनुं परमार्थसाधनकरवाने समर्थएवास्वजननी पंक्तिवाळीकांतिमती नामेनगरीहती. तेमांप्रशस्तरतप्रभुष्यो नेपणवणानिपुणपणावडे मानवायोग्य निर्दोषविद्यासमृद्धीवडे मसिद्धसिद्धएवानामनो महाबैद्यहतेवेवळी अनंताभवान्तरवडे घणाकाळथीरचेला परिचयनावशवडे जाणथयेलोमूर्तिमान् मोहहोयेनेष्टुंएपणा अंतरमांमोटोलाभेनिवास करीरहेतोहते. जेम

१६००० जीर्णचैत्यनोडद्वार करावनारने७२ लाखद्रव्यभाषीने साधर्मिकपुरुषोक्तो करमुकावनारश्रीकुमारपाळ राजाजाणवो अने १३०४ नवांजीनचैत्यनो करावनारअने २३०० जीर्णचैत्यनोडद्वार करावनारने७०० सन्नगार(दानशाळा)नो मवर्तव नारइत्यादिअगणित पुण्यनोकरनारएवो वस्तुपाळतथातेजपाळ तेजाणवातथाश्रीशिवुंजा तिर्थनेविषे ५६ जेमांगुच्छछेएवीसो-
नानींद्रमाळाने पहेरनारअने ७२००० टंकद्रव्यनोखर्वकर्षी श्रीधर्मघोषसुरीनो नगरप्रवेशनोमहोत्सवकरनार साधुपेथडनामे जाणवोने ११२ दानशाळानोप्रवर्तानार साधुजगद्वइत्यादिकर्तां द्रष्टांतस्पष्टपणेजाणवां.

एप्रकारेतपागच्छना श्रीसोमसुंदरसुरीने श्रीमुनिमुंदरसुरी तेनापाटवपरमतिष्ठा पावेळाश्रीरत्नखेखर सुरीएरचेळाश्री आचारमदीपनामा ग्रंथनेविषे दर्शनाचारनेप्रकाशकरनार एवोआबीजोप्रकाश तेनुंआखीरामचंद्र दीनानाथकरेलुंगुजराली भाषांतरपुहंथयुं. ॥ २ ॥

रसायणकरवांतेणेकरिने सर्वेनगरनालोकेनगतोहतो अनेवणांकुडकपट्टीछपार्जनकरेलुं घणुंघनसंचयकरतोहतो. अनेवणाघ-
 ननीसंपत्तिवडेहर्षपांमतोहतो अनेपरभवनीप्राप्तिनिमित्तेलगारमात्रपणवीतोनाहोतो. एषेतवैद्यसर्पनीपेठेएकद्रष्टिवाळोहतो. अने
 महापिथ्याद्रष्टिहतो, नेअतेशेपापरुर्मर्जाळनेसंचयकरतो तेणेयणोकाळअतिक्रमणकर्यो. एकदिवसदैवयोगेकोइवनांतरमां त-
 र्वनाजाणमूर्तिसान्जाणे उपशमहेयएत्राकोइमुत्तराज तेनादीठामांआव्या. तेमनेवणालोकवदनकरवाजताहता तेठोळामांम-
 वेशकरिनेतेणेपणतेसाधुनीवदनाकरी. अनेतेसाधुएषमलाभकळो अनेआदरशीतेनेवैसाड्यो. कारणविनालोकनुंहितकरनार
 एवाद्वानासमुद्रएवातेमुनिएतेनेवैद्यराजजाणीतेवैद्यनेयोग्यएवीदेशना (व्याख्यान) करवानोआरंभकर्यो. हेसज्जनो! आ-
 भयंकरमहासंसारसमुद्रमध्येजेमहुठव्याधिवडे पीडातोजीवछेभमह्वेकरेलां पापकर्मवडेएसमुद्रमां भ्रमणकरेछे. क्षणमात्रपणकोइ
 जगाएविसामोकरतोनाथी; अनेकप्रकारनांजन्ममरणनेकरतो तेमांरहेलांहजारादुःखनेपामतो नानाप्रकारनांदुःसहएवांदुःखने
 सहनकरतोकोइप्रकारेपणदिव्य एत्रीपरीणतीनावभावहेशास्त्रमां प्रसिद्धएवांदशद्रष्टांतवडेदुर्लभएवो देवतानेपणदुर्लभएवांश्रेष्ठम-
 नुष्यजन्मनेआजीवपामेछे. तेमांपणआर्यक्षेत्रमांजन्म तथाघणुंद्रव्यमळवुंल्यादिकदुर्लभछे. तेकहुंछेकैमनुष्यक्षेत्रमांजन्मधवोतेमां
 पणकुळ, रूप, आरोग्य, आउखु, बुद्धि, धर्मसांभळवानीश्रद्धा, संयम, एमउत्तरोत्तरसारांपळवां तेआलोकमांदुर्लभछे. एम
 कारनांअतिदुर्लभमनुष्यजन्म अनेधर्मकरवानीसामग्री जेममहादुर्भिक्षकाळमांअतिशेमुख्याने साहांमिष्टाब्जभोजनमळेतेनीपेठेअ-
 तिशेदुर्लभछे. तेवस्रतअतिसुंदरधर्मकर्मकरवामां कोणमूढजीवममादकरे ? कोइनकरे. तेमांप्रथमतोआजीवने वैद्यपणुंछेतेअन-
 थनुंकारणछे. केमकेवैद्यसदाकाळ मोटासर्पनीपेठेअनर्थना काममांजआसकहोयछे. अनेदुष्टदुदयनोहोयेने त्रणलोकेनेपणमीति-
 कूळहोयअनेलाकानेमहादुःखयवानुंलूळछे. निरंतरलोकोनेव्याधिवडे पीडापामताएवानेजन्मजन्मचुंलूसां-

नर्कावासनेविषे निरंतरमहाघोर अंधकारनोसमूह होयछे, तथाजिम नारकीनेविषेआतिशे दुःखहोयछेतेमतेवा जीवोनेआतिशेखोभे होयछेअनेतेलोभधी तेहुंहृदयहणायहुंहतुं अनेसखहुंडहापण पणनाशपामेहुंहतुं जेमअनीतिथीधननानाश थायछेअनेधुमाढाथी चित्रोतेनाशथायछे अनेतिमिरोगधीनेजतो नाशथायछेअनेकपदधी जेममिजनानाशथायछे तेमतेतुंनिपुणपणुं गयेछंहतुं. पछी तेखोभधीपरामभव प्रामेखोवैद्यप्रवेश करेलाभूतेपरामभव करेखोहोयनेहुंएम् स्वजननेपणगणतो नेंतोअनेआपोतानो भित्रछे, आ परिजनछेएम्पण नहोतोगणतोअने गरीबलोकअनेदरिद्र लोकअनेहुःखीतलोक तेमनासामुंतोजोतोज नहोतोअनेक्यार पणध-र्मनोउपयोगनहोतो करतोपोतानोनेपरनो विभागविचारतोनहोतो अनेपुण्यअनेपापतेहुं परिणामेभुंफलधरो एमतर्कपणकरतो नहोतोअनेनीतिनां शास्त्रनेसंभारतो नहोतोनेधर्मशास्त्रने हाथमांझालतो नहोतो. अनेस्वप्नमांण संतोषकरवायां चिंतनेआववा दंतोजनहोतेने लोकनेअपवादतथा अपयशतेनेगणतोज नहोतोभुंवधारेकहीए ? केरिंगणिप्रमुखनेआषध विशेषमांअनेगळोप्र-मुखनेवल्ली(लताओ) विशेषमांगणतोहोतोअनेहरदे, गरमाळो, इंद्रवायणां, गोसुर, पुंवादीआ, भंतुरा, धमासो तगर, एरंडा, आकडा, थोर, पीपळा, बीछां, उमेडां, खाखरो, मुळा, महुडां, कोठां, कौवच, राइ, अजमोइत्यादिकनेस्थाने तेआमकारनानामस्थ-पनकरीलोकोपासेथीठगिने पैसालेतोहोतेकआतोमुखर्णकंटिकाऔषधीछे तथाआमुखर्णमाक्षिकछे, आअमृतानामवेळछे आअ-मृतानामनीगुटीकाछे, आअभयानामेतथाअपराजितानामे तथाविशाळानामेऔषधिओछे, तथाआहस्तीचमत्कार, चक्रमर्दक, सुवर्णभस्म, गगनमंदप, नरेन्द्रमान्यअनेपवनारी, सहस्रकिरण, महातरु, श्रीवृक्ष, श्रीफल, हेमदुग्धक, ब्रह्मपादप, हस्तीदंतक, मधुहुम, दधीफलइत्यादिकऔषधोनांनाम कटिपतस्थापनकर्याहतां. अनेआत्मगुप्ता, आसुरी, दीपिकाइत्यादिक जेवीतेवीशु-टीकानांनामस्थापनकरेलाहतां. एमकारेअपसिद्धअनेकप्रकारनांऔषधनानामस्थपनकरवारुपआढंवरवदेअनेककुत्रिमएवारस,

असंतोषिसर्वत्रदुःखीछे अनेपरोपकारने अर्थव्यापारकरनार अनेसमतावाळनेसारार आवकनागुणवाळेततो प्रथमतीर्थकरनो
 जीवजीवानंदबुद्धतेनीपेठे वैद्यकर्मवेदपणनिर्दोषएवामहागुणवहे मोटाभायवळोसमग्रशुभनोभागीदारथायछे तेमादेहेमहानु
 भाग ! हेवैद्यराज ! तमोपणसम्पकधर्मनैवेषरुचिकरो नेपारकुञ्चनदिकधी अर्थपङ्काकावामां रुचिनोत्यागकरिहृदयमांस-
 तोषआरोपणकरो नेपोतानीछक्ष्मीवहे अन्यायधीउपार्जन करेलादोषनोत्यागकरो. नेधार्मिकजननेविषे बहुमानकरोनेवैद्यप-
 णानाअभिमाननोत्यागकरो. धीतरागेद्वन्द्वनुआराधनकरो नेगुरुसेवनोआदरकरो अनेगरीबलोकाउपरदयाराखो जेणेकरिने
 कोइकाळेदुःखनेनहींपामो. अनंतसर्वजाएपरोपकारबुद्धिनेराखशोतोथोडाकाळमांसुकर्मधीविशेषपणानेपामशो नेपोतानीशक्ति
 प्रमाणेसमकितछे मूलजेनुंएत्राश्रावकधर्मरूप कल्पवृक्षनेपालनकरो. जेणेकरिनेअनुक्रमे शाश्वतामोक्षसुखनेपामशो. इत्यादिअ-
 नेकप्रकारनीशक्तियुक्तिवेदकहेलो सद्गुरुनोउपदेशसांभळीने पोतेडाहोछेमादेधर्मएजतत्वछे एमपोतानाचित्तमांजाणी मारी
 शक्तिप्रमाणधर्मकरीशामकहीने घणालोकेनठगीनेजेपापकरेछे तेथीदुर्गतिमांजइ दुःखभोगववुंपडशे एवाविचारथीकंपनोसा-
 धुपणानीअद्धाकरतो विशेषधीतोतेसाधुनुंचहुमानकरतो तेवैद्यपोतानेधेरआव्णो. परंतुतेअतिलोभनावशधी अनेपूर्वनाअभ्या-
 सधीपूर्वनीरीतेजव्यवहारकरवामंज्यो. तेउपरश्लोकछेकेअतिलोभनं कोइप्रकारनुंमाहात्म्यआश्चर्यकारीछे. केजेणेकरिनेतेपुरुष
 पाछोहतातेवोनेतेवोजययो. एथीहुंधीजुंआश्चर्यछे. १. अनेसर्वनेनाशकरनार एवोलोभतोजेसाधुनाचित्तमां पणवसेछेतसाधुने
 पणअग्निनीपेठेवाळछे. लोभेकरिनेवांधेछुतीक्ष्णकर्मजीवनाजीवितनेपणनाशकरेछे. मादेहितार्थीपुरुषतेनोविश्वासनकरवो. गुरुना
 उपदेशरूपसर्वधनलेभरुपचोरेछुटी लीधुंसारपछीतेवैद्यनेपरलकेनुं माधुंपोतेकरेछंवल्लवानकुर्मएजएनीसाथेरहुं. परंतुघणोनि-
 दयछेतोपणसाधुपुरुषछे एजसारोअनेमारेमान्यछे एमविचारकरतोतेवैद्यसाधुनेनयीठगतो. सर्वजगाएअनर्थनेकरतो अनेलो-

મળેતોપણહાસપામેછે. વિશેષપણતેરાજાદિક ધનપતિલોકોનેરોગીયપેલાઈછેછે. તેકહુંછેકેજેણેઅશ્વનો ઘળોસંગ્રહકરેલોછે તેપુરપોટુકાઝનાહદયનેઈછે નેવ્યપિચારીસ્ત્રીસ્વામીનાવધનેઈછે નેવૈધધનપતિનેરોગનાસમૂહની હામતિનોવિચારકરે નેનારદ કલહનીઈચ્છાકરેનેદોષગ્રાહીપુરુષો પારકુંછિદ્રદેસેનેશાકિની દટલેભૂતપેતાદિકહાલપામતાને ઈચ્છેઅનેરાજા, ધનાઢ્ય પુત્રરહિત વચારેમરશેપ્રવીવાંચ્છાકરેછે તેવેદકારકવાતછે. ૧. જેણેકરીનેઅન્યસર્વજનને આરોગ્યપણું દેલીહર્ષયજોઈએ તેનેવદલેઅ-
ભાગ્યોઅનેદુષ્ટસ્વમાવવાલોવૈધ તેનેરોગીયવોઈચ્છેજેમસૂર્યનેદેસીધુવહસંતાપકરેછે અનેવર્ષાઋતુમાંજલસહીતમેયનેદેસીધળાધા-
ન્યનોસંગ્રહકરનારોપારીસંતાપનો અનુભવકરેછે. આજગાળુઆમકારનીદેશીકાગાથાછેતેનોઅર્થ. વહુધાન્યનોસંગ્રહકરનાર, ગંધીક
(ગાંધીવડું કરનારો) મહદાંધીઆર્જીવિકાચલાવનારો તંદુલમચ્છ આચાર મનવદમેહાપાતકીછે. અનાર્યપુરોહિતનાનામકારનાં
ઔષધાદિકઢગવાનામકારવડે મહારકરતાંઆવૈધનાં મુલનાંવચનપણસારાંનહોય. નેમહાલોમવડેસુલમછે પરનોછેદકરવોજેને
પુરોઅનેદેશનેપીઢતો નેઅલપરોગવાળાપુરુષને મહારોગરુપસાગરમાંનાશ્વતો અનેમહાઆક્રંદનકરતો ને કંઠગતપાળવાલો પુવાપુ-
રુષથીપણદ્રવ્યનાસમૂહનેગ્રહણકરવાની જેનેઈચ્છાછેપુરોજન્મથીજ મહાનિર્દયપુરોછે. નથીગ્રહણકરવાપોખ્યનામ જેનુંપુરોહિતવૈધને
સ્વપ્રમાંપણઅનુકંપાવ્યાંથીપ્રાપ્તથાય ? પુમકારેયળીવિદ્યામળેલા પુરોહિતનુંસર્વજ્ઞાનપણ અજ્ઞાનજે. જેણેપોતાનુંહિતઅહિતનથી
જાણ્યુંતેનુંજ્ઞાનતેઅજ્ઞાનરુપજે. જેનેનેવ્રવદેસમવિષમદેસાતુંનથી અનેતેનિર્મલનેવ્રવાળોછે તેપણતેનેઅંધજાણવો. માટેશાસ્ત્રમાંકહું
છેકેજેધર્મથીરહીતપુરુષછેતેવલ્લવાનછે તેપણઅશક્તજાણવો અનેધનવાનછેતોપણનિર્ધનજાણવો અનેયળાંચાશ્ત્રમળેલોછે તેપણ
તેનેમૂર્ખજાણવો. ? વિદ્યાસર્વજગાળુક્રાંતપણંઅનાર્યછે પુમનજાણવું. કેટલાકવૈદ્યોશાસ્ત્રથીઅજાણછેતોપણતેપૂરુષછે. નિસ્યેપોતા-
નાધર્મકર્મમાંઆસક્તછે. અનેકુહનુરનામનાપુરુષનીપેટે કુર્મધીરહીતછેનેઅલપલોમવાળોદોષરહીતછે નેવળુંસંગ્રહકરનારો અને

वसते द्वैकोद्भिवसनदीठेलातेमोटासाधुने छेदधीदेखाने किकियारी करीतेवानरदोड्यो. तेषणभांतमुनीवरपासआव्यो तेमने
 जोहत्कर्तककर्तातेवानरने जातिरमरणज्ञानउसन्नधयुं. अनेद्वैजन्ममर्जेसाधुयेपोताआगळनियमधर्मनीवातकरेलीहती तेसर्वे
 तेनेसांभरीआवुं नेपूर्वजन्मेजेकुडकपटथी पापवांरुंहतुं तेपणसांभरीआवुं. तेपापलोअतिशेषश्चात्तापकरतो, आसाधुनुंमार
 वहुमानकरचुंएमविचारतो, तेसाधुनेसरवाडळळीआवती सर्ववानरीओनेनिवारणकरी साधुपासेआवीतेणेनगरस्कारकर्यो. परम
 आदरहीहाधजोडीवनमांपोताना पापनीनिंदाकरतो, वारंवारनगरस्कारकरतो पोतानेउसन्नधयेलाजातिरमरणज्ञानवडेतेसाधुना
 परमांवांगेलाकांटातीनेदलातेणेजारी. पळीतेवानरेबाल्याकर्मणएनामनोओषधियेगावी तेमुनिनापगमांवांगेलाकांटानुंआकर्मण
 करीनेद्रणसंरोहिणीएनामनीओषधिमंगावनितेसाधुनोपगमूहेतोतेवोअतिशोसारोकर्यो. आमकारेतेवानरजातितुंआचरणअतिशे
 आश्चर्यकारीछेतेवसते मुनिवरनाशरीरथी तेणेद्रव्यशल्यकाढचुंतेथी तेनाअंतरमांरहेछुंमिथ्या दर्शनरुपमावशलय नीकळीगयुंते
 भावशल्यकेवुंछके देवमनुष्योहजारो जन्मधारणकरेतोपण तेभावशल्यनीकळवुंयणुं कठणहतुं. तोपणतेतत्काळ नीकळीगयुंआ
 जगाएकवितानां काव्यदणछि बीप्रपणे थतुंसमग्रशुभकर्मतेनो संभवजेनेथयोछेएवो अनेसाधुनावहुमाननिमित्तेजन्मांतरमांकरे-
 लुंसिद्धारसनीपेठेसर्व कल्याणनोकरनारते शुभकर्मनोउदयतेने मासथयो तेथीतेवानरनीआंसमांथी आंसुंनांजळपडवामांडयांने
 पोतेमनुष्यभवहारी गयोतेनोपश्चात्तापतेने दणोथयो. तेआभिमायने अनुमानधीजाणीतेमुनीभ्वेरुक्का करीधर्मदेशनाकरीजे
 वीके हेवानरेन्द्र ! तिर्यचयानिमांपणते मोटुंकर्मकर्युं केवलसंबळादिकनी पेठेवणेकालेअथवा चंडकौशिकसर्पनीपेठेथोडाकाळ-
 मांतुंछुद्धयहसंसारनाअंतनेपामीशमाटेतारीशीकिप्रमाणेसमकितळे मूलजेचुंएवाआवकधर्मनुंआराधनकरच्यतेधर्मकेवोछेकेवणाका-
 लधीसंचयकरेला पापकर्मतेपणक्षणमात्रमां क्षीणकरेछेतेमांपण घटतुंएतपरकरुंछविचळे. तेमांपणसर्वज्ञचुंकेहेलुं देशावकाशीक

भवेतोपणज्झासद्वयं आर्तध्यानवहेमरणपाठ्यो. तेनेसुखकयांभीहयेय ? तेजीवमहाकालनामेवनमां आतिशोमोमहासमर्थ एवोएक
तेपुरुषोत्तमरथ्यो, नेपोतानीइच्छापमाणे तेवनमांयादरीओनाटोलेटोळीने लेइसुखेफरतोहतो. जीवमात्रनीएवरीरितळेके जेज्यां
कन्मतेल्याभीतिकरेछे, जेमविष्टानोकीडोविष्टमां सुखमानेछेतम. एकदिवसतेमोटाअरण्यमां तेवांदरफरतोहतोतेणे संपेदधियाव-
रनीतीर्थयात्रापांजतो एवोसंवसमूहतथीअष्टथइज्जदोपढेलो एवोएकमुनिनोसमूहहाथीना टोळानीपेढेचारेपासभमतांभयतां ते
वनमांआव्यो तेवनअतिशेअनर्थजुंस्थानअनेझाड, बीडवढेअतिशेगंभीरएवुंभयानकहतुंतेमां चालतासाधुनासमूहमांथी एकसा-
धुनापणमांओचितोकाटोदाभ्यो तेकांटोतीखा, कठिणखलोढानाखीलानीपेढेभागीरह्यो. तेथीतेसाधुनेपणमांघणीवेदनाथइ. पळी
तोतेसाधुएकडगलुमात्रजवासमर्थनथ्यो. अनेतेसाधुवेमकारनासमयनेओळखतोहतो. एटलेएकसमयशब्दनोअर्थ सिसद्धांतएवोछे
नेवीजासमयशब्दनोअर्थकाळवाचकछे माटेतेसाहसिकएवासाधुए बीजासाधुओनेआमकारेकहुंके अतिशेगाढपणेमारपणमां
खीलानीपेढेकाटोवागेलोछे माटेमाराथीएकडगलुंपणहवे चळायतेमनथीमाटेमारेचास्ते आघोरअरण्यमांतमेसर्वे साधुखोटीथाओ
तेठीकनथीमाटेमनेएकलानेअर्हीमूकी तमोसर्वेडतावळाचालीनेसंवनीसाथेथाओ. नर्हीतोआघोरभयानकवनमांतमारासर्वनुंआति-
शेअहितथशे. अनेहुंतोअर्हीजपज्योहरही शास्त्रजुकियेआराधनाकरीश. इत्यादिबचनथीसर्वेसाधुनेसमजावी एवनाबीजिगीत
नथीएभसर्वसाधुएविचारकरी तेमहामुनिनेनमस्कारंकरीस्वमावीने हृदयमांदुःखीयइनेजेदिशभणीसंवचात्योहतो तोदिशभणीते
साधुनेत्यांमूकीविहारकरीगया. अनेतेएकलारहेछासाधु मोटाअरण्यमांएकमोटीजिंलाउपर निवासकरीरह्या. अतिशेघणीएवी
पणपोतानापणनीपीडाने अचगणनाथीसहनकरता महाधैर्यवाळातेसाधुजपमाएरहीत उपशमरसमांनिरंतरआसकयता संयमयो
गनुंआराधनकरेछे एवामांएकदिवसतेवानरपोतानाधुसहीत मोटाभीलना समूहनीपेढेहुइहृदयवाळु तेटोळुभमतुंत्यांआवुं. ते

नीपुरुषोअतिशोढुकरएत्रां कामकरेखेपणआतो तियंचजातिएआमकारनुं करवुंतेवणुं दुष्करखेभाववेडेकेटलाक जीवद्रष्टपणुं
 पांमखेजेमजळवडे मुंजनीदोरद्रथायखे तेमदुःसाध्यएवांकर्मने पणहितजाणीसाधेखे पणमनथीकरड्डदुःसाध्यखेवळीकड्डुंखेकेधीर
 पुरुषोडयांमुधीमवर्तता नथीत्यांमुधीतेमने मेरुपर्वतउंचोजणायखे अनेसमुद्रपणत्यांमुधी दुःखेतरवायोग्यथायखे माटेकार्यनी
 गतिविषमखे पछीतेसिंहेतेवानरनुं खंडोखंडकरीतत्ताळ भक्षणकरुंअनेतेवानर शुभध्यानथीमरणपाठ्यो अनेअरुणनामनामहा
 विमानपांघणावर्चना आउखावाळोमोटो द्रव्ययोअनुक्रमेत्यांथी चवीनेज्यांउत्पन्नथयो तेकहुंहुं.नानामकारना निर्मळमणिको-
 रणनासमुद्रवडनाश पांम्योखेअंधकारजंनेने सर्वप्रकारनाश्रेष्ट,दिव्य,विमानजेवुरमणीय, माणिनामंदिरजेवुं मणिमंदिरनामेन
 गरहवृत्तेमांमग्नस्त पंचवर्णनाअसाधारण मणिमयरहेवानांधरहतां जेघरोमांप्रसतीगामडांनी थोळीखीओकोइ जगाएनिर्मळरफ-
 टिकनीवांथेळीपृथिव्यमां रहेलाअतिशेसुंदरंग तेथीअतिशेरागावाळखेरत्नसमूहजेमांतेनेकोमळएवाकंकुनाअमथकीलेवाआसकत
 थती.कोइजगाए निर्मळवैदूर्यमणिथी वांधेळीभूमिमांमारी कस्तुरीनाअमथीलैवाजती कोइजगाएळीलांपत्रजेवाइंद्रनीलमणिना
 समुद्रवाळस्थळमां लीलीयासनासमुहना अमथीलैवाजती. कोइजगाएअतिशे पीळारत्ननीपांळमां हरताळनोसमुहजाणिग्रहण
 करवाइच्छती कोइजगाएवैदूर्यमणिनीवांधेळी पृथिव्यांअंतरभागमां रहेलीयोळीकांतिवाळा मणिमसमुहनेकपुरनो समुहखेएमजा-
 णीहाथलांवांकरती कोइजगाएजळनी आंतिनेकरनारएवा मनोहररत्ननासमुहमां निर्मळनळनाअमथी न्हावाधोवापीवाइच्छती
 कोइजगाएउपलाभागमां रचेलामणिमय पारेवा,मयूर,हंस,सारस,पोपट,मेना, तेनांनिचेपडतांप्रतिविवमां मोटाकुतुहळनावश-
 थीतेतेजानवरनेजीवतां जाणीतेनुग्रहणकरवानी बुद्धिप्रवर्तती कोइ जगाएउपरशोभांनिमिच्च स्थापनकरेलीने हेठळलंबाय-
 मानएधीमहामुकावळी, रत्नावळी,कनकावळी, लटकतुंहुमणुंइत्यादिक नानामकारनांआभर्णतेनां प्रीतिविवनेसत्यजांणीतिआ-

एनामञ्जुश्रावकञ्च द्रततुंकरयएदलेजेदली दिशामांजवानुंप्रमाणकरेत्तुं होयतेथीअधिकदिशमां जवुंनहींतेवतवे प्रकारनुंछे.तेसामा-
धिकरहीतपणछे अनेसामाधिकसहीत पणछेएमांसांमायिकरहीत एवंपणतेव्रतदिवसमां पणथायअनेरात्रिये पणथायमाटेतेव्रत-
पोतानीशक्तिप्रमाणे अंगीकारकर्यपोतानालिख म करेलास्थानथीलगारपण आगळनजवुंतेथीत्रैलोकमां रेहेलासर्वभूषतथा
वादरएवाजीवोनेअभयदान आपवारुपमाहुंफळथायछे. मनवडेपणसावद्यकर्मनो त्यागकरवाथीतेव्रतचारित्र धर्मजवुंथायछे.
इत्यादितेनेप्रतिबोध कर्यो तेवानरपणसंपूर्ण फळनोअभिलाषिथिइ मतिदिवससामायिक सहीततेव्रतनुंआराधन करवानोअभि-
ग्रहग्रहणकर्यो. अनेपोतानाआत्माने कृतार्थथयोएप्रजाण्योए प्रकारेतिर्यंचजनममां पणसमकितधर्मना लाभवडेजेममहानिधान
नालाभवडेआनंद पांमेतमेतवानरआनंद पांमयो.त्यारपळीतेसुविहित साधुधर्ममांस्थिर करवानेतेवानरनी पशंसाकरीविहार
कर्यो.अनुक्रमे संभेदशिवरपर्वतनी यात्रामांप्रथमगयेला सर्वसाधुनेतेसाधुमळयाअने तेवानरतेजदिवसेरात्रिइ पर्वतनाशिवर
उपरजइपोतानाजुथने तथावीजानाजुथने दूरभूकीनिर्दोषभूमिइ सामायिकसहीततेव्रतने अंगीकारकरीमनवडे पणपापसहीत
कार्यमांरेनकरवुंएवुं चित्तवनकरीशुभध्यानथी एकाग्रचित्तवाळोयइवेढाहतो एसमयमांतयां पहेळुंकयुछे विक्राळमुखजेणेएवोने
उछळतीछेचंचळ जीवहाजेनीएवोएकमहा भयानकसिंहआव्यो.तेणेनिश्चळपणद्रववेढेला तेमोटावानरनेदेखी पोतानोआहारए-
कजजगाएथीसंपूर्ण यशेएवुंधारीदेहनीपण जेनेअपेक्षानथीएवो अनेमहासाहासिक एवोमहामुनीभरना जेवोतेवानरतेसिंहनेदे-
खीलगारपणहालयो नहीअनेशरीरवडेतथा मनवडेनियमकरेला स्थानथीस्वस्थोनेही. आजगाएकाव्यछेके वानरनीजातिस्व-
भावथीजचंचळहोयछे तोपणआवानरतोमनथी पणचंचळनथयोअने परणांतमहामोटाउपसर्ग प्राप्तथ्योतोपण महामुनीनीपेदे
निश्चळरह्योएमाहुंआश्चर्यछे केदलाकलाजमांआसक्त थयेलापुरुषोत्तथाजानना अर्थीपुरुषोत्तथाधननाअर्थी पुरुषोत्तथाअभिमा-

णाज्यक्रुद्धिनीसंपदासहीतइंद्रनीपेठे तेराजा, धितानीपेठे निरंतरप्रजानुंपालन करतोहेतो. तेराजानेराजासंबंधी मुणेतथासमृद्धि-
 ओ, तेरुपस्त्रीओहुं प्रथमवहंहंप्रथमवहं एवीरिति वरतीहतीनेयाचक लोकोनेजेन रोहणाचळपर्वत मणिनेओपेछे तेमर्माणनुंदान
 आपतोहते. लोकने सर्वप्रकारेआनंद करनारएयातेराजानी वखाणवायोयीत्रशाळ हृदयनाअलंकाररुपजेने दिव्यमणिमाळाछे
 एवीमणिमाळानामनी रूपादिसर्वगुणधी श्रेष्ठवीत्रीकुळेद्वता होयेनेगुंएवीपटराणीहती. अनेजेनीकलाकेळीनावळभपणेतथाअ-
 तिशायीरुपपणे साक्षातकामदेवनी रतीनामेखीनाजेवी जणातीहती. पणक्यारेपण अनिरुद्धनेविषेजेनी रतीनोप्रसारनहतोए.
 दळेजेनीरतीनो प्रसारक्यारेपण रोकायेछोनहतो जेपटराणीब्रह्मभाववडे तथाहंसगतिवडेसाक्षात् सरस्वतीजेवीहती जेमसर-
 स्वतीब्रह्माधीउत्पन्न थइहतीअनेहंसउपर वेसीनेगतिकरतीहती अनेआतोज्ञानेकरीने ब्रह्मभावनेपामीहती अनेएनीहंसनाजेवी
 गतिहती. पणतेसरस्वतीकन्यावस्थामां पणधितानापाणीग्रहणकरवानीभितवाळीहती तेवाकोइप्रकारनाकलंक्याळी आराणी
 नहती. वळीतेअतिशेआश्चर्यउत्पन्नकरनारपिनानुं परमहिमाख्यपणावडेसर्वसिद्धयेळी सतीओमांश्रेष्ठपणेजाणे वीजीसाक्षात्
 पार्वतीहोयेनेगुंएमजणातीहती परंतुक्यारेपणतेपार्वतिनीपेठे रुद्रसंगतएवीनहती, एटलेरीसाळन्हती वळीजेपुरुषोत्तमनाहृद-
 यनेहरणकरवारुपगुणवडे तथासर्वजननेआनंदकरवावडे साक्षात्प्रत्यक्षजणातीलक्ष्मीजेवीहती परंतुलक्ष्मीनीपेठे कोइदिवसचं-
 चळस्वभावनीनहती, एकफोतानापतितनेवेप्रेजेशिथरीचित्तवाळीहती. वळीजेपोतानानिर्मळगुणवडे फोतानीसंगतिकरनारनंपण
 निर्मळकरेएनागुणवडे मनुष्यरुपनेधारणकरतीएवी साक्षात्गंगाजेवीहोयेनेगुंएवीजणाती. परंतुतेगंगा जड (जळ) तेनीसंगति
 वाळीछे. आश्चर्यारेपणनहती, एटलेनिरंतरसज्जननोजसमागमराखती. वळीएपोतानीसर्वकळावडेरुचि (कान्तिनेप्रीति) करवावडे
 अनेस्वामीनामार्गनेअनुसरवापणे पुष्टिचमंडळमांअवतारधारणकरिनेआवेळी कळावान्चंद्रनीरोहिणीनामे स्त्रीसाक्षावहोयेनेगुं

भर्षलेवानिवुद्धिधी दोडादोडकरतीअने कोइजगाएमाणि रथभादिकनेविषेपछवाडे वेढेलीखीजनतेनाहाथमां रहेलांपफुछितना-
नामकारनांश्रेष्ठकमळ, उत्पळ, पुष्पमाळा इत्यादिकनांप्रतिर्वेषमां तेकमळादिकनेसत्य जाणीलेवाप्रवर्तती, अनेकोइजगाएओ
रडानामध्यमांरहेलां धन, कनक, मणि, मोती, शंख, परवाळइत्यादिकनां बारजेपडतांप्रतिर्विंशमां तथाअन्यएवांजेनानामकारनां
भक्ष्यभोज्यादिकवस्तु तेनेलेवासारतेनां प्रतिर्विंशमांपडेलाले एवीमणिमयभीतमां जेनांशरीरअफळायछे एवीओनेवारणेप-
डतांतेवस्तुनां प्रतिर्विंशमांवेतेवे वस्तुनेग्रहणकरवाना अभिमायवडेहुंपहेली लेउं, हुंपहेली लेउंएवीबुद्धिधी दोडादोडकरती
कोइजगाएलीला सहीतवृत्त्यकरती एवीखीओनाअतिशे शोभायमान, अतिशेकाळा एवापुथेलाळकता लांबाचोडलातेनां
रफटिकनीभीतमां पडेलाम्प्रतिर्विंशतेने मोटाफुंकवाडामारता एवासर्पनीभ्रांतिथी छेदनासती, पडती, अनेकोइजगाएआका-
शमांरफटिकमाणिनी भींतो, रथभइत्यादिकमां अवकाशनीबुद्धिवडे अतिशेदोडतां अफळाहनीचीपडतीएवी तेखीओनेदेखीहस-
तालोकधीतेलज्जा पामतीहती. कोइजगाए आकाशमांपणअवकाशनो अभावतेनीआशंकाधी नदेखतीहोयएम चारपासपोताना
हाथनेपसारती अनेकोइजगाए अतिशेउंचायरमां अफळाइशुंएवा भयवडेनीचेसंकोच पांमीनेचालतीअनेकोइघरमांअन्यजगाए
रहेलांआसनतेनां पडेलाम्प्रतिर्विंश उपरवेसती. एमसर्वजगाए निरफळछेआरंभ जेमनोमूढपणाधी आकुळवयाकुळ थतीतेनगरमां
अवेलीगामडांनोखीओने नगरनालोकेदेखीने अतिशेहसताहता एमकारनीसकृदिष्ट ए भरपूरएवाअनेसर्व लोकमांप्रसिद्धएवा
तेमणिमंदिरनामा नगरनेविषेनीतिवान् पुरुषमांअग्रेसराणातो कोइजगाएप्रसभव नपामेलेअनेचारेपास अपारप्रसरतोछेतेज-
नोसमूहजेनोएवा दिव्यमणिनोशेखर धारणकारतोमणिशेखर नामोराजारहेतोहतो नेहुःखेदमनकरवायोग्य एवाअहंकारी शत्रु-
पसर्पनासमुहनेकोइ श्रेष्ठवादीनीपेदेवशा करतोएवोअनेपोताना देशमांद्रोडकरनार पुरुषना नामनेपणनसहन करतोनेउत्कृष्टी

भूषणआप्यां अनेजनमाराख्धीतेतुंदासीपणानुं कामउतारनिंखुं समग्रबंधीखानेपडेखालोकेनेछोडीमूत्रया, अनेमान, उ-
नमानअनेप्रमाणतेपणपोतानाउत्साहथी वधारेमोटोंकरीआप्यां. एटलेब्रह्मनेमापकरनारगजप्रमुखतेमानकहीए, तोलनुंमापकर-
नारपांचशेरी, दसशेरीमाणिकोविगेरे ब्राजवांविगेरेथीउचांडपाडीजिखाय, तेविगेरेउन्मानकहीए अनेरूपियापैसादिकनुंजे
प्रमाणहतुंएसर्वेनी वृद्धिपोतानाउत्साहथी करीअनेचंदनरससुंछांटवुं, पुष्पनासमूहनां हारविगेरेआभूषणकरी परस्परपहेराववुं
तथाउंचीजातनोधूप उबेखवोअनेअनेक प्रकारनांगीत, वादीत्र, नृत्य, तोरण, वजाओ मंडाववी तथामनोवांच्लितद्रव्यआपहुं
तथादंडनलेवो, दाणनलेवुं इत्यादितथाकोइ मनुष्यभीखमागेतेवुं नरहेवांदेवुं, नगरना लोकोएववामणीमां जेजेआणेहुंहेयतेक-
रतांपाहुंतेनेहजार घणुंआपहुंइत्यादि प्रकारनाहर्षउत्सवथी अतिशेआनंदमांमगसर्व पोतानोदेशदशादिवसपर्यंतकर्यो. एटलेदश
दिवसनोपुत्रजनम महोत्सवकर्यो निरंतरनवानवारस जेमांउत्पन्नथायछेएवो तेउत्सवकराव्योअने रयारपछीपोतानीसर्वज्ञाति,
स्वजन, परिजन (सेवको) तेमनेजान, भोजन, सारांनञ्ज इत्यादिकथीसत्कार करवो, सन्मानकरवुं इत्यादिकर्योपछी मातानेस्वसं-
ध्यहुंतेनेअनुसरीनेते पुत्रनुंनामअरुणदेव एप्रकारनुंस्थापनकर्युं. पछीपांचप्रकारनी भावनावडेमहाव्रतधर्म जेमवृद्धिपामेतेम
पांचप्रकारनीधार्मीमाताओए रातदिवस पालनकरेलोपांचधार्मीनांनाम.—१. क्षीरधार्मी, (स्तनपानकरावनारी), २. मज्जनधा-
त्री(नवरावनारी), ३. मंडनधार्मी (आभूषणपहेरावनारी), ४. क्रीडाधार्मी(रमाडनारी), अने ५. उत्संगधार्मी (खेलमांवेसा
डनारी) आपमाणेरातदिवस पालनकरेलोतेकुमार चक्रवर्तिनाकुमारनी पेटेअनुक्रमेवृद्धि पामेलोसातआठ वर्षनोययोविद्याओ
दुःखपारयाविना प्राप्तयतीनथीएहुं विद्यानेमार्थजेकलंकहतुं तेकलंकवोवाचास्ते तेकुमारजेमअगस्तीऋषि एकअंजलीमांलिहनेस-
मुद्रनुंपानकरीगया तेमलीलामात्रमांविद्याशास्त्र ग्रहणकरीलीधुं. अनेसर्व कलानोसमुहअनुपम एवोपणएटलेकोठण एवोपणजेज-

एवमजणाती. परंतुकोइदिवसपणदेपोदयकरनारीनहती एदलेरोहिणितोदोपाकरकेतां रात्रिमांडयपामतीहतीअनेआपटराणी
तोकोइदिवसदोपनोउदयकरतीनहती. रोहिणितोदुष्टग्रहनोसंगधारणकरतीहती अनेआस्त्रीतोदुष्टग्रहकेतां कदाग्रहतेनोसमा
भमकरतीनहती. एवीएपटराणीनेविवेधेंदराचळ (मेरु) पर्वतनीगुफामांजिमकल्पवृक्षउत्पन्नथाय तेमतेप्रथमकहेलोवांदरनोजीव
तेस्वर्गमांथीचवीनेतेपटराणीनीकुंखमांडप्रअथयो. सारतेमणिमालानास्वप्नमां पोतानामुखमांप्रवेशकरतुंतेअरुणभवन्नानामेक्षिमान
तेणीएदीहुं जेविमानमांतेवांदरानोजीवदेवपणेपूर्वेहतो. तेमहास्वप्नग्रहदेतेभवन्नानाजेंवो अतिशोतेजस्वीनेअतिशोमहीमावाळोनेअति
आश्चर्यकारीवणीसमृद्धिएमाहिततेसमग्रजनने आधाररुपइत्यादिसर्वविमाननागुणग्रहे तेपुत्रनोगर्भसंपूर्णहतो. तेस्वप्नग्रहेजणांतुं
हतुं. जेममहावांच्छितअर्थनालाभने साधनारमहाशुकनवडे मोटाकार्यनीसिद्धिजणायतेमतेवास्वप्नग्रहे अतिशोहर्षितथयुंछेमनजेंनुं
एवीअनेपोतानासर्वशरीरनारोम, तेवखतउदयथयां अनेवखाणवायोग्यएवामोटा अर्थवाळासंदर्भेनमोटाकविनीवाणी जेमधा
रणकरतेमतेगर्भनेसुखेथीधारणकरतीहती. प्रतिदिवसगर्भनीवृद्धिशीशरीरनुंकुरापणुंपामेलीहती तोपणनेमअल्पअक्षरनेवणाअर्थ
वाळीशुक्तिहोयेतेनीपेठेविवेशेषथीशोभतीहती नेगर्भनाप्रभावेकरीने अनेतेनाअंतरमांआपकारनादोहद (दहोळा-नानाप्रकारना
मनारथ) आपकारनाउत्पन्नथताके पचंडपुंडुल्लङ्घधारणकरं अनेतेनीधारमांमांखमुखदेखुं अनेनगरमांहेमारीआज्ञाप्रवर्तहुं
अनेसर्वराज्यनीचिताहुंकरं अनेसर्वरिपुनालक्षकरने हुंलीलाभात्रमांजासपमाहुं अनेसर्वप्रकारनाधर्मविविधनुं आराधनकरं एवा
नानाप्रकारनाउत्पन्नथताजेमनमुखा तेराजानाप्रसादधीतत्काळज सर्वेसफलधर्माधीपरमआनंदपणानो अनुभवकरती. अनुक्रमे
संपूर्णदिवसथयेतेउच्चस्थानमां शुहोआव्यातेमुहूर्तवेळामां सर्वजननेआनंदकरनारएवो रत्ननीखाण जेमरत्ननेउत्पन्नकरतेमते
णीएसुखेपुत्रउत्पन्नकर्यो. राजाएपणपुत्रजनमनी वधामणीनेकहेनारीदासीने पोतानामाथाउपररहेलामुकुटविना सर्वअंगनांआ-

कर्षणविद्याएजाणखेंच्योहोय तेमतेणीएवचकरेलोहोयनेशुंएमगाठअनुरागवडे पीडापामेलोहोयनेशुंएमतेकुमारतेनासन्मुखदो-
 दयो. जेटळामांसमीपआवेछे तेटळामांविजळीनाझवकारानीपेंडे सांसारिकभोगनुंतत्क्षणनाशपणुं देखाडवामांटेजाणेशुंसंख्या-
 कालेजणातीसिद्धजोगणीदेवीनीपेंडे तत्कालकुमारनाहर्षसहिततेंअद्रश्यथ. तेवखतेंतेकुमार, फालभरतांचूकेलावांदरनीपेंडे, ल-
 क्ष्यधीचूकेलावनुव्यथारीनीपेंडे, दावधीचूकेलाडूतकारनीपेंडे, रसोइनीक्रियाधी चूकेलारसोइआनीपेंडे, अतिशेकांतिरहीतथयुं
 छेमुखजेनुंवातेकुमारचोरपासतेखीनेखोळवामांढी. तेटळामांकोइमहारक्षसनीपेंडे विद्येनमतएवानामेविद्याधरे मोटोहोकारो
 करीकहुं. अरे ! रेभूचर (एटलेहेमूर्खपृथिवउपरगतिकरनार !) खेचरमांशेखरएचामेंसिंहनीपेंडेइच्छाकरेलीआभुगाक्षीनेपारधीनी
 पेंडेतुंलेवाअभिलाषकरेछे ? मांटेजाअर्हीथी. नर्हीतोहवडेहतोनातोथइजश. इत्यादिवाक्यबोलताखेचरपखे तेकुमारबोलयो.
 नथीहणायुंसाहसजेनुं, उल्लासपामतोछेएकवीररसजने, एवोनवीरमध्येशेखरसमान एवातेकुमारपणीहुंशीआरीथीकहुंके हंही
 हेविद्याधर ! तुंविद्याधरपणाधीगर्वनपामीश. केमकेपृथिवमांसमन्यथेलां सर्वरत्नसर्वनेसाधारणछे. जेसमर्थथायते, तेरत्ननेमो-
 गवे. केमकेकहुंछेकेवसुन्धरावीरगुणनेभोगयछे आपकारेबोलेता तेकुमारनेजाणेंनुंसर्वस्वहरणकयुंहोयतेम अतिशेकोपपामी
 कालनीजीव्हाजेवीभयानकतरवारलइ उतावळथीथशीआवता वेताळनीपेंडेमारवासन्मुखदोडयो. ल्यारपळीअतिक्रमकरनारने
 विषेपरसक्रमकरवोएजशेछे एमधारतोकुमारपणभयानकतरवारने न्यानमांथीखेंचीसन्मुखयो. जेमएकमछ्हेयतेनासामोवी-
 जोमछ्थायतेमएकएकनापणने वचाववामांनिगुणएवा महापराक्रमधरतातेवेनुंदेवने पणचमत्कारकरनारुंअतिभयानकसम्पसामुं
 तरवारनुंयुद्धचारुयुं. ल्यारपळीतेपुजतेकुमारछेपणदुर्जयछेमोटेअतिशेरिसिनामवेशथी परवशथयेलोतेविद्याधरमारवाने दोडतो
 तेनाव्पाकुळयताहाथमांथी कोइजगाएपणअतिछिटेमोटावायुथी पराभवपामेलीवृक्षनीझाळाथी जेमपाकुंथयेछुंनुंपडीजायतेम

गदमांकहेवातोहतो तेनेक्रीडाकलापनी पठेसहेजग्रहणकरी लीधो.तेथीसंपूर्णकळावाळा चंद्रनोजाणेप्रतिवादी होयनेशुंएवोथयो
काविकहेछेकस्थानने विषेआरोपण करेलागुणपोटा मूढ्यवाळाथायछे मदअनेमदनेतेनाजन्मनुंस्थानएवुंननुं यौवन विंध्याचळ-
नावनजेशुंज्ञाननाजेवुंविचसहितकुमारने प्राप्तयुंएटलेविंध्याचळमां ज्यांधनहोयछेत्यां पुन्नागनावृक्षोत्पन्नथायछेतमविंध्या
चळनावनसमान एतुंननुंयौवनहतुंअने पुरुषमध्येनागदेव समानएवोतेपुत्रदेदीप्यमान हतो परंतुतेमांआटलुं विशेषछेकोवितक-
हेतांधननेवित एटलेप्रसिद्धि विचमळवाथीउन्मत्तचथवायछे एनेतोप्रसिद्धिमळवाथी उन्मत्तपणुंनप्राप्तयुंएटलुं विशेष जेनीउपमान
थायएवुंतेनुरुपअने जेनासौभाग्यआगळ देवतातुंसौभाग्य दुर्भाग्य जेवुंजणातुंहतेतेतुं बळअतिशयोक्तुहतेने तेजनेपीतजेस्त्र्यते-
नाजेवुंतेतेजहतुं प्रथमथयेलादेवताना जन्मथीमेमप्रवक रूपादिगुणोतेमांआव्या होयनेशुं ? एमनहोयतोतेमां एवागुणक्यांथी
होय ? एकदिवसपोताना मित्रोसाथेएकसुंदर वर्गीचामांरमवागयो हतोनेअतिशेकौतुहळ रसमांधणोआसक्त एकलोतेमित्रोथी
दूरथइगयोएटलासां वीथेलासुगना जेवांछेचंचळनेत्रजेनां नेपुत्तमनाचंद्रनोसर्वगर्व हरनारुंछेमुखजेनुं नेदेवतानीस्त्रीओने लज्जा
पमाडतुंनवीजुवानीना सुंदरलावण्यपणावडे वर्णनकरवायोगयछे देहकांतिजेनीएवी अनेजुवानपुरुषोनेनवा उत्पत्तनेमकटक-
नारएवीछेआकृति जेनीएवीकोइस्त्री, स्त्रीजननामनजवीचंचळ सोनानाहंदोळामांहिचतीने तिलकादिकचौद् प्रकारनांआभ-
रणवढेसर्वथाशोभतीएवीदेवकन्यानोजेवी जणातीतेस्त्रीएरुपवडे कामनेजीतनारएवातेकुमारनेविषे अर्घ्यनाअंजळीप्रदानजेवो
प्रथमदर्शनमांभाश्रुत (भेटसमान) पोतानाहृदयनासाक्षारहरस्यजेवो, नवाअनुरागतुंजाणेसर्वस्वहोय एवोप्रथममेमकरवामां
चतुरएवोवाटोबाणवडे जेमळक्षवीर्धेतेमकटाक्षबाणशीघ्रनारुं. जाणेअष्टतरसनोयडोढोळयोहोय एवातेकडाक्षवडेक्षणझणाट
थयुंछेहृदयजेनुंएवो तेकुमारनवाजळवरनीचारवडे सिंचनथयेलाकदंचनावृक्षनीपेठे सर्वभंगमांरोमांचितप्रफुल्लितथयां. अनेआ-

यादपञ्चलनुमरणयुं, नळराजानेराज्यधीऽप्रुथयुं, रावणनेबंधीखानातुं सेवनकरहुंअनेतेनुं मरणयुंएसर्वकाळना वचाथीथायछे
 मटेकेऽणपुरफकोतुं रक्षणकरीजके ? ॥१॥ वळीकहुंछेकेज्यारे हुंमातानागर्भमांदतो त्यांरमारीआजीविकाने वास्तेनेकोइश्व-
 रेपातानासतनमां दूधउत्पन्नकरुंछे. जन्म ययापृथ्वीवाकीनी आजीविकानींचिता करवायातेसुइगयोछे अथनामरणपान्योछेके
 शुं ? वळीजेएकछेअनेजणजगत्ताउदयतुं कारणछेनेतेनहुंसंभारुंछुं तोतेपनेकेमविसरीजशे ? वळीपाताळमंजुन थयेलापुशिवना
 रसंनुंआकर्षणकरवुं तेणेकरीनेपर्वतनीकंदरामां रेहेलासकळश्लोने पणजेजीवाडेछेतेमारी रक्षाकेमनहींकरे ? इत्यादिविचारक-
 रेछेएनामांतेछुमारना शुभकर्षनाइशधीमोटा शब्दनामसरवाथीथिता पडयानाशब्दवडेजळ जंतुसमुहनेक्षोभकरती एधीएकमोटी
 योत्स्यांपाणीपीवाआवी जेवामांपाणीधीने नीसरेछेतेवामानेकुमारने शीघ्रपणेआपकारनी बुद्धिउत्पन्नयइकेहूं आघोनागुच्छने
 दळगुंतेमारधी छुवावहिरनीसराय, एवुंधारीअतिशेमोटा एवातेनागुच्छनेद्रद पणेझाल्युतेघोपण भेंशनीपेटते कुमारनाभारने
 नगणतीलीलामात्रमातेनेलइ कुवाधीवारणेनीकळी. तेथीतेकुमारपणवारणेनिकळेछो अनेथइछेजीववानीविशेषआज्ञाजिनेएवो
 नेवणीशुधातुपानादुःस्वथीआकुव्याकुळधतेतेशून्यअरण्यमां चारेपासभमवामंज्यो. एवीरीतेफरतांफरतांजिम अमरनेपुष्पवाळुं
 दृक्षमळेतेमकोइकगामतेनादीवामांआवुं. पळीतेगामनीदिशवांधीचालतां बेकोशचालयोएटलेमानुष्योत्तरपर्वतना आकारजेवा
 किछाथीवींटेलुनेसारकधीए करेलोमननेभसन्नकरे एवामबंधनाजिहुं अनेनानाप्रकारनाश्रेष्ठभासादवडे शोभतुंनेवीजुंमानुष्यक्षेत्र
 होपनेशुंएवुंमोटेएकनगरजोवामां आवुं. तेजोइनेतेराजपुत्रअतिशेआनंदपान्यो. तेनगरनीलक्ष्मीनासुंदरपणथीआकर्षणमंत्र
 वहेजमएमुखेचातोअतिशेउतावळो तेनगरमध्येचालतानंदनवन समानएकउद्यानआवुं. तेमांएकजगाएमोटादेवाळयनुंदारदीटुं.
 तेमांआसापालवगीसोटीशाखाए चोरनीपेटेभयानकबंधनथीद्रदवांधेलो अनेरुपादिकगुणवडेसहीत एवाएकपुरुषनेदीवो. ते

तत्त्वद्गकोइजगाएपदीगुं. तेकहुंछेकेमनुष्यनेमोदुंणयजयवंतवर्तेछे त्यांसुधीचंद्रनुंबळतथाग्रहनुं बळतथातारानुंबळतथापुंथिवरुं
वळसिद्धयायछे तथाआखिलवांच्छितपणिसिद्धयायछे, त्यांसुधीतेजनपणसज्जनकहेवायछे, विद्या, गारुड, मंत्र, तंत्रतेनोमहीमा
पणत्यांजद्वधीछे, त्यांसुधीकरेलुंपुरुषातनपणछे अनेणुण्यनोक्षययसेते तेसर्वनोक्षयथायछे तयारपछीतेकुमारतेनोहाथकापीनां-
रुयो, तेथीजेनीसुदकपाइछे एवाहाथीनीपेठे, झेरहीतसर्पतीपेठे, तेकुमारआक्रमणकरीपुंथिवरुपरपाडी पशुनीपेठेअतिशेदीन
करिनांरुयो. अहो ! पूर्वस्वप्ननोमहामंत्रनीपेठे अनुपमस्वभावछे. कोइपणअनुपमपभावछे जेथीमहापर्वतनामोटाप्रमाणसरखुं
छेदेहबळजेतुंएवोअनेअनेकमहाविद्यादिवळवाळो, कोइथीपाछोनहेतेएवो, अनेकसंग्रामनीमध्येंदुस्साध्यएवी जयपताकाहुंग्रहण
करवुंतेथीमोटासुभटपणानी कीर्तिमेळवनारएवातेखेचेरन्द्रने सुकुमाळबाळमात्रपण तेकुमारलीळामात्रमांजीतीलीथो. तेगौ-
तमभाषितमांकहुंछेके धर्मकळासर्वकळाओनेजीरणकरेछे एटलेधर्मकळावडे सर्वकळाओजीतायछे, धर्मकथासर्वकथाओनेजीते
छे, धर्मवळसर्ववळनेजीतेछे, नेमुकिमुखसर्वमुखनेजीतेछे, ॥ १ ॥ तयारपछीपडवाडेआवेळोअतिशेकठोरचित्तवाळोदुष्टपणाना
समुद्ररुपतेविद्याधारनोबंधुनादयेन्मत्तनामे खेचरस्वभावथीजळकरवापांश्रेष्ठहो माटेअकस्माततेकुमारनेउपाडीमदोन्मत्तहाथी
जेमवृक्षनेउपाडेतोमतेउपाडेलालुपारने अतिशेछेदेआकाशमांडळालयो नेतत्कालकोइवनमांमहागंभिर एवाकुवामादिवयोगथी
पडयो तेकुवोकादवनेजळथीभरेलोहोतो तेमांपडवाथीकोइअंगउपांग जेनांभाग्यांनथीएवोछे तोपणतेकुवामांथीनीकळवाहुंसा-
धननदेखतो, थइछेजीववानीआशाजेनेएवोसतो तेस्थानमांकोइप्रकारनादुखनेसहनकरतोरेहोछे. अहो ! मोटापुरुषनेपणकोइ
वखतकालनावशथीमोदुंसंकटआवीपडेल्ले समुद्रनाजळनीवेळनीपेठे शुभंअशुभकर्मनाडळळतामोजाआवीपडेल्ले तेनेपरक्रमवडे
रोकवाइंद्रजेवोहायतोपणसमर्थनथीथतो. तेकहुंछेकेजेमकेरामधंदनेवनवासथवो, वळिराजानेबंधनथुं, पांडवोनेवनवासिथुं,

वकरांनां शरीरं फलपूनां रोमछे. वलीबीजापणजानवरोडुंछ, नसो, वसा, शींगडां, नख, परसेवोइत्यादिकांइपणकोइनाड,
 पकारकरनारंथायछे. पणआमनुष्यनाशरीरनी कोइपणवस्तुबीजानेउपकारकरनारीनयी. वलीचाढीओ (उमुंकरनामांआव-
 तुंखोडुंमाणस) त्वेतरनरिक्षाकरेछे, जुनोसौधनीरक्षाकरेछे, राखोहीअन्ननाकणनीरक्षाकरेछे, दांतमांलीधेळुंतुणमनुष्यनामा-
 णनीरक्षाकरेछेतोथीपणउपकाररहीतथवुंतेणेछुं ? एदळेतरणुंपणसामानोउपकारकरेछेतोपरोपकाररहीतपुरुषतोतरणाकरतांपण
 हलकोअनेनीचळेएमविचारीतेकुमारतेस्त्रीनुंवचनअंगीकारकरुंएदळेहालहुंतारास्वामिनेआहुःखथीमुकवीशफळीतिकुमारतेनेतेदुः
 खथीमुकाववानोउपायविचारीने समीपेरेहलीवावमांनिर्मळजितळजळनुं पानखानादिककर्यापछीलक्ष्मीदेवीनामासादमांपवेश
 करीभकिबहुमानपूर्वकनवांकान्यवढेघणीस्तुतिकरीतेसामळीश्रीदेवीतत्काळराजिथिइतेकुमारप्रत्येवरमागयएमबोलीतेहुमारपणप
 रोपकारकरवामांपक रसथयुंछेचित्तजेनुंएवो थइबोलयोकेजोतमोप्रसन्न थयांहीतोआवांथेलाखेचरने मूकोनिमानससरोवरनीपेठे
 तेनाडपरतमारंमन सारंअतिशेप्रसन्नकरो त्यारपछीतेदेवीबोलीके हेमहानुभाग ! चिंतामणीरत्नसमान समस्तपनोवांचिछतअ-
 र्थनासाधनकरवामां समर्थएवीप्रसन्नथयेली एवीमारीपासेआतेंशुंमाणुं ? आतोअन्यजगाएपण आपकारनाअनर्थने करनारो
 नीतिरहीतीविधाधरने मूकाव्यावढेकेहेयुंतेतारंकार्य सारंकरुं ? जेप्रसर्पनेबंधनमांथी मूकावेतेसर्पवीजानेपण दसेपूवुंतेकरुं.माटे
 रयागकरवायोपछे, तेने मूकीनेतुंढाखोडुंमाटेप्रसथयेलाअक्षयनिधाननीपेठेसाक्षातथयेला देवतानावरदाननेमिथ्या शीदगमावे
 छे ? त्यारपछीविवेक करवामांराजहंससमान एवातेश्रेष्ठकुमारकेछुंके आतमेपामरजननेयोग्य पृवुंजुंबेल्यां ? उत्तमपुरुषोनेतो
 परोपकारकरवोएज पोतानुंकार्यकहुंछे. तेकहुंछेकेपारकुंकार्य करवामांतपरएवाने पोतानुंकार्यकरवामां अवळामुखवाळासज्जन
 पुरुषोछेजेमचंद्रछेते पृथिवनेपोतानाकिरणवडे श्वेतकरेछेपणपोतामांरहेला कालाकलंकनेश्वेतकरतो नथीएप्रकारनातिकुमारनां

पासमांघायेला। पुरुषनेदेखी करुणशब्दथीरडतीएकस्त्रिनेजोइ. त्थारपळीनिर्मळप्रकृतिवढे पोतानाहृदयरूपदर्पणमां तेजक्षणेते स्त्रिनादुःखनुसंकप्रणथयुं. तेथीतेणेतेस्त्रिनेपूछयुंकेआशुंछे ? त्थारेदीनथयुंछेमुखजेनुं एवीतेस्त्रीएकछुंकेअंगिकारकरुंछेप्रारडुंदुःख जेणेएवाहेमहानुभाग ! आवांघेलामारारस्वामीनेआवांघनथीतमोमूकावो. त्थारेतेकुमारआदरथीपूछयुंकेशाकारणथी आनेवांघे-
लोछे ? त्थारेस्त्रीबोलीके हेयशस्त्रीपुरुष ! आलक्ष्मीदेवीविनुंमंदिरछे तेलक्ष्मीदेवीएपोताने रमवानेअर्थेनानाप्रकारनीजातिजातिना प्रफुल्लितपुष्पेथीशोभतावृक्षमांलीनथयेलापुष्टुंजारवाकरतांछे मुखजेमनांएवाअमरनासमूहे सुंदरशब्दनाक्षंकारवढे मोहप्रमादे-
लंकिंकर, विद्याधरनास्त्रीपुरुषनांयुगल जेथीएवुंलक्ष्मीरमणनामे आमोडुंजघानछे. तेनुंएकपुष्पयात्रपणजोकोइअजाणेग्रहणकरे तोतेनेचोरनीपेठेतर्काळ तेलक्ष्मीदेवीनिग्रहकरेछे. इमणांमारारस्वामीविद्याधरे वेगनावधपणथीपुष्टितथयेलावृक्षथी एकपुष्प ग्रहणकर्युंतेथीअतियो बळवाळीतेदेवीएथोडाअपराधीने पणमोटाअपराधीनीपेठेयणीने आपकारेसज्जडवांधीदुःखदीधुंछे. माटे
हसरुपुरुषशेखर ! आमहाभयानकएवाआलक्ष्मीना बंधनथीकोइप्रकरेपण मारारस्वामीनाथनेतमोमूकावो. केमकेमेघ, चंद्र, सूर्य, तेनाजेवापरपकारमांतसरएवा तमारजोवासत्पुरुषोछे. वळीकछुंछेकेकोनीआज्ञाथीसूर्य, लोकनाअंधकारनोनाशकरेछेने मागनाजनारलकेनेछायाकरवावृक्षेने कोणेहाथजोडीप्रार्थनाकरीछे ? अनेवृष्टिपाटेनवांमेघनीकोणेप्रार्थनाकरीछे ? कोइए करीनथी. तोपणपारडुंहितकरनामांकेडवांधी तसरथयेलासाधुपुरुषपोताना जातिगुणथीजतेमकरवातसरथायछे. राजपुजेवि-
चारुकोशितळयायानाजोवो एकपरोपकारमूकीने मोटाएवापुरुषनाशरीरनुं वांझीआवृक्षनीपेठे बीजुंकांइफलनथी एटलेएकप-
रोपकारकरवोएटलुंएजफलछे. तेकछुंछेकेसुगनाशरीरथी उत्तन्नयतीकरतुरीतेएशरीरनुंमोडुंफलछे, हाथीनाशरीरनुंएनांहाडकां
एमोडुंफलछे, पशुनाशरीरनुंफलएजुंचामडुंछे, गायनाशरीरनुंफलएजुंदुधछे, मोरनाशरीरनुंफलएनां चित्रविचित्रपीछांछे, घेदां

शययोअनेविचारेछेके तेकन्याहमणांमारीकेम इच्छाकरेछे ? नेतेवखततेखांवनमां केमआवीहरो ? नेए कल्पवृक्षनी देलनीपठेदे-
 खाइनेकेमअद्रश्य थइ ? नेतेमनेशीरिते पामीशकरो ? इत्यादिचिताकरेछे तेवामांसुंदरसेनानी छडीहाथमांझालेलीछे एवीअने
 छतावलीव्याकुल थतीदासीएसहीत दिव्यविमानउपरवेठेलीने कुमारनापूर्वपुण्यनो मूर्तिमानसमूहहायतेवी जगतीश्यांतिमति
 कन्यासांआवी. आजगाइतेनावर्णनना श्लोकेछेतेमनोअर्थः अहोपुण्ययोगेफेवोसंयोग थयोकेनेमकल्पवृक्षनो समगमथायते-
 दोअणिविचार्योपणते कन्यानोयोगते कुमारनेथयो. जेजम चिंनवुंहोयतेतेमकार्य सिद्धथायतेनिश्चेकृतपुण्यछे अनेबीजेअकृत
 पुण्य (पुण्यरहीत) छे. त्यारपछीतेकुमार, वादळांवनायतीष्टिसमानतेकन्यानेदेखीविसमयनेहर्षयुक्तथयुछेहृदयजेनुएवीथयोसतोआ
 कन्याअहीकेमआवीहरो नेआवीनेयुंकरेछेनेमने काइपणसंभारेछेके नहीएवोनिश्चयकरवाने पासरेहेलाविद्यावरनी विद्याशक्ति
 षडतेछुमारअनेविद्याधर संवाधेदवतानीपेठे अद्रश्यथया. त्यारपछी भगवत्तनीपुजानामिपवडे जिनघरमांविधिबडे मवेशकरी
 जिनपुजनपांपणते कुमारनेत्यांआसपास जोतीनदेखीने त्रियोगवालीचक्रबीजेम दुःखातुरथायनेमथइने कहंनालागीअहो !
 जगदनासाररुपते छुमारहमणांअहीहतो तेकेमदेखातोनाथी ? नेमसक्षय्येलीमज्ञासिनमे विद्याएप्रलेकहुंहनुं तेहुंअन्यथाथरो ?
 अथवापुण्यरहीत एवीहुंछुमटेमारां तेवांपुण्यक्यांथीहोयके भ्रमरीनेजेमकल्पवृक्षनूं पुण्यपळेतेममनेतेवरमळे ? कइकरेलीनिवे-
 छेनेकल्पवृक्षनो समगमथायनही एमानिश्वासाखाइ मूछोपामेलीनेकन्या पृथिवउपरतरफहवामंडी त्यारपछीथइछेपरीक्षानेने
 एवोतेढाछो कुभार अहोमारानिभित्तेआ कन्यानीआवीअवरथा थइएमजाणीझमत्यक्षययो त्यारपछीकलत्रवृक्षजेओअनेपोता-
 नापूषमानपुण्यजेवो तेछुमारनेदेखीविसमय, हर्षनेहंसपूर्णथयेलीअने लज्जा, विरक्तसममुख नानामकरनाहजारोविचारवडेव्या-
 सथयेलीद्रष्टिनाविभ्रमवडे संकेतकरीबोलावेली प्रतिहारिका (दासी) समीपआवीउभीअनेते कन्यानोसर्वअभिमाय जाणीराज

वचनसांभली आतिशे प्रसन्नय एल्लि क्षमा दिवी ए माग्या विना तुं पण रोहिणि, मन्ना पतिइत्ता दिक पोताना हृदय नुरहस्य रूप विद्या लुं
 शस्त्र ते कुमारेने अर्पण कयुं अने बांधेलो विद्याधर तत्काळ मुक्त कर्यो. पळीते विद्याधर पोतानी स्त्री ए सहीत पोतानो मोटो छपकारी
 जाणीने ते नीतर त नित्य सेवक थडने पासजे राह्यो अहो ! परोपकार नुं फळ पांच पांडवोनी वल्लभा स्त्री तेजिम संघाथे जहोय ते मतनुं
 तत्काळ आतिशे मोटुं फळ देखाय छेत्यार पळी राजपुत्र, स्त्री ए सहीत ते विद्याधरो विद्याशक्ति वडे तैल मर्दन खानादि पूर्वक नाना प्रकार-
 नां भोजन वडे जमा ज्यो. पळी श्रमरहीत थयोजेम अर्थने काम संघाथे गृहस्थ धर्मशोभे तेम स्त्री सहीत विद्याधरे सेवन करेलो ते छधानुं
 सुंदर पुंजावानी कळयां अस्तु तर सत्ता आस्वाद जेवाते वागने जोतां जोतां एक योजन मावसे जेने पानयां ते छलापां श्रीदेवी एनी पजा-
 वेलुं माणि मय श्रीशान्तिनाथ तीर्थंकर नुंचैय जाणे रोहणा वळपर्वत लुं अन्य शिखर होय एम तेम नादेखवायां आवुं त्यार पळी आतिशे प्र-
 सन्न थयेलो ते सर्व एते मासाद मां प्रवेश कर्यो. ते वल्लत ते नीम थ्ये रहला तीर्थंकरने आतिशे भक्ति वडेन मस्कार करी आतिशे मोटा अर्थवाळां
 सुंदर स्तवन वडे स्तुतिकरी मध्येज भीरहेली भारती देवी ना जे चीन मस्कार करीने त्यां बसे छे तेने जोइ कुमार दिचार करवा लाणयो केम
 थमाहिंदो लाडपर वठेली नवी यौवन अवस्था वाळी अने जेणी ए मां हंस नहरण करी दिक्कुमारीनी पेटेन तत्काळ अद्रक्ष्य थइही अने अ-
 द्या पिजेनी प्रवृत्ति हूं पानयो नथी तेज आछे इत्यादि विचार करे छे ए छलापां सरस्वती देवी प्रत्यक्ष थइने ते कुमार प्रत्येजं छी के हेम हा
 भाग ! तमारी भक्ति वडे तथा अपूर्व नवास्तोत्रनी मुक्ति वडे हूं प्रसन्न थइछूं घाटेक हूं छे अनेक घनाढ्य लोकोना वृद्धि पायला पायने
 हरण करनारी मोटी राद्धि वडे गर्व पासेलोने वेताढ्य पर्वतनी पृथिवीनो स्वामीने पिण पुर रथने पुर नामे महानगरनो अधिपति वैरी जेण
 नामे विद्याधरनो अधिपति तेनी आरुपादि गुण संपत्ति वडे जण लोकेने अतिक्रमण करती शान्ति मतिना सेकन्या हूं तने आपुं छूं जे
 पूर्व प्रमर जेम पुण माळने अभिलाष सहीत देव तेम ते दीर्घ छि. आपकारनी अस्तु नद्या छि जेवी ते भारतीनी वाणी सांभली आतिशे प्रस-

મધુરચલિનારી અને હનમાદવાલા કયાં હિંચળ જગદના તરુણજનને જે દવાનવયોવનને પામેલી મારી કન્યાને યોગ્યવરચિન્તાની વ
 સ્ત્રવ આરાધન કરેલી પ્રજા સિવિયાદેવા હેલા તમે વરહો અને અનુપમરૂપ લાવળ્યાદિ ગુણવદે ગૌરવતાને પામેલો મારી કન્યાનો વર
 તે મારા સામ્રાજ્ય સંપદનો સ્વામી યશોકેદી જો યશો ? દમજ્યારે મેં તેને પૂછ્યું ત્યારે તે ણી દમપટ્ટકહું હે કે હમણાં જ સર્વોત્તમ ગુણ સંપદાનું
 પાત્ર શ્રીમણિ મંદિર પુરના મણિશેઠ્ઠરના મેરા જાનો પુત્ર કાંતિવદેશ્વર્ય સમાન અરુણદેવનામે અસાધારણ પુરુષ તરીકે કન્યાનો ને તારી
 રાડ્ય હૃદ્ધીનો સ્વામી યશો. પૂર્ણચંદ્રવના વેપકારે કુવલ્યને હલાસ કરવામાં સમર્થ કાંતિનો સ્વામી તેજપતિ થવા યોગ્ય છે, દુટલે જેમ
 અજવાલી રાતેનો અને ચંદ્રકાંતિનો પતિ ચંદ્રજ હોય છે તે પતારી કન્યાનો અને તારી સમુદ્ધિનો પતિ તેજક્રુમાર યોગ્ય છે. અને તે કુમાર
 હાલમાં પોતાની ઇચ્છાથી વિચરતો શ્રીદેવીના કરેલા શ્રીયાંતિના થના ચૈત્રમાં (મંદિરમાં) આવ્યો હોને તેણે કોઈ જગા દસારા સથા-
 નના લોભથી મણિ મંદિર પુરના ઉપવનમાં હિંદાંકે ક્રિહાકરતાં દીઠી અને કન્યા દુપણ અનુરાગથી રોમાંચિત થઈ તે કુમાર દીઠો તે જ
 વસ્ત્ર તર્યાં ઓચિતા યમરાજની પેઠે કેંદ્રકથી આવેલો અને પ્રથમથી જ તે કન્યાનો અમિલાથી નાટયો નમત્ત વિદ્યાધરનો પાઈનો વિહુનમત્ત
 નામે વિદ્યાધર તે કુમારને દુરથી આવતો જોઈને જમચ્છર કરી છલ્લથી તે કન્યાનું હરણ કરવાને ઇચ્છનાં દુપકારના મનવાલો તે વિદ્યા
 ધર હે દુવીઆવાંકાધારીને અતિશે ચતુર દુવીતે કન્યા, દંવતાની પેઠે તકાલ અદ્રશ્ય થઈ પલાયન કરી અહીં આવી હે અને કુમારે તો અનુ
 પમ દુવાવલપરાક્રમવદે અને કમકારની વિદ્યાથી હનમત્ત થયેલો વિદ્યાનમત્ત નામે વિદ્યાધરને લીલામાં પ્રમાંજીતી લીધો હત્યાદિ
 દુતાંત પ્રજા સિદ્ધિ દુપ કહેલું સાંભળી હું આદિક સર્વેલેકપણ અતિશે ચમત્કારપામ્યાને આતેશે હર્ષ પામ્યા. માટે અમારા આવતા સ્વથી
 અમારા ઉપર અનુગ્રહ કરી તે ચૈત્યમાં જ અમારી વાટજોશો હું પણ વિલંબ રહીત તૈયાર થઈ ત્યાં આવી ચિતવન કરેલા મનોરથને સફલ
 કરી શો દુવિપતે મારા ચિત્તે અતિશે દ્રઢ પુર્ણ અવધારણ કરવું હતું તો કલ્યાણમ્.

शुभपासेजइआमकारे विद्यापनाकरी हेजणजगतनाआधाररपकुमार ! ज्यांसुधीरथपुरनगरनो राजावेरीवेगतामे विद्याधरेन्द्रअ-
 हींआवेत्यांसुधी प्रसादकरीअहींआज तपारेउभुरहेवुंएप्रकहीआकन्या एनापितानो प्रत्यक्षदेहहोय, अत्यंत स्नेहनीमूर्तिहोयएवो
 एकलेखकन्याएआपेलो तेकुमारनेअर्पणकर्योने कंठनेविवेतेकुमारीयेवरमाळस्यापनकरावीदासिए सहीतगोताना नगरप्रत्येगइ-
 त्यारपछीविस्मय हर्षवदेभरप्रथयेला तेकुमारतेविद्याधर पतिनालेखनेजेमअतिमुंदर पुरजकडकेलेएप्रजगदी वांचवामांज्यो.
 तेआमकारेहेः स्वस्तीश्रीप्रशस्त, समस्त, वस्तुनाविस्तारनुं सागररुपरथपुरनगरथी पोतानामोटासाआज्यना समृद्धिनाउत्क-
 र्थथीइंद्रसाथेस्पर्धाकरतो श्रीवज्रवेगविद्याधरेन्द्र त्रिजगत्नेअतिक्रमण करतोप्रसिद्धरुपरक्रमादि सर्वअंगव्याप्त गुणवहेअनुपम
 फळरुपथयेलाकल्पवृक्ष जेवामणिमंदिरपुरना अधीभरश्रीमणिशेखरनामे राजातेनापुत्रप्रसंजेह सहितआर्द्धिगन करीबहुमान
 सहितआमंजणकरेहे केश्रीदेवगुरुगोत्रपवित्र मंत्रनीसंस्तुतिवडेवश करीहे, कृतार्थकरीछेअतुल्य समग्रकल्याण लक्ष्मीजेणेएवा
 मारीसाथेसकळ परिवारसहीत शुभवाळातमोएसर्व जगाएदीपतानेपोतानी स्थितिस्थानादिकने केहनारीकुशळवार्ताविस्तार
 करवायोग्यछे. मातःकालनीकिांतिनी पेटेस्वामीनाउदयने केहनारीसर्वनेअतिशे आनंदप्रकाशकरनारी कुशळवार्ताजाणवीसर्व
 प्रकरेउदयपामनारनुं पणकार्यएटलुंजछे केनित्येअपत्यरहीत पणानेमानताएवाअपारी साथेअपाराअद्भूत शुभदैवयोगथी
 जगत्जननेआनंद करनारीनेसर्वअंगेसारा लक्षणथीकल्पवृक्षनी लताजेवीजणलोकना पुरुषोनेस्पृहाकरवा योग्यएवीअनुपम
 रुपसौभाग्यादिसर्व गुणमणिथीभरपूर रोहणाचळनीखाण समान, प्रत्यक्षलक्ष्मी समानशांतिमतिनामेकन्याछे तेजणलोकनेअ-
 तिक्रमणकरनारएवुं रुपादिनिर्मलजळने उछासपमादतीगंगा नदीनाजेवीअनुक्रमे वृद्धिपामेली, लीलावते सकळकळानासमुहने
 जाणनारीप्रकृतिवडे वसंतसमयनापुष्पवाळा वृक्षनीसुंदरमंजरीतेना रसास्वाददेहउन्माद पामेलीबाळकोकिलाना जेवीअतिशे

नक्षत्रमालायां सप्तमं जेनेक्रमकमाव्याहं कायपुरषो जेणेने इमदमाव्याहं सुगदजननेणेने पदयेधमममाव्याहं दुष्टाविद्याधरस-
पुहजणेनेसलसलाव्याहं समग्रपणिधरनेणेनेतलळठलाव्याहं आदिबराहनेणेनेउलळतीधूलनासमूहबडे झांखुंकुंछेस्वयमंडळनेणे
नशोशीलीधोछेसमग्रसरोवरजळनेणेने प्रत्यक्षउसतचकनेनुंतकालआवतुं तेकुमारतुंलंकरदेखीथियोछे हृदयमांधकेजेनेसन्मुख
धवाअसमर्थपवानाटयोन्मत्ताविद्याधरचोरनीपेठे तत्कालपलायनकरीउत्तरसेठीनोराजा सर्वपकारेअतिशेबळनान्धोवायुवेग
विद्याधरनेशरणथयो तेवखतअरुणदेवेअंहरासहीत वायुवेगविद्याधरप्रत्येहृतमोकली कहेबडाव्युंकेहेविद्याधराधिप ! आहु-
नैयनाकरनारनेबळतावेदानीपेठे तमेतमारस्थानमांप्रसवादेशोतो तपोनिर्मूलनाशापामधो, जेमसुकामेळुंछीलुं पणबळेतेम. ते
कलुंछेकेविपत्तिकालमांपडेल्लाहुष्टपुरषानुं समीपपणुंविपदमानिनेअर्थेथायछे, जेमजळ्यांछिद्रसहीतवडीझूकीहोय अनेतेबूहेतेव-
खततेनीपासेरहेनारीज्ञाळरनुंताडनथायछे तेद्वंशतनुओ, एटलेछिद्रसहीतयात्रजळमां वूडेटपारेएकघडी, वेघडीएवीरतनीसंख्या
यइएमजाणीघडीआळमां तेलटावगाडवार्माआवेमाटे विलंबरहीतमारस्थानमांधीकीडाए भक्षणकरेलाकुतरानीपेठेएनाटयो-
न्मत्ताविद्याधरनेदूरकरो, जोतपोतमारकल्याणनेइच्छोतो. इत्यादिकइतनामुखधीसांभळीने वायुवेगपोतनाअतिशेअभिमानना
धेगवेठेतजदूतनामुखेप्रत्युत्तरकुमारनेकहाव्याकेहेकुमार ! जेक्रातरपुरषहोयछेने आपकारनावाणीनाआडंबरधीभयपामेछे. पण
जेअमारजेवाजगत्तमां एकअद्वितीयवीरपुरषकहेवायछे तेभयपामतानथी. तुंपृथिवमांगतिकरनार कुमारमात्रमृगजेवोमाराजेवा
सिंहधीधीधेछोछे तोमाराशरणनेपामेळाने हुंकेमरक्षानकरं ? शरणागतनुंपालनकरवुं एअसर्वनोपरमयमंछे नेक्षत्रिमांअतिशेअश्रु
कहेवातांमारजेवापुरषतेतोतेवर्भअवश्यपाळवोजोइए तेकलुंछेकेसमीपरहेळानी पीडाहरवी, शरणागतनुंरक्षणकरवुं, दानआपवुं,
पुण्यमांअनुरागकरवो, तेराज्यलक्ष्मीहपलताने भेवसमानइंद्रिकारकछे. माटेतुंमाराशरणागतनाअनर्थनुं चितवनकरनारतुज

आप्तकारुण्यप्रमांलखेत्तुं च निश्चितशेषसङ्गथयेत्तेरोमां चितथयांछेत्तवे अंगजेनां एवो अरुणदेवं, स्त्री, अश्विननेपणशिश्वरकरेछे
एवोन्यायछेमाटेमयूरजेमगेधनीवाटजुएतम तेविद्याधरना आगमनतोमार्गजोतोत्यांजरहेछे अनेपोतानोआहंवरप्रकटकस्वानेअर्थ
पासेरहेलाखचरपासेअतिशेअष्टएवोने सानभूमिकानोमणीमयमहेल अनेविवाहनामहोत्सवनिमित्तं अतिशे अष्टसमग्रमाद्यश्रीसहीत
मणीमयमाटांमंडपनेकरावेछे बीजोद्विजसमूर्धज्जवासमयेवैरीवेग विद्याधरपतिजाणेप्रत्यसहंद्रआवेतेम अनेकविमानादिविधूति
बहेप्रोभतोअनेविद्याधरनेविद्याधरतिमना हजारांढोळांसहीतकन्यातुंग्रहणकरी आव्योनेअतिशेहर्षमहीतथइने नवांममरसधी
भरपूरथयेलांतिकन्याअनेवरतेमनोअतिशे मोटोविवाहवीस्तारकयो अनेहस्तमोचनबलवतेनेकुमारने सर्वनकारनीअष्टमस्युद्धिएस-
हीतपोतानुंसमग्रराज्यअर्पणकहुं स्वारपछीमणीविभूतियेसहीत रथनेपुरनारमांतिकुमारनाप्रवेशनो मोटोडिरसवकयो. सर्वविद्या-
धरोएकुमारनेवधावबोहत्यादिवीस्तारे पूर्वनेथयेछोएवोमहोत्सवकयो त्यारपछीराज्याचिन्तानोभारजेनेउतयोछे एवोतेविद्या-
धरचारित्रग्रहणकरी, तेनेयथायाज्ञपालनकरोने मोक्षपाम्यो. त्यारपछीकुमाररोहीणी, मङ्गसिआदिकसर्वविद्याओसाधीओ.
नेतेसर्वविद्याओपूर्वसाधनकरीशोयनेहुंएमनत्कालसिद्धथओ. त्यारपछीपोतानेकुवार्मानांखवाअदिअनर्थनाकरनारनाटयोनिप्रत
विद्याधरप्रसेसिद्धथयांछे हजारोविद्याबलनेएवोपोतानुं चतुरंगसैन्यलइचक्रवर्तिना लइकरनीपेठेनथीहणायो कोइजगएप्र-
सारजेनोएवोतेकुमार तेविद्याधरसाथेहुइकरवाचादयो. तेकहुंछेकेजेपुरुषनेउपकारने अपकारविस्मरणथायछे तेपाषाणनो
मोटोमिजछे, तेजीवीतधरावेछेतेकोकटछे नाभाएकरेलुंमिय अथवाअपिय तेनेजोविशेषेसहीतपाहुं अर्पणकरतोनिथीनेथीस्थानवर
पणश्रेष्ठछे. इवंधरधरकपांवुछे पृथिव्यमंडलजेणेनेधइधदशब्दायमानकरुंछे पर्वतअनेभूमितळजेणेनेखडखडाव्यांछे पर्वतदोखरो
जेणेनेकडकडाव्यांछे समग्रवृक्षसमूहजेणेनेमुमुषामाव्यांछे समग्रदिगमंडलजेणेनेनुगुगमशब्दायमानकरुंछे समस्तआकाशतळजेणे

एवापणते अरुणदेवनी सभाविद्याधरोनीयतीहनी. आपकारानुविद्यावरचकर्वातेपणुं तेपूर्वजनमनापुण्यनुंफळछे. आपकारेजीविने
 पुण्यकुत्रिकापणजेदुछे. एदळेकुत्रिकापणएवेनाभ्रकजातनुंहादछे तेदेवाधिष्ठितछेएदळेतेनास्वामिदेवलोकछे अनेजगत्तमजिदली
 वस्तुहायेतेसर्वतेहादृष्टमामळछे नेनेहादृष्टमजिंवरस्तुनमळतेजगत्तमं वस्तुजनकहेवाय. तेमांसमस्तविद्याधरोनासमूहोए पोतपोतानावि-
 भवनेअनुसारतेअरुणदेवनीसारीवस्तुवढे भेटकरवाममुत्तमोदोत्तसवकयो पळीपोतानीइच्छाममाणे वेथेणीओनिराज्यव्यव-
 रथावरारस्थापनकरीइदनीपेढे अनेककोटीलेचरसहीतमोटीविभूतयी पोतानानगरप्रत्येगयो. त्यांश्लोकछेकेमोटीक्रिहीयतो
 पणजेनेस्वजननथीदेवता अनेजेनेदुर्जनपणनथीदेवतातो तेरिदिअन्यजातिनीपेढे किंपाकनाफळजेवीनिष्फळजाणवी. वळी
 कहुंछेकंदानअनेउपभोगतेथीरहीत एवीनेजेलक्ष्मीनेपोताना मित्रोपणभोगवतानथी तेपुरुषनीमोटीलक्ष्मीहायेतेपणअलक्ष्मी
 (दारिद्र) जजाणवी. अनुक्रमेतेणेपोतानामणिमंदिरपुरनी समीपेआराममांपडावनांरयो अनेन्यांमोटाआडंवरवडेखेंचरनुं
 सैन्यस्थापनकरुं. तेजाणेलेचरनुंनगरहायएदुंधयुं तयारपळीकिहेसारचरपुरुषनीपासे अरुणदेवकुमारनाआगमननीवधामणी.
 पितानेकूहावी. पुत्रनाविरहथीआकुळयतो अतिहर्षवडेप्रीतिदाननेआपतो, मोटाआडंवरथीतेपुत्रनासन्मुखआठयो. तकहुंछेक
 आचरणछेतेकुळेनेकहीआपेछे, दारिरभोजननेकहीआपेछे, संभ्रमस्नेहनेकहीआपेछे, भाषणदेशनेकहीआपेछे एदळेएकयादेश-
 नोमाणसछेतेजणांचेत्पारपळीअतिशेमोटातेप्रकारनाआडंवरसहीतकुमारप्रत्येजेमचंद्रप्रत्येछळासपाप्तोसमुद्रजायतेमअतिशेह-
 वाळीपिताजायछे. तेहर्षनाप्रमाणनीउपमादेवानिजभूवनपणयुन्यजणायछे. अनेसन्मुखआवेलेकुमार, पितानेप्रळयेतेवस्वतना
 दर्पनुंतेहुंवरणनकरीए ? पळीमोटाउत्तसवयीते पुत्रनोनगरमांप्रवेशकरावी मोटाउत्तसवपूर्वक पोतानुंसर्वराज्यपुत्रने अर्पणकरुंअने
 निश्चितहृदयवाळोययो एवोमणिशेखरराजा रुहेप्रकारेजीनिधर्मनुं पाळणकरेछे. आजगाएगाथाओछे तेनोअर्थभारनेसह्नकर-

अनर्थनेपामीश. इत्यादिकअतिशेर्गर्विष्ट तेनामुखनुंचन, दूतद्वाराएसांभळीउल्लास पामतांछिरोमजेनां, अतिशेकोपनाआवेश-
मांआवेळाअरुणदेवंपोते वेपकारेपणमहाबळवाळीछे एटलेबळएहुं लश्करनुंपणनामछे अनेपोतानाशरीरनुं सापथ्यएवो
पणअर्थछे माटेवेपकारे महाबळएवा तेकुमारचारेपासयी तेविद्याधरनुंगार, मोटाकश्करयी तत्काल्वर्भीटीलीधुं. पळी
घणीविद्यावाळो नेअतिशेपरक्रभी एवातेविद्याधरे चतुरंगसैन्यलह तत्कालतेकुमारने सन्मुखथह मोटायुद्धनो आरंभकर्यो
अनेतेयुद्धदेवदैत्योना जेहुंअतिशेमोडुंथयुं. अनेअग्निअस्त्रअने जळअस्त्र, अनेमेघअस्त्रअने वायुअस्त्रनागपासने गरुडअनेअंधका-
रनेउद्योत, अनेसेमाहनअनेजंगरण, इत्यादिकएकबीजानां अस्त्रवेदतथातीर्षीधारवाळां बाण, शक्ति, चंद्रहास, प्रमुखआयुद्ध-
वहेनानामकारनी विद्याबळवेदसमर्थजनना मननेचमत्कारनोवीस्तर करनारएहुंमोडुंयुद्ध सातदिवसपर्यंत थयुंअनेमोटादावा
नळनीपेठेअनेक जीवोनासंहारकरवामां अतिभयानकतेयुद्धना आठमोदिवसेवायुवेग पोतेजयुद्धकरतांमहा दर्पवाळासर्पनीपेठे
गरुडीविद्रावान जेवाअरुणदेवतेजक्षणमां वझकरीतेनोविध्वंस कर्योअनेतेनुंगार, जुना शून्यघरनीपेठेअस्त व्यस्तकर्युंतेवस्त्रत
अतिभयपामतुछे चित्तजेनुंएवोनाटयोनमत्त पणशियाळनीपेठेचारे पासनासतोतेनेह्याली निग्रहकर्यो. आ जगाएकविएवर्णन
करेलांकाव्यछे. मोटापुरुषेकरेला अर्थनेअनर्थनोकरनार अनेतेणेग्रहणकरवा इच्छेलापदार्थनेइच्छतो, मोटासाथेवेरवांथतोएवो
पुरुषनिश्चेष्टीप्रपणं मोटाअनर्थनेपामेछे. तयारपळीप्रत्यक्षदीहुंछे मोडुंकुमारनुंमाहात्म्य जेपणेअनेगयोछेसर्व अंधकारजेमनेएवा
सर्वविद्याधरएकठा थइनेदक्षिणश्रेणीतथा उत्तरश्रेणीनाविद्याधरेनुं चक्रवर्तिपणानाराज्यमां तेकुमारनेअभिषेक करीस्थापन
कर्यो. अनेसर्वजगाए विद्याधरनोचक्रवर्ति सर्वजगाएअरुण देवछेएमउदयोषणाकरावी. एजगाएगाथातथाकाव्यछे. सर्वविद्या
धरोअरुणदेवनी सेवाभारिह्या, जेमसर्वदेवताओइंद्रनी सेवामांछेतेमअनेते सर्वेअरुणदेवनीपसज्जताने निरंतरइच्छेछेमनुज्यमांन

वनावृषभजेवासर्वार्थे अतिशेजुभलक्षणता धारणकरनारत्रण लोकनामनेहरण करनार, लीलागतिवडेचालनार, झणकार
 करतीरत्नमयशीणीषुवरीओ तेनासमूहवडेअतिशेझळकती सोनानीसांकळवडेअनेश्रेष्ठअलंकारवडेअतिशेशोभता अनेलेझमाव
 दोषवडेपणकलंकनपामतानेजाणे संघाथेजनन्याहोयनेहुं एवासरवारुपनावेश्रेष्ठवळदजोडयाहता. अनेतेरथनोसारथीअभंगळे,
 सुंदरछेसर्वअंगउपांगजिनांएवो नेकोइदिवमनमागतो अतिशेपोटोछेधर्मरंगजिनेएवो अनेप्रकृतिवडेअतिशेदेखवायोग्य, सर्वने
 मानवायोग्यअनेपहेयांछेसुंदरवल्ग, मुगट, कुंडळ, बाजुबंध, कढा, हार, अर्धहार, नेमुद्रिकादिसर्वअलंकार जेणेएवोअनेअ
 धिकजोभावेडेजाणेपृथिव्यउपरआवेळो इंद्रनोसारथीहोय एमजणातोअने रत्नथीजहेलोसोनानोप्राजन (परीणां) तेछेहाथमां
 जेनेएवोएकश्रेष्ठसारथीहता. सारपछीतेसुंदररथनेविषेविस्तार सहीतस्नानमहोत्सवपूर्वक सर्वार्थेदिव्यआभूषणवडेशोभित
 एहुंअनेश्रेष्ठसुगंधीमानपुष्पमाळादिवडे पूजेलुंदिव्यमणिमयभगवंतनुं प्रतिबंधजेमसारआश्रावको, श्रेष्ठमासादमांमोटाउरसवडे
 रथापनकरतेमतेरथमांस्थापनकर्युं. सारपछीसर्वजननेआनंदकरनार तेंबिंबनेपृथिवनेविषेआवेळासुर्वना रथनीपेढेमणिकांचन
 वडेविचित्रपवित्रप्रांजणछत्रने सुंदरएवांचामरनेअनेकएवी ध्वजपताकामुखमोटाआडंरवडे तंत्रीताळआदिकघणांपंचशब्द-
 नांवादित्रवागतेसतेअनेस्वरगत, परगतअनेतालगत अनेअवधानगतएचारप्रकारनां मधुरगीतजुंगानथयेसते अनेकवृत्त्यकर-
 नारीनासमूहवडतथादेवदेवांगनानासमूहवडे शोभापमानजयजयशब्दनेकरताएवामट, ब्राह्मणआदिलोकथयेसतेवेदपदतथाप-
 दंभपाठवडे ब्राह्मणजनउच्चारणकरेसते नवानवाप्रबंधनेमणनार विरुदावळीनेकहेनारपुरुषोवल्लतेसते तेरथनुंचालवुंथ्युं. तेव-
 खतेहगळेहगळेभारहेता अनेस्तुतिकरता नेअर्थपुरुषानेदानदेता अनेचंदनरसनेछांटतापुष्पसमूहने उछाळतापताका, तोर-
 णादिकवडेसुशोभितकरेलांचीक (त्रणरस्तावाळामार्ग), चतुष्क (चाररस्तावाळामार्ग) अनेचत्वर (चकलां) नेचतुर्मुखमहा

નારપુત્રસતે જેપુરપર્વતાંતોમાર પુત્રનેવિવે સ્થાપનકરીનાશ્રિતપણે રહેપ્રકારેધર્મસાધનથીકરતો તેથીકોણઅન્યપુરુષમૂઢ
 હે ? કોહનથી. અનેજેપુત્રચૈવનઅવસ્થાને પામ્યોછે તેપણપિતાનામારનીચિંતાને પોતેહરણકરતોનથી. અનેધર્મકરાવતોનથીતે
 પશુનીપેઠેજમુશ્વયો તોપણતેજેકરીનેજું ? ત્યારપછીતેઅરુણદેવસર્વરાજ્યચિંતાકરવામાંસાવધાન પુત્રોનવોરાજાનાવાડગતાસૂર્ય-
 નીપેઠેપુથિચમંડલને ગગનમંડલનીપેઠે દુરસહપુત્રાપોતાનામોટા પ્રતાપવડેલીલામાત્રમાંજ આક્રમણકરીસાધ્યાછે. પુથિવનાત્રણ
 સંહજેણેપુત્રોનાવાડમન્યથયેલા વાસુદેવનીપેઠે હુંપ્રથમહુંપ્રથમપ્રકારે સર્વનેરેન્દ્રઅનેસર્વવિદ્યાધરેન્દ્ર તેમનાંસમુદ્દોષસંઘ્રમસહીત
 નમાવેલાંમંસ્તકનાધોત્તરથી પ્રસરાતામોટારાગ, ઘણાપરાગપટલે પુષ્પનીરજતેજેકરીને છુગંધીમાનકર્ચુંછે ચરણકમલચુગલ્લજેનું
 પુત્રોઅનેનથીસંહિતથઈ આજ્ઞાજેનીપુત્રાઈંદ્રનીપેઠે મોટાસમગ્રભોગતેજેસહીત પોતાનારાજ્યનેભોગવેછે. આજગાણગાથાઓછેતેનો
 અર્થઃપ્રઅરુણદેવપૂર્વજનમમાં તિર્યંતપણામાંપણપટલે વાનરનામયમાંપણ સામાયિકસહીતેકવારકરેલુંપુત્ર પણદેશાવકાશિકત્રવ
 તેનુંઅતિશેમોટુંથયેલુંફલઆશ્ચર્યકારીછે. જોનશાસનમાંમંણિનીચાળમાંજેમ સર્વેમંણિઓતેમસર્વેધર્મવિધિ ચિંતામાંણિસરચાછે.
 તેમાંપણવપરમહેફલજેનું પુત્રોત્રતથર્ધર્મવિધિ અથવાપુત્રતનું આકહુંતેતુચ્છફલ્લેશીગણજીમાં ? પૃથ્વીતોજીનસમૃદ્ધિભોગફલ
 પણાશ્રોત્રપણેજપમાયછે. તેનીઆગલપૂર્વોક્ત કહેલુંફલકાંઈગણજીમાંનથી. એકદિવસતેનગરમાં મોટીસમૃદ્ધિવાલાશ્રાવકસમૂહ
 રાજાનીઆજ્ઞાપૂર્વકરથયાનાનો મોટોહતસવકરવામાંહયો. નેતેહતસવવપરવહુમાનસહીત અનેકગામતથાનગરનોચતુર્ધિવધસંઘપ
 ટલેસાધુસાધિ, શ્રાવકશાવિકાણ્ચારેપ્રકારનો સમૂહપ્રકટોધયોહતો. નેતેમાંસુવર્ણર્તોમણિસમૂહવડેજડેલો અનેસુંદરચંદના
 કાષ્ઠવડેવડેલોઅનેહંચોઅલંકારણિસોનામયમહાહંડ તેહવપરરહેલીવાયુનેઅનુકૂલ લહેરોલેલીશ્રેષ્ઠપંચરંગવર્ણવાળીને. સુહુમારહી-
 રાગલક્ષ્મીનીઅનેકઅજપતાકાવડેશોભતો સર્વેશ્વરેસુંદરજગાતો મોટોએકશ્રેષ્ઠરથનીપનાવેલોહતો. અનેતેરથસાથે જોડેકાશિ-

अतिशेआश्चर्यअनेहर्षवडे भरपूरसर्वसंघधर्यो. त्थारपछीगुरुएकछुंके हेमहातुभाग ! जोपूर्वभवमांतियंचपणामां पणएकवसत
 एकव्रतनुंपालनकर्युं तोआमकारनीसमृद्धितनेप्राप्तयइहे मादेहमणांपणशासननी मभावनादिपूर्वकमहाव्रतधर्मचेअंगीकारकर.
 जणेकरीनेथोडाकालमां अतिशेदुर्लभएवा अनेकोहेकालेजेनेनाशनथी एवामोक्षसुखनेपामीश. अनेसर्वधर्मथी चारित्र्यधर्मछेते
 अतिशेअपुछे. तेकहुंछेकेसर्वरत्नअमृतवडे सहीतअनसर्वत्रजीनमींदरवडेशोभतुं आसमश्रुष्टिचमंडलनेकरावे तेधर्मथीपणचारित्र
 धर्मछेतेअतिशोमोटाछे. एमकारनीधर्मदेशनासांभळीने विशेवंप्रतिबोधपामेलेतेराजा जितभवनादिकसातक्षेत्रमंजेनुंपरीमाण
 नथीएवीमोटीसंपत्तिओवापरी अनेपोताहुंधनरुपवीजातिययात्रा, चैलयात्रा, रथयात्राइत्यादिकनुंजेकरतुं तेमांतथागरीबलो-
 कनेडिद्धारकरवो तेमांवावीनेअनेपोतानादेशमांथी सातव्यसननुंनिवारणकरतुं अनेअमरीपडहोत्रगडाववोइत्यादिवडे जिन
 शासननीप्रभावनाकरीनेप्रब्रशेखर नामेपोतानामोटापुत्रने मोंडाडत्सवधीराज्यमां स्थापनकरीनेसमयेसमयेअतिशेउल्लासपामतो
 छेभावजेनोएवातेराजाए, विधिपूर्वकिनर्दोषएवीदिक्षाग्रहणकरी. मोटाभाग्यशालीएवा तेराजानुतेप्रकारनुंमोडुं सत्वआश्चर्य-
 कारीछेकेआमकारनीमोटीसमृद्धिने जेमनाकनीर्लिटसगकरे तेमत्यागकरीनेयौवनअवस्थामां पणआमकारनोसाधुधर्मअंगी
 कारकर्यो. आजगाएगाथाओछेतेनेअर्थःकोइतोसमृद्धिमांबंधायाछे, कोइतोसमृद्धिनथीतोपणबंधायाछे, कोइतोसमृद्धिहेय
 अथवानहयतोपणबंधातजनथी एवावेप्रकारनगुरुधर्मांआश्चर्यकारी केदलेवधोआंतरोछे ! अथवाएमांहुंआश्चर्यछे ? एवु-
 द्धिवानराजाएजाणुंकेअतितुच्छ अनेक्षणमात्रमांनाशपामतीएवी आसर्वसमृद्धिओछे मादेअतिशेउत्कृष्टनेतित्य एवीसमृद्धि
 मादलेभीएवातेराजाए निश्चैतेसमृद्धिओनोत्पन्नकर्योछे. वळीदिक्षानोशिक्षापण आराधनवडेजसफलछे. अन्यथातोदिक्षा,
 शिक्षानोशिक्षाएसर्वेकलशोपछे एदलेगळुंसुकवनारीछे, एदलेकष्टमात्रछे. आमकारेव्रतग्रहणकरुंतेजकालधीआरंभीने सर्वएवासं-

पथप्रमुखमार्गोन्निवेशे चतुर्विधसंघेसहीतमोटामहीमाथी तेरथनेफेरवेछे. एमचालतांचालतजिनाजिनामांदिआगळ तेरथआवेछे तेनातेनासर्वेलोकोमोटआहंवरथी मोटीसमृद्धिओलावीभेटकरेछे, सविस्तरजीनपूजाकरेछे, पोतानीहाक्तिप्रमाणेसमग्रसंघनुं सन्मानकरेछे, याचकलोकोएमगेलंदांनअपेछे इत्यादिकमहामोटोओच्छवकरेछे. एमकारेजीनशासननीमोटीप्रभावनादेखीने मिथ्याद्रष्टियोलिपणबोधीबीजउपार्जनथायछे. आपकारनीरथयावानोमोटोउत्सवकरेसतेअरुणदेव राजानीसमीपितेरथआन्या जाणीजीनेनमस्कारकरवानिहच्छाए मोटीश्रेष्ठसमग्रसामग्रीपूर्वक सन्मुखआवीनमस्कारकरेछे नेजीनिबिबनेभेटमूकवीइत्यादि विधिवेदपूजेछे तेचामांगणाधिपश्रीश्रीभभसुरीने समीपेअतिजरावस्थावतेजीर्णयुंछे शरीरजेनुंएवाअतिशेवृद्धएकमुनिनेजोया. तेजवखततेराजाओंचितोमोटामूतगृहवडे आक्रमणथयोहोयनेष्टुं एममोटीमूर्छावडेपृथिवउपरपडिगयो. तेवखतमोटोहाहाकार शब्दकरताप्रधानप्रमुखलोकोएगोरुचंदन, बावनाचंदनइत्यादिकना रसवडेसेचनकरेलो, नानाप्रकारनापंखावडेवानांखेलेएम घणउपचारकरवाथितत्कालमासथयुंछे चेतनजेनेएवोनैथयुंछे जातिस्मरणज्ञानजेनेएवो, स्तुतेलोपुरुषजेमजागेनेमसर्वलोकेअतिशेआनंदउपजावतो तत्कालवेढोययो. अनेतेअतिवृद्धमुनिनेअतिशेभक्तिपूर्वकप्रथमनमस्कारकरीने पछीगच्छाधिपतिनेनमस्कारकयो. त्यारेत्यारहेलासाधुकहुंकेहेराजन् ! कलिकालनाजोवीआ तमारीविपरीतिस्थितिकेमथइ ? त्यारेतेराजाविनयस हीतवोत्योकेआवेढेलाअतिशेवृद्धमहामुनिए आसर्वसमृद्धिमनेआपीछे अनेएभारापरमउपकारीधर्माचार्यछे माटेतेमनेमप्रथम नमस्कारकयो. तेकहुंछेकेजेनोप्रत्युपकारयइशकतोनाथी एवांमाता, पिता, स्वामितथागुरुआलोकनोविषेछे तेमांपणआलोकअने परलोकतेमांहितकारी एवागुरुनोतोप्रत्युपकारकरवो घणोजिदुस्तरछे. त्यारपछीआश्चर्यसहीतगुरुएकहुंके सर्वपोतानापूर्वजन्मनापुण्यनोवैभवछे. एमकहापछीतेराजाएपोतानुं सर्वपूर्वभवसंबंधीवृत्तान्तविस्तारसहीत सर्वसंघनेकहीसंभळावुं. तेसांमळी

एवुंतीर्थकरनामगोत्रकर्मवांधी अनेनिरतीचारचारित्रधर्मपालिते अनशनादिकरीसमाधीवेडे मरणपामीवीज्ञासगरनाआजवा-
वालोदशमादेवलोकमांश्रेष्ठदेवतातेवसवधयो. त्यांथीचवीनेमहाविदेहनक्षेत्रमां येटीकुट्टिवालीराज्यसमृद्धिनेतथातीर्थकरस-
मृद्धिनेभोगवीपरमसुखनेपामशे. एप्रकारेदेशावकाशिकव्रतनेविषे चानरजीवजुंवृत्तान्तकहूं.

चारित्रनुंजेआचरणते चारित्राचारकहीए अनेतेचारित्राचार पांचसमीतीअनेत्रण गुप्तीएनाभेदवडेआठ प्रकारनोछे. तेकहूं
छेकप्रणीधानएटले चित्तनुंस्वस्थपणुंतेने विषेयोगकहेतांव्यापार तेणेसहीतएवेएटले पांचसमीतीअनेत्रण गुप्तीतेणेसहीतएवो
चारित्राचारछेतेमां पांचसमीतीओते इयामाषादिकजाणवी. तेमांमुख्यवृत्तिचड निर्दोषस्थानमांरहेला. साधुएस्वाभ्यायादि
धर्मकृत्यकरवुंअने ज्ञान, दर्शन, चारित्रतेनी दृढिरुपनेआवश्यककार्य मासथयेसतेआगळ कहीछुंएवाविधिचडे गमनकरवुंतेअ
धद्रवहुस्वामिए कहुंछेकेआवश्यकारण मासथयेसतेगमनकरवाने विषेइयादिकगुण एकाग्रचित्तवाळानेअने प्रज्ञांतएवासाधुने
थायछेपणवीजाने यतानथी. माटेएने आवश्यककहीएत्यारे कोइशंकाकरेछेकेसाधुए नवकल्पविहारकरवुं तेकेमकळांछे ? तेनो
उत्तरएछेकेतेविहार पणवहुगुणणुंतेकारणछेमाटेधर्मनीदृढिनेअर्थजछे तेकहुंछेआचारंगसूत्रनाचिनाश्रुतस्कंधनाचिजाअध्या-
यनमांचीजाउद्देशाने विषेकेजेसाधुशतिकाळ, उष्णकाळनेविषेएक स्थानमांमासकल्पपुरे करीनेअनेवर्षाकाळमां चारमासनुंअ-
तिक्रमणकारीनेतेना तेजस्थानमांकोइ कारणविनारहेतोएसाधुने कालातिक्रमदोषनोसंभवथाय. अनेजे साधुजुतुवद्धिनेहारकरी-
नेअथवावपाकाळ अतिक्रमणकरीनेवीजी जगाएएकमासअथवा त्रेत्रणमाभरहाविनापूर्व स्थानमांमासकल्पकरे अथवाचोमासु
करेएटलेत्रेत्रणमासनुं व्यवधानकर्याविना तेनातेस्थानमांआवीरहे तोतेस्थानजपस्थानक्रिया दोषचडेदुष्टथायछे एटलेतेस्थानमां
रहेहुंकलपुनंथीएव तेनीटीकामांअर्थकरोछे. अनेथीकल्पभाष्यादिक्मां पणएकमासथीजपरहेतो मायोश्चत्तमाप्त्रथायअने

यमयोगनिवेपमारनिरंतरअप्रमादिरहेवुं एवोअभिग्रहतेराजाएधारणकर्यो. नेजेवीरीतेदिक्षालीधीछे तेजप्रकारेतेदिक्षानोजाव-
 डजीवसावधानमनवहेतिर्वाहकर्यो. मोटापुरुषनुंस्वभावधीज सिद्धययेछुंलक्षणएछेके जेनोशांनिकारकर्योतेनो जीवतांस्वधीनि-
 र्वाहकरयो. एप्रकारेतेराजा, ग्रहणकरुछेस्वत्र, अर्थतेनुंत्तत्वजेणजेनकल्पीनीपेठे नित्येप्रमादरहीतयासक्षपणकालमांदेवतानेदुर्लभ
 एवामोटातपनेतपते, वायुनीपेठेकोइजगाएनबंधाते, दुश्चिदमांवीचरतो, रात्रीएकायोत्सर्गे रहेतोएवातेमुनिराजनेकोइजगाए
 जतीएवीतेलक्ष्मीदेवीएदीठो. पछीतेदेवीएअवधीज्ञानवडेजोइनेओळख्यो. पछीतेणेकरेलाअभिग्रहनीपरीक्षानेअर्थे स्त्रियोमां
 जतिओळवनारीअनेपुरुषमाजने वशीकरणकरवामांचतुरएवी अनेकेदेवांगनाओपकटकरी. अनेतेदेवांगनाओदिव्यएवुंन्दृत्य
 अनेजयमेळवनारएवागीत, द्रुत्य, हाव, भाव, विभ्रम, विलास, हास, आळिगनआदिनवानवाप्रकारवडेपातःकालपयन्त
 तेमुनिनेक्षोभपमाडवानाडपायकर्ना तोपणतेमुत्तिलगारमाजपणक्षोभनपान्या. एप्रकारेधर्मध्यानमांछे एकचिचत्तेजेनुंएजप्रकारेप्र-
 तिक्रमण, प्रतिहेहन, इत्यादिधर्मकार्यने पोतपोतानीवेळएकरता मासक्षपणादिपाराणामांपण अतिनपामता अतिसूक्ष्ममेघाविंदु
 विहुरवीनेसमीपरहेला आवकसंघनीद्रढनिसंजणावडे तथापाराणामांचचेसर्वस्थानेकरुं अक्षोदकमांअशुद्धपणुंतेमांपणनअति
 पामतातथापुत्रनुंनगरवेरीलोकोए रोकीलीधुंइत्यादिचातोकेहचाथी पणनचंचळथताएप्रअनुकूल अनेप्रतिकूलएवाडभर्त्सोवडेछ
 मासपर्यन्ततेदेवीएपरीक्षाकरी. तोपणलेखमात्रकोइजगाए आर्तध्यानादिप्रमादनकरता. लारपछीअतिशेचमत्कारपाम्युंछेह
 दयजेनुंएवीनेअतिमीतिरसथी उल्लासपामतीछेशोभजेनीएवी श्रीदेवीएपोतानुंस्वरूप प्रकटकरीपोतानासर्वअपराधप्रमावीते
 पुनिन्द्रनुंस्थानेस्थाने सर्वलोकमांमोडुंआश्चर्यप्रकटकरती नित्येतेनीपासेदासीजेवीथइरही. माटेनेजभवमांअप्रमादीपणानुंमोडुं
 प्रकळआश्चर्यकारीथपुं आपकारनाअभिग्रहनी जावज्जीविनिर्वाहकर्योतेथी मोटापोतानामाहात्म्यवडे विस्मयकरुंछेजिलोकजेणे

रूपआमकारनुंछके रात्रीमांझीणाजीवदेखवापां नआवेतेमाटेअतिशेपुष्ट आलंबनविनागमनकरवानि आज्ञानथीअनोदिवसने
 विषेपणछर्जवनीकायनी विराधनावर्जवानेअर्थलोकोए अतिशेअभ्यासकरेलामार्गे गमनकरवंपणउन्मार्गमां गमनकरवुंकेमके
 त्रसअनेस्थावरएवाजंतु समूहनेअभयदानदेवारुपभिक्षातुं ग्रहणकरेछुंछेएवामुनिने ज्ञानादिआवश्यकप्रयोजन प्राप्तथयसेनेगम-
 नकरवुंपढेतोगतिना उपयोगसहीतकोइजीवनो उपघातनथायवेवीरिते गमनकरवुं अनेबीजासाथे वातोकरवीअनेबीजानीवातो
 प्रमुखसांभळवुंइत्यादि प्रमादनेत्यागकरीतथा स्वाध्यायनोपणत्यागकरीतेगमनमांएकप्रणोउपयुक्तथइ, वेपडखे तथापछवाडे
 उपयोगदेनारनंतथा अतिदूरजोनारनेजंतुनुं अदर्शनथवाथीअने अतिशेसमीपजोवाथी सन्मुखआवेलापशु आदि कनीसिथेअ-
 फळावुंइत्यादिकनो संभवछेमाटेपणथीआरंभीनेचारहाथप्रमाणे एटलेएकधुंसरामात्रक्षेत्रने जोइपृथ्वी, उदक, हरीत(लीलांतण),
 वीजइत्यादिसंस्थावर अनेकंधु, कीडीइत्यादि त्रसजंतुनीजेमरक्षाथाय तेमपणलेपणलेसम्यक् प्रकारेइक्षणकरवुं एटलेजोइनेचाळवुं
 तेनुंनामइयांकहेतां गतीकहीए. तेनेविषे समीतीकहेतांसम्यक् प्रकारेसावधानपणुराखवुंतेनइयांसमीतीकहीए तेश्रुचित्राध्ययन
 सूत्रमांकहुंछेके आलंबनवडे, काळवडे, मार्गवडे, यतनावडे, एचारकारणनी परीशुद्धिवडेसाधुइयां कहेतांगमनकरेछेनेमांआलंब-
 न, ज्ञानदर्शनचारित्र, रूपजाणवुं तथाकाळकहेतां दिवससतेअनेमार्ग कहेतांउन्मार्गरहीतएवा घसारावाळामार्गमां गमनकरवुं
 द्रव्यथी, क्षेत्रथी, काळथी, भावथी, यतनाकरवीतेचारप्रकारे कहीछे. तेसांभळोद्रव्यथी नेत्रवडेजोवुं, क्षेत्रथीएकगुणमात्रहाष्टिप्रसा
 रवीएटलेधुंसराजेटली चारहाथप्रमाणेद्रष्टि प्रसारवीनेकाळथीयावव द्रष्टिजंतुजणायअने भावथीउपयोगसहीत एमजाणवुंइ
 दिव्यार्थकहेतांविषयने तथापांचप्रकारना स्वाध्यायनेत्रजनिनेतन्मूर्तिनामतद्वरुपणुंतेउपयोगनेज अग्रेसरकरीइयांगमनकरे, ते-
 नीटीकामांआमकारेछेके तन्मूर्तिकहेतांतेइयाने विषेछेमूर्तिकहेतांजरीर जेनुंअर्थात्द्रव्यापारजनेते तन्मूर्तिकहीएतथातेइयानेज

दोपपणउत्पन्नथाय अनेकारणसतेष्टदलेरोगादिक कारणप्राप्तयेसतेनिवास करवोपडेतोषणीयतनाथी भिक्षादिकग्रहणकरे. तेनीटिकामांप कहुंछेकेदोषएटले गृहस्थनीसाथेस्नेह वंधायतथाप्रतिबंध थायइत्यादिकदोषप्राप्तनायछे अनेग्लानपणुं, उपद्रव पणुंतथाकोइराजादिकना द्वेषमुखकारणउत्पन्न थयेसतेतोमासथकी अधिकपणरहेहुंथायनोअन्यअन्य स्थानोनिवासकरेतेमज भिक्षापणकरेस्थंडीलादिक पणतेमजकरेतेअधिकरहेवामां विधिनोपणविशेषकरवाने विषेउद्यमवाळोथाय तपोविधिनीवृद्धि करेअनेद्रव्यादिकमां प्रतिबद्धपणुंजणापतो नानाप्रकारनादेशमांविहार करेअनोविहारनकरवामां आमकारनादोषछे. प्रतिबंध- पणुं, लघुपणुं, लोकोपचारनुं शिथळपणुं, देशज्ञाननुंअभावपणुंने ज्ञानादिकनीअवृद्धिपणुं इत्यादिकदोष प्राप्तथायछेअनोविहार पक्षमांपसर्वेगुणरूपभावना करीलेश्वीअनेसाध्वी आश्रीनेनोएमकहुंछेके जोपणमहादनादिसाध्वीओने अधिकनथीतोपण नित्य विहारकरेसतेतेमने आपकारनादोष उत्पन्नथायछे. साध्वीमांसादिकनी पेशीसरखीछेमाटेनिवास स्थानतथायोग्यभिक्षातेहुं दुर्लभपणुंथायएवाकारणवडे अवर्षाकालनेविषे(चोमासुविना) एकस्थानमांवेवेमासरहे तेनीटिकामांआमकारनो विशेषछेफेसा- ध्वीतोमांसादिकनी पेशीसरखीसर्वनेपण अभिलाषकरवायोग्यहायछे तथातेमनेयोग्यनिवासस्थान दुर्लभहोयछे माटेशास्त्रोक्त गुणरहीतस्थानमांअथवा दोषयुक्तस्थानमांरहेवाथी प्रवचननेबाधथायइत्यादि घणादोषउत्पन्नथायछे एवाकारणमाटेतेमने अवर्षाकालमांवेमासरहेवानी आज्ञाकरेलीछे अनेवेमासथी अधिकएकजगाएरहेतो तेमनेपणप्रायश्चित्तप्राप्त थायछेअनेदोषपण घणाप्राप्तथायछेअने कोइकारणसतेष्टदलेग्लानपणुं सतेनिवास. भिक्षातेनेवणी यतनाथीग्रहणकरेअने विहारकरवामांकहुंछे केनिरंतरगमनकरवाथी जेवीजरअवस्थाप्राप्त थायछेतेवीबीजाधीनथी माटेकायकलेशरूपतपअने नानाप्रकारनापरीषद, उप- सर्गसहनकरवाइत्यादिक गुणपणछेमाटेइयांसमीती आदिविविधवडेसाधुएधर्मी वृद्धिनेअर्थोविहारकरवो अनेइयांसमीतीनुंस्व-

कहछेके आनेवांयोवांयोइत्यादि मानप्राप्तथयेसते जेमकेकोइअभिमानवडे धमधभ्युछेचित्तजेनुंएवो सतोबोलछेकेकोइपण मारी
 जातिप्रमुखवडेतुल्यनथी एमबोलछेइत्यादिमाया सतेजेमकेपरनेठगवाने अर्थअपरिचयवाळा स्थानमांरहोसतो पुत्रादिकेनेविषे
 एमकहेछेकेआमारो पुत्रनथीअनेहुंएनो पितानथीइत्यादि लोभथयेसतेजेमकेकोइकवणिक् पारकुंएवंपणपात्रादिक वस्तुनेआ
 तोमारुछेएमकहेछे इत्यादि हास्यप्राप्तथये सतेजेमकेहास्यविनोदमां आसक्तपणेकोइतेमकारना कुलीनपुरुषनेपण आतोकुलर-
 हितछेएमकहेछेते भयप्राप्तथयेसतेजेमकेकोइ तेमकारनुंनकरवानुंकाम करीनेबठेलानेकोइप्रुछे केजेणेआकामकयुंछेतेजतुंछेके
 नहीत्यारेतेबोल्लेकेहुंतो तेवखततेदेशमांज हतेनहीइत्यादिमुखरपणुं (वाचाळपणुं) सतेजेमकेजेनातेनापण परिवादादिकनेनिंदा-
 दिकेनेबोल्लतोजरहेछेते विप्रधानिविषेएदलेखीकथाने विषेअहेतेखीनाकटाक्षना विक्षेपेकासरसछेइत्यादि एमविक्रथाशब्दनो
 अर्थतेनीटीकासांकर्योछे एमकारेक्रोधादिकनंतथा राग, द्वेष, मात्सर्य, मोहआदिकस्थानने वर्जनेभाषाबोलवी तेकहुंछेकेम-
 स्तावनसदशवाक्य बोलवुंअनेसदभावने सदशप्रियकरहुंअनेपोतानी शक्तिसमानकोपकरवो एमजेजाणेछेतेपीडित कहवायछेआ-
 जगाएप्रस्नावसदशकहेतां चालतामकरणने अनुकुलमितभाषणकहेतां थोडुबोलवुंतेथीपणमेटा कार्यनीसिद्धियायछे. तेदशवै-
 कालीकसूत्रमांरहेला वाक्यश्रुद्धिनामाअध्ययनने विषेप्रतिपादनकरेलाएवा अस्फुटबोलवापणुंतथामर्म भाषणकरवापणुंइत्या-
 दिकदोषरहीतनिंदोप भाषणकरत्वारुप भाषानोविषेजेतत्परधुं तेभाषासमीतीकहीए तेकहुंछेकेमधुरएवं, निपुणएवं, थोडुंएवं,
 कार्यमांआवीपडेहुं, अनेगर्वरहीतअने अनुच्छअनेप्रथमबुद्धिपूर्वक विचारहुंअनेधर्मसंयुक्तअनेजेथीपरने दुःखनथायअनेजेथी
 प्राणीनोवधनथाय नेजेथीआत्माकलेशमां नपडेएवुंगीतार्थपुरुषो भाषणकरेछेभाषानुं स्वरूपदशवैकालिकनिर्युक्तिआदिकग्रंथो-
 मांआमकरिकहुंछे. जेमकेभाषाचारमकारनीछे. १. सत्या, २. श्रुता, ३. सत्यामृषाअने ४. असत्यामृषाएचार प्रकारनीमा-

अग्रेसरकरीडपयोगनुं प्रधानपणुंअंगीकार करीगमनकरहुंआजगाए कायअनेमनतेनीतरपरता कहीछे.अनेवचनने तोतेजगाए व्यापारजनधीमाटे एप्रकारेडपणुकथइनेइयाने रीयतेकहेतांपामेछे. एटलेगतिकरेछेआमकारनी इयांसमीतीवडे चालतामुनीने कोइप्रकारेगणिनो वधथायतेपणतेनुं पापतेनेमासथतुंनथी. तेथीओधानियुक्तिमांकहुंछे केइयांसमीतीवडेपण उपाडीस्थापनकरतामुनिथीकुलिगीकहेनां दीन्द्रियादिजीवनाश पामेछेतोपणतोनिमिचनो तेसाधुनेस्रक्ष्मपण बंधयतानथी एमसिद्धांतमांकहुंछे. केमकेएनासर्वभाववडे तसाधुडपयोगथी निर्दोषछेमाटेअनेजेममादी पुरुषछेतेनायोगनीप्रतीति करीनजेजीवोनोश थायछेतोनि यमाएतेजीवानोते हिंसककहेवायछे. अनेजोकोइजीवनहणाय तोपणतेजीवनोहिंसक कहेवायछेकेमकेसर्वभावथी उपयोगसू-
न्यछेमाटेतेपापसहीत थायछे.वलीकहुंछेके यतनाविनाआचरण करनारनेजंतुजीवो अथवाभरोतोपणनिश्चयथी हिंसाछे नोहिं-
सामात्रवहेसमीत पुरुषनेप्रकृतिनोबंधनथी. केवलचालतानेजइयां समीतीछेएमनजाणवुंहुं त्यारतोबेठलेनेपणछे भांगानाबहो-
लपणाथीइयांसमीती जाणवीसिद्धांतनुं परावर्तनकरवानेविषे तथाभांगाप्रमुखनी रचनाकरवानेविषे हस्तादिकनीचेष्टापणप-
रीस्वंदरुपपणाथीएटले चंचळपणाथीइयां समीतीकहीछे. तेथीकल्पमाध्यमां आप्रकारेछेनेअविरत पुरुषनीहस्तादिकनीचेष्टा
पणभंगादिकनेविषे थायतेपणइयांसमीतीछे पणकेवलचालनारनेजनथी. एप्रकारेइयांसमीतीकही १. अनेसाधुएक्रोधमाना
दिकनारंशानमवकाळे वर्जवांअनेविशेषपणे तोभाषासमयनेविषेतेनो त्यांगकरवो. तेउत्तराध्ययन सूत्रमांकहुंछेकेक्रोधमान,
मायाअनेलोभतेने त्रिपंडपहुक्तपणेतथा हास्य, भय, अनेमुखरपणुं तेनेविषेतथाविकथानोविषे उपयोगपणेरहेलासाधु आकह्यांने
आठस्थाननेवार्जने बुद्धिबानएवसाधु निर्दोषएवीअनेप्रारिभित एवीभाषानेसमयप्रसाययेमतेबोले तेनीटीकामां आप्रकारेव्या
ख्याछे तेमांक्रोधयेसते जेमकेकोइककोप पामेलोपितापुत्रप्रत्ये कहेछेकेतुंमारिपुत्रजनथी अथवाकोपपामेळा पासेरहेलाप्रत्ये

कहेवायछे तेभावसत्सजाणहुं. ९. योगसत्य. जेमंडजनयोगयीछत्रीकहेवायछे, दंडनायोगयीदंडीकहेवायछे तेमयोगसत्य
 जाणहुं. १०. औपम्यसत्य. जेमकेआतलवुंसमुद्रजेवुंछे एटलेसमुद्रनीउपमाछेमटेएऔपम्यसत्यकहेवाय. एमकारेदशसत्यकक्षां.
 तेमजदशमकारनांअसत्यछे. तेमांक्रोधअसत्यतोएछे केकोषयीपरामभवपामेलोपिवाएमकहेछेके तुं मारोपुजनयीअथवाक्रोधय्यां
 सुधीछे त्यांसुधीतेनुंअंतःकरणकजुशछे एटलेहोलायजुंछे मटेजेबोलैअसत्यजाणहुं. तेजीजरीतेमानवहे धमयमायेछोपुरुषकोइ
 छेकेकोइइंद्रजालीकादिक पुरुषनुंबोलवुंएमयायछेके जुओमाराराधयमांयीअगोळोनाशगियो तेमायाऽसत्यकहीए. मायावहेअसत्यआमकारनुं
 कहेछे. जेमवेपारिवाणीओआदिकलोभयीपोतानांकाटलां वधारेओलांराखेछे तेलोभाससजाणहुं. मेमासत्यएमछेकेअतिरा-
 गादिकयीहुंतारोदासहुं एमजेकहेहुंतेमेमासत्यकहीए. कामीमपुखपुरुषोने कोइसंबंयीकइकपूछेतो तेएमकहेकेमेतोएनेदीवोज
 नयीअथवाद्वेषयीकोइजुहुंबोलै तेपणजाणहुं. भयासत्यएटले तस्करादिकनेझाहयो होयनेतेनेजेमजेमपूछेतेमते अघटनुंबोलैतेभ-
 यासत्यकहीए. हासासत्य कोइसंबंधी कांइकवान ग्रहणकरिपुछेछा नधीदिहुं एमबोझता कांदिपिकपुरुषोनी हास्यवाणी.
 आख्यायिकाअसत्य. कोइकनुंआख्यानकहेवाभांडेसते रसउममकरवानेअर्थनेअसत्यबोलायछेने आख्यायिकाअसत्यक-
 हीए. उपवातासत्यएटलेचोरनहोय तेनेपणचोरकहेवोतेउपवातासत्यकहीए. एमकारेदशनकारनांअसत्यजाणवां सत्यामृषा
 भाषापणदशमकारनीछे. तेमांउमममिश्रकहेछे. जेमकेआजआगाममां दशशेकरांअवतर्यांछे तेमांओलांवधारेअवतर्यां होयतो
 पणजेदशकहेवातेउत्पन्नमिश्रभाषाकहीए १. हवेविगतमिश्रभाषाकहेछे. जेमकंदशमरीगयां. २. उत्पन्नअनेविगतमिश्र ३. जे-
 मकंदशउत्पन्नभयानंदशमरणपास्यां एगजेसंघाथकहेहुंबेजाणहुं. ४. जियमिश्रभाषा. कृमिनाससूहमांकेटलाक कृमिजीवताछेने

पाओछे तेपांसत्याभाषाना दशभेदछेतेमां १ जनपदसत्यकहेतां नानाप्रकारनादेशनी भाषारूपजूदीजूदीछेतोपणएकपदार्थनेज
कहेनारीछे एटलेएक प्रकारनाव्यवहारनुं समर्थनकरनारीछे जेमकेउदकनोअर्थयथेसते कोकणादिकदेशने विषेपय, पिच्च,
नरि, उदकइत्यादि अदृष्टपणेकहेवानी इच्छानुंकारणरूपपुंछेमाटेनानाप्रकारनादेशमां इष्टअर्थनीसिद्धिनेउत्पन्नकरवाथी व्यव-
हारप्रवृत्तिथीतेसत्यजछे. एमआगलपणभावनाकरीलेवी २. संपतसत्यजमेकेकुमुद, कुवलय, उमल, तामरस, एशब्देनाअर्थ
मांभिन्नपुंछे तोपणसमानपणेकादवथी उत्पन्नयेलजतेसर्वनेकमलरुगेवाळियाप्रमुख पणव्यवहारकरेछे, अर्बिद, पंकजएम
कहेछेतथीतेसंपतसत्यजाणवुं ३. स्थापनासत्य, कार्वाणआदिकनेविषेरुपिया, पैसा, महारेइत्यादिकनेविषे छापआदिकने
स्थापनकरवाथी एकवेइत्यादिकअंकनुंस्थापनथालेपमयएटलेचित्रादिकनेविषे अरिहंतादिकनीजेस्थापनाकरवी तेस्थापना
सत्यजाणवुं. ४. नामसत्यकहेतांकुळनेनवभारतोएवापुरुषनेपणकुळवर्धनएवानामथीबोलावायछे तेनामसत्यजाणवुं. ५. रूपस-
त्यएटलेजेकोइलिगधारीहोय तेनेद्वत्तीएटलेद्वतवाळोएम कहीनेबोलावायछे. ६. मीतसत्यसत्यकहेतांअनामिकाआंगळीथी अन्य
आंगळीओनेहस्वकहेवायछे नेदीर्घकहेवायछेएटलेनानी मोटीकहेवायछे. वळीअनंतपरिणामात्मकद्रव्यने तेतेसहकारीकारण
नासनिधानपणावडे एटलेसमीपपणाथीतेतेप्रकारनुंद्रव्य कहेवायछेतेंप्रतीत्यसत्यकहीए. ७. व्यवहारसत्य. जेमकेपर्वतबलेछे,
पानगलेछे, अनुदराकन्याएटलेकन्यानुंउदरनथी, अलामेकाकहेतांरुवांविनानीआघडीछे. अनुक्रमेएव्यवहारआप्रकरेजाणवो
केपर्वतउपरहेछुंवासप्रमुखबलवाथी पर्वतबलेछे एवोव्यवहारचालेछे नेपानगलेछे एटलेपानमांथीजळनीकलेछे नेउदरविनानी
कन्यातेजयाए संभोगबीजनीउसीत्तवाळुंएउंउदरनथीअबेलोमविनानीविडीछे तेजयाएपूनांरुवांकापीलेवाजेवांमोटांथयानथी
एसर्वव्यवहारसत्यजाणवुं. ८. भावसत्यएटलेथोळी मेयथीछेतेमांपांचेवर्णनोसंभवछे पणकुळवर्णनेवधारेपुंछे माटेथोळी

લોમાકહીં. ૮. અનભિગ્રહીતા. જેનોઆભિગ્રહ કયોવિનાકહેથીતે, દિટયાદિકનીપેઠે. અથવાવર્ણાકાર્યઆવીપહે સતેહુંશુકર
 પૂમપૂહસતેયથાસંલકર પૂમજેકહેવુંતેઅનભિગ્રહીતાકહીં. ૯. અભિગ્રહીતાનોવિષેઅર્થનું ગ્રહણકરીનેજકહીં. તેઅભિગ્રહીતાક-
 હીં, યટાદિકનીપેઠે. અથવાવર્ણાકાર્યઆવીપહે સતેહુંકિયુંકામકરુંપૂમપૂહસતેહમર્ણાઆકામકર પૂમકારજેકહેવુંતેઅભિગ્રહીતા
 કહીં. ૧૦. સંશયકરણી. જે અનેકઅર્થકરવામાં સાધારણહેતેસંશયકરણીકહીં. સૈંધવાદિકનીપેઠે. સૈંધવશબ્દનોઅર્થલવણ,
 વલ્લ, પુરુષઅનેયોદો. એવાચારઅર્થયાયહે તેમાંકિયોઅર્થકરવોપૂવાસંશયવાળી. તેસંશયકરણીકહીં. ૧૧. વ્યાહતાપટલેસ્પુઅર્થ
 વાળીતેઆદેવદત્તાનોમાહહે રત્યાદિક. ૧૨. અવ્યાહતાપટલે. અસ્પૃશ્યઅર્થવાળી. ચાલકેનલાઢલાઢવામાં જેકહેવાયહે તેવી
 કદપેલીમાધા. એવારમાધાનોવિષે વિગળીન્દ્રીયને અસત્યામુધાજહે. તેમનેસમ્યકઅર્થપરીજ્ઞાન વચનઆદિ આશયતેમનો
 સંભવનથીમાટે તિર્થકર્પવેન્દ્રિયપણ જેવીહેતેવીવસ્તુનું મતિપાદનકરવું તેનેવિષેત્વસ્પરત્થી તથાવિમતારણકરવું (હેતરવું)
 હત્યાદિકબુદ્ધિના અભાવથીબોલે. વર્લીશુંતેકોપપામેસતે વીજાનેમારવાનીહચ્છાધરે. તોપણપૂમનેપૂમરહે. માટેઅસત્યા
 મુધાજતેમનીમાધાહે શિક્ષાદીધાવિનાસ્વાભાવિકહે એપણાવું. અનેશિક્ષાદીધેલાંતો મેના, પોપટહત્યાદિ નરકારના વિ-
 શેષપણાથીતથાકોહ જગાએતેમકારનાક્ષયોપશમનવિશેષપણાથી તથાજાતિ સ્મરણરૂપિવશેષવ્યવહારમાં શુન્નલપણારૂપહત્તર
 ગુણનીલબ્ધીનેઆશ્રિને સત્યાદિકચારમકારની પૂણમાધાતેમનીકહેવાયહે. હવેઆચારમકારનીમાધાનોવિષે સાધુપૂર્વેમકારની
 માધાબોલે. પૂર્વસત્યાનેઅસત્યામુધાપણવીજી વેમકારનીમાધાનવોલવી. તેહપરઆર્ધવચનનુંમમાણહે. કેવારપૂર્વીનેમાધાતેનું
 સ્વરૂપબુદ્ધિવાનપુરુષોએ વરોચરસમક્ષીનેવેમકારનીબોલવાનીમાધાનોવિષેવિનયશીલવો. નેવીજીવેમકારનીમાધાતોબોલવીજનહીં.
 તેમાંપણપૂર્વઅસત્યામુધા અનેસત્યાતેવેવોલવાયોગયહે. તેપાંતિર્વેધપુનેઅકઠોરપણુનેવિચારિનેવોલવાપણું અનેસંદેહરહીતવાંલ-

केदलाकमरेकाछे. सोपणतेनेजीवराशीछे एमजेकहेवुंतेजीविमिश्रभाषाकहीए. हवे ६ अजीविमित्रभाषाकहेछे. घणामरीणयेलाकु-
मिनसामूहनेआअजीवराशीछे. एमजेकहेवुंतेजाणवुं. ने ६ जीवाजीविमिश्रभाषाकहेछे जीवताअनेमरेलाएवाकुमिनसामूहने
विषेआदलाजीवेछे अनेआदलामरीगायाछे एमजेकहेवुंतेजीवोतुंनूनाधिकपणुंमतेजीवाजीविमिश्रभाषाकहेवायछे. ७. अनंतमिश्र
भाषाकहेछे. जेमकेमूलकंदीदिकनेविषे परित्तअनेअपरीतजीववाळा पत्रादिकनेविषेआसर्वअनंतकायछेतेने अनंतमिश्रभाषा
कहेछे. ८. परित्तमिश्रभाषा. जेमकेअनंतकायनो लेशवाळापदार्थनेविषे परित्तअनेअमलानएवामूलममुखनेविषेआपरीतनो
समूहछे. एमजेकहेवुंतेपरित्त. अकहीए ९ अद्धाकहेतांकाळतेणेमिश्रितअद्धमिश्रितभाषा जेमकेबहुधापरीणामपामेलादिवसन
विषेकार्यनाउच्छुक्रपणादिकसते एटलेकौशलयादिकक्रियादेखाडवा रातपहीएमजेकहेवुंतेअद्धामिश्रकहीए. १०. रातदिवसनोजे
एकदेशपहोरममुख तेनेअद्धाकाळकहीए तेणेमिश्रितएवीभाषा जेमकेदिवसनोपहोरमध्ये सतेपणआमध्यानहसमय. अतिक्रमण
थयोअथवामध्यानहसमयनमयो एमजेकहेवुंतेअद्धामिश्रजाणवुं. एमकारेसत्यामृधा दशमकारनीजाणवी. हवेअसत्यामृधा
पणवारप्रकारनीजाणवी. जेमके १. आमंजणीएटलेहैदेवदत्त ! इत्यादिभाषात्रयथी विलक्षण व्यवहारमाननाकारणपणाथीअस-
त्यामृधाजाणवी. २. आज्ञापनी तुंआकार्यएमकहेसते करवायोग्य केनकरवायोग्य एवानियमना अभावपणाथी व्यवहारद्रष्टिये
अदृष्टपणानी कहेवानीह्छाछे माटेअसत्यामृधापणुंआवु एमपोतानीबुद्धिशीवीजी जगाएपणकल्पना करवी. ३. याचनी.
आमनेआपो ४ मच्छनी जेमकेएकीयेमकारेछेएमजेकहेवुंतेमच्छनीजाणवी. ५ मज्ञापनी जेमकेहिसादिकमांमवर्तलोदुःखीत
थायछेएमकारेकहेवुं तेमज्ञापनीकहीए. एटलेहिसानकरवी एमजणाववानुछे. ६ मत्याख्यानी. आहुंनहींकर. इत्यादि जेकहेवुं
तेमत्याख्यानीकहीए. ७. इच्छालुलोमा. जेमकेकोइएपूछयुं केहुंसाधुपासेजड ? एमपूछेसतेजनुंतेठीकछे एमजेकहेवुंतेह्छातु

कष्टुछे. यत्नकारतोमाटयतैकहीए. नवकोटीविशुद्धि आपकारेले. तेउपरचारणायाओ दशवैकालिकनिर्गुक्तिनीछे तेनोअर्थ. नवकोटीनिर्विषे पहेलीछड्दगम कोटीओछे. एटलेअविशोधनकरनारीकोटीओछे नेअंतनिष्णकोटीओ विशुद्धकरनारिछे. एमकारेनवकोटीजाणवी. तेनवकोटीनेकोइरागवहे सेवेछे, कोइद्वेषवहेसेवेछे. एवावेभेदवडेनवनेगणीएत्यारे ९×२=१८ भेदयया अथवातेजनव मिथ्याद्गीष्टुशास्त्रनीवासनाथीसेवेतो, कोइपणसम्यकद्रष्टिविरतमुनिपण अनाभोगादिकथी एटलेअज्ञानपणाथी अनेकोइपणसम्यकद्रष्टि अविरतपणे एटलेमिथ्यात्वअज्ञानअनेअविरती एत्रणवडेनवनेगणीएतो तेना२७भेदयया. आजगाए रागद्वेषज्झानथीगणया. अनेउधारज्झदगणीएसारेते वेवहे२७नेगणीए त्यारे६४याय. तेजनवनेकदाचिद पुष्टआलंबनवहेदश मकारनाशांतिआदिक धर्मपाळवानेअर्थसेवनकरिए त्यारेनवनेदशवडेगणीएत्यारे नेहुंथाय. जेमकेकोइदुक्कालने विषेफळादि वहेदेहधारणकरीशांति आदिकधर्मनेपाळीअं एमविचारिनेहणहणावेइत्यादिजाणहुं. आसामान्यपणेचारित्र निमित्तकहेवाय. एमकारेकदापिसामान्यपणाथी चारित्रनिमित्तहोयतोपण विशेषथीज्ञाननिमित्तनहोय. जेमकेवनप्रमुखस्थळने विषेफळादिबडे देहधारणकरी शांतिआदिधर्मपाळीअं, नानाप्रकारनांशास्त्रभणीअं अथवाददर्शननेस्थिरकरनारशास्त्रबडे दर्शननेनिर्मलकरीअं. एमविचारिनेहणइत्यादि. एमकारेज्ञाननुंभायान्य पणुंकहेवाथीज्ञाननिमित्त अनेदर्शननुंमंधानपणुं कहेवातीइच्छाथीदर्शननि- मित्तपणहोय. एमकारेविचारहुं. एमाटेनेबुनेज्ञान, दर्शन, चारित्रएत्रणवहे गणीएत्यारे २७०. कोटीओथाय. णिडनिर्गुक्तिनी हचिगांतेएमकष्टुछेके आधाकार्मिकरूपवृक्षनी छायापगआधाकार्मिकीथायके न थायतेनोउत्तरकहेछेके केटलाकआचार्यतोफळ पुष्पउत्कारणतेनेहुंइत्यादि. एटलेआवृक्षनुंफळपुष्पराधुनाकाममांआवरोएप्रधारीवावेला वृक्षनोपणत्यागकरेछे. केटलाकआचार्य एटलेअगीतार्थआचार्यते वृक्षनीछायानेपगआधाकार्मिकी जाणनेतेनोत्यागकरेछे. परंतुतेउत्तनथी. जेमटेफळपणनेसाधुसं-

वापणुंशीखीनेबुद्धिमानसाधुबोले. सत्यपणपरनेगीडानुंकारणहोयतो तेबुंसत्यपणनबोलवुं. तेकहुंछेकेपरनेपीडाकरनारएबुंसत्य
वचनपणनबोलवुं. लोकमांपणसंभळायछेके तेप्रकारनासत्यभाषणधी कौशिकऋषिनर्कगया. अनेजेसत्यवाणीनेविषे परनेपीडा
यायएबुंजणायतोतेजगाए भौनपणेरेहवुं. अथवाअन्यप्रकारे मृत्युत्तरकरवो. अनेजेवचनबोलवामांकडवुं होयपरंतुपरिणामेहि-
तकारकहोयतोकषायनो परित्यागकरवानेअर्थ उषदेआदिकनीपेठेकेहवुंतेयुक्तछे, तेउपरआर्षवचननुंममाणछेके परंपुरपरौष
पामेअथवासंतोषपामेतोपण हितकारकभाषाबोलवी. केमकेतेभाषाआत्मानेगुणकरनारिछेमाटे वळीआत्तर्मांकहुंछेकेहितवाणी
श्रवणकरवाधीजोपणसर्वने एकांतपणेधर्मप्रकटयतोनाथी. तोपणअनुग्रहबुद्धिवडे धर्मकेहनारुंतोएकांतपणे श्रेयथायजछे. ए
प्रकारेराग, द्वेष, मोह, मत्सर, अहंकार, कलह, हास्य, तेनुंमकाशकएवुं पणवचननबोलवुं. तेकहुंछेकेविकथानो, विनोदभा-
षानो, अंतरभाषानो, अनेअवाक्यभाषानो, तथाजेजेनेअनिष्टछे एवीभाषानो, अस्पष्टभाषानोत्यागकरवो. तेमांअवाक्यभाषा
एटलेजेमांचकारमकारइत्यादिक अपशब्दोआवेछे तेभाषाजाणवी. एप्रकारेभाषासमीतीकही. ॥ पिंडविशुद्धिआदिकग्रंथमां
कहेलाभिक्षाग्रहणनेविषे ४२ दोषनेपांचप्रकारनाग्रासएषणादोष तेणेकरीनेनदोषपामेळुंअनेनवकौडीबिजुद्धएवुंअन्नपानआदि,
आहारनेतथाऔषधिकअनेऔषग्रहिक एवंप्रकारनाउपधीने अनेदोषरहीतएवानिवासनेमुनिप्रहरणकरवा. तेएषणासमीतीकही-
ए. तेकहुंछेकेएषणात्रणप्रकारनी. गवेषणा, ग्रहणेष्टणाअनेपरीभोगेष्टणा. अनेआहार, उपधीअनेशययतेनेविषे आज्ञापएष-
णानीविशुद्धिकरवी. तेमांपहेलीगवेष्टणानेविषेउद्गम, उदयादनएवादेष्टनोप्रथमएषणानेविषेरयागकरवो. एटलेआधाकर्मदोष,
धात्रीदोषइत्यादिक दोषनोत्यागकरवो. नेवीजीग्रहणेष्टणानेविषे शंकीतादिकदोषनोत्यागकरवो. अनेपरीभोगेष्टणानेविषे
योजनादोषनुंचुगुहक एटलेचारप्रकारपणुं तेनोत्यागकरवो. अनेअंगारअनेधूमपूजेनुं मोहनियमां अंतरगतपणुंछे. माटेएकपणुं

શ્રી તોલાં હુપ હોં રૂપાદિક પછે. તેમ જ ઔપગ્રહીક ડપધી પળ તે જ વેપકારના છે. તેમાં ઔધિક ડપધી ગણના પ્રમાણથી જીનકલ્પીને અહીં પ્રતિપાદન કરી છીં. તેમાં ૧. પાત્ર, ૨. પાત્ર વંધક હેતાં શોલી, ૩. પાત્ર સ્થાપન ઇટલે તેકં વલ્લ મય લંડ જેમાં પાત્રાર લખાય છે તે, ૪. પાત્ર કેસ રીકા ઇટલે પાત્રાને પડી લેહળ કરનારી ચલ્લ વલી તે પ્રસિદ્ધ છે, ૫. પડલ ઇટલે બિધાકાર વાને ફરતાં જે પાત્રની ડપરડંકા ય છે તે, ૬. રજાણા ઇટલે પાત્રનો વીંટલો, ૭. ગોચલક ઇટલે કેં વલ્લનો લંડ જે પાત્રની ડપરડેવા ય છે તે પ્રસાતમકારનો પાત્રાનિયોગ ઇટલે પાત્રનો પરિકર જાળવો. તથા ત્રણ મચ્છાદકક પડાં છે તેમાં વર્ણરૂપ જાળવાં તેમાં વેલ્લ તરનાં નિષ્કરૂનનો હોય છે. ૧. પાળી પાત્ર અથને ૨. પતવ્ગ્રહધર, તેમાં જોને હાથ હતક વંધી વારમકારનો ડપધી જીનકલ્પીને હોય છે. તે જીનકલ્પી વેપકારના હોય છે. ૧. પાળી પાત્ર અથને ૨. પતવ્ગ્રહધર, તેમાં જોને હાથ પૂજપાત્રમાં ત્રહોય તે પાળી પાત્ર કહીં. અને જેને કાણુ મુલ્લ હું પાત્ર હોય તે પતવ્ગ્રહધર કહીં. વલી તેમલ્લેક વવેપકારના હોય છે. ૧. સપાવર્ણ ઇટલેક પડાં સહીત અથને ૨. અપાવર્ણ તેક પડારહીત. તે આતમકાર છે. દ્રીક, ત્રીક, ચતુષ્ક, પંચક, નવક, દશક, ઇ-કાદશકને દ્વાદશક પ્રઆતમકારના વિકલ્પ જીનકલ્પીના ડપધીના હોય છે તેમાં મુલ્લ પોતીકાને રજોહરણ પ્રવેપકારના છે અને ઉપકર્ણ તે પાળી પાત્ર અને પાવર્ણ વર્જીત પ્રવાજીનકલ્પીક પળધારણ કરે છે તેને વિષે જાણક પડુ પુક્ત યથાથી પૂર્વકે હેલું ત્રિવિધ ડપધી થાય છે અને તે વક પડાં મલી ચતુર્દિધ થાય છે ને ત્રણક પડાં મલી પાંચ વિધ થાય છે. તથા પૂર્વોક્ત દ્વિવિધ, ત્રિવિધ, ચતુર્દિધ અને પંચ વિધ જે ડપધીને સાતમકારના પાત્રાનિયોગે સહીત કરીં. ૧. ત્યારે અનુક્રમે નવ વિધ, દશ વિધ, એકાદશ વિધ, દ્વાદશ વિધ થાય છે તેમાં રજોહરણને મુલ્લ વલ્લીકાને સાતમકારનો પાત્ર નિયોગ તેને સહીત નવમકારનો ડપધી અપાવર્ણ પાત્ર ઔજીને જાળવો. વાકીનાદશ વિધ, એકાદશ વિધ, દ્વાદશ વિધ, પાત્ર ઔજી સપાવર્ણને જાળવો. આ પૂર્વકે હેલાવાર ડપધી અને પાત્રક અતે ચોલ પટ્ટ કપ્પે મલીને સ્ત્રીદમકારના ડપધી રજવીરકલ્પીને હોય છે. જીન અથને પ્રત્યેક યુધ્ધે આ શ્રી ડપધી શ્રી પંચકલ્પ સૂત્રમાં પ્રતિપાદન કર્યો છે. ઘરમાંથી

वंधीछेतद्वृक्षआरोपणकर्त्तव्येत्यारोधाधार्मिकवृक्ष संबंधीछायावीजाभर्गपार्जन्यनैअर्थेयायछे. पणसाधुनैअर्थेजतेछायानधीधती. माटेतेवृक्षनीछायामां वेसुवुंसाधुनेकरपेछे. आपकारनोपावार्थछेकेसाधुनेअर्थे वावेळुंकेळममुळनुंवृक्ष सतेइयारेफळनिष्पन्नयाय त्यारेतमांसाधुनी सत्ताछेतोनोत्यागरुनीने आत्मसत्तानोसंबंधकरनेतेफळनेतोडे तोतेफळपणसाधुनेकरपेतोछायाकरपेतमांशी नवाइ ? तेछायासर्वथापकारेसाधुसत्ता संबंधवाळीनधीकहेवाती. केमकेसाधुनेजायायायतेवानिमित्तेतद्वृक्षआरोपणकर्युंनधी. वळीतेछायाकेवलवृक्ष मात्रानिमित्तनधी केमकेसूर्यनिमित्तवाळीपणछे. छायापडखेनीसर्वजगाएतडकावडे वीटकीनियमीतकरेला देशमांरहेलीइयामपुद्गळरूप आतपनाअभावरूपछे एमकारनीतेछायासूर्यनाज अन्ययअनेव्यतिरेकपणाने अनुसरहेपणवृक्षने अनुसरतीनधी. वृक्षताकेवलतेनुंअनिमित्तछे एछायावडेजकांइसाधुदोषपामनागधी. छायापुद्गळनुंवृक्षपुद्गळव्यकीभित्तपणुं छेमाटेवृक्षजआधार्मिकहेवायछे. तेआधार्मिकपणएतेवृक्षनीनीचेरहेलाकेटलाक मदेशोपुरायलाछेएमजाणवुं. छायानुंआधार्मिकपणुकहे सतेमातःकाळनेसंश्रयाकाळने अतिशयलांवीथियेळीछाया तेनीसाधेसंबंधवाळुंसर्वएवुंपणगामसंबंधीनिवासादिक पणदुषितथाय. एवातआगममांपणनधी. माटेतेआधार्मिकीछायातकहेवाय एमपुंइतिर्युंकिस्त्रजमानेस्त्रजनीवृत्तिमांछे आजगा एआधिकउपधीजिनकरपीकादिकनेजमुक्तछे. तेकहुंछेकेजेथीसाधुनेउपक्रियाथायछेतनेउपकरणकहेछे. तेउपकरणकहेतांडउपधी वेप्रकारतोछे. १. औधिकअने २. औपग्रहीक एवावेभेदछे तमांओषपुटलेमवाहसामान्यपणेसदाथायछे कहेतांपरंपराप्रवाहेकरिने साधुएग्रहणकरायछेतैऔधिककहीए अनेउपकहेतांसमीपेसंयमनीपुष्टिनेअर्थेजवस्तुनुग्रहणकरवुं तेउपग्रहजाणवुं नेतेउपग्रहछेप्र योजनजेनुंतेऔपग्रहीककहीए एटलेकारणपडेतसंयममानने अर्थेजग्रहणथायछेतैऔपग्रहीकजाणनुं पणजेनित्यहोयतेनजाणवुं तमांऔधिकउपधीवेप्रकारतोछे. १. गणनाआशीअने२. प्रमाणआशी. तमांगणनाआशीतेएक, ने, त्रणआदिकुछे तथाप्रमाणआ

करेलुंछे. इत्यादिक अनेक प्रकारनो उपधीग्रहणभारणादिविधेछे. अनेखी, पशु, पंडक आदिनासंबंधधी रही तबसतीग्रहणादि विधिछे. तेपोतानीमेलेकरपनाकरवो विशेषअर्थीपुरुषते श्रीकलपभाष्यनुंअवगाहनकरवुं, एटलेसांधीविशेषेज्ञानो. एप्रकारे एषणासमीतीजीकही. पूर्वकहेलोअधिक, रजोहरणमुखवस्त्रीकादि अनेऔपग्रहकिसंथारोदंडकआदि. एविनावीजुंण जेकांइमपोजनीविशेषधी प्राप्तथयेलुंछे, काहुआदितेसर्वजोइ मतिलेखनकरी हस्तादिकमांग्रहणकरवुं तेमजपृथिवआदिकमां मूकवुं. एटलेतसर्वस्तुनेनेजोइसन्यकप्रकारे रजोहरणादिद्वेयनधी प्रमार्जनकरीनेग्रहणकरवी. पणअन्यथानकरवी. केमके पनक, कंशु, किटिकादिकनीहिंसाथाय तेधीसंयमनीविराधनाथाय, कदापिबिंछीममुखनुंसंघटनथवाधी आत्मविराधनादिक दोपनोसंभवछे. एप्रकारेआदाननिसेषसमीतीकहीछे. तेउपरआर्धवचनछेके अधिकअनेऔपग्रहक वेप्रकारनुंभांडकमुनिग्रहण करतोनीकलतोआमकारनाविधनेजोहे. चक्षुष्वदेजोइपटीलेहनकरी प्रमार्जनकरीग्रहणकरे, मुके, एमवेप्रकारेसमीतीवाळोमुनि निरंतरथाय. वलीखजुरीनापत्रधीतथामुंजधी जेस्थाननेप्रमार्जोछे तेनेजीवनेविषेदयानधी. हेगौतम ! एमसन्यकप्रकारेजाणवुं. एम गच्छाचारपयनामांकहुंछेके अतिशेकोमलपूत्रीप्रमार्जनीवहे पृथिवआदिकनेप्रमार्जनकरे. जेधीसूक्ष्म, बादर, एवाजीवनी लगारमात्रपणविराधनानथाय. वस्त्रादिकनीपणमतिलेखनातेजप्रकारेकरवी. जेधीवायुकायममुखजीवनी लगारपणविराधनान थाय. प्रमार्जनाअनेमतिलेखना एवेनुंजीवदयानेअर्थेन करवापणुंछेमाटतेवेजगाए साधुएअतिशेअप्रमादपणेथवुं. तेकहुंछेकेम- तिलेखननेकरवोपरस्परवातोकरेछे तथादेशनीवातोकरेछे तथाव्रतपचचवाणआपेछे तथापोतेवांचेछे, वंचेवेछे, एटलेमणेछे, भणवेछेपृथिव, अप्, तेज, वायु, वनस्पति, जस, एहप्रकारनाजीवोनो विराधकथायछे. एप्रकारेअरीरनुंप्रमार्ज- नअनेमाति लेखनादिकनेविषे लेखनइत्यादिकनेविषेपणअप्रमादपणेवर्तवुं. एप्रकारेचोधीआदाननिसेषसमीतीसंपूर्णयह. हवे-

નીકલતા તિથકરોને એકઉપધી હોય છે, (દેવદૂષ્યરૂપ) ને તેધર્કીપરતોજીવાતા સ્વધી તિથકરોનિરૂપધીકહેય છે. સાતમકારના પતદગ્રહમાં રજોહરણ અને મુલપાતિકાદ્યમળીને નવમકારનો ઉપધીમલ્લેકબુદ્ધને હોય છે. મત્લેકબુદ્ધ તો દેવતાદ્ય આપેલ લિંગ સહીત હોય છે અથવા લિંગ રહીત પણ હોય છે આજગાદ્ય ત્રીનકલ્પીકને ચારમકારનો ઉત્કટ્ટ અને જઘન્યપર્ણે વેપકારનો ઉપધી છે તેથી વિશેષાત્ત્રયકમાં કહી છે કે ત્રીનકલ્પીક વેપકારના. ૧. પાળિયાત્ર અને ૨. પતદગ્રહધર. અને માવર્ણ સહીત અને માવર્ણ રહીત એકદ્યુક વેપકારના છે. દ્વિક, ત્રિક, ચતુષ્ક, પંચક, નવ, દશ, એકાદશ, દ્વાદશાદ્ય આઠમકારના વિકલ્પ ત્રીનકલ્પને વિષે ઔધિકના કલા છે. હાંકેટલાક ત્રીનકલ્પીને રજોહરણ અને મુલવાલિકા એવેપકારનો ઉપધી છે. ને અન્ય નેકલ્પની સંધાયેગળીદ્ય સારેત્રણમ-કારક હેવાય. ને વેકલ્પ સંધાયેગળીદ્ય ત્યારે ચારમકારક હેવાય. ને ત્રણકલ્પેકરે નિકેહીદ્ય ત્યારે પાંચમકારક હેવાય ને કેટલાંકને મુલવસ્ત્રીકાને રજોહરણ એવે અને સાતમકારના પાત્રાનિયોગ સહીત કરીદ્ય ત્યારે નવમકારેથાય તે જ કલ્પની સંધાયેકરીદ્ય ત્યારે દશમકારેથાય. વેકલ્પની સંધાયેકરીદ્ય ત્યારે ૧૧ મકારેથાય ને ત્રણકલ્પની સંધાયેકરીદ્ય ત્યારે નવમકારેથાય તે જ કલ્પની સંધાયેકરીદ્ય ત્યારે ૨૫ મકારમાં છે. તે કલાં છે કે ત્રીન ૧૨ મકારના છે. ને રથવીર ૧૪ રૂપ છે ને આર્યાનું ૨૬ મકારપણું છે. દ્યુકીઆગલ સર્વેલ્પગ્રહ ઉપધી જાણવો. ઔધિક ઉપધી જો નિસગ્રહ પથાય તે અને જો કારણપણું માસથયે સતે સંધપની રક્ષાકરવાને અર્થે ગ્રહ પથાય તે ઔપગ્રહીક કહેય. તે અનેક મકારના છે. જેમ અક્ષ, સંસ્તારક, ઉત્તરપટ, દંડક, અને ઉચ્ચાર, મસવળ, સ્વેલ, મહુક, ને સૂત્ર સંવંધીતથાકામલ સંવંધી વેપકારની નિષદ્યાદ્ય છે આસન તથા પ્રમાર્જની, દગલક, ક્ષાર, તુળ, પીઠ, ફલકાદિયોગપટ, સ્વચી, નલ્લરદનીકા, હત્યાદિક જાણવાં. તે ગુરુયોગ્ય છે પાંચમકારે પુસ્તકાદિક પણ ઔપગ્રહીક છે, પરંતુ મુલ્યવૃત્તિવદે તે નધીકલ્પનું સંધપની વિરાધનાદિ દોષની માસિધાય છે માટે અને દિતીયપદને વિષે મનુષ્યા (આત્મા) છે. જ્ઞાનની વૃદ્ધિ આદિક કારણથી. આત્મા

कहीए, एव्यवहारथकीकहेदायछे, नेतत्वथीतोतेअस्तयछे, केमकेतेजेइंचितवहुंछे तेदाअर्थनोअयोगछेमेटि. जेभगाएआवैबनो
 घटछेतैलावोइत्यादिकहे ततेचिंतनकरनाराने असत्याभुषामापायइ, एणण्यवहारवडैज असत्याभुषाकहेदायछे, अन्यथातोछेत-
 रवानोबुद्धिपूर्वकठे माटेअसत्यनोविषेज अंतरभावथायछे, नेतथीअन्यतोसत्यनेविषे अंतरभावथायछे, तेआप्रकारनामननुंगो-
 पनकरइतेगुप्तिकहीए, तेगुप्तीजणप्रकारनीछे, आर्त, रौद्रएवाध्याननेअनुसरतीकल्पनाकरवी इत्यादिकल्पनाजाल्थीरहीतए-
 थमभेदययो, नेआखनेअनुसरती, परलोकमाहिंथथायवी, धर्मध्याननेअनुसरती, माध्यस्थपरीणतीतेबीजोभेदययो, अनेकु-
 शलनेअकुशलएवीमननीवृत्तिने रोकवीतेनिरोगावस्थामां यशेएवीआत्मानीआरामताछे, एजीजोभेदययो, तेकहुंछेकेकल्पना
 जाल्थीरहीतनेसमपणानंविषेरहेछुं, २ नेआत्माराम, ३ एहुंजेमनतेमनोगुप्तिकहीए, १ इहां आर्चध्यान च्यारप्रकारनुंछे.
 अनिष्ट शब्दादिकनो सर्वकाले अत्यंत वियोगयवानी चिंता ? ए प्रथम भेद ज्ञाणवो एप्रकारे रोगादिवेदनानो वियोगक-
 रवोएवीचिंता २ अनेइएवाशब्दादिकनुं सर्वकालेअत्यंतसंयोगनोअध्यवमायकरवो, ३ नेदिव्यभोगनीक्रुद्धिने राज्यादिकनुं
 निदानकरइएवोअध्यवसाय, ४ हवेरौद्रध्यानपणचारप्रकारनुंछे, १ हिंमानुबंधी, २ मृषानुबंधी, ३ स्तेयानुबंधी, अने ४
 विषयसंरक्षण अनुबंधी ४ तेषांआद्यनोअतिक्रोधादिबडे शत्रुप्रत्येवैधकरवो. अंकनकरइएदलेहामदेवोइत्यादि, अनेदेशभंगक-
 रवोइत्यादिजोचिंता १ अनेवीजोभेद, शुभएवाजोसभ्यपुरुषो तेनेविषेसद्भूतएजोमघातकरवो इत्यादिवाणिजुंप्रणीयानकरइते
 ३ पारकाधनहरवानीचिंताकरवीते, अनेशब्दादिविषयसाधनने अथचारक्षाकरवाने अतिविश्वासकरवीने उपघातकरवो,
 एअेयकरनारछे, एवीबुद्धिवेददुर्ध्यानथायछेतै, ४ आर्तरौद्रध्याननोपरीत्यागरुप प्रथमनीमनोगुप्तेनविषेआएणमनोगुप्तिनुं
 लक्षणसूचवहुंछे तेआमकारेछे एगाथानोअर्थ संरंभकेतांसंकलपतेमनसंवंधीछे, अनेतेहुंधारहुंछेके आमरणपामषो, एप्रकारेजेक्रुद्ध

मसवण, लच्चार, ने० ले० यअनेकणतथानेनोमलइत्यादितथापरीष्ठापनकरवानेयोग्यअश्वान, पान, इत्यादिआहार, वस्त्र, पात्र, इत्यादिकेनेहरीत, धीज, पनक, कंधु, किटकादिरहीतएवाअनेअचिरएवाथडीलमांसाहुएवतनाथीपरीष्ठापनकरवुंएटलेत्यागकरवुं तेवतनाआमकारेजाणवी मूत्रजळादिकेनेथोडुंथोडूदाजुदाअदेअमांत्यागकरवुं. जेप्रतेनोमवाहनथायनेतत्कालसुकाइजायतेवी रीतेतुंडत्सर्जनकरवुंअनेअश्वानादिकेतुंभस्मादिकनीसंवाथेमर्दनकरीनेत्यागकरवुं. बेथीकिटकादिकेनोविषयनथाय. अनेवस्त्रादिकेतुंतेकीपुंभीपुंखंडकरीजेमयइस्थानादिकनाव्यापारमानावेएवीरीतेदोषरहीतपरठवुं लच्चारदिथंटीलनागुणआमकारेआगममंकहाछे. अनापातएटलेज्यांवीजानुंआवडुंजवुंनथीतथादेखवुंनथीतथाजपघातथायएवुंनथीएटलेउड्डाहनथायएवास्थान मां तथासमानएवास्थानमां तथाटुणादिकवेहेनटाकेलास्थानमां ज्यांवेछीप्रमुखनइसे, किटीकादिकनपल्लेतथाआचिरकालकेरला एवाअग्निआदिवडेमासुककरेलाएवास्थानमां लच्चारादिकनोत्यागकरवो. तेऋतुबल्लकालमांजाणवुं. वीजाकालमांमिअजाणवुं अने रथंहीलनुंस्थान विसरीणंणो जपनयथी एक हाथप्रमाणेअने दूरअवघाडहोय, दूरहेठळउतरीजवायएवुंहोय, अग्निआदिकनातापवडेप्रयन्यपणे चारआंगळउडुंमासुकहोय तेपणअनासकहोय एटलेधणुंदूरहोयते आसचापणुंपणवेप्रकारनुंछे. द्रव्यथी तथाभात्रथी, तेमांद्रज्यथीसमीएपणुं तोकाइमोटीपासेरहेली हवेलीआगळपरीष्ठापनकरवुं नेमावथीआसचापणुंजो अतिवेगथी जइनेतेनोत्यागनकरवो, छिद्रवर्जितएवास्थानमां त्यागकरवोअनेअस, प्राणअनेवीजतेणेरहीत एवास्थानमांत्यागकरवो, एम कारनाविषिवडेपरीष्ठापनकरसते परीष्ठापनीकानामे समीतीपांचमीकही, हवेअणगुप्तीओकेहेछे, तेमांमनोगुप्तीतमन, सत्यादिभेदधीचारप्रकारनुंछे, तेकहुंछेप्रज्ञापनासुअमां, १ सद्भूतवस्तुनुंचितनकरवाआंतदपरएडुंजेछेतेसत्यकहीए, नेंतथीवीजुंतेअसत्यकहीए, अने०धावडीप्रमुखवडे मिअहोयअनेघणां आसोपालवनांइसहोयतो आअप्रोक्रवनेछे एयजेचितवडुं तेसत्यामृधा

समीतीनीपेठनिर्दधादि गुणयुक्तवाणीनीप्रवृत्ति करवीते. एप्रकारवचन गुप्तीकही. ७ कायगुप्तीपणवेप्रकारनीछे. १ कायचेष्टा-
नीनिवृत्तिकरवीते. जेवोआगममांकहोछे तेविधिवेकायचेष्टानोनिमम करवोते. २. जेपहेलीकायचेष्टाछेतेदेव, मनुष्यअनोतिर्यच
तेने करनारीछेअने आस्फालनअनेपतन इत्यादिआत्मसंवेदनीय रूपचारप्रकारनीउपसर्ग अनेपरीषहतेनो सजिपातथयेसते
कांइपणज्ञोयने नपायतोअनेउभोरहेल्यो अथवावेठेलोअथवा छुतेलो, लांवाकर्याछे वेहायजेणेएवासाधुने कायोत्सर्गवेडअथवा
अन्यप्रकारेकायनी जनिअक्षतातेयोग निरोधनेकरनारनेसर्वथा चेष्टानोपरीहार करवोते. १. नेवीजितोश्रयननेविषे, वेसवाने
विषे, रुक्त्रानेविषे, आदाननेविषे, गमननेविषे, स्थाननेविषेजेइंद्रीओना व्यापारतनेविषे स्वच्छंदहृत्तिपर्यंत कायचेष्टानोपरीहा-
रकरवातेकायचेष्टा नियमकहीए. २. तेमांश्रयनकहुंतेराजिने विषेजजाणवुं, पणदिवसने विदेनजाणवुं. मोटेजान(रोगी) अने
मार्गानेधाकेलोअने वृद्धइत्यादि कनेवर्जोने तेमांपणपहेलापहोरनो त्यागकरीगुरुनेपूछीने प्रमाणयुक्तवसतीने विषेभूमिनेजोइ
प्रमार्जनकरीमंधारो, पाटलोएकठोकरी तेउपरपाथरीनेमस्तक हेठळकरापादेसहीतशरीरने मुखवस्त्राकारजोहरणवडेप्रमां-
र्जनकरांश्रुज्ञाकरेला रुंधारामारहेहुंअनेपठन कयांछेपांचनप्रस्कार सहीतसामाधिककसूत्रजेणेने कयुंछेडावाहायणुं उशीकुंजिणे
नेसंकोचपयाडयाछे ढोचणजेणे, कुकडीनी पेठेआकाशमांपमाहुंछे जंदांजिणेअथवाप्रमार्जन करेलीपृथ्वीतळमां थापनकर्यांउ
चरणजेणेप्रयोअने धणीरांजोचपमाडीछे अथवावारवारसंकोच पमाडीछेसमयप्रमाणे प्रमार्जनकरांछिसंदनयाक जेणेएवोअ. उ
द्व्यर्तनकाळनेविषे मुखवस्त्राकीकाधीप्रमार्जन कयुंछेवरीरजेणेअने अलंकारितवनधीनिद्रा जेनेद्वीरीतेसए, प्रमाण युक्ततो वसतीज-
पाथाप्रमाणापुष्टिको प्रदेश, प्रत्येकसमाजन एवासाधुनेउयारहेवातुं थायजेतेरुक्कअथवाकाश पुरकेतेजोयछे. तथा वेसहुंतेजेम-
देशनेविषेकरवाने रच्छेहुंहेयतेनेत्रवडे जोइनेनेरजोहरणवडे प्रमाजीनिदहारनिषट्माने (आसनने) पाथरावेसेअने वेठेसतेपण

તેસંરંમસમારંમકહીં, પરપીઠાનેકરનાર ઉચ્ચાટણાદિકનેવાંધનાર પૂજેન્ધ્યાનપટલે આરંભતેના અત્યંતસંકલેપથી પારકા પ્રાણનો પ્રહાર કરવાને સમર્થ છે માટે અશુભધ્યાનજાહે તે વિના નીવી જીમનો ગુપ્તિર્મધ્યાનને અનુસરતી છે, માટે તે ધર્મધ્યાન કહીં, તે ધર્મધ્યાન ચાર પ્રકારનું છે. ૧. પરમપદની પ્રાપ્તિ થતા સ્વધી સર્વ અર્થસિદ્ધિનું અર્થ ધીજીરૂપ સર્વ મૂલ્યગવત્ આજ્ઞા ચિત્ત્વનકરોદિત્યાદિ, ૧. રાગદ્વેષ કથાયવેદકલુષિતથયેલા આત્માને વેમવર્માપણનાના પ્રકારના અપાયનું ચિત્તન યાય છે. ૨. અને પ્રકૃતિ, સ્થિતિ, પ્રદેશ, અનુભાગ એવા મેદધી મિશ્રયયેલું શુભ અને અશુભ એવા કર્મના વિષાકનું જે ચિત્ત્વન કરાવે. ૩. મૂલોક, મૂલલોક, સ્વર્ગલોક એ ત્રણલોકરૂપ ચૌદરાજલોક પ્રમાણે છે તેમાં રહેલા જીવાદિકના સ્વરૂપનું ચિત્ત્વન કરાવે. ૪. અને બીજી મિત્રોગુપ્તિ શુકલધ્યાનને અનુસરતી છે તે યોગનિરોધ અવસ્થામાં યવાની છે. તે શુકલધ્યાન પળચાર પ્રકારનું છે. દ્રવ્યાસ્તિકાદિ નયયથી એકબે દ્રવ્ય તેને વેવેડ સાદ, સ્થિતિ, મંગ, ઇત્યાદિ પર્યાયનું ચિત્તન રૂપના મધ્ય પ્રથ્વરૂપના રૂપ વિતર્કે તેથી સિચિત્ત્વારૂપના મનું શુકલધ્યાન કહીં, અને એક પર્યાયને વેવે હસાદ, સ્થિતિ, મંગ, ઇત્યાદિકર્તુ ચિત્તન રૂપને ધ્યાન તેના મવેદે એકત્વવિતર્કથી અવિચાર છે. અને બીજું તે મોક્ષગમનને સધી પકલે મનોયોગ, વાક્યોગ એવો નિરોધ કરે સતે અર્થનિરૂદ્ધકાય યોગપણે ઉચ્ચાસનિશ્વાસાદિ સ્વસ્થ કાયક્રિયાને કરતો એવા કેવળીને સ્વસ્થક્રિયા અનિવૃત્તિ એના મનું શુકલધ્યાન યાય છે. એમકારે મનોગુપ્તિ કહીં. અને યોગી પિણસત્ય અસત્યાદિ મેદવે ચાર પ્રકારની છે. તેનું તિપાતિ એના મનું વેવે શુકલધ્યાન યાય છે. એમકારે મનોગુપ્તિ કહીં. અને યોગી પિણસત્ય અસત્યાદિ મેદવે ચાર પ્રકારની છે. તેનું સ્વરૂપ તે પ્રથમ ભાષા સમીતીમાં કહ્યું છે તેવા ક્ષુધાસિદ્ધિ પ્રકારની છે. મુલ, નેત્ર, બ્રહ્મટી, તેના વિકાર અને મસ્તકર્તુ હલાવડું અને હાથ પગની આંગળીઓનું ઉલ્લસડું ઇત્યાદિક ધીસિદ્ધિ લોહુષે, અને ઉર્ધ્વાધાવ અને ઉપસલાવી, હુંકારો કરવો, ધૂતકાર કરવો, હર્ષિત્ત્વાવી, ઉચ્ચાસનિશ્વાસ કરવો, લેસનાદિ સંકેતના પરીહાર વડે મૌન કરાવે પ્રથમ વાક્ષુધી કહીં. અને બીજી વાક્ષુધી તો ભાષા

अविरुद्धे एनीव्याख्या आमकार्ताहेके बाचीकसमीतीतेवीजी वाक्युत्तीमानवी. ज्यारेनिश्चेभापासमीत थायछेत्परिजेम
 थापानोअसमीत मत्त्यकर्मबंध रोकायछेतमन्नाक्युत्ती मत्त्येपणकर्मबंधनेरोकेछे. एमकारेभाषासमीती अनेवाक्युत्ती एवेनुंएक
 पणुंकहुंछे. अनेवीजीएपणानामे समीतीतेमानसीकहेतां मानासेकउपयोगथी थयेलीछे. एनोरपणार्थएछेके ज्यारेसाधु, एवणा
 समीतथायछेत्परि श्रोत्रादिइंद्रिइहे हाथतथाभावकतेनुं धोवादिकनेविषेउपपन्न थयेलाइददादिकने विषेउपयोगी थायछेमाटे
 एनेमनोशुत्तीसाथे एकपणुंथायछेनेवाकीनी समीतीओइया,आदान, निरूप,उच्चारआदि परीष्टापनीकाएनामनी कायचेष्टा-
 थीनिपन्नथयेलीछे माटेउपणनुंपण कायशुत्तीनीसाथेएकपणुंछे. मानासिकउपयोग सर्वएवीपांचिसमीतीने विषेअविरुद्धे,पांच
 समीतीनेविषेपणछे एवोभावजाणवो. एजकारणमाटेचेष्टासहीत जेमनोशुत्ततेनसर्व समीतीनुंमनोशुत्ती साथेएकपणुंमानहुं
 आटेपणप्रवचनमाता एमकारेकहीछे. एथीद्रादशांगीरुपसकल प्रवचनउत्पन्नथायछे. माटेकहुंछेकेएमप्रवचननी माताहेतेद्रादशा-
 गनेउत्पन्नकरेछे एचारित्रनुंशरीरछे. तेनेउत्पन्नकरवाथी, पाळवाथी,संशोधन करवाथी,साधुनीमाताओ आठकहीछे. एमने
 विषेसकलप्रवचन अंतर्भावथायछे तेउपरआर्पवाक्यछे केजीननुंजतमामकहवुं तेद्रादशांगरुपप्रवचनछे. तेकहेछेकेइर्यासमीतीने
 विषेभाषातीपात विरमणव्रतआवेछे. अनेतेनीवृत्तिजेवां वीजांव्रतछेतमांजतेमनो अंतर्भावथायछेमाटे तेमनेविषेतनथीएवुंनथी
 तेकहुंछेकेमथमने विषेसर्वेजीवछेने वीजानेविषेनेछेछाने विषेसर्वद्रव्यछे.नेवाकीना तेमहाव्रतछे तेतेना देवदेहेजाणवां.

एमकारेअर्थथीसर्व एवुंभ्रवचननुंइहांमानेछे. भाषासमीतीतोसावद्य वचननोपरीहारकरवाथी निर्वद्यवचननुं भाषणरुप
 छे.तथावचनपर्याय समग्रपणआक्षीप्तछे एटलेतथीवहारद्रादशांग नथी.एमएपणासमीती आदिकनेविषेपण पोतानीबुद्धिथी
 भावनाकरवीअथवा सर्वएवीपणएचारित्ररुपछे. तेयोगशास्त्रमांकहुंछे केसर्वएवोसावद्रूपयोगनो जेत्यागक्रवोतेचारित्र कहुंछे.

લાંઠાંકાપણેજ પ્રકારકેરેકર્વાકાલમાં પીઠાદિકજેવિવેસવાને કહેલીસમાચારીપ્રમાણે વેસેઅનેદંડાદિકને વિવેનિષેપને આદાનદાલેમૂકવુંતે લેવુંતેપણજેને, પ્રમાર્જીને કરવુંઅનેગમનપણ આવશ્યકપ્રયોજનવાલા સાધુનેચારહાથપ્રમાણે આગલાપ્ર-
દેશનેજોનેવેસેઅને દસ, સ્થાવર, જ્વાખાળીની રક્ષાકરતોત્વરાહિત પગનુંથાપનકરતાસાધુને પ્રશસ્તહેઅનેસ્થાનપણ હમુરહેવા
રુપહેલક્ષણજેનુંપૂરુંછે અનેઅવશ્યમાંદિક દાલેઅ, ટીંગણતેપણ મીંતપ્રમુખનેજો પ્રમાર્જનકરીનેતેપ્રદેશનું ઓઠીંગણકરવું અનેદ્વી-
ઓતુંપોતપોતાના વિષયપ્રત્યેવ્યાપારણ પળરાગદેષાદિપાપ હેતુવાહુનથાયતેમકરવું મુક્તહે, તેયોગશાસ્ત્રમાં કહુંછેકેહપંસર્ગનો
પ્રસંગમાપ્રથયેસતે પળકાયોત્સર્ગવાલા મુનીષશરીરનું સ્થિરપણુંકરવુંતે કાયગુપ્તીકહીછે અનેશ્રયન, આસન, નિષેપ, આદાનઅને
ગમનતેનેવિષેજે જેણાનોનિયમતેવીજી કાયગુપ્તીકહીછે. દ્વપ્રકારે કાયગુપ્તીજાળવી. અહીંઆંસમીતીઓ પ્રવિચારરુપહેઅનેગુ-
પ્તીઓતોમવિચાર અનેઅપ્રવિચારરુપહેઅને પ્રવિચારતોકાપીક, વાચીક, વ્યાપારરુપહે. કુશલઅંતનિર્દોષદૃત્યાદિ ગુણેસહીત
વાળીનુંઉચ્ચારણ કરવુંતેસમીતકહીએને ગુપ્તપણકહીએ અને ગુપ્તીનુંપ્રવિચારરુપપણે પળઆશિયાનહં. મોડેસમીત તોનિયમાપગુ-
પ્તજહેઅનેગુપ્તોસમીત પળાનોવિષેનિયમાપ વિવરુપવાળોછે. જોકાયવાળીનેરોકીને કુમ્મનનીહદીરણાકરછે તેદ્વકાગ્રમનવાળો
ધર્મનેવિષેહોયછે, તેગુપ્તહોયપણસમીત નહોયમોડેસમીતનું પ્રવિચારરુપપણુંછે. અનેજોકાયવાળીને રહેપ્રકારેજોડેહેતે ગુપ્તકહીએ
અનેસમાંતપણકહીએ. તેકલપમાધ્યમાંકહુંછે કેસમીતાનિશ્ચયથીગુપ્તછે. અનેગુપ્ત, સમીતપણાને વિવેશવાનાંછે. કદાલપુરુષવાળીને
હદીરણાકરતોસતો જોવાક્રુશપણછે અનેસમીતપણછે. ૧. જોવળીકાય, વાક્રુગુપ્તછે તેનિરુદ્ધકર્ણકુશલ જોણેપ્રવુંમનને હદીરણ
કરછેઅનેદ્વકાગ્રમન થઈવેસેછે તેનિશ્ચેગુપ્તકહીએ. પળસમીતનકહીએ. ૨. ગુપ્તીનેવિષેસમીતીનો અંતર્ભાવપણથાયછે. તેપણતેજગ્રં-
થમાંકહુંછેકવાચીક સમીતીવીજી, અને વીજીમાનસીકી સમીતીપણહોય અનેવાકીનીકાપીક સમીતીઓજાળવી. તેનેવિષેમન,

सतानथी. तेनेविपेएकपुत्रीतेराजानेआधिक मानकरवायोग्यहती. पछीतेमंजिनेकष्टनेपामतीअनेरुपवडेसामान्यएवीएकआठभी
 पुत्रीथिइ. कुरुपणेनमानवायोग्यएवीतेपुत्रिराजानेघणीमानीतीहती. तेपुत्रिदेखातीकुरुपहती. कोइदासीनीपुत्रिहोयएस्पृष्टिअ
 छपरलोटीदेखीनेकोइसामुद्रिकयाखजाणनारपुरुष बोहयकेआपुत्रिकोइराजानीराणीथिओ. तेप्रथमअणमानीतीथशेनेपछीमा.
 नीतीथशे. अनेएतोपुत्रराजानेआधिराजथशे. तेमांकाइसंदेहनथी. निश्चेआकोइमोटाकुल्लवाननीपुत्रिछे. एनांलक्षणजोनाधी
 आवातहुंसत्यकहुंछुं. एमउचेरुश्वेरेतेबोदयो. एवाणीप्रधानेसत्यमानीतेवातनो निश्चयकरीतेपुत्रिनोघणोसत्कारकरीनहुमानकरतो
 हतो. तेविवाहकरवायोग्यथइन्यारेपिताए विचारकयोंके तेसत्यवक्तापुरुषनीवाणी अन्यथानहींथाय. माटेकोकराजाने भेटनी
 भेटआकन्याअर्पणकरवी. वीजादूदेवना राजातोदेशांतरहेलाछे अनेआसमिपनासर्वे राजाओतोमारसेवकछे माटेएकोने
 आपवी ? पछीराजाएवधीराणीओनेपूछुं स्वारेतेबोलीओके रुपरहीतपुत्रिनो कियेराजाआदरकरे ? घणुंकपुर्इहोय त्यांक-
 रुसुरीनोपणअनदरहोय अनेघणुंनहोयतो हींगलोकनोपणपणोआदरथाय अनेकोइकविशिष्ट एदलेसारपुरुषनेतो घणुंहोय
 तोपण अनिष्टतोनहोय. कोइजगए अतिशेषणीसाकरहोय तोपणतेकाकरानीपेठेआयइतीनहोय. सारीवस्तुघणीहोयतोते
 जगाएसामान्यवस्तुनोआदरनहोय. कपुर्जेवाहुमंघीभातवडे दूराथयेलानेजिच्छेष्टअन्नमां रतिवयांघीहोय ? तोपणकन्यातथा
 विद्याश्रेष्ठरधानागां जोहीएतंजोहनारनी कीर्तियायछे नेनजोइतोअकीर्तियायछे. एमाविचारिने तप्रदेशीराजाने जगभेटआपे
 तेमतेकन्याआपी. राजाभणसंजिनादाक्षिण्यपणायी, तेकल्यापरण्यो. परंतुडंताःपुरमांदासीनीपेठे कोइतेनोआदरकरेनहीं. ने
 राजापणकोपेछोहोव तेनेतेरासन्मुखपणनजए. एकदिवसरराजाएमांजिनेकहुंकेआसर्वंधारापुत्रछे तेगांगाराराज्यनेयोग्यकिसेपुत्र
 तणनेनोभायछे ? सारेमंभिदोखमंके हेराजन्. ददाततोपितानेखवरपडे. पितछेतेपुत्रनारुणजणनेजुनछे तोपितानागुणजणो.

नते अहिंसादिप्रतना भेदब्रह्मपांचमकारतुंछे. अथवापांचसमीती अनेत्रणमुभीतेणेपवित्र भयेलुंएतुंजेचारित्र तेजसम्यक्चारित्र कहुंछे सर्वप्रकारेयतीन्द्रोने एचारित्रकहुंछे. नेयतिधर्मनाअनुरागी एवाग्रहस्थपुरुषोने तेचारित्रदेवधीछे अनेचारित्रपणज्ञान दर्शनविनायतुंनथी नेष्टत्रणधीअतिरिक्त अर्थधीबीजुंद्वादशांग नथी. सर्वएवीपणए माताओतेजसर्वप्रवचनमां अंतर्भावरुपछे. माटेष्टमनुबहुमान मात्रनोयोगपणघणा फळनालायनेअर्थ थायछे. तोसम्यक्आराधन उपयोगबहुलाभभणी थायतेपांजुंकहेतुं ? तेपुण्यसारकुमारनी पेटे. तेपुण्यसार कुमारनीकथा आ प्रकारेछे.

पुण्यसार कुमारनी कथा कहे छे.

आपृथ्वीलयरसारआवाक लोकोएसहीतमासिद्ध एवीआवसती एनामनीनगरीहती जेनीआगळदेवनगरीपण मोटी. नकेहवातीहती हिमाचळपरतनांशीखरजेवां उंचानेनगररूपलक्ष्मीनांशणगार जेवानेसारगुणनीछे स्थितिजेगांष्टकाहारजेवांजि नगरीमांजिनमंदिरशोभतांहतां अनुपमलक्ष्मीबडे विलासकरवाने स्फुर्यायमाननयमार्गने अनुसरताअपूर्वसंपत्तिओने धारण करता एवानगरनालोकोहता तेमांहजारोशत्रुनेहजारो वखतआसेदोअने बीजाइंद्रजेवोसहस्र वीर्यएवनामेराजारहेतोहता जेराजानीजैनयात्रानेविषे नानाप्रकारनाचादिअमात्रना अधिकयोरशब्दबडे द्वेषीसमुहेनां मथमहदयस्फुटपणे फुटयानेत्यार पछीकर्णफुटया. जेममोटाहसतीनेहाथीणीओ होयनेसर्वनांजिमांकरणोहोय तेवीनेलक्ष्मीनांशुणथी हजाराघणाश्रेष्ठगुणवाळीएक हजारराणीओतेनेहती. सर्वअंगनीछेअद्भुतशोभाजेमनीएवीओनेपितामां मातिर्विब्रह्महोयनेजुंएवा तेराणीओनेअनुक्रमे हजार एज्रहता. नेहजारबुद्धिज्ञोनिधि एवोनेहजारमयानर्माअग्रेसर एवोसहस्रबुद्धिनामतेराजानो एकप्रधानहता तेसहस्रबुद्धिनामे मज्जिनाचतुरएवाचारपुत्रोहता नेसौमान्यसंपदाबडे आश्चर्यकारीएवीसातपुत्रीओहती. जेनेघणीपुत्रीओहोयछे तेपुरुषमानपां.

दिनदिनप्रत्ये वृद्धिपान्यो अने ७२ कळालीलामात्रमांशीखिलीथी. अनेअनुपमकलामां कुशलपणुं मेळवुंअनेचातुर्य, औदा-
 य, गांभिर्य, अनेधैर्य इत्यादिसर्वगुणनेरहेवाना स्थानरूपथये. ३२ लक्षणोयेंसहीतछे माटेसर्वलोकेने मीतिकारकछे आचरण
 जेनुंएवोतेपुत्रनेजोइनेराज्यनीइच्छावाळा वीजासर्वेपुत्रोएतेनाजपरइर्घ्याकरी. तेवातेनेराजाएजाणीने विचारकयोकेआसर्वे
 पुत्राजमवणामाळीएकठाथइनेएक विश्वासीमिच्छनेहणेंएमआपुत्रनेहणशें. घणासंघायेद्वेष्टछे तेदुस्तहछे माटेआपरीणामे श्रेयने
 करनारएवोपुत्ररत्नप्रयत्नथी रक्षणकरवोएमराजाए विचारीनेतेसर्वेपुत्रोने सारासाराअलंकारआपवा इत्यादिदेडे तेमनुंबहु
 मानकर्यु अनेतेनानापुत्रनुंअपमानकर्यु. तेराजानामान्यपणाथी मद्वड्डडळतथयेला तेपुत्रोतेनाना पुत्रनेघरनादासनीपंढेजाणी
 नेपूर्वनीपेठेद्वेषनहोताकरता परंतुपिताअनेथाइओ तेथीजितपन्नथयेलेपराभवअसहछे तेथीतेपुत्रवैराग्यपामी देहनोस्त्रागकरीने
 जेमजीवनीकळतेम घरनोत्यागकरीनीकळ्यो. तेकसुंछेकेपुएपना गुच्छनीपेठेमनस्वी पुरुषोनीवेगतिछे कांतोसर्वलोकेनामाथा
 उपरचढीनेवेसहुंअथवा तेवोजोगनवनेतो वनमांजपडयुरहेवुं. पुरुषमांसिंहसमानएवोतेपुत्र सिंहनीपेठेनिर्भयथयोसतो कोइनी
 सालतानथी एयोराजीएनगरमांथी नीकळीपूर्वदिशाभणीचाल्यो. तेदलामांयणालोकेने भयपमाडनारएवोभैरवीनोभयकरशब्द
 डावीपाससांभळ्यो केतुरतपाछेवळी दक्षिणदिशप्रत्येचाल्यो. तेवामांअकल्याणकरनारी एवीशियाल्लजमणीपासवोली. पळी
 तेअपशुकनथया जाणीपिश्रिमादिशप्रत्येचाल्यो. त्यारुघुकारशब्दनेकरतो एकघुवडजमणीतरफवोव्यो. तेनेअपशुकन जाणी
 उत्तरदिशप्रत्येचाल्यो. तेवस्रतढावीपासएकमोटो भोरीनसर्पचालतोतेणेदीठो. तेवस्रततेपुत्रआतिशे संभ्रमपामीत्यांजउभोरह्यो.
 तेशास्त्रमांकसुंछेके धयेलाअपशुकनजाणीने जनारनोक्षेमयतो नथी. अनेवैदिकनाद्वेधीनुं आयुष्यरहेतुंनथी, नेनीतिनाद्वेपकरना-
 रनीलक्ष्मीरहतीनथी. अनेधर्मनाद्वेधीनुंतोकांइपणरहेतुंनथी. पळीमागंनी चिन्तानेपामेलोपुत्र एनीएचिन्तामांखांयोथइनेद्वते.

त्यारेराजाल्योकेहेप्रधान ! आसर्वपुत्रनेविषे मनेतोसंपूर्णगुणवालो एकपणपुत्रजणातोनथी. जेममारवादमांवृक्षनहोय तेम
राज्ययोग्यपुत्रनातो आपकारनागुणजोहिए. नीति, विनय, पराक्रम, उदार्यता, गांभिर्य, धैर्य, चातुर्य, स्थैर्य, तेज, विद्या, निर्व्यस
नीपणुं, यत्ननीह्च्छापणुं, निर्लोभपणुं, सुभगता, कृतज्ञता, पुण्य, शीलपणुं, साराकुलपणुं, पितादिकनीआज्ञामांतत्परपणुं, सर्व
लोक तेनेमानताहोय एदलेसर्वलोकनी संमतिवालोहोयत्यारे तेसर्वगुणसंपन्नपुत्र राज्ययोग्यगणाय. एक, वे, त्रण, चार,
गुण होयतोपण असंपूर्णपणुं कहेनाय. माटेगुणरहीतअथवा असंपूर्णगुणवालोपुत्रराज्ययोग्यनथी. राज्ययोग्यतो संपूर्ण
गुणवालोपुत्रहोयतेजथाय. बीज, राज्य, वळ, दान, दृष्टि, विद्या, हितोक्तिएसर्व सत्पात्रमांअर्पणकयुहीयतो यणुंसारंफल
आपेछे, अनेअसत्पात्रमांआपेतो तेनुंअसत्फलथाय छे. पळीमंत्रिबोल्योके जोमारीपुत्रिनो पुत्रथायतोतेनिश्चेसंपूर्ण गुण-
वालोथाय. एप्रकारेसत्पुरुषनुंवाक्यछे. तेप्रधाननी वाणी बडेमंत्रिनीपुत्रीराजानेकोइवखतप्रितितुं पात्रयइकेआशामात्रने
विधेपणअहोमोटुंफलछे. अनुक्रमेगुभछे स्वप्नजेने एवीतेमंत्रिनी पुत्रनेगुभगर्भरखो. जेममेरुनीपृथिव्यमां कल्पवृक्षनोउदयथाय.
अनेजेमळींपमां मोतीनोउदयथाय. तेमतेजर्भर्तोउदयथयो. हवेतेनेजेदेहद (गर्भवतीनेजे मनोरथउत्पन्नथायछेते) उत्पन्न
थयातेसर्वोपताएपूर्णकर्या. दोहदनेअनुत्तारेराजाए निर्णयकर्योके आस्त्रिनोपुत्रजरुर मोटोराजाथये. सर्वप्रजानी प्रितिरसजेमां
छेएवासमे तेपुत्रनोजन्मथयो. जेमपूर्वादिद्यापूर्णचंद्रने उत्पन्नकरे अनेमणिनीपृथिव्यजेम माणिक्यमणिने उत्पन्नकरे. एमतेणीए
सुंदरपुत्रउत्पन्नकर्यो. तेपुत्रनासर्वे उच्चग्रहोहता नेसर्वैश्वर्यसंपत्तिने जणावनारातेग्रहोछे एमजोथी लोकोपणकेहता हता.
तेपुत्रनोजन्ममहोत्सव अतिशयमोटोराजाएकर्यो नेसर्वेप्रजाआनंदविसमयनेपामी. अर्थथीअनेनामथपिण गुण्यसार एवेनामे
मोटाउत्सवथी तेपुत्रनुंनामस्थापनकर्युं. पांचधावमाताओए पालनकरेलो तेपुत्रअवस्था, तेज, यश, अने लक्ष्मीतेसर्वे सहीत

व्ये. सारपछी अत्यंत चिन्तामां आतुरथये लोखते दिवताए धूजे लाए नवीतरागदेवनी आठप्रकारनी पूजा करीने स्थिरचित्तथइ कायोत्सर्ग करी डियोहतो. तेवखत दिव्यएवीहितकारकभारती (बाणी) प्रकटथइ केहे राजन् ! मिथ्याअतिशे चित्तकेमकरेछे ? नरनेजन्य, न्दुरग्य, विवाहप्रमुखसर्वदेवाधीनछे माटेअवतीरात्रिएचोथेपहोर शुभअद्रष्टयीछिंचाइआवेलो कन्यानेयोग्य एवावर आवयो. आयोटासणिमंदिरनातल्प (दौटया) मां सारीबुद्धिबालो, ओचितोआवेलोतुंदखीसि. अकस्मात्विस्मयकरनारीअ नृतनेवीतेवाणीविडे जाणजगतनुंसर्वअश्वर्यपान्मोहोय एयाआनंदधीमरपूरतेराजाथयोछे माटेतेराजाएतमनेलाववाअमनेअही मोकलयाछे माटेहेस्वामिन् ! तमारुंदर्शनआपीअमारा स्वामिनेप्रसन्नकरो. तयारपछीप्रसन्नथयेलो कुमारराजापासेगयो, रा- जाएमीतिथीनमस्कारकरी पुत्रीनीपेठपोतानाखोलाभावेसाहयो अनेवणाविनयवीकण्टुके हेस्वच्छहृदयबालावरस ! स्नेहशी मारीकन्यानोअंगीकारकरो एमकदीमोटोविवाहउत्पन्नकरी तेणेपोतानीकन्याआपी अनेअंतरनास्नेहशी पोतानुंसमग्रराज्य पणअर्पणकर्युं. कविकहेछेअहेभाग्यबालीनुं जागतुअविनाशीभाग्यतो छुओकेजेथीप्रदत्तमां एणओचितुंदशाधिपतिपणुंमास थयुं. कन्यानुंतथाराज्यनुं अर्पणकरीपोतानी संपदाहि कृतार्थकरीपोताना आत्मानुंकृतार्थपणुं करवादिश्राव्हण करीपरम पदने पान्यो.

पडीएपुण्यसारमोटो राज्यनेमुखेधीकरतो, पृथ्विमांताहरंराज्य केहेबडावतोतेनगरीमां इंद्रनीपेठेशोभतोहतो. एकदिंवस कोइपरदशीघुरूपे सूर्यनाघोडाजेबोसर्व अंगेसुलक्षणबालोएक सुंदरघोडोभेटकयो. क्षत्रियोनेघोडाबडे संतोषथायछेअनेराजाने तोतेवाघोडाबडे विशेषसंतोषथायछे माटेतघोडाउपरवेशी जेटलामांखेलाषेछे तटकाभांतेघोडोआकाशमां उंचोइंद्रनाघोडानी पेठेचाल्योगयो. अनेक्षणमात्रमांअतिशे दूरथवाधीसेवकेने अद्रप्यथयो. तेतेप्रसिद्ध एवीनानाप्रकारनीलीलाने करतोमहासमु-

तेवामां वणीनिद्रानधी आधीते वखत आकाशमां वाणीयइते तणे सांभलीकेतुं निश्चितपणे झुनिद्राकरेले ? अने को कटर्चितकरे
छे ? तारेंदैव तोरा जिदिवस तारी चित्ताकरवामां जागेले. तेवचनसांभली विस्मयपामेले ते पुत्र विचारवाला ज्योकि अहो ! आव-
खत आकोणवोदयुं ? अने मारं निश्चितपणुं केवीरी तेथे ? आवनमां हुं तो सुतोछुं अथवा हानी पुरुष एक हुं छे के दिव्यवचनसत्य
थायछे माटे तेवचन जुं छे वचन करहुं. तो हुं ते अद्रष्टुं प्रधानपणुं करी आजाण सुखे निद्रानो के मन आश्रय करं ? एम विचारितयाग
करी छे चिन्ता जेणे एवोस तो स्वरुहो. एक हेला मां मां जेमका इचतुरस्त्री पुरुष नेव शकरे एम तो निद्राए तेनेव शक्यो. मोटा पुरुष रत्नलप
निद्रावाला होयछे माटे क्षण पळी पाछो लठयो तेवखत देवतानां मंदिरने तो रस्कार करे एवा सुवर्णमणि मय एवामोटा प्रसाद मां सातमा
माळनी भूमिकामां मणिवां धेली पृथिवीवेषे. अनुपम दिव्यपलंगमां बेठेले एवो पोताना देहने दीदो. अने तेवखत चारे पास मसरता
रत्ननाडयांत वडे अंतोरा जिछे के दिवस छे एम तो निर्यारन करी शक्यो. स्वाभाविक नित्य लघ्यात करनार आते हुं स्वर्ग छे के हुं छे अथवा
मनुष्यमात्र एवो हुं तेने आने आदेह स्वर्गनास माग मक्यां थो होय ? माटे आहुं स्वप्न छे अथवा मनेकां इअम थो छे अथवा कोइनी आ
इंद्रजाली वेद्या छे अथवा देदिप्यमान थुं एवो कोइमकारुं देवत छे एवो विचार करे छे तेवामां जयजय शब्द करवामां तत्पर एवा प्रधान
पुरुषां सांभावी आपकारुं सत्यवचन बोल्या. शब्द थो अने अर्थ थो मसिद्ध एवा असिमागर एवाना मना आनारने विषे श्रीराजनाम-
नोराजाय शवडे चंद्रमा जेवो शोभेले. अपत्य विनानो माटे अपत्य संबंधी पीढामां वर्ततो एवा तो राजानी प्रीतिनुं एक पात्ररूप एवी अने
लक्ष्मीने पण आश्रय करे एवीर एाली एक पुत्री लपलप थइ. तेकन्या सर्व अंगे गुणवडे सहीतने सर्व अंगे सारी लक्षणने धारण करती सर्व
कला मां कुशल एवी यौवन अवस्थाने सन्मुख थइ तेवखत कोइ श्रेष्ठ राजानो पुत्र आकन्याना अने मारी राज्यालक्ष्मीना पति थाय एवो वर
खोळवामां उत्साहवालो छे अने सर्व जगाए एवा वरने खोळतो पण कोइ वर एवो द्रष्टु पण ना आव्यो ते मतेना सांभळवामां पणना आ-

लक्ष्मीरुपहसना उदयनाच्यारारुप मालवेदेशमां ससुद्धिवहेकुबेरनी नगरीनीजीतनारी उज्जयनीनगरीनो राजाविक्रमाकर
नामेपराक्रमधी मसिद्धहतो. अनेतेनी पञ्चनेत्रानामनीअतिशो प्रियकारकस्त्रीहती. बीजीपणतेराजानी मानीतिराणीओ हतीअने
तेमनासंकेडोपुत्र पणहता. परंतु पदराणीनेतोषणेकाले दिव्यअंगवालीएक पुत्रिहती. केमकेपोतपोताना पूर्वनापुण्यनानिर्माणने
अनुसारपुत्रादिक संपत्तियोमासथायछे. अल्पहोयतेनेपणमोटुं मानमळेछेअनेपोताना भाग्यधीमोटानेपण अपमानमळेछेमोटे
पित्रादिकनेपुत्रादिधी पणअतिशेमानीती साक्षातलक्ष्मीनाजंवी तेपुत्रिहती तेपुत्रिए लीलामात्रमस्त्रीओनीदि ४ कळाओशीखी
लीधी. अनेते बीखवनारगुरुतोएक साक्षीमात्रजहते. विशेषवडेविणावगाडवामां तेपुत्रिनुअतिशेप्रविणपणुं हतुंमोटनेीविणां
सांभळवानेआवेला देवतापणपरवश थइनेरहेताहता. तयार पळीतेकन्यायुत्रावस्थामां आवीन्यारतेणीएएवी प्रतिज्ञाकरीकेजे
पुरुषविणावगाडवानी कळावेडेमनेजीतेतज श्रेष्ठवरनेमारेवरवो. तयारपळीचारिदेशधी राजालोकोपोताना पुत्रोनेअतिश्रेष्ठवि-
णावगाडवानीकळा बीखवीत्यांलइने आवताहना परंतुतेपुत्रि पोतानीकळावे सर्वपुत्रोनेजीतीलेतीहती. पुत्रिनेतेवावरनीप्र-
भिनधवाधीपिता आदिसर्वेवणीचितामां पडयाहता. पळीगर्वसहीत विणाकळामांप्रविण एवाद्याह्यणक्षत्रि आदिकसर्वलोकरुप
एकन्यालेवानी स्पृहाएआववामंडया. एमकारेतेकन्या सर्वसाधारणथइ परंतुतेकन्यानी विणानाशब्दधीधता उन्मादवडेमर्दन
थयेलापोताना अहंकारनोशानकरी हाहाकारनोधिकार एवाशरपावग्रहण करीजेवाआव्यातेवा चालयाजताहता. तेवातमसिद्ध
धतांथतांविद्याधर लोकोएजाणी तेविद्याधरोपणार्फका पडिरथतुपुरनाराजोनी सभामांआवीतेकन्याना रुपनुंतथागुणनुंवर्णन
करवापंडया. तेवखतसर्व स्त्रेचरलोकोतेवातसांभळी विसमयपात्र्यात्वारपळी तेपुण्यसारपुत्रेविचार कर्योकेचालोआपणेपणएकौ-
तुकमोयानइए. एमविचारीने केडळाकविद्याधरोए सहीतजेमदेवताए सहीतइंद्रनायतेम घणीशोभाएमहीत विमानउपरवे-

द्विवाळोवैतादय पवतनाअलंकाररुष रथनुपुरनामानगरमां तेराजानुंहरणकरी लाव्यो. त्याविद्याधरनो राजाविद्यासिद्धएवा
नामप्रसिद्धहतो तणेपोतानामानीता सेवकोपासेमोटाउत्सवथी तेराजानेपोताने धरमंगाव्याअनेपोताना अड्याआसनउपर
वेसाडीप्रमसहीत आलापसंलापकरवा लाव्योकेअमारेपणा पुत्रोछितेमांमारामेमनी पात्ररपएक कन्याछितेनावरने चारतेएकश्रेष्ठ
नैमित्तिकेनेमपूछयुं त्यारेतेणकहुंके परमदहाडेमातः काळमांकोइजवान राजपुत्रघोडाएहरण करलोआनगरमां आवस्रोतेपुत्रकाम
देवजवोआतिशो सुंदरछेतआकन्याने योग्यपतिथसेमाटेतुं तेमांव्यासंशयकरीशानदीं माटेहेदक्षगुरुप! तेदैवज्ञनाकह्ला प्रमाणेसर्व
सुलक्षणतमारामांछे माटेहेविश्वोत्तम ! तमनेआमारीकन्या घणाहर्षथीआपुंछुं एमकारेव्याणीवढते कन्यानुंअर्पण करुं तेपुत्रजेम
जेमपोतानुंइच्छा रहितपणुंजणावेछे तेमतेमतेराजाएतेपुत्रनुं मोटामहिमापणुंजाणुं पछीमोटाउत्सववडे विवाहानोमोटेउत्सव
करीपोतानीकन्यानो विवाहकर्योअनेएवरने घणुंधनतथामहेलआदितथासन्य, सेवकोआदिघणीवस्तु पहेरामणीमांआपी.कवि
कहेछेकेपूर्वेकरेला पुण्यनोमहिमा मापवाळोनथीएटले अपारछे.जुओके पोतेविद्याधरनो अधिपतिछेतोपण मनुष्यजातिएवा
वरनेआमकारे पुत्रितथाधनादिक तणेआप्युंएजमकारे कांचनपुरनगरनोराजा तणेपणमोटेविवाह ओच्छवकरीने पोतानीपुंज
परणावी तेमज उत्तरश्रेणिनाराजा एवावेखेचराराजाओए पणपोतानीकन्या परणावीकेमकेलोकतो पूज्जीतपूजकछे एटलेपूजे-
लानेपूजेछे. आमकारेविद्याधरनी कन्याओनाआर्लगनादिक सुखमांलोलुपययेलो अनेविद्याधरोए सत्कारकरेलेतो पुत्रकेट
लाककाळसूधीसां रह्यो.अनेकप्रकारनां विद्याथीउत्पन्नथयेळां घणांआश्वर्यदेखवामां उत्साहवाळोअनेअनेक एवीनित्यचैत्यया-
जानाविस्तरथी तथादिव्यभोगनी रद्धिथीपोताना आत्मानेछुतार्थमानतो.हतो.खेचरनेखेचरनी ससृद्धिमासथाय, जेमदेवता-
नेदेवतानीरद्धिमास थाय,तेमांतोकाइपण आश्चर्यनथी परंतुआतोषणुं आश्चर्यछेकेभूचरधइने खेचरनीससृद्धिने भोगवेछे.पछी

तेकन्यानोविवाह पुण्यसारपुत्रसंवाधे कर्षोअनेहाधी, वोडा, सोनुं, माणिक्य, वेअयाओ, सेवको आदिकसंख्या रहीतपहराम-
 णीमांआप्यां. तेनीसंख्याकरवाने कोइपणसमर्थनथी. त्यारपछीअतद्वार नगरमांमंजानुंपालन करवानीमीतिवाळो नेवणार-
 जाएपूजेलो मजापालनामेराजा हतो.कविकहेछेके राजालोकोस्त्रीओ वदेतुमथतानथी, माटेएमजापाळराजाने एकहजारस्त्रीओ
 हती.अनेतेमनी कन्याओहजारो हती.केमकेसर्व जगाएराजालोकोने पुत्रकरतांपुत्रिओनी हाडिहोयछे.एक दिगंबरना मतमां
 स्त्रीओनामोटा उदयनोतिने धछे परंतुतेराजानावरमां तोस्त्रीओनोजमोढो उदयहतो सिद्धांतमांपणसांभळीएछीएके सत्तावीश
 गुणनासाधनारपुरुषो होयछेपरंतुतेथीअधिक गुणनेसाधनारीआ राजानावरमांस्त्रीओ हती.अनेवणीपुत्रिओ होयस्यारेतेराजा
 जगदमांअनादरतुं पात्रथायछे.पुत्रोत्पात्तना दुःखनेधारणकरता एराजानेचोथीअवस्थानी मासिथइ.त्यारेएक दिवसतेणेहृद-
 यमांविचारकर्षोके आटलीवधीस्त्रीओ छतांमारएकपणपुत्र उत्पन्ननथयोतोराज्य कोनेआपहुं ? अनेदीक्षाशीरिभेखडं ? एवी
 चिंतामांआतुर थयेलोतेराजाअतिशो भक्तिधीजिनेन्द्रनी पूजाजवामांकरछे तेवामांआमकरि आकाशमांवाणी थइकेहराजन् !
 पोतानाचिंतमां मिथ्याचिंताशीद करेछे ? पूर्वपुण्यनासंचयर्वना चितितकार्यथतुंतथी. हजुपणतारीपटराणीने आठमीकन्या
 तारअतिशोमानीती थशे.अनेतेथीतारो उदयथशे.अनेतेकन्यानो जेभर्यारथशेतेजतारी राज्यलक्ष्मिनोभर्यार थशे.अनेतेदौहित्र
 तारीजगाएमोढो राजाथशे आमकारनी अमृतसरस्वीआकाश वाणीसांभळीनेतेराजा अतिशोआनंदपान्यो, केमकेदौहित्रनी
 आश्रापणअल्पनथी. पछीएराजानी पटराणीएअतिशो मानीती,स्तुतिकरवानुंपात्ररूप पुत्रीउत्पन्नकरि. आठमीतारानामेसति-
 नाजवीश्रेष्ठते पुत्रिनीवधामणी सांभळी,वधामणीआपनारदासीनेपोतानामुणटावेनासर्वेअंगनांआभूषणअर्पण कर्षो नेमहामोटी
 समृद्धीतेनोजन्मादिकमोढोउत्सवकर्षो.प्रथमथयेल्लापुत्र करतांपणविशेषथयेलोतेउत्सवने जोइअनेदुर्जयएवो द्वेधीनोविजयथ-

सतिपुण्यसार कुमारउज्जयणिमां आव्यो. त्यांविणानादनाविवादने अर्थेएकमहाभोटी शोभावाळोभोटो मंडपमंडावेळो दीठोअनेत्यां धतुंतर्ककौतुकपण दीठुं तेपुण्यसार कुमारनापूर्वपुण्यना मतापधीनिकन्याने विचारयेकेआ कोइपुअमूर्तिमान काभदेवजेवो जणायछे.अनेकोइ प्रकारनामारापुण्यना उदयथीअहींप्राप्त थयोछे.माटेए निश्चेमारावरथयो एवीकल्पनाकरेछे एवामाराजानी आज्ञाधीष्टिअए विणावागाडीते वखतपुण्यसार कुमारआमकारेबोलयो केआविणामांजण प्रकारनादूषणछेतेथी जेवोजोइएवोस्वरआ विणायथित्पन्नथतेनथी तेमांएकदोपनो विणानादंडमांछेने दींजुंदूषणविणामांछे नेजीजुंदूषणआतुंवमां छे. तेमांविणानादंडमां तोएवोदोषछेके आतुंवमांमवेस थयेलोदंडदग्धथयेलोछे नेआविणानातंतुमां एदोषछेके एकअंश भागमांझीणोवाळचोटेलोछे नेतुंवमांएवोदोषछेके तेनोबंधअत्यंतबांधेलोछे तेथीआविणानोशब्द अत्यंतशुद्ध, मधुरलागतो जथी. हवेतेपरमपदगतदूषणनेसांभळी राजातोषणुंआश्चर्यपात्रयो अनेतेविणाना सर्वअवयवजुदा करावीजोयातोतेपुण्यसारैकहूं हतुंतेजमकारनुं तेमांतकाळदूषणदीदं. अनेपुण्यसारनेवगाडवानी आझाराजाएकरी. पळीकोइविद्याधरनी अतिशेविशुद्धवि-
णानुंग्रहणकरी तेविणावगाडवामां अतिशेआदरवाळते पुण्यसारेआदरसहीत जगत्नेआनंदकारी एवारसना उछासनेकरनार एवाविचित्रशब्दवडे विणावगाडीतेसांभळी सर्वसमाचिजामणमां लखेलीहोयएवीअचेतनयइत्यारपळीराजाने कौतुकप्रमाडवत तेसभासदनुंअचेतनपणुं प्रकटकरवाकेटकांकना वल्ल, कुंड, भूषण उलटांपालटीकर्या अनेकन्यानापितानो मुगटतथाकटारिवि-
शेरेस्थानांतरमां स्थापनिकन्यानी कोटमारहेलामोटोहारने तेनाहृदयेसहीत ग्रहणकर्या आमकारनुंभोटुं आश्चर्यकळाभ्यासनुं देखाडु. जेथीसचेतन हतातेपणअचेतन थया. उपमाए रहीतपोतानीकळासभामां प्रकटकरी पळीतेसर्वसचेतन थयात्यारेजेनी जेवस्तुलीधेलीहती तेतेनीसर्वअर्पण करीतेथीअतिशेप्रसन्न थयेलाराजाएभोटो महोत्सवनी परंपरापूर्वकपूर्ण मतिज्ञाथवाधी

वियोगधी अतिशेखेदपामताहतां चारेपासपुरुषोमोकलीनेते पुत्रनीशोधकरावताहता. जेमहायमंथीमणीपडीजाय एमतेगयेला
 पुत्रनीशोधघणीकरावतां पणकोइजगाएसंभालनमली. अपारदुःखसमुद्रमांपडेला राजाएजोशीममुखेने पळयुंत्प्यारेतेमणेकहुंके
 स्थानस्थानमांतमारो पुत्रफरेछेअनेतेअत्यंतमुखीछे, तेजेमजेमछेटोजतोजायछे तेममनोवांचिछतभोगनेभोगवेछे, तमारेज्यारे
 राज्याआपवानीवखत आवशेत्यारेवांचिछतदैवनी मोटीलक्षिमनासमागमजेवोते पुत्रनोसमागमथयो. आपकारनातेज्ञानीपुरुषनी
 वाणीसांभलीपुत्रप्राप्तिनो निश्चयकरीजेवोपुत्र प्राप्तिथीमसन्नथाय तेवोमसन्नथयो. हवेपुण्यसारकुमारनीवात कहेछेकेपूर्वेनिश्चल,
 लंचा, दुर्गमनाम नगरनेविपेस्तिथरथयेली साधुलक्षिमहोयतेवोनरपति नामेराजाहतोजेनादेदिप्यमान मतापरुअग्निमंशजुल्लोको
 पतंगीआनीपेठेपडताहता. तेराजानीपटराणीनीयणा पुत्रययापूर्वेएकपुत्रि लक्षिमनाजेवीमसिद्धमथमा एवेनामेहती. लोकमात्रनी
 एवीरितछेकेप्रथमजे अपत्यथायतेवपुंयानीतुं होयनेपल्लीजेमजेमविशेषप्रजा थायतेमतेमतेवुंमान्यपणुंनरहे. एपुत्रिपांचयात्रिमाताए
 पालनकरेलीआनाखेलामांथी आनाखेलामांएवीरीते स्त्रीओएस्नेहयीरमाडेली पितानाकुळनेशोभावनारीहती. रूपादिकशुण
 एकएकनीस्पृद्धाथीटुळि पामताजेमांडेपुंव्वालयपणुं अतिक्रमणथयुं. एटलेयौवनवस्थामासथइ त्यारेपितानाअंतरमांचिताथइ
 केआकन्यारत्ननेयोग्यवरकोणछे. एवोतपातकयो. पणजगदनीकन्याओमात्रने अतिक्रमणकरेपुवुंते कन्यानुंरुपहतुंमाटोपिताए
 विचारकयोकेहुंस्वयंवरकरुं. पल्लीपुत्रिनीनजरमां आवेतेवरनेपामोएवो विचारकरीअखंडछेशोभा जेमांएवोयपणुंद्रव्य खरचीमोटो
 स्वयंवरमंडपकराव्यो, नेखादेबोदेवांतरना राजाओपोतपोताना पुत्रोनेलइहुंप्रथमजडहुंप्रथमजडं एवीरीतनीत्वरार्थीआव्या.
 माटोवेपयनीलालच आमकारेआश्चर्यकारीछे, जेमकोइएकहुंकेहुंझाहणपणानो निर्णयकरीएकजसारा ब्राह्मणनेजमाडीश
 एवीमसिद्धीकर्यापल्ली जेमघणांझाहणनांटोलां आवेतेरीतेएककन्यानीस्पृहा माटेघणाघणाराजात्यांआव्या. माटेमिथ्यामोटो

येत्येजोइ तेषु भिन्ननामविजया एमकारे राजा प्रमुख सर्वलोको एक्यु. अने साँ भाग्यने दक्षपणुं हत्ता। दिक्गुणवडे सर्वकन्या अने जीतती
एवीते कन्याजयंति ना जेवी पृथिव्यां शोभती हती. बालचंद्रमाना जेवीते बाला अतिशे निर्मलकळावडे वृद्धिपामती लोके मां अतिशे माननुं
पात्रयइ. ६४ कळा मां अतिशे कुशलपणुं पां मीशिवचना रघुरुषनुं जेम प्रतिर्विषपडे ते मते नीकळाना प्रतिर्विषरुपते थइ ते कन्यावरपामवाने
योग्य थइ त्या रेपिता एविचार कयो के देवताना कलाप्रमाणे आकन्या नावर थशे पण ते कोइ जगा एक मदे खातो नथी. एवो विचार करे छे
एटला मां आकाश मां देववाणि थिइ के हेरा जन्. ! विवाहनी सर्वसामग्री तुं तैयार कर अने लग्ननी वस्त्रते जे देवतानी अद्भूत शक्ति थी सर्व अंगे
अः भूषण नोधारण कर नारवर एनी मेले जे जगा ए आवीउ भो रहेशे. पछी ते राजा ए विचार कयो के प्रथम जेम देवतानी वाणि सत्य थइ हती
तेम आपण सत्य थशे, एवं धारी सर्व विवाहनी सामग्री तैयार करी विवाह नुं लग्न लीं छे ते वस्त्रते वरनी वाट जुए छे ते वामांत काल मोटा विमाने
सहीत देवतानी पेटे विद्याधरो एसहीत आकाश मां थिते पुण्य सारकुमार जतरी आव्यो. आश्चर्य पामता सर्वलोको नीम ध्ये ते राजा ए पुण्य सार
वरनी साथे ते कन्याना विवाह नो मोटो उत्सव कयो अने हेस्त मोचन समये राज्यनी सत्यताने करना रएवीयो वराज पदवी ते कुमारने
आपी अने वीजुं पणधुंधन आहुं. कविकहे छे के ते समे मनु राजाना मतमां न देवा योग्य वस्तु शी छे ? कांइ पणनथी. राजा (चंद्र) ना
प्रसादना मसरथी थये ला रसना उल्लास वडे ते राजा समुद्र नी पेटे शोभ्यो, परंतु ते मां आटलुं विशेष छे के समुद्र तो जळाशय (जळनो
आशय) छे अने आराजा तो जळाशय नथी, एटले जड अंतःकरण बाळो नथी. ते जगा ए ते कन्या वडे जेम लक्ष्मी वडे लक्ष्मी पाति शोभे
ए मते नी संधाये रहलो वणा कामभोगने भोगवतां अनुक्रमे पुत्रउत्पन्न थयो. रुपादि गुण वडे अद्भूत एवाते दौहित्रनी प्राप्ति थी अतिशे
प्रसन्न थये लाराजा ए पोतानुं सर्व राज्य माइने अर्पण कर्युं. अने पछी चारि जलक्ष्मी नी पाति थइने एटले दिक्षालइने तेजभव मां मोक्ष
लक्ष्मी नी पाम्यो. त्या रपछी पुण्य सारकुमार तेनगर थनी कल्या एटला मां, पिता नानगर थनी नीकली गया पछी पितादि कपोताना पुत्रना

प्राप्तयइ, तेवत्तआकाशमांधीपुष्पनो वरसादय्योअनेदेववाणी यइकेषणोसारोवरमळ्यो. आपकारनुंविस्मय जोइसबंपुरुष
 अतिशोआश्चर्यपाम्या. केटलकइपर्लुपुरुषतो एमवेल्यकेआनामोटा मोटाराजाओनीसभा वच्चेयइतेमनुंअपमानकरीआकन्या
 कुवडापुरुषनेकेमवरे ? एमवोलेछेएटलाમાં आकाशवाणीयइकेहेराजाओ ! सर्वराजामांश्रेष्ठएवोआतो पुण्यसारनांमेराजाछे.
 माटेजेकेइएनेनहींनेमे तेनेअमोशिक्षाकरीजुं.आतोआकन्यानावणापुण्यथी स्वंचइआवोलेछे.एवुंसांमळीसर्वेविस्मय पामीनेकंप्या.
 तेवत्तत्तांआवेलाते पुण्यसारनापिताए पोतानापुत्रनुंतामस्मरण मात्रथीअतिआश्चर्यपामी विचारकर्योकेपुण्यसार राजातेबीजो
 कयोहशे ? निश्चमारोजपुत्रहशे एमविचारेछेएटलाમાં देवतानावळ्योतेजकुवडो पुरुषअतिशेष्ठुंदरछे रुपजेनुंएवोपूर्वनापोताना
 रुपनेभजतेस्फुटपणे मकाशययोअनेतत्काल् उठीपितानाचरणकमळમાં तेणेनमस्कारकर्यो. केमकेयारेपणमोटा पुरुषपोतानुं
 उचितपणुंचूकृतानथी. अतिशोआनंदकारी पितापुत्रनोसमागमययो. हवेंतेपुण्यसारनुंसमग्रदत्तांत जाणीसर्वराजाओएअतिशे
 मसन्नयइतेनोसत्कारकर्यो. तेकन्यानोविवाहमोटाउत्सवथी ययोकेमकेपुण्यथी दुर्लभवस्तुशीछे ? कंइपणनथी. सर्वराजाओनी
 संघाथेतेपुत्रनेवोलावी सहस्रवीरराजापोताना नगरमत्येआव्योअने मोटासमृद्धिमानउत्सवथी उपमारहीतएवीशोभावडेपोताना
 नगरमांपुत्रभवज्ञानोमोटो उत्सवकराव्यो. पळीशुभदिवसेपुण्यसार पुत्रनेमोटामहेत्सवथी राज्याभिवेककर्यो. आपकारेराज्य
 अर्पणकरवांधीप्रतिबंध रहींतयथेलातोपिताएविवि संहितादिशालीधीअनेते दिक्षानेत्रोवरपाळीमोक्षपदपाम्यो. तेपुण्यसारराजा
 अनेकप्रकारनिराज ऋद्धिओप्रथमपामेलीछे तोपणरामचंद्रनीपेठे पोतानापितानीराज्य समृद्धिपामीनेअतिशे हर्षवंतययो.
 प्रथमयथेलीआकाशवाणी सांभळीनेसर्वराजाओए अतिशयमान्यआपुं अनेकन्याओतथा सेनादिकषणीसामग्री अर्पणकरी
 अनेजगतमांतेनीधर्णां प्रभिक्षिकरी, नेपोतपोतानीजेसारी सारीवस्तुहतीतेतेअर्पण करीपोतानांमोटपनो त्यागकरीदासकिंकरना

उद्यमनेधिकारछे. अथवा केटलाकते कामरागवडे आव्या, केटलाकलो भवडे आव्या, एममोटा मोटा पण मोहपा मीने आव्या. तेवखते वातदारनामाराजातुं पण निमंत्रण आव्युं. तेने पुण्यसारे जाणीव चारकरी के आपकारनासंदिग्ध अर्थवास्ते हुं जाडकेन जाडं. प्रसिद्ध पणे जाडं नेकन्या नवरे तो पण मारुं पहास थायने घणारा जानो समाज थयो छे तेकौतक जोवाने मनझाव्युं रहेंतुं नथी माटे केम करवुं ? पछीनि श्वयकरी के आपणे गुप्तजहुं. अने एकमंच उपर खानामाना बेशी रहेंतुं. एमविचाकरी पुत्रादिकने आगळमो कळी कोइमि पथी सांरही देवतातुं स्मरण कर्युं. ते देवताना लळयी जयां सुंदर राजाओ वेढे लोखे ल्यां एकमंच उपर पोते पण बेठो. अने पोतानुं कुवडा जेवुं अंगदेवताना पता पथी कर्युं. तेवामां मोटा उत्सव थी दिव्ये वषने धारण करतीस थी ओए सहित पालखी मां वेढे ली तेकन्या स्वयंवर मंडपमां आवी. अने प्रतिहारी दासी एवर्णन करे लासमस्तरा जानेरुप, गुणसहित सांभळया पण ते सर्वने अनादर करी आगळ चाली. एकपंक्ति मां वेढे लारा जाओनो अनादर न थाय माटे अने आशायी तूळणा पोखे लारा जाओए महासोहय्यी जे ये ली तेकन्या एकहुं के आ पुरुष मां तो कोइ मारे वर वा यो गयन थी. तेवखत आवे ला सर्वराजाओ पश्चात्ताप करवा मंडया. केटलाकते तेकन्यानां मातापितानो वांकका देछे, केटलाकते तेकन्यानो वांकका देछे, केटलाक स्वयंवरनो वांकका देछे, केटलाक ज्ञानिराजा पोताना कर्मनो दोष गणछे, थोडी कवार मां सर्वराजाओ देखीर ह्या पछी कोप करती एवी ते दासी एटले राजातुं वर्णन करनारी दासी बोली के आवाआवामहासमर्थ रुपशुणे सहीत तारी ध्यान मानथी आवतातो आशुं कुवडा ने तारे वरवुं छे ? एमतेकन्यातुं पहास्य कर्युं. तेउपहास्यने साचुं करती होयने शुं एमते कन्या एम स्वप्न देखवाथी ते कुवडाना कंठमां वरमाळ आरोपण करी. केमके स्वयंवरना पहेला दिवस मां तिणीए गोब्रदेवीनुं आराधन करुं हंतुं ल्यारे गोब्रदेवी एकहुं हंतुं के तारं जो अतिशे श्रेष्ठ वर वरवो होय तो गुप्तरुप थी आवेलो एक कुवडा पुरुष. तेने वरजे. एवा स्वप्नने अनुसरी ते कन्याए सर्वराजा नो त्याग करी जे मभमरी बीजा पुण्यनो त्याग करी के मळने मास थाय तेम सर्वनो त्याग करी ते कुवडाने

कृतानासमुद्ररूपत्वा तेऽगुरुप्रत्येपुण्यसारराजाए पोतानापूर्वजन्मनुवृतांतपुछ्युं. त्यारेगुरुवोल्योके हेमाहाभाग ! पूर्वमहापुर-
 नामानगरमां-मोटाआनंदनासमुद्ररूप मोटीकृद्धिवाळो, महाआस्तिकएवोएकपुत्रहतो. तेनेपितादिकआस्तिक पुरुषेनीक्रिया-
 ओकीखवी. त्यारेतसंसारनुमंदपणुंकरीने प्रमादरहीतधर्मकरवामंदयो. सारेलोकोए तेनुंनामधर्मसार एवुंस्थापनकर्युं. जेवुं
 नामतेवाजतेमांघुणहता मादंतेअन्वर्थ (यथार्थ) नामवाळो पासोद्धिनेपान्यो. एकादिवसहुंदरउद्यानमां हर्षसहीतिमिजो साथे
 विचरतोहतो अनेकौतुकजोवानीइच्छाए चारेपासअमणकरतोहतो तेवामांएकस्वभावयीज गांतिवाळा उपद्रामगुण्युक्तकोइक
 मुनिनेकायोत्सर्गमां रहेलादीठा. अनेतेमुनिनेएककोइ अनार्यएवीवांदरीआवीने विदारण (छेदन) करतीतेनाजोयामां
 आवी. त्यारेतेणोविचारकयो, केमनुप्यमाननीउपद्रव्यकी रक्षाकरवीघटछे तोआमुनिनी रक्षाकरवीमारयोभयछे. एमथारीने
 वांदरीनेनिवारणकरी तोपणतेवांदरीए पिशाचीनीपेटे तेमुनिनेनमूच्या. तेवामहाकोठणउपसर्गमां पणमेरुपर्वतनी पेटेकंपाराए
 रहीततेमुनिनेतत्काल केवलज्ञानउत्पन्नथ्युं. सारेतेमुनिवांदरी मत्येवोल्योकेहेभद्रे ! तुंत्ताराअंतरमांगांतिपाम. अनेतुंसांतज-
 न्मथीप्राप्तथ्येला द्वेपनाफळनेकेमनथीविचारती ? एवुंवचनसांभलीने तेवांदरीजेममंजथी स्थंभितथइजाय तेमतेविस्मयपामी
 स्थंभितथइ. तेपुण्यसारेपूछेलाज्ञानी महाराजवोल्योके माराआश्वमांआमारीस्त्रीहती तेम, हुंअतिओआसक्तथइ पितादिकथीजुदो
 पडयो. स्त्रीनासुखनेआधीनथइ पितादिकथीजुदापडता मूर्खपुत्रनोधिकारयाओ. पछीदैवयोगथीसारगुरुनी मासिथवाथीहुंश्चा
 वकनोधर्मपान्यो अनेमिथ्यात्वमत्तेने जुटोजाणीतेमांथीश्रद्धारहितथयो. केमकेधर्मरहीतएवामत्तेनिविधे ओस्नेहकरवो ? एमवि-
 चारीतेमांश्रयलआदरथयो आदुष्टस्त्रीनिरंतरद्वेषकरतीहती तेथीवैराग्यपार्मिआव्रतनोआदरकयो. पछीएस्त्रीमिथ्यात्वना
 पोपणथीअनेअनुक्रमे माराउपरवधारे द्वेपवाळीथइनेमरणपामी दुष्टसर्पणीथइ. केमकेगृहपणानाआचरणनेधिकारयाओ. दै-

जवाधरराजाभाजतेनी आज्ञामांरहा. एप्रकारेआठेदिशमां पोतानी आज्ञामांभवतावतोस्वर्यजेमकांतिवडेशोभे तेमआपुष्टिवमां
शोभतोहतो. अनेदेवतानासमीपपणार्थी वणखंडनुंअखंडराज्य पोतेएकलोकरतोहतो. कोइदिवसएराजाने दिष्टिवजयकरवा
जनुंपडयुंनथी. तेमकोइदिवससैन्य पणराखनुंपडयुंनथी. तेमलडाइपणकरवीपडीनथी. दूतमोकलीकोइशंजुनी खबरमंगाववी
पडीनथी. कोइदिवससामदान भेदकरवोपडयोनथी. कोइनोदंडकरवोपडयोनथी. कोइविद्यामासिनेअर्थे देवनुंआराधनकरहुं
पडयुंनथी. केमकेएटलेवधोपोताना पुण्यनोमहीमाहतोके पोतानीमेलेजसर्वसमृद्धिओपासथाय. जेमस्वर्गमांइंद्रशोभे तेमपुष्टिवमां
एराजाशोभतोहतो. एराजानेपूर्वकेहेलीआठ स्त्रीओआठपटराणीओहती. तेमनेप्रत्येकनेएकएक हजारसेवकएटले सेवाकरना-
रीओवीजीराणीओहती. माटेजाणेआठहजारराणीओएराजानी होयएमजणातुंहतुं. तेवीवखतमांश्रुतसमुद्रनापारंगत, महाविरक्त,
शुद्धिनुंधारणकरनार, निससंगएवा गुरुमध्येश्रेष्ठ सुसंगनामे साधुत्यांआव्या. तेवातसांभळी वणाश्रेष्ठ परिवारेसहीत
इंद्रनीपेठेसर्व समृद्धियेसहीत पुण्यसार राजातेसाधुनुंदर्शन करवानीकळ्यो. प्रदक्षणादिकविधि सहितते गुरुनुंवंदनक-
रीपोताना घटतास्थानमां आदरेसहीतिवेठो. जेपुरुषजेथीमोटपने पामेछेतेपुरुषतनेनीमोटी उज्यातिकरेछे. एमनहोयतो
एराजानी पूर्वाकृतज्ञता कयांथीहोय ? अनेएराजानोआप्रकारे पुण्योदयपणक्यांथी होय ? तेकहुंछेकेधर्मथी अैश्वर्य
प्राप्तथायछे. तेधर्मनोजे नाशकरछेते सुगातिनेक्यांथीपामे ? केमकेतेतो पोतानास्वामिना द्रोहोनोपातकीथियो. मोटा
गुरुपोएतो प्रथमधर्मथीजप्राप्त थयेलीसमृद्धिवडे विशेषपणधर्मनुं आराधनकरहुं एमएकएकनी सहायताकरवी. प्रथम
जेमोटा नहोयतेणेमोटपणुं पामवानेधर्मनुं आराधनकरहुं. पळीसर्वथा प्रकारेप्रमाद रहीतथइने तेजधर्मनी बुद्धी
करवी. जेसमेध, जळनुंपालकरीने जळनोवरसादकरेछे. आपकारनीअस्मत्तरुप देशनासांभळीनेचारज्ञाननाधरनार एवासि.

बालापुरोधामां तेषणोषामष्टकहेवायो अनेसर्वनेप्रीतिनुपात्रथयो. मध्यमतोपुत्रपणाएकरीने प्रियहतोअनेहेवतोपुण्यवडेपणअति-
 बोलोकप्रियथयो. त्यांधीआरंभीनेएपुण्यसार समकितगुणरूपछे आधूपणजेनेएवोसतोसम्यकप्रकारे हरियासमीती, भापासमी-
 ती, पिंडेपणाएत्राणने विषेतथासमग्रकरत्रायोय वस्तुनोनिक्षेपअनेआदान तेनेविषे तथामळमूत्रानेत्यागकरवो तेनेविषेतथाज-
 लादिकनुग्रहणकरंठु तेनेविषेअतिशे यत्नबालोथयो. मनशुद्धि, वचनशुद्धि, कायशुद्धि एत्राणने विषेपणयत्नाबालुंछे मनजेनुं
 एत्रोयहस्थाश्रममांण मुनियोनेद्रष्टांतरुपतेथयो. मारुंनाममिथ्यानथाय तथाकोहजगाएलोकमने हसेनहींएवो विचारकरीधर्म
 सारएवंप्रोतानुनामतणे सार्थकदीपावुं. अनुक्रमेपिता, धर्मनुंआराधानकरी स्वर्गलोकमांगये सत्तेधर्मसारदुष्टद्वैवनावशथी
 अल्पसारएवोथयो. माटेभवस्थितनेधिकारछे जेएकप्रकारेहीकशतीजनथी. तेकहुंछेकलक्षिमीनी मवृत्तिकेटलाक मयत्नेकरेछे
 तोपणतेमनेप्राप्त्यतीनथी. अनेकेटलाकपढ्यारहेछे तेमनेपणलक्षिमसेवेछे अनेतेवेप्रकारनानथी तेमनेपणसेवेछे अनेतेवेप्रकार-
 नाछे तेमनेपणसेवेछे. एमलक्षिमनेप्रचार विचारमांआवेतवोनथी. तेपुरुषनेप्रीतिपात्र एकपडोशीमहेतोहतो नेतेकुटुम्बबालो
 हतोअनेमकृतिवडे अतिशेभद्रिकहतो. अनेसोमएवुंतेनुनामहतुं. तेसारापाडोशीनीप्राप्त्यये सत्तेलक्षिमरहितहोय तोपण तेथी
 परस्परगुणमाप्त्यायछे अनेलक्षमिसहीत होयतोपणपरस्परगुणमाप्त्यायछे, केतेलघुहोयतो लघुकार्यनीसिद्धिप्रयत्नाविना करी
 नाकेछे. अनेतेमोडोहोयतो आपणुंमोटुंकार्यसुल्लेखी साधीशकेछे. धर्मसारनोहरिरयादिक जिवनीरक्षाकरवा प्रमुखधर्मने देखीते
 पडोशीपोतानीखतीवाडी तथाकुवाप्रमुखसंबंधी जिवहिंसककार्यने अतिशोनिदतोहतो. नेधर्मसारनी निरंतरआतिशेप्रशंसाकर-
 तोहतो. तेनाप्रवचनमात्रनुं एटलेसिद्धान्तनुं आराधनेतो विशेषथीस्तुतिकरतोहतो. नेपोतानांशास्त्रनी निंदाकरतोहतो. तेपु-
 रुपपोतानामोटोआरंभमां मद्यहतोतोपणतेप्रकारती बुद्धितीषेपणुंपुण्यउपार्जनकर्युं. नेवित्तवडेआपकारनां धर्मकार्यथायतो

वयो गथजिवनमां एसापेण ह्वति जवनमां हुंकोपकरीने जमोहतो. तेव खतमने देखीकरडवाने देही आवी. तेज खतकोइ आवता मोरे मारी. मरीने द्वेपथीते मयूरी थइ. तेमयूरीमने जपद्रवकरवा आवी. तेव खतकोइ ध्वाने तेनुं भक्षण करुं. त्यारेत मरीने कुतरी थइ त्यार पळीविराही थइ. त्यार पळीवा घणपण थइ. तेव खते मने मारवाने ते दोहीते एक खाडमां पंडी. तेव खतने नां अंगडपांगसर्वे भाग्यां, तेव खतवां दराना टोळाए तेने जपद्रव कर्यो, तेथी मरणपामीने आवां दरी थइ. तेपूर्वता वैरथी मने जपद्रव कर्यो. देह धारी एएक अंगे द्वेप कर्था होय ते पणनि श्वेसहन थाय एवे नथी. हालमां अमारी वाणी थी एने जाति स्मरण ज्ञान उत्पन्न थयुं माटे पूर्व भवने संभारी श्रान्ति पामी आवी छे. मनमां अति शयपश्चात्ता पकरती वैराग्यपामी मने घणुं स्वमावे छे माटे एआठ दिनमां मरणपामी देवलोकमां देवी थशे माटे हितने इच्छना रपुरुषे पिथयत्वा अने द्वेप एवे नो त्याग करवो, जेथी अन्य नर्कना जेवी दुर्गाति प्राप्त थाय छे. देह धारीने राग छे ते दुःखे निवारण करवा योग्य छे तेथी पण द्वेप तो विशेषे करीने निवारण करवा योग्य छे अने धर्म द्वेप तो अनंता दुःखने आपनार एवोने सर्व अर्थ मात्र नो हणनार एवो छे अने वयो वस्थाना विशेषे पण थी रागतो कोइ वखत नथी पण मसरतो परंतु द्वेप तो चार पास थी मसर छे माटे ऋषिने पण द्वेप मटाडवो एक ठण छे. एमकारनी ते केवळीनी देशना सांभळीने प्रतिबोधपाम्यो छे आत्मजिनो एवो थइ ने बोल्यो के हे प्रभो ! धर्म क्रियानो द्वेप करनारने पाप करनारनी पुष्टि करनार एवो हुंछु माटे मारी शी गति थशे ? त्यारे ते केवळी बोल्यो के पूर्व जे पाप कर्था होय तेनुं पाया श्वत करीने सारा साधुनो समागम करी धर्म तुं आराधन करतो तारी पण निश्चेसारी गति थाय अने तपः क्रिया, अभिग्रह इत्यादि दुःखे करवा योग्य तेने पण पोतानी श्रान्तिने अनुसर करतुं ने आठम वचनमातानुं तुं आराधान कर तो तारा चितने विषे उदयपाम तुंसमकि तथशे. तेमां तुं चितने स्थिर कर. एडला वडे तुं मरीने सद्गति पाभीश. ने त्यार पळीमां क्षेपण पाभीश. पळीते पुण्य सारतमकार धर्मनो अंगिकार करी पोताना स्थानमां गयो. ने धर्ममां एकाग्र हणुं राखी ममादर ही तथइ तेनुं आराधन करुं. धर्म

सर्वदृष्टिसिद्धिने आपनारण्यं तेषुण्यवेमकारेअथवात्रणप्रकारेकर. आपकारनुं तेमुनिनुंवचनसंभळीने मतिबोधपाम्यो अनेशुद्ध
 थइछेबुद्धिजेनीएवोसतो पोतानीसर्वशक्तिवडे समकितपूर्वक इरियादिकनेविषे जत्तावाळोथयो. आपकारनुं मोटुंराज्यसतेपण
 तेराजानुंइयादिकने विषेउपयोगपणुं देखीनेकोनेआश्चर्यनथाय ? निश्चलचित्तवाळामुनिने पणतेआश्चर्यथतुंहतुं. जेवोराजा
 होयतेवीजबहुधामजाहोय माटेतेधर्मनोफेर्लोवो मजामांपणथयो अनेलोकमांपण तेधर्मनुंएकछत्रपणुंथयुं. अतिशेबुद्धिवाळोतेरा-
 जाकोइववतधर्मजागरणमां एकप्रचिचथइनेवेठोहतो. केमकेसंयमविनासम्यकप्रकारे समीति, गतिआदिकआराधना थइश-
 क्तीनथी. वलीकइवस्तुनांपांतभाग, विचारकरतांग्रहणकरवायोग्यनथी ? सर्ववस्तुनुंअंते जतानिरसपणुंजणायछे माटेदामी
 पुरुष (मुनिजन) तेराज्यादिक सर्वरसनोरयागकरीने शांतरसनोआश्रयकरेछे केमकेशेरडिनारसनीपेठे सेंकडोरस सेवन
 कर्याहोयतोपणअंते तेसर्वेनिरसथायछे अनेशांतरसतोआरंभमां थोडोहोयतोपणआगळज तांजतां अतेशेष्टसुखदायकथायछे
 माटेअर्थपुरुषेएटलेराजाए आमकारनोविचारकरी पोतानुंसर्वराज्य पोतानापुत्रने अर्पणकरीपोतानी आठस्त्रीओएसहीति
 विधियुंक्तवतनुं (दिक्षानुं) धारणकयुं. अनेचौदपूर्वपयतअनुक्रमे सिद्धांतपठनकयुं. अनेअष्टप्रवचनमातानुं विशेषपणेआरा
 धनकयुं. अनेतेनेजविषेएकाम्रमनपणुराखयुं. अनेसर्वजगाएथी व्यग्रपणुंनाशकयुं. एमयणादिवसथतांएक दिवसेसक्षपक श्रेणी
 प्रत्येआरोहणकरीने (चढीने) कर्मनांपुद्गळविखेरवामांडयां. एमकरतातेनेकेवलज्ञाननीपानिथइ. त्यारेदेवताए मोटीक्रुद्धि
 वाळोवेशआप्यो तेनुंधारणकरी आठप्रवचनमातानुं आराधनादिकउपदेशथी लोकनेमतिबोधकरवायोग्य जिवनेसंयममार्गमां
 प्रवर्तावतोअनुपम केवलज्ञाननेयोग्य एवामुखनाआस्वादपणानेपाम्यो. एटलेमोक्षसुखनेपाम्यो. एमकारेपांचसुमति अनेत्रण
 शुचितएरुप जेमालाओतेनाआराधनछे द्रष्टांतजाणीहेमव्यपुरुषो ! तेनुंआराधनकरवामांप्रयत्नकरो. अनेमोक्षसुखनेपामो.

સારુપમેટાપુણ્યશાલીનાં કરેલાંમોટાંતિર્દોષ આચરણકરવામાં તેપોતાનીઆતુરતાધારણકરેતોહતો. તેસોમનામનાપુરુષે તે વળીકપુત્રને શ્રેષ્ઠઆભિમાયવાળો જાળીનેપોતાનુંધનવેપારને અર્થેઆણુંકેમકે પોતાનુંસામય્યસતંજે હુણ્ણદિવાળોપુરુષ હોયતે અન્યપુરુષનાપ્રયોજનને સાધીશકતોનથી. ત્યારેતેનું ધનઅરણ્યમાંહતપત્રથયેલા સુંદરપુણ્ણનીપેઠે તથાકુપઆદિક વસ્તુનીપેઠે તેધનાદિકવસ્તુનિરર્થકછે. કેમકેકોઈનાહપયોગમાંનથી આવતીમાટે. જેમઆપતકાઠ્યાં નૌકાચલાવનાર કરણધારમઠેતો તેનાપ્રયોગથી આપતરુપસમુદ્રને તરાયતેમતેપુરુષપણવેપારનેઅર્થે આપેલાધનવડે આપતરુપસમુદ્રતરીને તેધનપાછુંતેનેઆપીનેપોતે ધનાદયથઈધણોસુત્રીથયો. દુપ્રકારેસારાપડોશીનાસમીપપણામાં મોટોઆશ્ચર્યકારીગુણછે. કૃતિપુરુષને વિષેકૃતજાપણુંમોટુંરહે-લુંછેદુપ્રધારીતેનું ધણુંસન્માનકર્ચું. વિશેષકરીને તોતેદિવસથી આરંભીનેપરસ્પરવળીમીતિથઈ. દુવાતઘટેકેમકેમોટા પુરુષની દુવીજાસ્થિતિછે. દેવતેકહુન્નવધારીપુરુષ પોતાનુંઆહુલ્યમોગવી મરણપામીનેપૂર્વેકહેલો દુવોપુણ્યાત્માપુણ્યસારનામે કુમારથયો. ધર્મસારતોશ્રાવક ધર્મનુંઆરાધનકરી અંતેમરણપામી આઠપાદેવલોકમાં એકમોટોદેવથયો. તેણેપૂર્વેભવમાંકરેલોપોતાનોમોટો હપકારઅવધીજ્ઞાનથી જાળીપરોપકારનો મત્યુપકારકરવાની ઇચ્છાદુજ્યારે પુણ્યસારનેઅપમાનથયું નેઅભિમાનથી ઘરમૂકી બારણેનીકલ્પ્યો તેદિવસથીજગુપ્તપણે તેનીસેવાતેદેવનિશ્ચઠીચિત્તપણે કરતોહતોઅનેતેતેદિવ્ય વાળીવડેબોલતોહતો. તેદેવતાદુ કાંતેસંકેતકરેલા મિત્રનીપેઠેતારુંસમીપપણું અનેઅવસરેઅવસરે સ્વચનાપણુંકરતોહતો. હત્તમપુરુષને વિષેકરેલોઅત્તપણહપકાર વહનાવીજનીપેઠે આગલઆગલ મોટોવિસ્તારવાળોથાયછે. અદુપ્રવચનમાતાની પ્રશંસારુપઆરાધનાથી એનેઆઠઆઠસ્થાનમાં મહીમાવાળીકન્યાઓ નેરાહ્યાદિકની પ્રાપ્તિપણથઈ. અનેપુણ્યનાઅનુમોદન માત્રથીનરને હુલ્લેમદુવું અપારમિતફલની પ્રાપ્તિથવાથી તુંસર્વઅંગેસુત્રીથયો. તોજેનીઅનુમોદનામાત્રથી આવામોટાફલને તુંપામ્યો તોદેવે

तपवारप्रकारनुंछे. तदुशब्दपुरषोए आभ्यंतरनेवाहिर एवाभेदधिकहुंछे. तेतपनुंजनि(खेद)रहीतजेकरहुअर्थात्तचित्तनाउत्साह वदेकरहुंपण राजादिकनीवेदनी पेठेनकरहुअथवा पोतानीशक्तिप्रमाणे करहुतेतपाचारकहीए. तेपणशास्त्रमांकहुंछे केएप्रकार-
रनुंतपकरहुंके जेणेकरीनेमनमां ज्ञानिनुंचितवननथाय. अनेजेणेकरीनेइंद्रियोनी हानीनथायअनेजेणेकरीने योगनीपणहानी
नथाय एप्रकारनुंतप करहुं.अनेआशंसा रहीतएटलेपरलोकादिकनी इच्छाएरहीततेतपकरहुं. तेतपनाबाह्यभेद अनशानादिकछ
छे.अनेआभ्यंतरभेदतो प्रायश्चित्तादिक बहुधाछप्रकारनाछे. तेपणशास्त्रमांकहुंछेके १ अनशन, २ उनोदरिका, ३ त्रितिसंक्षेप,
४ रत्नत्याग, ५ कायकलेशने ६ संलीनताएछप्रकारे बाह्यतपछेअने १ प्रायश्चित्त, २ विनय, ३ वेयाव्रत्य, ४ स्वाध्याय, ५
ध्यानअने ६ कायोत्सर्गएछप्रकारनुं आभ्यंतरतपछे. तेमांअनशनत्रेप्रकारनुंछे. तेमां१ इत्वरअने २ जावत्जीविक. इत्वरकहेतां
नप्रस्कारसहीतादिक श्रीवीरस्वामिनातिथमां छमात्तपर्यंतनुंछेनेश्री नाभेयजीननातिथमां एकवर्षपर्यंतनुंछेने मध्यमतिथ्यकरना
तिथमांतोआठमासनुंछे. आजगाएश्रेणि, प्रतर, घन, वर्ग, यत्रमध्य, चंद्रमध्य, चांद्रायण, कनकावली, रत्नावली, मुक्तावली, सिंह-
नीक्राडित, इत्यादि नानाप्रकारनुं तपएमांआवीजायछे नेजावत्जीविक तपतो१ पादपोषणमन, २ इंगिती, ३ भक्तमत्याख्यानएवा
भेदधीत्रणप्रकारनुंछे. तेमांपोतानाकेटलाक शिष्यगच्छमांमोटा भाग्यशालीतपकरनार नीपजेछेजेशास्त्रोक्त प्रमाणेविहारकर-
वामांछमयुक्तछे अथवाजोगनुंमरण अभ्युद्यत छेएटलेमर्णकरवामां तत्परछे. १. एप्रकारनीदशाअवस्थाहुं परीणामयथेसतेदे-
वगुरुनेनमस्कारकरीने तेनीसमीपेअनशन ग्रहणकरीपरवतनीमुक्तादिकनेविषे त्रसअनेस्थावर एवाजीवरहीतथंडील्लिने विषेएटले
स्थानमांटक्षनीपेट नेत्रनभेपडनप्रहरहीत पणचेष्टाएरहीतपणे प्रथमसंहनना जेवणीछेअनेजेदेहनी कांइपणसेवानधी करताअने
जेतेसंस्थानवडे रहीशकेछेअने प्रशस्तध्यानमांथी माणतेपणडातानथीने स्थिररहेवासमर्थछे तेथीतेपादोपगमन नामेअनशन

પ્રકારેતપાગચ્છમાં શ્રીસોમસુંદરસુરી તથાશ્રીમુનિસુંદરસુરી તેનાશિષ્યશ્રીરત્નશેઠર સુરીપરચેલાઆચારમદીપના-
મનાગ્રંથને વિષેચારિત્રાચારનો મકાશ્વ એનાપનોત્રીજો મકાશ્વસંપૂર્ણથયો. ॥ ૩ ॥

દેવેતપઆચારની પ્રરુપણાકરેછે એટલેકહેછે. તેમાંતપાવીએ દેહકર્તાદિક જોળેકરીનેતપપાચહે અને અશુભપ્રવાંકર્મપણતપાચહે તથાતેનુંનામનિરુક્તવહેની-
રસ, રશિર, માંસ, મેદ, અશિથ, મજ્જા, શુક્ર, જોળેકરીનેતપાચહે અને અશુભપ્રવાંકર્મપણતપાચહે તથાતેનુંનામનિરુક્તવહેની-
પજેહુંતપહે. અનેતપઆભવને પરમવનોવિષેસર્વઅર્થનુંસાધકહે તેકહુંછેકેસવલ્લક્ષિમભાવને સાંકલ્પવિનાબાંધી રાશ્વનારતપહે
અનેવિભન, પ્રેત, ભૂત, ઇત્યાદિકથીરક્ષાકરનાર અક્ષરવિનાનોમંત્રપણતપજહે. અનેતપવહેઅશિથર હોયતોપણતેશિથરથાચહે
અનેવાંકુંદોયતોપણ સરલથાચહે. અનેદુર્લભહોયતેપણસુલભથાચહે અનેઅસમ્યદ્દોયતેપણ સારુંસમ્યદ્દોયથાચહે માટેતપવહેજસર્વ
કાર્યસિદ્ધથાચહે. સર્વેવીકર્મપ્રકૃતિયોનો પરીણામવશથીહપ્રક્રમ થાયએમકહુંછે. અનેવહુધાતોઅનિકાચિતનો હપ્રક્રમથાચ
હેઅનેતપથીતોનિકાચિત એવીપણકર્મપ્રકૃતિયોનો વહુધાહપ્રક્રમથાચહે માટેકર્મનિર્જરનેઅર્થેતપજતપવું. તેહપરઋષિપણિતવચન
હેકેઆલોકનાસુત્રને અર્થેનતપવું. તથામોટીરહિનેઅર્થે પણતથાકીર્તિનેઅર્થેતથા અન્યસુત્રનેઅર્થેપણતપનકરવું. તપતોઆલોક
પરલોનેવિષેવપ્રકારનાંસુત્રને આપવાસમર્થહે. તોપણનિર્જરને અર્થેતપકરવું તેશ્રેષ્ઠહે.

માટેપ્રવચનમાંપ્રસિદ્ધ એવાંનવમપ્રકારનાં નિદાન (નિયાણુ) તપસ્વીપુરુષ ત્યાગકરવાં. તેશાસ્ત્રમાંકહુંછે કેજેશુદ્ધએવા
ચારિત્રનુંપાલનકરીને મોગાદિકનું નિયાણુકરેછે તેઅગ્ર (મૂર્ત) પુરુષહેકેમકે તેતોજેમફલ્લદેવામાં દક્ષણવાકલપવૃક્ષને દુહિ
પમાદીમસમકરેછે તેવોતેમૂહપુરુષજાણવો. અનેનિદાનનું સ્વરૂપતોઅમોષ કરેલીપ્રાતેક્રમણ સ્ત્રવનીદ્વાચીજાણવું. તપતોહપ્ર-
કારહુંવાહહે અનેહપ્રકારહું આશ્યંતરહે. એવાવારતપનામોદહે. તેતુંજેઆચરણકરવું તેતપાચારકદીષે. તેહપરઆર્ષવચનહે કે

नारदाह्वणरहेतोहतो तेनेराजाएपातानानगनयी काढीपूजयो त्यारेतेचोरनीपल्लीमांजहराहो. तेचोरनापतिए तनुग्रहणकरीपो-
 नानाप्रवकरी मयापनकर्पो. अनुक्रमेतेपल्लीपतिभरणपामे सतेपोतेजपल्लीपतिथयो. एटलेमर्वचोरनोअविपतिथयो सर्वजनाए
 निर्दयपणेमद्वारकरे तेथीतेतुनामद्रदमहारी एडुलोकमांविख्यातयुं. एकदिवसतेद्रदमहारी चोरोनलइकुशस्थळनामागामनेतुंट-
 वानयो. त्याएकदळिद्रदेवज्ञपनासे द्राह्मणनावरमांथी परिपकवथयेलापायस (दूधपाक) नेहरणकरीआवतोएक पोतानो
 तेवकचोरड्डीडो तेवजतनानांछोकरांण पोकारकरवामांडयो त्यारेकोथपमेलातेद्राह्वणे चोरोनपणुनीपेटे वरनीभुंगल्लइमा
 रवामांडया. तेनेजोइतेमनीरक्षाकरवापाटे दोडीआवता तेपल्लीपतिए सन्मुखआवतो तेद्राह्वणनेतयासमीपडे मत्तवनेनोएवी
 द्राह्मणीनेमारिनाल्यां. नेतेद्राह्वणीनुंपेट छेदनथवाथी तेमांथीनीकळेलोगर्भ तरफडीआंमारे तेनेजोइतेपल्लीपतिने दयाउत्पन्न
 थइअने यणीतेपश्चात्तापथयो नेपोतानाउमयने धिक्कारकरी एकउद्यानमांगयो अनेत्यांकोइरहेलासाशुपासे तेणोदेक्षालीधी
 अनेएयोअंगिप्रदळीयोके जोदिवसपेतेआदित्यानुंपाप सांभरेतोदिवसभोजननकरवुं तथावीजोअधिग्रह एवोलीयोके मारेनिरंतर
 क्षमारास्वयी पणगमेनेयाय तोपणक्रोधनकरवो. एवावेअधिग्रह लहनेतेजगाममां भिक्षा करवामाटोविचरतोहतो लोकपणतेने
 निद्रा, तिरस्कार, ताडनइत्यादिकवडे पापसंभारीआपनाहता. त्यारंछमासपर्यंत कोइप्रकारेतेणेभोजननकर्युं अनेतेणेआर्त-
 ५यानपणनकर्युं. तेथीतेसिद्धययां. एप्रकारेप्रथमनोभेदसंपूर्णथयो.

यीमुंडनोदरनामेतपजमांउणुं एटलेओडुंपेटराखवुं एटलेसंपूर्णपेटमरीने नजमहुंतेउनेदरतपपणद्रव्यधी अनेभावथी
 देप्रकारेछे. द्रव्यधीतोडपकर्ण, भक्त, पान, एछेविषयजनेएवुंछे. डपकर्णाविषयकउनोदर तपतोजिनकल्पीकादिकने अधवाते
 जिनकल्पनाअभ्यासकरनारनेथायछे. एमजाणहुं. पणवीजानेनथीधतुं. केमकेडपधीनोअभाव सतेसमग्रसंयमनुंपालनकरवुंथइ

यदशकेछेअने वीजुंरिगिनीनामेअनशन तो अन्यअनस्थाननी अपेक्षाएतेवांच्छित करेलापदेशमारहीने पोतानीमेलजपोता-
नाशरीरनेफेरवडुं इत्यादिकनेकरताचेष्टा सहीतमाणनोत्याग करतासुधीजेरहीशकेछे तेमनुंजेअनशनतेईगिनी अनशनकहेवाय
छेअनेजेगच्छमां रहीतेनोआश्रयकरी सुकुमारसंथारामारहीदेहनी तथाउपकर्णनीममता रहीतत्रणप्रकारेअथवा चारप्रकारेआ-
हारनुंपचखाणकरी पोतानीमेलजग्रहणकर्णोछेनमस्कारजेणेअनेसमीपरहेला साधुआप्योछेनमस्कार जेनेपोतानीमेलेशरीरनी
उदवर्तनादिकनेकरतो एटलेफेरवतोसमाधी वहेकाळकरेछेतेनभक्त मत्याख्याननामअनशन थायछे अनेएअनशनतो नीमाएशरी
रनुंप्रतिकर्म करवापणेछेमाटे आर्थादिकनेपण साधारणछे एटलेआर्थादिकथकीपण यदशकेछे तेशास्त्रमांकहुंछे केसर्वआयाओ
तथासर्वेपणप्रथम संवयणविनानासर्वेपण देशविरतितेपण मत्याख्यानवडेजमर्णपामेछे एत्रणेपणजोव्यावात रहितसतेजग्रह
शकेछेअनेतेपणसंलेखना पूर्वकजकरायछे. अन्यथातोआर्तध्यान थायछे संलेखनाएटले आणममांकहेलाविधिवडे देहादिकनुं
हुषकरहुतेसंलेखनानुं लक्षणछे. शास्त्रमांकहुंछेके देहनीसंलेखना कर्माविनासहसात्कार करेछेतेनाधातुमां खेदथवाधी तेनेआर्त-
ध्यानथायछे. माटेदेहना अंतकाळनेविषेसप्रकारनुं अनशनकरहुंपण प्रथमशीदेहनीसंलेखना करवानोअभ्यासकरवो अनेव्या-
यातथयेसतेतो व्याधिश्रीअथवाविजली पडवाधीअथवापर्वतनी शल्यापडवाधीअथवाभीत पडवाधीसर्पादिकना अभिघातशी
इत्यादिपुणंप्राप्तथयेसते संलेखनाविनापणते अनशनकरायछे. वेप्रकारनुंपणएअनशन सर्वकर्मनाक्षयनुंकारण थायछे. तेकहुंछे
केदेहरूपदुर्गमकिल्लोछे अनेदेहशरीरने कर्मषणक्पांसुधीछेके ज्यांसुधीअन्नअनेजळ एवेनोत्यागथयेनशी सांसुधी. अनेएमांवं-
धनरहीततेनोप्रवेशथायछे न्यांसुधीतेछे. १ कषायअनेत्रिपयएवेनाआहारनो त्यागजमांकरायछे तेजउषवासजाणवो. अनेत्रा-
कीनुंतोसर्वलंघनमात्रजकहुंछे. आजगाएद्वदप्रहारी चोरनुंद्रष्टांतआमकारेछे. जेमकेकोइकताममां महाआकरोअन्यायनोकर-

अङ्घोभागरहो तेनाङ्घोभागकरवा. तेमांअङ्घोभागवाधुनाचालवाने वास्तेरहेवादेवो अनेअङ्घोभाग उणोरहेवादेवो. तेनी
 टीकाआमकारेकहेछेके पोतानाउदरनाछभागकरवा. तेनोअर्धभागएटले त्रणभागअशन, व्यंजनअनेछाश इत्यादिवस्तुनाआ-
 धारवालोकरवो. अनेवेभागपाणीने वास्तेराखना अनेछठेभागवाधुचालवाने वास्तेउणोराखवो. शीतकाल, उष्णकालअनेए-
 वेनोपिअकालएप्रकारनात्रणकालसाधारणपणछे तेमांआहारनुंममाणआमकारजुंछे. शीतकालनेउष्णकालजुंममाणकहेछे. शीत
 कालमांद्रव (नरम) वस्तुनोएकभाग, नेअन्ननाचारभागअथवा वेभागपाणीना अनेउष्णकालमांद्रवना वेभागराखवा अने
 त्रणभागअन्ननाराखवा. शीतशब्दनेअति शीतएवोअर्थजाणवो. द्रवनोएकभागने भक्तएटलेअन्ननाचारभागएजगाए अथवा
 शब्दसूक्त्याछे तेथीमध्यमशीतपुंस्तृचनाकरायछे तेथीमध्यमशीतकालमां वेद्रवनाभागने त्रणअन्ननाभागएमजमध्यमउष्णकाल
 मां वेद्रवनाभागने त्रणभक्तनाभागअने अतिउष्णकालमांतो त्रणद्रववस्तुनाभागअने वेभागअन्नना. एमकारजुंपरिभित, निर्दोष
 आहारग्रहणकरवाजुं जेसाधुनेछेतेसाधुने नितयेउपवासजछे एमजाणजुं. तेशास्त्रमांकहेछेके निर्दोषआहारग्रहणकरताएवासाधुने
 निरंतरउपवासजछे केमकेतेसाधुने देशधीडणीएवीपूर्वकोटीपर्यंतसाधुपुंणालवानुंछेमडे. १. तथाछठ, आठम इत्यादिविशेष
 तपतपवाने विषेपणपारणानादिवसे उनेदरिकावडेजलव्धीओ उत्पन्नथायछे. जेमकेसाधुनेनखसहीतवाळेलीमुठीमां देखाता
 अवकाशमांरहेलाकुलमाप (अङ्घना वाकला) अनेएकचलुमात्रपाणी एममाणेअन्नजळमासपर्यंत छठआठमना पारणाने
 विषेकरेतोतेनेजोलेइयाउत्पन्नथाय. एमकारेश्रीवीरजिनजुंवचनछे. तेजप्रकारनाविधिवडे गोशालानेतेजोलेइयाउत्पन्नथइहती.
 एमकारेउनेदरिकातपसंपूर्णधुं. २. वीजुंउत्तरेपनामातपकहेछे. जेणेकरिनेवर्ताय तेदत्तिकहीए, एटले भिक्षामागेलुंअन्नजळ.
 तेनोजेसंक्षेपकरवोएटले ओलुंकरवुंतेदत्तिसंक्षेपनामातपकहीए. तेदत्तीपरिमाणकरवारपछे एटलेएकदत्ती, वेदत्ती, त्रणदत्ती

शक्तुं नधीमटे. अथवा जीजते एष अधिक उपकर्णुं ग्रहण करवानो अभाव छे माटे तेथी पण उनोदरत पथइशे के छे अने भक्त पान सं-
 वधी उनोदरत पतो पोताना आहारना प्रमाण नो परीत्याग करवाथी पाय छे. ते आहार नुं प्रमाण आपकार नुं शास्त्र मां कहुं छे के वजीया
 कोळी आपमाण आहारथी पुरुष नीकृत्व पुराय छे. अने स्त्री नीतो अठवीया कोळी आधी पुराय छे अने ते कोळी आनुं परीमाण पण
 कुकडी नाइं डाजे टलुं प्रमाण मात्र कहुं छे एवंगी तार्थ पुरुषो नुं वचन छे. ते पण अल्प आहार आदिक ना भेद थोपांच प्रकार नुं छे. ते कहुं छे के
 अल्प आहार उनोदरिका नामे एक कवल आहारथी आरंभीने आठ कोळी आपर्यंत नुं छे एक कोळी आनुं मान जयन्य पण छे न आठ
 कोळी आनुं मान उत्कृष्ट पण छे अने वचलार हेछा वेथी आरंभीने जे कवल ग्रहण करवा ते तो मध्यमान छे. एज प्रकारेन वथी आरंभीने
 वार कोळी आपर्यंत अपार्थ उनोदरिका तपक हेवाय छे. नेते रथी आरंभीने सोळ पर्यंत अर्ध भाग उनोदरिका तपक हेवाय छे अने सत्-
 रथी आरंभीने चोवीस कोळी आपर्यंत मास उनोदरिका तपक हेवाय छे नेपचीस थी आरंभीने एक बीस कोळी आपर्यंत किंचित उ-
 नोदरिका तपक हेवाय छे अने जयन्यादिक त्रण भेद तो सर्व जगाए पूर्व नीपेठे भावना करीले वा एज अनुसारे पान विषे नुं पण उनोद-
 रिका तपना पण वं तथा स्त्री ओने पण पुरुष ने अनुसारे जग पणुं. अने भावथी उनोदरिका तपतो जे क्रोधादिक नो त्याग करवो ते भावथी उनोदरिका तप वितरागे देव कहुं छे. अने
 शास्त्र मां कहुं छे के जिन वचन नी भावना वहे निरंतर क्रोधादिक नो त्याग करवो ते भावथी उनोदरिका तप वितरागे देव कहुं छे. अने
 उनोदरिका निरत्येतर रूप छे माटे जे वीर ते अन्य पुरुष न जगणे ते प्रकरवाथी ते नुं बहु फल शास्त्र मां कहुं छे. ते भज उपवासादिक तप पण
 जाण वं. अने उनोदरिका तपने विषे निरोगी पणादिक गुण पण पावछा छे. ते कहुं छे के हित आहार वाळा, मित आहार वाळा, अल्प
 आहार वाळा जे पुरुषो छे ते मनुं औषध वैद्य करीशक तानथी. ते तो पोते ज पोताना आपमाना वदछे. साधु आश्रमे मित आहार पणुं पिंड
 निर्युक्तिने विषे आपकारे कहुं छे के सर्व ज नो ए पोताना उदरना बेयाग करवा. एटले अइ धो उदर नो भाग आहार वहे पुरवो अने वीजो

कलांपांचिदिवसवाकी रहैलाएवाछमासवीती गया. त्या रेचंदनवाळाए तेअभिग्रहपुरेकर्यो अनेभीमपांडवेपण चारित्रुंग्रहण-
 करीनेमाज्याना अग्रमांधीआपेलुंज मारेग्रहणकरवुं अन्यथा नलेबुंएवोअभिग्रहलीधो हतेतेपुण्यात्मा भीमपांडवनीपणते अ-
 भिग्रहहमासेपूर्ण धयो. एमकारेसत्त्ववंत शुद्धाचित्तवाळापुरुषो अभिग्रहग्रहणकरेछे. एमकारेज्जितिसंक्षेपनामा जीतुंतपकहुं. हवे
 रसत्यागनामेचोथुं तपकहेछे. रसएदले गोरेमजंदूध, दही, धीविगेरेतेसर्गेविकारनां कारणछेमाटेविक्रति जव्दवहेज्जोवायछे. ते
 मय, मांस, मध, माखण, दूध, दही, घी, तेलगोळइत्यादिक ग्रहणकरवा. एसर्वेविक्रतिग्रहण करवः नोद्विद्यागकरवो तेरसत्याग
 कहीए. पोतानीशक्ति ममाणेसर्वरसनो अथवाधोडारसनो निरंतरअथवावर्ष दिवस, ड्यास, चातुर्मासइत्यादि अवधीपर्यंततेनो
 त्यागकरवा. तेनिशीथ सूत्रनाभाप्यमां कहुंछे, विगतीकहेतां दुर्गितितेधकीवीथेलो एवोजेसाधुपुरुष अथवाश्चावकते विक्रतिनो
 कहेताहुंआदिक विगयनेत्यागकरे अथवातेणोमिश्रित दूधपाक, साकर मिश्रितकाईपीवानीवस्तुते सर्वनोत्यागकरे एदलेविग-
 यमांधीउत्पन्न थयेलीवस्तुनो पणत्यागकरे केवतेतेनादोषशास्त्रमां कछाछेकेविकार करवानोअवश्यत्त्वभावछे माटेएनुंनामवि-
 क्रतिजळने नर्कादिकावगतीने पयाडनारछे ज्यारे कोइकपुष्टआलंदनादि कारणसतेविगयनुंग्रहण करवुंपडेताते गुरुतेपूछहुंइ-
 त्यादिविधिवडे ग्रहणकरे. तेकहुंछेकेहे भगवन् ! आपकारनाकारण माटेहुंविगईग्रहण करवानेइच्छुंअनेते पणआटलाभमा-
 णनीअनेआटलाकाल पर्यंतइत्यादि गुरुतेपुछीतेनीआज्ञा ममाणेग्रहणकरे. एसूत्रनीचुरणीमां आप्रकारेकहुंछेके विनयपूर्वक
 गुरुतेवंदनकरी आप्रकारेदोप्य बोलैकेहेभगवन ! आकारणमाटेआटला कालपर्यंततमारी आज्ञाहोयतेहुंविगय भोगववानेइ-
 च्छुंइंग्रमकारनी गुरुनीआज्ञामागीने पछीतेविगयनेलेवा भवते अनेरसनोल्याग केटलाकवणावर्ष जुधीकरेअथवा जावतीव
 एदलेजीवतामुधी करे, जोनिर्वाह करवानुंनामथर्पदेयतो. नेउपवासादिकतो लोकमांपणवणा पुरुषोपरीभीतकाल पर्यंतकरे

હયાદિક આકારનો નિયમ. જેરી, અર્થગ્રામહયાદિક દ્રવ્યથી અભિગ્રહકરતો તે પળતેમાં જ અંતરભાવ પામે છે. તેમાં દ્રવ્યથી તો આજમારે નિર્લેપ મિશ્રાદિ, એક વેદ્યાદિ દત્તીરુપગ્રહણ કરવું છે. તથા માલના અગ્રહ પર રહેલા મંડકમાન જાગ્રહણ કરવું છે. આદિ જાણવું. અને જ્યેષ્ઠથી તો એક વેદ મુદ્રસ્થોનાં ધરતથા ગામ, પરગામ, હયાદિથી પ્રાપ્ત થયેલું, અને આપનાર હમરા હપર રહીને આપે અથવા કુરમાર હીને આપે તથા આપકાર રહીને આપેવા અભિગ્રહનું ગ્રહણ કરવું. તથા કાલથી પ્રથમ પહેર, વીજો પહેર હયાદિ નિયમ કરેલી વેળા ઇજગ્રહણ કરવું એવો અભિગ્રહ. અને ભાવથી લાલ, લલ્લ, નર, નારી, મૂષણ લાલું, મૂષણ રહીત દુઃખિત, સુખિત, વેદો હોય, હમો હોય, સુતો હોય, ગૌર, કુળ્લ, ગાતો, હસતો, રહતો હયાદિક દેનાર પુરુષ હોય, તો જાગ્રહણ કરવું. હયાદિ અભિગ્રહણ કરવો તે હાતિ સંસ્થે પતક હીંદ. તે તપસા હુલ્લ તથા શ્રાવકે પોતાની યાત્રિક પ્રમાણે નિત્ય ગ્રહણ કરવું. તે યાત્રિક નિત્ય ચર્યાના માં ગ્રંથમાં કહું છે કે મુનિ મધ્યે સિંહ સમાન સમર્થેના મુનિઓ નિત્યે નવા નવા અભિગ્રહનું ચિંતન કરે છે તે તે અભિગ્રહાવિના તો જાગ્રહણ કરાવું. તેનું પ્રાપ્ત થી શ્વેતકહું છે તે માટે હાલમાં આવક પળે સચિત દ્રવ્ય નો સંસ્થે પકરવો હયાદિ અભિગ્રહનું ધારણ કરે છે. આપકારનું તપ નો છલ, અઠમ, હયાદિ તપથી પળદુર સ્વાધ્ય છે. અને તેનું ફલ પળ આતે શો અધિક છે. કેમ કે છલ, અઠમનું તપ તો નિયમિત છે ને પ્રત્યાહવા ન કરવાથી આહારની હિ-ચ્છાનું નિવર્તન કરનાર છે અને આ તપ તો કોણ જાણે કયારે પળ દુર વ્યાપિ ગ્રહ પૂર્ણ થશે એમ પૂનું અનિયત પળું છે. માટે પૂનું. પ્રત્યાહવા ન થવું નથી. માટે તપમાં નિલ્લે આહારની નિલ્લે પળાની હિચ્છારહે છે. એ જ કારણ માટે કૌશલે નગરીમાં શ્રીધી રજીને દ્રવ્યથી કુલ-માષ (લાકલ) મલે અને જ્યેષ્ઠથી દેનાર એક પગધરમાં ને એક પગ હમરા ચારણે વીરીતે આપે તો લેવું અને કાલથી ત્રીજે પદો રહેલું ને ભાવ-શીરા જાની પુત્રિ દાસી પળાને યામી હોય તો અને વેદીઓથી હુટી હોય અને માં મુંડ ન કરાવેલું હોય અને વળી તે મુલ્લી હોય અને વળી તે રહતો હોય ને મુપડાના સુળામાં રહેલા તે કુલમાં પૂને આપે તો પારણું કરવું. એવો અભિગ્રહ ગ્રહણ કરી ને નિરંતર ધરાધર અમળ કરતાં

ડખાજરહેછે અને કદાપિવેસેતોપણ હતકદાદિકવિષમ આસનવહેજેવેસે. એપ્રકારેપાંચમુંકાય કલેશતપકહું દેવેછેડું સંલીનતારુપ
 તપકહેછે. સંલીનતા પટેલેગુપ્તપુણ્ણકાંત શયનઆસનકરવું. તેપ્રકાંતનેવિષેકોઈ પ્રકારનીવાધાન હતપન્નથાય અનેસ્ત્રી, પશુ, નપુંસક
 હત્યાદિચહેરહીત અસંસકૃતસ્થાનમાં તથાશૂન્યવરમાંતથા દેવકુલમાંપર્વતની મુખામુલ્લગમેતે એવાસ્થાનમાં રહેવુંતેતથા અનેષ-
 ણીયપ્રવાપાઠ મમુલ્લગપુષ્પાળ જાગ્રદ્રહ્મકરવું. તેકહુંછેકેઆરામ, હથાન, હત્યાદિકનેવિષેતથાસ્ત્રી, પશુ, પંડક(નપુંસક) તેળેર-
 હીતપ્રાસ્થાનમાં તથાફલક(પાટીયુંમમુલ્લ) હત્યાદિસ્થાનમાં રહેવું. તેદ્રવ્યથીજાણવું અનેભાવથીતો મનોયોગ, વ્રત્તનયોગ, કાય-
 યોગ, કપાય (ક્રોધાદિક) અને ઈંદ્રિયોતેજસંત્રતપુણ્ણજસંલીનતાછે. તેચારમકારનીછે. તેકહીંછેકેઈંદ્રીઓ, કપાયઅનેયોગતેમને
 પ્રતીતીકરીતે સંલીનતાજાણવી તથાનાનાપ્રકારની ચર્યાપણવીતરાગેકહીંછે તેમાંશ્રોત્રાદિંદ્રિયોવહે શબ્દાદિકજેમુંદરતથાઅ-
 મુંદરતેનેવિષેરાગદ્રેપવું નકરવુંતેંદ્રિય સંલીનતાજાણવી. તેકહુંછેકેસારા અથવાસ્ત્રીટાણવાજે શબ્દાદિકતેનેવિષે તુટ્ટપણનયવું
 અનેરુટ્ટપણનયવું એથીરીતેસાચુપ્રવર્તવું. એપ્રકારેવીજીઈંદ્રિયોનેવિષે પણકહેવુંજમઅથદ્ર દર્શારુપાદિકચક્ષુપને પરચક્ષથાયતોપણ
 તેનેવિષેશ્રોત્ર તારના કપાયનકરતેકપાય નંલીનતાકહીંછેને હતપન્નથયેલાકપાયના હૃદયરુંદોકહું તથાનીખ્ખલકરવું તેપણક-
 પાયસંલીનતાકહીંછે તેપણકહુંછેકેહૃદય થયંલાકપાયનોનિરોધ કરવોનેહૃદયમાંપર્વતેલાહુ નિખ્ખલપણુંકરવું તેકપાયસંલીનતા
 કહીંછે અનેમન, વ્રત્તનનકાયછંલક્ષણ જેનુંજાજેઅકુશલયોગ તેનોનિરોધકરવો અને કુશલયોગનીહૃદીરણાકરવી. તેપણકહુંછે
 કેઅપ્રજસ્ત નિર્ગનો નિર્ગચકરવો અને પ્રજસ્તયોગનીહૃદીરણાકરવી. તેવિધિમાંગમાંચાલેવુંતે યોગસંલીનતાકહીંછે અનેપ્રકાંતે
 ચર્યા(ગતિ)કરવી, શયન, આસનઅનંતરકલાં હેતેપ્રમાણેકરવાતે ચારમકારનીછેતે ગજમુકુમાલહસાદિમોટા ક્રાપિયોનીપેઠ
 તથાપાપત્રિક (પોસામાંરહેલા) મુદર્શનશેઠહસાદિકની પેઠેપાલનકરવી. એપ્રકારેસંલીનતાતપકહું, એપ્રકારેવાહ્યતપહ્યપ્રકારનાં

હેનરસત્યાગતા તત્વજ્ઞપુરુષો કરે છે માટે ઉપવાસાદિક ચકીરસત્યાગ કરવાનું મોટું ફલ છે માટે મોક્ષાર્થ પુરુષો એ વિગયના ત્યાગને વિશેષ વિશેષ આદર કરવો. જેમજેશ્રી મધ્યોત્તમ પુરિના ધિષ્ઠ્ય શ્રીમાન દેવ મુરિ એ ઉપદ્રવની યાતિને અર્થલુપ્ત શાંતિના કરનાર એવા તેશ્રી મુરિ મંત્ર દેવાને અવસરે જેના લાભા ઉપર લક્ષ્મી અને સરસ્વતી છે તેને દેવી એનું ચારિત્રના શ્રાવણે એમ જાણી શ્રાંતિ યંત્રે મુખ જેનું એવા ગુરુથયે સતેજીવતા સૂધી વિક્રાંતિ આદિકનો ત્યાગ કરવો હોય છે તેણે આશ્રિત ગ્રહનું ધારણ કર્યું. તેક હું છે કે મક્તજન એવા જે આવક લોકો તેનું આપેલું અજ્ઞાદિક તથા સમગ્ર એવી જીવિક્રાંતિઓ તેમજ રીજીવતા સૂધીન ગ્રહણ કરવી. એવો આશ્રિત ગ્રહ ગ્રહણ કર્યો. તથા આયાદ નગરમાં રાજાની સમાને વિશે વચીસદિતંત્રવાદિકને જીતવાથી પામ્યું છે હીરલાખ પ્રકારનું વિરહ જેમણે એવાશ્રી જગત્તંત્ર મુરિ તેમણે જીવતા સૂધી આશ્રિત કરવાનો આશ્રિત ગ્રહ ધારણ કર્યો હોતો નથી બાર વર્ષ ઉપર તપ કરવાથી તેના ગચ્છનું તપાણું વિરહ્યાતના મધારણ થયું. એમ કારે સાધુ એરસનો ત્યાગ કરવો. હવે પાંચમું કાચકલેશ તપ કરે છે કે વિરાસન મુલુહ આસન કરવા વડે તથા શરીરનું અતીત કર્મ વડે તથા કેશનો લોચ કરવો હોય છે આદિ શાસ્ત્રથી અવિરોધી શરીરને દુઃખ ઉપજાવવા રૂપનાના પ્રકારનું તે છે તેના શાસ્ત્રમાં કહ્યું છે કે વીરાસન, ઉકુટ આસન (અટુગઢાવે સવું તે) હોય છે આસનને વિશે ઘણા ગુણ રહેલા છે તથા શરીરનાની રોધ વડે જીવને વિશે દયાનું પાલન થાય છે. ને પરલોકનો વિશે સાર્થક મતિ થાય છે. અને જુદા માન પળું પળ થાય છે અને નિસંગમ પાથી પશ્ચાત્ત કર્મ અને પૂર્વ કર્મ એવો નો ત્યાગ થાય છે. અને લોચ માં પળ ઘણા ગુણ રહેલા છે. દુઃખ સહનાદિ તથા અનિત્ય ભાવનાદિ તેમાં ગુણ વર્તે છે. તેલોકમાં પળ કહ્યું છે કે જે મસ્તકનો લોચ કરે છે તેને પશ્ચાત્ત કર્મ અને પૂર્વ કર્મને બીજા હિંસાનો પરીગ્રહ હોય છે આદિ દોષ તેના જાય છે કોઈ આશંકા કરે છે કે પરીગ્રહ સહન કરવાથી એમાં શો વિશેષ ગુણ છે તેનો ઉત્તર કહે છે કે પરીગ્રહ તો સ્વકૃત અને અન્યકૃત કલેશ રૂપ છે અને કાચકલેશ તો પોતે કરેલા કલેશના અનુભવ રૂપ છે એટલું વિશેષ છે માટે કાચકલેશમાં નિરંતર કર્મનો ક્ષયાદિક ગુણ છે. માટે હૃદય મંથનની કલિપ કાદિક પળ વહુ થાનિરંતર

लनुं अतिक्रमणयमे सते एदले उगेलासुधने आधमे लोत्तुवजाणेने आधमे लासुवनेतधी आधस्यो एमगाणेन भक्तादिक्रमहणकरे
 सते तेना विधिवडे विवेकधीलागकरेते विवेकनामेमायश्रितकटीए. ४. वृत्तसर्गादेशेषलाग एदते कुरवस अथवा दुस्सददेखवुं
 इत्यादिकधरे सते तेजमायश्रितडे. तेदला वडे जतेनी झुडिछे. ५. कीवर्हितादिक उयेसते तपकरवारुप मायश्रितछे. ६. जेतप-
 वडगर्वामे लोछे अथना तपकरदा अनमर्पछ, गलान, वाल, वुडइत्यादिकछे तेतया तपकरदाती अद्यापुरतीतछे तेजेनारनार
 आपेला तपवडेपण नपीदमातेअने जेतपकारणअपवादमां आसकथयेछे अनेमे छमहीनाथी आदिकतप, रूप, मायश्रितने
 योग्यछे एवा अतिचारनासुहने जेकरेछे तेतोवणुनप करवायोग्यमायश्रितने योग्यछे तेपणमहाप्रतना आरोपणकाळधी आ-
 रंभीने पांचदशरानि दिवसनाअनुक्रम वडेलाधुपणाना पर्यायनोछेदथये सते छेदनामेमायश्रित अपायछे. जेमकोइहुडुव्यापिवडे
 दुपितथये लाअंगनो छेदशेषबीजाअंगनी रक्षानेअर्थकरवोपडछे तेमशेपपर्यायनीरला करवानेअर्थअतिचारना अनुमानेदुपित
 थयेलापर्यायनो छेदथायछेमाटेएने छेदमायाश्रितरुहीए ७. हवेमूलमायश्रितने कहेछे केसंकरपवडे कारणविनापंचेन्द्रियनोवध
 करवारुपवादयेसते एदलेअन्यनेताश करीशइत्यादिअहंकार वडे तथास्त्रीसिवादिकने त्रिपेसुषावाद, अदत्तादानअनेपरीग्रह
 तेनेपिपेउत्कृष्टसंकरुप वारंवारसेवनकरे भतेएपांचेनुंकरावुं, अनुसोदनाकरवी, मंत्रयंत्रऔपधादिकवडे स्त्रीनुंगर्भाधान,
 छेदनादिरूप. मूलकर्मथयेसते तथाचारित्रादिकनो त्यागथयेसतेफरीधी व्रतनुंआरोपणकरहुंते रूपमूलमायश्रितजाणवुं ८. अन-
 यस्याप्यनामेनवमुं नायश्रितकहेछेके अतिसंकलीष्टएवा विचारवडेमरणनी अपेक्षारहीतनिर्दयपणे पहारकरनारनेउत्कृष्टपणे
 छेअनेवहुवारचोरीकरनारने, कारणविनासावध पदनेकहेनारनेतथाआचार्य, उपाध्यायने अनवस्याप्यनामेमायश्रितछे. तेमा-
 यश्रितकर्त्ताविनाते गणधीनेनेरहारकरायछे अनेमायश्रितकर्त्तापड्डी तेपोतानागणनी संघोधोवहारकरेछे. नाधुमंगायेआलाप

कलां. आहारदिकथाह द्रव्यनिर्घपेक्षाहेमादे बहुधावाहिरएवा देहनेतापकरवापणुंछेमादे, अनेछौकिकएवा कुर्तिथिकपण तेनेतपगणहेमादे तेनेवाहतपकहीए अनेपोतानाअभिप्राय प्रमाणतेतपजुंछेवनथायछे मादेपणवाहतपकहीए. हवेआभ्यंतर तपकहेछे तेमांप्रायश्चित, तेतोअतिचारनी विशुद्धिजुंकारणछे. नेपायकहेतांवहुधापणे तेमांचित्तराखहुं पडछेमादेतेजुंतामप्रा- यश्चितकहीए तेआलोचनादि दशप्रकारजुंछे. १. आलोचन, २. प्रतिक्रमण, ३. मिश्र, ४. विवेक, ५. व्युत्सर्ग, ६. तप, ७. डेक, ८. मूळ, ९. अनवरथाप्यअने, १०. पारंगिक. आलोचनाएदछे गुरुनीआगळ पोतानाअपराधजुंनकटककरहुं. कोइ जगाएतेदलावडंज शुद्धिथायछे. जेमअवश्यकृत्यने विषेसोहायशीआगळ गमनागमनकरवाने विषेसम्यकउपयोगवाळोछेमादे निरतीचारएवा यतिनेछेकेमकेतेवा अतिचारसहीतनेतो उपरनाप्रायश्चित्तोसंभवछेनेकहुंछेके अवश्यकृत्यमां गमनागमननेविषे निरतीचारवाळाने केमशुद्धिनहोय ? सूत्रनेअनुसरीनेमवृत्ति करीछेमादेअनेजेमूक्षम एवीआस्त्रवाक्रियाथायछे तेनीशुद्धिने अर्थआलोचनाकहीछे. १. मतिक्रमणकहेतां इर्यासमीतीआदिकने विषेसहसात्कारशी अथवाअणाविचारं कोइप्रकारेपण पार्शमांकथादिक कहेवाथीगृहरथ साथबोलवादिकने विषेप्रमादथेसतेपण हिंसादिदोषनिप्राप्ति ययाविनापण प्रतिक्रमणछे. २. इच्छाकारादि सामग्रीकर्यानिना अविधिथीछींकत्वावी, वगासुखाहुंइत्यादिकने विषेमिथ्याहुंःकृतरूपछे आजगण निश्चेगुरुनीसमक्ष आलोचना, दिनापणमिथ्या हुंःकृतमात्रवडेज शुद्धिथायछेअने बाढादिविषयनो अनुभवकरिनेकोइने एवोसंशयथायके एशब्दादिकनेविषे मनरागथयोअथवां द्वेषयोएमजाणतो तेमांशंकानोविषय थयेसतेगुरुसमक्ष आलोचना करेअथवागुरुना आदेशवडेमिथ्या हुंःकृतदेवाधीपण, शुद्धयन्नायछे. एप्रकारना मिश्रप्रायश्चित्तने विषेअशब्दादिमां साधनेहुं निश्चयप्राप्यहुंए जाणतेतेतुंप्रायश्चित्तकरे. ३. अशुद्धएवंअज्ञानादिकने शुद्धशुद्धिवडेग्रहणकरेने पछीअशुद्धमाणेनेक्षेत्रका-

तपकेवंप्रत्येकानेनानुसृतं। अगलालोचनं। करेलाअतिचारुंअल्पतप वदेजुद्धिथायछेएमआगममां मतिपादनकर्युछे। अनेअना-
 लोचनकरेलाअतिचारुं तोपणतपवडे पणपायश्चित्तनी। तेजगाअलक्ष्मणार्थ इत्यादिकनांद्रष्टांतसंभळायछे। एमकारेमायश्चित्त
 संपूर्णधनुं। हवेविनयकहेछे विनयचारमकारनोछे। १. ज्ञाननोविनय। २. दर्शननोविनय। ३. चारित्रनोविनय, नेऔपचारिक
 विनयएवामेदधी चारमकारनोछे। तेमांवहुमानपूर्वकज्ञान ग्रहणकरवानोअभ्यास करवोतथातेनुं स्मरणकरहुंइत्यादिक ज्ञान-
 नोविनयजाणवो। अनेसामायिकादिक सकलएवाश्रुतने विषेभगवतेमकाश करेलापदार्थअन्यथा नथीअनेतेनोअसंभव पणन-
 थी। एमकारेयथार्थ तत्त्वार्थनीश्रद्धा करवीतेपणानिशंकीतत्वादिकवडे करवी। तेदर्शनविनयकहीए अनेचारित्रनीजे श्रद्धाकरवी
 अनेसम्यकमकारे आराधनकरवुंअने वीजाआगळपणतेनी मरुपणादिककरवुं तेचारित्रविनयजाणवुंअने मत्स्यएवाआचार्या-
 दिकपथेसतेउमुं धनुं, सप्तपुत्रजनुं, हाथजोडवा, इत्यादि करहुंतेतथातेआचार्यादिक परोक्षसत्केपाय, वाणी, मनवडे अंजळीकि-
 याकरवीतथातेमना गुणनुंकथनकरवुं तथास्मरणकरवुं इत्यादिसर्वउपचार विनयजाणवो। एमयोगशास्त्रनी वृत्तिमांकहुंछे।
 अनेश्रीदशवैकालिक सूत्रनीवृत्तिइत्यादिक स्थळपांतीसातमकारनो विनयकहाछे। तेपूर्वांक्त चारमकारनोविनयमां मन, वचन
 अनेकायएतण मकारनोविनयभेदनुं मक्षेपकरवाथीसातभेद थायछे। तेकहुंछेके आचार्यादिकनो सर्वकालेमन, वचन, कायवडे
 विनयकरवो। नेअकुशलएवांमन, वचन, कायतोनिरोध करवो नेकुशलनीउदीरणा करवी। १. दशवैकालिक निर्युक्तिमांतीपांच
 मकारनोविनय कळोछे। तेमां१. लोकोपचारविनय, २. अर्थनिमित्तविनय, ३. कामहेतुकविनय, ४. भयविनय, अने ५. मोक्षवि-
 नय एमपांच मकारनोविनयकहाछे। तेमांमथमनाचार मकारनोविनयतेतो तेजग्रंथथीजाणी लेवा। अनेपांचमो मोक्षविनयछे
 तेनाभेदनाहुंछे। तेमोक्षविनयपांच मकारनोछे। १. दर्शन, २. ज्ञान, ३. चारित्र, ४. तपतथा ५. उपचारिक एवापांचभेदछे। हवे

करवी, मंडलीकरवी, संघाटककरवुं, भक्तपानजुं प्रहणकरवुं, एकजगाए संघाथेरहेवुं, इत्यादि सर्वकरायछे. अने जयां सुधी प्राय-
श्चित्तनकरुं होयत्यां सुधी तेने साधुरहेता होयत्यां न राखे अने तेने शिष्यादिक पणन वंदनकरेने भीमभक्तुमांचतुर्थ, षष्ठ, अष्टपंचांत प
करेने शिशिरभक्तुमांछठ, अद्वय, एवांतपकरेने वर्षाकालमांआठप, दसप, द्वादशपंचांतप, जयन्य, मध्यम, उत्कृष्टपणेंकरेने
पारणाने विधेनिलेंप भोजनकरेअने जयन्यपणेंछमाससुधी अने उत्कृष्टपणेंवारवर्ष सुधीतपकरेसारापछी तेने महाव्रतने विधे स्थापन
करे. एवोभावछे. एवाततो आचार्य, उपाध्यायने जछे अने वीजाने तो एदोपनी प्राप्तिथयेसेतपणमूल प्रायश्चित्त जथायछे. ९. जिन
अथवा जिनप्रवचन इत्यादि नी आशातना करनारनेतथापोताना वेशजेवावेशनेधारण करनारीस्त्रितथा राजानीस्त्रीइत्यादिकने
सेवनकरनारने तथा मुनिनो, राजानो, आचार्यनो वधकरनारने तो पारांचिकमायाश्चित्त प्राप्तथायछे. नेतेने गणथीवाहीरकढाय
छे अने ते अर्थयोजन प्रमाणे क्षेत्रांतरमां विहारकरेछे अने जिन कलिपकनाजेवामहासत्त्ववाळाने नेमोटातपनाकरनारने अनवस्थाप्य
तपनीपेटे तपकरवादि रूपमायाश्चित्त जाणवुं. एने विषे पुलाकळडिधवाळाने प्रथमनांछप्रायश्चित्त, वकुश अने प्रतिसेवनाकुशीळने
स्थवीरकल्पने विषे देशे पणप्रायश्चित्तछे. ने जिनकल्पीकनेने यथाछंद कल्पीकने आठछे. ने निग्रंथसाधुने आलोचना अने विवेकअ
वेप्रायश्चित्तछे अने स्नातकने एकविवेकरूपमायाश्चित्तछे ने सामायिकसंयमवाळाने ने स्थवीरकल्पने छेद अने मूलतेणे रहीत एवां आठ
प्रायश्चित्तछे ने जिनकल्पने विषे प्रथमनांछछे ने छंदोपस्थापनीयने स्थवीरकल्पने विषे दशेप्रायश्चित्तछे ने जिनकल्पने विषे आठछे
ने परीहारविशुद्धिवाळाने स्थवीरकल्पमांआठछे. सूक्ष्मसंपरायवाळाने आलोचना अने विवेक एवेप्रायश्चित्तछे. एप्रकारे व्यवहार
सूत्रनादशमा उद्देशानिटीकामांछे. एप्रकारे छेललां विप्रायश्चित्त तो चौदह पूर्वोनी सियेज छिन्नयथांछे ने वाकीनां आठटः प्रसहसुरी
पर्यंत छे एमजाणवुं. वाह्यतपनायेदथकी प्रायश्चित्तनुं विशेषपणुंछे. कर्मक्षयकरवाना कारण वडे अंतर्गततपपणुंछे माटे एअभ्यंतर

सिद्धिनुंसाधनेछे. इत्यादिज्ञानाचारना बीजाभेदनीव्याख्यामां कहुंछे एप्रकारेविनयकहो. २ हवेवैयाहृत्यकहेछे केव्याधि, प-
रिषद, उपसर्ग, इत्यादिप्राप्तये सतेपोतानीशक्ति प्रमाणतेनोपतिकार करवोएदलेउपाय करवो. अन्न, पान, वस्त्र, पातरांइत्या-
दिकुंआपहुंतथा तेमनेविश्रामण इत्यादिवडे(हाथपगदाववा इत्यादिवडे) तेमनेअनुकुलएवुं आचरणकरवुंते वैयात्रत्यकहीए,
अर्थात्सेवाकरवोते. तेनादशभेदछे. १. आचार्य, २. उपाध्याय, ३. स्थविर, ४. तपस्वी, ५. ग्लान, ६. सेह्य ()

७. साधर्मिक, ८. कुल, ९. गणने १०. संघ. एमनीसेवाकरवोते तेमांस्थवीरत्रण प्रकारनाछे. १. श्रुतस्थवीर, २. पर्यायस्थ
वीरने ३ वयस्थवीर समवायांगपर्यंत भणेल्लाहोयतेश्रुत स्थवीरकहीए. जेनेदिक्षालीधां विश्रआदिकवर्षयथां होयतेपर्याय
स्थवीरकहीए अनेसीत्तरआदिक वर्षजनेथयांहोय तेवयस्थवीरकहीए. नेदशमप्रमुखविक्रष्ट तपनोकरनार तपस्वीकहीए. अने
एकजातनाप्रणा गच्छोनोसमूहते कुलकहीए जेमचंद्र आदिककुलछे. तेम अनेएक आचार्यजोनो नियंताछेएवासाधु समूहनेगच्छ
कहीए आजगाए चंद्रगच्छ, कुलमध्ये अंतरभावयत्राधी जूदोनथीकहो. अनेकुलनोसमुदाय तेगणकहीए. जेमकोटीकादिगण
कक्षोछेतमसाधु साध्वी, श्रावक श्राविकाएवाचार भेदवाळोसंघकहीए. तेनुंवैयात्रत्यकरवुं तेनुंअतिशेमोटंफलछे. तेशास्त्रमां क-
हुंछेकेउत्तमश्रुते धारणकरनारनुं वैयात्रत्यनियमाये करवुं. तेनिश्चे प्रतिपातीअनेअप्रतिपाती एवावेभेदवाळुंछे, जेणेवतभाभुं
छेतेंनुंचारित्रनाश पामेछेअनेगणनाकर्मा विनाहुंश्रुतनाशपामेछे पणसुखनाउदयनुं करनारवैयात्रत्यनधीनाश पामवुं. आजगाए
पूर्वजन्ममां ५०० साधुनेनित्येअन्नपान आपहुंतथाविश्रामण करावहुंएवाअभिग्रह वाळाभर्तचक्रवर्तिअने बाहुबलीतेमनुंद्रष्टांत
जाणहुं. अनेएसर्वनी, वैयाधृत्यकरवारुप अभिग्रहवालोवहुंदेवनो जीवतथानंदीएनामे महर्षिइत्यादिकनां द्रष्टांतजाणवां. एम-
कारेवैयात्रत्य मंपूर्णधयुं. हवेस्वाध्याय कहेछे. तेस्वाध्याय पांचमकारनोछे. १. वाचना, २. मच्छना, ३. परावर्तना, ४. अनुमे-

उपचारिकविनय पणवेप्रकारनोछे, प्रतिरूपयोगुंजोडहुं तथाआज्ञातनानोत्पन्न करवोएप्रवेप्रकारनोछे. अनेप्रतिरूपयोग विनयपणकारिक योगवाचिकयोग, अनेमानसिकयोग एवाभेदधीछे हवे प्रतिरूपविनयतेपरनी अनुव्रत्तिकरवा रूपछे. तेजण प्रकारनुछे. कारियकयोग, वाचिकयोगअने मानसिकयोगएवा भेदोयिअनुक्रमेआठ प्रकारनो, चार प्रकारनोअने वेप्रकारनोछे. तेमांअभ्युत्थानकरहुं एटलेउभुंयहुं, हाथ जोडवा, आसन आपहुं, अभिग्रहकरवो, वंदनकरहुं, सुश्रुषाकरवीअने पछवाडेजहुं, नेसंसाधनएवाएना आठभेदछे. तेमां अभिग्रहएटलेगुरुनो नियोगकरवानुंअभिमेधान करवुंएटलेगुरुमहाराज कांइकआज्ञाकरे तेप्रकरहुंअने अनुगमनकहेतां आवतागुरुआदिकने देखीसन्मुखउटीजहुंअने संसाधनकहेतां तेगुरुआदिकउटीने चालेसेतेपछ- वाडेजहुंअनेहित वाणिअनेमित कहेतांअल्पवाणि अनेअपरूपकहेतां कठोरनहींएवी वाणिगुरुप्रत्येविचारी विचारिनेबोल्बी. अनेपोतेजआलोचिंत कहुंहोयतेकहेहुं. इत्यादिप्रतिरूप लक्षणविनयजाणवो. तेजणप्रकारनोछे, अनेअनाज्ञातना विनयनावा- वनभेदकछाछे तेमां १. तीर्थंकर, २. सिद्ध, ३. कुल, ४. गण, ५. संघ, ६. क्रिया, ७. धर्म, ८. ज्ञान, ९. ज्ञानी, १०, आ- चार्य, ११. स्थवीर, १२. उपाध्याय, १३. गणी, एतेरनी १, अनाज्ञातना, २. भक्ति, ३. बहुमान, ४. वर्णसंज्वलनएवा भेदयुक्तकरीएएटलेएतेरनेएकएकना चचारभेदकरीएत्यारे १. ३-४ ५२ परथाय. आजगाएकुलएटलेनगेन्द्रकुल, चंद्रकुलइत्यादि कुलजाणवां. गणएटलेकोटिक आदिगणजाणवा स्थविरएटलेसंयममां खेदपामनारनेस्थिर करवानुंकारणरूप एवाअनेगणी एटलेगणना अधिपतिप्रकारनो अर्थतेगाथानीटीकामां कार्योंछेअनेप्रवचन सारोद्धारनीवृत्तिमां लोगणीएटले केटलाकसा- धुनासमुदायनो अधिपतिप्रकारनुछे अनेयोग्यउपचाररूप, भक्तिजाणवी. ने अंतरसंवंधीप्रति बंधनाविशेषधी बहुमानजाणहुं. अनेवर्णसंज्वलन कहेतांवर्णएटले कीर्तितेनुंसंज्वलन कहेतांपकाशकरवुंते जाणहुं. वळीविनय आभवेनेपरभवेमां पणसर्वअर्थ

ननीउरपत्तिथइछे. अनेकातिपुरीमां इयेनशेवतत्वनोजाण हतोअनेविवादकरता त्रणपुत्रनेभार्याए निवारणकरते सतेपणपेतानुं
धन, भवन, आपीर्दिधुं. अन्यथापकारेते कळहनीनिवृत्तिथाय एमनहोतुंअनेपोतेपरी गयेलामोटाशेठना घरमांडुडुव्यंतर रहेला
हतातेवाराशून्यपरमां रहीनेअणुजाणह जससुगणएगाथा कहीनेरात्रीएउभा हताअनेपडीकमणु करिनेस्वाध्यायजुं परावर्तन
करताहताअने रेजीव ! सुखदुःखमांपरतो निमित्तमात्रछे सर्वेजीवोपोताना करेलाकर्मफलनेज भोगवेछेमोटेमिश्रया परनाउ
परशावास्तेकोपकरेछे. ? मोहधीअतिशेमूढ धयेलाजीवोअस्थिर एवाघरनेविषेशीघ्रपणे मूर्छापामेलाछे. तेजीवो जिनवचनना
अजाणछे. मोटेसंसार रूपवननेविषेममेछे. मोटेअजाणपणाने धिकारछेधिकारछे. जेमोहवडेमोहपामेला जीवोपुत्रनो तथामित्र-
नोपरीहारकरेछे. निर्दयएवाअने क्रूरएवातेगुरुपो कोइनेगणतानधी इत्यादितेमनोकरेलो स्वाध्यायतेनेसांभळी अतिशेशांतय-
येलोतेव्यंतरदेव मत्स्यधइआन्योत्तरि इयेनशेठेपूछुंकेतुं कोणछे ? त्यारेतेदेवबोदयोके आवरनाहुंस्वामिहुं. नेमारापूर्वभव-
मायेमारापुत्रहतातेमां नानोपुत्रमारैअतिशे बल्लभहतामोटेतेनेवयो घरनोसारआपीने अनेउपेपुपुत्रनेकाइकथोहुं आपीनेवनेजुदा-
स्थापनकथाहता. सारपछीरोषपामेला मोटापुत्रमारोनाशकयो अनेनानोपुत्रतोकाइक राजानाअपराधधी बंधीखानेपडयो.
त्यारेमोटाभाइए तेघरवारसर्वग्रहण करील्लिहुंअनेनानो भाइतोतेबंधीखानामांज मरणपानयो. तेहुंव्यंतरथयेलोहुं. तेविभंगज्ञा-
नवढेतसेवदृत्तांत जाणीनेकुडुवेसहति तेमोटाभाइनेसंपार्यो अनेअन्यपणजेकोइक आमाराघरमांभावीरहेछे तेनेहुंमारुहुं. हालमां
तमेमनेप्रतिषेधकयो मोटेतमेमारामुरुछो एमकहीनेदशालाख सोनानीमहोरानो नीधीतेशेठनेआप्यो. तयारपछीतेशेठश्रावकनो
धर्मआराधनकरीअनुक्रमेदिक्षालइसिद्धययो. एप्रकारेपररात्रतेनानेविषेइयेनशेठनुंआख्यानकहुं. कायोत्सर्गादिकनोवैषेअनेसाध्या
यादिकनोवैषेपररात्रतेनानोअयोगसेनअनुमेक्षावेजश्रुतजुंस्मरणप्रमुखथायलेमोटेपररात्रतेनाधीस्मृतिजुंअधिकफळछे. पररात्रतेनातो

क्षा अने ५. धर्मकथा एवापांच भेदवाळोछे. तेमांसूत्रनुं जेमणाववुंतेवाचना कहीए. १. सूत्रनो अथवा अर्थनोजे संदेह टाळवो अथवा दृढता करवीतेने अर्थवीजापासे जइने पुढवुंतेने मच्छना कहीए. २. अने पूर्वभणेलुं जे सूत्रादिक. तेनुं विस्मरण नथवाने अर्थ सुद्धपणे जेगणवुं, तेने परावर्तना कहीए. ३. अने सूत्रनो तथार्थ नो वचना विना केवल मन वडे जजे अभ्यास करवोतेने अनुपेक्षा कहीए. ४. धर्मोपदेश जुं तथार्थ सूत्रार्थनी व्याख्यानुं सांभळवुं तथार्थ कहेवुं ते धर्मकथा कहीए ५. एपांच प्रकारे जे करवुंते महानीं रानुंकारण छे. ते श्रीमहानिधीय आदिक सूत्रमां कहुं छे केवार्थ प्रकारना तपने विषे पटले आभ्यंतरने वाहीर तपने विषे स्वाध्याय समानतपनधीने नहीं थाय. मन, वचनने कायतेणे सुसएवो स्वाध्याय मां वर्तते जे पुरुष ते तो समय समय मत्ये ज्ञानावरण कर्मनो क्षय करे छे. अने तेने क्षणे क्षणे वैराग्य उत्पन्न थाय छे. अने एक मास क्षमण, वैराग्यास क्षमण अथवा संवत्सर तप पटले वर्षपर्यंत अनशननो करना रहिय अने स्वाध्याय अने ध्याने रहित होय ते ते पुरुष एक उपवासना फळने पण नथी पामीशक तो अने उद्गम अने उत्पादन एवीं एषणा वडे शुद्ध दोष वर्जित निरंतर भोजन करतो होय अने त्रण प्रकारे पटले मन, वचन, काय वडे सावधान होय अने तेने जे बुं फळ थाय छे ते बुं फळ स्वाध्यायने करनार पुरुषने समे समे थाय छे. तेमां देह गौतम एकाग्र मनवाळा पुरुषनुं उपमान देवा समर्थ नथी थवातुं. केमके संवत्सर पर्यंत क्षमण करे तेना करतां पण ते स्वाध्याय करनार पुरुष कर्मनी नीं राना विशेष करे छे. आ जगा ए सिद्धांत वाचन वडे शिथिल पुरुष तो कर्यो छे आचार जे मणे एवा श्रीजगत् चंद्रसूरी वर इत्यादि नीमध्ये सुविहीत क्रियातुं समाचरण करता अने जावत्जीव आमेल प्रभु खटुस्तपतपने तपता इत्यादिकेने जो पण प्रतिबोध करनार छे तो पण चाली ती पुत्रने मुनिपासे तत्त्व प्रच्छावडे उपशम, विवेक, संवर एवत्रण पद वडे प्रतिबोध थयो छे अने सुविहित श्रावके दोष शत मूल जाळ एगाथानो अर्थ पुढवा वडे शिथिल आचार एवा अने शतार्थ एवा श्रीसोपप्रभसूरीने सुविहित पणानो प्रतिबोध थयो छे. २. अतिमुक्त शुद्ध कसाधुने दगमाहे पदमात्रनुं परावर्तन वडे केवल ज्ञा

वायुवैद्यण। एवापण कर्मरूपमविलयप्राप्तये. वळीजीनिशासननेविषेयाय एवांजेयातेदुःस्वस्थयेनेअर्थे प्रयोज्योसतोएकएक
 योगमांपणवर्ततां अनंतोकेवळीथियाछे. एप्रकळुंछेमाटेजीनमतने विवेजेपगजेदलासुक्रनना. प्रकारकळाछेतेंदलासर्वे पणमुक्तिना
 कारणिकछेपरंतुते सर्वशुभध्याननेअनुगत होयतोअमुक्तिनाकारण धायछेपणअन्यधानधीधला. जेमवहुकाळपर्यंत चारित्र्यनुं
 आराधनकरनार अंगारमदक आचार्यनीपेंदजाणहुं, अंतेशुभध्यानधयेसतेतो जेकोडपणल्ली, धन, प्रमुखसंसारनीआसक्तिनां
 कारणछेतेपण मुक्तिनांकारणअथायछे तेखास्त्रमांकळुंछेके शुभध्याननुंपहात्म्य तोजुओकेदळुंछेधुं आश्चर्यकारिछे केजेणेकरिने
 एकरूपीपणकामीनी स्त्रीअनुरागवडे संसारनुंकारणथायछे नेत्रिरागवडेमोक्षनुं कारणथायछेमाटे ऋषिवचनमांपणएमजकळुंछे
 केजेदलांकारण संसारनांछे तेदलांजकारण मोक्षनांपणछे, गणनादिके करीनेलोकमांएवेयपण तुलपणेसंपूर्णछे. जेदलांमिद्ध
 मिद्धिनेपाम्पाछेअनेपामशेतसर्वे पणनानामकारणा दुरतपतपतपेसनेपणशुभ ध्यानधीजमोक्षगयाछे अनेशुभध्यानवडेतोतपविना
 पणमरुदेवाभरत चक्रवर्तिइत्यादिक मिद्धथयाछे. माटेदुभध्यानजे तेजव्यवधानरहीत सफळएहुंमोक्षहुंसाधनछे. अनेवीजांतो
 सर्वशुक्रततेतो परंपरावडेजमोक्षनुंसाधनछे. माटेसर्वशुक्रतधी पणसर्वप्रकारेशुभध्याननुंज अतिशेधाहात्म्यछे. तेखास्त्रमांकळुंछे
 केनिर्जराकरवाने विषेवाह्यतपधी आभ्यंतरेतपश्रेष्ठछे तंमांपणध्याननुंतो एकरुद्रराज्यपणुं मुनियोएकळुंछे. ध्यानशतकमांपण
 कळुंछेकेसंवरअने निर्जराधीमोक्षनो मार्गतपछेमोक्षहुंप्रधान अंगध्यानछे नेतपधीध्यानहुं प्रधानपणुंछे आजगाएमरुदेवाने
 भरतचक्रवर्तिइत्यादिकहुं तथाआठराजपिं पृथिवीचंद्र, प्रमन्नचंद्र, इलापुत्रक, तेनेप्रमयनेविषेययुंछे केवळज्ञानजमेनेएवासर्वज्ञ
 पुरुष। एकरहेलांयणांदिष्टांतछे. एप्रकारेध्यानकळुं. ५ कायोत्सर्गएदलेलांवा करेलांवेहाथपणे शरीरनीअपेक्षारहीत उभुरहेहुंते
 उभाधयेलानेअनेवेदेलाने अनेसुतेलानेयथाशक्ति प्रमाणेछे तंमांछद्रमस्थएवा तीर्थकरनेतथाजीनकलपी आदिकेनेतोउभारहे

पतनुंभूयपणुंस्तेपणअध्यासनावशथीयायछेअनेरस्युतितोमननुंसावधानपणुसतेजथायमाटंमंत्राराधनादिकने विषेपणस्मृतिवदे
जविशेषसिद्धिकहीछतेकहुंछकेलो कवडसंकुलस्थानयी एकातिगणहुंतेअष्टुछे नेझावदसहीतगणवायीमौनपणेगणहुंतेअष्टुछेअनेमौन-
पणीथीपणमात्रसिकजाप वखाणवाथोगयछे. संलेखनावनेअनशनइत्यादिबुद्धेययेलक्षीणदेहवालापुरुषोनेपणपरावर्तनादिक-
नेविषेअशक्तथयेलाओनेअनुपेक्षावडजप्रतिक्रमणादिकनित्यकरवायेगयअनुष्ठाननीसिद्धिकहीछे, तेमाटेजतेमनेघातीकर्मनुंक्षय
करवापणुछे नेतेथीकेवलज्ञाननीउत्पत्तिथायछेतेथीतेमनीसिद्धिथायछेजेमेवेमासप्रमुखनाअनशनकरनारपांडवादिकमेोटाऋषि-
ओनेशुकलध्याननो बीजोभेदसतेपण क्षीणमोहनामे गुणस्थानकनाअंत्यक्षण पर्यंतथशेषहुंपूर्वगत श्रुतनुंआलंवनपणुं आगममां
कहुंछे. तेमाटेअनुपेक्षा शुकलध्याननावीजा भेदपर्यंतपणसंभवेछे. त्यारपड्डीकेवलज्ञाननी उत्पत्तिथायछे. धर्मकथाथीकुंडलतथा
श्रेणीकइत्यादिकने सम्यक्कादिकनी प्राप्तिथइछे तथामेरकुमार अनेथावच्चापुत्र इत्यादिकनेप्रव्रज्यानी प्राप्तिपणथइछे. ए-
प्रकारेस्वाध्याय संपूर्णथयो. ४. हेवेध्यानएटले अंतर्मुहूर्तकाल पर्यंतजेएकाग्रचित्त करवुंते शास्त्रमां कहुंछेके अंतर्मुहूर्तमात्रवि-
त्तनुंएकाग्रपणुंते छदप्रस्थनुंरयानछे अनेजीनपरमात्माहुंतो योगनोतिरोधकरवो तेरुपध्यानछे तेध्यानवेप्रकारनुंछे, एकशुभ
ध्यानतेबीजुंअशुभरयान. अशुभतोआर्तअने रौद्रएवेप्रकारनुंछे माटेतेनोअहीं अधिकारनथी, माटेशुभध्यानकहेछेके शुभध्या-
नना वेभेदछे. एकधर्मध्यानने बीजुंशुकलध्यान, चारेप्रकारनांपणए ध्याननाचारचारभेदछे. कांइकसाविस्तरअने सुखरुप
एवाचारित्राचारना भेदनेविषेमन गुप्तिनाव्याख्यानमां कहुंछेअनेशुभ ध्यानतोविरसमय अनेसंचितएवां अनंतांजकर्मपुद्गल
तेनुंतत्कालनाश करवानुंकारणछे. तेमहाभाष्यना करनारेकहुंछेके जेमसंचयकरेला इंधननेवायुसहीत अग्निशीघ्रपणेवाळछे
तेमकर्मरुपइंधनने एध्यानक्षणमानमां नाशकरेछेअथवा मघनासमूहवायुवडे इणायासताक्षण मात्रमांविलयपामेछे एमध्यानरुप

दिक्कनाभयवहकोठानी पठेपहरवानांवल्लनझांय प्रमुखनीमध्येलोचोपोचो वाळीनेजेउभुरहेवं तेकपिथदोषकहीए. एजप्रकारे
 पुटीचांधीने उभुरहेवं तेनेवीजाआचार्यो कपिथदोषकहेछे. १४. भूतनोजाणेप्रवेशथयो होयएप्रकारे मांथुंकपात्रतां जेउभुरहेवं
 तेदिपारिकांपितदोषकहीए. १५. मुगानीपठेहुं एप्रकारनाअव्यक्तशब्दने करतोउभोरहे तेमुकदोषकहीए. १६. आलाचाममु-
 खनेगणवानेअर्थेन आंगळीओहलावतो तथाअन्यव्यापारने करतोतथाअन्य व्यापारनीसंज्ञा देखाडतोअथवा भ्रकुटीहलाव-
 तोजेउभोरहेवंते अंगुळीझुदोषकहीए. १७. निपजावेलीएवी वारुणीनामेमदिरानी पठेजुहुइशब्दने करतोजेउभोरहेतवारु-
 णीदोषकहीए. अनेवीजाआचार्यतो वारुणीमदिरावडे मत्तथयेलानी पठेघुणियमानथइने जेउभुरहेवं तेवारुणी दोषकहेछे
 १८. अनेवानरनीपठे होठनेहलावतां जेउभुरहेवंतेअनुपेक्षादोषकहीए. १९. आप्रकारना १९ दोषकायोत्सर्गमां त्यागकरवा
 योएयेछे. तेकार्यात्सर्गनिर्गुणितमांकहाछे. अनेयोगशास्त्रनी द्वाचिमांतोस्त्वभअनेकुडयए वेदोपनेअंगुळीने झुएवेदोषतेनाभेदक-
 हेवानीइच्छाथी २१. दोषथायछे. एदोषनेविषे लंघोत्तरअने स्तनअने संगतिएत्रणदोषसाध्वी आश्रीनेनथी तथातेत्रणअने
 चहुदोषएचारदोषश्चाविकाआश्रीनेनथी. अनेकेटलाकआचार्यतो तेविनावीजापण कायोत्सर्गनादोषकहेछे. जेप्रके निष्ठिवन
 एटलनाकनसीकहुं, थुंकहुंअनेवारीरनो स्पर्शइत्यादिक घणाप्रपंचसहीतउभुरहेवंतेदोषकहेछे. सूत्रमांकहेला विधिहुं न्यूनपणुं
 नेवयनीअपेक्षाहुं निवर्तनपणुंनेकालनीअपेक्षानो त्यागअनेविशेषमांआसकत चित्तपणुंतथालोभाकुळ चित्तपणुं नेपाएकार्यमां
 उद्यपपणुंअनेकरवायोग्य नेनकरवायोग्य एवाकामनेविषे सूरूपणुंतथापाटप्रमुखनी उपरउभुरहेवं इत्यादिकदोषेवर्जितकायो
 र्सर्गकरवा तेपूर्वोक्तध्यानथी पणअधिकफलनेआपनारहे. ध्यानमांतोवहुधावाणी अनेमनएवेनुबंधनछे. अनेकौशकमांतोकाय
 वाणीधनेमनएत्रणोच्छेदधनछे. माटेतुंनिक्षेपपणुंजाणहुं. तेआगममांकहुंछेके कायोत्सर्गमांयथारिथत रहेलानांअंगोपांगभगछे

संतेजकोशकछं. केमकेतैतेवेसहुं आदिककर्तानथी. कदाचित्जीनकल्पी वेसैतोपण्डत्कटित आसनेवैसेअनेसुए तोपणरात्रिना
जीजापहेरमांतदवस्थ एवकहेतातेवीने तेवीजरीतेरहेछे. अनेस्थवीरकल्पीने तोयथाशक्तिप्रमाणे कार्योत्सर्गकरवानोकह्योछे.
तेमांपणकाथोत्सर्गना १९ दोषस्यागकरवायोग्यछे. घोटकएटलेकाईकनमावेला पगवडेघोडानीपेटेरहेवुंते घोटकदोषजाणवो.
१. वायुवडेकपावेली लतानीपेटेकंपताउभुरहेवुंते तेलतादोषकहीए २. स्तंभअथवाभीतहत्यादिकउं आलंवनकरीनेउभुरहेवुंते
स्तंभकुडयदोषकहीए. ३ उपलामालमांमार्थु अडाडीनेउभुरहेवुंते मालदोषकहीए. ४. पोतानावेगुहास्थानउपर वेहाथस्थापन
करीनेनभभीलडानी पेटेउभुरहेवुंते पांचमोशवरिदोषकहीए. ५. कुलवधुनीपेटेमाथुनमार्थीने उभुरहेवुंतेवधुदोषकहीए. ६. अने
पगमांवेडिनीपेटेवांधेला पगवडेपहोळापगथी उभुरहेवुंअथवा संगायेसज्जडकरेला वेपगवडेउभुरहेवुंते सातमोनिगडदोषकहीए.
७. नाभीथीडपरने ढीचणथीनिचेलेवायमान वस्त्रकरीनेएटले लटकतांवल्लराखीनेउभुं रहेवुंतेलेबोत्तरदोषकहीए. ८ माखो,
मगजांआदिकनुं निवारणकरवाने अर्थेअथवाअज्ञानथी हृदयनेढांकीनेउभुरहेवुंते स्तनदोषकहीए. अनेधान्यमातानीपेटेवालने
धवराववानेअर्थेवे स्तनउचांकारीने उभुरहेवुंतेस्तनदोष कहीएएमकेटलाक आचार्यकहेछे ९. वेपगनीपींडीओ मेळवीनेअग्र
स्तरणनेवीस्तारीने अथवावेअंगठा जोडाजोडमेळवीने अनेवेपींडीओपहोळी राखीनेजेउभुरहेवुंते शकटोर्ध्वकदोषकहीए, एटले
उभुंकरेलुंगाल्लुराखुंहोय तेनीपेटेतेदोषजाणवो. १०. द्रातिनीएटलेसाध्वी तेनीपेटेवस्त्रवडेशरीरने वींटीनेउभुरहेवुंते संगीनी
दोषकहीए. ११. घोटानीलगामनीपेटे रजोहरणनेआगळकरीने उभुरहेवुंतेखलीनदोषकहीए. अनेवीजाआचार्यतोआपकार
दोषकहेछेकेखलीनकहेतां घोटानीलगामतेणे करीनेपीडाताघोटानी पेटेउंचुनीचुंमाथुंहलावुंते तेललीनदोषकहेछे. १२. का.
गडानीपेटेवेपास आंखेनाडोळानुं भ्रमणकरवुंअथवा वेपासनीदिशाजोतां रहेवुंतेवायसदोषकहीए. १३. जुओ, लीखोइत्या-

मनुं आचरण करुं, धर्ममां पोतानुं वीर्यं विसतारुं तं वीर्याचार कर्होछे. ते आभ्यंतर सामर्थ्यरुपछे तेशास्त्रमां कर्होछे. ३६ प्रकारना
 आचारने आश्री अनन्यचित्तवाळो थइग्रहण करवाना कालमां धर्मनुं ग्रहण करी पोतानुं वलते क्रियामां जोडवुं ते आचार अने आ-
 चारवाळो पुरुष एवेनुं अभेदपणुंछे मां देवीर्याचारपण मन, वाणी अने शरीर विषे नोछे. अने तेना अतिचारपण मन, वाणी अने का-
 या तेनुं गोपववारुप त्रण प्रकारना छे. ते कर्होछे १२४ श्रावकना अतिचार तेने केनारी गाथानो विषे ते गाथानो अर्थ आपकार नोछे.
 पांचसंखेहणाना अतिचार अने पंदर कर्मसंबंधीने ज्ञानादि त्रणना प्रत्येक आठ, अने वारन पनाने त्रण वीर्यनाने पांच समकीतनाने
 ६० व्रतना एमकारे १२४ अतिचार थायछे. अने आगमने विषे तो पूर्वोक्तज्ञानादि आचारचारने विषे ३६ भेद कर्होछे सर्वशक्ति
 वेद तेनी प्रवृत्तिरुप वीर्याचारपण कर्होछे. एम ३६ भेद जकहोछे एमकारे ग्रंथना आदि भागमां देखाइयुंछे वीर्याचारकोइकने
 मानसिक थायछे, कोइने वाचीक थायछे नेकोइकने कायिक थायछे नेकोइकने वाणिने मनवेना थायछे नेकोइकने वाणिने कायना
 थायछे नेकोइकने कायने मनना थायछे. नेकोइकने काय, वाणीने मन ए त्रणना थायछे एमकारे धर्मकुलने आश्री वीर्याचारना सात
 भेद थायछे केटलांकने करहुं केटलांकने करहुं, केटलांकने अनुमांदना करवी अने केटलांकने तेनुं सानिध्यापहुं एमएक एक
 योगी विषे चारचार भेद थायछे. नेकरहुं नेकरावहुं ए द्विसंयोगी भांगामां छे भेद थायछे नेत्रिकसंयोगी भांगामां चार भेद थायछे ने
 चतुस्संयोगी भांगामां एक भेद थायछे ए प्रकारे पंदर भेद पणपूर्व कर्होछा मात भेद वडे गणी एत्यारे १०५ भेद थायछे. ए भांगकेट-
 लांकने दान आश्री, केटलांकने शील आश्री एमकारे वार प्रकारनुं तप आश्री अने जीव दया, सत्यवाद, अदत्त (चोरी) परीहार,
 निमंगता, निरीहता (निश्चेष्टता) अने कपायने इन्द्रियनो जयने चित्तनां जयने समीती पांचने गुप्ती त्रण अने सामाधिकने पौषध, वं-
 दन, प्रतिक्षण, मति लेखना, पठन, गुणन, वाचन, प्रच्छन, मूर्जार्यनुं श्रवण, वार प्रकारनी अनित्यादि भावना,

एषमुनिवरआठप्रकारना कर्मसमुहनेभेदेछे. एजकारणमटे वालाभ्यंतरमेदत्तपथी उपरध्यानकछु. नेध्याननीउपरपणकौशक
कछो. तेनुफलआलोकपरलोकमांसिद्धछे तेमांआलोकमां तोतत्कालवांछितफलनी सिध्यादिकथापछे. सांभळीएछीए के
वनवासमांरनानादिकने अर्थेदिव्यसरोवरमां पेटेलाअनुक्रमे पांचेपांडवने रोषथितेसरोवरनो दवजलमां खेचीजइने पोताना
स्थानमांलइवांधेलाहतां. तेनीशुद्धिजाणवाने अर्थेकुंतिअनेद्रौपदी तेमणेआखीरात कायोत्सर्गकरे सतेउपरविधानवडे जता
सौधर्मइंद्रछांविमानखळनापामुं इसादिवडे पांडवनुबंधनउपयोगदइजाणीने तेपांडवनुतेदेवथी बंधनमुक्तकरहुं इत्यादि तथा
सुदर्शनशेठनेअभयाराणीए कलंकदधि सतेतेनीछीमनोरमाए तेप्रकारनाउपवासवडे पोतानोभाइश्रीयकने विपत्तिप्राप्त थये
सतेयज्ञासाध्वीएपथात्तापथी भोजननकरेसतेश्रीसंघनाकहेवावडे जिभवडेसाधुनीआखमांपडेलातुणुंकाढहुं तेथीतिलकनुं मीत
रिंवादिकवडे कलंकनीप्राप्तिथये सतेसुभद्रादिके कायोत्सर्गकरे सतेदवताहुं सभीपपणुंथयुं तेणेकरीने तेतेसर्वकार्योसिद्धथयां.
अनेज्ञाज्ञाननी प्रभावनादिकथइअने परलोकनेविषे पणतेनुफलथयुंछे. द्रढप्रहारीअने चिलातीपुत्रइत्यादिउग्रपापनाळानी पण
तेजभवमां सिद्धिप्रमुखनी प्राप्तिथइछे. एप्रकारेकायोत्सर्गकछो. आपकारनुं आभ्यंतरतपअभ्यंतरमां रहेलाकर्मने तपाववाथी
तेनुंआभ्यंतरपणुंछे. तेभगवंतेजणावेळुंछे. एप्रकारेचारमकारनातपआचारने विषेसम्यकप्रकारेयतना करवी.

एप्रकारेश्रीतपागछने विषेश्रीसोमसुंदरसुरीना शिष्यश्रीरत्नशेखरसूरीए रचेलआचार प्रदीपनामनाग्रंथने विषेतप
आचारनो प्रकाशक ४ था प्रकाश संपूर्णथयो.

हरेपांचमोव्रीयांचार कहेछे.तेमांवीर्य कहेतांसापथ्य पोतानीशक्तिप्रमाणे धर्मकृत्यमांआचरण करवुंपणपोतानीशक्ति
गोपव्रीनहींते वीर्यांचारकहीए तेश्रीदत्तात्रेयाक निर्युक्तिआदिग्रंथमां कहुंछेकेपोतानाबल वीर्यनेनगोपव्रीने यथाशास्त्रध-

निप्रतानियत एवीजभवस्थिति अंगीकारकरवी. पण एमनधारहुंके मोटाचिरोधरुप भंयहस्तीवडएवात रीकाशि. जेमाटेएकवस्तु
 निवपेउरपाद, वयप, अनेध्रुवपणुं एवणआविरोध पणेवतेछेतमएक एवीपणभवस्थितितुं कोहप्रकारेनियतपणुंछे अनेकोइप्रकारे
 अनियतपणुंपणुंछे. आजागाएआ प्रकारनुरहस्यछे केपुण्यादिउपक्रमवडे जीवभवस्थिति परीपाकनाअर्वाक्. पणमोक्षजायछे.
 अनेश्रीजिनिज्ञा लोपादिकमहापाप वडेअधिकएवापण संसारमांभमेछे ते अपेक्षाएमवस्थितितुं अनियतपणुंछे. पणएवातआ-
 गमासिद्धनथी, एमनबोलहुं आगम सिद्धजछे. तेश्री महानिशीयादिकने विपेसंभलायछे. सावद्यआचार्यादिकने एकभवअव
 शेषकरेसतउरद्वन भापणादिबडे अधिकपणभवस्थिति करवादिकदेखायछे अनेजेपतिनियत समयनेविपेकोइक मोक्षगमनयोग्य
 पुण्यकरवासमर्थ होयछे पणअन्य काळेनथीहोतो. तेअपेक्षाएतोनियतपणुं छे पणजेवखतकेवल ज्ञानिनेपूछेछेते वखततोतेनियत
 एवीभवस्थितिने केहेछपणतेणेकरीने व्यभिचारनीस्फुरणता नथीयतीजेमाटेकेवल ज्ञानिकेवलज्ञानना महारम्यथीआ पुण्यादि-
 कनोउपक्रमकरणे अनेआपुण्यादिकनो उपक्रमनहींकरे. एमजीवनोउपक्रमादि स्वरुपनेजाणीसंकलना करीकहेछे, पणअन्यथा
 नथीकहेता अनेजो भवस्थितितुंएकांत नियतपणुं अंगीकारकरेसते जीवोनेतेतेहुंकर धर्महृत्यकरवाहुं माणातिपातादिकपाप
 व्यापारनुंपरीहार करवुंतेसर्वानिष्कल पणानेपामे. माटेएकांत पणोतेइष्टनकेहवाय. माटेअव्यपुरुषोने भवस्थितितुं नियतानियत-
 पणुंसिद्धयुं. ते सिद्धयेसतेसर्व जगाएधर्मानुष्ठानने विषेपोतानीशक्तिहुं अगोपनपणारुप वीर्याचारकहेवानुं सफलपणुंथुं ते
 आगममांकहुंछेके तीर्थकरचारज्ञानवाळा देवताएपूजेलाअने सिद्धिपामवानुं जेनेनिश्चयछेतेपण पोतानुंवल्ववीर्य गोपव्याविना
 सर्वप्रकारेधर्मानो उद्यमकरेछे. आजागाए वल्वतेशरीरसंवंधी जाणहुंअनेवीर्यतेमन संवंधीजाणहुं जोतेतीर्थकरवहुंथा संसारसमु-
 द्रनेतेरलाछेतोपण तेधर्मासाधनमां उद्यमकरेछे. तोवीजा करतेमांशोमोहछे? एप्रकारेवीर्याचारने त्रिपेवहुंथास्पष्ट द्रष्टांतछे. तेद्रष्टा-

प्रभावना, तीर्थयात्रा, तीर्थसेवा, चैत्यादि कृत्य, देव, गुरुने साधर्मिकनी भक्ति, पुण्योपदेश, इत्यादिने आश्री जाणना केटळांक-
नेतोदानादिळादि द्विक, त्रिकअनेचतुष्क इत्यादियोगनेपण आश्रीयायछेतया वीर्याचारना भेदनीसंख्याने जाणनारपुरुषोए
पणटाळवतेते दुष्प्रत्यक्षे. तेमां तात्पर्यआपकारे कहेयाडुंछेकेनेपुरुषने जेदानादिधर्मकृत्यने विषेसामर्थ्यहोय तेणेतेधर्मकृत्यने
विषेसर्वशक्तिवहे प्रयत्नकरवो एप्रकारे वीर्याचारनेसत्यपणे इहांस्थापनकरेलोछे. आजगाएकोइआशंका करेछेकेआवीर्या-
चारतोवकराने गळेजेमस्तनछे तेनीपेटेआपणमिथ्या वीर्याचारकह्योछे. एतुंकहपणप्रयोजन नथी जेमाटेमध्य जीवोनेभवस्थि-
तिजुंनियतपणुंछे माटेज्यारेजेजुं सिद्धिमांजवापणुं हशेत्यारेतेनाथी वीर्याचारनाप्रयोगविना पणत्यांजवावो आ जगाएसमाधा-
नकरेछेकेजेआ भवस्थितिजुंनियतपणुं तमोएकारणपणे स्थाव्युंछे तेप्रशस्त नथी. एमांतो अशुद्धपणारुपवणा दोषअवेछेमाटे
भव्यजीवोनीभव स्थितिएकांतपणे नियतनथी. तेम एकांतपणेअनियत पणनथी तोजुंछे केनियतानियतनिश्चे छे एप्रकेमतोत्यां
कहीएछीएकेजेपुण्य पापादिसामग्रीसिते भवस्थितिनाहानी थायछे, अनेबंधछे. तेणेकरांनेजतेजुं अनियतपणुंछेकेजे ज्यारेमोक्ष-
जवानोहशेतें त्यारेजजुंनितवहे नियतपणुंपणपाप्रश्ने. अनेजेज्यारेमोक्षजनार हशेतेंत्यारेजमोक्षजशे. एप्रकारजुंएकांत पणुंअंगी-
कारकरतानथी. नेअंगीकारकरीए तोगांसाळानामतजुं मानवापणुंआवोसाळो पणएप्रजकहेतोहतो नेएप्रकारना नियतीवा-
दनेमानतोहतो. माटेतेजुंमानजुंमकट भिथ्यात्वछे. जेमाटेजीनशासनमां कालादिकपणजगतजुं विवर्तनकराववामां कारणपणमे-
त्येकवस्तुमांअंगीकार करेलुंछेतेंहार्थाय पांचेपणएकटांज कारणपणेथायछे. तेकहुंछेके परपुरुषेपरीकल्पनाकरेलुंजुंमतिरुप
योडकुळने मुक्तकरवामांनिपुण एवावचनसमूह रुपछेकारणजेनांएवाश्री सिद्धसेनदीनाकरे कहुंछेके१. काल, २. स्वभाव,
३. नियती, ४. पूर्वकृत, ५, पुरुषाकार, एमांजुंएकजुं एकांतपणुंकहेछेतें मिथ्यात्वछेतेंसर्वजुं समानपणुंकहेजुंते समकीतछे. माटे

धनदेविचारकरेछे के पुणरहति एवापणमारकोइक पूर्वजन्मना पुण्यना उदयथी आ जगाए मुँतमानतपजेवा आ कोइमहामुनि-
 राज आवेछे तेन आपुं तोते सुपात्रमांदा न आपवातुं अतिशे फल यशे. तेकहुंछे के आपहुंते पोते भोजन करहुं एवे मांमोटो आंतराछे आ-
 पेले वस्तुथी अनंतु श्रेय थायछे अने भक्षण करेली वस्तु तो विप्र थायछे माटे सुपात्रमां आपुं एज अमृत अहार छे के जे नो रस कोटी
 कल्पे पणना शपाम तोन थी. इत्यादि विचारीने ते धनदेव तत्काळ अतिशे अद्धाथी साधुने निमंत्रण करी तेवधो साधवो आपी दीधो.
 अने पछी थी पणले शमात्र पश्चात्ताप न कर्यो. उलटी अनुमोदना करी. पछी बीजिदि वसम ध्यान हे पाटली पुत्र पहो च्योने जिन दत्त शेटने धेर
 गयो. तेजरात्री एते जिन दत्त शेटने गोत्र देवी एस्वप्नामां आधी आप करे कहुं के कालवपरे तारामित्रनो पुत्र चंपायी अहीं आवबो ने
 अहीनुं चैत्य अडाणे सूकी तारीपासे धनमाग्यो त्यारे ते वस्वत तारे एम कहेंछे के तें मुनिदान कयुंछे तें तुं पुण्य आपेतो एक कोटी सौनैया
 एमना एम आपुं. एम कहि तो गोत्र देवी अंतर्धान थइ. त्यार पछी धनदेव तेशेटने परगयो, आदर सहीत तेशेटे जमाइयो अने आववानुं
 कारण पढ़्युं. त्यारे ते धनदेव बो लयो के ते मार्गमां मुनिदान कयुंछे तें तुं फल आपेतो एक करोड सोना नीम हरि आपुं. तेवचन सांभळी
 धनदेव ना विचमां घणोचमत्कार ययो, अंतर्विचार्युं के चैत्य थी पण आदान नुं पुण्यनि श्रेयो दुंछे माटे पुण्य आपवुं नही. अने कोटी
 धनलेहुं पण नही. एम विचारी बोलयो के चैत्य अडाणं राखी धन आपो पण मुनिदान नुं पुण्य हुं नही आपुं. तेसां भळी तेशेटे पण कहुं के
 हुं चैत्य अडाणे राखवानो न थी. पछी धनदेव तो जे योग्यो हतो तेवो जपाछो पोतानानगर पासो आय्यो. अने घणो थाकी जवाथी एक
 वृक्ष नीछाया तले छतो. त्यांतो निद्रा आववाथी स्वप्नामां देवता एकहुं के अहीं थी तुं जे वस्तुं ग्रहण करीश तेवणा मूल्यवाळी वस्तु यशे.
 एम कहि अद्रस्य थापछी तेजायो अने विचार्युं के हुं धन नीचैतामां स्तुतो हतो माटे मन आमकारनुं स्वप्न थयुंछे. तो पण आ जगाएथी
 कांइक ग्रहण करीने जउतो टीक. नही तो पारीपासे कांइ पण वस्तु न देखीने स्त्रीने थी राज रह्यो नही. एम विचारी तेजाइतले थी पड़े ला

तत्रुंदिशमान देखाडीएछीए. तेमांदातआश्रीने प्रथमद्रष्टांतकहीए छीए. पाटलीपुत्रनामे नगरनेविषेआर्हत धर्मनाअनुरागवाळुं छेचिंतजेछुंएवा सागरदत्तनामेशठ रहेताहता. नेन्यायथी घणुंघनपेदाकरीश्री जीनचैखनेकरावता हता. समकीत द्रष्टीओनाचिंत-
नेअनेनेत्रनेतैचैत्यो कीतलताकरतांहता. तेसागरदत्तशेठनो धनदेवनामापुत्रहते. तेपितामरणपामेसते रुपानां, सोनानां, रत्ना-
दिकअनेकवस्तुनां भरेलांतेनां६०० वहाणसमुद्रमांजुडीगयां नेवाकीनुंसमग्रधन हतुतेअतिशेमोटुं चोरनुंघाडुंघड्युं तेणेकरिनेत-
याअधिआदिक उपद्रवेकरिनेसर्व नाशपामयुं. थोडादिवसमां तेअतिशेरांकथइगयो. तेकहुंछेकेलक्ष्मीपोताला. स्थानरूपकमळने
विषेपणस्थिरपणुं करीरहीशक्तीनथी, तोवीजानाधरमां स्थिरपणेकयांथीरहे ? केमकेकमळनीशोभापण संध्याकालपर्यंतहोय
छे. समुद्रअनेमाधव एटलेलक्ष्मीपति तेवेपतिअनेमेम तेणेकरिनेखोळामां धारणकरेछेतोते लक्ष्मीत्यांपण स्थिरपणेरेहतीनथीतो
जेलाक्षिमनोवधयकरेछे तेवापुरुषोनेधेरकयांथी स्थिरहोय ? स्वारपछीतेधनदेवअतिशेखज्जाथी घरमांरेहवानसमर्थयतो चंपानग-
रीमांजइकंहकेपारकरवा मंडयोपणकोइजगायेथीकांइपण फळमांसिधइनहीं. स्वारपछीअतिशे उद्वेगपामतो अनेद्रव्यउपार्जन
करवानाचिंतामांनिमनयतो भार्यानेपूछेछेकेभार्गमां भोजनकरवानेधरमां कंहमाथुंछ ? स्वारतेस्त्रीबोली के थोडोक साथवोछे.
तेणेवचायुकेएटलुंयण माथुंलइनेपाटलीपुत्रनगरमां जइनेपिताएकरावेळुं एकचैखछेतेनेपितानोमित्रशेठजिनदत्तश्रावकतेनेअढाणे
आपीनेतेनीपासेथी रापियालइधनउपार्जनकरुंम विचारतिधनदेव, स्त्रीएआपेलासाथवाने पोतानावखनेछेइवांधी पाटलीपुत्र
नगरप्रत्येचाख्यो. बालतांविचारकरेछेकेआजतो आटलासाथवावडेनिवाह करीशतेपछीबीजेदिक्से खाधाविना नगरमांमेवेधा
करीध. एमाविचारीते साथवानेएकपांदाडाना पडिआमांखेखरीतेमां पाणीनांखीपलाळीलोचोवाळेछेने भोजननोविचारकरेछे
एटलाधांतिना भाग्ययोगेएकमाससपणकरेला साधुनेतेजपारणा करवानोदिवसहतातेते वल्लततेप्रदेशमांआवी पहाच्यातेवल्लत

आचरणकरवाविषे विर्याचारउपरअभयरात्रीए करेलानानामकारनाउपसर्ग तेणेकरिनेपणलगारमात्रनधी क्षेभायुं मनजेनुं
 एवासुदनशेठछंद्रष्टांतछे. तपोविर्याचारने विषेतेआमकारनुंद्रष्टांतछे. श्रीवीरपरमात्मानो जिवपचीसमाभवमांछजानामे पुरीने
 विषेआनंदननामे राजापचीसलाखवर्पनाआयुष्यवालोहते. चोवीसलाखवर्पयापछी पोटीलाचार्यपासे तपस्यानोअंगिकार
 करीजिवतामृधी तेणेमाससप्तमणनो अभिग्रहग्रहणकर्यो. एकलाखवर्पमांतेणे माससप्तमणकर्यो तेनीसंख्याजेमकेअगीआरलाख,
 अंसीहजार, छसेनेपीसतालीसएटलांमाससप्तमणयां वीरस्वामिनानंदनमवमांउपरपांच दिवस. १. एकवर्पनात्रणसें छासठ
 दिवसयायछे तेमांत्रणसेसाठलाखवडे गणीएतोत्रणकरोड, छासठलाख दिवसथाय. तेनापारणाना दिवसतपोदिनवडे एक-
 त्रीसेंभागलहएतो एमकारेथायछे. तेउपरशंकाकोरछेके एकवर्पमांत्रणसेंछासठ दिवसकयेमकारेथाय ? तेमांतोत्रणसेंसाठ दिव-
 सनोवयवहारछे. तेनुंसमाधानकेहेछेके अधिकमासना दिननांखवाधीथायछे. आगममांणपांचवर्परुपयुगकालने विषेवेअधिक
 मासयुक्तकरेसते अनेऋतुकालनामास ३० दिनरुपछेमाटे ६१ थायछे. तेकहुंछेकेऋतुकालनामास ६१ थायछे. एवावचनधी
 तेमाटे ६१ दिननोमास ३० दिनधीभागकरिनेपांचवर्पमांनखीएतो तेधीतेयातसंगतथायछे एटलेएकवर्पना ३६६ दिवसग-
 णायछे. लौकिकरीतेपणपांचवर्पेअधिकमासआवछे. प्रतिवर्पअद्वमरात्रछते भावेकरिनेएकमासनीहानीयवायी एकमासजवये
 छे. तेणकरीनेतेसंवंधी ३० दिवसनोमासपांचवर्पमांवहेचीने नांखीएतोएकवर्पना ३६६ दिवसथाय. एमव्हळूपुरुपोएकहुंछे.
 आजगाएवांजुंद्रष्टांतआमकारनुंछेके पुंडरीकविजयमांचकच्चत्रपुरतेविषे विशुद्धनानंदनामे चक्रवर्तिनीपुत्री पवित्रशीळादिक
 गुणमहीतअनंगसुंदरीनावेहती तेसुप्रतिष्टुळनो आधिपतिपुनर्वसुनामे विधाधरेहरणकरी ल्यारपछीचक्रवर्तिनीआज्ञावडे वि-
 द्याधरोएजहयुद्धकरी तेनुंविमानभागयुं. तेधीतेमोटीअटवीगांपडोने विलापकरवालागीके हातात ! तमेसकळलोकनापरीपाळक

पांचकांकारालइपोतानेछेदेवांध्या, अनेधरगयो. पछीस्त्रीध्याकेलोजाणी. सारीपदेनवरारव्यो त्थरितेशज्यामांसंहंगयो. त्यार पछीस्त्रीएविचारुके आधुरुधेकाइपणआपुछे ? जोकाइआपुंहयेततो भोजननीसारीसामग्रीकरे. एमाविचारी तेपुरुषनाओढ-
वानावस्त्रनेछेदे गांढदीटीतेछोडीजोइ. तेवस्त्रतस्त्र्यनाप्रकाशजेवांपांचअमूल्यरत्नदीटां. स्त्रीएपुरुषनेजगाडीपूछुके आरत्ननुभुं
मूल्यछे ? एमआतिआश्चर्यपामीपूछुं. आरत्नतोसवालाख सोनैयाथी उपरांतमूल्यवाळुं एकेकरत्नजणापछे. एमकहुंस्त्रारितेवि-
चारमांपढयोके मेनिदानेसहीतमुनेदानआपुं. तेधर्मरूपकलपवृक्षतुं आफळजणापछे. केमकेदानतोस्वर्गअर्त्तमोक्षनी प्राप्तिहुं
कारणछे. त्यारपछीतेणोएकरत्नवेची आतिशेश्रेष्ठएवीभोजनादि सामग्रीकरावीतथावीजीपणघणी उत्कृष्टसामग्रीओ करावी.
अनुक्रमेतेनाधारमांघणीसमृद्धिवधी. पछीतोधेरआवतासाधुने विबुद्धआहारआपवानो नियमराल्यो. एकदिवसइन्द्रे पोतानी
सभामांप्रधनदेवनांवखाणकर्यां त्थारकोइकदेवधनदेवनी परीक्षाकरावाआव्यो. तेदिवसमथम दिवसनाउपवासहुं पारणुंहतुं ते
वस्त्रतजमवावेसेछे एटलामांपोतानेधेरएकसाधु भिक्षालेवाआव्यो. पोतेउटीनिर्दोषआहार तेसाधुनेआपीवंदनाकरी. अनेभो-
जनकरवावेतेछे एटलामांवीजासाधुआव्यो. तेनेअतिहोहर्षपामीभोजनआपीने जमवावेसेछे एटलामांसंघाथेसोसाधुआव्यो. तेने
पणअनुक्रमेश्रद्धाभानपूर्वक विधिस्हीतआपीने घणोप्रसन्नथयो. एमकरतांदिवसनोअस्तथयो माटेतदिवसपणतेनेउपवासथयो
पणभावजरात्रियलथयोनही. पोतानाआत्माने धन्यमानतो तेदाननीअनुभोदनाकरतो रात्रेस्वइगयो तेवस्त्रतेतदेवता साक्षात
शङ्गेनेइकरेलांवखाण तेधनदेवनेकही सर्वहृष्टनेसाधनकरनारएवुं. सर्वहृष्टदेवनेनाशकरनारएवुं चिंतामाणिरत्नआपीने पोताने
स्थानेगयो. त्यारपछीधनदेव जीवतासुधीपोताना नियमनोनिर्वाहकरीमरणपामी अच्युतदेवलोकेने विषेदेवथयो. त्यानुंसुख
भोगवीनेपूर्वाविदेहमां चक्रवर्तिराजाथयो. तेनुंसुखभोगवीदिक्षालइसिद्धिनेप्राप्त्यो. एमकोरदानउपर धनदेवउद्विष्टांतकहुं, कीळनुं

स्कंदकार्चनापांचसे शिष्योऽप्यष्टपणेद्रष्टांतछे. अनेप्रतिक्रमणतेनेविधिवर्याचारफोविवतोविधकयाछेतेजमेकेश्रीअणहलिपत्तने
 विप्रेयीभदेवनाभेराजासकलराजाने सेवकक्षरीराज्यकरतोहतो. तेनगरमांचातुर्यादिक मोटागुणोनी जाणेकुळद्वीहोय एवी
 कुळदेदीनामे अनुपमरुपनुं पात्रएवीएकवेधाराहेतीहती. तेनीपीतिव्रतास्त्रीयी पणअधिकमर्यादाहती. तेवातराजाएसांभळी. ते-
 नाआचरणनी परीक्षानेअर्थसवालाखमूलवाळी एककटारीपीतानासेवको साधेतेवध्यानुं ग्रहणकरवामाटेअपावी. अनेपोते
 राजातोउत्साहशीतेज रात्रिएवाहारपडावकरी माळवादेशनाराजानेजीतवानेअर्थ प्रस्थातुकुमुहंतुं. त्यापण्छीतेराजावेवर्षसुधी
 माळवा देशमांयुद्धकरवाराश्याअने कुळदेवीतीराजाएआपेलाग्रहणक द्रव्यनुं ग्रहणकरवाशीतमामपुलयोनी संगत्यागकरी अनु-
 पमशालि लीलानेजपरीपाळनकरती वेवर्षतेणीए निर्गमनकर्या. पळीजीजेवधेतेराजा पाटणमांआव्यो. त्यारेळेकनीपरंपराशी
 तेतुंशीलपणुंजोइ विस्मयपामीअनुपमपावेअणुं तेतुंचारित्रसांभळीतेनागुणधीआतेशेराजीधयेला राजएपोतानाअंतःपुरमांराख्य
 राणीकरनिनेराखी; तेसर्वराज्यांचैताकरतीहती. त्यांदंडनायकश्रीमाळज्ञातिनो सऊजनएवेनामेशी जिनधर्मनाममैनी जाणनार
 रहतेहते. श्रीगीरनारपर्वतमांशी नेमीजिननाविहारनोउध्धार करावनारएवोते बहुव्यापारबडेव्यग्रपणुंसेतेपण देवपुजा कर्या
 विनाजमतोनहतोने वे वल्लतनुंमतिक्रमण करवानानियमनेकोइदिवस भागतोनहतो. एकदिवसभलेच्छहुंसैन्यआवुंत्यारेकुल
 देदीनाजेपटराणीतेसज्जननामे दंडनायकनीसाधेजसैन्यलइ १८ हाथी, २४०००घोडाअने ३२००० प्यादल्लइभलेच्छ रा-
 ज्यनीसंधायेयुद्धकरवाचालो. त्याविनासनदीनेनीरे बैरीतुंलक्षकरसन्मुख आवेसेतेपातःकोळयुद्धकरवानो निर्णययसेते कुळ
 देवीपराम्भेअख जागरीकाकरेनेभीरुहणेने मोटेजत्साह तथावत्तरअर्पणकरेलाहतां. देवीएसज्जननेसेनापाति पदमां अग्नि-
 प्रकक्यां. रात्रिना छेलापहोरमांहाशीउपरवेसीचारे दिशेतैयारथयेलावीर पुरुषोण्यांदिलो सज्जनविचारमां पडयोके, संग्राह

छोनेपराक्रमवडे जित्याछे शुभजेणे एवालो. ते अहीं अरण्यमां पडेलां माराउपरकम अडकं पाकरतानथी ? १. हा जननी ! अति-
शे मोडुं ते मकारनुं उदरदुःख सहन करीने पण मने उरपन्न कर्या पछी आमयथी विहवलयेलीं अने दुःखित मनवाळीं हुंतेने के मसां-
भरती नथी ? २. इत्यादि विवापाकरती. त्या रपछी दुधातुषाथी पीडाती पोताना कर्मने नींदती ते कर्मनोक्षय करवा माटे
अठम, दशमादिक तपने करती पारणाना दिवसे एक निर्जिव फळादिकने जमती होती. एमकारे तेनां जण हजार वर्ष तपकरतां
थयां. द्रव्यैराग्यथी अंतेचो वीहारनुं पञ्चखानकरीने सोहाय्यजमीनां स्थितिकरवी एवो अभिश्रवधारण करीरही होती तेवखत छे
दिवस मेरुथी पाछो वळतो एवो एक खेचरे दीठी अने ओळखी, नेपोताने घेरजवाने बोलावी अने कहुं के तारे चिंताशी दकरवी पडे छे ? एम
कही तेणी एते खेचरने निषेध कर्यो. ते खेचरे जइ चक्रवर्तिना आगळे ते वातकही. तेवखत ते खेचरे सहित तेच चक्रवर्ति राजा त्यां
आव्यो. त्या रते अजगार सर्पे ग्रासकरवा मांहेली पोतानी पुत्रिने देखी खेद करी यणो वैराग्यपाम्योने वत्री सहजार पुत्रनी साथे ते
राजा एदिं क्षालीथी. तेकन्याए अजगारथी मुकायानो मंजजाणती होती तो पण तपवडे अजगारनो अपकारन कर्यो. त्या रपछी धर्म
ध्यान वडे मर्ण पांभी देव लोक मां देवी थइ त्यां थी चवीने द्रोण मेघराजांनी प्रियं कराना मे स्त्रिने विषे विशालयाना मनीं पुत्रि थइ. अने
पुनर्वसु विद्याधर तो दिक्षालइ तप करी नियाणु करी देवता थइ दशरथ राजानो पुत्र लक्ष्मण नामे थयो अने विशालया तो पूर्वभवमां उपा-
जन करे लातपना माहात्म्य वडे घरमां रहीं सती, मोटारोग थी आतुर थयेली माताना मोटारोग निहरनारी थइ अने ते पुत्रिना स्नानना
जळवडे पण घणालोक व्रण संरोहण अने शल्या पहार अने व्याधिक्षय इत्यादिके ने पामता होता. नेस्थाने स्थाने अशिवनी उपजाति
थती होती. तेना हाथना रपसंथील क्षमण ना हुदयमां रावणे येकेली, अमोघ विजयना मेघमंद्रे आपेली, शक्ति, तपते जनेन सहन करती
सती एनी मेळेनी कळीगइ. त्या रपछी लक्ष्मण जि तेकन्याने परण्या. एमकारे तपने विषे विशालयानुं द्रष्टांत छे. अने भावनाने विषे

सागरनाथे गुरुहताः २. सिद्धांतयारहेलातानां प्रकारना आलावा प्रमाणे पदने धारण करणा कुळमंडननामिसूरीन्द्र जीजाशिष्य होता. नेगुणरत्ननाम ज्ञेयाशिष्यहता. पद्धर्तानवृत्तिने क्रियारत्नसमुच्चयतेना विचारना समुहने करनाराहता. ने श्रीभुवनसुंदरादिकने विषे जे विद्यागुरुपुण्यधारण करताहता. अने चोथाशिष्य मोडा सहीमावाळा श्रीसोमसुंदरगुरुवर होता. जेथीवे प्रकारनी संतती थई. ६. अनेयतिजीतकल्पनी विवृतीना करनारसाधु रत्नसुरीवरपांचमा शिष्यहता. जेभारजेवाने पणहस्तप्रयोगवडे संसारदुपथी खेची लेता. हताने श्रीदेवसुंदर गुरुनी पाटे श्रीसोमसुंदर गणेन्द्रगुणप्रवरपदवीने पांमेलतेमना शिष्यहता. एणांचे पण शिष्यहता. मारी एप्रकारना पापने निवारण करवाला मर्थ सहजनामनी स्मृति आदिक कृत्यवडे श्री मुनि सुंदरगुरु माचीन आचार्यनामहीमाने धारण करतामथम शिष्य होता. ने श्रीजयचंद्र गणेन्द्रजेसंयगच्छना कार्ययांममादरहीतहता, तेवीजाशिष्यहता. ने दुरविहारकरवाथी गणनेउपकार करतार भुवनसुंदरसूरीएजीजा शिष्यहता. ने विषममहाविद्या तेनी विडंवनारुप समुद्रमांनोका समानजेमणे वृत्तिकरीछे तेजानाने विधीमारा जेवाशिष्यो जीवेछे. एक अंगवाळा छेतोपण एकादशअंगना भणोला छे एवा श्रीजीन सुंदर आचार्यनिग्रंथ होता. ने श्रीमत्तोजनकाति गुरुपणतेवाहता. एसर्वे गुरुनाम सादयीसंवत १५७३ नावर्षमां आसुगम ग्रंथ श्रीरत्न शिखरसूरीएगुंथयेछे. इहांगुणसत्रएवाने पंडितोना शिखरएवा जिनहंसगणीवर प्रमुखो एशोधवुं, लखवुं इत्यादिक्रियाने विषे समीप रहीउद्यमजरलेछे. आग्रंथवुं मरयक्षर जोहप्रमाणनिश्चय कर्यो छे के चारहजार पांचसं अष्टपुष्प श्लोक छेतने सारा बुद्धिवाळा गुरुपोए. शोधवो जे कोइ मारी बुद्धिना मंदपणाथीसदोप जणाबुहेयतेने शोधजो. आग्रंथयणाकाळ सुधीपंडितोने जय दायकजयवंतो वरतो एप्रकारे आचार मदीपग्रंथसंपूर्ण थयो.

आमकारे शास्त्री रामचंद्रदीननाथवुं करेलुं आचारमदीपग्रंथवुं गुजरतीभाषांतर तथोतमांरहेलुं तमाम प्राकृत (मागधी) तेंउपररचेलुं संस्कृत तेंवे संपूर्ण थयां. ॥

नारसमां माराप्रभातकालना मतिक्कमपनीवेळा न उलंघनधाई. केमकेजाशुष्यनोएकक्षणपणकरोड रत्नवडेनथीपमातो. ते प्रमादरुपीरजवडे हुंकेमनाशकं ? त्यारपळीहाथीनासकंध उपरजथापनाचार्यनुं स्थापनकरीतेणीविधिसहीत मातिक्रमणकरवानो आरंभकर्थो. तेवखतपासेरहेलावीर पुरुषोएविवारकर्थोकेआ वाणीओशुंयुद्धकरेख ? एमविचाररीरणरसमां उत्सुकथयेळवेप सना वीरपुरुषोए एकदाथइसंग्रासकरवानो आरंभकर्थो. सामायिकसमाप्तिकरी सज्जनदंडनायके, पोतडपाडकर्थो पोताने दशयालागयछेतोपण तेणेभलेच्छुंलंहर कर नासपमाडयुं. त्यारपळीराणीएपोतेन पातानावज्जनाछडावडसर्व अंगमांथीचाळतुं रुधिरलुछीनेयुभतोदरमां लहणइ. पासेनासेवकोएदंडनायकनी अपुर्ववार्ताकहीके पाछलीरात्रिएगीन्दियाएप्रकारनुंकहुंअने प्रातःकालतोएबुंयुद्धकर्थुकेकोइए पणनाथायतेवुं. त्यारेदेवीपूछयुं केआमकेम ? त्यारेतेदंडनायकबोल्याकेहेदेवी ! रात्रिए पोतानुंकार्थकर्थुअने प्रातःकालेते तुरुपुजातिनाभलेच्छेजीत्या. पळीदेवीउत्सवसहीतपत्तनमांलावी अनेसज्जनदंडनायक सारीपेठसाजोथयो. पळीओभीमदेवे मोटोप्रसादआपी सत्कारकर्थो. एमकारे सामायिक, पोपंध, मतिलेखना, स्वाध्याय, जीवदयाइत्यादिआश्रीने द्रष्टांतो जेमघटेएमजाणवां. विर्याचारनाविचारमां चालतापुरुषमांश्रेष्ठ अनेसंवेगरंगवते अतिशेव्यासन पाणिमाजनाकानने अस्तुतष्टाष्टिकरवामां निपुणअनेपुण्य क्रियावडेप्रकाशयता स्ररीश्वरश्री रत्नशेखर गुरुएमकाश करेलाआ शास्त्रमांशोभायमान पांचमोप्रकाशस्फुट पणेसंपूर्णथयो. ॥५॥

एमकारेश्रीतपागच्छनानायक श्रीसोमसुंदरस्ररीतथा श्रीमुनिमुंदरस्ररी तेनीपाटेप्रतिष्ठापामेळा श्रीरत्नशेखरस्ररीए रचेळा श्रीआचारपदीपनामग्रंथने विषेपांचमोप्रकाशसमाप्तथयो. ॥५॥

प्रशस्ति जमत्तमां विख्यातएवुंतपाएमकारनानामने धारणकरता जगत्तचंद्रस्ररीथया. अनेतेनाअनुक्रमथी श्रीदेवसुंदर उत्तमगुरुथया. तेमनापांचाशिष्यहता. तेमंप्रथमशिष्य, नानाप्रकारनी चुणींरुपतरंगनुं प्रकटकरवाथी अर्थसहीतनामवाळाज्ञान

भाग बीजो.

आचार प्रदीप नामना ग्रंथनु गृजराती भाषांतर संपूर्ण.

संवत् १९५९ ना श्रावण सुद पंचमीने द्विवस विजय मर्वत्तक मेसमां छपाठपुंछे. मु. अमदावाद.

कर्ता ज्ञास्त्री रामचंद्र दीनानाथ.

पोष्टेज विना. कीमत रु. १-४-०.

